

CHUỖI SÁCH GIAO DỊCH THỰC CHIẾN

BOB VOLMAN | Biên dịch: Nhật Hoài
Hiệu đính: Mạc An

UNDERSTANDING PRICE ACTION

THẤU HIỂU HÀNH VI GIÁ
THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

UNDERSTANDING
**PRICE
ACTION**

THẤU HIỂU HÀNH VI GIÁ
THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

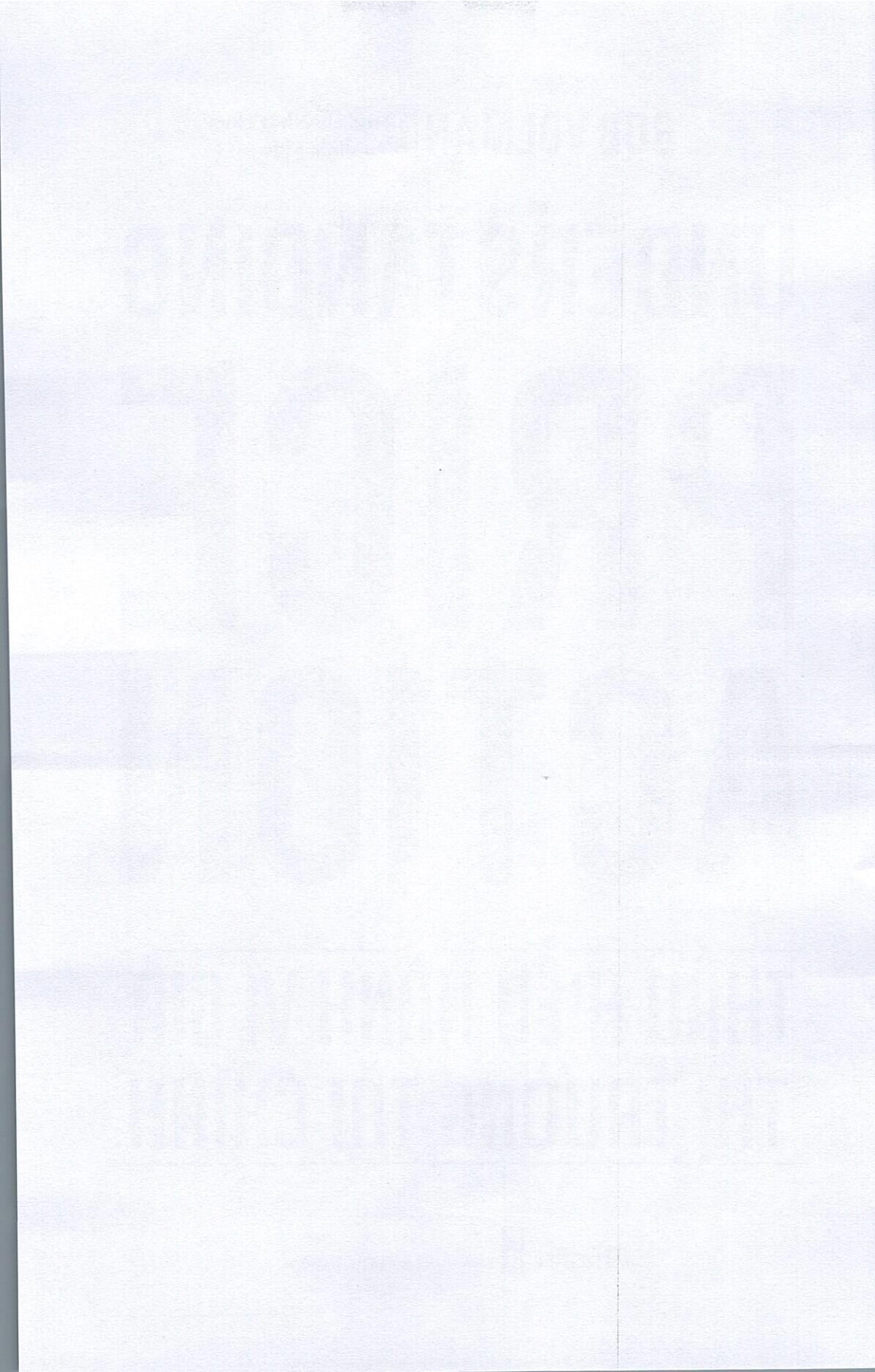
BOB VOLMAN | Biên dịch: Nhật Hoài
Hiệu đính: Mạc An

UNDERSTANDING PRICE ACTION

THẤU HIỂU HÀNH VI GIÁ
THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

Mục lục

Về Tác giả	6
Lời tựa	7
Lời giới thiệu.....	10

PHẦN 01 – PHÂN TÍCH ỨNG DỤNG

CHƯƠNG 1	Một Thời điểm để Giao dịch và Học hỏi	14
CHƯƠNG 2	Các Nguyên tắc Nền tảng của Hành vi Giá – Lý thuyết	16
CHƯƠNG 3	Các Nguyên tắc Hành vi Giá – Thực hành	46
CHƯƠNG 4	Bộ lệnh, Chốt lời và Dừng lỗ.....	82
CHƯƠNG 5	Thiết lập Giao dịch	87
CHƯƠNG 6	Đóng vị thế Thủ công	161
CHƯƠNG 7	Phương pháp bỏ qua các giao dịch thất bại và Giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả.....	197
CHƯƠNG 8	Tổng kết lại Phần 1	232

PHẦN 02 – ĐÁNH GIÁ VÀ QUẢN LÝ GIAO DỊCH

CHƯƠNG 9	Chuỗi ví dụ các biểu đồ trong ngày	266
CHƯƠNG 10	Khối lượng Vị thế – Lãi Kép	403
CHƯƠNG 11	Thích ứng với Môi trường Biến động Thấp.....	412
Lời kết	442	
Giới thiệu sách hay cho nhà giao dịch.....	443	

VỀ TÁC GIẢ

Bob Volman (1961) là một nhà giao dịch độc lập chỉ làm việc với tài khoản của ông. Ông là tác giả của quyển sách *Forex Price Action Scalping* (tạm dịch Giao dịch Lướt sóng Hành động giá trên thị trường Forex), một quyển sách được công nhận rộng rãi bởi các nhà giao dịch lướt sóng về sự đầy đủ và khả năng áp dụng trong thực chiến của nó, và liên tục bán chạy kể từ ấn phẩm đầu tiên năm 2011. *Understanding Price Action* (Thấu hiểu Hành vi giá Thị trường Tài chính) là quyển sách thứ hai của ông về giao dịch kỹ thuật với hành vi giá, chứa đựng tất cả những góc nhìn và phương pháp ứng dụng mà bất kỳ nhà giao dịch nào cũng cần đến trong một quyển sách về giao dịch duy nhất.

LỜI TỰA

Trong thời hiện đại của các thiết bị giao dịch công nghệ cao, khi mà chúng ta có thể tiếp cận tất cả các tiện ích mới nhất chỉ bằng một nút bấm, các nhà giao dịch theo hành vi giá - price action - sẽ dễ dàng bị xem là lỗi thời. Do công cụ giao dịch của họ không có gì khác ngoài các thanh giá trên biểu đồ nên họ hầu như không tận dụng được gì từ làn sóng kỹ thuật số này. Liệu các nhà giao dịch này sẽ sớm biến mất theo thời gian, hay họ vẫn được công nhận trong thời điểm ngành giao dịch tài chính hiện đại đang có những bước cải tiến lớn?

Nếu thử trả lời về lợi ích thực sự của công nghệ lên việc giao dịch với sự ra đời của hàng loạt chỉ báo kỹ thuật, chúng ta sẽ thấy rằng không hề dễ dàng chút nào. Thay vào đó, một giải pháp đơn giản hơn là tập trung vào một nhà giao dịch theo hành vi giá và liệu xem chúng ta có thể đánh giá cao công cụ duy nhất của anh ta - biểu đồ trơn - hay không.

Với mục đích trên, *Understanding Price Action* (tựa tiếng Việt - *Thấu hiểu Hành vi giá Thị trường Tài chính*) được viết không chỉ để khẳng định các lợi thế của phương pháp giao dịch theo hành vi giá, mà còn là một quyển hướng dẫn chi tiết cách giao dịch theo phương pháp này. Mục tiêu cốt lõi của quyển sách là giúp cho bất kỳ học viên nào, trong thời gian ngắn nhất, sẽ có thể giao dịch một cách tự tin và có lợi nhuận từ một biểu đồ trơn mà không cảm thấy bối rối hay sợ hãi.

Về cơ bản, bất kỳ biểu đồ giá nào cũng đều có thể phù hợp để giao dịch, nhưng ít có biểu đồ nào phù hợp hơn biểu đồ khung 5 phút của cặp tiền tệ EUR/USD. Bởi tính chu kỳ của nó, cặp tiền này từ lâu đã được vô số nhà

giao dịch trên toàn cầu yêu thích và ít có một thị trường nào dễ tiếp cận hơn cho các phần thảo luận về kỹ thuật của chúng ta trong các chương sắp tới.

Khi nhận nhiệm vụ viết quyển sách này, mục tiêu của tôi không chỉ là mô tả một loạt các khái niệm giao dịch trên một số biểu đồ được lựa chọn kỹ càng, mà còn thiết lập một ý niệm khá rõ ràng về cách triển khai thực tế của chúng trong các ngày giao dịch bình thường. Với mục đích này, quyển sách được chia thành hai phần.

Phần 1 mô tả các quy tắc hành vi giá và bàn luận các kỹ thuật vào lệnh và thoát lệnh trên một loạt các biểu đồ ví dụ. Trong Phần 2, chúng ta sẽ kiểm tra sự tuân thủ của hành vi giá với các nguyên tắc này trong môi trường giao dịch liên tục. Trong phần này, bạn sẽ được trải nghiệm một chuỗi 6 tháng các phiên giao dịch khung 5 phút liên tục của cặp tiền tệ EUR/USD. Bên cạnh việc cung cấp một khối lượng khổng lồ các tài liệu để nghiên cứu, chuỗi biểu đồ ví dụ này còn được mô tả tiếp diễn theo dòng thời gian và được ghi chú kỹ càng một cách đáng kinh ngạc về chủ đề hành vi giá từ phiên này đến phiên khác.

Một trong những câu hỏi thường gặp nhất mà tôi nhận được trong các phản hồi với quyển sách đầu tiên của tôi, *Forex Price Action Scalping* (tạm dịch *Giao dịch Lướt sóng với Hành vi giá trên thị trường Forex*), là liệu các nguyên tắc và thiết lập được áp dụng trên một biểu đồ lướt sóng nhanh (70 tick) có thể được áp dụng trên các khung thời gian trong ngày cao hơn, như khung 2 hoặc 5 phút, hoặc thậm chí khung 1 giờ hay không. Chỉ có thể có một câu trả lời cho câu hỏi đó: các nguyên tắc hành vi giá có thể áp dụng được trên bất kỳ khung thời gian nào tùy ý bởi vì bên trong chúng chứa đựng nguyên tắc bất biến của cung và cầu. Chúng không bị giới hạn bởi thời gian diễn ra, và cũng không phải là một đặc quyền của bất kỳ thị trường nào. Khi chuyển sang một thị trường hay một khung thời gian khác, chúng ta có thể sẽ phải thực hiện các điều chỉnh nhỏ để phù hợp với những sai khác về biên độ hay bước giá trung bình; nhưng các khái niệm cơ bản thì có thể áp dụng được với cả thị trường tương lai (futures), chỉ số (index), chứng khoán, hàng hóa, trái phiếu hay bất kỳ thị trường nào bạn biết đến, giống như với thị trường Ngoại hối.

Một điều sẽ được chứng minh trong quyển sách này là các nguyên tắc về hành vi giá không chỉ thoát khỏi ranh giới của thị trường và khung thời gian, mà còn vượt lên trên bản chất của môi trường giao dịch. Để minh họa điểm này, tôi đã biên soạn một phần đặc biệt nói về cách giao dịch thị trường biến động thấp với một chút điều chỉnh so với quy trình chuẩn để phù hợp hơn với các điều kiện trước mắt. Cụ thể là chúng ta sẽ sử dụng một khung thời gian trong ngày nhanh hơn trên một số cặp tiền tệ và một số thị trường phổ biến khác.

Nếu bạn là một người mới hoàn toàn, hãy lưu ý rằng, để giữ được sự tập trung trong việc phân tích, hãy bỏ qua hoàn toàn những thứ có sẵn trên mạng hoặc trong những quyển sách cơ bản về giao dịch. Và từ góc độ kỹ thuật, *Understanding Price Action (Thấu hiểu Hành vi giá Thị trường Tài chính)* được viết cho cả nhà giao dịch mới lẫn nhà giao dịch có kinh nghiệm, và cho tất cả những ai quan tâm đến những lợi thế và tiềm năng vô tận của phương pháp giao dịch với hành vi giá - price action.

LỜI GIỚI THIỆU

Có một sự thật trên thị trường tài chính rằng nếu chỉ sử dụng phương pháp phân tích kỹ thuật (Technical Analysis - TA) thuần về việc đọc hiểu đồ thị giá, bạn vẫn có thể thành công trong việc tìm kiếm lợi nhuận. Điều này đã được minh chứng thông qua trường hợp của các Phù thủy Tài chính (Market Wizard) như Peter Brandt hay Martin S.Schwartz, những người đã đạt được mức sinh lời bền vững đáng ngưỡng mộ trong một thời gian dài thực hiện công việc giao dịch trên thị trường tài chính để kiếm sống.

Nói như vậy không có nghĩa rằng việc nghiên cứu và áp dụng phương pháp phân tích kỹ thuật là đơn giản hơn hoặc hiệu quả hơn phương pháp phân tích cơ bản (Fundamental Analysis - FA) vốn dựa vào các dữ liệu vĩ mô và vi mô để ra quyết định đầu tư, giao dịch. Trái lại, bất kỳ phương pháp nào cũng đòi hỏi một sự hiểu biết sâu sắc bên cạnh trải nghiệm của nhà giao dịch, chưa kể việc cần phải đi kèm với kỹ năng quản lý vốn và một tâm lý giao dịch ổn định. Không có một con đường tắt nào cả.

Là một nhà giao dịch (trader) chuyên nghiệp lâu năm chuyên sử dụng phân tích kỹ thuật, Bob Volman có được sự thấu hiểu sâu sắc về những chuyển động của giá trên thị trường. Những hành vi đó của giá tạo nên các cơ hội đầu cơ/giao dịch, và được ông ghi nhận trong quyển sách *Thấu Hiểu Hành Vi Giá Thị Trường Tài Chính* (tựa gốc *Understanding Price Action*). Với rất nhiều đồ thị được ghi chú cẩn thận, quyển sách là một tài liệu tham khảo cực kỳ bổ ích cho cả những nhà giao dịch thuần về phân tích kỹ thuật

lần những nhà giao dịch dùng phân tích kỹ thuật như một công cụ kết hợp thêm. Chất lượng nội dung sách được đánh giá cao bởi cộng đồng tài chính toàn cầu thông qua mức chấm điểm gần 5 sao tuyệt đối ở cả Amazon lẫn Goodreads.

Hãy bắt đầu hành trình thấu hiểu những hành vi giá để nhận diện cơ hội tìm kiếm lợi nhuận trên thị trường tài chính bằng quyển sách này của Bob Volman bạn nhé.

Xin chúc bạn có được những bước tiến vững vàng và nhất quán trong công việc giao dịch tài chính của bản thân.

Tp. HCM, tháng 08 năm 2021

- Dương Nguyễn Huy

Trưởng nhóm biên tập FinFin.vn

PHẦN 01

PHÂN TÍCH ỨNG DỤNG

CHƯƠNG 1

Một Thời điểm để Giao dịch và Học hỏi

Mặc dù cơn sốt sử dụng chỉ báo kỹ thuật trong lĩnh vực giao dịch tài chính chưa đến hồi kết, nhưng ngày càng có nhiều nhà giao dịch thấy được giá trị của triết lý tối giản (Less is More). Và điều đó có nguyên do thực sự. Chúng ta sẽ thấy một cảm giác nhẹ nhàng đến bất ngờ xuất hiện trên một biểu đồ đã được lược bỏ tất cả, chỉ giữ lại những thứ cơ bản nhất. Không còn câu đố nào để giải mã, không còn những tín hiệu mâu thuẫn phải xử lý, và không còn những thứ bừa bộn xuất hiện trên màn hình giao dịch. Điều còn lại duy nhất chính là sự thật - và chúng được phơi bày hoàn toàn. Các thanh giá trên biểu đồ không giữ lại bí mật nào cho riêng chúng, và các tín hiệu của chúng cũng không bao giờ bị chậm trễ. Với những lợi thế này, một nhà giao dịch theo hành vi giá chỉ cần tuân theo một nguyên tắc đơn giản: nếu anh ta không thể phát hiện một giao dịch có xác suất cao ngay lập tức trên biểu đồ, thì nó chỉ đơn giản là không tồn tại.

Vẫn như mọi khi, nếu không hiểu được một cách đúng đắn về cơ chế của thị trường, không một nhà giao dịch với bất kỳ phương pháp nào có thể thoát được những bài học đau đớn và những lần trả giá cùng với nó. Chặng đường đi qua giai đoạn học hỏi chưa bao giờ là dễ dàng, và trên con đường đó, bạn sẽ gặp phải nhiều gian nan trắc trở. Hiếm có ai thành công mà không trải qua giai đoạn khởi đầu đáng sợ này. Tin tốt là có rất nhiều việc mà một nhà giao dịch có thể làm để tăng khả năng sống sót, chỉ đi kèm với một chút chi phí: anh ta cần phải học hành và nghiên cứu cho đàng hoàng.

Tôi không khẳng định rằng tất cả kiến thức có thể được truyền đạt chỉ với những hướng dẫn đơn giản; tôi chỉ có ý nhấn mạnh tầm quan trọng của sự chuẩn bị. Nếu mục tiêu thực sự là để sống sót trong một lĩnh vực mà đã

có quá nhiều người phải từ bỏ trước thời khắc thành công của họ, thì việc chuẩn bị thật tốt ngay từ đầu thực sự vô cùng quan trọng.

Quyết định đứng ngoài thị trường và chưa giao dịch tiền thật trong bao lâu là tùy thuộc vào người học viên. Có những người cần đến nhiều tháng trải nghiệm mới nhớ được các nguyên tắc nền tảng, nhưng một số người khác thì lại có thể đã sẵn sàng chỉ trong thời gian ngắn hơn. Nhưng ngay khi tất cả các khái niệm và kỹ thuật giao dịch bắt đầu chứng minh được tính hiệu quả, tôi vẫn khuyên các nhà giao dịch không nên nhảy vào thị trường mà không có một kế hoạch đủ tốt. Chúng ta cần rút ra một số bài học, nhưng sẽ là vô nghĩa khi tự biến những lần thử nghiệm của bản thân trở thành các bài học đắt giá không cần thiết.

Nôn nóng áp dụng một phương pháp mới sau khi đọc sơ lược là một sai lầm rất phổ biến của các nhà giao dịch mới. Nếu bạn đi đường tắt, ngay cả phương pháp được trình bày trong quyển sách này cũng không thể có hiệu quả, đặc biệt khi bối cảnh thị trường rơi vào trạng thái bất lợi. Cách tiếp cận hữu hiệu nhất vẫn luôn là dành thật nhiều thời gian và công sức để xây dựng một phương pháp hoàn chỉnh, phù hợp với tất cả các giai đoạn thị trường và tránh được việc bị tác động bởi các phân tích của một người khác.

Mặc dù bạn đọc sẽ tìm thấy một phương pháp giao dịch hoàn chỉnh và độc lập trong các chương sắp tới, nhưng hãy hiểu rằng, mục đích của nó là để áp dụng vào thực chiến và tôi không khuyến nghị độc giả áp dụng những kiến thức trong quyển sách một cách tùy tiện. Các khái niệm và kỹ thuật giao dịch trong sách hoàn toàn có thể trở thành nền tảng cho bất kỳ phương pháp tùy biến nào.

Có thể cần đôi chút thời gian thử nghiệm để khám phá xem phong cách giao dịch nào phù hợp nhất với một nhà giao dịch. Nhưng bất kể phong cách cá nhân của bạn là gì, tất cả các kỹ thuật ít nhất cũng phải phục vụ một mục tiêu, đó là khai thác *tính chất chu kỳ của hành vi giá*. Do đó, công việc đầu tiên của bất kỳ học viên nào đều là xây dựng một nền tảng tư duy về các nguyên tắc hành vi giá trong thực chiến. Trong hai chương tiếp theo, chúng ta sẽ xem xét một cách kỹ càng hơn những nguyên tắc này, từ cả góc nhìn lý thuyết lẫn thực tế. Từ đó, chúng ta sẽ tập trung hoàn thiện phương pháp giao dịch trên biểu đồ khung thời gian 5 phút.

CHƯƠNG 2

Các Nguyên tắc Nền tảng của Hành vi Giá – Lý thuyết

Các nguyên tắc nền tảng của hành vi giá chính là những nguyên liệu cơ bản để hình thành một phương pháp giao dịch mang lại lợi thế. Mặc dù các biến thể của chúng cũng như cách chúng được áp dụng trong một kế hoạch giao dịch là vô hạn, nhưng tất cả đều khởi nguồn từ những khái niệm nền tảng và chúng sẽ xuất hiện lặp đi lặp lại trên bất kỳ biểu đồ kỹ thuật nào. Bộ khái niệm này bao gồm:

Áp lực kép.

Hỗ trợ và kháng cự.

Phá vỡ giả, Phá vỡ môi và phá vỡ thực.

Đỉnh giả và Đáy giả

Sự đảo chiều con sóng kéo ngược¹

Cú chạm lại trần giá

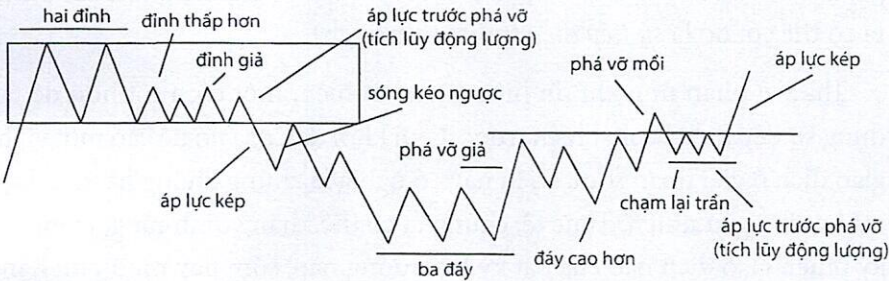
Hiệu ứng vùng số tròn

Hình 2.1 là một lược đồ thể hiện các nguyên tắc cơ bản trong chuyển động giá; nếu được biểu diễn dưới dạng các thanh giá thông thường, rất có thể nó sẽ là biểu đồ khung 5 phút điển hình của cặp EUR/USD trong một vùng phạm vi 50 pip của một phiên giao dịch - hoặc bất kỳ biểu đồ giá nào khác.

1. Chú thích nhóm biên tập: Trong suốt cuốn sách bạn sẽ bắt gặp nhiều lần các cụm từ như “kéo ngược”, “điều chỉnh” hay “hồi quy”. Tất cả đều có chung một nghĩa, nhưng chúng tôi sử dụng nó tùy thuộc vào hoàn cảnh và văn phong.

Thay vì phân tích ngay các biểu đồ này, chúng ta hãy cùng thiết lập một nền tảng vững chắc cho tất cả các nghiên cứu sâu hơn bằng cách khám phá lần lượt 7 nguyên tắc theo góc nhìn lý thuyết trước tiên.

Hình 2.1. Lược đồ của các nguyên tắc cơ bản trong hành vi giá.

ÁP LỰC KÉP

Không một nhà giao dịch nào có thể tự mình tạo ra những chuyển động thị trường theo hướng mình muốn, mà tất cả đều phụ thuộc vào hành động và phản ứng của các nhà giao dịch khác trên thị trường. Liệu chúng ta chỉ là những con rối treo bên dưới bộ dây điều khiển của thị trường? Không hề. Nhưng chúng ta cần chơi trò chơi này một cách thông minh. Trước khi chấp nhận rủi ro vốn cho bất kỳ ý tưởng giao dịch nào, chúng ta cần cân nhắc một điều kiện quan trọng: để giá có thể tiếp diễn xu hướng một cách rõ ràng, chúng ta cần sự trợ giúp từ cả hai phe trên thị trường. Nếu nhắm đến việc mua lên, chỉ nhờ vào Phe Bò (phe mua vào) thôi là chưa đủ. Chúng ta cần một số lượng người thuộc Phe Gấu (phe bán khống) đóng các vị thế bán khống để thoát khỏi chính thị trường đang tăng giá mà chúng ta đang có ý định mua. Càng nhiều người bị buộc phải mua lại để bù đắp các vị thế bán khống của họ, khả năng giao dịch của chúng ta chạm được đến mục tiêu giá trước khi tình thế thay đổi càng cao hơn.

Khi cả Phe Bò và Phe Gấu tạo áp lực đồng thời lên một phía của thị trường - không cần thiết phải cùng mức độ - chúng ta sẽ có một tình huống được gọi là *áp lực kép* (double-pressure). Nếu chỉ xem xét các chuyển động ngẫu nhiên này trên một biểu đồ thì sự bất cân xứng giữa cung và cầu này chẳng hề đặc biệt chút nào; và cũng hợp lý khi khẳng định rằng chúng sẽ

sớm triệt tiêu lẫn nhau thay vì chuyển hoá thành một xu hướng mạnh mẽ. Tuy nhiên, trong các điều kiện nhất định thì áp lực kép có thể bắt đầu tự trôi dạt, và khi đó bánh xe của thị trường có thể bắt đầu lăn bánh. Nếu thấy giá bắt đầu di chuyển theo một hướng mạnh mẽ hơn hướng còn lại, chúng ta có thể coi nó là *sự tiếp diễn* (follow-through).

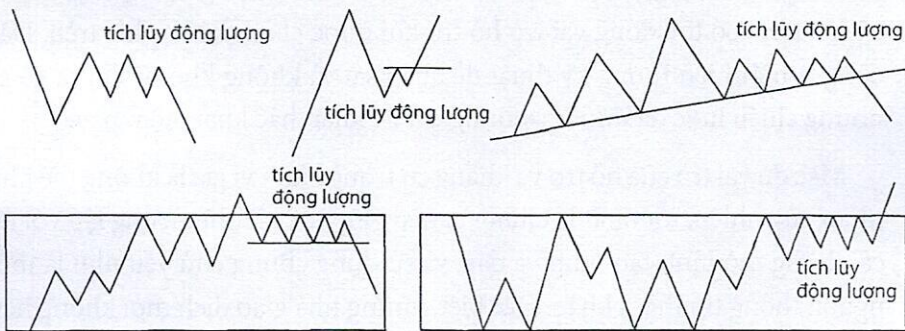
Thay vì phản ứng khi tín hiệu này xuất hiện, một cách tốt hơn để tận dụng sự tiếp diễn là phát hiện trước điểm khởi đầu của nó để vào một vị thế giao dịch ở giai đoạn sớm. Điều này có nghĩa là chúng không hề xuất hiện một cách ngẫu nhiên. Thực tế, chúng ta có thể khẳng định rằng, trong bất kỳ phiên giao dịch nào của bất kỳ thị trường nào, sớm hay muộn thì hành vi giá cũng sẽ tích tụ đến một điểm bùng nổ, mà kể từ đó, áp lực sẽ thoát ra theo kiểu nhân đôi như vậy. Phát hiện các điểm khởi đầu này trên biểu đồ - lần ranh giữa quyết định giao dịch hay đứng ngoài - chính là mục tiêu của phương pháp giao dịch phá vỡ.

Trong khi phần lớn các nhà giao dịch sẽ nhận ra được giá trị của khái niệm áp lực kép, rất nhiều người lại không thừa nhận lợi thế của việc giao dịch phá vỡ. Nhiều người thậm chí còn lập luận rằng, trong các thị trường biên độ hẹp như ngày nay, tỷ lệ thất bại của một cú phá vỡ bình thường (của bất kỳ thể loại nào) cao đến mức phương pháp "tùng được để cao" này hiện giờ là một lựa chọn tồi, ít nhất là như vậy. Tất nhiên, những lời chỉ trích này không hẳn là sai. Rất nhiều cú phá vỡ thực sự đã không thể tiếp diễn được. Nhưng nếu học được cách phân biệt giữa các dạng phá vỡ có xác suất cao và thấp, thì chúng ta không cần phải quá bi quan về việc giao dịch phá vỡ mà hoàn toàn ngược lại. Trong những chương tiếp theo, chúng ta sẽ thấy hàng trăm ví dụ về những cú phá vỡ có xác suất cao mà chúng ta hoàn toàn có thể giao dịch được.

Nhưng trong tất cả các trường hợp thì bối cảnh thị trường vẫn là yếu tố tiên quyết. Thậm chí, một cú phá vỡ đồng thuận với áp lực chủ đạo cũng có rủi ro thất bại cao nếu nó được đặt trong một bối cảnh kỹ thuật tệ hại. Một yếu tố quan trọng hơn sự xuất hiện của một cú phá vỡ là cách mà cú phá vỡ đó được hình thành. Nói chung, những cơ hội giao dịch tốt nhất luôn được bắt nguồn từ một đợt giằng co xuất hiện rõ ràng trước khi phá vỡ - một số lượng các thanh giá có chiều dài hẹp di chuyển lên xuống mà tại đó Phe Bò

và Phe Gấu đang tranh giành quyền kiểm soát thị trường. Các đợt giằng co này có thể được hình thành theo một số cách khác nhau, nhưng chúng ta chỉ cần một vài thanh giá là đã có thể xác định được điểm khởi nguồn đẹp nhất trên biểu đồ, từ đó dẫn tới một cú phá vỡ mạnh mẽ. Chúng ta có thể xem tiến trình giằng co này là quá trình tích lũy động lượng (buildup) hay áp lực trước phá vỡ (pre-breakout tension).

Hình 2.2 minh họa một quá trình tích lũy động lượng ngẫu nhiên nhưng phổ biến, thường diễn ra trước một cú phá vỡ. Trong một biểu đồ bình thường, các tiến trình đi ngang này có thể khác hình minh họa một chút, nhưng các yếu tố cơ bản của một sự tích lũy động lượng thì chưa bao giờ quá khó để phát hiện ra: giá liên tục áp sát và bật nảy khỏi một ngưỡng quan trọng, cho đến khi một trong hai phe phòng thủ hoặc tấn công phải đầu hàng.

Hình 2.2. Áp lực kép xuất hiện sau quá trình tích lũy động lượng (buildup)

Mặc dù mỗi đợt tích lũy đều tồn tại cả Phe Bò và Phe Gấu, nhưng trong phần lớn các trường hợp thì chỉ có một phe chiến thắng. Đây là phe cứng cáp nhất, là phe đứng ra củng cố áp lực trước phá vỡ và chiếm lợi thế lớn hơn. Tuy nhiên, những tín hiệu của phe “không gây ra hành động phá vỡ” cũng có thể cung cấp cho chúng ta nhiều thông tin rất đáng chú ý và có thể có ích trong việc tính toán thời điểm xảy ra cú phá vỡ.

Để mở một vị thế giao dịch, chúng ta cần một sự phá vỡ khỏi một thanh giá cụ thể trong tiến trình tích lũy động lượng, nhưng nó chưa bao giờ là yếu tố duy nhất; luôn luôn có nhiều khía cạnh khác cần phải xét đến. Để đánh giá bất kỳ tình huống nào theo đúng bản chất của nó, chúng ta cần một nền tảng vững chắc về các nguyên tắc của hành vi giá.

HỖ TRỢ VÀ KHÁNG CỰ

Trong Phân tích Kỹ thuật thông thường, khái niệm *hỗ trợ* và *kháng cự* là cội nguồn cho tất cả. Ý tưởng cơ bản đằng sau là: những vùng mà giá đã chạm bật trước đó có thể sẽ được giữ vững khi giá chạm lại sau này, nhưng sẽ bị phá vỡ vào một thời điểm nào đó trong tương lai. Chúng ta không cần quá nhiều kinh nghiệm trong phân tích biểu đồ mới thấy được giá trị của khái niệm này.

Một hiệu ứng đi kèm thú vị của hỗ trợ và kháng cự là khi những “bức tường” này bị vượt qua, chức năng trước đó của chúng không nhất thiết phải mất đi. Một khi bị phá vỡ, những mức giá này thường đảo ngược vai trò ban đầu của chúng, có nghĩa là hỗ trợ trước đó có thể trở thành kháng cự trong hiện tại khi được chạm lại từ bên dưới, và kháng cự một khi bị phá vỡ lên trên, có thể đóng vai trò hỗ trợ khi được chạm lại từ phía trên. Đây cũng là một hiện tượng kỹ thuật dễ quan sát và không khó để chỉ ra vô số những chiến lược đã được xây dựng chỉ để khai thác khái niệm này.

Mặc dù vai trò của hỗ trợ và kháng cự trong hành vi giá là không thể phủ nhận, tuy nhiên, tốt nhất là chúng ta nên giữ một cái nhìn trung lập với tất cả những mô hình tạo đỉnh và đáy, và sử dụng chúng chủ yếu như là một nguồn thông tin tham khảo. Đặc biệt, những nhà giao dịch mới không nên áp dụng chiến lược giao dịch ngược xu hướng mạo hiểm: bán khống tại các đỉnh trước đó và mua vào tại các đáy trước đó với kỳ vọng các mức này sẽ được giữ vững; và cũng không nên mua vào một cách mù quáng khi giá tạo đỉnh mới hoặc bán khống khi giá tạo đáy mới với hy vọng những cú phá vỡ này sẽ tìm được *sự tiếp diễn*.

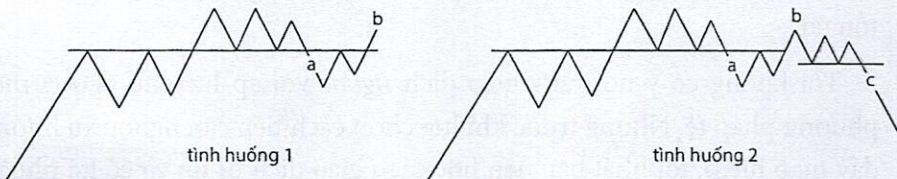
Thay vì hành động ngay tại các hỗ trợ và kháng cự, bất kể là kỳ vọng một cú phá vỡ hay một cú bật nảy, đầu tiên chúng ta cần phải quan sát hành vi của thị trường quanh các mức này, rồi từ đó mới đưa ra quyết định. Ví dụ, một cú phá vỡ lên phía trên đỉnh cũ có thể có giá trị nhiều hơn khi giá tích lũy động lượng (buildup) ngay bên dưới nó. Lợi thế sẽ giảm đi nhiều khi giá vượt lên từ các mức thấp hơn và rồi tăng tốc để vượt qua đỉnh cũ mà không tích lũy động lượng - những loại phá vỡ này thường sẽ mất đà và đảo chiều nhanh chóng. Sau này, chúng ta sẽ nhận ra rằng, có rất nhiều trường phái

trên thị trường với “trò chơi” ưa thích không phải là giao dịch thuận theo mà là ngược lại với những cú phá vỡ, đặc biệt những cú phá có bối cảnh không tốt.

Các mức hỗ trợ và kháng cự có thể có nhiều công dụng, nhưng giá trị lớn nhất của chúng là cung cấp cho chúng ta ý tưởng về phe đang thắng thế trên biểu đồ. Đây là thông tin giá trị; nó không chỉ giúp chúng ta đi theo đúng xu hướng mà còn cho chúng ta biết nên tránh giao dịch theo phe nào, bởi chúng ta không nên giao dịch ngược hướng với phe đang thắng thế.

Một cách rất hiệu quả để xác định phe thắng thế đơn giản là dựa trên độ dốc của xu hướng thị trường. Khi thị trường được kiểm soát bởi Phe Bò, thậm chí không cần quá áp đảo, giá sẽ tạo ra các đỉnh mới, và các đợt điều chỉnh giảm sẽ gặp khó khăn trong việc vượt xuống dưới các đáy cũ. Và ngay cả khi giá bắt đầu chững lại, Phe Bò về cơ bản là vẫn đang kiểm soát, miễn là họ có thể tiếp tục giữ cho thị trường di chuyển ở các mức cao hơn hoặc bằng với một đáy quan trọng trước đó.

Chắc chắn rằng tại một thời điểm nào đó, phe thắng thế sẽ hết năng lượng, khiến cho họ không còn khả năng hồi phục sau một đợt tấn công của phe đối địch. Đây có thể là dấu hiệu của một đợt chuyển giao quyền lực sắp tới. Nhưng sự thắng thế trước đó càng áp đảo, thị trường càng ít có khả năng đảo chiều sau lần cố gắng đảo chiều đầu tiên.

Hình 2.3. Thị trường cần thời gian để đảo chiều. Công bằng mà nói, cú phá vỡ tại điểm c mang lại xác suất giảm giá tốt hơn là cú phá vỡ tại điểm a.

So sánh hai tình huống trong Hình 2.3. Cho tới điểm b thì cả hai biểu đồ là giống nhau hoàn toàn. Đợt tấn công thất bại của Phe Gấu tại điểm a cho ta thấy sự nguy hiểm của việc giao dịch với một cú phá vỡ được thiết lập ngược lại với áp lực chủ đạo. Vì cú phá vỡ này diễn ra sau một tiến trình tạo đỉnh “điển hình” (mô hình hai đỉnh với một đỉnh thấp hơn), Phe Gấu

nôn nóng có thể đã tin rằng, một sự đảo chiều đang đến. Nhưng thực ra họ chỉ đang giao dịch ngược với xu hướng tăng giá chủ đạo, vốn chỉ đang yếu đi trong *động lượng* mà thôi.

Cú phá vỡ xuống tại điểm c trong Tình huống 2 đã có khả năng tiếp diễn cao hơn. Lợi thế của cú phá vỡ này được thể hiện trong chuyển động giá từ b đến c, nó cho thấy Phe Bò đã thất bại trong việc đảo ngược lại cú phá vỡ của Phe Gấu tại a, điều này sẽ kích thích Phe Gấu chọn bán khống và Phe Bò chọn đóng lệnh mua (áp lực kép). Và một điều không kém quan trọng là phe giao dịch đối lập (contrarians)¹ cũng không muốn giao dịch ngược lại với cú phá vỡ này.

Dĩ nhiên, tùy thuộc vào bối cảnh thị trường lớn và các yếu tố mà chúng ta dựa vào để đánh giá, cả cú phá vỡ tại a và c đều có thể kém lợi thế như nhau, hay thậm chí cú phá vỡ tại a cũng có thể giao dịch được. Nhưng khi so sánh hai tình huống với nhau, thì việc giao dịch với cú phá vỡ tại điểm c rõ ràng là tốt hơn, đơn giản vì lúc đó, chúng ta có nhiều thông tin ủng hộ đã giảm hơn.

Xác định đúng áp lực đang thắng thế là yếu tố quan trọng nhất trong bất kỳ phương pháp giao dịch phá vỡ nào. Đặc biệt, các nhà giao dịch tập sự nên chọn giao dịch thuận theo áp lực này, hoặc vào vị thế từ một vùng giá nền trung lập mà cú phá vỡ tại đó có khả năng tạo ra một áp lực chủ đạo mới; nhưng tốt nhất là đừng nên chống lại bất kỳ phe thắng thế nào đang tồn tại.

Tôi không có ý nói rằng giao dịch *ngược* với áp lực chủ đạo là một phương pháp tệ. Nhưng trước khi lựa chọn cách tiếp cận ngược xu hướng đầy mạo hiểm, tốt nhất bạn nên học cách giao dịch tự tin và có lợi nhuận với việc đi thuận theo áp lực chủ đạo trước tiên.

Mặc dù vậy, các phương pháp giao dịch ngược xu hướng thật sự xứng đáng để chúng ta quan tâm, vì độ mạnh của áp lực ngược xu hướng đóng vai trò quan trọng trong sự thất bại hay thành công của một cú phá vỡ. Chúng ta càng thấu hiểu tâm lý của các nhà giao dịch đối lập thì càng dễ

---

1. Chú thích: Những nhà giao dịch sử dụng các tín hiệu phá vỡ giả để vào lệnh. Hoặc là các tín hiệu cho thấy sự phá vỡ khó tiếp diễn để giao dịch ngược lại với các cú phá vỡ.

dàng nhận ra những cú phá vỡ xác suất thấp. Tất cả sẽ được bàn đến trong các phần tiếp theo của quyển sách. Một vài kỹ thuật giao dịch ngược hướng phá vỡ thậm chí có thể trở thành phương pháp ưa thích của bạn, và đem lại lợi thế cho chúng ta trong sự nghiệp giao dịch sau này.

PHÁ VỠ GIÁ, PHÁ VỠ MỒI VÀ PHÁ VỠ THỰC

Ngay cả khi thiết lập giao dịch của chúng ta thuận với áp lực chiếm ưu thế hiện tại, cú phá vỡ vẫn có thể xảy ra theo 3 trường hợp: rất tệ, tệ hoặc tốt. Trước khi bàn về những điểm khác biệt, cho phép tôi một lần nữa nhấn mạnh rằng: cũng như giao dịch phá vỡ là một cách tiếp cận ưa thích của nhiều người tham gia thị trường, phương pháp giao dịch đối lập cũng phổ biến không kém, chứa đựng bên trong nó chính là lối tư duy đi ngược lại đám đông: những nhà giao dịch này tự hào về việc đi ngược lại dòng chảy thị trường. Ban đầu việc này trông có vẻ khá kỳ dị; trong tất cả những phương pháp giao dịch ngược xu hướng, tại sao họ lại chọn giao dịch ngược với một cú phá vỡ và chịu rủi ro bị cuốn trôi bởi một làn sóng đám đông tạo nên áp lực kép? Câu trả lời không quá khó đoán: các nhà giao dịch đối lập kỳ vọng cú phá vỡ sẽ thất bại.

Các kỹ thuật giao dịch ngược xu hướng chắc chắn không dành cho tất cả mọi người, vì những mối nguy của chúng là dễ thấy. Tuy nhiên, có nhiều “trường phái” đã rèn luyện nghệ thuật giao dịch ngược xu hướng đến mức hoàn hảo. Đó là công việc duy nhất họ làm trong suốt một ngày dài. Và những cú phá vỡ thất bại không phải là cơ hội duy nhất để họ “trở tài”, mà họ còn sẵn sàng bán khống trong một sóng tăng hay mua vào trong một sóng giảm, miễn là phù hợp.

Với những kẻ thù mạnh luôn rình rập xung quanh, chúng ta không thể chỉ tập trung vào khía cạnh tươi sáng từ các ý tưởng giao dịch của chúng ta - mà nên lưu tâm thêm những khả năng ngược lại. Nhưng cũng đừng quên rằng, những nhà giao dịch đối lập cũng cần đánh giá khả năng thắng của họ trước khi giao dịch ngược chiều với một cú phá vỡ, bởi không có tay chơi nào có thể dễ dàng kiếm lợi nhuận mà không bị thị trường thử thách. Như chúng ta có thể thấy, nhà giao dịch phá vỡ và nhà giao dịch đối lập có thể

có những quan điểm trái ngược nhau, nhưng nhiệm vụ của họ về cơ bản là giống nhau: xác định *bản chất* của cú phá vỡ.

Nếu một cú phá vỡ không được xây dựng một cách “hợp lý”, khả năng là nó sẽ gặp khó khăn trong việc thuyết phục đám đông các nhà giao dịch phá vỡ rằng cú phá vỡ này là thực. Nhiều khi, sự thiếu đồng thuận xảy ra và chính thanh giá dẫn đến cú phá vỡ lại đảo chiều - một khoảnh khắc đau đớn dành cho tất cả những nhà giao dịch đã vào vị thế lúc đó. Nhiều lần khác, chúng ta lại thấy giá tiếp diễn được một chút, rồi mất động lực và đảo chiều ngay sau đó. Bất kể là câu chuyện diễn ra như thế nào, một cú phá vỡ được thiết lập tệ có khả năng thất bại khá cao, đơn giản vì nhiều nhà giao dịch phá vỡ sẽ nhận thấy xác suất là không đủ tốt để giao dịch với kỳ vọng xu hướng tiếp diễn. Cùng lúc đó, rất nhiều nhà giao dịch đối lập sẽ tham gia giao dịch dựa trên các *tín hiệu phá vỡ giả*.

Thêm nữa, khi đối diện với một cú phá vỡ không chắc chắn, những người đã có vị thế thuận với nó trước đó, ở bất kỳ mức giá nào, đều có thể đóng các vị thế đang nắm giữ để duy trì sự an toàn, từ đó làm tăng áp lực ngược hướng phá vỡ - dẫn đến khả năng thất bại của cú phá vỡ. Dĩ nhiên không phải cú phá vỡ tệ nào cũng đem về lợi nhuận cho các nhà giao dịch đối lập, nhưng chúng ta vẫn luôn dễ dàng tìm thấy một cú phá vỡ giả nguy hiểm trên bất kỳ biểu đồ giá nào.

Trước khi đánh giá những cú phá vỡ thuận lợi, có lẽ chúng ta nên điếm qua một vài tình huống phá vỡ cần tránh. Có hai dạng phá vỡ nguy hiểm cần lưu tâm. Dạng dễ thấy nhất là *phá vỡ giả*; dạng thứ hai ít nguy hiểm hơn nhưng vẫn cần tránh, là *phá vỡ môi*. Hãy nhớ rằng, kết cục của những cú phá vỡ không phải là thứ quyết định cái tên của chúng, yếu tố quyết định chính là cách mà những cú phá vỡ này được tạo nên. Nói cách khác, khả năng một cú phá vỡ hoàn hảo không thể tiếp diễn, trong khi một cú phá vỡ tệ hại lại có thể cất cánh và không bao giờ đảo chiều về điểm phá vỡ là hoàn toàn có thể xảy ra. Về mặt xác suất thì kết quả cuối cùng sẽ khiến bạn bất ngờ hơn bạn tưởng.

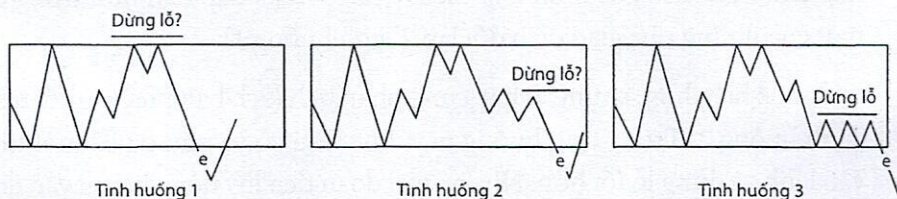
Quyết định có nên mở vị thế tại một cú phá vỡ hay không phụ thuộc vào những phẩm chất về mặt kỹ thuật của nó có hỗ trợ khả năng tiếp diễn hay không. Có ít nhất ba yếu tố cần được đánh giá trong tất cả các trường

hợp: (a) cú phá vỡ thuận hay ngược với áp lực chủ đạo; (b) thị trường đang đi ngang hay có xu hướng; (c) có những chướng ngại vật nào nằm trên hay nằm dưới có khả năng ngăn chặn một đợt tăng hay giảm giá không.

Mặc dù đây là những điều kiện cơ bản sẽ quyết định liệu bối cảnh có thuận lợi cho cú phá vỡ hay không (chúng ta sẽ bàn chi tiết hơn trong quyển sách này), nhưng bản thân chúng không hề đảm bảo cho các giao dịch của chúng ta. Một yếu tố quan trọng hơn đó là hành vi của thị trường *ngay trước* sự kiện phá vỡ. Nếu chúng ta không tìm thấy bất cứ hành động tích lũy động lượng nào, tốt nhất nên đứng ngoài.

Xét 3 trường hợp trong Hình 2.4. Tất cả các yếu tố khác là như nhau và giả dụ, các lệnh bán khống tại *e* là hợp lý về mặt kỹ thuật khi xét đến áp lực chủ đạo, các trường hợp này mô tả rất rõ nguyên lý của phá vỡ giả, phá vỡ môi và phá vỡ thực, theo thứ tự.

Hình 2.4. Sự khác biệt trong quá trình tích lũy động lượng trước cú phá vỡ không chỉ ảnh hưởng đến xác suất của sự tiếp diễn mà còn đến mức dừng lỗ bảo vệ cho tài khoản.

Trước đó, chúng ta đã nhấn mạnh về tầm quan trọng của quá trình tích lũy động lượng và vai trò quyết định của nó trong sự thành công hay thất bại của một cú phá vỡ. Không khó để hiểu được giả thuyết đằng sau nguyên tắc này: nếu sự phòng thủ trước khi bị phá vỡ càng quyết liệt, thì chiến thắng cuối cùng sẽ càng thuyết phục. Nhưng còn có một nguyên nhân giải thích vì sao sự *vắng mặt* của quá trình tích lũy động lượng thường sẽ làm giảm khả năng tiếp diễn của một cú phá vỡ. Đó chính là vị trí đặt dừng lỗ.

Mức dừng lỗ luôn đóng vai trò quan trọng trong một giao dịch. Bạn không thể tham gia thị trường mà không biết khi nào nên thoát ra trong trường hợp giá không thể tiếp diễn. Trong tất cả các trường hợp, luôn có một vị trí mà khi giá vượt qua nó thì một giao dịch không còn hợp lệ nữa

và cần phải được đóng lại. Dĩ nhiên là không có quy luật bất di bất dịch nào về vấn đề này, và tất cả sẽ phụ thuộc vào đặc tính của từng chiến lược cũng như cảm quan của nhà giao dịch về tình huống trước mắt. Nhưng chúng ta hãy thử bàn luận một chút về vấn đề điểm vào lệnh/điểm thoát lệnh bằng một kỹ thuật rất phổ biến và cũng khá hợp lý: giả sử bạn đang thực hiện một vị thế bán khống, bạn có thể đặt dừng lỗ ở đâu đó phía trên đỉnh gần nhất và rõ ràng nhất xuất hiện trước điểm vào lệnh.

Nếu áp dụng kỹ thuật này vào ba tình huống trong Hình 2.4, chúng ta sẽ dễ dàng nhìn thấy sự khác biệt. Tất cả các điểm vào lệnh được chọn tại điểm e, nhưng các mức dừng lỗ sẽ dao động từ rộng đến chặt.

Mặc dù không phủ nhận lợi thế của của một điểm dừng lỗ “rộng”, nhưng chúng ta có thể đánh giá một cách tổng quan như sau: mức dừng lỗ càng rộng để có được sự hợp lý về mặt kỹ thuật, thì cú phá vỡ sẽ trở nên càng kém hấp dẫn hơn theo góc nhìn tiếp diễn, trong khi lại hấp dẫn hơn trong con mắt của những nhà giao dịch đối lập. (Tình huống 1).

Để dễ hiểu hơn, chúng ta hãy cùng phân tích kịch bản phá vỡ môi trong Tình huống 2. Trong tình huống này, Phe Gấu có vẻ như đã có một điểm vào lệnh và dừng lỗ tốt hơn. Nhưng giai đoạn tích lũy động lượng vẫn chưa đủ tốt vì nó không thực sự diễn ra tại đường biên dưới của vùng phạm vi giá; mức dừng lỗ cũng nằm cách điểm vào lệnh một khoảng khá xa. Dạng phá vỡ này có khả năng sẽ thu hút nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Gấu hơn tình huống bên trái, nhưng nó vẫn là một cơ hội giao dịch khá hấp dẫn dành cho các nhà giao dịch đối lập.

Nói chung, những cú phá vỡ thuộc dạng phá vỡ môi (chúng ta sẽ thấy dạng này rất nhiều) thực sự có khả năng tiếp diễn khá tốt, nhưng chúng có thể sẽ không làm vậy ngay lập tức, nên chúng mới có cái tên “phá vỡ môi”. Như trong Tình huống 2, phản ứng thường thấy của thị trường là phải ngăn chặn cú phá vỡ bằng cách cố gắng đảo ngược nó; nhưng khi giá di chuyển ngược vào trong vùng phạm vi giá, nó có thể chạm phải đáy của bất kỳ vùng tích lũy động lượng nào đó nằm ngay bên trên. Việc bị đè xuống bởi một vùng kháng cự (trước đó là hỗ trợ) như vậy có thể khiến cho giá giảm xuống thêm một lần nữa và thậm chí phá vỡ thành công đường biên dưới của vùng phạm vi giá trong lần cố gắng thứ hai.

Tất cả những kịch bản này có thể diễn biến theo nhiều cách và trong một vài tình huống, lệnh dừng lỗ có thể sẽ được kích hoạt, trong vài tình huống khác thì nó vẫn tồn tại. Điều mà tôi muốn nói đến ở đây là các cú phá vỡ môi, mặc dù đã tốt hơn nhiều so với các cú phá vỡ tệ hại nhưng nó vẫn đem lại rủi ro lớn cho bất kỳ ai giao dịch với một mức dừng lỗ chặt. Việc sử dụng khoảng dừng lỗ chặt sẽ là một lợi thế chính trong phương pháp của chúng ta (sẽ bàn đến trong Chương 5), nên chúng ta phải cố gắng tìm ra những cú phá vỡ có chất lượng cao nhất để giao dịch.

Kịch bản hoàn hảo để giao dịch với các tín hiệu phá vỡ xuất hiện trong Tình huống 3. Chúng ta có thể thấy những đặc tính thực sự của một cú phá vỡ chất lượng cao. Cú phá vỡ này không chỉ khởi đầu với *một trận chiến của Phe Bò và Phe Gấu ngay tại đường biên*, với chiến thắng cuối cùng thuộc về Phe Gấu, mà một nhà giao dịch phá vỡ còn có thể đặt dừng lỗ một cách *chặt chẽ* bên trên vùng tích lũy động lượng. Cú phá vỡ vẫn có thể thất bại sau đó, nhưng về mặt kỹ thuật thì đây vẫn là bối cảnh thuận lợi nhất.

Một lợi thế khác đó là nguyên tắc hỗ trợ và kháng cự có thể phát huy tác dụng trong trường hợp này. Nếu tại một thời điểm nào đó, giá tăng ngược lên trên để thách thức mức cản bị phá vỡ (đây là một hành vi thông thường của giá). Đường biên bây giờ vừa là cạnh đáy của vùng phạm vi giá mới bị phá vỡ, *vừa là cạnh đáy của vùng tích lũy động lượng gần nhất* khiến cho nó có tiềm năng ngăn chặn phe giao dịch đối lập cao hơn. Hơn nữa, Phe Bò đang có vị thế mua có thể tận dụng cơ hội này để đóng lệnh hoà vốn, trong khi những người thuộc Phe Gấu đang đứng ngoài sẽ có cơ hội bán khống lần hai. Đó chính là một tình huống áp lực kép nghiêng về hướng giảm.

Như bạn có thể thấy, một cú phá vỡ không đơn thuần là một vùng giá bị phá vỡ mà còn có khá nhiều biến số đi kèm, đó là áp lực hay tâm lý tác động đến cú phá vỡ và tất cả đều phải được xem xét khi đánh giá lợi thế của một giao dịch. Tóm lại, hãy tránh tất cả các cú phá vỡ không được tạo dựng một cách vững chắc.

Tin tốt là có rất nhiều cú phá vỡ được thiết lập tệ hại đến mức mà chúng ta hoàn toàn có thể tránh được chỉ với những hiểu biết cơ bản về giao dịch phá vỡ. Ví dụ, một cú phá vỡ không có quá trình tích lũy động lượng như đã bàn trong Tình huống 1 là một giao dịch nên được bỏ qua. Lằn ranh giữa

một cú phá vỡ mỗi với phá vỡ thực đôi khi có thể rất mong manh. Chúng ta sẽ bàn luận chi tiết hơn về các điểm khác biệt này trong phần phân tích trên biểu đồ 5 phút.

ĐỈNH GIẢ VÀ ĐÁY GIẢ

Khi một thanh giá phá vỡ đỉnh hoặc đáy của thanh liền trước, chúng ta sẽ gọi nó là một thanh giá phá vỡ. Nếu thanh tiếp theo nữa phá vỡ *thanh giá phá vỡ* đó theo hướng cũ, thì nó được gọi là thanh giá phá vỡ mới, và cứ như vậy. Điều thú vị hơn sự xuất hiện đơn thuần của một cú phá vỡ là cách thị trường phản ứng với sự kiện đó như thế nào. Ví dụ, một cú phá vỡ tăng được tiếp nối bởi một cú phá vỡ tăng khác là dấu hiệu của sự tiếp diễn và là tín hiệu của động lực tăng, cho đến khi nó kết thúc. Nếu chúng ta thấy thị trường phản ứng với một cú phá vỡ tăng bằng một thanh giá giảm và thanh giá này sau đó bị phá vỡ xuống bởi một thanh giá khác, thì về mặt kỹ thuật, chúng ta đang thấy một *Đỉnh giả*. Nó được coi là *giả* bởi vì cú phá vỡ tăng không thể tiếp diễn và được tiếp nối bởi một cú phá vỡ giảm ngay sau đó.

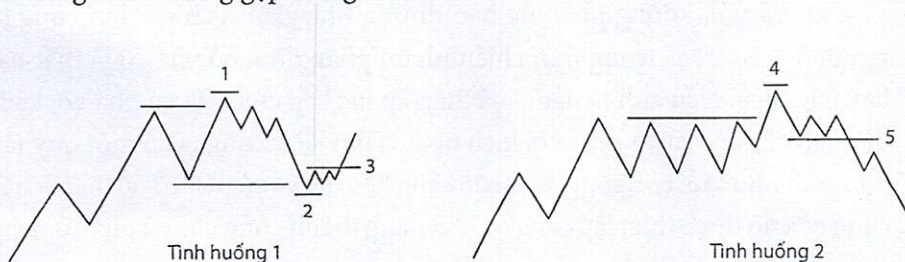
So với một cú phá vỡ thất bại sau một quá trình tích lũy động lượng chặt chẽ, cú phá vỡ thất bại khỏi một thanh giá duy nhất sẽ kém quan trọng hơn - nhưng dù sao nó vẫn là một phá vỡ giả. Để tránh khiến bạn đọc bị bối rối, trong phần lớn các trường hợp chúng ta sẽ coi các cú phá vỡ thất bại khỏi các đường xu hướng là phá vỡ giả (thường chứa nhiều thanh giá), và coi sự phá vỡ thất bại khỏi một thanh giá đơn, hoặc sự phá vỡ thất bại khỏi một đỉnh hoặc đáy, là *Đỉnh giả hoặc Đáy giả*.

Một Đỉnh hoặc Đáy giả trong một con sóng dài có thể chỉ khiến áp lực chủ đạo chững lại một chút, và gây nên tác động nhỏ tới bối cảnh xu hướng hiện tại. Nhưng khi nằm tại một vị trí quan trọng, ví dụ như một vùng tích lũy động lượng, một Đỉnh hoặc Đáy giả có thể là một gợi ý quan trọng về kết cục có khả năng cao nhất của trận chiến tại thời điểm đó. Chúng kiến cú phá vỡ theo hướng mình chọn bị thất bại, phe chịu ảnh hưởng nặng nề sẽ không còn cảm thấy tự tin để mà nắm giữ vị thế hiện tại nữa. Nếu áp lực ngược chiều diễn ra mạnh hơn, họ thậm chí sẽ tất toán các vị thế đang nắm giữ. Theo góc nhìn này, một Đỉnh hoặc Đáy giả có thể là một tín hiệu áp lực (nhân đôi) theo hướng còn lại.

Để hiểu giá trị của khái niệm này, hãy tưởng tượng tình huống như sau: Chúng ta đang kỳ vọng thị trường bắt đầu đảo chiều tăng quanh một vùng hỗ trợ, và chúng ta sẽ mua sau khi giá phá vỡ lên; nếu hành vi giá hiện tại là các thanh giá nhỏ đi ngang trong một vùng phạm vi hẹp (tích lũy động lượng), liệu bạn có cảm thấy tuyệt vời khi Phe Gấu đã tạo một cú phá vỡ xuống dưới đáy của vùng giằng co này, chỉ để bị Phe Bò phản công và đảo ngược tình thế? Tình huống này có thể dẫn đến một sự chuyển biến theo thiên hướng tăng: (a) khi thấy cú phá vỡ xuống bị thất bại, những nhà giao dịch thuộc Phe Gấu đang đứng ngoài thị trường có thể sẽ chú ý và quyết định giữ nguyên “đội hình” - tiếp tục đứng ngoài thị trường; (b) những nhà giao dịch thuộc Phe Gấu đang có vị thế sẽ có cùng thông điệp và nhiều khả năng họ sẽ thanh lý lệnh, nếu không phải ngay lập tức thì có thể tại cú phá vỡ tăng xuất hiện đầu tiên (*xác nhận* sự kiện Đáy giả); (c) cùng lúc đó, những nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang đứng ngoài quan sát sẽ rất phấn khích với những gì họ đang thấy và cũng có thể quyết định hành động tại cú phá vỡ tăng đầu tiên; (d) những nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang có vị thế, một vài trong số họ đã chuẩn bị thanh lý các lệnh mua, giờ lại có thể thở phào nhẹ nhõm (vẫn chưa có đủ áp lực bán từ phe này).

Chúng ta có thể thấy, khi những áp lực thuận lợi này tác động và hoà quyện với nhau, khả năng phá vỡ tăng càng mạnh hơn.

Dễ hiểu rằng, các Đỉnh và Đáy giả sẽ càng có giá trị hơn khi chúng xuất hiện tại các mức quan trọng trên biểu đồ. Một Đáy giả tại hỗ trợ là một tín hiệu đáng chú ý và một Đỉnh giả tại kháng cự cũng vậy. Để hiểu rõ hơn về cơ chế của chúng, chúng ta hãy cùng đánh giá một vài tình huống lý thuyết nhưng khá thường gặp trong Hình 2.5.

Hình 2.5. Các Đỉnh giả và Đáy giả có thể gây mất niềm tin rất mạnh mẽ và thường báo hiệu một đợt đảo chiều

Trong Tình huống 1, giả sử thị trường hiện tại là thị trường tăng (với các đỉnh cao hơn và đáy cao hơn) và do đó, cú phá vỡ thất bại tại điểm 1 có thể coi là một Đỉnh giả *thuận theo* áp lực xu hướng hiện tại. Bởi vì tất cả các con sóng giá tại thời điểm nào đó cũng sẽ cần điều chỉnh, một Đỉnh giả tại một đỉnh không nhất thiết phải báo hiệu sự kết thúc của xu hướng tăng, nhưng nó là dấu hiệu của động lượng đang suy yếu. Từ đó có thể suy ra rằng, có sự ngập ngừng của Phe Bò trong việc mua lên; hay ít nhất chúng ta có thể nói rằng, sự hăng hái của họ đang tạm thời bị áp đảo bởi áp lực theo hướng ngược lại, Phe Bò đang chốt lời và Phe Gấu đang thực hiện các lệnh bán khống. Nói cách khác, Cung đang áp đảo Cầu. Nhưng với xu hướng tăng hiện tại, Phe Bò rất có thể sẽ quay trở lại với nguồn năng lượng mới một khi giá đã điều chỉnh đến các mức “hấp dẫn” hơn. Do đó, Đỉnh giả tại điểm 1 cho chúng ta thông tin giá trị liên quan đến động lượng, nhưng nó không phải là tín hiệu của một đợt chuyển giao lớn về áp lực chủ đạo.

GHI CHÚ: Cần phải hiểu là một cú phá vỡ thuận theo phe áp đảo hầu như không hề đảm bảo rằng sự tiếp diễn sẽ xảy ra. Thực tế, trong rất nhiều trường hợp nó dẫn tới một hiệu ứng ngược lại. Những nhà giao dịch đối lập giỏi sở hữu khả năng thấu hiểu áp lực và động lượng tuyệt vời, kế hoạch điển hình của họ là tấn công bất cứ khi nào họ cảm thấy một chuyển động giá nào đó đã đuối sức. Nhưng phần lớn thời gian họ sẽ chờ đợi và không hành động cho đến khi thị trường thiết lập một cú phá vỡ thất bại – lúc đó họ sẽ tấn công. Và họ sẽ thực hiện mạnh mẽ hơn nếu cú phá vỡ đang xem xét không đi kèm với quá trình tích lũy động lượng (ví dụ: bẫy phá vỡ giả).

Như đã nói, không phải lúc nào những nhà giao dịch đối lập cũng là người ở “kèo trên” trong trận chiến nhằm phân định cú phá vỡ là thất bại hay tiếp diễn. Nếu anh ta đánh giá thấp áp lực kép của một cú phá vỡ, lệnh dừng lỗ của anh ta có thể sẽ bị kích hoạt. Tóm lại, chúng ta có một quy tắc đơn giản như sau: con sóng trước đó càng kéo dài và cú phá vỡ tại điểm cuối cùng của nó được thiết lập càng tẻ, khả năng thành công của cú phá vỡ ngày càng thấp, ít nhất là vậy.

Giờ chúng ta hãy xem xét Đáy giả tại điểm 2. Áp lực tổng quan vẫn là tăng và giá đang nằm tại vùng giá của một đáy trước đó. Tại đây, có rất

nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang đứng ngoài chờ đợi để mở các vị thế mua với kỳ vọng một sóng tăng mới bắt đầu. Những nhà giao dịch táo bạo có thể đã mua ngay tại mức giá này với hy vọng một cú bật lên ngay lập tức sẽ xuất hiện, nhưng sự táo bạo như vậy lại chứa đầy rẫy nguy hiểm, đặc biệt với các giao dịch có dừng lỗ chặt. Và kế hoạch tốt hơn là quan sát cách thị trường phản ứng tại vùng giá này trước. Điều này không chỉ cho chúng ta thêm thời gian để đánh giá tình hình, mà những nhà giao dịch đồng hành với chúng ta cũng có thể có lợi từ phần thông tin thêm này. Hãy luôn nhớ rằng, chúng ta muốn cả Phe Bò và Phe Gấu hợp tác trong cuộc chơi và để có được điều này, chúng ta cần một mức độ đồng thuận nhất định.

Hành vi giá chững lại tại đáy của một sóng kéo ngược nằm ngang với một vùng hỗ trợ chắc chắn sẽ gây sự chú ý của những người tham gia thị trường. Nó cho một gợi ý rằng, Phe Bán không còn nằm trên cơ Phe Mua nữa và dự báo một sự trở dậy của áp lực tăng giá bất kỳ lúc nào. Nhưng cần trọng vẫn là trên hết, bởi vì trận chiến tại điểm chuyển giao của một sóng kéo ngược có thể khó lường và chúng ta cần một điểm dừng lỗ chặt hơn.

Một hành vi giá có thể củng cố niềm tin cho Phe Bò đó là giá phá vỡ xuống nhưng sóng kéo ngược không thể tiếp diễn và một cú phá vỡ tăng xuất hiện ngay sau đó. Nếu Phe Gấu không thể giúp cho cú phá vỡ được tiếp diễn, để rồi phải chịu đựng một cú phá vỡ theo hướng ngược lại, thì đó là một gợi ý về phe đang thắng thế trên thị trường.

Mặc dù các Đỉnh và Đáy giả thực sự cung cấp cho chúng ta nhiều thông tin quý giá, nhưng tự bản thân chúng không phải là nguyên nhân để chúng ta giao dịch. Trong Tình huống 1, cách kết hợp Đáy giả vào một quyết định giao dịch là vào lệnh mua khi giá phá vỡ mức 3. Trong thiết lập giao dịch này, Đáy giả tại 2 là một tín hiệu đảo chiều tuyệt vời, nhưng chính vùng tích lũy động lượng sau đó mới là lợi thế thực sự cho giao dịch mua.

So với Đỉnh giả tại điểm 1, Đỉnh giả tại 4 trong Tình huống 2 sẽ có tác động lớn hơn đến động lượng tăng sau này. Giai đoạn tích lũy động lượng xuất hiện trước khi phá vỡ tăng cho thấy Phe Bò đã cố gắng hơn rất nhiều trong việc thiết lập cú phá vỡ của họ, chỉ để chứng kiến nó thất bại không lâu sau đó. Đó không hề là một kết quả lạc quan. Nếu giá không thể tiến xa hơn ngay cả sau khi phá vỡ thành công từ một vùng tích lũy động lượng,

thì sẽ có nhiều mối nguy hơn đang chờ phía trước. Sự kiện này không nhất thiết dự báo một đợt đảo chiều hoàn toàn của thị trường, nhưng nó là một vấn đề lớn với Phe Bò và do đó, là một lý do chính đáng cho tất cả các nhà giao dịch đứng ngoài để quan sát hành vi giá tiếp theo một cách kỹ càng. Nếu giá không thể đứng vững được sau sự kiện Đình giả và thay vào đó đối mặt với một cú phá vỡ giảm nữa, như trong trường hợp phá vỡ khỏi mức 5, thì chúng ta sẽ có một thông điệp mạnh mẽ hơn.

Tóm lại, với những ví dụ mang tính lý thuyết nhưng lại rất thường gặp này, chúng ta có thể khẳng định rằng (a) một cú phá vỡ giả tại điểm cuối của một con sóng thuận theo áp lực chủ đạo có thể là khởi đầu của một sự điều chỉnh tạm thời (điểm 1); (b) một cú phá vỡ giả tại điểm cuối của một đợt điều chỉnh có thể là dấu hiệu cho thấy áp lực chủ đạo đang hồi phục (điểm 2); và (c) một cú phá vỡ được xây dựng một cách chặt chẽ bởi phe đang nắm áp lực chủ đạo hiện tại nhưng cuối cùng lại thất bại có thể là dấu hiệu của một đợt chuyển giao quyền lực quan trọng hơn sắp tới (điểm 4).

SỰ ĐẢO CHIỀU CỦA CON SÓNG KÉO NGƯỢC

Nếu chúng ta thực hiện một đợt khảo sát các nhà giao dịch sử dụng phân tích kỹ thuật để xem thiết lập giao dịch nào là phổ biến nhất, thì bất kỳ biến thể nào của một *cú đảo chiều của con sóng kéo ngược* rất có thể sẽ chiếm thứ hạng cao trong danh sách. Không quá khó để thấy được sự hấp dẫn của nó nếu chúng ta xét đến mức độ mà thiết lập này được đề cao trong lịch sử đầu cơ và mức độ dễ dàng để chọn ra những ví dụ hoàn hảo từ hầu như bất kỳ biểu đồ nào. Nhưng nó có xứng đáng với độ phổ biến của nó hay không?

Trước khi trả lời câu hỏi trên, hãy xem xét các đặc tính của một sóng kéo ngược trước tiên. Về cơ bản, nó là một con sóng điều chỉnh di chuyển ngược lại với xu hướng chủ đạo. Có rất nhiều biến thể của một sóng kéo ngược và phần lớn trong số đó hầu như không liên quan gì đến việc đi ngược một "xu hướng". Ví dụ như thị trường đi ngang, nó chứa toàn những hành vi giá dao động qua lại và một nửa trong số đó là các sóng kéo ngược, cho dù bạn quan sát theo hướng nào đi chăng nữa. Và rồi còn có những đợt "điều chỉnh mang yếu tố thời gian" (giá đi ngang với biên độ cực kỳ hẹp và

kéo dài), cũng là các sóng kéo ngược. Hơn nữa, vấn đề chuyển động giá nào mạnh hơn hay yếu hơn sẽ phụ thuộc vào cảm quan mỗi người và khung thời gian được chọn, nên câu hỏi đúng sẽ là: phe nào đang giao chiến với phe nào trên bức tranh toàn cảnh?

Dĩ nhiên, công việc đầu tiên của một nhà giao dịch là tìm ra con đường ít cản trở nhất trên biểu đồ của anh ta. Nếu chúng ta có thể thấy được áp lực chủ đạo trong bức tranh toàn cảnh, bất kỳ đợt điều chỉnh nào trong nó đều đáng lưu tâm. Nhưng vẫn còn một vấn đề nan giải khác cần phải giải quyết: chính xác thì khi nào giá sẽ điều chỉnh đủ để chúng ta kỳ vọng một sự đảo chiều thuận xu hướng xuất hiện?

Trong phần bàn luận về các Đỉnh và Đáy giá, chúng ta đã nhắc đến một kỹ thuật giao dịch đảo chiều, đó là giao dịch với một cú phá vỡ khỏi vùng tích lũy động lượng nhỏ quanh vùng đáy của con sóng điều chỉnh (Hình 2.5, Tình huống 1, điểm vào lệnh phía trên 3). Trong các trang tiếp theo, chúng ta sẽ đào sâu hơn về kỹ thuật nhận diện điểm đảo chiều.

Trong số các kỹ thuật giao dịch tận dụng sự đảo chiều của con sóng kéo ngược, chúng ta thấy hai chiến lược phổ biến nổi bật hơn cả, và cả hai đều chứa đựng các yếu tố có thể áp dụng được trong kế hoạch giao dịch của chúng ta. Cách tiếp cận phổ biến nhất là đo chiều dài của con sóng trước đó và đợi sóng kéo ngược hồi quy một con số phần trăm của nó. Nếu con sóng thuận xu hướng kéo dài 10 điểm, ví dụ vậy, thì nhiều nhà giao dịch sẽ không mở các vị thế cho đến khi họ thấy một đợt hồi quy 4 đến 6 điểm, như vậy các mức hồi quy truyền thống là 40%, 50% và 60%.

Bất kể là kỹ thuật này đã chứng minh được sự hiệu quả của nó về mặt thống kê, rất dễ để chỉ ra điểm yếu lớn nhất của nó: cần một điểm dừng lỗ tương đối rộng để sống sót qua khỏi tất cả các đợt điều chỉnh sâu hơn kỳ vọng.

Để giảm thiểu sự không chắc chắn đến một mức nào đó, một kỹ thuật phổ biến là đợi sóng kéo ngược chạm một vùng hỗ trợ hoặc kháng cự của con sóng trước đó - tốt nhất là nằm tại một mức điều chỉnh 40% hoặc 60% - và rồi vào lệnh tại đó, kỳ vọng một cú bật nảy thuận xu hướng xuất hiện. Kỹ thuật này có thể được gọi là chờ đợi một *cú chạm lại kỹ thuật*. Vì phần lớn các con sóng sẽ có vài lần chững lại trên con đường tăng hay giảm giá,

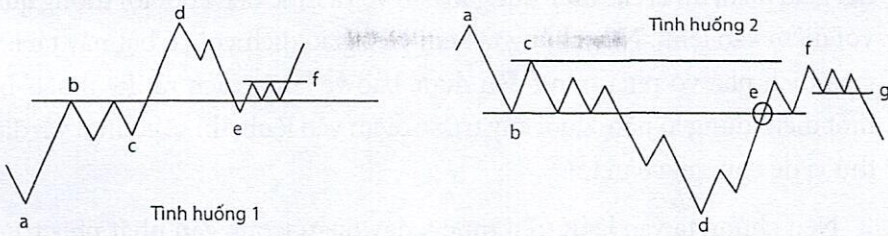
thường là khoảng giữa của con sóng hoặc gần đó, các đợt điều chỉnh ngược về các mức này có thể tạo ra các cú bật nảy khá ấn tượng.

Một cú chạm lại kỹ thuật đáng chú ý không nhất thiết phải theo kiểu cổ điển, với một xu hướng rõ ràng đi kèm với một con sóng điều chỉnh hoàn hảo. Bất kỳ sự điều chỉnh nào về một mức hỗ trợ hoặc kháng cự trước đó, dù là mức quan trọng hay thứ cấp, vẫn được coi là một cú chạm lại kỹ thuật và do đó chứa đựng bên trong nó tiềm năng cho một cú bật nảy. Nếu bạn chỉ muốn giao dịch đảo chiều mà không cần chờ đợi sự tích lũy động lượng diễn ra, thì vào lệnh tại một cú chạm lại kỹ thuật dĩ nhiên vẫn sẽ tốt hơn vào lệnh tại một khoảng không bất kỳ. Nhưng cách này vẫn mang tính mạo hiểm cao.

Một cách tiếp cận thận trọng hơn, và là cách chúng ta sẽ đào sâu hơn sau này, không phải là mua hoặc bán ngay tại một điểm hồi quy hay một cú chạm lại kỹ thuật, mà là quan sát cách giá phản ứng tại vùng đảo chiều tiềm năng này trước tiên. Kỹ thuật “tọa sơn quan hổ đấu” này dựa trên giả thuyết rằng, phần lớn các sóng kéo ngược sẽ không đảo chiều sau một cú chạm duy nhất. Trên khung thời gian 5 phút, chúng ta thường thấy ít nhất trên một hoặc hai thanh giá, nếu không phải nhiều hơn, phản ánh một trận chiến nhỏ nhỏ giữa Phe Bò và Phe Gấu ngay tại điểm được kỳ vọng là điểm cuối cùng của đợt điều chỉnh. Điều này không chỉ cho chúng ta nhiều thời gian hơn để đánh giá tiềm năng đảo chiều, nó còn tạo nên áp lực cần thiết và cho ta góc nhìn tốt hơn về vị trí chính xác của cú phá vỡ.

Dĩ nhiên, bạn cần hiểu rằng, việc kiên nhẫn hơn một chút không có nghĩa là sẽ không bao giờ bị dừng lỗ hay vào lệnh sớm - hay bỏ lỡ hoàn toàn con sóng đằng sau; nhưng nếu chúng ta nhắm đến việc giao dịch đảo chiều với một khoảng dừng lỗ chặt, cách tiếp cận thận trọng này chắc chắn có lợi thế hơn so với việc mua bán một cách mù quáng trên thị trường mà không đợi giá chững lại trước tiên. Chúng ta hãy phân tích vài ví dụ để hiểu hơn về cách áp dụng các kỹ thuật này vào thực chiến.

Trong Tình huống 1 của Hình 2.6, sóng kéo ngược d-e cho thấy một cú chạm lại kỹ thuật kinh điển tại mức b, vốn là một phần của hành vi giá đi ngang trước đó trong xu hướng tăng a-d.

Hình 2.6. Các cú đảo chiều của con sóng kéo ngược thường xuất hiện tại một mức hỗ trợ hoặc kháng cự quan trọng. Thay vì giao dịch ngay tại các mức này với kỳ vọng có một cú bật nảy ngay lập tức (hai lần tại điểm e), việc cho thị trường thêm một chút thời gian để tích lũy động lượng sẽ rất có giá trị.

Chúng ta có thể khẳng định rằng mức b đóng vai trò quan trọng trong biểu đồ này: (1) nó là khởi nguồn của một sóng tăng tiếp theo trong xu hướng; (2) nó đóng vai trò là một cực nam châm tạo nên sóng kéo ngược, sau đó; (3) nó cung cấp một mức chạm lại kỹ thuật trong đợt điều chỉnh về ngưỡng 40%/50%; (4) nó cung cấp một chiến trường cho cả Phe Bò và Phe Gấu để xác định mức đáy “cuối cùng” của đợt điều chỉnh, làm tiền đề cho một đợt đảo chiều của con sóng kéo ngược mà động lượng đã được tích lũy (e-f).

Chúng ta đã lờ mờ đoán ra rằng, việc chờ đợi giá tích lũy động lượng đồng nghĩa với việc thường xuyên bỏ lỡ những sự đảo chiều. Thực tế việc này xảy ra khá thường xuyên. Nhưng nó sẽ cứu chúng ta khỏi những lần rũ bỏ nhanh chóng của thị trường. Nói chung, sự kiên nhẫn sẽ là một người bạn tốt hơn sự nôn nóng, và chúng ta sẽ thấy điều này trong rất nhiều các ví dụ được mô tả ở các chương tiếp theo. Ở Tình huống 1, sự tích lũy động lượng giữa e và f là một tiến trình rất phổ biến, và cũng thuận lợi cho chúng ta. Nó chạm một cách nhẹ nhàng vào ngưỡng hỗ trợ kỹ thuật tại b, trong khi xây dựng áp lực ngay dưới mức f. Nếu áp lực thoát ra theo hướng tăng, rất có thể nó sẽ tạo ra áp lực kép.

Bất kể là vào lệnh theo cách nào, bạn cần lưu ý rằng, điểm vào lệnh cao hơn (phía trên f) không nhất thiết là bất lợi hơn so với điểm vào lệnh sớm (tại e). Trước tiên, quá trình tích lũy động lượng dưới f cung cấp nhiều tín hiệu xác nhận hơn về khả năng đảo chiều, vốn đã là một điểm cộng. Nhưng có một vấn đề cần lưu tâm khác sẽ ảnh hưởng đến xác suất thành bại của cả

hai giao dịch, đó là các mức dừng lỗ bảo vệ và mục tiêu chốt lời tương quan với điểm vào lệnh. Nếu chúng ta xem việc giao dịch với cú bật nảy tại e và giao dịch phá vỡ phía trên f đều được bảo vệ “một cách rất kỹ thuật” bởi một điểm dừng lỗ nằm dưới đáy trước điểm vào lệnh, thì sẽ có một vài điều thú vị để chúng ta bàn tới.

Nếu chúng ta vào lệnh trên mức f, đáy quan trọng gần nhất phía trước điểm vào lệnh nằm tại mức b. Nên lệnh dừng lỗ có thể được đặt thấp hơn mức này một chút.

Nếu chúng ta vào lệnh tại e sau khi giá bật nảy, bạn có thể đặt dừng lỗ dưới đáy đầu tiên bên trái, dưới điểm c. Chúng ta cùng giả định rằng cả hai nhà giao dịch đều nhắm tới đỉnh d là điểm chốt lời. Nếu giá chạm vào điểm chốt lời thì nhà giao dịch táo bạo có thể kiếm được nhiều pip hơn bởi vì điểm vào lệnh của anh ta thấp hơn, nhưng không nhất thiết sẽ có nhiều lợi nhuận hơn tính theo phần trăm. Để hiểu được điều này, chúng ta cần phải cân nhắc đến tỷ lệ giữa rủi ro và lợi nhuận. Ví dụ, nếu mức dừng lỗ cho giao dịch bật nảy này được đặt cách 16 pip so với điểm vào lệnh và mục tiêu cách 32 pip, thì giao dịch này sẽ đạt tỷ lệ giữa rủi ro và lợi nhuận là 1:2. Tuy nhiên, chúng ta hoàn toàn có thể tin rằng, nhà giao dịch thận trọng cũng có thể có được một tỷ lệ tương đương thế này, bất kể là điểm vào lệnh của anh ta nằm cao hơn. Khoảng cách từ f đến mức mục tiêu bây giờ sẽ là khoảng 24 pip, nhưng dừng lỗ dưới d cũng cách một khoảng thấp hơn. Nếu nó cách khoảng 12 pip so với điểm vào lệnh, thì giao dịch này cũng đem lại tỷ lệ 1:2.

Ngay cả khi tuân theo một chiến lược vào lệnh “thận trọng hơn”, lằn ranh giữa việc vào lệnh quá sớm hay vào lệnh quá trễ đều có thể rất mong manh; dĩ nhiên, thị trường không phải lúc nào cũng tốt đến mức cho chúng ta điểm vào lệnh thuận lợi nhất khi chúng ta biết kiên nhẫn. Việc tranh cãi xem cách nào tốt hơn về mặt thống kê thì cũng chẳng được lợi ích gì, bởi vì rốt cuộc, vấn đề tùy thuộc vào góc nhìn của nhà giao dịch về thị trường vào thời điểm đó. Từ góc nhìn của bản thân, chúng ta chỉ có thể đánh giá một cách tổng quát rằng, một điểm vào lệnh sẽ là “nguy hiểm” hơn khi ít có sự tích lũy động lượng xuất hiện trước cú phá vỡ.

Tình huống 2 trong Hình 2.6 mô tả chính xác điều mà chúng ta cần tránh khi chờ đợi một sự tích lũy động lượng. Sóng giảm a-d về cơ bản chỉ là hình

ảnh phản chiếu của xu hướng tăng trước đó trong Tình huống 1, nhưng lần này, sự đảo chiều của con sóng kéo ngược xảy ra theo cách khác đi một chút. Về mặt phân tích kỹ thuật, một lần nữa mức b cho thấy nó là ứng cử viên tốt nhất làm tiền đề cho một đợt đảo chiều (một sóng hồi 50%/60% về một vùng hỗ trợ trước đó nay trở thành kháng cự), nhưng một lệnh bán khống được thực hiện ngay lập tức tại điểm e sẽ khiến những nhà giao dịch táo bạo gặp rắc rối nghiêm trọng trước khi sự đảo chiều thực sự đến.

Hãy chú ý rằng, trong trường hợp này, giá một lần nữa đã chạm lại vùng kháng cự trước khi đảo chiều, nhưng thay vì chọn một mức hỗ trợ cũ tại (b), thị trường lại chọn một vùng kháng cự cao hơn để thực hiện cú đảo chiều (tại f, trùng với c). Cả (e) và (f) đều là các lần chạm lại hợp lệ theo phân tích kỹ thuật và đều xuất hiện khá thường xuyên. Nhưng bởi vì chúng ta không có cách nào biết trước thị trường sẽ chọn mức nào để đảo chiều trong một tình huống bất kỳ, cách tốt nhất là đứng ngoài cho đến khi có nhiều dấu hiệu hơn. Không phải lúc nào thị trường cũng sẽ cung cấp cho chúng ta các thông tin bổ sung thêm, nhưng nó sẽ thường xuyên như vậy, để chúng ta xem trọng sự kiên nhẫn, vốn là một nguyên liệu quan trọng trong công thức vào lệnh.

Với cách vào lệnh thận trọng như trong Tình huống 2, một lệnh bán khống dưới mức g và một điểm dừng lỗ chặt phía trên mức f chắc chắn sẽ khiến Phe Gấu hài lòng.

CHẠM LẠI TRẦN

Trong phần bàn luận về sự đảo chiều của con sóng kéo ngược, chúng ta đã công nhận những lần chạm lại của giá sẽ là một bước đệm để giá tạo cú bật nảy (hiệu ứng bật nảy). Tuy nhiên, một khả năng khác cũng không kém phần thú vị của nó đó là kích hoạt sự tiếp diễn của sóng điều chỉnh (*hiệu ứng nam châm*).

Để thấy được sự hợp lý trong quy tắc nam châm và bật nảy cũng như cách chúng hoạt động cùng với nhau, bạn hãy tưởng tượng có một con sóng tăng từ A đến B, sau đó giá chững lại một chút tại B rồi tăng thêm một sóng nữa đến C. Nếu chúng ta đang đứng ngoài và có nhận định tăng giá

với thị trường này, đồng thời thấy giá bắt đầu di chuyển xuống từ đỉnh C, một kịch bản giao dịch tốt sẽ là gì? Dĩ nhiên, chúng ta chỉ có thể trả lời câu hỏi này một cách chung chung, nhưng sẽ khá là hợp lý khi chờ giá chạm lại mức B rồi mới vào lệnh. Điều này ngầm định rằng, chúng ta đang xem mức B là một vùng giá “an toàn hơn” để vào lệnh so với việc vào lệnh phía trên B, khi mức giá này chưa được chạm lại. Vấn đề ở đây là, nếu chúng ta thấy được sự hợp lý trong kịch bản giao dịch này, dựa theo phân tích kỹ thuật, thì rất nhiều “tay chơi” khác trên thị trường cũng sẽ thấy được điều đó, và họ cũng sẽ không mua cho đến khi mức giá đó được chạm đến. Do đó, theo một cách logic, sự thiếu hụt trong tâm lý muốn mua vào này chính xác là thứ khiến đợt điều chỉnh giảm tiếp diễn cho đến khi chiếc nam châm chúng ta đã để cập đến trong câu hỏi lúc nãy (B) hút giá về.

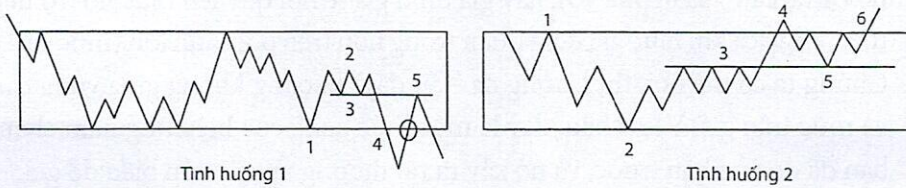
Không cần phải nói chắc bạn cũng biết, điều đó không có nghĩa là cục nam châm sẽ được chạm vào, nó chỉ đơn giản là khả năng; nhưng trên thị trường, khả năng xảy ra đơn thuần của một sự kiện thường đóng vai trò quan trọng trong quá trình tạo ra sự kiện đó. Nó tạo nên vẻ đẹp tuyệt vời của hành vi giá.

Quan sát cho thấy rằng, quy tắc “hút về & bật nảy” này không chỉ đúng với những trường hợp cổ điển (một xu hướng rõ ràng đi kèm với một con sóng điều chỉnh), về cơ bản nó tồn tại trong bất kỳ chuyển động nào mà chúng ta có thể thấy được trên biểu đồ, ngay cả trong các mô hình kỹ thuật nhỏ nhất. Điều chúng ta cần phải bàn luận là làm sao để tận dụng được cơ chế này trong các chiến lược giao dịch ở tương lai. Để làm được điều đó, chúng ta cùng bàn tới một “người anh em” xa hơn của khái niệm chạm lại, đó là chạm lại trần.

Một cách rất hay để mô tả khái niệm chạm lại trần là quan sát tình huống giá phá vỡ ra khỏi một vùng đi ngang. Bạn đọc hẳn vẫn còn nhớ 3 mức độ đánh giá chúng ta thường dùng để xếp hạng khả năng tiếp diễn sau phá vỡ: một cú phá vỡ rất tệ, tệ hoặc tốt (có sự tích lũy động lượng). Một cách khác để đánh giá những cú phá vỡ này là xác định xem chúng phá vỡ rất sớm, phá vỡ hơi sớm, hay là sẵn sàng phá vỡ hoàn toàn. Rõ ràng là cách đánh giá thứ hai sẽ hữu dụng hơn, vì cách này sẽ cho chúng ta thấy sự quan trọng của việc tích lũy động lượng trước khi phá vỡ. Dạng phá vỡ rất sớm thì ít có khả

năng gây ra sự lưỡng lự cho bạn, vì nó không có sự tích lũy động lượng phía trước, nên chúng ta chỉ đơn giản là loại bỏ nó mà không cần suy nghĩ nhiều. Còn tình huống khó đưa ra quyết định nhất là những cú phá vỡ hơi sớm, vì nó chỉ cho thấy một chút tiềm năng tiếp diễn nhưng vừa đủ để khiến một nhà giao dịch mắc bẫy và vào lệnh hơi sớm một chút.

Khi đối mặt với một cú phá vỡ thuộc dạng này (một cú phá vỡ mỗi tiềm năng), tốt nhất là từ chối vào lệnh, nhưng chúng ta không nên rời mắt khỏi thị trường ngay lúc đó mà nên quan sát tiếp tục. Nếu giá thực sự không thể tiếp diễn được sau cú phá vỡ đầu tiên nhưng cũng không điều chỉnh ngược lại hoàn toàn, chúng ta sẽ sớm thấy phe tạo ra cú phá vỡ cố gắng tấn công thêm một lần nữa. Nếu kịch bản đó xảy ra, một yếu tố có thể đóng vai trò quan trọng trong việc ra quyết định có nên giao dịch với cú phá vỡ sau đó hay không là sự hiện diện hay vắng mặt của một lần chạm lại trần. Chúng ta sẽ cùng xem vài ví dụ minh họa để hiểu thêm.

Hình 2.7. Nguyên tắc chạm lại trong một thị trường đi ngang (đều xuất hiện tại điểm 5)

Đầu tiên, để hiểu được khái niệm trần giá, hãy quan sát hình minh họa phía trên và tưởng tượng nó như một cái mái vòm, sau đó chúng ta sẽ nghiên cứu chi tiết cấu tạo của mái vòm đó. Trong Hình 2.7, Tình huống 1, tiến trình 1-2-4 mô phỏng lại một cái mái vòm cong xuống. Theo kiến trúc, bất kỳ một cái mái vòm nào, để uốn cong xuống đều cần một cái khung phía bên dưới (khi nhìn lên chúng ta sẽ gọi nó là trần), ngay cả khi nó chỉ bao gồm một thanh cấu kiện duy nhất (mái vòm nhọn). Trong trường hợp này, đỉnh của mái vòm sẽ là kháng cự (2), trong khi đó, khung của mái vòm này sẽ hình thành nên một cái trần, thực tế là một vùng hỗ trợ nhỏ (3). Tương tự vậy, trong một cái “mái vòm ngược” có dạng hình chữ U hoặc chữ V, mức “trần nhà” này sẽ nằm tại đỉnh trong khi mái vòm sẽ nằm tại đáy. Để cho dễ thì trong trường hợp này, chúng ta sẽ gọi chúng là “trần” luôn.

Kéo dài mức 3 sang phải, chúng ta có thể thấy tại một thời điểm nào đó, một sóng kéo ngược đã đưa giá chạm lại vùng cản nhỏ này theo hướng từ dưới lên (5). Đây là một ví dụ đúng chuẩn sách giáo khoa của một lần chạm lại trần xuất hiện sau một cú phá vỡ mỗi, và nó là một kịch bản có xác suất cao trong trường hợp này. Thực tế, chính xác suất này là một trong những lý do chính khiến chúng ta đánh giá cú phá vỡ tại 4 là phá vỡ sớm.¹

Nhưng các nhà giao dịch tại cú phá vỡ mỗi có thể không phải là những tay chơi duy nhất đang chịu rủi ro của chiếc nam châm đang “hút giá” lên phía trần nhà. Phe Gấu đang đứng ngoài, những người đã từ chối vào lệnh tại cú phá vỡ đầu tiên cũng sẽ gặp rắc rối nếu họ quá háng hái quyết định tận dụng cơ hội vào lệnh thứ hai khi giá hồi quy về vùng cản phía trên (chỗ khoanh tròn). Cách vào lệnh này đã không tuân thủ một khái niệm phân tích kỹ thuật mà tốt nhất là không nên xem nhẹ khi giao dịch với các mức dừng lỗ chặt: thay vì giả định giá quay đầu tại mức hỗ trợ dễ thấy nhất trước đó (mức cản vừa bị phá vỡ), hãy giả định giá sẽ hồi quy lên mức hỗ trợ tiếp theo, ngay cả khi mức giá đó ít quan trọng hơn trên bối cảnh lớn (mức số 3). Chúng ta có thể nói, thị trường đã “lấp đầy” khoảng không giữa vùng cản và mức trần giá. Về cơ bản, đây là một chức năng của hiệu ứng nam châm bạn đã đọc ở phần trước, và nó xảy ra rất thường xuyên trên biểu đồ giá.

Trong khi các nhà giao dịch nôn nóng luôn phải chịu rủi ro bởi hiệu ứng nam châm, thì những nhà giao dịch kiên nhẫn lại có thể tận dụng chúng cực kỳ hiệu quả. Nếu giá bật lại từ một cú chạm lại trần và tiếp tục tấn công đường biên dưới của vùng phạm vi giá lần thứ hai, nó cho thấy một sự kiên trì của phe đang theo đuổi một cú phá vỡ. Kết quả là phe phòng thủ tại đường biên dưới sẽ ngày càng sợ hãi hơn, khiến họ dễ dàng chấp nhận thanh lý các vị thế mua của mình khi cú phá vỡ thực sự xảy ra.

Tình huống 2 trong Hình 2.7 cho bạn thấy một biến thể của cùng quy tắc đó. Mái vòm ở đây là tiến trình giá 1-2-4. Đỉnh của vùng phạm vi giá bị

1. Chú thích của nhóm biên tập: Bạn đọc hãy chú ý, khoảng cách từ điểm phá vỡ nằm tại 4 và đáy của mái vòm (hay là trần nhà) nằm tại 3 trong trường hợp này là khá xa. Nó cũng giống như sự tích lũy động lượng nằm khá xa so với điểm phá vỡ vậy. Nên xác suất để giá quay về kiểm chứng lại vùng giá này sau khi phá vỡ là lớn, dẫn đến cú phá vỡ tại 4 được xem là một cú phá vỡ sớm. Ngược lại, nếu vùng tích lũy động lượng nằm sát với cạnh dưới của vùng phạm vi giá (tại điểm 1), cú phá vỡ đó sẽ được đánh giá là tốt hơn!

phá vỡ tại 4, nhưng không phải từ một vùng tích lũy động lượng được hình thành ngay bên dưới đường biên trên của vùng phạm vi giá, như vậy cú phá vỡ này thuộc dạng phá vỡ mỗi (Các trường hợp khác cũng tương tự).

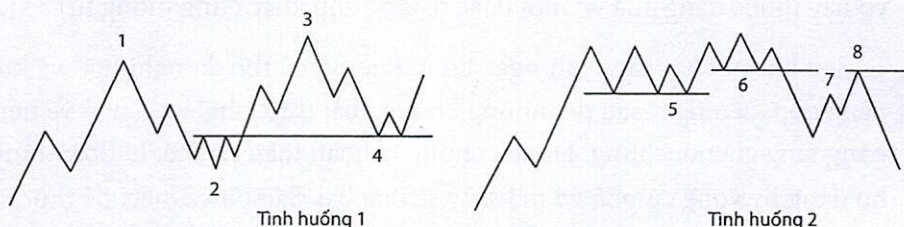
Sau khi từ chối vào lệnh ngay tại 4, Phe Bò có thể đã nghi ngờ về khả năng tiếp diễn ngay sau đó, nhưng không nhất thiết phải nghi ngờ về tiềm năng tăng giá nói chung. Do đó, chúng ta hoàn toàn có thể dự đoán rằng, họ đang hy vọng cú phá vỡ mỗi này sẽ thất bại. Sau tất cả, nếu giá thực sự giảm sau cú phá vỡ mỗi này, khả năng cao là giá sẽ giảm ngược trở lại một vùng hỗ trợ nằm bên trong vùng phạm vi giá (đáy tại 5 là một cú chạm lại trần được tạo ra bởi đỉnh trước đó tại 3). Và đó có thể là một cơ hội tuyệt vời để lên kế hoạch cho chiến lược mua lên.

Lưu ý rằng, cái “trần nhà” này (đây là một cái mái vòm ngược) không nhất thiết phải nằm tại phần sâu nhất của Mái vòm 1-2-4; mức giá này là vùng kháng cự gần nhất nằm trong vùng phạm vi giá, nên nó là chiếc nam châm đầu tiên đủ điều kiện làm hỗ trợ tiềm năng mà giá sẽ bị hút về sau khi hình thành cú phá vỡ mỗi. Các nhà giao dịch táo bạo có thể mua ngay tại mức giá này với kỳ vọng giá sẽ bật lên ngay (5); các nhà giao dịch thận trọng hơn nên quan sát thị trường phản ứng với lần chạm lại trần trước rồi mới vào lệnh; các nhà giao dịch còn lại có thể quyết định đứng ngoài cho đến khi họ thấy đường biên trên của vùng phạm vi giá bị phá vỡ lần hai (điểm 6).

Tất cả các ví dụ trên không phải là để khẳng định rằng những cú phá vỡ mỗi chỉ là một sự trì hoãn của cú phá vỡ chính sau đó, nhưng bối cảnh đó xảy ra rất thường xuyên, đặc biệt khi áp lực thị trường lúc đó lại nghiêng về hướng của cú phá vỡ. Tóm lại, sự vắng mặt hay có mặt của cú chạm lại trần có thể đóng vai trò rất lớn để đưa ra quyết định chấp nhận hay từ chối vào lệnh khi gặp một cú phá vỡ. (Chi tiết cách vào lệnh sẽ được trình bày trong Chương 5.)

Cũng giống như phần lớn các tình huống hành vi giá khác, nguyên tắc chạm lại trần không bị giới hạn trong bất kỳ bối cảnh thị trường đặc biệt nào. Nó tồn tại trong cả thị trường đi ngang và có xu hướng và đóng những vai trò nhất định trong hầu như bất kỳ dạng đảo chiều hay phá vỡ nào. Tình huống 1 trong Hình 2.8 cho chúng ta thấy một ví dụ điển hình nữa của

một cú chạm lại trần, khi đáy 4 chạm lại phần đỉnh của vùng nền nằm phía trong mái vòm 1-2-3.

Hình 2.8. Vài ví dụ nữa về nguyên tắc chạm lại trần (4 và 8)

GHI CHÚ: Nếu bạn tìm các đáy cao hơn và đỉnh thấp hơn trên biểu đồ, cả lớn hay nhỏ, bạn sẽ phát hiện rằng rất nhiều đợt đảo chiều đều được kích hoạt bởi một cú bật nảy hoàn hảo sau khi chạm lại trần. Đặc biệt khi thị trường cho thấy tiềm năng tiếp diễn xu hướng cao, ví dụ khi xu hướng là tăng, thì một sóng điều chỉnh có thể sẽ không kéo giá giảm về tận đáy trước đó, bởi vì Phe Bò đã mua vào khi giá chạm lại trần rồi.

Một biến thể thú vị nữa của hiện tượng chạm lại trần được mô tả trong Tình huống 2. Trong biểu đồ này, xu hướng tăng giá chủ đạo bị đe dọa khi đáy 6 bị phá vỡ. Khi Phe Bò đánh trả lại để lật ngược tình thế, một sóng kéo ngược hình thành, tạo điều kiện cho Phe Gấu đang đứng ngoài một cơ hội để bán khống từ vị trí cao hơn. Những nhà giao dịch thuộc Phe Gấu bán khống tại 7, mức kháng cự đi ngang qua đáy 5 kéo dài có thể đã có một vị thế tốt, nhưng họ cũng tự đặt bản thân mình vào tình thế nguy hiểm khi giá thực hiện một cú chạm lại trần tại 8. Bởi vì các đáy tại 6 là vùng hỗ trợ gần nhất liền trước, nên chúng đã trở thành một chiếc nam châm mạnh mẽ hơn hút giá ngược về trong con sóng hồi và có khả năng khiến giá đảo chiều tốt hơn (tất nhiên là về mặt xác suất).

HIỆU ỨNG SỐ TRÒN

Việc tạo nên xu hướng của bất kỳ cặp tiền tệ nào là cuộc chơi của những tay chơi lớn. Khối lượng giao dịch cần thiết để di chuyển thị trường tiền tệ đơn giản là vượt quá tưởng tượng của bất kỳ một nhà giao dịch nhỏ lẻ nào,

ngay cả khi anh ta đang giao dịch với quy mô lệnh được cho là lớn theo tiêu chuẩn của các nhà giao dịch nhỏ lẻ. Ngân hàng thương mại, ngân hàng trung ương, các tổ chức và quỹ phòng hộ là các phe phái lớn đấu đá nhau một cách quyết liệt trên chiến trường Forex. Việc cố gắng hiểu được động lực của các tổ chức này tại một thời điểm nào đó thì chẳng có ích gì. Họ có thể đang phân tích các báo cáo kinh tế vĩ mô, phân tích cơ bản, các quyết định lãi suất, phân tích kỹ thuật ..v.v.. Ngay cả khi chúng ta biết một Tay To đang định làm gì, gần như chắc chắn sẽ có hàng loạt các Tay To khác làm ngược lại. Chính vì thế, tốt nhất là chúng ta nên tập trung vào biểu đồ giá. Sau tất cả, những gì được mua hay bán thì đều được phản ánh toàn bộ lên hành vi giá.

Để hoàn tất chuỗi các nguyên tắc cốt lõi của hành vi giá, chúng ta hãy cùng tìm hiểu *hiệu ứng số tròn*. Chúng ta không cần phải quan sát biểu đồ quá lâu để phát hiện rằng hành vi giá thường có xu hướng tìm về, và rồi di chuyển xung quanh hoặc đảo chiều tại một vùng số tròn. Bất kể là nguyên nhân nào gây ra hiện tượng này thì điều gì xuất hiện một cách thường xuyên trên biểu đồ đều xứng đáng được đem ra mổ xẻ phân tích.

Đâu là một vùng số tròn trên biểu đồ của một cặp tiền tệ? Phần lớn các cặp tiền tệ đều có báo giá gồm 4 con số đằng sau dấu phẩy (đừng quan tâm tới số pipette - con số thứ 5 sau dấu phẩy) và bất kỳ mức giá nào có số cuối cùng là 0 thì có thể được coi là một vùng số tròn. Trên một khung thời gian thấp, ví dụ 1 phút, thì giá 1.2630 có thể được coi là một số tròn, và số tròn tiếp theo sẽ là 1.2620 hay 1.2640. Trên một khung thời gian trong ngày lớn hơn, ví dụ biểu đồ 2 hoặc 3 phút, các mức số tròn thường di chuyển theo quãng lớn hơn và chúng ta thường thấy hành vi giá di chuyển qua lại quanh các mức quãng cách "20 giá" (1.2600, 1.2620, 1.2640, vv.) Nhưng các con số tròn đáng chú ý nhất trên bất kỳ biểu đồ cặp tiền tệ nào, những con số mà chúng ta sẽ quan sát chặt chẽ trên khung thời gian 5 phút là những số tròn hoặc tròn nửa cent, ví dụ 1.2600, 1.2650 và 1.2700. Chúng ta sẽ coi chúng là các mức 00 và 50.

Dường như trong tất cả các phiên giao dịch, sớm hay muộn thì một mức 00 hoặc 50 sẽ được chạm đến. Rất thường xuyên, chúng ta sẽ thấy hành vi giá giằng co quanh các con số này trong nhiều giờ cho đến cuối phiên. Sẽ có

những phe xuất hiện và tấn công chúng, và cũng sẽ có những phe xuất hiện và bảo vệ chúng. Chúng ta sẽ không bao giờ biết được chính xác kết cục của những trận chiến này, nhưng chúng ta có thể chắc chắn rằng, không thể nào tránh được những cái bẫy được giăng ra để lừa và làm nhụt chí đối thủ. Đặc biệt trong giai đoạn đầu của một trận chiến tại một vùng số tròn, tốt nhất là không nên quá tin tưởng và đi theo một phe nào đó.

Giống như bất kỳ một trận chiến giằng co nào, tại một thời điểm nào đó, những trận chiến tại các vùng số tròn cần phải có một kết cục (không nhất thiết phải diễn ra ngay trong phiên đó). Từ góc nhìn an toàn của một nhà giao dịch đang đứng ngoài, nhiệm vụ của chúng ta là phát hiện và đánh giá rất nhiều dấu hiệu cũng như gợi ý để chọn ra một phe lợi thế hơn. Tất cả những việc này sẽ được bàn luận đến trong những chương tiếp theo.

Nếu nói xu hướng của thị trường thực sự là do những thể lực tối thượng nào đó điều khiển, hay nói đó là do tổng hoà của tất cả các hoạt động giao dịch cộng lại, thì cũng đều không hợp lý. Trong bất kỳ trường hợp nào, không thể lực nào đủ khả năng thao túng và điều khiển thị trường kiểu cá lớn nuốt cá bé được. Ngay cả những Tay To đều biết rất rõ ràng tại một thời điểm nào đó, họ có thể chạm trán phải một Tay To lớn hơn và bị phản công. Trên hết, họ cũng chỉ là con người và hoàn toàn có thể mắc phải những sai lầm ngớ ngẩn, các quan niệm sai lầm hay những lỗi trong quá trình vào lệnh cũng giống như bất kỳ nhà giao dịch bình thường nào đang giao dịch tại nhà của anh ta. Do đó, thay vì sợ hãi những Tay To quyền lực này, chúng ta nên hoan nghênh sự hiện diện của họ, bởi vì nếu không có khối lượng giao dịch của họ, giá sẽ chẳng di chuyển liên tục và nhanh chóng như chúng ta thường thấy.

Một hiệu ứng rất thú vị khác của các vùng số tròn là chúng cũng có xu hướng hoạt động như những chiếc nam châm hút giá. Nếu một giao dịch được thiết lập một cách đúng đắn, thuận với áp lực chủ đạo, dường như không có kịch bản giao dịch nào tốt hơn là đi theo áp lực kép tại mức cách 20 pip so với một vùng giá 00 hoặc 50. Đây cũng chính là một biến thể của hiệu ứng nam châm mà chúng ta đã bàn trước đây. Tuy nhiên, cùng ý nghĩa như vậy, lực hút của một vùng số tròn quan trọng có thể tác động theo

hướng ngược lại, khiến giao dịch của bạn vào thế nguy hiểm; và chúng ta có thể gọi đây là *hiệu ứng nam châm ngược*.

Theo cả hai cơ chế này, một trong những mục tiêu của chúng ta là thiết lập các giao dịch sao cho thuận với những chiếc nam châm này, trong khi cố gắng tránh hiệu ứng hút ngược của một vùng giá 00 hoặc 50 tốt nhất có thể. (Có rất nhiều ví dụ trong các chương tiếp theo.)

Trong các bối cảnh thị trường bình thường, cặp tiền tệ EUR/USD có biên độ dao động trung bình hàng ngày hơn 100 pip, có nghĩa là hầu như không có phiên giao dịch nào trôi qua mà không xảy ra một trận chiến quan trọng tại một vùng số tròn. Để lưu ý lại những vị trí thường xảy ra các trận chiến này, bạn có thể đánh dấu các mức giá 00 và 50 ngay từ đầu.

LƯU Ý: Trong một thị trường có biến động giá thấp và có thể kéo dài dai dẳng, giá sẽ gặp khó khăn nhiều hơn khi di chuyển qua lại giữa các mức 00 và 50, do đó thị trường sẽ ít chú ý hơn đến các mức 00-50 mà tập trung hơn vào khoảng cách “20 giá”. Mặc dù điều này không hề ảnh hưởng gì đến bản chất của hành vi giá hay tính chất của những trận chiến tại vùng số tròn, chúng ta cần phải thích ứng với trò chơi khi mức độ biến động hẹp hơn. Trong Chương 11, chúng ta sẽ nghiên cứu quy trình thích ứng này từ góc nhìn của một vài biểu đồ trong ngày trên một vài thị trường phổ biến.

Đây là điểm cuối của phần bàn luận về lý thuyết các nguyên tắc cốt lõi nhất của hành vi giá. Trong chương tiếp theo, chúng ta sẽ đi sâu vào các khái niệm này, nhưng từ góc nhìn của biểu đồ khung thời gian 5 phút.

CHƯƠNG 3

Các Nguyên tắc Hành vi Giá – Thực hành

Sau khi được trang bị phần lý thuyết của các nguyên tắc hành vi giá, chúng ta hãy cùng khám phá cách áp dụng các nguyên tắc này với hành vi giá thực tế trên biểu đồ EUR/USD khung thời gian 5 phút. Mỗi biểu đồ tiếp sau đây sẽ cho bạn thấy những trường hợp các nguyên tắc đó đang phát huy tác dụng, theo thứ tự xuất hiện ngẫu nhiên. Chúng ta sẽ thấy những trận chiến quanh các mức số tròn điển hình, Phá vỡ giả, Phá vỡ mỗi, Phá vỡ thực, những cú kéo ngược (hồi quy), những cú Chạm lại kỹ thuật, Chạm lại trần, Đỉnh và Đáy giả, và một loạt những gợi ý cũng như dấu hiệu thực tế chưa được bàn tới.

Một điều quan trọng bạn cần phải thừa nhận là những nghiên cứu về lịch sử chỉ có thể cho chúng ta biết một bản mô phỏng về hành vi giá quá khứ. Mặt tốt là các hành vi giá này đã cho thấy sự nhất quán của chúng hết lần này đến lần khác, và một học viên giỏi của phương pháp hành vi giá sẽ không gặp khó khăn gì trong việc tích hợp các thông điệp trong quá khứ của thị trường để đề ra một chiến lược hợp lý cho tương lai. Tuy nhiên, việc cố gắng nghiên cứu đến mức nào đi nữa cũng không thể đem lại cảm giác chân thực bằng việc giao dịch thực chiến, nhưng đó không phải là lý do để bạn ngừng nghiên cứu và chuẩn bị kiến thức.

Một trong những sai lầm lớn nhất mà các nhà giao dịch tập sự thường mắc phải - và có lẽ là sai lầm phổ biến nhất - là thấy một phương pháp nào đó có vẻ tốt và rồi ngay lập tức áp dụng nó vào giao dịch mà không kiểm chứng nó hay luyện tập để thấu hiểu nó. Một sai lầm phổ biến nữa là sử dụng những dữ liệu biểu đồ được tặng kèm khi sử dụng một nền tảng giao dịch, thay vì trả một mức phí nhỏ hàng tháng cho một gói dịch vụ biểu đồ riêng biệt và tốt hơn. Trừ những trường hợp ngoại lệ, các biểu đồ miễn phí

thường rất tệ khi được dùng để kiểm chứng chiến lược, bởi chúng không có sẵn lượng dữ liệu quá khứ đủ lớn. Một nền tảng biểu đồ tốt sẽ cho phép bạn kiểm chứng trong ít nhất một năm trên biểu đồ khung 5 phút. Đó là một lượng thông tin có giá trị khổng lồ, và chỉ cần một nút bấm. Hơn nữa, các nền tảng biểu đồ chuyên nghiệp thì có thể cá nhân hoá một cách mạnh mẽ, chúng không thay đổi các trục giá hay thời gian theo kiểu khó chịu khi bạn lặn chuột máy tính, và bạn có thể vẽ trên biểu đồ mà không vô tình vào lệnh trên hệ thống. Tất cả là tùy vào bạn, nhưng tầm quan trọng của một biểu đồ đẹp và tốt, vốn là công cụ chính mà chúng ta sử dụng để giao dịch, là không thể phủ nhận.

Trong tất cả các phần bàn luận của chúng ta, biểu đồ khung 5 phút của cặp tiền tệ EUR/USD sẽ là thị trường chủ đạo để tham khảo (ngoại trừ Chương 11). Biểu đồ sử dụng là Nền Nhật cổ điển, với thanh giá tăng màu trắng và thanh giá giảm màu đen. Là các nhà giao dịch dựa trên hành vi giá, chúng ta không cần các công cụ màu mè khác trên biểu đồ, nhưng hãy cho phép tôi giới thiệu một công cụ kỹ thuật mà hầu như sẽ không chiếm nhiều không gian trên biểu đồ của bạn, nhưng lại có thể cực kỳ hữu ích: Đường trung bình động hàm mũ 25 chu kỳ (EMA 25). Dĩ nhiên chúng ta có thể giao dịch mà không cần đến chỉ báo này, nhưng tôi đã nhận ra đường trung bình này là một người dẫn đường tuyệt vời, và là một bộ lọc tốt trong cả việc phân tích lẫn vào lệnh.

Như cái tên của nó, đường EMA 25 là mức giá trung bình đóng cửa của 25 thanh giá gần nhất, nhưng có một biến thể nhỏ trong cách tính để các thanh giá gần nhất có nhiều ảnh hưởng hơn. Nó chậm hơn một chút so với người anh em họ hàng của nó, đường EMA 20, cũng thường được dùng để làm nhiệm vụ dẫn đường. Cái biến thể “hàm mũ” trong nó chỉ khiến đường trung bình thay đổi một chút, và khi được sử dụng như một chỉ báo đo lường áp lực thị trường, bất kỳ đường trung bình nào nằm trong khoảng 18 và 30 chu kỳ cũng đều tốt. Khi đường trung bình dốc lên với phần lớn các thanh giá đóng cửa phía trên nó, thì Phe Bò đang tạm thời chiếm ưu thế; khi dốc xuống thì Phe Gấu đang nằm kèo trên. Tất cả đều mang tính tương đối.

Để không dồn quá nhiều thanh giá vào một màn hình biểu đồ, tốt nhất bạn chỉ nên chọn hiển thị tầm 6 đến 7 giờ di chuyển của hành vi giá trên

một biểu đồ, việc đó sẽ cho bạn một tầm nhìn vừa đủ để thấy bản chất của phiên giao dịch đó. Khi giao dịch thực chiến, nhà giao dịch có thể thiết lập biểu đồ hiển thị thêm vài giờ nữa. Tuy nhiên, trên biểu đồ 5 phút, bạn sẽ chẳng có thêm được ích lợi gì khi chọn hiển thị lượng hành vi giá nhiều hơn một ngày trên một màn hình. Nhiều thông tin quá sẽ tự mâu thuẫn lẫn nhau.

Khi thiết lập biểu đồ, bạn nên chừa lại một khoảng trống nhỏ giữa các thanh giá với nhau để cho dễ nhìn. Tôi thích việc kéo trục giá bên phải thấp xuống một chút để làm các thanh giá trông ngắn lại; việc này tạo ra một cảm giác điềm tĩnh và không gấp rút, ngược lại hoàn toàn so với một biểu đồ bị kéo dãn khiến các thanh giá dài hơn. Và để cho biểu đồ được “sạch sẽ”, chúng ta sẽ tắt các đường kẻ khung ở dưới nền biểu đồ, chỉ để lại các đường nối các mức số tròn 00 và 50.

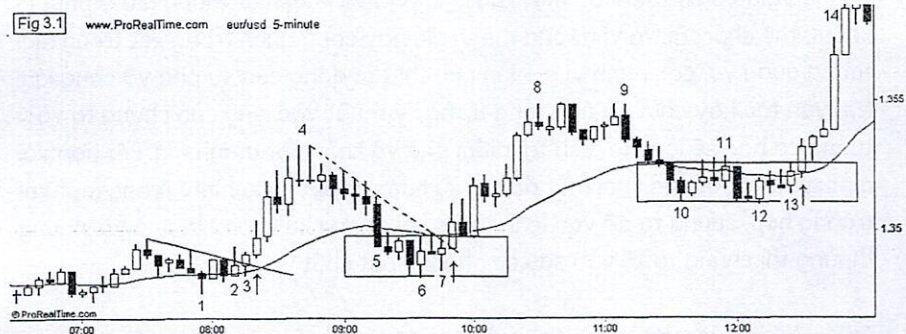
Chúng ta sẽ để các biểu đồ phản ánh bản chất của ba phiên giao dịch trong thị trường Forex theo Múi giờ Trung Âu (Múi giờ CET), bắt đầu với phiên Á tại 00:00, tiếp theo là phiên Âu và London mở cửa theo thứ tự là 08:00 và 09:00, và phiên Mỹ mở cửa lúc 15:30 (giờ mở cửa của thị trường chứng khoán Mỹ).

Các mũi tên trên biểu đồ đánh dấu các thanh giá vào lệnh (lệnh được vào tại điểm phá vỡ của thanh giá liền trước nó), nhưng vì chúng ta chưa bàn đến các kỹ thuật vào lệnh cho đến Chương 5, nên lúc này, chúng chỉ được dùng để tham khảo và cho bạn thấy một hình ảnh về sự hợp lưu của hành vi giá có thể dẫn tới những cú phá vỡ mạnh mẽ như thế nào.

Để giảm thiểu cho bạn sự khó chịu khi phải lật các trang sách qua lại để xem các biểu đồ rồi lại đọc chữ, tôi đã cố gắng vẽ các biểu đồ tại phần trên của các trang sách bên trái (với một vài ngoại lệ). Sự chuyên sâu và có ích của phần bàn luận bên dưới các biểu đồ sẽ được đẩy lên rất nhiều nếu bạn dành ra vài phút để nghiên cứu mỗi biểu đồ trước khi đọc tiếp, để có được một cái nhìn tổng quan về chủ đề sắp đọc; bạn sẽ ngày càng quen hơn với việc này trên mỗi biểu đồ mới. Sau này, trong chuỗi phần tóm lược của Chương 8, khi bạn đã thấm nhuần tất cả những khái niệm và nguyên tắc, phần bàn luận sẽ được cắt gọt vừa đủ hai trang để cho bạn luôn thấy được biểu đồ khi đọc. Trong Phần 2, với một chuỗi những biểu đồ trong ngày

được thảo luận liên tiếp, phần bản luận sẽ được tóm lược hơn nữa và sẽ xuất hiện ngay bên trong biểu đồ luôn.

Hình 3.1 Biểu đồ này đã mô tả rất tốt khái niệm sự phá vỡ khỏi áp lực kép từ một vùng tích lũy động lượng (các sóng tăng 3-4, 7-8 và 13-14). Không cần phải đi sâu vào các kỹ thuật vào lệnh và thoát lệnh, chúng ta hãy cùng tìm kiếm xem có nguyên tắc hành vi giá nào đang phát huy tác dụng mà có thể xuất hiện tại thời điểm những cú phá vỡ mạnh mẽ này diễn ra hay không.

Trước giờ mở cửa phiên Âu tại 08:00 một chút, Phe Bò đã thực hiện nước đi đầu tiên một cách từ tốn (giá nằm trên EMA 25), nhưng sự áp đảo của họ thì không quá rõ ràng. Họ đã phòng thủ thành công khỏi một đợt tấn công của Phe Gấu ở thanh giá 1 và tạo ra một đáy nhỏ cao hơn trên biểu đồ. Một dấu hiệu tăng giá nhỏ.

Khi giá tìm về đường EMA 25, một đường xu hướng giảm nhỏ có thể được vẽ như trên biểu đồ, nhưng nó không hề là một công cụ tốt để dự đoán hay tính toán thời điểm vào lệnh. Đường xu hướng này cũng đã phát huy tác dụng khi có thanh giá 2 phá vỡ lên trên nhưng lại quay đầu và đóng cửa bên dưới. Một điểm thắng lợi nhỏ dành cho Phe Gấu.

GHI CHÚ: Khi vẽ các đường xu hướng cho dễ quan sát, bạn không cần phải tìm dấu hiệu nào quá lớn. Các đường xu hướng nhỏ (thể hiện hành vi giá kéo dài khoảng một giờ) có thể rất hữu dụng. Để xác định những cú phá vỡ tăng, bạn hãy vẽ đường xu hướng hoặc nằm ngang, hoặc dốc xuống nối các đỉnh thấp dần, chứ không bao giờ được vẽ dốc lên. Và làm ngược lại đối với các cú phá vỡ giảm. Nhưng hãy nhớ kỹ rằng bất kỳ đường xu hướng

nào, dù lớn hay nhỏ, cũng chỉ tùy thuộc vào cách nhìn chủ quan của người vẽ. Một sự xuyên thủng bình thường khỏi một đường xu hướng không phải là tín hiệu giao dịch tốt nhất. Mặt khác, sự phá vỡ khỏi một thanh giá 5 phút là không thể chối cãi, và vị trí của thanh giá này càng quan trọng xét trong mối tương quan với các hành vi giá lân cận thì tác động của sự phá vỡ càng lớn. Nguyên tắc này chính là nền tảng trong kỹ thuật vào lệnh của chúng ta và ý tưởng cơ bản sẽ là giao dịch tại điểm phá vỡ khỏi một thanh giá, kết hợp với một sự xuyên thủng khỏi một đường xu hướng hoặc mẫu hình. Trong một vài trường hợp, chúng ta đã vào lệnh trước khi đường xu hướng bị phá vỡ, nhưng thường thì chúng ta sẽ vào sau sự phá vỡ một chút.

Cú phá vỡ đầu tiên là một ví dụ tốt để làm mẫu cho cú phá vỡ thứ hai. Bạn đọc hãy để ý thanh giá 3 mở cửa rất gần với đường xu hướng (đáy của thanh giá trắng), sau đó giảm xuống một chút rồi đóng cửa rất mạnh lên trên đường xu hướng (đỉnh của thanh giá trắng). Đây là dấu hiệu tăng giá rất mạnh mẽ, nhưng vẫn chưa có thanh giá quan trọng nào bị phá vỡ. Ngay thời điểm đỉnh của thanh giá 3 bị phá vỡ lên, Phe Bò đã cảm thấy không uổng công khi mua vào trước đó, và Phe Gấu không còn lựa chọn nào khác ngoài việc thanh lý lệnh. Đây là một tình huống áp lực kép điển hình. (Từ góc nhìn bên trái của biểu đồ qua, rất khó để biết được tình huống này đã đủ để khiến chúng ta vào lệnh hay chưa.)

Mặc dù có hàng tá cách để bắt được điểm cuối của một con sóng điều chỉnh (4-6), cách cổ điển nhất vẫn là chờ đợi điều chỉnh chạm vào một yếu tố kỹ thuật trên biểu đồ (một lần chạm lại vùng hỗ trợ hoặc kháng cự), và xem giá có tìm được bệ đỡ tại đó không (buildup - sự tích lũy động lượng). Nếu bạn mở một vị thế chỉ vì một mức hồi quy nào đó trông có vẻ hấp dẫn, ví dụ một sóng hồi quy 50% của con sóng trước đó, cơ bản bạn đang sử dụng một thủ thuật thuộc dạng “mua và cầu nguyện”. Mua hay bán ngay tại một lần chạm lại kỹ thuật cũng nguy hiểm không kém, vì giá hoàn toàn có thể phá thủng vùng đó và rũ bỏ những “tay chơi” đang giữ vị thế với một mức dừng lỗ chặt. Do đó, chiến lược hợp lý là chờ đợi thêm một vài thanh giá hình thành quanh khu vực đó rồi hành động sau.

Vùng giảm co 1-3, nơi khởi đầu con sóng tăng đầu tiên là một ví dụ rất rõ về một vùng giá hỗ trợ. Vùng giảm co bên trái mà càng dày thì giá sẽ càng khó để xuyên thủng nó nếu giảm từ trên xuống.

Vẽ một đường xu hướng có thể giúp bạn đánh dấu được giới hạn của một đoạn điều chỉnh, bên cạnh đó, việc vẽ một chiếc hộp bao bọc những thanh giá giằng co nằm lân cận nhau cũng rất hữu ích, đặc biệt khi bạn đang phân tích một đợt đảo chiều tiềm năng tại đỉnh hoặc đáy của một con sóng kéo ngược. Bạn cũng có thể vẽ một đường nằm ngang tại mức được kỳ vọng sẽ phá vỡ, nhưng một chiếc hộp sẽ giúp bạn hình dung tốt hơn áp lực đảo chiều (5-6-7).

Nằm dưới đường xu hướng nét đứt, thanh giá 7 là một Đáy giả khi thất bại trong việc phá vỡ thanh giá đằng trước nó và cũng là một đáy cao hơn bên trong chiếc hộp. Khi thanh giá này bị phá vỡ lên, vùng kháng cự nằm tại cạnh trên của chiếc hộp, đường xu hướng giảm, đường EMA 25 và vùng số tròn cũng bị phá vỡ cùng một lúc. Một sự hợp lưu của nhiều yếu tố bị phá vỡ cùng lúc như vậy tại cùng một cú phá vỡ sẽ đẩy khả năng tiếp diễn xu hướng lên rất cao, đơn giản vì sẽ có nhiều nhà giao dịch tập trung vào cú phá vỡ đó; và những nhà giao dịch đối lập cũng ít có khả năng tấn công trong trường hợp này.

Giá dao động qua lại tại vùng đỉnh thị trường (mô hình hai đỉnh 8-9), nhưng một khi thanh giá 9 bị phá vỡ xuống, Phe Bò chính thức đầu hàng và một sóng kéo ngược đã xuất hiện sau đó (9-10). Chúng ta hãy để ý rằng, sóng kéo ngược này chỉ hồi quy tầm 50% so với con sóng 7-8 trước đó, một dấu hiệu cho thấy Phe Bò vẫn hăng hái và giữ áp lực mua tiếp tục.

Mặc dù chúng ta luôn khuyến khích phong cách giao dịch thận trọng trên thị trường, nhưng có một sự thật là rất nhiều nhà giao dịch lại thích giao dịch táo bạo. Ví dụ, việc mua vào kiểu bắt dao rơi tại điểm hồi quy 50% có thể có lợi một cách gián tiếp cho một nhà giao dịch phá vỡ, bởi thị trường cần lòng can đảm kiểu như thế này của các “tay chơi” để làm chậm lại động lượng giảm của đợt điều chỉnh, khiến nó chuyển sang trạng thái đi ngang ưa thích mà một nhà giao dịch thận trọng có thể hành động.

Một cách khá hiệu quả khác để dự báo trước cú phá vỡ khỏi tiến trình tích lũy động lượng này là quan sát thật kỹ đáy hiện tại của đợt điều chỉnh và đỉnh đầu tiên xuất hiện sau đáy đó. Ngay khi giá giảm xuống từ đỉnh này, chúng ta đã có thể vẽ một chiếc hộp bao quanh đỉnh và đáy trước đó, kéo dài sang phải. (Trong ví dụ trên, bạn có thể vẽ được một chiếc hộp đi qua

đáy của thanh giá 10 và đỉnh của thanh giá 11; tuy nhiên, ngay trước cú phá vỡ thực sự, tôi đã chỉnh lại cạnh trên của chiếc hộp một chút để nó trùng với đỉnh của thanh giá 13.)

Khi đã vẽ được một chiếc hộp, những thanh giá tiếp theo sẽ thường dao động bên trong hộp - đây là giai đoạn đầu tiên của việc tích lũy động lượng. Dĩ nhiên, không có cách nào để biết trước bao nhiêu thanh giá sẽ xuất hiện trong hộp, nhưng mỗi thanh giá sẽ tăng thêm áp lực cho cú phá vỡ. Giá có thể phá vỡ theo bất kỳ hướng nào, nhưng khả năng cao là thị trường sẽ chọn hướng đi ít kháng cự nhất, thuận theo áp lực chủ đạo trước đó. Điều này cũng ngầm cho thấy khả năng xuất hiện một bẫy phá vỡ giả theo hướng "ít chủ đạo" hơn khỏi chiếc hộp.

Tại một thời điểm nào đó trong giai đoạn tích lũy động lượng, các phe sẽ phải quyết định thắng thua và buộc giá thoát ra ngoài. Nhưng một cú phá vỡ đơn thuần khỏi chiếc hộp, thậm chí theo hướng chủ đạo, có thể vẫn chưa đủ hấp dẫn để thu hút đủ số người tham gia cần thiết. Một cách tốt hơn sẽ là chờ đợi thêm một chút áp lực lớn hơn nữa bên trong chiếc hộp, trước cú phá vỡ; chẳng hạn một vùng tích lũy động lượng hình thành bên trong một vùng tích lũy động lượng lớn hơn. Đôi khi chút áp lực cuối cùng này có thể quá nhỏ để chúng ta phát hiện ra, nhưng đây không phải là vấn đề "cảm giác". Các thanh giá sẽ luôn dẫn đường cho ta.

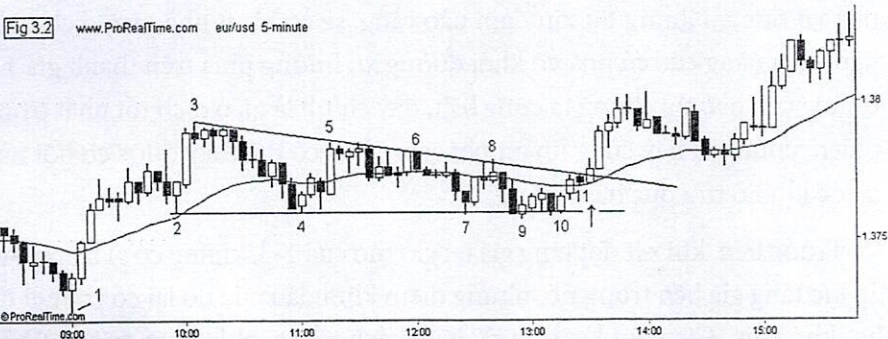
Giờ chúng ta hãy cùng xem xét kỹ hơn chiếc hộp thứ hai được tạo nên như thế nào. Con sóng tăng 10-11 là lần cố gắng đầu tiên của Phe Bò để kết thúc đợt kéo ngược, nhưng Phe Gấu đã không tốn quá nhiều thời gian để chiếm lại được thế trận và đẩy giá xuống đáy trước đó: đây là một dạng di chuyển bập bênh qua lại thường thấy tại thời điểm kết thúc tiềm năng của một sóng kéo ngược. Một điều thú vị là thanh giá 12 đã phá vỡ xuống dưới đáy thanh giá 10 một chút, nhưng ngay lập tức bị đẩy ngược lên một cách khá mạnh mẽ. Đây là một bẫy phá vỡ giả đúng chuẩn sách giáo khoa.

Không lâu sau Đáy giả đó, giá tiếp tục di chuyển lên xuống bên trong chiếc hộp, và thanh giá 13 trở thành một dấu hiệu kỹ thuật quan trọng nữa. Thanh giá này đầu tiên đã vượt qua đáy của thanh giá đằng trước nó (về mặt kỹ thuật đó là một dấu hiệu giảm giá) nhưng sau đó lại đóng cửa tăng rất mạnh. Thanh giá này không chỉ tạo ra một Đáy giả nữa trên biểu đồ, mà

nó lại còn tạo ra một đáy cao hơn trong chiếc hộp. Nếu chúng ta so sánh ý nghĩa ngầm định của thanh giá 13 với thanh giá 7 trước đó, chúng ta sẽ thấy một vài yếu tố lặp lại về mặt kỹ thuật đang hoạt động rất tốt.

Chiếc hộp thứ hai tổn gấp đôi thời gian mới có thể bị phá vỡ nếu đem so sánh với chiếc hộp đầu tiên, nhưng trong rất nhiều trường hợp, điều này chỉ càng làm tăng thêm khả năng xảy ra một cú phá vỡ do áp lực kép. Sau tất cả thì việc càng có nhiều giao dịch được thực hiện bên trong giai đoạn tích lũy động lượng, càng nhiều “tay chơi” giao dịch theo hướng ngược với xu hướng thị trường bị mắc bẫy và khi giá phá vỡ, nỗ lực thoát lệnh của họ sẽ chỉ làm tăng thêm sức mạnh của cú phá vỡ mà thôi.

Nhưng điều này không có nghĩa là mua khi giá phá vỡ lên trên đỉnh thanh giá 13 sẽ là một lệnh thắng chắc chắn, nhưng với (a) áp lực tăng giá chung trong biểu đồ, (b) giá nằm ngay vùng hồi quy 50%, (c) một Đáy giả tại 12, (d) một Đáy giả cũng là đáy cao hơn tại 13, (e) một cú phá vỡ lên phía trên chiếc hộp, và (f) cục nam châm hút giá quanh mức 50 nằm ngay phía trên, thì ít nhất, tiềm năng của sự tiếp diễn theo chiều hướng tăng là cực kỳ lớn. (Chi tiết cách vào và thoát lệnh sẽ được bàn tới trong Chương 5.)

Hình 3.2 Có rất nhiều cách để phân tích hành vi giá và chúng ta không bao giờ cần phải phân tích quá mức. Đặc biệt, khi chúng ta ưa chuộng phong cách giao dịch thận trọng và thông thả thì càng có ít lý do để ta phải phân tích từng thanh giá một trên biểu đồ. Nhưng điều này không có nghĩa là thanh giá nào cũng vô dụng. Tất cả các thanh giá đều mang trong mình ý nghĩa của riêng chúng. Nhưng việc bận tâm tới từng trận chiến nhỏ trên biểu đồ không mang lại nhiều giá trị. Bạn phải luôn nhớ rằng, thị trường cần thời gian để thiết lập nên một giao dịch có xác suất cao. Bất kể là giá

đang có xu hướng hay đi ngang, đang phá vỡ hay điều chỉnh, cuối cùng tất cả đều sẽ chạm đến một điểm bùng nổ mạnh mẽ nhất trong bất kỳ phiên giao dịch nào; đó là lúc chúng ta cần thực sự tập trung.

Trong Hình 3.2, hành vi giá bị kẹp lại giữa hai đường xu hướng trong hơn ba giờ đồng hồ, về cơ bản đó là cách thị trường hấp thụ con sóng tăng diễn ra từ giờ mở cửa phiên London (1-3). Nhìn lướt qua thì chúng ta thấy giá đã không thể điều chỉnh quá 50% con sóng tăng trước đó: đây là một dấu hiệu tăng và nguyên nhân cốt lõi của nó là để rũ bỏ tất cả những giao dịch theo hướng bán khống. Chắc chắn là chúng ta hoàn toàn có thể lướt một vài pip trong nhịp điều chỉnh của mẫu hình này, nhưng đó không phải là cách giao dịch thận trọng mà chúng ta đang bàn tới. Tốt nhất là chúng ta nên tập trung vào chiến lược có xác suất cao hơn - đi theo xu hướng. Chiến lược đó không phải lúc nào cũng xuất hiện; có lẽ chỉ một hay hai lần trong một phiên giao dịch của một thị trường bất kỳ. Nhưng bạn không cần nhiều hơn để có trở thành một "tay chơi" giỏi trong cái nghề giao dịch này.

Ngay cả giữa những nhà giao dịch phá vỡ theo thiên hướng thận trọng, vẫn sẽ luôn có sự tranh luận về những yếu tố chính xác tạo nên một cú phá vỡ đúng. Nhưng tôi xin đảm bảo rằng, sẽ có rất ít nhà giao dịch nghi ngờ tiềm năng của cú phá vỡ khỏi đường xu hướng phía trên thanh giá 11. Chẳng cần bàn thì chúng ta cũng biết, đây chính là giao dịch tốt nhất trong phiên, chúng ta hãy cùng khám phá xem, liệu có thể thấy được cơ hội này trước khi nó trôi qua hay không.

Trước tiên, khi xét đợt tăng giá tại giờ mở cửa 1-3, không có gì bàn cãi về áp lực tăng giá bên trong nó, nhưng điểm khởi đầu của nó lại có chút gì đó hơi khó chịu. Giá vượt lên trên từ điểm cách rất xa, phía dưới đường EMA 25 và không hề có sự tích lũy động lượng nào trước phá vỡ. Hành vi giá kiểu này rất dễ tạo ra sự nghi ngờ đối với rất nhiều tay chơi trên thị trường. Vì vậy, nó khó có thể tạo ra sự tiếp diễn xu hướng tốt tại bất kỳ sóng điều chỉnh kéo ngược đầu tiên nào. Nói vậy không phải là để vào lệnh bán khống ngược xu hướng, nhưng trước khi đi theo nó, tốt hơn hết chúng ta phải xem thị trường đối mặt với tình huống này thế nào. Khả năng cao chúng ta không phải là những tay chơi duy nhất cần thêm thời gian để hiểu và đánh giá thêm tình hình.

Một yếu tố đáng quan tâm nữa là giá đã phá vỡ mức 50 trên đường đi lên của nó nhưng lại không hề chạm lại vùng đó lần nào. Đây không nhất thiết phải là yếu tố cuối cùng quyết định chiến lược của chúng ta, nhưng về cơ bản, sự phá vỡ càng có ít hành động tích lũy động lượng đằng trước thì lực hút ngược về phía cực nam châm sau khi phá vỡ càng mạnh; đây chỉ là một dấu hiệu để chúng ta cẩn trọng hơn nếu chọn xu hướng tăng làm hướng giao dịch chính.

Khi sóng điều chỉnh thực sự đầu tiên xuất hiện (3-4), Phe Bò đã phòng thủ thành công tại đáy tạm thời số 2, và tạo ra một mô hình hai đáy tại 4: đây là một chiến công đáng chú ý trong nỗ lực thách thức lực hút kéo ngược của cực nam châm tại vùng số tròn. Bằng yếu tố hỗ trợ này, nhiệm vụ tiếp theo của Phe Bò là đẩy giá lên lại phía trên đường EMA 25 và khẳng định lại lợi thế về mặt kỹ thuật của họ (4-5).

Chuyển động giá từ 5-6 về cơ bản là một trận chiến nhỏ của giá quanh đường trung bình. Trong trận chiến này, Phe Bò liên tục đẩy giá lên từ nền giá nằm tại đường EMA 25, nhưng ngay khi góc đầu lên được một chút thì lại bị bán xuống liền sau đó. Cuối cùng, một trong hai phe phải từ bỏ. Khi một thanh giá giảm lớn nữa xuất hiện (6), Phe Bò là phe tạm chịu thua trước tiên, điều này dẫn tới đoạn điều chỉnh 6-7. Từ góc nhìn của một nhà giao dịch thận trọng và đang đứng ngoài thị trường, chưa có thanh giá nào thiết lập nên được một giao dịch cho đến lúc này, nhưng một chuỗi các đỉnh thấp hơn trong phiên Âu cho phép chúng ta vẽ được một đường xu hướng rất đẹp và có thể kéo dài nó ra để sử dụng cho phân tích sau này.

GHI CHÚ: Khi vẽ một đường xu hướng đóng vai trò là đường biên của những mô hình kéo dài ít nhất vài giờ đồng hồ, chúng ta rất dễ vẽ lệch, đặc biệt khi các đáy và đỉnh của nó không nằm thẳng hướng cho lắm.

Bạn phải điều chỉnh sao cho đạt được càng nhiều lần chạm bật càng tốt và kéo dài đường xu hướng ra xa so với các thanh giá hiện tại. Nếu đường xu hướng vẫn còn giá trị lâu hơn, bạn chỉ cần kéo dài nó ra tiếp. Đôi lúc bạn cần phải điều chỉnh nó một chút để phù hợp hơn với hành vi giá đang diễn tiến. Nếu đường xu hướng bạn vẽ bị sai hay dư thừa, hãy xoá nó đi để giữ cho biểu đồ của chúng ta thông thoáng nhất, nhưng đừng làm vậy ngay khi giá vừa

phá vỡ: đường xu hướng kéo dài vẫn sẽ đóng vai trò nhất định khi giá kéo ngược về. (Sẽ bàn đến trong Chương 5.)

Bởi vì ngay từ đầu, chúng ta đã không nhắm đến việc bán khống trên biểu đồ này, nên việc vẽ đường xu hướng nằm ngang ở đây không có ý nghĩa mấy. Nó được vẽ để cho bạn thấy một ví dụ điển hình về một bẫy phá vỡ giả (7). Như chúng ta có thể thấy, Phe Bò đã có thể từ bỏ tại đường EMA 25 dưới thanh giá 6, nhưng đã sớm quay lại khi Phe Gấu thất bại trong việc xuyên thủng mô hình hai đáy 2-4. Khi nhận thấy sự vắng mặt của hành động tích lũy động lượng, các nhà giao dịch đối lập đơn giản là giao dịch theo hướng họ thích nhất, đó là ngược hướng với cú phá vỡ xảy ra (7). Chiến lược này đã hoạt động rất tốt và cuối cùng tạo ra một mô hình ba đáy (2-4-7).

Trớ trêu thay, chỉ một vài thanh giá sau cú phá vỡ thất bại khỏi vùng hỗ trợ, Phe Bò bị mắc bẫy theo đúng cùng một kiểu tương tự tại đỉnh của thanh giá 8. Mặc dù đi thuận chiều với áp lực chủ đạo, nhưng cú phá vỡ này lại có chất lượng rất tệ. Tại đó, giá vượt thẳng lên từ vùng đáy, chỉ để phá vỡ mà không có bất kỳ một hành động tích lũy động lượng (buildup) nào bên dưới đường xu hướng: đây không phải là một cách tốt để hoàn tất một cú phá vỡ. Một lần nữa phe giao dịch ngược xu hướng nhảy vào, lần này họ kỳ vọng một sự thất bại của Phe Bò. Khi phe bị mắc bẫy hối hả bán ra thì áp lực giảm giá của con sóng 8-9 càng tăng lên.

Những lần giá xuyên thủng cả hai phía của một mô hình thực sự rất phổ biến và chúng cho thấy rõ ràng sự nguy hiểm của việc giao dịch phá vỡ mà không có sự hỗ trợ của hành động tích lũy động lượng. Chúng ta lại có thêm một cú phá vỡ giả nữa tại 9.

Dĩ nhiên, bối cảnh hoà hoãn thế này không thể nào kéo dài lâu được. Sớm hay muộn thì một phe nào đó cũng sẽ xuyên thủng được hàng rào phòng ngự của phe kia. Nhưng làm sao chúng ta phân biệt được một cú phá vỡ có thể giao dịch được với một cái bẫy? Chúng ta chỉ có thể quan sát thật kỹ áp lực trong các thanh giá. Và thật tập trung khi giá bị nén chặt và di chuyển qua lại dưới các đường biên của một mẫu hình quan trọng.

Một trong những dấu hiệu giá trị nhất để dự đoán khi nào một cú phá vỡ sắp đến gần là khi giá tạo một thanh giá mạnh tại một vùng giằng co. Thanh

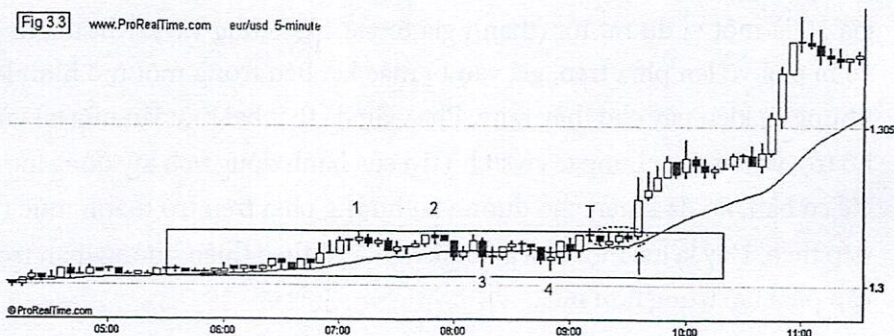

giá 10 là một ví dụ rất tốt (thanh giá 6 trước đó cũng vậy). Khi thanh giá 10 bị phá vỡ lên phía trên, giá vẫn bị mắc kẹt bên trong một mô hình lớn, nhưng sự kiện này cho thấy rằng, Phe Gấu đã thất bại một lần nữa tại vùng hỗ trợ, và lần này chúng ta có sự hỗ trợ của hành động tích lũy động lượng. Về cơ bản, nó đã khiến cho đường xu hướng phía trên trở thành mục tiêu tiếp theo. Đây là lúc một nhà giao dịch phá vỡ theo thiên hướng thận trọng cần phải tập trung hơn nữa.

Có một dạng tích lũy động lượng nữa có thể đẩy áp lực lên cao hơn. Bất kỳ khi nào giá đang nằm tại một vùng có tiềm năng phá vỡ và đồng thời, bị mắc kẹt giữa một đường xu hướng của một mô hình nào đó và đường EMA 25, chúng ta có một tình huống gọi là *sự nén chặt*. Mặc dù biểu đồ phía trên thực sự không phải là biểu đồ đẹp nhất để minh họa dạng áp lực trước phá vỡ vô cùng hiệu quả này, nhưng nó cũng đã cho chúng ta thấy điều chúng ta cần thấy, có một thanh giá nhỏ bị nén rất chặt giữa đường xu hướng của mô hình và đường trung bình (thanh giá 11). Thông thường, sự nén chặt này bao gồm ít nhất hai hoặc ba thanh giá và thậm chí là nhiều hơn, khiến cho áp lực nóng lên đến đỉnh điểm. Chúng ta sẽ được thấy nhiều ví dụ hơn nữa trong quyển sách này.

Có một điều rất thú vị nữa là cú phá vỡ lên trên thanh giá 11 đến từ một mô hình chữ W, tiến trình 8-9-10-11. Khi một mô hình có sức thuyết phục xuất hiện rõ ràng như vậy trong hành vi giá, chúng ta coi nó là dấu hiệu báo trước một cú phá vỡ theo hướng tăng (ngược lại trong tình huống giảm giá, mô hình chữ M sẽ báo hiệu cú phá vỡ giảm). Các mô hình chữ W và chữ M xuất hiện dưới rất nhiều hình dạng và kích thước khác nhau và chúng trở nên rất hữu dụng trong các kỹ thuật vào và thoát lệnh. Chúng ta sẽ bàn đến hình dạng và ý nghĩa của chúng một cách chi tiết hơn trong các phần bàn luận và chương sách kế tiếp.

Tóm lại, cú phá vỡ khỏi mô hình này được hỗ trợ bởi rất nhiều yếu tố mạnh mẽ. Vùng số tròn 1.38 đã hút giá lại theo đúng nghĩa đen kể từ lúc cú phá vỡ “thực” được hoàn tất. Hầu như không có bất kỳ sự cản trở nào cho tới khi mức giá này được chạm vào. Đây chính là sức mạnh thực sự của một cục nam châm hút giá.

Hình 3.3 Bất kỳ khi nào diễn biến giá chỉ đi ngang trong vài giờ, về cơ bản chúng ta có thể xác định thị trường đang di chuyển trong một vùng đi ngang. Trong phần lớn các trường hợp như vậy thì việc vẽ và kéo dài một chiếc hộp bao bọc hành vi giá là không quá khó khăn. Bên cạnh việc tạo ra một cái nhìn rõ ràng hơn về các đường biên của vùng đi ngang, một chiếc hộp còn giúp hình dung ra được áp lực giá và đoạn tích lũy động lượng nằm bên trong vùng giá. Dĩ nhiên, bạn hoàn toàn có thể phân tích mọi thứ mà không cần vẽ chiếc hộp nào lên biểu đồ; nhưng chỉ cần nhìn hình trên thì khó mà từ chối được lợi ích của công cụ này.

GHI CHÚ: Trước khi bàn tới cú phá vỡ khỏi vùng đi ngang, chúng ta hãy cùng bàn sơ qua một tính chất thú vị của EUR/USD: khi các nhà giao dịch Anh Quốc và Mỹ Quốc vắng mặt, đồng thời các tin tức và động lực thị trường không có nhiều, thị trường thường sẽ ít biến động trong nửa sau của phiên Á. Có một điều dễ hiểu là các nhà giao dịch Á Châu sẽ không thích vào lệnh khi giá chỉ biết đi ngang trong cả ngày giao dịch của họ. Vậy điều này có nghĩa là gì? Cơ bản chúng ta có thể khẳng định rằng, khi nửa sau của phiên Á tồn tại một vùng đi ngang khá chặt, thì nó rất có thể sẽ bị phá vỡ khi khối lượng giao dịch tăng lên, điều sẽ xảy ra ngay buổi sáng của phiên Âu/Anh Quốc. Dấu hiệu rất rõ thể hiện khối lượng giao dịch đang tăng lên là các thanh giá ngay lập tức dài hơn, thường từ 08:00 trở đi (giờ mở cửa phiên Âu), nhưng hầu như mạnh mẽ hơn quanh giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00. Do đó, không hề khó để tìm thấy những giao dịch tốt đầu tiên của phiên mới quanh giờ giao dịch có khối lượng lớn này, và việc tập trung sự chú ý trong khung thời gian này thực sự có giá trị. Đối với các thị trường khác, bạn cũng nên tìm hiểu xem chúng có các đặc điểm tương tự hay không.

Hình 3.3 là một ví dụ rất đẹp thể hiện một cú phá vỡ vào buổi sáng phiên Anh Quốc. Chúng ta đã có thể vẽ được một chiếc hộp khi đỉnh của thanh giá 2 chạm và hình thành mô hình hai đỉnh với thanh giá 1. Vì các thanh giá đều đang di chuyển nằm trên đường EMA 25, đường biên dưới của chiếc hộp sẽ ít quan trọng hơn và hoàn toàn có thể được điều chỉnh sau.

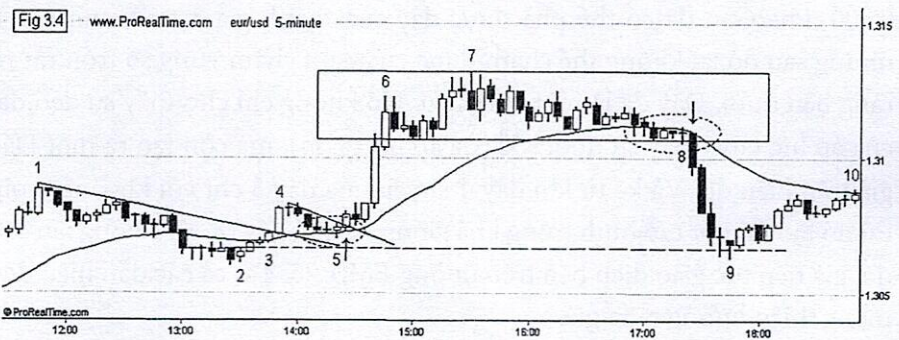
Từ 08:00 trở đi, hành vi giá di chuyển mạnh mẽ hơn một chút, nhưng các thanh giá vẫn bị nén rất chặt. Trước giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00, Phe Gấu đã có thể phá được đáy của thanh giá 3 tại thanh giá 4, nhưng sau đó lại không thể chạm được cực nam châm vùng số tròn rất rõ ràng bên dưới. Đây đã là một dấu hiệu. Nó không chỉ cho thấy sự dẻo dai của áp lực tăng (hay sự đuối sức của áp lực giảm), mà còn tạo ra một Đáy giả trên biểu đồ. Và kể từ khi đáy 4 xuyên qua đáy 3 chỉ với khoảng 2 pip thì nó tạo ra một mô hình trông khá giống với hai đáy (3-4). Không lâu sau đó, giá tiếp tục giao dịch bên trên đường EMA 25. Tất cả các dấu hiệu đều mang thiên hướng tăng giá.

Giờ bạn hãy nhìn tiến trình giá 2-3-4-T. Nó cũng là một mô hình chữ W nữa, nhưng dưới dạng phẳng hơn so với mô hình 8-11 trong Hình 3.2. Khi quan sát các thanh giá từ trái sang phải, bạn sẽ hiểu tại sao các mô hình này tạo ra được tiềm năng phá vỡ mạnh như vậy: với một mô hình hai đáy có sẵn và chân sóng bên phải hướng lên, áp lực chắc chắn phải là phá vỡ lên trên.

Từ Đáy giả tại 4, Phe Bò hăng hái đẩy giá lên, tạo nên cú phá vỡ tại T (phá vỡ mỗi). Có thể coi đây là một cú phá vỡ hơi sớm (không có nhiều sự tích lũy động lượng đằng trước cú phá vỡ), nhưng tình huống này chắc chắn sẽ gây chú ý. Chúng ta đã làm rõ với nhau rằng, phe giao dịch đang tấn công có thể rất kiên trì, ngay cả khi bị buộc phải rút lui trong lần tấn công đầu tiên. Áp lực của thị trường càng thuận với họ thì khả năng họ cố gắng tấn công thêm một lần nữa càng cao.

Hãy để ý rằng, đợt hồi ngược từ cú phá vỡ mỗi lại rất yếu ớt. Các thanh giá tiếp theo chỉ đơn giản là tiếp tục đẩy lên đường biên trên của chiếc hộp, một dấu hiệu rất quyết liệt của Phe Bò. Thực tế, bốn thanh giá trong hình ê líp chính là một sự nén chặt điển hình: chúng không chỉ đẩy giá lên biên trên của chiếc hộp (bỏ qua đỉnh của cú phá vỡ mỗi), mà đường EMA 25 ở

phía còn lại cũng đang hỗ trợ cho giá, nén chặt và đẩy các thanh giá ra khỏi chiếc hộp một cách nhẹ nhàng. Đối với một nhà giao dịch phá vỡ theo thiên hướng thận trọng, đây là một trong những thiết lập đẹp nhất trong quãng đời giao dịch của anh ta, và thậm chí nó còn đẹp hơn khi sự tích lũy động lượng xuất hiện tại đỉnh của chân sóng phải của mô hình chữ W. Cú phá vỡ đóng cửa hơi xa một chút, nhưng cơ chế thì lại rất rõ ràng: Phe Bò mua vào, Phe Gấu thoát lệnh bán khống.

Hình 3.4 Sự nén chặt không chỉ xuất hiện tại đỉnh hoặc đáy của một vùng đi ngang; chúng cũng có thể hình thành phía trên hay phía dưới một đường xu hướng chéo, với đường EMA 25 đẩy lên ở hướng còn lại (hình ê líp đầu tiên).

Cách một chút đằng trước hình ê líp, Phe Bò đã phá vỡ lên một đường xu hướng lớn hơn tại thanh giá 4. Vùng tích lũy động lượng dẫn tới cú phá vỡ này có hơi mỏng một chút, nhưng các điều kiện cơ bản thì rất tốt. Mặc dù không thể thấy được hành vi giá trước đó trong biểu đồ phía trên, nhưng chúng ta có thể nắm được bản chất tăng giá của thị trường bằng cách quan sát đường EMA 25 phía ngoài cùng bên trái. Nó cho thấy một sóng tăng xuất hiện liền trước tiến trình giá 1-3. Mô hình này là mô hình cờ tăng (chúng ta chỉ thấy được phần lá cờ trong trường hợp này).

Cơ chế điển hình của một mô hình lá cờ thông thường là (a) giá có xu hướng phá vỡ thuận chiều với phần cán cờ mà lá cờ được treo lên (người dịch: cán cờ là con sóng tăng trước đó mà ta không thấy được trong biểu đồ này), và (b) sự tiếp diễn của giá sau cú phá vỡ thường sẽ có chiều dài bằng với cán cờ. Một cách tự nhiên, những đặc tính này của các mô hình lá

cờ khiến chúng trở thành các thiết lập tiềm năng để giao dịch tiếp diễn xu hướng (giao dịch một cú phá vỡ thuận chiều với áp lực chủ đạo trước đó).

Một điều cũng dễ hiểu nữa là, khi giá phá vỡ mạnh khỏi một mô hình lá cờ (hoặc một mô hình nào khác) mà không có hoặc có rất ít sự tích lũy động lượng trước đó, sẽ có rất nhiều nhà giao dịch phá vỡ phải đứng ngoài và không vào lệnh được khi cú phá vỡ xuất hiện. Tuy nhiên, vẫn còn hy vọng cho các nhà giao dịch đó. Thường thì giá sẽ chạm nhẹ lại mô hình nó vừa phá vỡ và thoát ra. Chúng ta có thể xem dạng hồi quy này là một lần chạm lại kỹ thuật của cú phá vỡ; trong rất nhiều biểu đồ thì những lần chạm lại này rất hiếm gặp do nó cho chúng ta một cơ hội để bắt được cú phá vỡ “lần thứ hai”.

Từ các thanh giá nhỏ trong tiến trình giá 4-5, chúng ta có thể thấy sóng kéo ngược diễn ra rất chậm rãi và nhẹ nhàng, không tồn tại sự hăng hái của Phe Gấu. Với các nhà giao dịch thuận xu hướng, đây là dấu hiệu rất thuận lợi của thị trường. Áp lực ngược xu hướng trong sóng kéo ngược càng yếu thì xác suất giá đảo chiều khi áp lực này cạn kiệt càng cao. Có nhiều ý kiến khác nhau về việc làm sao để mở một vị thế và lướt con sóng tiếp theo, nhưng có hai yếu tố luôn đóng vai trò quan trọng trong kỹ thuật vào lệnh; đầu tiên là một đường xu hướng của con sóng kéo ngược (nếu bạn có thể vẽ được nó một cách chính xác), còn lại là cú phá vỡ khỏi một thanh giá quan trọng tại đỉnh hoặc đáy của con sóng kéo ngược đó.

Đôi khi đường xu hướng “có giá trị” nhất của một mô hình chỉ xuất hiện rõ ràng tại điểm chạm cuối cùng trước khi nó bị xuyên thủng; nhưng bởi vì mỗi thanh giá đều cần tới 5 phút để hoàn tất, nên chúng ta có khá nhiều thời gian để thử nghiệm với nhiều đường xu hướng khác nhau, ngay cả việc sử dụng đỉnh hay đáy của một thanh giá đang trong quá trình hoàn thiện.

Một thanh giá cũng thú vị khác đó là thanh giá 5 với Đáy giả rất nhỏ. Thanh giá này đã vượt nhẹ xuống dưới hai thanh giá đằng trước nó nhưng lại đóng cửa bên trên đường EMA 25. Đối với những nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang chờ mua tại điểm đảo chiều của con sóng kéo ngược, thì một Đáy giả, ngay cả khi chỉ diễn ra trong vài phút, luôn là một dấu hiệu đáng chú ý, bởi nó cho thấy sự đuối sức của một bộ phận thuộc phe còn lại. Khi thanh giá 5 bị phá vỡ lên trên, thì sự kiện Đáy giả được “xác nhận về mặt

kỹ thuật” (phá vỡ tăng tiếp nối phá vỡ giảm), và điều này trùng hợp với cú phá vỡ khỏi đường xu hướng giảm của sóng kéo ngược, nếu bạn vẽ nó giống như trên hình.

Quan sát kỹ, bạn sẽ thấy sự xuyên thủng đường xu hướng giảm của con sóng kéo ngược này thực tế cũng là sự phá vỡ khỏi mô hình cờ tăng (sóng 2-4 là cán cờ, chuyển động giá 4-5 là lá cờ). Bạn sẽ thường xuyên thấy một đợt hồi quy tự chuyển hoá thành một mô hình lá cờ nằm trên một mô hình lớn hơn vừa bị phá vỡ. Nếu lá cờ này tiếp tục bị phá vỡ theo hướng trước đó, giá thường sẽ chuyển động rất mạnh. Biểu đồ này thực sự là một ví dụ chuẩn sách giáo khoa.

Thỉnh thoảng, thị trường lại trải qua một phiên giao dịch cực kỳ tẻ nhạt, tại một thời điểm nào đó, các mức số tròn 50 hoặc 00 sẽ là nơi diễn ra một trận chiến kéo dài. Bởi vì có khá nhiều “tay chơi” sẽ tập trung vào các vùng số tròn này, nên việc giá dao động qua lại vùng này nhiều như vậy cũng là dễ hiểu. Một tính chất thể hiện sự khó chịu của những trận chiến tại vùng số tròn điển hình là lần xuyên thủng đầu tiên khỏi vùng giá đó thường ít gặp trở ngại. Cho đến khi giá bắt đầu mất động lực phía trên hay phía dưới vùng số tròn vừa bị phá vỡ thì trận chiến mới thực sự bắt đầu. Hiện tượng giá hồi quy về một vùng số tròn vừa bị phá vỡ là thứ mà chúng ta đã gọi là hiệu ứng nam châm ngược. Thị trường không nhất thiết phải tạo ra cú chạm này ngay lập tức trong lần điều chỉnh đầu tiên, nhưng nó có thể khiến hành vi giá trở nên cực kỳ khó chịu và buộc nhiều nhà giao dịch phải đứng ngoài.

Giống như thời điểm buổi sáng của phiên Âu/Anh Quốc, thời gian đầu phiên Mỹ cũng khá là sôi động. Nó thường được nhắc đến như là thời gian giao thoa giữa phiên Anh Quốc và phiên Mỹ, mở cửa khoảng một giờ trước giờ mở cửa của thị trường chứng khoán Mỹ ngày hôm đó và đóng cửa sau giờ đóng cửa thị trường London một chút (14:30-18:00 giờ CET). Thông thường, nếu giá tăng mạnh tại giờ mở cửa phiên Mỹ (như trường hợp trên), thì hành vi giá trong phiên giao thoa này sẽ diễn biến ngược chiều với áp lực chủ đạo trước giờ mở cửa, thay vì thuận theo áp lực đó. Nếu hiểu cơ chế này, những nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang nắm giữ các vị thế mua có lợi nhuận chắc chắn phải quan sát rất kỹ càng chuyển động giá tại đây. Vì

chúng ta chưa thấy một đợt điều chỉnh đáng kể nào, cộng với việc cú phá vỡ 5-6 không được hỗ trợ bởi tiến trình tích lũy động lượng, nên nếu giá đảo chiều quanh khu vực này, thì tình thế sẽ trở nên khó để cứu vãn được. Bạn đọc hãy để ý Đỉnh giá nhỏ xuất hiện ở thanh giá 7 và cách những thanh giá đảo chiều dần từ tăng sang giảm ngay giờ mở cửa phiên Mỹ lúc 15:30.

Về mặt kỹ thuật, toàn bộ tiến trình diễn ra bên trong chiếc hộp là cách mà thị trường dùng để hấp thụ và đánh giá con sóng tăng 5-7. Mặc dù chưa có đáy quan trọng nào bị phá vỡ, nhưng việc các đỉnh thấp dần lần lượt xuất hiện, cho thấy Phe Bò đã không còn hứng thú mua vào tại các đỉnh của thị trường nữa. Nếu không thì năng lượng của họ cũng đã bị lấn át bởi bất kỳ lực cung nào xuất hiện (bao gồm cả áp lực chốt lời của chính Phe Bò).

Những thanh giá liền trước hình ê líp thứ hai là một ví dụ điển hình về một cú nén chặt kinh điển: những thanh giá nhỏ bị nén chặt giữa một phía là đường EMA 25 và phía còn lại là cạnh dưới của chiếc hộp. Một dấu hiệu thú vị khác có lợi cho Phe Gấu đó chính là Đỉnh giá rất nhỏ xuất hiện ở thanh giá 8. Tại đó, Phe Bò cố gắng thoát khỏi áp lực giảm giá của đợt nén chặt bằng cách phá vỡ lên trên, nhưng chỉ để nhận lấy sự thất vọng khi không có được bất kỳ sự tiếp diễn nào. Lần thất bại này có thể gần như vô hình trên biểu đồ, nhưng có tác động rất lớn đến động lượng của xu hướng tăng.

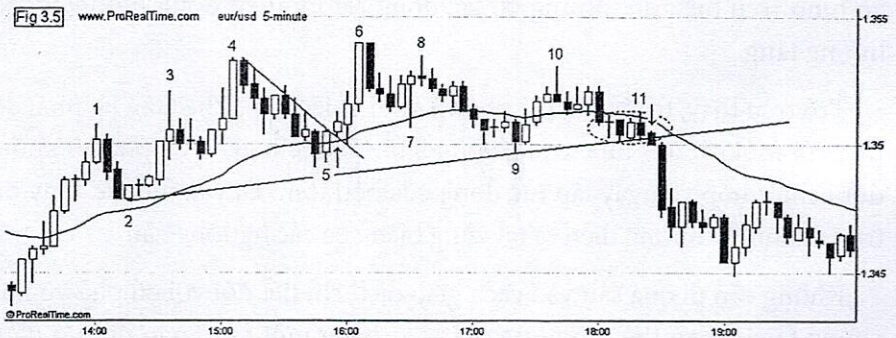
Trớ trêu thay, trước khi giá phá vỡ khỏi chiếc hộp, Phe Gấu lại phải đối mặt với một cái bẫy nữa: trong vòng 5 phút, thanh giá 8 đã phá vỡ xuống dưới chiếc hộp và ngay lập tức đóng cửa bên trên. Đây là một sự thay đổi trong hành vi thường diễn ra tại vùng biên của các ngưỡng cản.

Không cần đi quá sâu vào cách giao dịch chi tiết đối với cú phá vỡ này, chúng ta cũng có thể tưởng tượng được bằng một cách nào đó, nó đã bị làm yếu đi bởi một vùng số tròn nằm ngay bên dưới. Mặc dù vùng giá đó có rất ít giá trị về mặt kỹ thuật trong biểu đồ này (không có trận chiến nào diễn ra trước đó, do đó không có sự hỗ trợ nào về kỹ thuật), nhưng hành vi giá trước đó đã mang thiên hướng tăng giá rất cao, nên có lẽ vẫn còn khá nhiều lệnh mua đang chờ được khớp khi giá kéo ngược về 1.31, hay thậm chí thấp hơn một chút (thiết lập giao dịch ngược xu hướng thông thường). Mặt khác, khi phiên giao thoa giữa phiên Anh Quốc và phiên Mỹ sắp kết

thúc, liệu Phe Bò có thực sự muốn vào lệnh tại một cú phá vỡ khỏi chiếc hộp, khi biết rằng khối lượng giao dịch có thể sẽ thấp trong vài giờ kế tiếp?

Bởi vì chúng ta không thể nào biết được một cú phá vỡ sẽ có kết cục thế nào, nên chúng ta vẫn phải luôn xem xét tình hình theo cả hai hướng trước khi vào một vị thế. Bằng cách nhìn nhận từ góc nhìn lợi thế của phe đối kháng, thay vì chỉ nhìn dưới góc nhìn thuận lợi của mình, chúng ta mới có thể thấy được bản chất thực sự của ván cược trước mắt.

Cuối cùng thì Phe Bò cũng đầu hàng công khai tại cú phá vỡ được thực hiện bởi thanh giá 8. Đường ngang nét đứt đánh dấu cú chạm lại trần gần như hoàn hảo tại đỉnh của thanh giá 2. Bất kể nó là một cú chạm lại trần, một mô hình hai đáy hay thậm chí là một Đáy giả có khả năng kết thúc đợt giảm giá này, thì cũng không quan trọng, vì chúng ta không nên giao dịch tại đó. Nhưng đối với những nhà giao dịch thuộc Phe Gấu đang nắm giữ các vị thế bán, mức giá này là một vị trí tuyệt vời để thoát lệnh một phần hoặc chốt toàn bộ phần lợi nhuận mở có được trong đợt giảm giá trước đó; và cùng lúc đó, nó cung cấp cho những nhà giao dịch táo bạo thuộc Phe Bò một cơ hội để giao dịch với cú hồi chứa áp lực kép về đường EMA 25 (9-10; mặc dù vậy, tôi không khuyến nghị cách giao dịch này).

Hình 3.5 Thủ tướng tượng câu chuyện xảy ra đối với Phe Bò đã mua vào khi thanh giá 3 vượt qua đỉnh của thanh giá 1, thanh giá 4 vượt qua đỉnh của thanh giá 3, và thanh giá 6 vượt qua đỉnh của thanh giá 4. Những cú phá vỡ này có thể thuận theo áp lực chủ đạo hiện tại, nhưng không có nghĩa là chúng tạo ra các cơ hội giao dịch tốt. Không hề có sự tích lũy động lượng nào diễn ra trước chúng và con sóng dẫn tới mỗi cú phá vỡ đều đã “bị kéo dài” kha khá. Điều đó khiến cho những cú phá vỡ này rất dễ bị thất bại (tạm thời).

Đĩ nhiên, chúng ta không nên mất thời gian để bình luận về những vị thế của các nhà giao dịch đồng hành với chúng ta trong cuộc chơi này. Có thể họ là những nhà giao dịch lướt sóng ngắn hạn đang nhắm tới lợi nhuận một vài pip và họ đã thoát lệnh khi giá giảm xuống từ các đỉnh; hay có thể họ đang giao dịch trên một khung thời gian lớn hơn nhiều, với dừng lỗ được đặt an toàn, cách rất xa bên trên hoặc bên dưới mặt bằng chung của thị trường. Nhưng từ góc nhìn của chúng ta, việc giao dịch với những cú phá vỡ không có sự tích lũy động lượng như vậy về cơ bản là một chiến lược thất bại.

Sóng kéo ngược 4-5 chạm lại vùng số tròn đã bị vỡ trước đó (hiệu ứng nam châm ngược), và nó cũng trùng với lần chạm đầu tiên của giá vào đường EMA 25 tính từ thời điểm khởi đầu của con sóng tăng - các dấu hiệu này vẫn luôn đáng để chúng ta lưu tâm tới. Giá đã vượt qua vùng 1.35 một chút nhưng vẫn giữ vững quanh vùng này.

Trong khi giá thường cần tích lũy động lượng một chút để phá vỡ được đường biên của một vùng kháng cự (ít nhất phải có một đoạn giằng co nhỏ), thì sự đảo chiều của các con sóng kéo ngược là ngược lại, chúng có thể diễn ra rất nhẹ nhàng. Đôi khi, chúng ta chỉ cần một “thanh giá đảo chiều” tại đường EMA 25 là đã tạo ra được một cú đảo chiều có thể giao dịch được (5). Trong một xu hướng tăng, cách giao dịch phổ biến là mua vào khi giá phá vỡ lên phía trên đỉnh của một thanh giá tăng tại đáy của một sóng điều chỉnh, với điểm dừng lỗ dưới đáy của con sóng đó. Tuy nhiên, khi chọn giao dịch theo cách này, các nhà giao dịch cần phải biết phân biệt kỹ giữa một cú đảo chiều xác suất cao với xác suất thấp. Ví dụ như thanh giá 7, đây là một thanh giá đảo chiều khá kinh điển (được gọi là doji với thân thanh giá rất nhỏ và đuôi thanh giá dài), nhưng lại được thiết lập rất tệ cho một cú phá vỡ. Đầu tiên, vị trí vào lệnh ngay phía trên nó lại rất gần với đỉnh của con sóng trước đó (6), để lại cho giá rất ít khoảng trống để “đảo chiều” trước khi “đắm đuối” vào kháng cự tiềm năng phía trên. Thứ hai, chiều dài của thanh giá 7 yêu cầu một khoảng dừng lỗ khá rộng. Và thứ ba, điểm dừng lỗ này lại nằm tại một vị trí khá khó chịu trên con đường tiến về cực nam châm ngược tại vùng 00. Nếu đem so sánh với cú phá vỡ khỏi thanh giá 5, cú phá vỡ lên phía trên thanh giá 7 có xác suất thấp hơn nhiều, nếu không muốn nói là rất tệ.

Bản thân đường EMA 25 chưa bao giờ là một đường hỗ trợ hay kháng cự, nó chỉ là một đường trung bình. Nhưng trong chuyển động liên tục của hành vi giá, cực kỳ phổ biến khi thấy một sóng kéo ngược khoảng 40 - 60% trùng với mức trung bình đóng cửa của 25 thanh giá gần nhất - và không hiếm khi thấy giá tìm được hỗ trợ quanh đây. Đáy của thanh giá 7 là một ví dụ tốt: nó chạm lại cả đường EMA 25 và đỉnh của thanh giá 5 đồng thời tạo ra (a) một cú chạm lại trần (của mái vòm 4-5-6), (b) một lần chạm lại kỹ thuật của cú phá vỡ trước đó và (c) một sóng kéo ngược 60% của con sóng 5-6 trước đó. Một hỗ trợ "quá rõ ràng" như vậy chắc chắn đã góp phần khiến cho các nhà giao dịch mua vào một cách hăng hái tại thanh giá 7 (một thủ thuật phổ biến của những nhà giao dịch lướt sóng nhanh). Tuy nhiên, sự hăng hái lại mất đi tại cú phá vỡ khỏi thanh giá 7 này.

Trên đường giảm xuống, sóng kéo ngược 8-9 xuyên qua đáy của thanh giá 7, nhưng hỗ trợ mạnh hơn tại đáy của sóng 4-5 thì vẫn được giữ vững. Điều này có thể đã giúp cho áp lực tăng giá được duy trì tại thời điểm đó, nhưng chúng ta không nên coi thường "sức hút nam châm" của vùng số tròn đã khiến giá quay trở lại đó một cách liên tục.

Nếu vẽ một đường xu hướng nối hai lần giá đảo chiều tại 2 và 5, thì thanh giá 9 đã phá vỡ xuống dưới phần kéo dài của đường xu hướng này. Tuy nhiên, chúng ta chưa nên vội vàng điều chỉnh lại đường xu hướng ngay lập tức, tốt hơn là cứ cho rằng, đường này đã bị xuyên thủng. Nếu hành vi giá tương lai nằm thẳng hàng với các đáy mới hơn, đó mới là lúc nên điều chỉnh. Khi hành vi giá nén chặt trong hình *ê* líp được hoàn thành sau đó, chúng ta mới chắc chắn rằng đường xu hướng nên được vẽ đúng như biểu đồ phía trên.

Trước khi bàn đến chuyển động trong hình *ê* líp, trước tiên hãy phân tích con sóng tăng 9-10. Sóng tăng này đã vượt lên khá mạnh mẽ nhưng lại bị hụt hơi khi giá tiếp cận đỉnh cũ là thanh giá 8. Thanh giá 10 đã từng là một thanh giá tăng có thân lớn, nhưng rồi quay đầu hoàn toàn và đóng cửa gần đáy thấp nhất sau đó. Những thanh giá doji giảm giá tại đỉnh của một con sóng tăng (8 và 10), cũng giống như các thanh giá doji tăng giá tại đáy của một sóng giảm (7) có thể giống lên một hồi chuông báo động. Chúng thường được coi là các thanh giá đảo chiều, nhưng bản thân chúng

lại không xứng đáng với cái tên đó. Để đánh giá được sức nặng của chúng, chúng ta phải luôn xem xét chúng dưới góc nhìn bức tranh toàn cảnh.

Câu chuyện đã bắt đầu không được thuận lợi lắm cho Phe Bò. Mặc dù đã nỗ lực không ngừng để vượt qua được vùng 1.35, nhưng cục nam châm ngược không bao giờ mất đi lực hút của nó. Giờ đã có hai đỉnh thấp hơn hiện diện (8 và 10), khiến chúng ta cảm nhận được một cách rõ ràng rằng, nguồn cung đang mạnh lên tại các mức giá thấp hơn. Nếu cứ tiếp tục như vậy, việc Phe Gấu bắt đầu tấn công vào vùng số tròn sẽ chỉ là vấn đề thời gian.

Mặt khác, chúng ta cũng không nên bỏ qua sự thật rằng, ba đáy quan trọng 2, 5 và 9 đều cao dần, vốn là một dấu hiệu của nguồn cầu tiềm ẩn. Hành vi giá tạo ra một trạng thái cân bằng với các đỉnh thấp dần xuất hiện cùng với các đáy cao dần, là một mô hình tam giác. Cũng như tất cả các mô hình tam giác khác, tại một thời điểm nào đó chúng đều cần một kết cục ngã ngũ.

Bốn thanh giá trong hình ê líp là giai đoạn đầu của một chuỗi những sự kiện sắp diễn ra. Khi giá bị mắc kẹt giữa bên dưới là đường hỗ trợ tăng và bên trên là đường kháng cự EMA 25, nó bắt buộc phải chọn một trong hai hướng. Một khi đường xu hướng giữ được giá thì vẫn còn hy vọng cho Phe Bò, nhưng không khó để tưởng tượng ra kết cục khi nó thất bại.

Phe Gấu dĩ nhiên cũng có nhiệm vụ của riêng họ. Khi những thanh giá bị mắc kẹt trong một cú nén chặt kinh điển, giờ đây họ đã có một đối thủ để đánh giáp lá cà. Họ không được phép để chúng trốn thoát.

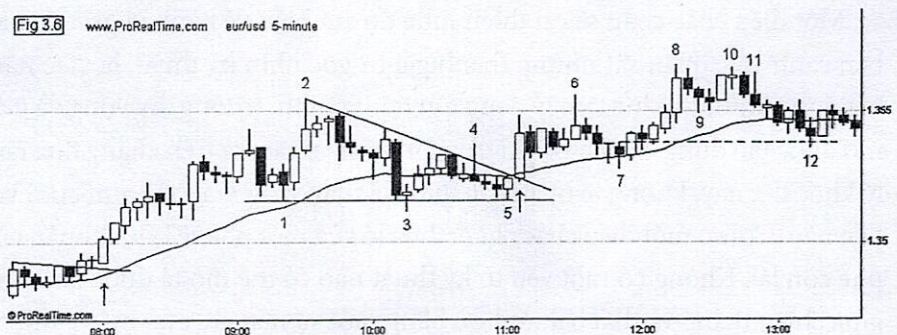
Một điều chắc chắn sẽ cải thiện mức độ am hiểu về hành vi giá của bạn bên cạnh việc quan sát những thanh giá từ góc nhìn kỹ thuật, là việc nắm bắt được những áp lực tâm lý đang tồn tại. Trên thị trường, hy vọng và giấc mơ được tạo dựng và phá vỡ chỉ trong một nốt nhạc, và trên chặng đua tâm lý khốc liệt này, không ai biết chắc được là thần may mắn sẽ mỉm cười với bên nào. Chỉ có một điều chắc chắn: thua lỗ của một phe sẽ là lợi nhuận của phe còn lại. Không có một yếu tố kỹ thuật nào có thể mô tả được lần ranh giữa chiến thắng và thất bại tốt hơn bằng một sự nén chặt tại một vùng hỗ trợ hay kháng cự quan trọng.

Khi giá dao động qua lại giữa đường xu hướng và đường EMA 25, cuối cùng thị trường sẽ phải chọn một trong hai phe. Trong một khoảnh khắc ngắn, Phe Bò có lẽ đã cảm nhận được một chút mùi vị của chiến thắng khi thanh giá 11 phá được đỉnh của thanh giá tăng trước nó. Nhưng tiếc thay, như chúng ta rất thường thấy trong một đợt nén chặt, sự tiếp diễn gần như không tồn tại, và cú phá vỡ trở thành một cái bẫy giá.

Đây lại là một ví dụ rất đẹp nữa cho thấy một cú phá vỡ giả nhỏ theo một hướng lại có thể báo hiệu một cú phá vỡ lớn hơn theo hướng ngược lại như thế nào. Nếu bạn là một nhà giao dịch đang có vị thế mua và bạn thấy thanh giá 11 phá vỡ lên chỉ để đảo chiều hoàn toàn và đóng cửa tại gần đáy thấp nhất của nó (phần đáy thấp nhất của thanh giá), bạn sẽ cảm thấy thế nào? Và rồi khi thị trường tiếp tục phá vỡ đáy của thanh giá đó, đồng thời phá vỡ một đường xu hướng quan trọng và vùng số tròn, bạn vẫn sẽ giữ lệnh và chờ sự giúp đỡ của Phe Bò đang còn đứng ngoài? Hay bạn sẽ bỏ cuộc? Hay tốt hơn hết là mở một vị thế bán khống ngay lập tức!

Toàn bộ tiến trình nằm trên đường xu hướng cho thấy các đặc tính điển hình của một thị trường đang chuyển mình dần dần từ tăng giá sang giảm giá. Có một điều thú vị cần lưu ý là xuyên suốt tiến trình này, có khá nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Bò đã vào lệnh tại điểm cuối của con sóng kéo ngược đến vùng số tròn, và thậm chí họ còn mua thấp hơn vùng đó một chút. Nhưng ngay khi vùng hỗ trợ này thất bại và bị xuyên thủng, giá đã giảm 50 pip mà không có một động thái cản đường nào tới từ Phe Bò. Nó cho chúng ta thấy rất rõ ràng, trên thị trường, giá không phải là thứ quan trọng, mà áp lực mới là thứ quyết định tất cả.

Fig 3.6 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 3.6. Kể từ thanh giá đầu tiên khởi đầu giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00, Phe Bò đã cho thấy ý định của họ một cách mãnh liệt và không hề cho áp lực giảm giá cơ hội nào. Khi giá tăng cao hơn, Phe Gấu đã liên tục cố gắng để tạo ra một đợt giảm, nhưng đều thất bại trước khi giá chạm vào đường EMA 25. Các đợt phản công thất bại này tạo ra một vài Đáy giả trong suốt thời điểm mở cửa, mà thanh giá 1 có lẽ là Đáy giả nổi bật nhất. Đó thực sự là một cú phá vỡ tệ hại để mở một vị thế bán khống và không cần quá nhiều lực mua thì thị trường cũng đã rũ bỏ được những nhà giao dịch thuộc Phe Gấu đặt tiền vào kèo cược đó.

Thường thì khi thị trường tạo ra một đợt tăng giá mạnh mẽ, các “tay chơi” ngược xu hướng thông minh hơn sẽ đứng ngoài, ít nhất cho đến khi một vùng hỗ trợ hay kháng cự trước đó được chạm đến. Nếu không có vùng giá nào cách đó một khoảng hợp lý thì các vùng số tròn lại có thể thay thế khá tốt. Tuy nhiên, việc mua hay bán khống ngay tại một vùng số tròn với hy vọng giá bật nảy ngay lập tức lại không được khôn ngoan cho lắm. Bất kể là bạn “kỳ vọng” các vùng giá này sẽ tạo ra được một trận chiến, không hiếm các trường hợp chúng bị phá vỡ trong một nốt nhạc trước khi phe phòng thủ kịp nhập cuộc. Tuy nhiên, cú xuyên thủng vùng 50 tại thanh giá 2 thực ra lại khá khiêm tốn.

Sóng hồi 2-3 đã lấy lại 50% của đợt tăng giá xuất hiện vào giờ mở cửa, đây là điều rất phổ biến đối với cả trong những con sóng đẹp nhất. Hãy để ý việc thanh giá 3 giảm xuống dưới đáy thanh giá 1 một chút, nhưng sau đó nhanh chóng bị lực mua đẩy lên, tạo thành một Đáy giả thú vị. Khi giá tăng lại phía trên đường trung bình, nó chạm phải sự kháng cự của một đường xu hướng giảm được kẻ từ các đỉnh trước đó. Lần xuyên thủng đầu tiên khỏi đường xu hướng này mặc dù thuận với áp lực chủ đạo nhưng lại được tạo dựng rất tệ hại và đó là một dấu hiệu tiềm năng kích thích các nhà giao dịch đối lập nhập cuộc (4).

Đường xu hướng ngang của mô hình nối ba đáy nằm trong tiến trình 1-3-5. Vì giá thường sẽ bật lên sau một sóng kéo ngược 50% của con sóng trước đó và nó diễn ra quá thường xuyên, nên chúng ta hay mặc định rằng, nó sẽ lặp lại điều đó. Nhưng hãy đừng quên, chúng ta cũng cần sự đồng cảm của Phe Bò để điều đó có thể xảy ra (mua vào tại điểm hồi quy 50%).

Nhiều đợt kéo ngược đã đưa giá giảm xuống các mức thấp hơn. Nếu làm một phép so sánh thì nhiệm vụ của một nhà giao dịch phá vỡ sẽ không cần sự dũng cảm đến vậy, bởi anh ta không nhất thiết phải dày dũa với giai đoạn tích lũy động lượng. Công việc của anh ta đơn giản là lợi dụng cú phá vỡ nếu nó xuất hiện theo cách có thể giao dịch được. Vậy thì cú phá vỡ khỏi thanh giá 5 sẽ như thế nào?

Không khó để thấy được tại sao thanh giá 5 lại là một thanh giá quan trọng. Đáy của nó là một phần của mô hình ba đáy và đỉnh của nó chạm đường xu hướng phía trên (một biến thể của mô hình nén chặt). Khi cả hai đường xu hướng hội tụ lại với nhau như vậy, một cú phá vỡ theo hướng nào đi chẳng nữa cũng không thể tránh khỏi. Nếu chúng ta cân nhắc tới áp lực tăng giá chủ đạo từ trước, cộng với việc thanh giá 5 đã đóng cửa rất tốt, thì xác suất đã nghiêng về một cú phá vỡ tăng giá nhiều hơn.

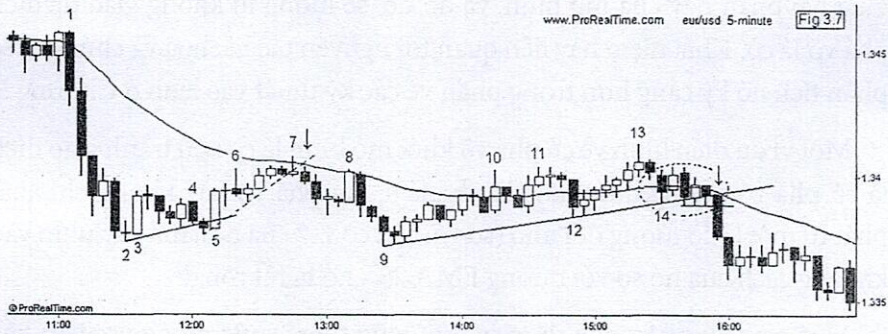
Thanh giá 6 là một đỉnh giá (thất bại trong việc phá vỡ thanh giá 2) và là một dấu hiệu nữa cho thấy sức mạnh của vùng kháng cự số tròn (để ý đuôi thanh giá này). Sau khi hoàn tất mô hình hai đỉnh (2-6), giá có khả năng sẽ tạo ra một đợt điều chỉnh giảm; nhưng những nhà giao dịch nào đang có vị thế mua không nhất thiết phải e ngại áp lực giảm tiềm năng tại đó. Thực tế, một đợt điều chỉnh nhẹ nhàng, một cách gián tiếp lại ủng hộ xu hướng, bởi nó cho những “tay chơi” còn đứng ngoài một cơ hội để cùng đi theo xu hướng một cách thuận lợi hơn, và do đó, khiến cho xu hướng có khả năng tiếp diễn cao hơn. Dĩ nhiên không phải sóng hồi nào cũng sẽ “hỗ trợ cho xu hướng”, nhưng cũng không phải ngẫu nhiên mà người ta đã thiết kế ra rất nhiều chiến lược đặc biệt chỉ để khai thác những chuyển động mang tính chất điều chỉnh của thị trường.

Ngay sau khi vùng 50 bị phá vỡ trong con sóng tăng 7-8, áp lực tăng phải chịu thua lực hút của cực nam châm ngược (8-9), nhưng Phe Bò một lần nữa đã tự tin và lấy lại thế trận một cách nhanh chóng bằng một đợt tấn công khác lên phía trên. Tuy nhiên, lần này thì họ không thể vượt qua được đỉnh trước đó và tạo ra một đỉnh thấp hơn tại 10.

Chúng ta không thấy gì khác ngoài các đáy cao hơn trên biểu đồ và giá được giao dịch một cách nhất quán bên trên đường EMA 25, không có gì bàn cãi về áp lực tăng giá chủ đạo trong phiên này. Trong các tình huống

như vậy, các nhà giao dịch thận trọng thường được khuyến từ bỏ tất cả các kèo cược theo hướng bán khống. Tuy nhiên, về khả năng cho các đợt tăng giá tiếp theo, có một dấu hiệu rất rõ ràng, thị trường đã đi vào một vùng kháng cự mạnh mẽ hơn. Hãy xem tiến trình 7-8-9-10-11, đặc biệt là chuyển động phía trên của vùng số tròn. Nó là một biến thể thú vị của mô hình hai đỉnh kinh điển và chúng ta có thể coi nó là một mô hình chữ M. Trước đó, chúng ta đã gặp người anh em của nó, mô hình chữ W tăng giá. Cả hai đều là các dạng mô hình biểu đồ rất thông dụng và không khó để phát hiện; nhưng những cú phá vỡ khỏi mô hình và thuận theo áp lực chủ đạo mới đáng để giao dịch. Tuy nhiên, việc giá phá vỡ theo hướng ngược lại, giống như mô hình chữ M ở đây, cũng có thể sẽ khiến cho thị trường phản ứng quyết liệt, bởi vì sự kiện này có thể đánh động cho nhiều “tay chơi” thoát lệnh. Chúng ta không bao giờ nên coi nhẹ các mô hình này.

Đường nét đứt cho ta thấy một ví dụ về cú chạm lại trần kinh điển (đáy 12 chạm lại đỉnh 7), nhưng với mô hình chữ M nằm một cách khó chịu bên trên thì ít có khả năng để giá tạo được một cú bật lên chất lượng.

Hình 3.7. Phe Gấu chỉ cần 5 thanh giá trong buổi sáng của phiên Anh Quốc để tạo ra một sóng giảm mạnh 80 pip và sẽ để lại một dấu hằn không chối cãi được trong phần còn lại của phiên (1-2). Khi hành vi giá chậm lại một chút, Phe Bò đã cố gắng giành lại một phần lãnh thổ, nhưng tất cả những gì họ có thể làm được, thực sự, chỉ là làm chững lại đợt giảm giá. Sự kiện này tạo ra một mô hình thường được gọi là cờ giảm (2-4). Kỳ vọng thông thường là mô hình lá cờ sẽ dẫn tới một cú phá vỡ thuận chiều với phần cán cờ mà nó được treo lên (phá vỡ tiếp diễn). Đây thực sự là một mô hình thường gặp, nhưng cần làm rõ một vài đặc điểm quan trọng của nó;

khi hành động quá hăng hái theo kỳ vọng của các mô hình kỹ thuật này, chúng ta có thể đánh mất nhiều thứ hơn là kiếm được từ chúng.

Một yếu tố quan trọng đầu tiên để xác định một cú phá vỡ là vị trí của nó tương quan với đường EMA 25. Nhìn chung, điểm vào lệnh càng cách xa so với đường trung bình thì giao dịch sẽ càng có rủi ro cao hơn, đặc biệt khi sử dụng dừng lỗ chặt. Ngay cả trong một thị trường có xu hướng, giá sẽ luôn cố gắng điều chỉnh ngược về đường EMA 25, điều này về cơ bản đã biến đường trung bình thành một chiếc nam châm vĩnh cửu. Nắm bắt được điều này, một trong những bộ lọc hiệu quả nhất bạn có thể sử dụng trong phương pháp giao dịch của bạn là đợi chờ giá, trong phần lớn các trường hợp, chạm đường trung bình trước khi thực hiện bất kỳ giao dịch nào. Chỉ một bộ lọc đơn giản vậy thôi cũng có thể tăng khả năng thắng của giao dịch lên rất đáng kể.

Một vấn đề nữa cần lưu ý là hình dạng của lá cờ so với kích cỡ của cán cờ. Khi một lá cờ tương đối nhỏ được treo trên một chiếc cán tương đối lớn, những người tham gia thị trường có thể thấy sự lệch pha trong tương quan giữa hai phần này của mô hình, và do đó, sẽ lưỡng lự không giao dịch cú phá vỡ lá cờ. Khái niệm này liên quan tới nguyên tắc hài hoà và chúng ta sẽ phân tích nó kỹ càng hơn trong phần về các kỹ thuật vào lệnh ở Chương 5.

Một ví dụ điển hình về cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ nên tránh giao dịch là cú phá vỡ xuống dưới đáy thanh giá 4. Cú phá vỡ này không chỉ xuất phát từ một lá cờ tương đối nhỏ (so với cán cờ 1-2 của nó), mà hãy nhìn vào khoảng cách của nó so với đường EMA 25 - nó là rất rộng!

Một nguyên nhân nữa thực sự làm tăng thêm mức độ nguy hiểm của việc giao dịch với những cú phá vỡ sớm đó là những nhà giao dịch đối lập luôn sẵn sàng để bắt lấy chúng, đồng thời rất ưa thích giao dịch theo kịch bản của họ. Nói cách khác, bên cạnh việc không thể tìm ra được những người bạn đồng hành cùng hợp lực để đẩy cú phá vỡ tệ hại này đi xa hơn, nhà giao dịch với những cú phá vỡ sớm còn phải đối mặt với rất nhiều kẻ thù từ phe ngược lại. Như thêm dầu vào lửa, những nhà giao dịch đồng hành với anh ta còn thường xuyên trở mặt, ngay khi thấy những dấu hiệu suy yếu trong việc tiếp diễn xu hướng. Giống như trong chuyển động giá 5-6. Đó không chỉ là hành động đẩy giá lên của Phe Bò, mà còn là hành

động giảm đập lên nhau của Phe Gấu để tìm kiếm sự an toàn bằng cách thoát lệnh.

Có một điều thú vị nữa là, thị trường chỉ cần một thanh giá để làm sụp đổ hoàn toàn khả năng tiếp diễn giảm của thanh giá (5). Có thể coi một thanh giá cỡ này (so sánh với kích cỡ trung bình của các thanh giá lân cận) là thanh giá thể hiện sức mạnh, có nghĩa là nó mở cửa ở một phía và đóng cửa rất mạnh mẽ ở phía còn lại. Quan sát kỹ hơn, chúng ta sẽ phát hiện thấy một thanh giá tương tự như vậy tại (3). Đó cũng là một thanh giá thể hiện sức mạnh vô cùng mạnh mẽ đi ngược lại áp lực giảm giá, nhưng vì nó là thanh giá xuất hiện đầu tiên, nên nó không đủ sức để làm đảo chiều con sóng giảm trước đó. Ngược lại, thanh giá 5 xuất hiện sau một giai đoạn đi ngang của giá, nơi động lượng giảm đã chậm lại (buildup), và nó được củng cố bởi một cú phá vỡ thất bại khỏi mô hình lá cờ. Khá là dễ hiểu nếu Phe Gấu để ý nhiều hơn tới dấu hiệu ngược xu hướng này, bởi tiến trình 2-5 có đầy đủ những đặc điểm của một mô hình đảo chiều hình chữ W.

Để hình dung được về mô hình chữ W một cách đầy đủ nhất, bạn hãy bắt đầu với chân sóng giảm bên trái tại 1 tiến xuống đáy của đợt giảm này, sau đó tưởng tượng giá di chuyển lên rồi xuống và cú phá vỡ lên đỉnh thanh giá 5 kích hoạt một đợt tăng giá lên tận điểm 1. Tuy nhiên, trong thực tế, hình dạng cân bằng như vậy lại khá hiếm gặp, và cũng không được hợp lý cho lắm. Trong phần lớn các trường hợp, nhân tố quan trọng nhất trong một mô hình chữ W không phải là con sóng bên phải, mà là tiến trình ở giữa tiếp nối con sóng bên trái (2-5). Nếu giai đoạn này, giá chuyển động càng dày đặc thì khả năng Phe Gấu phải thoát vị thế khi giá phá vỡ lên càng cao. Hơn nữa, với việc xuất hiện một thanh giá sức mạnh ở phía bên phải của vùng giằng co, Phe Gấu với dùng lỗ chặt thậm chí chẳng cần đợi mức đỉnh nằm chính giữa bị phá lên mới dùng lỗ; họ có thể tận dụng cú phá vỡ của thanh giá sức mạnh để thoát lệnh ngay lập tức. (Một cách tự nhiên, quy tắc này cũng có thể áp dụng trong một mô hình chữ M tại đỉnh của một con sóng tăng.)

Bạn cũng nên nhớ rằng, khi một cú phá vỡ lên khỏi mức đỉnh chính giữa ngược với áp lực chủ đạo, nó thường không thể thu hút được lực mua theo kèm, và có thể biến thành một cái bẫy giá. Trong phần lớn các trường hợp,

chúng ta không nên nhảy vào giao dịch những cú phá vỡ này, thay vào đó, nên sử dụng chúng để thoát các vị thế đang có sẵn. (Xem Chương 6 - Các phương pháp thoát lệnh Thủ công.)

Trên con đường lấp đầy khoảng cách với đường trung bình, đợt kéo ngược 5-7 hầu như không gặp kháng cự đáng kể nào của Phe Gấu. Nhưng những thanh giá tí xíu tại đỉnh của đợt kéo ngược cho ta thấy áp lực tăng giá đang yếu ớt một cách tẻ nhạt. Chắc chắn rằng, vùng số tròn sẽ đóng một vai trò gì đó ở đây; có thể Phe Gấu sẽ bán khống xuống từ vùng số tròn này và sẽ thoát lệnh nếu giá vượt lên trên. Có nhiều cách để giao dịch cú đảo chiều giảm này, nhưng cách an toàn vẫn là chờ đợi một tín hiệu bán khống chất lượng trước. Tín hiệu này xuất hiện khi cú phá vỡ tăng vượt lên thanh giá 7 không thể thu hút được bất kỳ sự tiếp diễn nào và rồi tiếp sau đó là một cú phá vỡ giảm xuống phía dưới (xác nhận Đỉnh giả). Một dấu cộng nữa cho Phe Gấu là cú phá vỡ này trùng với cú phá vỡ khỏi đường xu hướng của sóng kéo ngược (kẻ nét đứt).

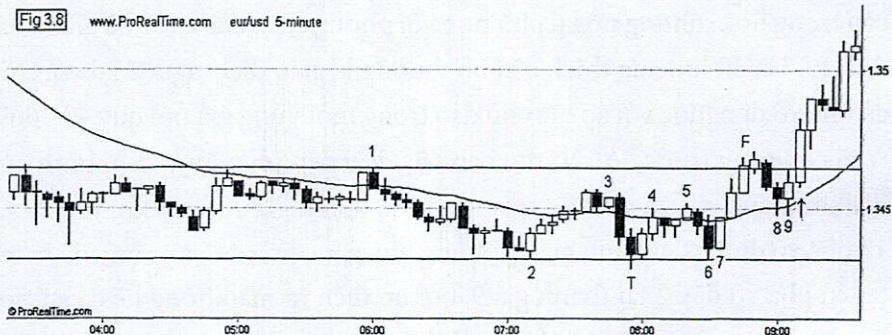
Một lần nữa, trên con đường giảm, đột nhiên một thanh giá sức mạnh mang thiên hướng tăng cỡ trung bình xuất hiện và tấn công vùng số tròn từ dưới lên (8). Không dễ chịu chút nào khi thấy một chuyển động giá ngược mạnh mẽ xuất hiện, gây nguy hiểm cho một giao dịch mới thực hiện, nhưng hãy nhớ rằng, thị trường không hề sinh ra để làm bạn dễ chịu. Nếu giữ được thái độ bình thản và tập trung, bạn có thể nhận ra thanh giá tăng khó chịu đó chẳng hề đánh bại được các yếu tố thuận lợi mà chúng ta đang có được. Xu hướng vẫn đang giảm, giá vẫn nằm dưới đường EMA 25, vùng số tròn có thể đóng vai trò kháng cự và cú chạm lại trần tại đáy của thanh giá 7 cũng có thể tạo kháng cự, và nó cũng là một cú chạm lại kỹ thuật của cú phá vỡ trước đó.

Trước những yếu tố giảm giá rõ ràng vừa nêu, có lẽ bạn sẽ cảm thấy khá kỳ lạ khi không hề có sự tiếp diễn nào tại 9, nhưng thực tế thì việc này khá phổ biến. Chúng ta sẽ thấy một cách rất thường xuyên rằng, buổi sáng của phiên Anh Quốc thường xuất hiện các con sóng mạnh mẽ chỉ kéo dài trong vài thanh giá, để rồi bị hấp thụ trong một giai đoạn đi ngang kéo dài cho đến trước giờ mở cửa phiên Mỹ vào lúc 15:30 CET. Trong các giai đoạn đi ngang này, các nhà giao dịch phá vỡ thường sẽ lựa chọn giao dịch

cần trọng hơn, nhưng nó lại phù hợp với phong cách của các nhà giao dịch đối lập. Chiến lược ưa thích của họ thường là giao dịch ngược lại với một cú phá vỡ đi ngược với áp lực chủ đạo trong một vùng giá hồi quy 40 - 60% (của con sóng trước đó). Ví dụ, bạn hãy để ý đến phản ứng điển hình của giá khi thanh giá 11 đã vượt qua đỉnh của thanh giá 10, hay khi thanh giá 13 phá vỡ đỉnh của thanh giá 7. Những nhà giao dịch đối lập cũng đã ra tay tại cú phá vỡ đáy 2 tại thanh giá 9, bởi nó diễn ra mà không hề có sự tích lũy động lượng nào, nhưng để vào lệnh kiểu này, chúng ta sẽ cần nhiều can đảm hơn, đơn giản vì một cú phá vỡ thuận chiều với áp lực chủ đạo xuyên thủng đáy thấp nhất trong phiên có thể sẽ khiến cho giá giảm sâu hơn.

Sẽ luôn tồn tại các cơ hội vào lệnh mua và bán trong bất kỳ thị trường nào, nhưng để tìm được những sự tiếp diễn sau phá vỡ chất lượng (ví dụ ít nhất 20 pip), tốt nhất chúng ta chỉ nên mở các vị thế thuận chiều với áp lực chủ đạo. Trong một đợt điều chỉnh đi ngang kéo dài, một cú phá vỡ theo kiểu xác suất cao sẽ cần nhiều thời gian để hình thành, nhưng đừng để điều này khiến bạn nản lòng mà đánh mất sự tập trung. Sớm hay muộn thì cơ hội cũng sẽ đến, nên việc đơn giản mà chúng ta cần làm đó là vẽ một đường xu hướng đi qua các đỉnh hoặc đáy hợp lý nhất và rồi kéo dài nó sang phải để phân tích tương lai (đoạn 9-12-14 kéo dài); một khi đã có một đường xu hướng tốt, việc còn lại cần làm chỉ là quan sát thật kỹ giai đoạn tích lũy động lượng của giá.

Bạn đọc hãy để ý các thanh giá ngay lập tức chuyển sang đi ngang quanh giờ mở cửa phiên Mỹ lúc 15:30, đây cũng là hành vi giá thường thấy quanh giờ mở cửa phiên Âu và Anh Quốc. Năm thanh giá trong hình ê líp đại diện cho một trận chiến quanh đường xu hướng. Mặc dù đường EMA 25 lại di chuyển mượt mà xung quanh vùng giá này, nhưng đây vẫn là một biến thể của một cú nén chặt, bởi vì các thanh giá đang mắc kẹt giữa hỗ trợ của đường xu hướng và kháng cự của vùng số tròn. Tuy đường xu hướng cũng đã bị xuyên thủng tại thời điểm ban đầu, nhưng Phe Bò đã cố hết sức để ngăn chặn cú phá vỡ được tiếp diễn (hãy để ý ba đáy nằm tại cùng một mức giá xuyên ra ngoài đường xu hướng), để rồi cuối cùng cũng buộc phải đi theo cú phá vỡ.

Hình 3.8. Chúng ta có thể dựa trên độ dốc của đường EMA 25 phía bên trái để nhận định rằng, đã có một đợt bán tháo nặng nề xuất hiện trong giai đoạn đầu phiên Á. Tiếp sau đó là một trận chiến tại vùng số tròn 50 kéo dài tới tận thời điểm bắt đầu phiên Anh Quốc. Khoảng 7:00 thì áp lực giảm giá vẫn là không thể chối cãi, nhưng khi thời điểm mở cửa phiên Âu và Anh Quốc sắp tới (08:00 và 09:00), việc xu hướng giảm trong phiên Á có được duy trì trước những áp lực ngược hướng mạnh mẽ được hỗ trợ bởi khối lượng giao dịch lớn hay không vẫn là một dấu chấm hỏi.

Sóng hồi 2-3 là đợt tấn công đầu tiên của Phe Bò, nhưng ngay khi áp lực đuối sức cách phía trên vùng số tròn một chút, thị trường lại bán tháo thêm lần nữa (3-T). Cú xuyên thủng cạnh dưới vùng giá tại T lại là một cú phá vỡ loại tệ. Nó được xem là một cú phá vỡ mỗi, nhưng chúng ta cũng có thể phân loại nó thành một bẫy phá vỡ giả (không tích lũy động lượng trước khi phá vỡ). Nó đã khiến cho Phe Gấu phải gặp nguy hiểm, ngay giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00. Phản ứng tăng giá T-4 là câu trả lời chuẩn sách giáo khoa cho các tình huống như vậy.

GHI CHÚ: Trước khi đáy 6 chạm lại đáy 2, chúng ta đã có thể vẽ đường biên dưới của chiếc hộp như trên hình. Bất kể khi nào có một Đỉnh hoặc Đáy giả xuất hiện (T), hãy đặt cạnh giới hạn của chiếc hộp tại mức giá trước khi có sự xuyên thủng Đáy hoặc Đỉnh giả đó. Tại các lần chạm bật tiếp theo, thị trường thường sẽ tôn trọng đáy hoặc đỉnh trước đó nhiều hơn (6 chạm trùng với 2 thay vì T). Một lý giải hợp lý theo phân tích kỹ thuật khi giá đã xuyên qua các ngưỡng kháng cự, hỗ trợ để tạo ra Đáy hoặc Đỉnh giả, đồng nghĩa với việc nó đã xác nhận mức cản này là hợp lệ. Một ví dụ khác, bạn có thể thấy đỉnh của thanh giá 9 trùng với đỉnh của thanh giá 1 và đã bỏ qua đỉnh F.

(Một ví dụ khác nữa bạn có thể xem trong Hình 3.6 và tình huống 1-3-5.) Mặc dù quy tắc trên có thể áp dụng được trong bất kỳ tình huống nào cần vẽ hộp, nhưng nó chỉ có thể thực sự phát huy tác dụng trong việc đánh dấu vùng giá quan trọng nhất khi hoạt động tích lũy động lượng bắt đầu hình thành. Dĩ nhiên, khi hành vi giá sau này bắt đầu nằm ngang với mức Đáy giả trước đó, sẽ không vấn đề gì nếu ta điều chỉnh lại các đường biên của chiếc hộp sao cho hợp lý.

Khi đỉnh thanh giá 4 chạm lại đáy thanh giá 3, chúng ta có một cú chạm lại trần và giờ thì tùy thuộc vào Phe Gấu có thể tận dụng nó hay không. Giá đã có một chút dao động quanh vùng số tròn và một Đỉnh giả nhỏ được hình thành tại 5, sau đó Phe Bò đã phải rút lui, và không lâu sau đó nữa, giá đã tiếp tục quay đầu và chạm lại cạnh đáy chiếc hộp một lần nữa (6).

Ở giai đoạn này, chúng ta có thể tưởng tượng được rằng, Phe Gấu đang cảm thấy một chút thoải mái với câu chuyện đang diễn ra. Họ không chỉ phòng thủ thành công đợt tấn công đầu tiên của Phe Bò vào giờ mở cửa phiên Âu (T-5), mà còn khiến cho giá quay trở lại vùng đáy thêm một lần nữa. Họ không hề biết rằng, đang có một con sóng ngầm chuẩn bị trở dậy.

Trở trêu thay, mặc dù con sóng tăng mạnh mẽ 6-F đã đập vỡ hoàn toàn mọi hy vọng về việc thị trường sẽ giảm giá sâu hơn, nhưng nó lại kết thúc bằng một bẫy giá tăng kinh điển (F). Hãy để ý rằng, phản ứng giá F-8 gần như là một hình ảnh phản chiếu ngược của đoạn giá T-4 tại đường biên đối diện của chiếc hộp.

Khi đối mặt với một cú phá vỡ thất bại, phe tấn công cơ bản phải chọn một trong hai phương án: họ có thể rút lui hoàn toàn hay tấn công lại lần nữa. Bên cạnh áp lực chủ đạo của thị trường, một yếu tố đóng vai trò lớn trong tình huống này là cú phá vỡ đầu tiên có được tích lũy đủ động lượng hay không. Trong trường hợp cú phá vỡ thất bại mà không có sự tích lũy động lượng đi kèm, như bạn thấy tại T và F, khả năng cao là phe tấn công sẽ thực hiện thêm một lần nữa.

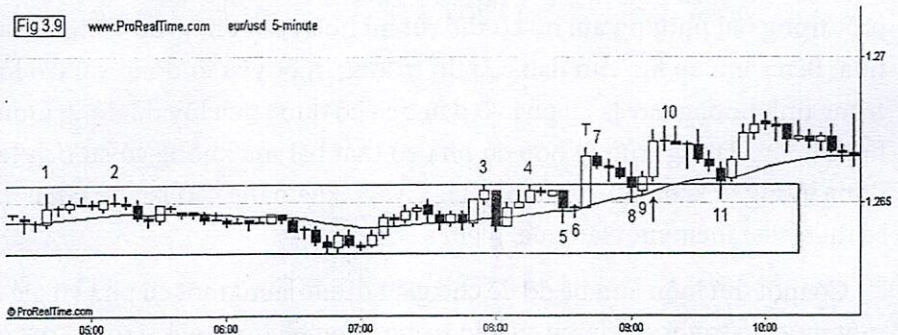
Có một thứ luôn làm bệ đỡ để cho giá hồi sức lại từ một cú phá vỡ giả là một mức hỗ trợ hoặc kháng cự bên trong vùng phạm vi giá. Trong trường hợp này, Phe Bò chẳng có lý do gì phải than phiền về bệ đỡ họ nhận được. Khi đáy thanh giá 8 chạm lại vùng giằng co 4-7 (hỗ trợ kỹ thuật), nó trùng khớp với một cú chạm tại vùng số tròn và đường EMA 25; và quan trọng

hơn, sóng kéo ngược này đã chạm lại mức hồi quy 50-60% của sóng 6-F. Nếu chúng ta xét tới khối lượng giao dịch lớn của phiên Anh Quốc đổ vào tại cùng thời điểm đó (8), chúng ta đang có tất cả các nguyên liệu cần có cho một đợt tấn công mạnh mẽ của Phe Bò vào đường biên trên của vùng phạm vi giá, tạo ra tiền đề cho một cú phá vỡ không lâu sau đó.

Công bằng mà nói, tất cả những yếu tố này có thể kháng cự lại áp lực giảm giá của phiên Á trước đó, nhưng kết quả hiếm khi ngã ngũ trong giờ mở cửa phiên Anh Quốc. Để phân tích kỹ hơn sự thay đổi quan trọng nhất của thị trường, bạn hãy để ý mô hình chữ W kéo dài - và mô hình ba đáy bên trong nó (1-F); bản thân đây chính là một dấu hiệu quan trọng về đợt chuyển giao từ áp lực giảm giá sang tăng giá. Cùng với đó là tiến trình 3-F, một mô hình chữ W bên trong một mô hình chữ W lớn hơn. Và cuối cùng, nằm tại con sóng bên phải của mô hình này là một cú nén chặt với hai thanh giá, động lượng đang được tích lũy giữa đường EMA 25 và cạnh trên của chiếc hộp (8-9).

Bởi vì quá trình tích lũy động lượng trước khi phá vỡ chỉ bao gồm hai thanh giá, và có độ rộng không được chặt lăm, nên việc những nhà giao dịch thận trọng nhận xét hành động mua vào tại thanh 9 có phần quá đà là chính xác; thực sự, sẽ tốt hơn khi cú nén chặt này phẳng ra thêm một chút và kéo dài thêm một hay hai thanh giá nữa, tốt nhất là với biên độ ngày càng giảm dần. Mặc dù vậy, chúng ta biết rằng, giờ mở cửa phiên Anh Quốc thường sẽ đẩy mọi thứ đi nhanh hơn một chút.

Fig 3.9 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 3.9. Chúng ta hãy cùng đi qua một ví dụ cuối cùng về các nguyên tắc hành vi giá trên biểu đồ thực chiến trước khi đi sâu hơn vào các cơ chế hoàn thiện hơn của phương pháp giao dịch này.

Ban đầu, cạnh trên của chiếc hộp này đã được vẽ đi qua đỉnh 1 và 2. Điều đó sẽ biến đỉnh 3 thành một Đỉnh giả, hoặc một phá vỡ môi tùy cách bạn gọi. Nhưng không lâu sau đó, đỉnh 3 bị chạm lại một lần nữa, và giá điều chỉnh từ đó, một mô hình hai đỉnh mới được hình thành (3-4), điều này cho phép ta thử nghiệm dịch chuyển cạnh trên của chiếc hộp sang vị trí mới như hình vẽ.

Với tất cả các thanh giá đóng cửa trên đường EMA 25, Phe Bò đã giữ cho hành vi giá di chuyển thuận lợi nhất có thể kể từ thời điểm mở cửa phiên Âu lúc 08:00, và áp lực đó còn trở nên mạnh mẽ hơn trước giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00. Nhiệm vụ của họ đã khá rõ ràng: đó là khiến giá tăng mạnh và vượt lên trên vùng số tròn. Hãy cùng xem xét họ làm việc đó như thế nào.

Tiếp nối mô hình hai đỉnh 3-4, thanh giá 5 đã giảm nhẹ xuống dưới đường EMA 25 nhưng đã đóng cửa trở lại phía trên, đây là một chút dấu hiệu của áp lực tăng giá. Nó cũng đánh dấu một đáy cao hơn ở phía trong chiếc hộp.

Từ vùng nền giá nhỏ là thanh giá 6, Phe Bò đã phá vỡ được cạnh trên chiếc hộp bằng một thanh giá sức mạnh (T). Những cú phá vỡ môi này đôi lúc lại rất khó chịu. Một mặt chúng thiếu đi sự tích lũy động lượng, nhưng chúng lại không hề kém hấp dẫn; điều này có thể khiến nhiều nhà giao dịch phá vỡ bối rối không biết nên giao dịch hay bỏ qua. Từ góc nhìn của chúng ta, những đợt xuyên thủng do phá vỡ môi tốt nhất nên được coi là phá vỡ sớm, nhưng chúng ta không nên bỏ qua hành vi giá tiếp sau chúng.

Trước đó, chúng ta đã bàn qua tầm quan trọng của một thanh giá sức mạnh và ý nghĩa mạnh mẽ của nó khi bị phá vỡ; một thanh giá cũng thú vị không kém đó là người anh em của thanh giá sức mạnh, gọi là *Thanh giá Nằm trong* (Inside bar). Về định nghĩa, *Thanh giá Nằm trong* là thanh giá không vượt qua cả đỉnh và đáy của thanh giá liền trước nó. Vậy thì, một Thanh giá Nằm trong cũng có thể có chiều dài đáng kể nếu thanh giá trước nó quá lớn, nhưng nhìn chung, chúng khá nhỏ và do đó, khá dễ nhận ra trên biểu đồ.

Giống như cú phá vỡ khỏi thanh giá sức mạnh, một cú phá vỡ khỏi Thanh giá Nằm trong cũng có thể gây tác động lớn đến hành vi giá. Đặc biệt,

khi thanh giá này nằm tại một vị trí quan trọng, cú phá vỡ của nó có khả năng thúc đẩy một vài nhà giao dịch vào hoặc thoát khỏi vị thế của họ. Với cách suy nghĩ này, chúng ta có thể coi nó như là một sự tích lũy động lượng chỉ gồm một thanh giá.

Mặc dù phần lớn các thanh giá trong biểu đồ này đều có chiều dài trung bình, tuy nhiên vẫn có một vài Thanh giá Nằm trong thú vị mà bạn cần chú ý. Đầu tiên, thanh giá 6 là điểm khởi đầu cho một cú phá vỡ với thanh giá sức mạnh tại T; tiếp theo là thanh giá 7, kể từ thanh giá này, thị trường đã phản ứng bằng một sóng kéo ngược về vùng hỗ trợ. Cuối cùng là thanh giá 9 trở thành khởi đầu cho sự đảo chiều của con sóng kéo ngược tại đỉnh của vùng giá vừa bị phá vỡ.

Thanh giá 9 thực sự là một thanh giá thú vị. Nó nằm kế bên thanh giá 8, vốn cũng là một thanh giá mang ý nghĩa quan trọng của riêng nó: có thể gọi đáy của thanh giá 8 là một cú chạm bộ tam (người dịch: được hỗ trợ bởi ba yếu tố cùng lúc). Đây là một cú chạm cùng lúc vào đường EMA 25, vùng số tròn và một kháng cự vừa bị phá vỡ. Bởi đáy của thanh giá 8 chạm lại đỉnh của thanh giá 6, cú chạm kỹ thuật này cũng là một cú chạm lại trần.

Trong một biểu đồ mang áp lực tăng giá, một cú chạm bộ tam mang trong nó sức mạnh hỗ trợ gấp ba lần, và có rất nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Bò sẽ mua ngay khi thấy nó. Trong một biểu đồ mang thiên hướng giảm giá, một cú chạm bộ tam rất có thể là khởi đầu cho một đợt bán khống. Tuy nhiên, chính yếu tố cú chạm kỹ thuật là thứ tạo ra cú bật nảy của cú chạm bộ tam này, chứ không phải vì đường EMA 25 hay vùng số tròn (nguyên tắc hỗ trợ và kháng cự). Đây là lý do giá thường không thể bật nảy một cách mạnh mẽ với một cú chạm bộ nhị yếu ớt (đường EMA 25 và vùng số tròn), mà tại đó thiếu đi một cú chạm kỹ thuật. Một cú chạm bộ nhị bao gồm đường EMA 25 và một cú chạm lại trần có thể sẽ mạnh mẽ hơn nếu nó bao hàm yếu tố chạm kỹ thuật trong đó (bộ nhị mạnh). Nhưng các cú chạm bộ tam chắc chắn là những thiết lập tạo ra được cú bật nảy mạnh mẽ nhất. Bạn có thể xem lại một cú chạm bộ tam tuyệt hảo xuất hiện trong biểu đồ liên trước (Hình 3.8: cú chạm bộ tam xuất hiện khi đáy của thanh giá 8 chạm đường EMA 25, vùng số tròn và cũng là một lần chạm lại kỹ thuật tại đỉnh của đoạn giằng co 4-7).

Nếu không có vùng số tròn nào nằm lân cận, mà thay vào đó là mức hồi quy 50 - 60% của con sóng trước đó, thì đó cũng là một cú chạm bộ tam (chỉ cần nó trùng với một lần chạm lại đường EMA 25 và cũng là một cú chạm lại kỹ thuật). Chúng ta sẽ cùng nhau đi qua rất nhiều ví dụ khác trong các trang sách và chương tiếp theo.

Bạn cũng có thể xét hai thanh giá doji nhỏ tại 10 như là Thanh giá Nằm trong. Mặc dù Thanh giá doji thứ hai về cơ bản là một Thanh giá Nằm trong đối với thanh giá đầu tiên, nhưng cả hai đều là Thanh giá Nằm trong của thanh giá sức mạnh lớn nằm bên trái (thực ra chúng hơi vượt ra ngoài một chút, nhưng điều đó không làm ảnh hưởng đến ý nghĩa của cụm giá). Và dĩ nhiên, nếu một trong hai đã tạo ra được áp lực giá, thì cả hai sẽ tạo ra áp lực giá mạnh mẽ hơn. Cú phá vỡ xuống dưới thanh giá doji thứ hai là một cơ hội vào lệnh lướt sóng ngược xu hướng phổ biến để kiếm vài pip lợi nhuận trên đường giảm xuống vùng hỗ trợ (10-11).

Mặc dù biểu đồ này không hề tồn tại xu hướng rõ ràng, nhưng cũng khá dễ để chúng ta xác định được phe nào đang áp đảo. Từ 07:00 trở đi, hành vi giá chỉ liên tục tạo ra các đỉnh cao hơn và đáy cao hơn, một dấu hiệu rõ ràng cho thấy Phe Bò đã sẵn sàng chấp nhận rủi ro vốn của họ tại các mức giá cao hơn. Điều này không chỉ gợi ý rằng, chúng ta nên giao dịch thuận theo nó, mà cũng có nghĩa là, chúng ta nên thực sự cẩn trọng nếu muốn giao dịch theo hướng ngược lại (tốt nhất là nên tránh xa).

Ngoài ra, hãy để ý thêm rằng, Phe Bò đã hai lần tận dụng các con sóng kéo ngược về đường biên trên của chiếc hộp, cùng với đường EMA 25 đang dốc lên, để vào lệnh mua.

Ví dụ này đã kết thúc những phần bàn luận của chúng ta về các nguyên tắc cơ bản của hành vi giá. Xuyên suốt các chương sách tiếp theo, chúng ta sẽ còn gặp lại chúng, bởi vì không có một biểu đồ nào mà không có những khối kiến thức nền tảng này. Nhiệm vụ của chúng ta hiện giờ là tìm cách đưa những nguyên tắc này vào một phương pháp giao dịch thực chiến.

CHƯƠNG 4

Bộ lệnh, Chốt lời và Dừng lỗ

Nếu tìm trên internet các thông tin về tính toán khối lượng lệnh và quản lý lệnh, khả năng cao là bạn sẽ ngụp lặn trong hàng đống các kỹ thuật khác nhau, với mức độ lợi hại khác nhau. Vài nhà giao dịch thì ưa thích vào lệnh từng phần, vài người khác lại vào toàn bộ; vài người thì thoát lệnh từng phần tại các mục tiêu linh hoạt khác nhau, người khác lại rất ủng hộ các mục tiêu giá cố định; nhiều nhà giao dịch thì kéo dừng lỗ theo giá để bảo vệ lệnh, trong khi những người khác thì sử dụng dừng lỗ cố định. Tóm lại, có vô số cách để vào và thoát lệnh, và hầu hết mỗi kỹ thuật đều có điểm mạnh của riêng nó.

Chương này sẽ cung cấp cho bạn vài ý tưởng về vấn đề này, nhưng hãy nhớ rằng, không có quy tắc nào là bất di bất dịch. Mặc dù vậy, tôi vẫn tin chắc rằng, khi một nhà giao dịch càng tuân thủ các quy tắc vào và thoát lệnh nghiêm ngặt, anh ta càng ít có khả năng bị khuất phục bởi các thử thách về mặt tâm lý. Do đó, khuyến nghị đầu tiên là một kỹ thuật quản lý lệnh phổ biến, được thiết kế để giữ mọi thứ đơn giản. Ở giai đoạn sau thì chúng ta sẽ đào sâu hơn một chút về các kỹ thuật tinh vi hơn của việc quản lý lệnh.

Phần lớn các nền tảng giao dịch sẽ cung cấp rất nhiều dạng lệnh, nhưng phương pháp của chúng ta sẽ sử dụng hai dạng lệnh: để mở một vị thế, chúng ta sẽ sử dụng lệnh thị trường. Một khi đã ở trong thị trường, thì chúng ta sẽ dùng một lệnh dừng lỗ bảo vệ và một lệnh chốt lời để đóng vị thế với một khoản lợi nhuận hoặc một khoản lỗ.

Lệnh thị trường là một lựa chọn mang tính tâm lý cao. Khi biểu đồ yêu cầu bạn phải hành động, bạn bắt buộc phải nhanh tay. Bằng cách vào lệnh ngay tại giá thị trường, bạn sẽ không thể bỏ lỡ cơ hội giống như một lệnh giới hạn mà không được khớp (lệnh giới hạn thì luôn đi kèm một mức giá).

Ngay thời điểm ta phát hiện ra cú phá vỡ, một cú nhấp chuột vào nút mua hoặc bán sẽ đảm bảo cho bạn một vị thế trên thị trường.

Để thoát lệnh thì lệnh thị trường cũng là một lựa chọn, nhưng việc này cần bạn phải quan sát vị thế mở thường xuyên và hãy cẩn thận với khả năng bị mất kết nối mạng. Một phương án thân thiện và an toàn hơn là sử dụng bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời. Chúng ta sẽ bảo vệ một vị thế bằng cách sử dụng cả một lệnh chốt lời mục tiêu và một lệnh dừng lỗ tự động. Cả lệnh dừng lỗ và chốt lời đều có thể được đặt tại bất kỳ đâu và sẽ tự động kích hoạt khi được khớp. Một tính năng khá hay của dạng lệnh này là khi một trong hai lệnh được khớp, lệnh chờ còn lại ở phía bên kia của vị thế sẽ ngay lập tức bị huỷ. Do đó, bộ lệnh dừng lỗ-chốt lời còn được gọi là lệnh OCO (one-cancels-other: lệnh này khớp thì huỷ lệnh kia).

Dưới đây là thông số khuyến nghị của một bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời trên biểu đồ EUR/USD khung 5 phút kết hợp với phương pháp giao dịch chúng ta sẽ bàn tới trong chương kế tiếp: Mục tiêu chốt lời là 20 pip kể từ điểm vào lệnh, dừng lỗ là 10 pip kể từ điểm vào lệnh.

Các thông số này không chỉ được chọn vì dễ áp dụng. Trong một phiên giao dịch tích cực của EUR/USD, mục tiêu 20 pip khá phù hợp với một cú phá vỡ mang áp lực kép trung bình khỏi một vùng tích lũy động lượng. Đối với khoảng dừng lỗ 10 pip, vài độ giá sẽ cảm thấy nó quá chặt, nhưng tất cả đã được tính toán kỹ: nó cho phép giao dịch có khoảng trống để thở, nhưng không quá rộng đến mức bạn phải hy vọng và cầu nguyện cho giá không chạm tới. Quan sát cho thấy rằng, nếu chúng ta vào một vị thế từ một cú phá vỡ thuận theo áp lực chủ đạo, được lựa chọn một cách kỹ càng và phát xuất từ một vùng tích lũy động lượng, việc đặt dừng lỗ rộng hơn sẽ chẳng mang lại lợi ích gì. Hàng trăm ví dụ giao dịch trong các chương kế tiếp sẽ khẳng định được giả thuyết này.

Để bảo vệ vị thế trong mọi tình huống, lệnh dừng lỗ của bộ lệnh này cũng là một lệnh thị trường luôn; khi được khớp, lệnh này sẽ đóng vị thế bất kể chuyện gì xảy ra. Một đặc tính vốn có của một lệnh thị trường là vấn đề trượt giá diễn ra một cách thường xuyên. Vấn đề này xảy ra khi một lệnh được khớp tại một mức giá tệ hơn ý muốn bởi thị trường di chuyển quá nhanh trong khoảnh khắc mà nền tảng giao dịch cần để thực thi yêu cầu.

Tốt nhất, chúng ta nên chấp nhận như là một chút chi phí kinh doanh. Trong các điều kiện tương đối bình thường, trượt giá sẽ chỉ xảy ra ở mức độ tối thiểu, có thể là một hoặc hai pipette (một phần mười của một pip); trong khi các thị trường di chuyển nhanh hơn thì sẽ tiêu tốn nhiều hơn để vào và thoát khỏi một giao dịch. Trong một vài trường hợp thì trượt giá thậm chí còn có lợi cho nhà giao dịch.

Trong bất kỳ trường hợp nào, không bao giờ được thay thế lệnh dừng lỗ thị trường bằng một lệnh dừng lỗ giới hạn. Đây có thể là một sai lầm khiến bạn trả giá đắt nếu không có nhà giao dịch nào chấp nhận khớp với lệnh của bạn tại mức giá cần phải thoát lệnh: giá có thể vượt thẳng qua mức dừng lỗ của bạn mà không đóng vị thế cho bạn. Vì lý do này, hầu hết các nền tảng giao dịch thậm chí còn không cung cấp lựa chọn lệnh giới hạn ở phía dừng lỗ của bộ lệnh. Ở phía chốt lời thì lệnh giới hạn chấp nhận được.

Với khoảng dừng lỗ 10 pip và khoảng chốt lời 20 pip được định sẵn, bao gồm cả chênh lệch giá và/hoặc hoa hồng, các thông số này sẽ cho ra tỷ lệ giữa Rủi ro và Phần thưởng (risk reward ratio)¹ là 1:2. Nói cách khác, nếu bị dừng lỗ hai lần trên mỗi lần lệnh chốt lời của ta được khớp, chúng ta sẽ có kết quả hoà vốn trong dài hạn. Quan trọng hơn, nếu bỏ túi một lệnh thắng trên mỗi lệnh thua, chúng ta sẽ có kết quả giao dịch rất là hứa hẹn.

GHI CHÚ: Đặt bộ lệnh dừng lỗ – chốt lời như vậy đôi khi sẽ kéo dài rất lâu mà chưa được khớp, tốt hơn bạn nên đánh giá sau một khoảng thời gian cố định để xem các điều kiện thị trường hiện tại có còn phù hợp với các phân tích trong quá khứ nữa hay không. Ví dụ, nếu hành vi giá trong ngày đột nhiên sôi động hơn, hay thậm chí trở nên điên loạn như đợt khủng hoảng đồng Euro vào những năm 2008/2009, rõ ràng khoảng dừng lỗ cố định 10 pip không còn phù hợp nữa. Một giải pháp đơn giản là nới rộng khoảng dừng lỗ ra một mức xa hơn (và giảm bớt khối lượng lệnh lại để bù đắp vào mức rủi ro cao hơn). Nếu điều chỉnh mục tiêu chốt lời ra xa hơn, chúng ta vẫn có thể giữ nguyên được tỷ lệ lời lỗ như trước. (Ví dụ đặt dừng lỗ cách điểm vào 13 pip và mục tiêu 26 pip, vv.)

1. Risk:Reward Ratio là tỷ lệ giữa lợi nhuận tiềm năng có thể đạt được và thua lỗ tối đa phải gánh chịu khi một nhà giao dịch thực hiện một chiến lược giao dịch cụ thể. Nói cách khác, tỷ lệ Risk:Reward cho biết nhà giao dịch đó sẽ có lợi nhuận bao nhiêu khi giao dịch thành công hoặc thua lỗ bao nhiêu nếu thất bại.

Bạn hoàn toàn có thể điều chỉnh lại khoảng cách của bộ lệnh dừng lỗ/chốt lời. Dĩ nhiên, bạn không bắt buộc phải đặt khoảng chốt lời gấp đôi khoảng dừng lỗ. Nếu mục tiêu 20 pip là chấp nhận được nhưng dừng lỗ 10 pip là quá chặt, bạn hoàn toàn có thể điều chỉnh lại dừng lỗ rộng hơn một chút, tùy theo tình hình thực tế. Dĩ nhiên, việc này sẽ ảnh hưởng đến tỷ lệ rủi ro trên phần thưởng.

Thay vì đặt chốt lời cố định, một nhà giao dịch có thể để hành vi giá quyết định khi nào nên chốt lời một vị thế đang có lợi nhuận. Theo lý thuyết thì sự linh hoạt như vậy hoàn toàn hợp lý, nhưng nó không phù hợp với mọi nhà giao dịch. Bất kỳ ai dễ bị ảnh hưởng bởi các hành động bộc phát do tưởng tượng hay lòng tham, tốt nhất nên tin tưởng vào bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời cố định hơn là nhận định của bản thân. Không phải ngẫu nhiên mà cách quản lý lệnh này lại phổ biến như vậy và nó phù hợp với mọi nhà giao dịch thuộc mọi trình độ.

Bởi vì chưa bàn luận về các kỹ thuật vào lệnh (sẽ được bàn luận trong chương kế tiếp về Các thiết lập Giao dịch), nên chúng ta chưa cần bận tâm quá nhiều về các kỹ thuật phức tạp hơn về thoát lệnh tại thời điểm này. Điều này không có nghĩa rằng cách thoát lệnh tùy theo tình hình thực tế không đáng để chúng ta nghiên cứu - hoàn toàn ngược lại là đằng khác. Chúng ta sẽ nghiên cứu về một vài kỹ thuật này trong Chương 6 - Thoát lệnh Thủ công.

Nếu chọn bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời, chúng ta sẽ vào toàn bộ vị thế khi đặt lệnh và sẽ thoát toàn bộ khi thoát lệnh. Khối lượng vị thế dĩ nhiên là một lựa chọn mang tính cá nhân và phụ thuộc rất nhiều vào mức độ thành thạo trong giao dịch cũng như số vốn trong tài khoản. Tại thời điểm này, chúng ta chưa cần phải quan tâm tới nó, nhưng kỳ quan thứ Tám của Thế giới là lái kép thì lại rất đáng quan tâm đối với những ai thực sự nghiêm túc về sự nghiệp giao dịch của họ. Trong chương 10 chúng ta sẽ bàn luận về khối lượng vị thế kỹ càng hơn.

Còn về chênh lệch giá và hoa hồng, trong Forex có hai nhóm nhà môi giới để lựa chọn: nhóm đầu tiên, thường được gọi là nhóm nhỏ lẻ, không thu phí hoa hồng nhưng thu phí chênh lệch cao hơn; nhóm còn lại thường thu phí chênh lệch thấp hơn nhưng lại cộng thêm phí hoa hồng. Trên cặp

EUR/USD, cả hai nhóm đều thu gần như cùng một mức phí trên mỗi giao dịch (một vòng mở lệnh - đóng lệnh). Nhà môi giới nhỏ lẻ có thể thu chênh lệch giá 1 pip trong các phiên giao dịch sôi động; nhà môi giới thu hoa hồng có thể chỉ thu chênh lệch giá 0.5 pip, hay thậm chí thấp hơn, nhưng sẽ tính thêm một khoảng hoa hồng chừng 0.5 pip trên mỗi vòng mở lệnh - đóng lệnh.

Khi bạn còn ở giai đoạn học hỏi, tốt nhất nên giữ khối lượng vị thế ở mức thật thấp để không cần phải lo lắng tìm kiếm nhà môi giới có chênh lệch giá thấp nhất. Thay vì cố gắng tiết kiệm vài pipette trên điểm vào lệnh, một cách thực sự hiệu quả hơn trong giai đoạn học hỏi này là luyện tập và tiếp thu nhiều kiến thức về hành vi giá và kỹ thuật giao dịch. Trong một lệnh dừng lỗ 10 pip chỉ chứa không ít hơn 100 pipette chênh lệch giá, chỉ cần bạn tránh được một lệnh dừng lỗ mỗi tuần cũng sẽ bù lại được nhiều hơn một vài pipette phải trả trong chênh lệch giá.

Trên tinh thần đó, khi bạn tiến bộ theo thời gian, khối lượng giao dịch của bạn tăng lên, và bạn sẽ muốn giao dịch nhiều thị trường khác nhau, một nhà môi giới thuộc nhóm tính phí hoa hồng có lẽ là lựa chọn tốt nhất; phần lớn các cặp tiền phổ biến sẽ được tính phí chênh lệch giá và hoa hồng vừa phải. Các nhà môi giới nhỏ lẻ có thể tính phí chênh lệch cao hơn một chút trên một số cặp tiền; nhưng trong những năm qua các khoản phí này đã giảm đáng kể đối với cả hai bên, và có thể sẽ còn giảm nữa. Trong bất kỳ trường hợp nào, bạn cũng cần nghiên cứu thật kỹ khi lựa chọn nhà môi giới và hãy để ý những ưu đãi họ cung cấp trên các trang web của họ. Tốt nhất nên đăng ký sử dụng thử trước để thấy được mức chênh lệch giá của họ trên thực tế thế nào, đặc biệt tại múi giờ của bạn.

CHƯƠNG 5

Thiết lập Giao dịch

Sau khi được trang bị rất nhiều kiến thức cơ bản về hành vi giá, bây giờ đã đến lúc bạn mài giũa kỹ năng giao dịch thực chiến. Nhận ra được thiên hướng lặp lại quá khứ của thị trường là một chuyện, để tận dụng được nó lại là một chuyện khác. Nếu không có các quy tắc vào lệnh cụ thể, ngay cả một chuyên gia về hành vi giá cũng phải bối rối với những ý tưởng của anh ta. Đặc biệt, khi sử dụng một khoảng dừng lỗ chặt, bạn không thể chỉ đơn giản vào lệnh dựa trên linh cảm hay chỉ vì thấy một tình huống giao dịch có khả năng thắng. Từng giao dịch được thực hiện luôn phải có ý nghĩa từ góc nhìn kỹ thuật và hợp lý về mặt bảo vệ tài khoản.

Từ góc nhìn của chúng ta, có ba điều kiện cốt lõi mà một ý tưởng giao dịch cần phải thoả mãn, hai trong số đó đã được bàn đến khá kỹ: giao dịch thuận theo áp lực chủ đạo và vào lệnh từ một cú phá vỡ khỏi vùng tích lũy động lượng. Điều kiện thứ ba là một chức năng của chính quá trình tích lũy động lượng: bên trong nó, chúng ta cần xác định một chuyển động giá tạo nên thiết lập giao dịch.

Điều thú vị của giao dịch phá vỡ là mặc dù có vô số cách mà hành vi giá có thể dẫn tới đó, nhưng lại không có nhiều cách mà giá có thể phá vỡ khỏi một vùng tích lũy động lượng. Trong chương này, chúng ta sẽ bàn luận về bốn thiết lập giao dịch cụ thể, ba trong số đó được thiết kế để bắt lấy một cú phá vỡ khỏi các mô hình, thiết lập còn lại sẽ giải quyết cú đảo chiều của con sóng kéo ngược (vốn cũng là biến thể của một cú phá vỡ khỏi mô hình).

Việc một mô hình có thể bị phá vỡ ngầm định một sự thật rằng, đường biên của một mô hình là hoàn toàn tồn tại. Cho đến lúc này, chúng ta đã thấy được lợi ích của việc bao bọc một vùng giá đáng chú ý bằng một đường thẳng hoặc một chiếc hộp; những công cụ này thực sự rất hữu ích trong

việc phát hiện các mức giá trên biểu đồ mà giá có thể phá vỡ hay chạm bật khỏi đó. Nhưng cũng phải nhớ rằng, đừng làm rối biểu đồ và khả năng quan sát của chúng ta với đủ thứ hình vẽ không liên quan và không có ích trong tương lai. Trong phần lớn các trường hợp, một đường thẳng duy nhất hoặc một chiếc hộp là đủ để tập trung vào chuyển động giá trước mắt.

Một khi đã vẽ được một đường thẳng hoặc chiếc hộp bao bọc chuyển động giá cần chú ý, nhiệm vụ tiếp theo là quan sát xem đường biên này phản ứng với giá thế nào. Như đã biết, một sự xuyên thủng đơn thuần chưa thể khiến chúng ta hành động ngay được (ví dụ: những cú phá vỡ mỗi và bẫy phá vỡ giả), nhưng câu chuyện sẽ luôn luôn thú vị hơn khi phe tấn công và phe phòng thủ bắt đầu một trận chiến trong một nhóm các thanh giá tăng giảm xuyên qua xuyên lại các đường biên. Trong vùng tích lũy động lượng này, chúng ta cần tìm một thanh giá chủ chốt - thanh giá mà chúng ta sẽ vào vị thế tại điểm phá vỡ khỏi nó. Trong một cú phá vỡ tăng, thanh giá chủ chốt sẽ là một thanh giá tăng nằm cuối vùng giằng co hiện tại và đóng cửa nằm tại đường biên. Khi thanh giá tiếp theo phá vỡ đỉnh của thanh giá này, mô hình được coi là bị phá vỡ và chúng ta có thể mua tại giá thị trường. Với giao dịch theo hướng giảm, chúng ta chỉ cần đảo ngược quy tắc lại (bán khi một thanh giá giảm chủ chốt bị phá vỡ xuống). Chúng ta có thể coi thanh giá thiết lập nên giao dịch là thanh giá tín hiệu, và thanh giá phá vỡ kích hoạt lệnh của ta là thanh giá vào lệnh.

GHI CHÚ: Mặc dù không phải là một điều kiện bắt buộc, nhưng các nhà giao dịch Ngoại hối nên sử dụng biểu đồ giá tính theo độ chia nhỏ nhất là một pip hoàn chỉnh. Như vậy thì các đỉnh và đáy của các thanh giá lân cận hoặc nằm bên trong một chiếc hộp, có thể được sắp xếp một cách gọn gàng hơn và sẽ khiến đường biên được xác định rõ ràng hơn. Không may là có một vài nền tảng giao dịch lại thể hiện giá theo cách mà họ báo giá, theo độ chia pipette. Theo cách này, chỉ cần một pipette nhỏ chênh lệch là một thanh giá đã bị phá vỡ bởi một thanh giá khác, trong khi cú phá vỡ này có thể chưa được thể hiện lên trên các biểu đồ "một pip" khác, nên có khả năng dẫn tới các lệnh bị thực thi sớm.

Giao dịch trên một nền tảng biểu đồ phân chia giá đến mức pipette vẫn được, nhưng các lợi thế của việc giao dịch trên biểu đồ một pip lại rõ ràng hơn. Nếu nhà môi giới của bạn không cung cấp loại nền tảng biểu đồ này thì bạn nên

thuê một gói biểu đồ riêng với một ít phí hàng tháng (thực sự rất khuyến khích điều này nếu bạn chỉ đang học phương pháp giao dịch). Thêm nữa, thiết lập biểu đồ “tròn một pip” này chỉ nên được thể hiện trên biểu đồ, còn báo giá thì vẫn cần hiển thị đầy đủ đến mức pippete.

Trong một bối cảnh hoàn hảo thì một mô hình sẽ bị phá vỡ theo bốn bước sau đây: (1) phe tấn công gây áp lực vào đường biên của mô hình, (2) phe phòng thủ đỡ được đợt tấn công này, (3) một chút giằng co của các thanh giá tạo nên áp lực quanh khu vực đường biên, và (4) giá phá vỡ và tiếp diễn.

Tuy nhiên, trong rất nhiều trường hợp, sẽ xảy ra rất nhiều đợt giằng qua kéo lại và những lần bẫy giá liên tục trước khi một đường biên của mô hình bị phá vỡ hoàn toàn (nếu có phá vỡ). Tin tốt là, thị trường không cần thiết phải di chuyển “một cách hoàn hảo” thì chúng ta mới có thể thiết lập được một giao dịch có lợi thế.

Ví dụ, khi bị buộc phải thoái lui sau một cú phá vỡ mỗi lên phía trên, giá có thể chạm lại một vùng hỗ trợ bên trong mô hình mà từ đó, một đợt tấn công khác lên phía trên đường biên có thể được lên kế hoạch (chạm lại trần và sự tiếp diễn sau khi phá vỡ lần thứ hai). Một vài lần khác nữa, một mô hình bị phá vỡ theo kiểu không chắc chắn, một vài thanh giá sau phá vỡ chỉ đứng yên bên ngoài mô hình; mặc dù trông có vẻ không được hứa hẹn lắm từ định nghĩa của sự tiếp diễn, việc phe đi ngược xu hướng chỉ có thể khiến cú phá vỡ chững lại mà không thể đảo ngược nó có thể là yếu tố thuận lợi cho sự tiếp diễn xu hướng sau đó. Trong các trường hợp khác nữa, chúng ta có thể thấy một mô hình bị phá vỡ một cách khá dứt khoát mà không cần tích lũy động lượng, nhưng rồi giá kéo ngược để thực hiện một cú chạm lại kỹ thuật tại đường biên đã bị phá vỡ. Những ví dụ này rõ ràng không phải là điển hình của một cú phá vỡ “lý tưởng”, nên có thể khiến chúng ta tạm ngưng việc giao dịch. Nhưng hành vi giá tiếp diễn sau đó vẫn có thể thiết lập nên một giao dịch có lợi thế bằng cách này hay cách khác.

Những cú phá vỡ khỏi mô hình cũng có thể rất khó chịu và hầu như không hề cho chúng ta gợi ý nào về kết cục của chúng. Trong các trường hợp như vậy, chúng ta có thể phải điều chỉnh vị trí của đường biên, hay thậm chí xoá nó hoàn toàn và đánh giá thị trường theo một hướng khác.

Sau tất cả, việc giao dịch với những cú phá vỡ khỏi các mô hình là một chiến lược khá rõ ràng, nhưng mọi thứ có thể trở nên rất khó lường nếu bạn không biết các kỹ thuật phức tạp hơn. Về các kỹ thuật vào lệnh, chúng ta sẽ phân biệt rõ ràng giữa ba loại bằng cách đặt tên cho các thiết lập giao dịch là: *phá vỡ mô hình*, *phá vỡ mô hình có kéo ngược* và *phá vỡ thiết lập kết hợp*. Mỗi loại sẽ được giới thiệu và giải thích đầy đủ về dạng hình tiêu biểu của nó, và một vài ví dụ thực tế để bạn hiểu được ý tưởng giao dịch. Sau khi đi qua thiết lập cuối cùng - *giao dịch với sự đảo chiều của con sóng kéo ngược* - chúng ta đã có đầy đủ các vũ khí cần thiết để ứng dụng lên bất kỳ biểu đồ nào với cách tiếp cận thận trọng nhưng có hiệu quả cao, dành cho một nhà giao dịch phá vỡ. Trong Chương 7, chúng ta sẽ mở rộng các kỹ thuật giao dịch phá vỡ ra xa hơn với một thiết lập mạnh mẽ nhưng hơi nâng cao, đó là *thiết lập giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả*.

TÍN HIỆU PHÁ VỠ MÔ HÌNH¹

Mặc dù có rất nhiều biến thể khác nhau, chưa kể đến những cú phá vỡ giả, nhưng một sự phá vỡ mô hình gọn ghẽ vẫn là thứ diễn ra thường xuyên nhất. Trong quá trình mô hình được hình thành, hành động giá có thể sẽ hơi khó chịu, nhưng bạn không cần phải tốn quá nhiều công sức mới xác định được “khoảnh khắc phá vỡ khỏi đường biên” của một đường xu hướng, hoặc một chiếc hộp,... trên biểu đồ khung thời gian 5 phút. Về cơ bản, giá càng chạm bật nhiều lần để tạo ra một đường biên, thì đường biên đó càng chắc chắn hơn, và càng cần nhiều sự tích lũy động lượng hơn để phá thủng được hàng rào của phe phòng ngự.

Trong một kịch bản có thể giao dịch được, sự tích lũy động lượng này sẽ được hiển thị dưới dạng một vùng giá giằng co bao gồm các thanh giá tăng giảm liên tục, đây cũng có thể được coi là áp lực trước phá vỡ và trong một số trường hợp thì lại được coi như là một cú nén chặt. Bên trong nó có những áp lực tâm lý đang tạo tác động mạnh lên nhau. Nếu đó là một vùng hỗ trợ đang bị tấn công, Phe Bò đang có vị thế mua chỉ có thể hy vọng rằng, các nhà giao dịch đang đứng ngoài sẽ cùng hợp lực với họ để bảo vệ

---

1. Chú thích: Mô hình ở đây có thể là một đường xu hướng, một chiếc hộp hoặc một lá cờ,...

vùng giá quyết định này. Nhưng Phe Gấu đang có vị thế bán cũng đối mặt với thử thách của riêng họ. Để phá vỡ được áp lực phòng thủ từ Phe Bò, họ cũng cần sự trợ giúp, điều mà không dễ dàng để có được tại một vùng hỗ trợ. Chắc chắn là phần lớn Phe Gấu đang đứng ngoài sẽ muốn bán khống dưới vùng hỗ trợ, nhưng ai sẽ là người làm công việc khó khăn đó là phá vỡ nó trước tiên?

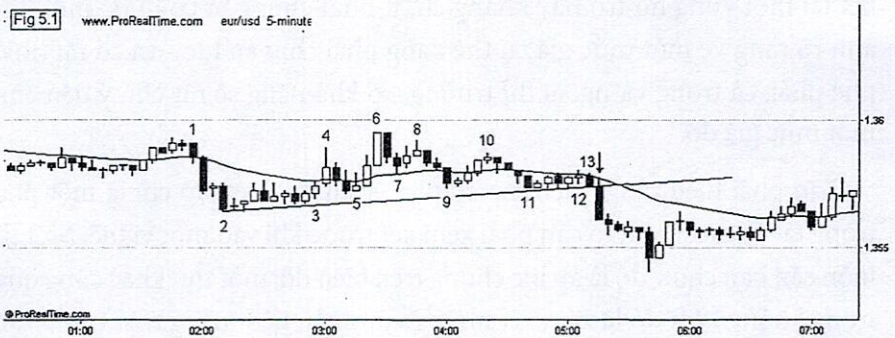
Chắc chắn là những sự hy vọng và nỗi sợ này luôn xuất hiện tại bất kỳ một mức giá ngẫu nhiên nào trên biểu đồ, nhưng bất cứ khi nào giá mắc kẹt tại một vùng hỗ trợ hay kháng cự, ít nhất chúng ta có được một hình ảnh rõ ràng về một mức giá cụ thể đang phải chịu áp lực - và có rất nhiều phe phái, cả trong và ngoài thị trường, có khả năng sẽ rất chú ý đến cùng một mức giá đó.

Bạn phải hiểu rằng, cách mà cú phá vỡ được thiết lập chỉ là một phần trong tất cả các thành tố cần phải xem xét trước khi vào một vị thế. Một thứ luôn cần bạn chú ý đó là áp lực chung trên biểu đồ; một thứ khác cũng quan trọng không kém đó là xem xét những vùng cản tiềm năng trên con đường mà giá tiến tới mục tiêu, cũng như những cục nam châm ngược có thể khiến bạn phải dừng lỗ. Tất cả những yếu tố này sẽ được bàn đến ngay sau đây.

Nhưng ngay cả khi giao dịch được thiết lập khá tốt về các điều kiện cơ bản thì kiên nhẫn vẫn là chìa khoá. Vì sử dụng những khoảng dừng lỗ chặt nên chúng ta cần cho hành vi giá đủ thời gian để thiết lập các giao dịch một cách hợp lý; để chúng ta hoặc bắt lấy một cú phá vỡ thoả mãn hoàn toàn các điều kiện vào lệnh, hoặc là không làm gì cả. Chúng ta không bao giờ được chen chân vào khi giá đang tích lũy động lượng, cũng không tham gia vào những cú phá vỡ có thể được coi là sớm hoặc đáng nghi ngờ.

Phần bàn luận đầu tiên của chúng ta về kỹ thuật vào lệnh sẽ là thiết lập phá vỡ mô hình tiêu chuẩn. Một chuỗi các biểu đồ sẽ được sử dụng để giải thích kỹ thuật vào lệnh này, nhưng bạn hãy hiểu rằng, trong vô số các mô hình hành vi giá khác nhau, các ví dụ này chỉ là một nhát cắt nhỏ trên thực tế. Tuy nhiên, trong suốt các chương tiếp theo, chúng ta sẽ thấy nhiều ví dụ hơn về các kỹ thuật giao dịch phá vỡ; cho nên bất kỳ ý nào chưa được rõ trong phần giới thiệu đầu cũng sẽ xuất hiện lại tại một thời điểm nào đó sau này.

Trước khi đọc đoạn giải thích cho từng biểu đồ, một lần nữa, bạn hãy dành chút thời gian để đánh giá bản chất đồng bộ của mỗi biểu đồ. Để xem bạn có thể phát hiện được những dấu hiệu và gợi ý quan trọng nhất - như con đường ít trở ngại nhất, những trận chiến quanh vùng số tròn, các yếu tố cản đường, các vùng giằng co, các đỉnh đáy quan trọng, ..v.v.. Làm vậy không chỉ kích hoạt các giác quan cảm nhận hành vi giá của bạn một cách nhẹ nhàng, mà nó còn sẽ giúp bạn hấp thụ các phần bàn luận kỹ thuật bên dưới biểu đồ tốt hơn.

Hình 5.1. Dấu hiệu điển hình của một thị trường đi ngang là giá di chuyển lên xuống quanh một đường EMA 25 đang khá phẳng. Trong giai đoạn đầu, không có phe nào cho thấy áp lực chủ đạo, cũng như không có nhiều dấu hiệu cho thấy phe nào sẽ chiếm ưu thế. Nhưng bằng cách kiên nhẫn quan sát hành vi giá di chuyển xung quanh đường trung bình và quan sát cẩn thận các đỉnh - đáy được hình thành theo đó, chúng ta có thể nắm được phe nào của thị trường đang dần chiếm được kèo trên.

Sự kiện đáng chú ý đầu tiên trong phiên giao dịch này đó là “đợt điều chỉnh” đi ngang 2-3, được treo trên phần cán cờ 1-2. Các đợt điều chỉnh nằm ngang là cách thị trường sử dụng để hấp thụ năng lượng của một con sóng trước đó. Chắc chắn rằng tại một thời điểm nào đó, giá chỉ có thể làm một trong hai điều: hoặc phá vỡ theo xu hướng chủ đạo trước đó (giống mô hình lá cờ), hoặc phá vỡ theo hướng ngược lại, có thể tạo nên một mô hình đảo chiều (giống các phần chính giữa của mô hình chữ M và chữ W).

Phe Gấu sẽ chẳng vui vẻ chút nào khi thấy kịch bản thứ hai đã xảy ra (4). Chỉ vài phút trước, họ vẫn còn đang thuận lợi trên con đường đẩy giá

xuống mức 50 nằm dưới, đột nhiên phe đối thủ phản công và nhắm lên mức số tròn bên trên. (Để ý mô hình chữ W đã hoàn tất tại con sóng 3-4.)

Tiếp theo sau đợt phản công này là một trận chiến giằng co kéo dài quanh đường EMA 25, và cuối cùng kết thúc theo hướng của Phe Gấu. Một yếu tố có thể đóng vai trò quyết định trong chiến thắng này là việc Phe Bò, mặc dù có cố gắng nhưng vẫn không thể chạm được vùng số tròn 1.36, chưa nói đến việc chiếm lại được vùng này. Tại một lúc nào đó thì sự bất lực này chính là thứ ảnh hưởng đến tinh thần của họ.

Chúng ta hãy cùng phân tích đợt tấn công đầu tiên của Phe Bò tại (4). Khi đường trung bình bị xuyên thủng từ dưới lên và sau đó có rất nhiều thanh giá đóng cửa được phía trên nó, chúng ta có thể coi đó là một đợt chiếm đoạt lại đường trung bình của Phe Bò. Kể từ đây, giá có thể gặp khó trong việc tăng cao hơn, nhưng nó lại có khả năng bật nảy rất cao bất kỳ khi nào chạm lại đường trung bình, đặc biệt là tại lần chạm đầu tiên; và thậm chí còn cao hơn nữa khi cú chạm này hợp lưu với một yếu tố kỹ thuật khác.

Trong một phiên giao dịch khá chậm và bị nén chặt, hỗ trợ hay kháng cự thường nằm ngay rất gần với giá. Ví dụ, khi đáy thanh giá 7 chạm lại đỉnh thanh 5, đây là một cú chạm lại trần trùng với một cú chạm lại đường EMA 25 của một đợt kéo ngược 50/60% của con sóng trước đó (5-6). Trong lần bàn luận trước, chúng ta đã coi một cú chạm hợp nhất ba yếu tố lại như vậy là một bộ tam và là một điểm xoay chiều tiềm năng. Những nhà giao dịch lướt sóng rất thích tận dụng các đợt kéo ngược nhỏ về vùng hỗ trợ này chỉ để kiếm vài pip trong cú bật nảy đầu tiên. Nhưng để giá tăng lên một cách dứt khoát và kéo dài thì nó cần được hỗ trợ nhiều hơn. Trong phiên giao dịch bên trên, Phe Bò chưa bao giờ có được sự hỗ trợ đó. Không lâu sau khi chiếm được đường trung bình, họ đã hai lần bị buộc phải rút lui và để giá rơi xuống dưới (8-9 và 10-11) - để rồi không thể hồi phục được tại lần thứ ba.

GHI CHÚ: Như đã bàn đến trước đó, chúng ta không cần thiết phải phân tích quá nhiều đối với từng trận chiến giằng co trên biểu đồ; thường thì không thể thực hiện bất cứ giao dịch nào được gần khu vực đó và việc cần làm là đứng ngoài quan sát tình hình chung trong phiên mở cửa. Nhưng một thứ luôn thú vị và đáng để quan sát trong bất kỳ biểu đồ nào là những

lần cố gắng của một trong hai phe để chạm được vùng số tròn gần nhất. Cả hai phe đều có những mục tiêu riêng để nhắm tới, và những lần cố gắng này cuối cùng cũng sẽ thành công hoặc thất bại. Dĩ nhiên, các mức này không nhất thiết phải được chạm ngay lần cố gắng đầu tiên. Nhưng bất cứ khi nào ta thấy một phe liên tục thất bại trong việc chạm được mục tiêu của họ và rồi mất quyền kiểm soát, khả năng sẽ có một đợt chuyển giao quyền lực xảy ra. Nói cách khác, sự thất bại của một phe trong việc chạm vùng số tròn mục tiêu thường là khởi nguồn cho thành công của một đợt tấn công về vùng số tròn phía đối diện của phe còn lại.

Cơ bản đó chính là câu chuyện đã diễn ra trong biểu đồ bên trên. Hơn nữa, các lần cố gắng thất bại để chạm mức 00 - tại 1, 4, 6, 8, 10, và cuối cùng tại 12 - không chỉ ảnh hưởng đến động lượng tăng, mà nó còn tiếp thêm sự tự tin cho Phe Gấu với cùng sức mạnh.

Ban đầu, đường xu hướng đã có thể được nâng cao hơn một chút để nối đáy 2-3 với đáy của thanh giá 9. Nhưng khi tiến trình 11-13 hình thành, chúng ta phải điều chỉnh một chút. Khi được vẽ giống như ví dụ, bảy thanh giá bị kẹt giữa đường xu hướng và đường trung bình chính là một cú nén chặt chuẩn sách giáo khoa. Bất cứ lúc nào giá phá vỡ khỏi một tiến trình “bị mắc kẹt” như vậy, phản ứng áp lực kép có thể rất mạnh mẽ.

Một yếu tố rất điển hình trong cú nén chặt này là một lần thất bại của Phe Bò trong việc phá vỡ khỏi bối cảnh giảm giá (12). Bạn có thể không để ý nhiều đến một Đỉnh giả nhỏ xíu như vậy, nhưng nó có thể là một dấu hiệu quan trọng cho thấy sự đảo hàng của Phe Bò chuẩn bị diễn ra. Thử tưởng tượng tình huống bất lực của Phe Bò: tới lúc này thì tất cả các đợt tấn công lên phía trên của họ đã thất bại và hiện tại họ đang phải chịu một đợt phản công nữa, và chỉ có đường xu hướng bên dưới làm hỗ trợ. Nếu một cú phá vỡ lên trên từ vùng hỗ trợ không đủ hấp dẫn những nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang đứng ngoài vào vị thế, thì những người đang có sẵn vị thế sẽ nghĩ gì.

Khi một cú phá vỡ giảm đã thực sự rõ ràng, chúng ta cần phải bàn luận về kỹ thuật vào lệnh. Mặc dù là một lời cảnh báo, nhưng thanh 12 lại không đủ tiêu chuẩn làm một thanh giá tín hiệu. Nếu chúng ta bán khống khi giá phá vỡ xuống dưới nó thì điểm vào lệnh của chúng ta đã nằm ngay vùng hỗ

trợ của đường xu hướng. Trong một vài bối cảnh thì một nhà giao dịch có thể áp dụng các chiến lược táo bạo hơn (chúng ta sẽ bàn luận sau), nhưng đây không phải là một ý tưởng hay trong một thị trường khá chậm. Tốt nhất nên để cho thị trường có cơ hội tạo ra một giao dịch phù hợp.

Có ít nhất năm lý do tại sao thanh 13 lại phù hợp với các tính chất của một thanh giá tín hiệu đạt tiêu chuẩn: (1) nó là một phần của một cú nén chặt chất lượng; (2) nó lấp đầy khoảng trống giữa đường EMA 25 và đường xu hướng, để lại gần như không còn khoảng trống cho một thanh giá khác xuất hiện bên trong cú nén chặt; (3) nó xác nhận Đỉnh giá tại 12; (4) nó đóng cửa giảm rất nặng nề, thuận chiều với cú phá vỡ chúng ta đang kỳ vọng và đóng cửa ngay tại đường xu hướng; và (5) có một cục nam châm tại mức 50 rất thuận lợi đang nằm cách 25 pip phía dưới. Phe Gấu còn muốn gì nữa mới sẵn sàng vào lệnh?

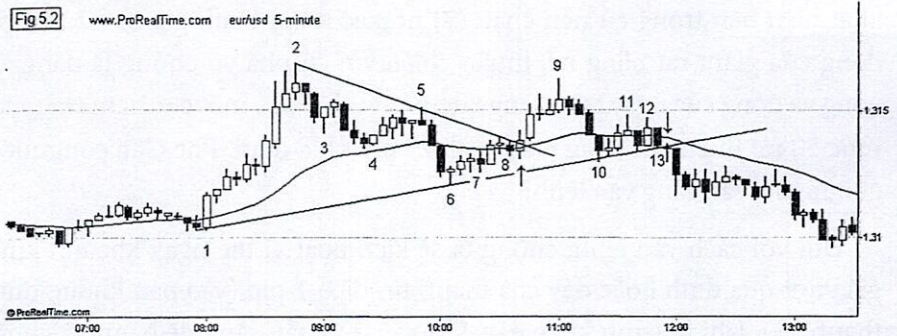
Đối với cách vào lệnh, chúng ta sẽ kích hoạt vị thế ngay khoảnh khắc giá vượt qua đỉnh hoặc đáy của thanh tín hiệu 1 pip (vào bán khống dưới thanh 13). Khi khoảnh khắc này đến gần, hãy sẵn sàng để bấm trở chuột vào nút mua hoặc bán, nhưng đừng bao giờ vào lệnh trước khi thanh giá hình thành; chỉ vào khi thanh tín hiệu thực sự bị vượt qua.

Ngay lúc vị thế được kích hoạt, một bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời cũng sẽ được kích hoạt tự động để sau cùng, sẽ đóng vị thế với một khoản lợi nhuận hoặc một khoản lỗ. Như đã nói, có vô số cách để đặt lệnh này, nhưng giờ chúng ta hãy thống nhất khoản dừng lỗ là 10 pip và chốt lời là 20 pip. Như chúng ta sẽ thấy trong rất nhiều trang sách và chương sắp tới, đây là một bộ lệnh hoàn hảo để sử dụng trên một biểu đồ 5 phút “sôi động một cách bình thường”. Nếu muốn quản lý giao dịch theo một cách tùy biến hơn trong một vài trường hợp, bạn có thể điều chỉnh, nhưng tại giai đoạn này, tốt nhất nên giữ mọi thứ đơn giản và rõ ràng. (Các kỹ thuật quản lý lệnh khác sẽ được bàn đến trong Chương 6 về Thoát lệnh Thủ công.)

GHI CHÚ: Trong phần lớn các tình huống phá vỡ, và có nghĩa là trong tất cả các thiết lập giao dịch, chúng ta chỉ nên vào lệnh nếu giá đóng cửa của thanh tín hiệu thuận chiều với cú phá vỡ được kỳ vọng. Có nghĩa là ta sẽ bán khống khi giá vượt xuống một thanh giá giảm và mua khi giá vượt lên một thanh giá tăng. Tuy nhiên, đôi lúc các thanh doji trung tính cũng có

thể được chấp nhận là thanh giá tín hiệu, và trong vài trường hợp, ta thậm chí có thể chấp nhận bán khống dưới một thanh giá tăng nhỏ hoặc mua phía trên một thanh giảm nhỏ (hãy nghĩ tới các Thanh giá Nằm trong). Nhưng trong tất cả trường hợp, tốt nhất chúng ta không nên bán khống bên dưới một thanh giá tăng mạnh, và không nên mua phía trên một thanh giảm mạnh. Các cách vào lệnh này có ít khả năng kích hoạt phản ứng tiếp diễn hơn và do đó, có khả năng đưa giao dịch vào một tình thế khởi đầu tệ hơn. Đây là một tình huống cần tránh nhất, đặc biệt khi chúng ta đang sử dụng các lệnh dừng lỗ chặt.

Hình 5.2. Không có gì để chối cãi rằng, áp lực chủ đạo là tăng từ giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00. Chỉ cần nhìn vào con sóng tăng (1-2) là đủ hiểu, không có một thanh giá giảm nào bên trong. Những nhà giao dịch đối lập có tay nghề chắc sẽ phải tiếc nuối khi nhìn thấy nó, nhưng từ góc nhìn của chúng ta, rõ ràng là không thể có bất kỳ áp lực bán nào trong một đợt tăng giá ngay giờ mở cửa như vậy.

Thanh 2 và hai thanh giá liền trước nó là ví dụ cho các mô hình nến đuôi dài nằm phía trên đỉnh. Trong phân tích mô hình nến Nhật, đuôi là phần giá nằm ngoài phần thân (nó cũng có thể là mô hình nến đuôi dài tại đáy). Nếu đuôi thanh giá dài, nó cho thấy rằng trong quá trình hình thành, giá đã chạm được một vùng đỉnh hoặc đáy nhưng rồi lại đóng cửa cách rất xa so với vùng đó (bị từ chối). Các thanh giá đuôi dài tại các vùng đỉnh hoặc đáy của một con sóng có thể cung cấp các thông tin quan trọng, nhưng kết luận rằng thị trường đã đảo chiều chỉ vì sự xuất hiện của chúng có thể rất nguy hiểm. Những nhà giao dịch đối lập nên chú ý điểm này.

Ngay cả như vậy thì không con sóng nào có thể kéo dài mãi mãi và tất cả đều phải đối mặt với một đợt điều chỉnh thật sự tại một thời điểm nào đó.

Cho dù con sóng xu hướng mạnh đến cỡ nào, chúng ta cũng có thể gần như chắc chắn rằng, sẽ luôn có nhiều phe đang chờ đợi để giao dịch với một con sóng kéo ngược hoặc tương tự. Và nếu như vậy thì câu hỏi được đặt ra là, giá có thể kéo ngược được tới đâu?

Chúng ta đã bàn qua sự nguy hiểm của việc cố gắng dự đoán điểm đảo chiều của một sóng kéo ngược. Một cách tiếp cận an toàn hơn là chờ đợi giá chững lại trước rồi vào lệnh sau. Không may là việc đó cũng có thể rất rủi ro; rất nhiều lần giá chững lại chỉ là tạm thời và sóng kéo ngược có thể tiếp diễn sâu hơn chút nữa. Ví dụ, những ai vào lệnh mua tại thanh 3 hoặc cao hơn là những kẻ chịu thiệt hại đầu tiên khi sự đảo chiều của con sóng kéo ngược thất bại. Những ai vào lệnh tại cú phá vỡ thanh 4 (đã tốt hơn rồi) cũng phải hối hận khi đã vào vị thế.

Một thứ khiến cho Phe Bò gặp vấn đề ở đây là con sóng 1-2 chỉ thiên về hướng tăng quá (không hề có sự chững lại trên đường tăng lên) nên chúng ta không có một mức giá hỗ trợ nào đủ tốt để một sóng kéo ngược có thể nhắm tới và đảo chiều tại đó. Trong các trường hợp như vậy, thường sẽ có ít sự đồng thuận hơn về vị trí để bắt lấy cú đảo chiều này, ngay cả khi có rất nhiều người thuộc Phe Bò đang chờ để mua. Và khi áp lực mua xuất hiện một cách không đồng đều, thì giá cũng sẽ có thiên hướng phản ứng ít đồng bộ hơn. Đôi khi đường EMA 25 có thể trợ giúp được, giống như khi nó cố gắng làm vậy tại 4, nhưng khi không có một yếu tố kỹ thuật khác hỗ trợ cho nó, sức mạnh hỗ trợ của một đường trung bình thường chỉ là một ảo ảnh thị giác không hơn không kém mà thôi.

Cuối cùng thì giá cần kéo ngược sâu hơn để Phe Bò có thể đứng ra bảo vệ con sóng tăng hình thành vào giờ mở cửa một cách mạnh mẽ (5-6). Ngay cả như vậy thì thanh giá đuôi dài nhỏ xíu là thanh giá 6 cũng không phải là dấu hiệu lớn của áp lực tăng giá, Phe Gấu đã thực sự chú ý đến thông điệp của thanh giá này, chỉ vì giá hiện tại đang nằm tại vùng hồi quy 60% của con sóng 1-2: đây là chốt chặn cuối cùng cho Phe Bò để giữ được áp lực tăng.

Với những ai thiếu tinh ý thì tiến trình (6-8) có thể trông như một chuỗi thanh giá doji vô nghĩa; nhưng nếu chúng ta quan sát hành vi giá kỹ hơn, các thanh này sẽ kể cho chúng ta câu chuyện thú vị về Phe Bò và Phe Gấu đang vật lộn tại vùng đáy của con sóng kéo ngược này thế nào. Hãy để ý

trong tiến trình này, phần lớn các thanh giá đều đóng cửa cách xa khỏi đáy của chúng, đó cũng là một dấu hiệu tốt cho thấy rằng Phe Gấu đang từ từ bị đẩy lùi.

Chúng ta hãy phóng to thêm một chút nữa. Với việc hai thanh doji tại (8) hợp lại cần đến 10 phút để hoàn thành, thì chúng ta có khá nhiều thời gian để vẽ được đường xu hướng giảm như trên biểu đồ. Mặc dù đỉnh của các thanh doji này bị đè xuống bởi kháng cự của đường xu hướng giảm, nhưng đáy của chúng lại tìm được hỗ trợ tại đỉnh của một cặp doji khác, hai thanh giá tại (7). Có lẽ đây chưa phải là một cú nén chặt hoàn hảo, nhưng hầu như không có chỗ để giá di chuyển mà không phá vỡ theo một trong hai hướng, và điều này luôn làm tăng thêm áp lực trước phá vỡ.

Một dấu hiệu thuận lợi cho cú phá vỡ tăng là thanh giá vào lệnh (phía trên mũi tên) trước tiên đã vượt qua đáy của thanh liền trước nó chỉ để đảo chiều mạnh mẽ lên phía trên (Đáy giả). Từ một biểu đồ tĩnh thể này thì chúng ta không thể chắc chắn được rằng nó (Đáy giả) xuất hiện trước hay sau khi đường xu hướng bị phá vỡ, nhưng nếu chúng ta xét tới giá mở cửa của thanh vào lệnh này thì hoàn toàn có thể coi rằng, Đáy giả xuất hiện trước. Dù theo cách nào đi chăng nữa thì cú phá vỡ đặc biệt này vẫn có thể được chấp nhận, nhưng với bối cảnh tăng giá thì kịch bản Đáy giả xuất hiện trước điểm vào lệnh dĩ nhiên sẽ được ưa chuộng hơn.

Bên cạnh việc xem xét các điều kiện thuận lợi cho kịch bản mà chúng ta đang trông đợi, chúng ta cũng nên quan sát biểu đồ để tìm các yếu tố kháng cự tiềm năng trên con đường giá chạm mục tiêu. Khi làm vậy thì bạn cần phải hiểu rằng, việc giá đi thẳng tới mục tiêu dĩ nhiên sẽ hiếm khi xảy ra. Một đỉnh hoặc đáy trước có thể không phải vấn đề lớn; các đỉnh đôi hoặc đáy đôi có thể khó nhằn hơn một chút, nhưng không quá đáng sợ khi chúng xuất hiện không quá rõ ràng trên biểu đồ. Tuy nhiên, có một thứ không hề dễ chịu, đó là các vùng giằng co dày đặc, chi chít chuyển động giá cách về bên trái không quá xa, chúng cần được xuyên thủng để giá chạm tới mục tiêu. (Chúng ta sẽ thấy rất nhiều ví dụ về vấn đề này.)

Bàn về giao dịch mua hiện tại, không cần thiết phải bi quan khi nhắm đến mục tiêu 20 pip; thực tế ra có hai yếu tố có thể hỗ trợ cho giao dịch thuận lợi: đầu tiên là lực hút nam châm của mức 50 hỗ trợ kéo giá, và rồi

chúng ta có đỉnh cũ tại 2 để hoàn tất nhiệm vụ. Hãy nhớ lại phần bàn luận về các nguyên tắc hành vi giá, đỉnh và đáy cũ cũng có thể là những cục chạm chậm mạnh.

Trong trường hợp này, kháng cự có thể đã xuất hiện chỉ cách mục tiêu một pip (9). Bởi vì ít giao dịch nào có thể chạm được mục tiêu mà không gặp phải chút khó khăn, tốt nhất là nên giữ bình tĩnh khi điều này xảy ra và đợi cho giá tiếp tục di chuyển. Dĩ nhiên, điều khó chịu nhất là thấy một cú kéo ngược đột nhiên xoá sạch toàn bộ lợi nhuận mở mà bạn đang có và thậm chí còn đe dọa lệnh dừng lỗ. Chúng ta phải chấp nhận rằng, đó là một phần không thể thiếu của cuộc chơi và tốt nhất nên bỏ qua và bước tiếp. Kéo dần điểm dừng lỗ ra xa với hy vọng có một cú bật (tại 10?) đôi lúc có thể cứu lấy một giao dịch khỏi bị dừng lỗ, nhưng đó là một việc rất tệ để làm và cơ bản nó là một hành động của sự thất bại. Bất kể là với phong cách hay kỹ thuật nào, một trong những việc làm đầu tiên của bất kỳ nhà giao dịch nào là học cách chấp nhận dừng lỗ một cách hiên ngang.

Phe Bò đã xuất hiện để bảo vệ lấy đường xu hướng (1-6-10), nhưng rất ít trong số họ đủ sẵn sàng để đẩy giá lên cao hơn. Chúng ta có thể thấy vùng số tròn chặn phía trên và giờ đây là một đỉnh đôi đáng chú ý nằm cao hơn một chút (2-9) đang góp phần làm cho lực mua dần yếu đi.

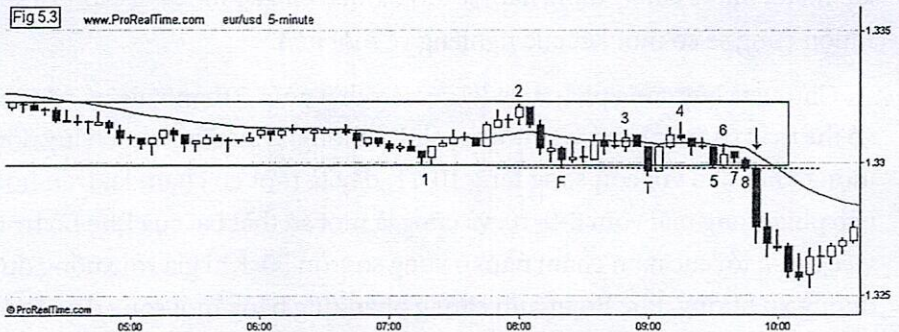
Một chuyển động giá đáng chú ý khác là tiến trình 10-13; mặc dù đường EMA 25 đang di chuyển ngang và cắt qua vùng tích lũy động lượng này, nhưng đây vẫn là biến thể của một cú nén chặt, khi các thanh giá hiện giờ đang bị mắc kẹt giữa hỗ trợ là đường xu hướng và kháng cự là mức 50. Bất cứ khi nào một chuỗi các thanh giá giằng co xuất hiện giữa hai thành tố đối lập nhau, thuộc bất kỳ dạng nào, sẽ luôn khiến cho áp lực tăng cao - và sớm muộn cũng sẽ có một kết cục nghiêng về một bên.

Chúng ta hãy cùng phân tích kỹ cú nén chặt gồm 7 thanh giá này để xem có thể thấy trước cú phá vỡ dưới thanh 13 không. Đầu tiên, sự tích lũy động lượng khởi đầu với con sóng tăng 10-11, đây là một cú chạm lại trần hoàn hảo phía trong mái vòm 8-9-10, và cũng là một sự thất bại của Phe Bò trong việc chạm tới cục nam châm nằm ở vùng số tròn 50. Khi giá rơi xuống dưới đường xu hướng, Phe Bò nhanh chóng phản ứng bằng một sóng đẩy ngược lên (tạo đáy cao hơn). Nhưng trước khi đỉnh của thanh 11 được chạm, giá

roi xuống đường xu hướng một lần nữa (tạo đỉnh thấp hơn). Giờ thì chúng ta đã có hai Đỉnh giả trong đoạn nén chặt, và giá cũng đã đóng cửa ngay tại đường xu hướng (13), tình huống này đã đưa hành vi giá vào giai đoạn đỉnh điểm. Nếu thanh 13 bị phá vỡ xuống dưới, điều này không chỉ xác nhận Đỉnh giả tại thanh 12 (phá vỡ tăng tiếp nối phá vỡ giảm), nó cũng cho thấy rằng, Phe Bò đang đứng ngoài đã không còn khả năng, hay mong muốn phòng vệ cho hỗ trợ là đường xu hướng nữa. Và điều đó cũng khiến cho những nhà giao dịch khác đang có vị thế phải đối mặt với rủi ro, bắt buộc họ phải thoát vị thế để giữ thiệt hại ở mức thấp. Tất cả những điều trên cộng với bối cảnh chung là xu hướng giảm, chúng ta chắc chắn đã có đầy đủ các nguyên liệu cho một cú phá vỡ xuống với áp lực kép rất tốt (bán khống tại cú phá vỡ khỏi thanh 13).

Hãy để ý thanh giá vào lệnh của chúng ta, nằm dưới mũi tên, lại không đẩy giá giảm mạnh ngay. Rõ ràng là ngay cả khi đối mặt với một cú phá vỡ chất lượng, các nhà giao dịch đối lập vẫn có thể rất lì lợm. Nhưng bạn đừng để điều đó làm bạn tâm. Một chút xô đẩy tại khu vực phá vỡ luôn là một phần của trò chơi để giành lấy sự áp đảo. Bất kể là bạn vào lệnh kiểu nào, hãy tránh thoát lệnh ngay tại thanh giá vào lệnh. Điều đó đại diện cho sự sợ hãi, và là một hành động tệ hại. Thêm nữa, với một lệnh dừng lỗ an toàn vẫn nằm sẵn thì đâu có gì đáng để chúng ta phải sợ? Tất nhiên, điều này không có nghĩa là chúng ta không được phép thoát vị thế thủ công trước khi mức dừng lỗ hay chốt lời được chạm đến một cách đúng đắn, nhưng thoát lệnh ngay tại thanh giá vào lệnh hiếm khi là một kỹ thuật hợp lý. Tạm thời chúng ta hãy bám lấy bộ lệnh 20/10 và xem nó đem lại cho ta những gì.

Fig 5.3 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 5.3 Để tránh giao dịch ngược với áp lực chủ đạo, việc đầu tiên cần làm trong bất kỳ phiên giao dịch nào là quan sát bức tranh toàn cảnh. Một điểm khởi đầu tuyệt vời là dõi theo hướng đi của đường EMA 25. Nếu đường trung bình đang dốc xuống với phần lớn các thanh giá nằm dưới nó, thì chúng ta đang đối mặt với một thị trường giảm giá và các giao dịch của chúng ta tốt nhất nên đi theo hướng đó (sự điều chỉnh dạng lá cờ kéo dài có thể sẽ là ngoại lệ).

Một cách khác để phát hiện áp lực chủ đạo đang hiện diện - thường được dùng khi đường trung bình di chuyển ngang - đó là quan sát các chuyển động giá dạng mái vòm gần nhất và xem chúng tương quan với nhau thế nào. Hình 5.3 sẽ cho bạn thấy độ hữu dụng của phương pháp này. Từ 07:00, chúng ta có thể đếm được 4 cái mái vòm hỗ trợ cho vùng số tròn 1.33: tiến trình 1-2-F, F-3-T, T-4-5 và 5-6-7. Cũng như thường thấy, mái vòm đầu tiên là cái lớn nhất trong chuỗi và các mái vòm còn lại thì nhỏ dần. Đôi khi mái vòm nằm chính giữa lại là cái lớn nhất, giống như trong mô hình vai-đầu-vai, nhưng bất cứ khi nào có một cái mái vòm nhỏ hơn xuất hiện tiếp theo sau thì ý nghĩa về cơ bản cũng tương tự. Một cách tự nhiên, mái vòm cuối cùng luôn là cái cần quan sát và để ý từng chi tiết nhất, đặc biệt khi nó bị nén chặt. Thường thì cái mái vòm này bị đè ra rất phẳng, giống như tiến trình 5-6-7, tới mức gần như không thể nhận ra nó là một cái mái vòm (nó trông giống như một sự nén chặt hơn). Không cần nói chúng ta cũng biết rằng, quy tắc này cũng đúng với một biểu đồ tăng giá, với những mái vòm có dạng chữ U nằm dưới một kháng cự ngang, đang chờ đợi một cú phá vỡ lên trên. Hơn nữa, chúng ta sẽ không chỉ thấy những mái nằm trên hay nằm dưới một kháng cự ngang, chúng cũng có thể nằm trên hoặc dưới một đường xu hướng chéo. Hãy nhìn lại một lần nữa biểu đồ liền trước, Hình 5.2, và quan sát ba cái mái vòm nằm trên đường xu hướng tăng. Với cái mái vòm cuối cùng được nén chặt dẫn tới cú phá vỡ xuống dưới thanh 13.

Lợi ích tuyệt vời của hành vi giá dạng mái vòm này là chúng rất dễ theo dõi và hiếm khi cần tới một mức độ tập trung cao trong khi đang hình thành. Khi gặp phải nhiều cái mái vòm đang được tạo ra trên đồ thị, chúng ta thường sẽ biết được khi nào nên tập trung cao độ hơn. Ví dụ, mặc dù cú phá vỡ giả tại F, phá vỡ mỗi tại T và các Đỉnh giả tại 3 và 4 đều là những yếu tố thú vị, nhưng không cái nào đem lại được một giao dịch hợp lý.

Cuối cùng thì tất cả những gì cần làm là quan sát kỹ chuyển động giá đến khi biểu đồ buộc chúng ta phải tập trung cao hơn, có lẽ là đầu đó quanh thanh giá 5.

Mặc dù trong phần lớn phiên giao dịch, chúng ta có thể phân biệt được phe nào đang thắng thế, phe nào đang bị áp đảo trong thời gian ngắn, nhưng chúng ta không bao giờ được ngộ nhận về kết cục của cuộc chiến. Điều mà chúng ta có thể làm là tự hứa với bản thân không giao dịch theo phe thất thế trên thị trường. Trong biểu đồ bên trên, đường EMA 25 dốc xuống và những chiếc mác vòm co nhỏ dần cho chúng ta thấy được Phe Gấu hiện tại đang kiểm soát tình hình; thực tế, Phe Bò khó có thể làm gì hơn là phòng ngự một cách dững cảm trước các đợt tấn công liên tục tại vùng số tròn 1.33. Không cần suy nghĩ nhiều, điều đó cho ta biết rằng, tất cả các kèo đặt cược theo phe mua là không có lợi tại thời điểm này.

Một điều rất thông thường tại một trận chiến quanh vùng số tròn là có những lần giá xuyên thủng ngẫu nhiên xuống dưới nhưng chúng đều không dẫn tới hành vi bán tháo ngay lập tức. Hãy luôn nhớ rằng, sự phòng ngự quanh vùng số tròn có thể rất lì lợm và những lần xuyên thủng hiếm khi tiếp diễn được mà không có ít nhất một sự tích lũy động lượng làm nguồn năng lượng.

Hãy để ý rằng, chúng ta chưa nên vẽ lại chiếc hộp khi cú phá vỡ giả xuất hiện tại F (chính nó đã xác nhận đáy trước đó tại 1); nhưng sau đó, khi các đáy 5 và 6 nằm ngang với đáy tại F, cạnh đáy này có thể được dời xuống đường nét đứt (giờ không cần quan tâm đến cú phá vỡ tại T nữa). Chúng ta sẽ chờ đợi xem một cú phá vỡ khỏi đường biên “khó lường” này thì có ý nghĩa thế nào khi vùng số tròn vẫn còn đang rất mạnh. Mặc dù vẽ ra đường này cũng không có hại gì, nhưng cần cực kỳ cẩn trọng để không bị mắc kẹt trong một cú phá vỡ sớm; điều quan trọng nhất vẫn là theo dõi vùng tích lũy động lượng quanh khu vực số tròn.

Tiến trình 5-8 là một sự nén chặt gồm bốn thanh giá bị mắc kẹt giữa đường biên của chiếc hộp với đường EMA 25; nhưng trước khi thanh 8 đóng cửa, nó đã xuyên thủng qua đường nét đứt 1 pip. Có lẽ, những nhà giao dịch ít thận trọng hơn sẽ coi đây là một tín hiệu đủ tốt để vào lệnh bán khống ngay, thay vì chờ thanh 8 đóng cửa rồi bị phá vỡ bởi một thanh giá

khác. Nhưng làm vậy là thiếu cẩn trọng khi cú nén chặt đang được tạo dựng khá hời hợt. Trong phần lớn các trường hợp tương tự, lời khuyên của tôi là chờ đợi nó đóng cửa, thay vì hành động theo một cú phá vỡ khá sớm vì sợ bỏ lỡ cơ hội. Trong bối cảnh này, vào lệnh dưới thanh 8 sẽ giống với sách giáo khoa hơn.

Nếu sợ bỏ lỡ cơ hội là vấn đề khiến bạn hành động trước khi thời cơ đến, hãy cân nhắc chỉ giao dịch với các cú phá vỡ rõ ràng; lợi thế lớn của cách giao dịch này là bạn có thể bỏ qua tất cả những cú phá vỡ không đạt tiêu chuẩn mà không phải cảm thấy tiếc nuối.

Suy cho cùng, bởi không có gì là tuyệt đối trong giao dịch, đôi lúc ranh giới giữa một cú phá vỡ “hoàn chỉnh” với một cú phá vỡ sớm có thể rất mong manh. Một quy tắc đơn giản là mô hình tổng thể càng lớn và đường biên của nó càng mạnh thì phe tấn công càng phải cố gắng để phá vỡ nó một cách thuyết phục. Sẽ không bao giờ có một tiêu chuẩn về số thanh giá tối thiểu phải có trong một vùng tích lũy động lượng, nhưng nó càng dày dặn (ít nhất bốn thanh giá), thì chúng ta sẽ càng có một gợi ý rõ ràng hơn về phe sẽ nắm lấy quyền kiểm soát sau cú nén. Ngược lại, với sự đảo chiều của con sóng kéo ngược (ngược lại với một cú phá vỡ khỏi mô hình lớn hơn), cú phá vỡ trong lần đảo chiều có thể được tạo nên nhanh chóng hơn nhiều, và có thể không cần nhiều hơn một thanh giá để thiết lập giao dịch hợp lệ. (Chúng ta sẽ bàn tới sau trong chương này)

Tình huống như trên cho thấy rằng, không cần thiết phải lựa chọn được một đường biên cực kỳ chuẩn xác và một thanh giá tín hiệu hoàn hảo khớp với nó. Ý tưởng cơ bản là giao dịch với thanh giá chủ chốt nhất quanh đường biên. Đôi khi, chúng ta có thể vào lệnh trước khi đường biên của mô hình bị phá vỡ rõ ràng, nhưng tốt hơn hết là nên đợi cho thanh giá tín hiệu nằm trùng hoặc lệch ra ngoài một chút so với đường biên, giống như trường hợp của thanh giá 8.

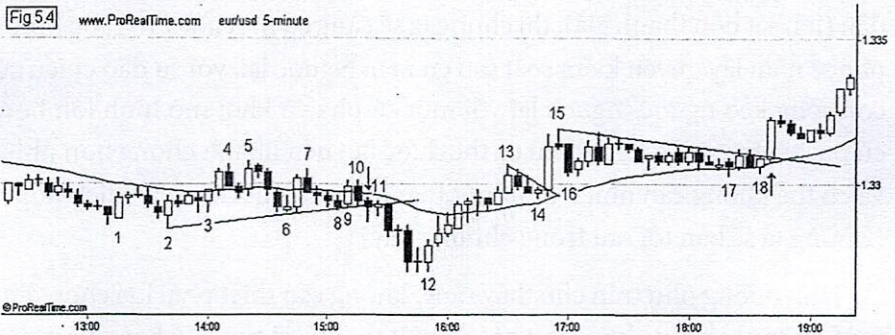

GHI CHÚ: Khi giao dịch với một thanh giá tín hiệu phá vỡ ra ngoài đường biên, chúng ta không muốn thanh này quá dài, chúng sẽ cho một điểm vào lệnh cách quá xa so với đường biên bị phá vỡ. Mặc dù không có quy tắc cố định, nhưng một cú phá vỡ đẹp khỏi đường biên là khi mức dừng lỗ của chúng ta vẫn nằm bên trong chiếc hộp; điều này sẽ cho phép một cú kéo

ngược có thể chạm lại đường biên vừa bị phá vỡ mà không khiến vị thế giao dịch của ta bị nguy hiểm.

Rất nhiều ví dụ biểu đồ trong quyển sách này sẽ cho thấy rằng, nếu giao dịch với các cú phá vỡ khỏi các vùng tích lũy động lượng, bạn hoàn toàn có thể sử dụng lệnh dừng lỗ 10 pip và chốt lời 20 pip. Dĩ nhiên là trong giai đoạn đầu, đôi lúc bạn sẽ không phát hiện được sự khác biệt giữa một cú phá vỡ đẹp với một cú phá vỡ sớm, nhưng đó chưa phải là mối quan tâm hàng đầu của bạn lúc này. Một việc quan trọng hơn nhiều - tại bất kỳ giai đoạn nào - chính là học cách nhận ra các đặc tính của cú phá vỡ xấu mà chúng ta nên tránh hoàn toàn. Nói cách khác, thay vì cố gắng tối đa hoá mặt tích cực, quan trọng hơn vẫn là tối thiểu hoá cái tiêu cực. Và nó cũng là một việc dễ làm hơn. Hãy bảo vệ tài khoản của bạn khỏi những sai lầm không cần thiết và khả năng nó sẽ tăng trưởng đều đặn cùng với thời gian bạn giao dịch.

Hãy cùng đánh giá vài ví dụ nữa.

Hình 5.4. Nửa đầu của biểu đồ này thể hiện 3 mái vòm nằm trên một đường xu hướng. Lệnh bán khống dưới đáy thanh 10 là một vị thế được mở do cú phá vỡ rất rõ ràng khỏi đường xu hướng, nhưng có một yếu tố cần đặc biệt phải chú ý nhiều hơn; đó là cục nam châm ngược tại vùng số tròn.

Ba thanh giá tăng mang thiên hướng đảo chiều (1, 2 và 3) đã mô tả một cách hoàn hảo lực kéo của cục nam châm tại vùng số tròn. Phe Gấu có thể đã tạo ra được áp lực chủ đạo một cách tốt nhất, nhưng điều này cũng không thể ngăn Phe Bò phản công và hình thành nên biến thể của mô hình ba đáy này. Để hiểu khái niệm của một *cục nam châm ngược* và những mối nguy đi kèm với nó, hãy thử suy nghĩ tình cảnh của một nhà giao dịch thuộc

Phe Gấu đã mở vị thế bán vào lúc khoảng 13:30. Và thử suy nghĩ kết cục xảy đến với một nhà giao dịch thuộc Phe Bò đã bị mắc kẹt sau khi mua tại cú phá vỡ vùng số tròn, ví dụ tại thanh 4 hay 5. Cả hai phe đều chịu thua trước lực kéo của cục nam châm ngược (ngược với vị thế của họ).

Điểm quan trọng ở đây là chúng ta cần phải cực kỳ cẩn trọng khi giao dịch với các cú phá vỡ khỏi một vùng số tròn. Việc này khá là khác với giao dịch gần tại vùng số tròn. Đặc biệt, trong giai đoạn đầu của một trận chiến tại vùng số tròn, hành vi giá có thể rất thất thường và đó có thể là một bối cảnh rất nguy hiểm để giao dịch, ngay cả khi bạn chọn thuận với áp lực chủ đạo. Nếu trận chiến này tiếp tục, tại thời điểm nào đó hành vi giá sẽ bắt đầu thất chặt lại, có thể tạo ra nhiều phá vỡ giả; và đó là một dấu hiệu mà chúng ta nên chú ý hơn nữa.

Dấu hiệu nào khiến chúng ta vào lệnh bán không dưới đáy thanh 10? Đầu tiên, xét về tổng quan, biểu đồ này mang tính giảm giá cao (đường EMA 25 dốc xuống, phần lớn các thanh giá đóng cửa bên dưới nó), có nghĩa là Phe Bò có khá nhiều việc để làm nếu họ muốn thay đổi thế trận. Bên cạnh đó, Phe Bò cũng đã thất bại bốn lần liên tiếp để chiếm lại vùng 1.33 (4, 5, 7 và 9). Một dấu hiệu cũng thú vị không kém đó là ba chiếc mái vòm nằm phía trên đường xu hướng, các tiến trình 2-5-6, 6-7-8 và 8-9-10. Chiếc mái vòm cuối cùng là một biến thể của một cú nén chặt, với thanh 9 và 10 bị mắc kẹt giữa hỗ trợ là đường xu hướng và kháng cự là vùng số tròn. Do đó, việc thanh 10 đóng cửa giảm giá không chỉ làm nổi bật sự thất bại của đợt tấn công mà Phe Bò thực hiện trong thanh 9, mà nó còn tạo ra một đỉnh thấp hơn trong cụm ba mái vòm, tạo nên một thanh giá tín hiệu ngay bên trên đường xu hướng hỗ trợ.

Từ tất cả những yếu tố này, chúng ta có thể kết luận rằng, lực hút nam châm của vùng số tròn đang yếu dần và giá đã “sẵn sàng” để di chuyển ra xa khỏi nó. Nhưng hãy lưu ý rằng, giá đã phải tồn đến vài giờ mới hoàn tất việc này.

Mặc dù đường xu hướng đã bị xuyên thủng, nhưng Phe Bò đã xuất hiện để chặn lại cú phá vỡ xuống dưới thanh 10. Do áp lực ngược hướng này, thanh giá vào lệnh của chúng ta (nằm dưới mũi tên) đã đóng cửa ngay phía trên đường xu hướng; và cả thanh giá tiếp theo cũng đã giữ cả Phe Bò và

Phe Gấu ở thế cân bằng trong năm phút tiếp theo (thanh giá 11, một Thanh giá Năm trong nhỏ). Liệu có phải do nỗi sợ giờ mở cửa phiên Mỹ (15:30) đã khiến Phe Gấu không dám tham gia giao dịch một cách táo bạo ở đây? Những lý do thì không bao giờ là không hợp lý cả. Có một điều thú vị là, một khi thanh 11 bị phá vỡ xuống dưới, thì sự ngập ngừng của Phe Bò ngay lập tức biến mất và thị trường nhanh chóng giảm mạnh (phá vỡ Thanh giá Năm trong).

Phe Gấu sau đó không mất nhiều thời gian để nhận ra rằng, chiến thắng lần này của họ chỉ kéo dài được một thời gian ngắn. Mặt tốt là, có vẻ như giao dịch của chúng ta đã chạm được mục tiêu 20 pip trước khi cú đảo chiều tăng giá đột ngột diễn ra; mặc dù, ví dụ này đã cho chúng ta thấy được lợi ích của việc sử dụng một mức chốt lời cố định, nhưng cũng không thể chối bỏ yếu tố may mắn trong giao dịch này. Một điều quan trọng mà bạn cần nắm đó là tất cả những ví dụ trong quyển sách này chỉ đơn thuần mang tính học thuật và xác suất; kết quả của một giao dịch nào đó mà bạn thực hiện, dù tốt hay xấu, về cơ bản là không liên quan đến các ví dụ này.

Chúng ta sẽ phân tích các đặc điểm của những tình huống vào lệnh kém lợi thế một cách chi tiết hơn trong Chương 7, nhưng chắc bạn đọc sẽ không ngạc nhiên khi biết rằng, lá cờ tăng nhỏ 13-14 trong ví dụ này đã tạo ra một thiết lập vào lệnh tiếp diễn xu hướng rất tệ. Sau tất cả những lần giằng co tại vùng số tròn trước đây, khả năng Phe Gấu dễ dàng từ bỏ vùng giá này mà không đánh một trận thật quyết liệt rất là thấp. Một yếu tố không thuận lợi cho Phe Bò nữa là kích cỡ tương đối nhỏ của lá cờ so với phần cán cờ khá lớn (12-13). Riêng phần cán cờ, do con sóng tăng này hình thành khá “đột ngột” từ vị trí khá xa dưới đường EMA 25, nên khả năng giá tiếp diễn ngay từ đầu là không cao (không có sự tích lũy động lượng hỗ trợ cho sự chuyển giao của áp lực chủ đạo).

Dĩ nhiên, không phải biểu đồ nào cũng tuân theo “các nguyên tắc lý thuyết”. Không cần quá nhiều kinh nghiệm trên thị trường bạn cũng hiểu được rằng, bất kỳ chuyện gì cũng có thể và tại một thời điểm nào đó sẽ xảy ra, và vì lý do này, tất cả những ngờ vực về hành vi giá trên cơ bản là không hợp lý. Một điều cũng quan trọng không kém là bạn hãy cố gắng đừng bị cuốn theo kế hoạch giao dịch của các “tay chơi” khác khi kế hoạch của mình

đang bị đe dọa. Nói cách khác, việc bạn chấp nhận một cú đảo chiều không có tích lũy động lượng và kỳ vọng nó có thể làm thay đổi cục diện là một việc, còn giao dịch với kỳ vọng nó tiếp diễn được là một việc khác. Và bởi vì chúng ta đang nhắm tới mục tiêu 20 pip, vốn là một mục tiêu khá lớn trên biểu đồ 5 phút, nên không cần quá nhiều thời gian để quyết định từ chối giao dịch với cú phá vỡ khỏi thanh 14. Chúng ta đơn giản là không nên giao dịch với các cơ hội như vậy.

Nhưng còn hai giờ chuyển động giá sau đó thì sao? Hãy nhìn vào độ dài của tiến trình 15-18, đây là một lá cờ tăng lớn hơn, hành vi giá này cho thấy Phe Bò đã kiểm soát thị trường một cách hoàn toàn. Nhưng có một điểm kỳ lạ trong lá cờ này, đó là sự vắng mặt hoàn toàn của các tiến trình giảm giá bên trong nó. Chỉ có đúng một nỗ lực ngăn ngui của Phe Gấu để đẩy giá xuống cục nam châm tại vùng số tròn (15-16), nhưng kế hoạch này đã nhanh chóng đổ bể sau dấu hiệu hỗ trợ đầu tiên. Kể từ đó, Phe Gấu thậm chí còn không thêm cố gắng, khiến giá bám trên đường EMA 25 trong suốt hơn một giờ đồng hồ, tạo nên lá cờ.

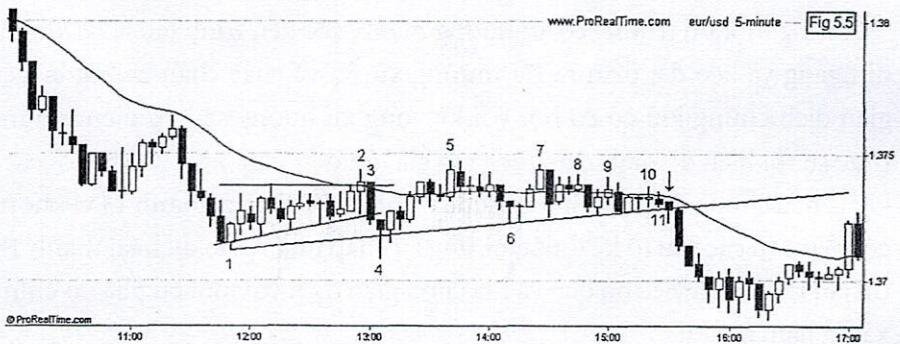
Trong một thị trường có xu hướng mạnh, các tiến trình tạo lá cờ khi giá đi ngang và kéo dài diễn ra rất thường xuyên và chắc chắn chúng ta nên giao dịch chúng khi có cơ hội với kỳ vọng xu hướng sẽ tiếp diễn; nhưng thực sự thì biểu đồ này có áp lực tăng giá lớn đến mức nào? Hoặc nói cách khác, nếu chúng ta quyết định bỏ qua cơ hội giao dịch tại thanh 14 vì không có hỗ trợ từ các yếu tố kỹ thuật, nhưng lại chấp nhận giao dịch tại thanh 18, thì lần ranh giữa việc bỏ qua và lựa chọn giao dịch với một cú phá vỡ chính xác là nằm ở đâu?

Tiếc thay, chẳng có câu trả lời nào thoả đáng cho câu hỏi này cả. Bởi không tồn tại tình huống nào xảy ra mà giống chính xác với một tình huống trong quá khứ, và mỗi sự kiện phá vỡ luôn phụ thuộc vào khả năng đọc hiểu và phân tích của cá nhân nhà giao dịch. Khi phải đối mặt với một trường hợp khó khăn để đưa ra quyết định, điều bạn cần làm là tin tưởng vào đôi mắt của bạn và giao dịch (hay bỏ qua) những gì bạn thấy - không phải những gì bạn nghĩ. Biểu đồ này là một ví dụ rất tốt. Về mặt kỹ thuật, áp lực giảm giá đã được chặn lại rất thành công bởi Phe Bò, nhưng bản thân xu hướng lại không mang thiên hướng tăng giá quá cao. Và chừng nào mà

vùng số tròn khó chịu đó còn chưa được chạm lại một cách đàng hoàng, thì Phe Gấu vẫn sẽ bám lấy hy vọng rằng giá sẽ giảm. Với chút lý luận như vậy, chúng ta có thể cảm nhận được sự khó chịu của Phe Gấu khi đối mặt với cú phá vỡ lên trên thanh giá 18.

Mặt khác, nếu chúng ta nhìn vào sự thật, thì tiến trình 15-18 chắc chắn là một lá cờ đủ lớn được treo bên trên một cán cờ đủ dài (12-15) và nó đã kéo dài đủ lâu để chứng minh sự áp đảo của Phe Bò. Hơn nữa, các thanh giá trong nó đã tích lũy đủ năng lượng cho cú phá vỡ lên trên. Trong giai đoạn cuối cùng của nó, đã có hai lần Phe Bò cố gắng để thoát ra được cú nén này, và cả hai đều thất bại ngay lập tức (tạo nên các Đáy giả tại 17 và 18). Với đường xu hướng giảm dốc xuống, đường EMA 25 dốc lên, và giá bị mắc kẹt giữa hai bên, một nhà giao dịch phá vỡ còn có thể làm gì khác ngoài việc cảm ơn hành vi giá và mở một vị thế mua tại cú phá vỡ lên phía trên thanh giá 18?

Nhưng đây chắc chắn không phải là thiết lập giao dịch ưa thích của tôi. (Vì cú phá vỡ khỏi lá cờ xảy ra trong giờ giao dịch buổi trưa buồn chán của phiên Mỹ, 18:00-20:00 giờ CET.)

Hình 5.5 Các biểu đồ thể này thường không cho chúng ta cơ hội để thấy rõ phe sẽ chiếm ưu thế. Tại thời điểm giá chạm đáy 1, bối cảnh đã cung cấp lời cảnh báo rõ ràng rằng, Phe Bò không có khả năng để kháng cự lại con sóng giảm này ít nhất trong vài giờ tới. Điều đó không có nghĩa là chúng ta không thể kiếm được lợi nhuận khi mua vào trong một thị trường giá giảm, nhưng đạt được mục tiêu 20 pip thì không hề dễ dàng chút nào. Và tại sao phải đi ngược con sóng trong khi bạn có thể lướt theo nó? Để tạo nên một cú phá vỡ lên trên, Phe Bò sẽ phải cố gắng để phá vỡ lá cờ giảm trong tiến trình 1-2. Đây không phải là một ý tưởng hay trong một thị trường Gấu, và

khi giá còn đang nằm ngay dưới đường EMA 25. Phe Gấu đã không tốn quá nhiều thời gian để dập tắt giấc mơ tăng giá này (3).

Giao dịch ngược lại với cú phá vỡ tăng tại 2 là một kỹ thuật giao dịch ngược xu hướng phổ biến mà chúng ta có thể gọi là giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả. Nó được dựa trên một giả thuyết rất hợp lý rằng, một cú phá vỡ ngược với áp lực chủ đạo thì sẽ dễ bị dập tắt hơn là được giữ vững. Trong Chương 7 về *“Cách thức bỏ qua các giao dịch không phù hợp và Giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả”*, chúng ta sẽ bàn sâu hơn về cách tận dụng những cú phá vỡ “dở người” này, nhưng ưu tiên hàng đầu của chúng ta lúc này là không để bị mắc bẫy bởi chúng.

Nhưng những nhà giao dịch theo xu hướng cũng cần phải để ý đến các tiết. Những cú phá vỡ giả theo hướng “kém lợi thế” không nhất thiết là các cơ hội giao dịch tốt theo hướng ngược lại. Ví dụ nằm ở thanh 3, thanh sức mạnh mang thiên hướng giảm này đã nghiền nát cú phá vỡ tăng trước đó, và tự biến nó thành một thanh tín hiệu rất tệ cho phe bán khống. Thật quá dài để thiết lập nên một cú phá vỡ có xác suất đủ cao, và lại xuất hiện ngay tại đáy thị trường: chỉ cần một đợt kéo ngược bình thường về cực nam châm là đường EMA 25 (rất thường thấy) cũng sẽ cán qua mức dừng lỗ của chúng ta.

Điều này cũng cho thấy rằng, ngay cả khi thị trường gợi ý một xu hướng và áp lực rõ ràng trên biểu đồ, chúng ta cũng phải lên kế hoạch kỹ càng để giao dịch theo con đường ít kháng cự nhất. Việc kỳ vọng vào một cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng tại đáy của một con sóng giảm trước đó (hoặc tại đỉnh của một sóng tăng liên trước) hiếm khi là một ý tưởng thông minh. Thông thường, tiềm năng tiếp diễn tốt nhất sẽ xuất hiện trong cú đảo chiều của một con sóng kéo ngược đủ dài, hay trong cú phá vỡ của một vùng giá đi ngang kéo dài (1-11).

Trong khi chờ đợi một cú phá vỡ khỏi một mô hình giảm giá, cách tốt nhất là vẽ một đường xu hướng đi qua các đáy quan trọng nhất. Trong biểu đồ này, chúng ta bỏ qua cú đảo chiều tạo Đáy giả ở thanh 4 (mô hình nến đuôi dài tại đáy) và điều chỉnh đường xu hướng dựa trên các lần chạm bật sau đó. Đây thật sự là một đường xu hướng đẹp. Trong kỹ thuật giao dịch phá vỡ mô hình, các đường xu hướng “không thể thay thế” này luôn là một lợi thế lớn bởi chúng ta không cần phải bàn cãi về thời điểm chúng bị phá vỡ.

Một vẻ đẹp tuyệt vời không kém chính là rất nhiều chiếc mái vòm nằm bên trên nó. Ba chiếc mái vòm dễ thấy nhất chính là các tiến trình 1-2-4, 4-5-6 và từ 6 đến 11. Tổng thể nó là một lá cờ giảm khổng lồ được treo trên phần cán cờ rất dài là con sóng giảm trong buổi sáng của phiên Anh Quốc.

Nếu phóng to chiếc mái vòm cuối cùng lên thì có thể thấy rằng, tiến trình 6-11 bao gồm một vài chiếc mái vòm nhỏ hơn bên trong nó. Và để ý chúng đều có kích thước giảm dần cho đến khi mô hình chạm đến điểm cực độ và phá vỡ. Khi các thanh giá bị mắc kẹt giữa đường xu hướng bên dưới và đường EMA 25 bên trên thì chiếc mái vòm cuối cùng chính là một cú nén chặt kinh điển. Không quá khó để cảm nhận được tình thế cực kỳ ngặt nghèo của Phe Bò.

Và chúng ta vẫn có thể tìm ra nhiều gợi ý hơn. Trước đó, khởi đầu với Đỉnh giả tại 5, Phe Bò đã không thể chạm đến cực nam châm mang tên vùng số tròn và lại tiếp tục thất bại tại 7, 8, 9 và 10. Một chuỗi các đỉnh thấp dần như vậy khó có thể thúc đẩy sự tự tin của Phe Bò đang đứng ngoài, hay của những nhà giao dịch đang nắm vị thế trên thị trường. Đỉnh giả tại 10 đặc biệt đáng chú ý, bởi đó là một lần cố gắng thất bại để thoát ra khỏi một cú nén chặt mang thiên hướng giảm giá. Cho đến bây giờ, nhiều bằng chứng cho thấy rằng, nếu một lần cố gắng như vậy bị thất bại, đó thường là dấu hiệu của sự cạn kiệt về tinh thần của Phe Bò.

Thanh 11, một thanh giá nằm bên cạnh thanh giá tạo đỉnh giả, đã lấp đầy khoảng trống giữa đường xu hướng và đường trung bình động. Phải có một trong hai phe chấp nhận thất bại.

Nhìn kỹ hơn, có thể thấy rằng điểm vào thực tế của vị thế bán khổng dưới thanh 11 vẫn chưa phá vỡ đường xu hướng theo đúng nghĩa đen; thực ra điểm vào nằm đúng ngay đường xu hướng đó. Tuy nhiên, khi cú phá vỡ được thiết lập quá hoàn hảo và tính đến “độ chín” của lá cờ giảm, tôi thực sự tin rằng, không có lý do gì để bỏ qua một tín hiệu bán khổng như vậy để rồi phải chịu bỏ lỡ đợt bán tháo sau đó. Dĩ nhiên, không có quy tắc nào ép buộc bạn phải vào lệnh theo cách này, một cách vào lệnh khác đó là chờ đợi giá đi thêm vài pip nữa để chắc chắn đường xu hướng đã bị phá, rồi vào lệnh. Nhưng làm vậy là cần trọng quá mức, nếu không muốn nói đó là một sai lầm, khi cố gắng đợi thêm một thanh giá nữa để lấp đầy cú nén. Trong

phần bàn luận trước về Hình 5.3, chúng ta đã khuyến nghị nên làm việc này (chờ đợi thanh 8 hình thành), đơn giản vì tình huống đó cần thêm nhiều sự tích lũy động lượng hơn để tạo nên một giao dịch có lợi thế. Biểu đồ trên thì không như vậy.

Về đáy của thanh giá tín hiệu (11), một cái hay nữa là nó trùng với đáy của thanh 10, khiến vị thế bán khống này có lợi thế của một cú phá vỡ từ hai thanh giá. Rõ ràng một thiết lập phá vỡ từ một cặp thanh giá cho thấy nhiều xung lượng hơn thiết lập từ một thanh giá, bởi đỉnh hoặc đáy bị phá vỡ đã giữ được không phải trong 5 mà là 10 phút. Bất kỳ áp lực nào xuất hiện liền trước một cú phá vỡ đều sẽ khiến giá tiếp diễn dễ dàng hơn. Hơn nữa, để “cán” qua được mức dừng lỗ của chúng ta trong vị thế bán khống này, Phe Bò cần phải phá vỡ được lên phía trên tiến trình nén chặt này một lần nữa. Trong bối cảnh tất cả những lần cố gắng trước đó của họ đều thất bại, việc này phải cần khá nhiều cái đầu dưng cảm may ra mới thực hiện được. Tất cả những chuyển động giá yếu ớt này đều rất dễ sụp đổ trước tâm lý hăng hái của Phe Gấu. Để kết thúc, chúng ta không quên nhắc tới cực nam châm của vùng số tròn 1.37, cách khoảng 25 pip phía dưới.

Tôi hy vọng rằng, phần lớn những gì chúng ta đã bàn luận đến giờ về thiết lập giao dịch phá vỡ mô hình thông thường đều khá dễ hiểu và chứa đựng một mức độ lô-gíc nhất định về mặt kỹ thuật. Điều cốt lõi để rút ra từ những ví dụ này là hiểu mức độ quan trọng của việc có đủ sự tích lũy động lượng, đặc biệt khi các giao dịch của chúng ta đều có dừng lỗ chặt.

PHÁ VỠ MÔ HÌNH CÓ KÉO NGƯỢC

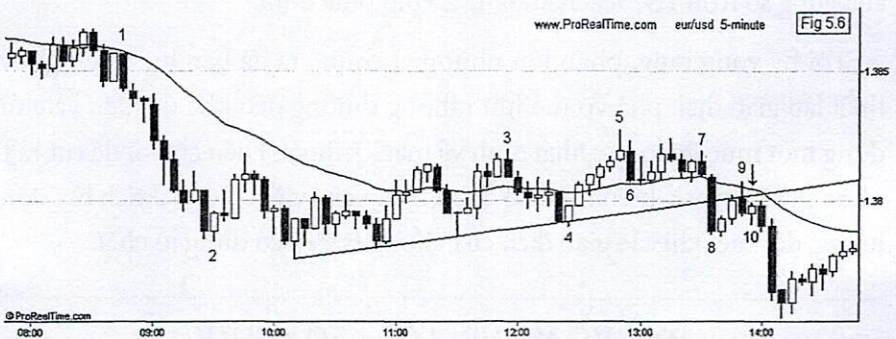
Mặc dù một thiết lập phá vỡ mô hình thông thường không phải là quá hiếm để có thể bắt gặp, rất nhiều cú phá vỡ xảy ra mà không hề có một điểm vào đủ hợp lý ngay từ ban đầu. Đôi khi có quá ít sự tích lũy động lượng diễn ra trước sự phá vỡ; lúc khác thì đường xu hướng lại gây tranh cãi, thanh giá tín hiệu không đủ đẹp, hay có thể hành vi giá lại quá mạnh mẽ hoặc yếu ớt. Bất kể lý do là gì, trong nhiều trường hợp, chúng ta không có lựa chọn nào ngoài việc tránh vào lệnh tại cú phá vỡ đầu tiên. Nhưng điều này không có

nghĩa là cú phá vỡ trở nên không thể giao dịch được. Bằng việc quan sát kỹ hành vi giá sau phá vỡ, chúng ta có thể có cơ hội “lên tàu” lần thứ hai.

Có hai tình huống chúng ta cần tập trung cao độ. Tình huống đầu tiên là sau khi phá vỡ, giá bắt đầu bị vướng lại quanh vùng giá bị phá vỡ, không biết nên tiếp diễn hay đảo chiều và biến cú phá vỡ thành một phá vỡ giả; dĩ nhiên, đó là một dấu hiệu cho thấy khả năng cầm cự của phe phòng thủ, nhưng cùng lúc đó, nó cũng cho thấy sự kiên trì của phe tấn công; và khi nào mà trận chiến này còn tiếp diễn (tích lũy động lượng), thị trường vẫn còn cơ hội khá lớn để phá vỡ thuận theo hướng phá vỡ trước đó.

Tình huống đáng lưu ý còn lại là khi giá đã tiếp diễn được sau cú phá vỡ đầu tiên, nhưng rồi kéo ngược để kiểm tra lại vùng giá bị phá vỡ.

Trong cả hai tình huống, tất cả các biến thể và khác biệt đều có thể thiết lập nên một giao dịch thuận chiều với cú phá vỡ đầu tiên. Do đó, nhiệm vụ của chúng ta là xem xét liệu có thể xác định được một thanh giá tín hiệu phù hợp bên trong hành vi giá sau phá vỡ để vào lệnh hay không. Chúng ta có thể gọi kỹ thuật vào lệnh này là *thiết lập giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược*.

Hình 5.6 Đây là minh họa hoàn hảo cho một cú phá vỡ đã bị bỏ qua, một sóng kéo ngược, một cú chạm lại trần và một tín hiệu vào lệnh lần thứ hai dựa trên thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược. Trước khi bàn sâu đến các chi tiết của giao dịch này, sẽ khá thú vị nếu so sánh nhanh biểu đồ này với biểu đồ trước, Hình 5.5. Mặc dù nhìn tổng quan, chúng ta sẽ thấy được nhiều điểm rất tương đồng, nhưng sự khác biệt giữa một cú phá vỡ giao dịch được và không giao dịch được (trong ví dụ đầu tiên) sẽ được hiển thị rất rõ ràng. Trong biểu đồ trước, trước khi phá vỡ xuống, giá đã tạo nên

áp lực dồn nén bên trên đường xu hướng và việc này cho phép chúng ta giao dịch với cú phá vỡ ngay khi nó xảy ra. Trong biểu đồ hiện tại, giá phá vỡ khỏi một vùng giằng co nằm cách xa với đường xu hướng (tiến trình 6-7, phần chính giữa của một mô hình chữ M). Do đợt bán tháo này rất “đột ngột”, cú phá vỡ tại thanh 8 không đủ điều kiện để chúng ta vào lệnh tại điểm phá vỡ mô hình thông thường được. Nhưng cơ hội tham gia thị trường của chúng ta vẫn chưa trôi qua.

Hành vi giá nằm trên đường xu hướng cho thấy các đặc tính không thể nhầm lẫn được của một mô hình lá cờ giảm: một hành vi giá hơi dốc lên được treo trên một đoạn cán cờ lớn (1-2). Trong các mô hình như vậy, chuỗi các đáy cao hơn có thể khiến ta có cảm giác về lực cầu đang tồn tại. Nhưng phe mua hãy cẩn thận; nếu phần cán cờ mà lá cờ đó được treo lên là đủ mạnh, chúng ta có thể chắc chắn rằng, Phe Gấu sẽ không ngồi yên để cho Phe Bò lấn át. Một kịch bản phổ biến là đợi cho Phe Bò đuối sức tại các khu vực đỉnh của lá cờ rồi tung ra một đợt phản công nhanh. Những ví dụ rất rõ về kỹ thuật giao dịch này được thể hiện tại 3 và 5 (các Đỉnh giả).

Có một suy nghĩ rất phổ biến của các nhà giao dịch theo trường phái phân tích kỹ thuật, và không hề phi lô-gíc, đó là chiều dài của sóng tiếp diễn sau một cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ thường sao chép lại chiều dài của cán cờ mà lá cờ đó được treo lên. Chúng ta có thể gọi đây là nguyên tắc cán cờ - lá cờ - sóng giảm (tương tự như hình tia chớp). Bất kể là bạn có tuân theo nguyên tắc này hay không, cú phá vỡ khỏi một mô hình lá cờ lớn luôn luôn đáng để chú ý. Chúng ta hãy cùng xem nó được thể hiện trong ví dụ này thế nào.

Trở trêu thay, ngay trước cú phá vỡ, sau bốn giờ đồng hồ giằng co bên trong lá cờ, Phe Bò cuối cùng đã giữ được giá nằm bên trên đường EMA 25 trong một vài nền liên tiếp (6-7), để rồi đột nhiên tình thế đảo ngược (thanh 8).

Hãy để ý rằng, chính Đỉnh giả tại thanh 7 đã tạo tiền đề cho cú phá vỡ khỏi lá cờ. Khi Phe Gấu nhảy vào thị trường và Phe Bò thoát ra, thanh giá sức mạnh 8 đã hoàn tất mô hình chữ M đảo chiều (4-5-6-7-8). Với khoảng giữa của vùng 6-7 nằm hờ hững bên trên một cách đáng lo ngại, những nhà giao dịch đang đứng ngoài chẳng còn hứng thú để phòng thủ tại đường xu

hướng như những lần chạm bật trước nữa. Giá đã giảm xuyên qua nó một cách nhẹ nhàng.

Điều này cho phép chúng ta đánh giá chi tiết điểm vào lệnh tại con sóng kéo ngược sau cú phá vỡ khỏi đường xu hướng bên dưới thanh 9. Nếu bạn đọc chưa rõ thì sóng kéo ngược 8-9 đã hồi quy khoảng 50% - 60% chiều dài của sóng phá vỡ 7-8. Theo cách này, thanh 9 không chỉ tạo ra một bộ tam hợp lưu bao gồm phần kéo dài đường xu hướng, vùng số tròn và đường EMA 25, mà đỉnh của thanh giá này còn tạo ra một cú chạm lại trần với đáy của cụm thanh giá 6-7. Hãy lưu ý một điểm rằng, mặc dù thanh 9 đã vượt qua và xuyên thủng đường xu hướng từ dưới lên, nhưng nó lại đóng cửa bên dưới đường xu hướng và mang thiên hướng giảm giá cao. Điều này đã cho thấy rõ ràng, cả Phe Bò và Phe Gấu đều đã tận dụng cú bật 8-9 một cách thông minh, Phe Bò thì thoát vị thế, còn Phe Gấu thì vào vị thế.

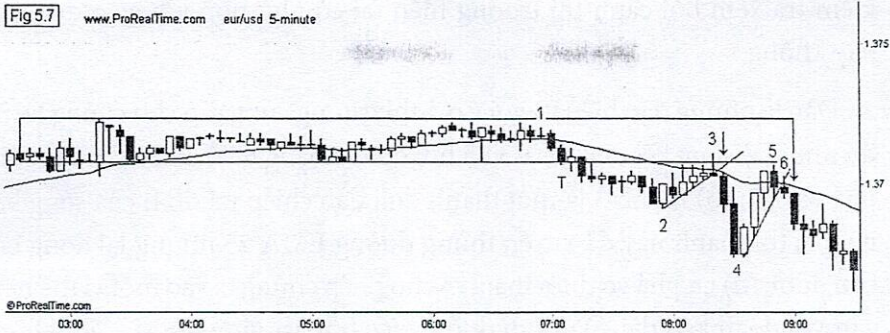
Về mặt kỹ thuật, thanh 9 đã tạo nên một cơ hội bán khống lần hai đẹp đẽ, nhưng có một vấn đề nhỏ ở đây khiến cuộc vui suýt bị phá hỏng. Thanh tín hiệu này lại khá dài, điều này có nghĩa là điểm vào lệnh sẽ cách một vài pip so với vị trí của một cú chạm lại tiềm năng tại cực nam châm ngược mang tên vùng số tròn. Nó sẽ khiến mức dừng lỗ của chúng ta bị thử thách. Tuy nhiên, chúng ta đừng nên từ chối một cơ hội vào lệnh tốt như vậy quá dễ dàng. Khi bối cảnh kỹ thuật cho thấy khả năng tiếp diễn ngay lập tức cao, giống như biểu đồ bên trên, chúng ta có thể cân nhắc chấp nhận thêm một chút rủi ro (dĩ nhiên là theo quan điểm cá nhân). Sau tất cả, nếu chỉ một trong ba giao dịch có thể tiếp diễn được như kỳ vọng thì tín hiệu này vẫn đem lại một kết quả tốt (khi áp dụng tỷ lệ lời lỗ 2:1). Không cần phải nói thì chúng ta cũng biết, những lý luận như vậy chỉ có ý nghĩa khi khả năng giá tiếp diễn sau khi phá vỡ là thực sự cao.

GHI CHÚ: Trong giai đoạn sau này, bạn có thể muốn thực hiện các kỹ thuật vào lệnh theo một cách táo bạo hơn một chút. Nếu vậy, bạn có thể cân nhắc bán khống dưới thanh 7, một cú phá vỡ phần chính giữa của mô hình chữ M. Một ví dụ về bối cảnh tăng giá là cú phá vỡ của thanh 10 trong Hình 3.2 ở Chương 3. Những cách vào lệnh này có thể rất hiệu quả, nhưng rủi ro thực sự sẽ lớn hơn bởi vì chúng được thực hiện trước khi cú phá vỡ khỏi một mô hình lớn hơn xảy ra. Hãy áp dụng một cách cẩn trọng.

Fig 5.7

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 5.7 Sau 7:00 một chút, giá đã phá vỡ ra khỏi một vùng giá đi ngang hẹp trong phiên Á với một cú phá vỡ có thể coi là một phá vỡ môi (T). Tuy nhiên, Phe Bò cũng cho thấy hầu như họ không hề quan tâm đến việc kháng cự lại cú phá vỡ này, hay chống đỡ cho vùng số tròn nằm bên dưới. Điều này đã khiến giá tiếp tục giảm chậm chậm cho đến giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00.

Vài thanh giá đầu tiên trong giờ mở cửa đã chọn theo hướng tăng (2-3), nhưng phần kéo dài của chiếc hộp và đường EMA 25 làm chặn đà tăng của giá, Phe Gấu đã dễ dàng đánh bại lực cầu từ sóng tăng này. Bằng chứng là có năm thanh giá với bóng trên dài xuất hiện liên tiếp trong sóng kéo ngược 2-3.

Chúng ta sẽ rất thường xuyên thấy một mô hình nhỏ hình thành bên ngoài một mô hình lớn hơn đã bị phá vỡ. Nếu đó là một cụm giằng co với các thanh giá dày đặc nằm một cách đáng lo ngại bên dưới một chiếc hộp bị phá vỡ, thì khả năng giá đang gặp phải cản mạnh. Mức cản này sẽ yếu hơn nếu mô hình nhỏ hơn này là một đợt kéo ngược tương đối nhẹ nhàng và dốc. Thực ra, chúng ta có thể coi tiến trình 2-3 là một lá cờ giảm được treo trên cản cờ 1-2 (một mô hình tiếp diễn xu hướng theo ngôn ngữ phân tích kỹ thuật).

Chỉ trong vòng 5 phút hình thành, thanh 3 đã xuyên thủng được cạnh đáy chiếc hộp từ dưới lên nhưng rồi sụp đổ và hình thành nên một thanh doji giảm giá. Chỉ riêng điều này thì đã có đủ bằng chứng để chuẩn bị cho một thiết lập giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược. Nhưng trước khi xác định thanh giá nào có thể xứng đáng làm thanh tín hiệu, chúng ta nên

kiểm tra xem bối cảnh thị trường hiện tại có phù hợp với giao dịch này hay không.

Đâu là những dấu hiệu và gợi ý mà thị trường cung cấp cho chúng ta? Ví dụ như: (a) sóng kéo ngược 2-3 đã hồi quy khoảng 50% chiều dài của sóng phá vỡ 1-2; (b) thanh 3 là một thanh doji đảo chiều tại đỉnh của sóng kéo ngược; (c) thanh này đã xuyên thủng đường EMA 25 nhưng lại đóng cửa bên dưới; (d) cú phá vỡ dưới thanh 3 cho phép chúng ta vào một vị thế nằm gần với đoạn kéo dài của cạnh dưới chiếc hộp và đường EMA 25 (không có cực nam châm hút ngược nào); (e) điểm vào vị thế bán khống này trùng khớp với cú phá vỡ mô hình của sóng kéo ngược.

Đối mặt với tất cả những yếu tố này, Phe Bò lại chẳng có nước đi nào đủ mạnh ngoại trừ hy vọng mỏng manh rằng vùng số tròn 1.37 sẽ được giữ vững. Từ tất cả những dấu hiệu đã có, chúng ta có thể kết luận rằng, khả năng để chiến thắng theo hướng bán khống cao hơn nhiều so với hướng mua lên. Do đó, chúng ta mở một lệnh bán khống tại cú phá vỡ khỏi sóng kéo ngược bên dưới thanh 3.

GHI CHÚ: Trong một tình huống phá vỡ khỏi mô hình có sóng kéo ngược, tốt nhất là thanh tín hiệu phải nằm không chỉ tại vùng giới hạn sẽ bị phá vỡ của mô hình mà còn tại đường EMA 25 nữa (thanh 3); chúng ta sẽ thấy hai vị trí này trùng nhau trong rất nhiều trường hợp. Nếu phát hiện ra một thanh giá đảo chiều trong một sóng kéo ngược xuất hiện trước khi đường trung bình được chạm đến, chúng ta nên đợi một thiết lập giao dịch đáng tin cậy hơn. Bởi khả năng cao là đợt điều chỉnh vẫn chưa hoàn tất.

Sau khi lệnh bán khống của chúng ta chạm mục tiêu chỉ trong vòng hai thanh giá, giá lại đảo chiều tăng với một sức mạnh không thua kém (4-5). Khi tăng đến đoạn kéo dài của cạnh dưới chiếc hộp, kháng cự lại xuất hiện, thể hiện qua thanh giá giảm 5. Về cơ bản, hành vi giá này đã tạo nên một thanh giá tín hiệu nữa, nhưng có một hiện tượng xuất hiện trong bối cảnh này mà không xuất hiện trong tình huống bên trái. Đó là phản ứng quá mạnh mẽ của sóng kéo ngược 4-5 tạo nên mô hình chữ V.

Mặc dù phải đến phần bàn luận về *sự đảo chiều của con sóng kéo ngược* ở phần sau chương này, chúng ta mới bàn kỹ hơn đến các đặc tính của nó,

nhưng những bạn đọc chú tâm có thể đã nhận ra bên cạnh chiều dài của sóng kéo ngược thì sức mạnh của nó cũng là một yếu tố quan trọng cần quan sát. Một nguyên tắc đơn giản là, sóng kéo ngược càng mạnh mẽ bao nhiêu thì càng phải cần nhiều đợt giảm co (tích lũy động lượng) để khiến nó đảo chiều. Trên thực tế, một vài sóng kéo ngược có thể rất mạnh mẽ, có thể khiến cho chúng ta từ bỏ hoàn toàn ý định giao dịch theo thiết lập đảo chiều. (Xem Chương 7.)

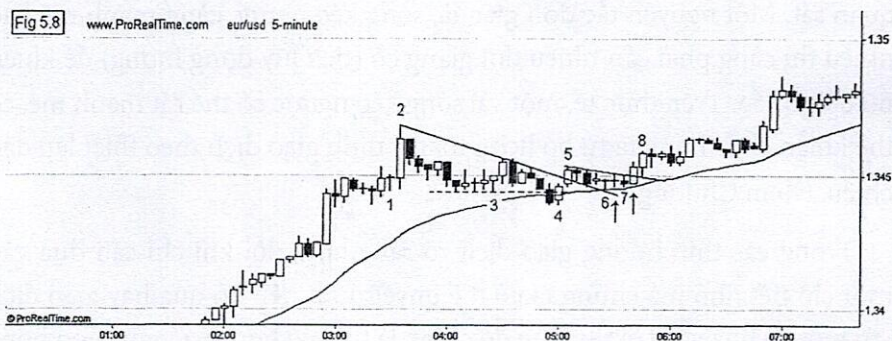
Trong các tình huống giao dịch rõ ràng hơn, đôi khi chỉ cần dựa vào một chi tiết nhỏ mà chúng ta có thể quyết định nên bỏ qua hay giao dịch với một cú phá vỡ. Tôi tin rằng đó chính là trường hợp của lệnh bán khống dưới thanh 6.

Đầu tiên, tiến trình 4-5 đã hồi quy khoảng 100% của sóng 3-4 theo một cách rất là dữ dội (ba thanh giá sức mạnh liên tiếp); chỉ riêng điều này đã khiến cho tiềm năng đảo chiều giảm đi kha khá. Mặc dù vậy, chúng ta vẫn có một yếu tố thuận lợi, đó là thanh 5 bị mắc kẹt giữa kháng cự là phần kéo dài của cạnh dưới chiếc hộp và hỗ trợ là đường xu hướng của sóng kéo ngược (biến thể của một cú nén chặt). Khi đường xu hướng bị phá vỡ bởi thanh 6, đáy của thanh 5 vẫn chưa bị phá vỡ. Thay vào đó, thanh 6 trở thành một Thanh giá Nằm trong (inside bar) có đáy trùng với đáy thanh trước. Như vậy, chúng ta có thiết lập phá vỡ thanh giá đôi.

Trước khi bàn đến việc đó, chúng ta thử tưởng tượng cách mà đáy của thanh 5 đã bị phá vỡ bởi thanh 6. Cho đến thời điểm đó, thanh giá (5) là thanh giá duy nhất đi ngược lại với sóng kéo ngược khá dữ dội, khiến cho việc bán khống không còn thuận lợi nữa, và có lẽ nên được bỏ qua. Tuy nhiên, trên biểu đồ, thanh 6 lại là một Thanh giá Nằm trong so với thanh 5, khiến cho áp lực đảo chiều gấp đôi lên, và điều này đã tăng khả năng tiếp diễn sau khi phá vỡ lên rất nhiều. Vậy một thanh giá có thể tạo ra sự khác biệt không? Rất có thể, nhưng sẽ tùy thuộc vào từng tình huống.

Một thanh giá đảo chiều tiếp nối bởi một Thanh giá Nằm trong tại một vị trí quan trọng trong hành vi giá có thể là một thiết lập giao dịch vô cùng uy lực. Chúng ta sẽ bàn về nó kỹ càng hơn trong phần tiếp theo về sự kết hợp giữa phá vỡ mô hình và phá vỡ mô hình có kéo ngược. Nhưng

trước tiên, chúng ta hãy cùng đi qua vài ví dụ khác về thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược.

Hình 5.8 Một xu hướng tăng mạnh mẽ có khả năng giữ tất cả các thanh giá nằm trên cách xa so với đường EMA 25 không phải là một điều nên coi nhẹ, ngay cả khi chúng ta có quan điểm mang thiên hướng giảm về mặt tổng thể. Nhưng cả khi bức tranh toàn cảnh đi theo một hướng không thể nhầm lẫn được và tất cả các dấu hiệu đều chỉ ra khả năng tiếp diễn xu hướng, chúng ta vẫn phải lên kế hoạch kỹ càng để đi theo nó, đặc biệt khi chúng ta đang sử dụng các mức dừng lỗ chặt.

Khi giao dịch theo xu hướng, nguyên tắc hài hoà giữa xu hướng và sóng kéo ngược là một yếu tố quan trọng để xét đến và chúng ta sẽ bàn chi tiết hơn trong phần thiết lập giao dịch thứ tư, cú đảo chiều của con sóng kéo ngược. Giờ chúng ta chỉ cần nhớ một nguyên tắc đơn giản và cơ bản đó là, trong tất cả các giao dịch phá vỡ, nên tránh vào lệnh khi giá còn cách xa đường EMA 25. Bởi vì bản thân đường trung bình cũng là một cục nam châm, việc giao dịch tại các vùng giá gần nó sẽ giúp chúng ta ít phải lo lắng hơn về các đợt điều chỉnh thông thường. Ví dụ, những cú phá vỡ lên từ thanh 1 và 3 đều thuận theo áp lực chủ đạo và cũng không thiếu sự tích lũy động lượng. Tuy nhiên, nếu thực hiện hai giao dịch này, chúng ta sẽ phải chịu rủi ro nặng nề đến từ lực hút của cục nam châm ngược là đường EMA 25, và cả vùng số tròn nữa.

Mặc dù cần phải cẩn trọng, nhưng xu hướng chủ đạo là không cần bàn cãi và nó gợi cho chúng ta nên đi theo hướng nào của thị trường để có xác suất cao hơn. Hoặc là chúng ta chờ đợi một thiết lập để giao dịch thuận với áp lực chủ đạo, hoặc là đừng làm gì cả. Đây là một khái niệm quan trọng

cần nắm được và hy vọng rằng những nhà giao dịch kém may mắn bị mắc kẹt trong cú phá vỡ giả dưới đường ngang nét đứt sẽ rút ra được một bài học (4). Dĩ nhiên, Phe Gấu không phải là nạn nhân duy nhất của cú phá vỡ giả đó. Một vài nhà giao dịch thuộc Phe Bò cũng có thể đã bị sập bẫy: họ đã phải thoát các vị thế mua đang có lợi nhuận, hoặc phải thoát sớm các vị thế mua đã vào trước đó để tránh thiệt hại nhiều hơn.

Có thể bạn đọc sẽ thắc mắc, vì sao rủi ro vẫn rất là cao khi giao dịch với một cú phá vỡ mà phe đối lập có khả năng bị đẩy ra khỏi vị thế của họ, bởi vì đây chính là một tình huống áp lực kép rất thuận lợi. Nhưng thực tế, nó vẫn không phải là yếu tố đảm bảo chắc chắn cho sự tiếp diễn. Đặc biệt, khi cú phá vỡ đó lại xảy ra ngay một đường EMA 25 đang có xu hướng, giống như trường hợp cú phá vỡ xuống phía dưới đường ngang nét đứt phía trên, áp lực kép ngược với xu hướng chủ đạo có thể bị đảo sức rất nhanh chóng (do áp lực từ các nhà giao dịch đối lập). Nói cách khác, trong tình huống này, việc một nhà giao dịch thoát vị thế mua trước đó thì có thể chấp nhận được, nhưng không phải là vị trí tốt để Phe Gấu vào lệnh bán khống.

Bạn đọc hãy nhớ lại nguyên tắc về Đỉnh và Đáy giả, một cú phá vỡ thất bại theo một hướng nào đó có thể là tiền đề cho một cú phá vỡ thành công theo hướng còn lại, đặc biệt, nếu cú phá vỡ sau đó lại thuận theo áp lực chủ đạo. Trên tinh thần đó, không quá ngạc nhiên khi thấy những nhà giao dịch thuộc Phe Bò mới vào nhập cuộc cùng đẩy giá lên khi thanh 4 bị phá vỡ lên trên. Trước đó, chúng ta đã nhắc đến kỹ thuật này với cái tên là “giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả” (xem Hình 5.5). Đây là một kiểu giao dịch ưa thích của tôi và nó có thể đem lại lợi nhuận rất tốt, nhưng chúng chỉ nên được thực hiện bởi các nhà giao dịch có nhiều kinh nghiệm với các tình huống phá vỡ. (Chúng ta sẽ bàn về vấn đề này nhiều hơn trong Chương 7.) Giờ thì ta có thể bỏ qua cú phá vỡ của thanh 4 với kỳ vọng rằng giá sẽ còn giảm co nhiều hơn quanh khu vực vùng số tròn.

Khi một đường biên của mô hình bị phá vỡ (2-5), các nhà giao dịch cần phải quyết định về mức độ phù hợp của nó, để quyết định nên giao dịch theo, giao dịch ngược lại hoặc không hành động gì. Khi không thấy được sự đồng thuận hay tiếp diễn theo hướng tăng hoặc giảm của giá, trong khi cú

phá vỡ đã hoàn tất, thì có khả năng một mô hình nhỏ hơn đang hình thành bên ngoài một mô hình lớn (5-7).

Ngược lại hẳn với cú phá vỡ khỏi mô hình có kéo ngược trước đó, tiến trình 5-7 có độ dốc thấp hơn nhiều, gần như phẳng ra hoàn toàn, và khá là kém nổi bật; tuy vậy, nó vẫn là một sóng kéo ngược và mục đích của nó là để kiểm tra lại sức mạnh của cú phá vỡ mô hình lớn trước đó. Được hỗ trợ rất tốt bởi một bộ tam các yếu tố (vùng số tròn, phần kéo dài của đường xu hướng giảm trước đó và đường EMA 25), thanh giá tăng đầu tiên trong mô hình lá cờ nhỏ này có thể được coi là một thanh giá tín hiệu cho một cú phá vỡ tiếp theo. Vậy nên, tập trung là chìa khóa quan trọng.

Thanh giá đầu tiên bị phá vỡ lên trên là thanh giá 6. Mặc dù rất nhỏ nhưng nó là một thanh giá tín hiệu hợp lệ. Nó xuất phát quanh vùng đáy của đợt kéo ngược và nằm ngay trung tâm của bộ tam các yếu tố hỗ trợ đã bàn đến trước đó. Hơn nữa, thanh 6 là một Đáy giả nhỏ so với thanh bên trái nó, và điều này đã được xác nhận khi thanh kế tiếp (thanh vào lệnh của chúng ta) vượt lên trên đỉnh của nó (mũi tên đầu tiên).

Một lần nữa, giá phân vân không chịu thoát lên trên, nhưng nó cũng không điều chỉnh lại quá sâu. Khi bị mắc kẹt trong một giao dịch không thuận lợi ngay sau khi vào vị thế, hãy luôn bình tĩnh, tin tưởng vào đường lối của bạn, và cho thị trường cơ hội để quyết định. Một nguyên tắc đáng nhớ là: ít nhất khi nào mà đường EMA 25 vẫn còn thuận chiều với giao dịch của bạn, thì khả năng giá tăng trở lại vẫn còn rất tốt. Và trong giai đoạn chững lại này, áp lực chỉ có thể bắt đầu tăng lên. Trong rất nhiều trường hợp, tại thời điểm nào đó, chúng ta thậm chí còn có thể dự đoán thời điểm chính xác mà thị trường sẽ đưa ra quyết định cuối cùng; ví dụ khi thanh 7 xuất hiện, gần như không còn khoảng trống nào còn lại trong cú nén chặt giữa đường xu hướng giảm của lá cờ và đường EMA 25. Một trong hai phe sẽ phải chịu thua và đi theo phe còn lại.

Khi nhìn lại, điểm vào lệnh phía trên thanh 7 có lẽ là tốt hơn so với điểm vào lệnh phía trên thanh 6. Sau tất cả, vùng tích lũy động lượng khi đó đã kéo dài thêm hai thanh giá nữa và chúng ta có thêm cú phá vỡ khỏi đường xu hướng của mô hình lá cờ để tạo động lực thêm cho cú phá vỡ tăng này. Dĩ nhiên, không có cách nào để biết chắc việc đợi thêm một vài

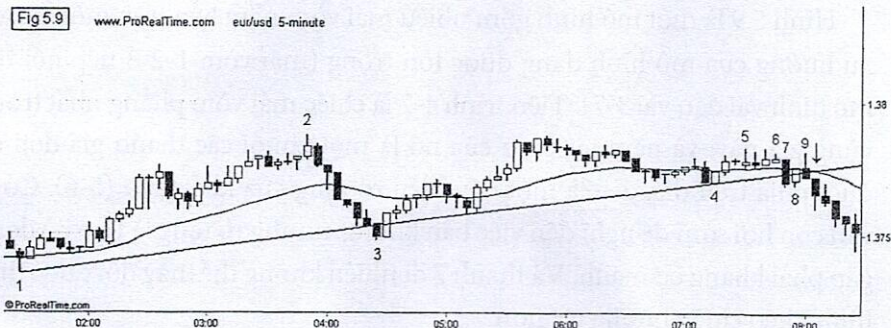
thanh nến nữa sẽ thấy được một thiết lập vào lệnh “tốt hơn”. Nhưng một lần nữa, điểm vào lệnh như vậy đã là đủ tốt (thực sự nó rất tốt), và việc chờ đợi dường như không còn ý nghĩa nữa. Các kỹ thuật vào lệnh cho chúng ta biết rằng, chúng ta phải chấp nhận thiết lập giao dịch hợp lệ xuất hiện đầu tiên.

Không lâu sau khi mô hình lá cờ nhỏ bị phá vỡ, thanh 8 chạm lại điểm phá vỡ một cách nhẹ nhàng, đây cũng chính là một cú chạm lại cục nam châm mang tên “vùng số tròn”. Nếu vì một lý do nào đó mà chúng ta chưa vào vị thế, bạn có thể tận dụng cú điều chỉnh nhỏ này để nhanh chóng mua vào mà không cần đợi một thanh giá khác bị phá vỡ. Bởi việc này đi ngược với quy trình vào lệnh tiêu chuẩn, nên chúng ta đừng sử dụng nó bừa bãi và chỉ nên xem là biện pháp cứu cánh; chúng ta có thể coi nó như một vị thế được vào muộn từ một cú phá vỡ bị bỏ lỡ vài phút trước đó. Chắc chắn rằng, việc cố tình bỏ qua một cú phá vỡ hợp lệ với hy vọng tìm ra được một vị trí vào lệnh hấp dẫn hơn sau một sóng kéo ngược nhẹ không phải là một cách thông minh để mở một vị thế. Tuy nhiên, mẹo này sẽ có hiệu quả đôi lúc, và nó sẽ “tiết kiệm” cho bạn được khoảng vài pip trên mỗi lần vào lệnh mặc dù nó không thường xuyên xảy ra.

GHI CHÚ: Một giao dịch tiếp diễn xu hướng tại các đỉnh hoặc đáy của một con sóng có thể hơi rủi ro, nhưng chúng ta không nhất thiết phải tránh xa nó trong tất cả các trường hợp. Bất cứ khi nào một đợt kéo ngược không thể hoàn tất và tiếp diễn xu hướng trước đó, thì một sự điều chỉnh về mặt thời gian cũng có thể tạo ra một thiết lập giao dịch tốt. Nói chung, hành vi giá càng kéo dài thì càng tốt, đó cũng là lý do tại sao chúng ta nên đợi giá chạm lại đường trung bình trước khi hành động.

Fig 5.9 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 5.9 Bên cạnh hành vi giá, độ dốc của bất kỳ đường xu hướng thuộc một mô hình nào đó sẽ phản ánh cách mà biểu đồ được thiết lập về phương ngang lẫn phương đứng. Một lời khuyên về cách thiết lập biểu đồ là nên lựa chọn tỷ lệ giữa hai trục ngang và dọc luôn ở mức mặc định. Bằng việc luôn nhìn vào biểu đồ với cùng một thiết lập tỷ lệ, mắt bạn sẽ dễ quen hơn với tốc độ và nhịp điệu của thị trường đang quan sát và sẽ dễ dàng hơn để phân biệt một đường xu hướng thuộc mô hình với một đường xu hướng thông thường (thường sẽ dốc hơn và mạnh hơn). Điều này có nghĩa là có một mức giới hạn nhất định về độ dốc của một đường xu hướng, mà khi vượt qua mức đó thì đường xu hướng không đạt điều kiện để giao dịch. Không may là không có quy tắc “mì ăn liền” nào có thể áp dụng được, nhưng nếu bạn thiết lập tỷ lệ giữa trục thời gian và trục giá là cố định, bất kể là với thông số bao nhiêu, nó đều có lợi cho bạn trong việc nắm bắt hành động của thị trường và khung thời gian giao dịch. Lời khuyên của cá nhân tôi là nên kéo trục tung ngắn lại và kéo trục hoành dài ra, hơn là theo cách ngược lại - tương tự như các biểu đồ ví dụ trong quyển sách này. Dù sao thì bạn cũng nên nhớ rằng, đường xu hướng của mô hình càng dốc (tương quan với độ dốc trung bình), thì thị trường càng mạnh mẽ và khả năng chống đỡ của phe áp đảo sẽ càng cao khi bị tấn công. Mặc dù có vẻ như có khá nhiều “khoảng trống” trên biểu đồ để cho giá điều chỉnh, nhưng chúng ta vẫn phải chờ xem một lệnh dừng lỗ chặt liệu có thể tồn tại được hay không trong một giao dịch phá vỡ có khả năng thu hút nhiều thành viên lì lợm của phe đối thủ. Tất cả những yếu tố này sẽ phụ thuộc vào tình huống đang được phân tích và vào mức độ linh hoạt của nhà giao dịch trong các kỹ thuật vào và thoát lệnh. Dĩ nhiên, không có quy luật nào bắt buộc bạn phải luôn giao dịch các cú phá vỡ với dừng lỗ 10 pip và chốt lời 20 pip.

Hình 5.9 là một mô hình gồm nhiều mái vòm nằm bên trên một đường xu hướng của mô hình đang được tôn trọng (mái vòm 1-2-3 tiếp nối bởi mô hình vai đầu vai 3-7). Tiến trình 4-7 là chiếc mái vòm phẳng nhất trong vùng giá này; và nằm tại đỉnh của nó là một chuỗi các thanh giá doji có đuôi phía trên dài, đây là một dấu hiệu rõ ràng của kháng cự (5-6). Có lẽ vẫn còn hơi sớm để nghĩ đến việc bán khống, nhưng rõ ràng là Phe Bò đang gặp phải kháng cự mạnh. Và thanh 7 dĩ nhiên không thể thay đổi được tình hình, theo chiều hướng tốt hơn.

Biểu đồ ví dụ này cho chúng ta thấy khả năng thứ ba của thiết lập giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược. Khả năng đầu tiên là giá kéo ngược về một đường xu hướng đã bị phá vỡ (các Hình 5.6 và 5.7). Trong khả năng thứ hai, chúng ta thấy giá mắc kẹt bên ngoài một đường xu hướng vừa bị phá vỡ (Hình 5.8). Trong khả năng cuối cùng này, chúng ta có giá chững lại ngay tại vùng giá sắp bị phá vỡ, với đường xu hướng đâm xuyên qua vùng tích lũy động lượng. Đó có thể là do đường xu hướng bị vẽ lệch một chút, nhưng việc này cũng rất thường xảy ra đối với các đường xu hướng. Về đường xu hướng trong biểu đồ minh họa thì nó đã được vẽ khá tốt (bỏ qua đáy 3 để có được nhiều lần chạm bật hơn).

Nhìn vào thanh 7, không khó để tưởng tượng ra ý đồ của Phe Gấu, nhưng sự thiếu vắng của hành động tích lũy động lượng phía trên đường xu hướng đã khiến cho thanh giá này không hợp lệ để trở thành một thanh giá tín hiệu. Đáy của thanh này lại được giữ vững khi Phe Bò đột ngột phản công tại thanh 8. Mặc dù nỗ lực chống lại cú phá vỡ đầu tiên của Phe Bò là đáng ghi nhận, nhưng giờ đây họ lại phải đối mặt với áp lực kháng cự từ cụm thanh giá 5-6 phía trên; điều này khiến cho họ gặp rủi ro và thực sự cần trợ giúp.

Ngay giờ mở cửa phiên Âu (08:00), sự trợ giúp đã đến và trong một khoảnh khắc ngắn ngủi, thanh 9 đã vẽ ra một thanh giá tăng mạnh mẽ và “đầy dũng cảm”. Nhưng cuối cùng thì 5 phút có lẽ là khoảng thời gian quá dài để cho thanh giá này giữ vững được sức mạnh của nó.

Bằng việc buộc Phe Bò không chỉ phải rút lui trong thanh 9 mà còn khiến thanh giá này đóng cửa dưới đường xu hướng, Phe Gấu một lần nữa đã tung đòn tấn công mạnh mẽ lên tinh thần của những nhà giao dịch còn lại thuộc Phe Bò. Chỉ cần phá vỡ khỏi thanh giá này nữa thôi là Phe Bò sẽ phải đầu hàng.

Chẳng phải đây là điều rất tuyệt vời khi chúng ta có thể quan sát toàn bộ câu chuyện từ vị trí đứng ngoài thị trường một cách an toàn? Bằng cách để cho các phe phái khác tranh đấu với nhau trước (tạo ra các vùng tích lũy động lượng), tất cả những gì chúng ta cần làm là chọn thời điểm vào lệnh trên cú phá vỡ nếu nó xảy đến theo cách có thể giao dịch được (vào bán khống phía dưới thanh 9).

Bạn đọc hãy để ý vị trí thuận lợi của cục nam châm tại vùng số tròn 50. Chỉ cần vị thế của chúng ta phá vỡ khỏi một vùng tích lũy động lượng, vùng số tròn cách đó khoảng 20 pip có thể là một yếu tố rất thuận lợi và mạnh mẽ hỗ trợ chúng ta. Dĩ nhiên, các vùng số tròn có thể trở thành những chướng ngại vô cùng khó chịu (ví dụ tại 3). Nhưng tất cả đều phụ thuộc vào từng bối cảnh khác nhau.

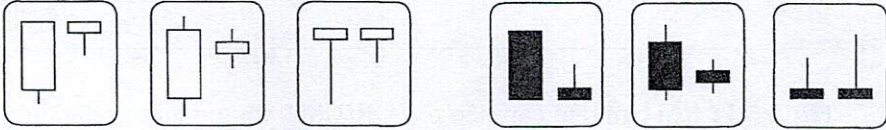
PHÁ VỠ THIẾT LẬP KẾT HỢP

Sự phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp bao gồm nhiều đặc tính của cả thiết lập phá vỡ mô hình thông thường và thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược. Hậu tố “kết hợp” đang nhắc đến một mô hình gồm hai thanh giá, một thanh sức mạnh tiếp nối bởi một Thanh giá Nằm trong. Sự kết hợp các thanh giá để tạo ra bộ đôi này có rất nhiều, nhưng câu chuyện về cơ bản là giống nhau trong tất cả các biến thể: thanh giá sức mạnh cho thấy áp lực xu hướng chủ đạo, Thanh giá Nằm trong tạo nên áp lực tích lũy bên cạnh nó. Trong các tình huống mà áp lực chủ đạo thuận theo xu hướng của thanh sức mạnh thì Thanh giá Nằm trong chính là thanh tín hiệu của chúng ta.

Mặc dù một cú phá vỡ thiết lập kết hợp thường được hướng dẫn giao dịch theo dạng đơn lẻ (xem lại phần giao dịch với các Thanh giá Nằm trong), nhưng phản ứng tiếp diễn về cơ bản sẽ là mạnh mẽ nhất khi thiết lập kết hợp là một phần của một cú phá vỡ khỏi một mô hình lớn hơn. Từ đó chúng ta có *Sự phá vỡ thiết lập kết hợp*.

Hình 5.10 mô tả một vài các thiết lập giao dịch đơn lẻ; ba thiết lập đầu tiên mang tính tăng giá, ba thiết lập còn lại là giảm giá. Hãy để ý rằng, thiết lập cuối cùng là một thiết lập kết hợp nghịch đảo, tức là Thanh giá Nằm trong lại xuất hiện trước thanh sức mạnh; rất thú vị là việc này lại không ảnh hưởng đến ý nghĩa của mô hình. Để biết lý do tại sao, hãy tưởng tượng thanh doji dài hơn bên phải bị phá vỡ tại đáy bởi một thanh giá thứ ba: về mặt kỹ thuật đã xác nhận một Đỉnh giá (phá vỡ giảm tiếp nối sau một phá vỡ tăng), vốn bản thân nó đã mang tính giảm giá rồi.

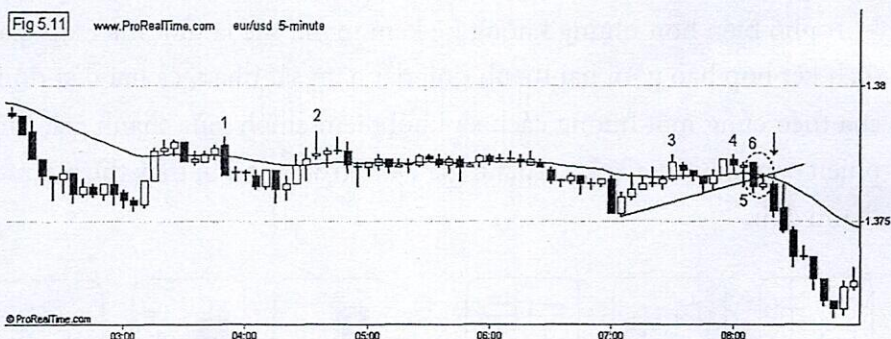
Ít phổ biến hơn nhưng không hề kém mạnh mẽ là một thiết lập giao dịch kết hợp bao gồm hai thanh doji dài nằm sát nhau, cả hai đều đóng cửa theo cùng một hướng cách xa khỏi điểm chính giữa thanh giá. Một phiên bản khác nữa là khi Thanh giá Nằm trong nhỏ bị thay thế bởi một thanh doji.

Màu của Thanh giá Nằm trong, nếu không phải là một thân nến det mang tính chất trung tính thì tốt nhất nên giống với màu của thanh giá sức mạnh. Một yếu tố thuận lợi hơn nữa là khi cả hai thanh đều có chung đỉnh hoặc đáy tại điểm phá vỡ (để tạo ra một cú phá vỡ hai thanh giá cùng lúc). Nhưng các đặc điểm này không nhất thiết phải là bắt buộc hay là các điều kiện cụ thể cho một thiết lập giao dịch được coi là hợp lệ. Ví dụ, chúng ta không nhất thiết phải bỏ qua khi thấy một thanh nằm trong giảm giá nằm bên cạnh một thanh sức mạnh tăng giá, miễn là Thanh giá Nằm trong vẫn nằm tại nửa phía trên của thanh sức mạnh.

Và cuối cùng, nếu một Thanh giá Nằm trong thứ hai xuất hiện kế bên cái đầu tiên, nó chỉ càng làm tăng thêm áp lực tích lũy; do đó, nếu các yếu tố khác không thay đổi thì ý nghĩa của một thiết lập giao dịch kết hợp gồm ba thanh giá cũng không khác so với thiết lập hai thanh giá thông thường (thậm chí còn mạnh hơn).

Trong phần lớn các thiết lập phá vỡ kết hợp, chúng ta có thể vào vị thế khi Thanh giá Nằm trong bị phá vỡ, nhưng đôi khi một lựa chọn tốt hơn có thể là chờ thanh sức mạnh bị phá vỡ rồi mới vào lệnh. Liệu việc này có thực sự tạo ra một tín hiệu “mạnh mẽ hơn” hay không thì tùy thuộc vào việc đánh giá tình huống giao dịch trước mắt. Dù vậy, hãy luôn nhớ rằng, bản thân sự hiện diện của một mô hình kết hợp chưa bao giờ là một lý do để vào vị thế mua hay bán khống. Nó chỉ là một công cụ để chọn thời điểm vào vị thế trong một tình huống phá vỡ.

Hình 5.11 Khi bàn đến cặp tiền tệ EUR/USD, vài giờ giao dịch đầu tiên của phiên Á có thể tạo ra khá nhiều con sóng giá tốt, nhưng thường thì không lâu sau đó, giá có thể bước vào một giai đoạn đi ngang khó chịu có thể kéo dài đến tận giờ mở cửa phiên Âu. Cần trọng là điều luôn cần thiết khi khối lượng giao dịch cạn đi một cách rõ rệt. Trong Hình 5.11, giai đoạn giữa 05:00 và 06:30 cho thấy các đặc tính điển hình của một thị trường bị “mắc kẹt”. Điều quan trọng là không được nhầm lẫn dạng hành vi giá này với hành động tích lũy động lượng. Mặc dù, một vùng giằng co bao gồm các thanh giá đi ngang trong một môi trường năng động cũng có thể tạo ra áp lực phá vỡ khá tốt, nhưng một giai đoạn kéo dài lê thê trong một thị trường đang “đứng yên” thường chỉ bao gồm các thanh giá vô nghĩa không đi theo bất kỳ xu hướng nào. Không quá ngạc nhiên khi biết rằng, dạng thị trường này chỉ phù hợp với “trò chơi” giao dịch ngược xu hướng hơn là giao dịch phá vỡ.

Mặt tốt là một nhà giao dịch thích quan sát kỹ sẽ không thể để lọt bất kỳ hành vi nào của giá và ngay cả một phiên Á buồn chán cũng có thể cung cấp các manh mối và gợi ý giá trị có thể hữu ích sau này. Chúng ta hãy cùng xây dựng một góc nhìn chung về Hình 5.11 trước khi tập trung vào các chi tiết của thiết lập kết hợp trong hình ê líp.

Theo độ cong của đường EMA 25 bên trái, Phe Gấu là phe đang chiếm ưu thế trong buổi sớm phiên Á. Trong khoảng thời gian đi ngang tiếp theo đó, Phe Bò liên tục cố gắng vượt lên trên nhưng không đủ mạnh và chưa bao giờ vượt qua được hàng rào phòng ngự là đường EMA 25.

Việc Phe Bò không thể chiếm lại được đường EMA 25 là một gợi ý rất mạnh theo hướng giảm giá. Sau tất cả, làm cách nào mà Phe Bò này có thể

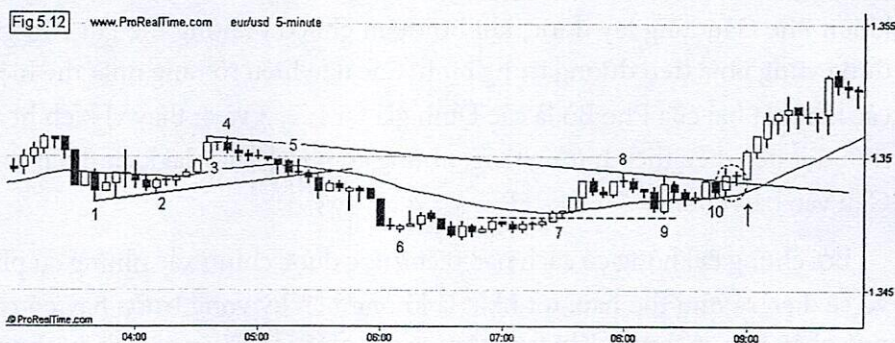
khiến Phe Gấu lung lay được, khi họ thậm chí còn không thể giữ cho giá đứng vững phía trên đường trung bình. Các dấu hiệu rõ ràng nhất thể hiện các lần thất bại của Phe Bò là các Đỉnh giả tại 1, 2, 3 và 4: thay vì kích hoạt một đợt tiếp diễn theo hướng tăng, những cú phá vỡ này lại kích thích Phe Gấu vào bán khống.

Bởi chúng ta không có cách nào biết trước được chính xác những cú phá vỡ sẽ diễn ra như thế nào, tốt nhất là không nên kỳ vọng trước hay có các ngộ nhận nào về chúng. Khi trong tay có sẵn nhiều thiết lập giao dịch, chúng ta đơn giản chỉ cần chờ đợi xem thị trường cung cấp cho ta thiết lập nào. Để dễ dàng quan sát biểu đồ hơn, chúng ta có thể vẽ một đường xu hướng hoặc một chiếc hộp, nhưng cũng sẽ ổn nếu bạn chỉ muốn quan sát các thanh giá được hình thành trong các vùng tích lũy động lượng quan trọng.

Bằng cách tạo ra một thanh doji mạnh mẽ ngay tại hỗ trợ của đường xu hướng tại (5), vào giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00, Phe Bò đã cố gắng thêm một lần cuối cùng, nhưng lại không thành công cho lắm. Nếu thanh giá này có đủ sức vực dậy hy vọng cuối cùng theo hướng tăng, thì thanh giá tiếp theo phải phá tan mọi hy vọng về một thiết lập giảm giá, nhưng rồi thanh (6) xuất hiện. Từ góc nhìn của chúng ta, đây chính là dấu hiệu để sẵn sàng vào lệnh.

Theo một cách nhìn khác, chúng ta có thể coi Thanh giá Nằm trong trong hình ê líp là một lá cờ nhỏ chỉ bao gồm một thanh giá được treo trên phần cán cờ nằm trước, cũng là một thanh giá sức mạnh. Bạn đọc hãy để ý Thanh giá Nằm trong này, trước khi đóng cửa gần phần đáy của thanh sức mạnh liền trước, đã tạo ra được một cú chạm lại “bộ nhị” gồm phần kéo dài của đường xu hướng và đường EMA 25. Bất kể là điều này trông có “nhỏ bé” thế nào đi chăng nữa trong một bối cảnh lớn, nhưng đợt tăng giá nhỏ này đã giải quyết xong hai cục nam châm ngược trước khi chúng ta vào vị thế, có nghĩa là khả năng các thành phần này được chạm lại sau khi vào vị thế sẽ thấp hơn.

Nhìn kỹ hơn, chúng ta sẽ thấy thanh nằm trong này đóng cửa tăng, nhưng thân giá của nó nhỏ đến mức không đáng để lo ngại. Chúng ta có thể vào vị thế bán khống ngay khi đáy của Thanh giá Nằm trong này bị phá vỡ xuống.

Hình 5.12 Các nhà giao dịch quen thuộc với phương pháp phân tích mô hình nền Nhật có thể đã từng nghe qua các thiết lập kết hợp có tên Harami (tạm dịch: Mẹ Bồng Con), Knight-with-Cross (tạm dịch: huy hiệu chữ thập của Kỵ sĩ), hay thiết lập Spinning Top (tạm dịch: con xoay), và còn nhiều cái tên thú vị khác đã được đặt ra cho các mô hình mạnh mẽ này. Dĩ nhiên là cái tên thực sự của chúng không liên quan cho lắm, và trong nhiều trường hợp, bản thân mô hình cũng không liên quan đến cái tên.

Nhìn kỹ hơn vào hành vi giá trên biểu đồ, chúng ta có thể phát hiện một vài thiết lập kết hợp có thể giao dịch được với quy mô nhỏ hơn nhưng không thực sự tạo ra con sóng nào đủ chất lượng. Các nhà giao dịch lướt sóng ngắn linh hoạt có thể chớp lấy thời cơ ở các cú phá vỡ thiết lập kết hợp 2, 5 và 7, nếu muốn kiếm lợi nhuận vài pip trên mỗi cú phá vỡ. Một thiết lập chắc chắn phải bị bỏ qua là cú phá vỡ thiết lập kết hợp 3 tại 4: cú phá vỡ này xảy ra ngay một đỉnh trước đó, cách khá xa đường EMA 25, và phải chịu lực tác động của cục nam châm ngược là vùng số tròn ngay bên dưới. Đây là một thiết lập kết hợp nguy hiểm để giao dịch, ngay cả đối với một vị thế lướt sóng nhanh.

Để giảm thiểu sự nguy hiểm của việc bị mắc kẹt trong một cú phá vỡ không thuận lợi, một thói quen rất quan trọng là luôn quan sát xem bối cảnh thị trường có thuận lợi cho giao dịch mà chúng ta sắp thực hiện hay không. Trước khi vào vị thế, chúng ta nên kiểm tra tốc độ di chuyển của thị trường, những áp lực chủ đạo bên trong nó, độ dày của vùng tích lũy động lượng và có hay không những cục nam châm ngược cũng như các yếu tố cản trở trên con đường giá chạy đến mục tiêu. Với một chút kinh nghiệm

giao dịch thì một danh sách kiểm tra các yếu tố như vậy chỉ chiếm của bạn vài giây để hoàn tất. Nhưng nó có thể tăng lợi thế của bạn lên rất nhiều.

Công bằng mà nói, có vô vàn cách khác nhau để nhìn nhận hành vi giá, và nhiều thứ trông có vẻ không thể chấp nhận được với người này nhưng có thể là một cơ hội giao dịch điển hình cho người khác. Mặc dù đó chỉ là vấn đề về nhìn nhận, chẳng có lý do gì để bị mắc kẹt trong những cái bẫy rất rõ ràng giống như cú phá vỡ tăng tại 4, hay phá vỡ giảm tại 6.

Các cú phá vỡ thiết lập kết hợp 2, 5 và 7, phát xuất từ các vùng tích lũy động lượng, đều có giá trị, nhưng cũng rất hợp lý khi phải đặt dấu chấm hỏi xem sự tích lũy động lượng này có đủ độ dày để tạo ra một cú phá vỡ kéo dài 20 pip hay không.

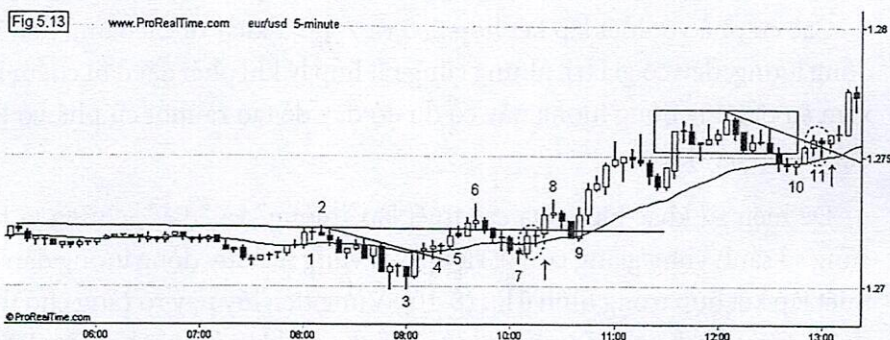
Để hiểu sự khác biệt giữa các thiết lập “mỏng” và “dày”, chúng ta hãy cùng so sánh vùng giằng co 1-2 và 6-7 với vùng tích lũy động lượng dẫn tới thiết lập kết hợp trong hình ê líp (8-10). Vùng tích lũy này rõ ràng cho thấy chất lượng cao hơn. Để ý rằng trước khi phá vỡ khỏi hình ê líp, Phe Bò đã chiếm lại được đường EMA 25 trước, có nghĩa là vùng tích lũy của họ nằm một cách thuận lợi bên trên đường trung bình, trong khi các trường hợp tại 2 và 7 thì không được như vậy. Bên trong đoạn giằng co này, một yếu tố thú vị nữa là việc Phe Bò đã phản ứng một cách rất hăng hái trước cú phá vỡ giảm tại 9, cuối cùng đã tạo ra một đáy giả rất rõ ràng trên biểu đồ.

Vì thanh 10 mang tính giảm giá cao nên nó không được coi là một thanh giá tín hiệu đủ tốt cho cú phá vỡ theo hướng tăng. Vậy chúng ta có thể bỏ qua thanh giá này, nhưng không nên rời mắt khỏi hành vi giá tại đây; với các thiết lập kết hợp trong hộp công cụ của chúng ta, chỉ cần thêm một thanh giá nữa là một cú phá vỡ hợp lệ có thể được thiết lập (mua khi giá phá vỡ lên phía trên Thanh giá Nằm trong bên trong hình ê líp).

GHI CHÚ: Nếu khung thời gian giao dịch mà bạn yêu thích nhất là giờ mở cửa phiên Anh Quốc (09:00 giờ CET) và thị trường tạo ra một thiết lập chất lượng trong thời gian đó, đừng từ chối nó. Mặc dù chuyển động giá giờ mở cửa có thể khó lường và rất nguy hiểm, nhưng nếu nó thực sự tôn trọng một cú phá vỡ được tạo dựng một cách hợp lý thì sẽ chẳng có vấn đề gì. Điều này sẽ được chứng minh trong *Chuỗi ví dụ các biểu đồ trong ngày* tại Phần 2,

những giao dịch tốt nhất của phiên Âu/Anh Quốc có thể được tìm thấy quanh giờ mở cửa phiên Anh Quốc, khi mà khối lượng giao dịch được “bơm” vào thị trường đủ để hỗ trợ cho cú phá vỡ. Tuy nhiên, bạn hãy tránh những cú phá vỡ chất lượng kém hay bất cứ thiết lập giao dịch nào xuất hiện tại đỉnh hoặc đáy của một con sóng đã kéo dài từ trước giờ mở cửa phiên Anh Quốc. Những cú phá vỡ thuộc dạng này dễ có khả năng thất bại khi phiên giao dịch trở nên sôi động.

Hình 5.13 Các mô hình đảo chiều xuất hiện dưới rất nhiều hình dáng và kích thước, nhưng có một mô hình đã tạo cho nó một mức độ nổi tiếng nhất định: mô hình vai đầu vai. Trong hình dáng cơ bản nhất, mô hình này được tạo thành bởi ba cái mái vòm nằm trên một đường xu hướng nằm ngang hoặc hơi nghiêng một chút, thường được gọi là đường viền cổ. Mái vòm chính giữa là lớn nhất (phần đầu), nhưng chính phần vai phải mới là phần đáng chú ý nhất. Nếu giá bắt đầu tạo nên áp lực tích lũy lên trên đường viền cổ, một cú phá vỡ mạnh mẽ có thể xảy ra. Cũng giống như mô hình thuận nằm ở đỉnh, mô hình nghịch đảo nằm tại đáy cũng xảy ra thường xuyên không kém. Hình 5.13 là mô hình vai đầu vai theo hướng tăng giá: ba mái vòm ngược nằm bên dưới đường xu hướng khởi đầu từ 07:00 đến hình é líp đầu tiên.

Phát hiện được các mô hình cổ điển như vậy là một việc, nhưng giao dịch được những cú phá vỡ khỏi chúng với lợi thế chấp nhận được là một việc khác. Ít nhất, chúng ta cần phải chú ý đến hai điều kiện trong tất cả các tình huống: cú phá vỡ khỏi mô hình không được ngược với áp lực chủ đạo ở hiện tại, và phải có đủ sự tích lũy động lượng trước cú phá vỡ.

Để hiểu được sự nguy hiểm của áp lực ngược hướng, hãy thử nhìn nhanh qua tiến trình trong chiếc hộp nằm phía bên phải, vào khoảng 12:00. Mặc dù nó nhỏ hơn nhiều so với mô hình phía dưới, nhưng chiếc hộp này cũng đóng khung một mô hình vai đầu vai (ba cái mái vòm), nhưng chúng ta có thể thấy ngay lý do tại sao cú phá vỡ giảm khó có khả năng thành công: nó rõ ràng đã đi ngược lại với áp lực chủ đạo trên biểu đồ. Biết được các mô hình biểu đồ là tốt, nhưng nếu không biết tôn trọng bức tranh toàn cảnh, kiểu “kiến thức” như vậy sẽ gây hại hơn là có lợi.

Trước khi bàn đến thiết lập giao dịch kết hợp trong hình ê líp đầu tiên, chúng ta hãy cùng đánh giá một vài thiết lập kết hợp khó. Ví dụ, thiết lập 1 là một bẫy giá tăng điển hình, cũng giống như thiết lập 3 trong biểu đồ ở ví dụ trước, Hình 5.12. Trước khi vào lệnh tại một cú phá vỡ yếu ớt như vậy, bạn nên tự hỏi hai câu quan trọng: (a) liệu đây có phải là một cơ hội mà những nhà giao dịch khác cũng sẽ nắm lấy? Và (b) tại thời điểm này, tinh thần của Phe Gấu là như thế nào; liệu họ sẽ chịu thua trước cú phá vỡ tăng tại 2 hay mở các vị thế bán khống mới?

Như thường lệ, câu trả lời cuối cùng chỉ có thể được tiết lộ sau khi thị trường đã chạy, nhưng chúng ta sẽ có được kha khá gợi ý về kết cục có khả năng cao nhất với áp lực chủ đạo, bối cảnh thị trường và vùng tích lũy động lượng.

Còn cú phá vỡ của thiết lập kết hợp 4 thì sao? Mặc dù khá nhỏ nhưng thiết lập này có lợi thế cao hơn một chút. Nó không chỉ nằm bên trên bệ đỡ là đường EMA 25 mà còn được hỗ trợ kỹ thuật bởi phần kéo dài của một đường xu hướng nhỏ. Nhưng vì thị trường chỉ vừa mới tăng lên từ vùng đáy liền trước, nên chúng ta không nên quá lạc quan và kỳ vọng sự tiếp diễn sẽ diễn ra ngay lập tức tại thời điểm này. Bởi ở bên trên nó cũng phải đối mặt với một kháng cự nữa (phần kéo dài đường xu hướng đi qua các đỉnh trước đó).

Một cơ hội giao dịch chắc chắn nên bị loại bỏ là cú phá vỡ của thiết lập kết hợp 5. Nếu chúng ta so sánh với con sóng tăng 3-5 trước đó, vượt lên từ vùng đáy và gần như không hề chững lại, thì cú phá vỡ mô hình này chứa đựng tất cả các đặc điểm của một cái bẫy phá vỡ mới.

Thiết lập kết hợp 5 có một điểm khá thú vị: đỉnh của Thanh giá Nằm trong vượt lên trên cao hơn một chút so với đỉnh của thanh sức mạnh. Thực ra việc này khá bình thường trong một thiết lập kết hợp và sẽ không ảnh hưởng đến ý nghĩa của bản thân mô hình. Nguyên nhân chúng ta bỏ qua cú phá vỡ này đơn giản là do sự tích lũy động lượng liền trước cú phá vỡ trông rất tệ.

Thị trường thực sự đã phá vỡ được một vài pip (6), nhưng rồi động lượng dần cạn kiệt và một đợt điều chỉnh xuất hiện. Trên con đường giảm trở lại, chỉ khi giá chạm mức hồi quy 60% của con sóng 3-6 thì Phe Bò mới nhảy vào với năng lượng cao hơn (7). Để ý giá đã tạo ra một cú chạm lại trần khi đáy của thanh 7 bật nảy lên khi chạm lại đỉnh của thanh 3.

Điều này dẫn ta đến thiết lập kết hợp trong hình ê líp đầu tiên. Thanh giá sức mạnh trong thiết lập đã cho thấy sự hăng hái của Phe Bò trong việc tham gia giao dịch với cú phá vỡ khỏi mô hình vai đầu vai. Tuy nhiên, nếu thanh giá này bị phá vỡ ngay thì nó rất dễ trở thành một phá vỡ mỗi (từ góc nhìn của chúng ta), do sự tích lũy động lượng trước đó quá yếu ớt.

Khi bạn đang chờ đợi một cú phá vỡ nhưng sự tích lũy động lượng hiện tại quá mỏng, chúng ta nên kỳ vọng thị trường không phá vỡ ngay mà thay vào đó là tạo thêm một thanh giá nữa để làm tăng áp lực trước phá vỡ. Trong trường hợp này, thanh giá được tạo thêm đó là một thanh nằm trong và từ đó hình thành một thiết lập kết hợp với thanh sức mạnh liền trước đó. Một điểm cộng nữa ở đây là đỉnh của cả hai thanh trong thiết lập đều nằm đồng mức với nhau, từ đó tạo thành một cú phá vỡ hai thanh giá cùng lúc.

Trong khi đó, đường EMA 25 xuất hiện đúng lúc để hỗ trợ cho thanh nằm trong từ bên dưới, về cơ bản biến thanh giá này trở thành một cú nén chặt gồm một thanh. Với phần vai phải của mô hình vai đầu vai giờ đã “tròn trịa”, và giá đang ép lên trên một đường viền cổ khá rõ ràng (bỏ qua cú phá vỡ mỗi), không quá khó để xác định được khoảng khắc vàng của cú phá vỡ. Nếu chúng ta tự hỏi thêm một lần nữa rằng, liệu một cú phá vỡ tăng có khiến cho một nhà giao dịch đang có vị thế bán phải lo lắng hay không, thì tôi tin giờ đây, chúng ta đã có thể trả lời câu hỏi đó một cách thuyết phục. Có lẽ thêm một thanh giá nữa trong vùng tích lũy động lượng thì sẽ

đẹp hơn (tạo ra một thiết lập kết hợp gồm ba thanh), nhưng nếu bỏ qua cơ hội này thì chúng ta đã quá cẩn trọng không cần thiết. Lệnh mua được mở như hình minh hoạ (mũi tên đầu tiên).

GHI CHÚ: Dù chúng ta luôn trông đợi các vị thế giao dịch của mình chạm được mức chốt lời càng nhanh càng tốt kể từ khi vào lệnh, nhưng thực tế sẽ không được như vậy. Bên cạnh những khó khăn ban đầu khi mới vào vị thế, một kịch bản thường gặp là giá tăng rất tốt từ đầu chỉ để quay đầu và lấy lại toàn bộ số lợi nhuận mở trước đó (8-9). Mặc dù rất khó chịu khi chúng kiến việc này nhưng bạn cần phải rèn luyện tâm trí thật tốt để vượt qua được thử thách mà không làm gì ngu ngốc, giống như thoát vị thế tại điểm hoà vốn để ngăn giao dịch chuyển sang thua lỗ. Chính trên mười lần thì tất cả những gì bạn thấy sẽ chỉ là một đợt kéo ngược bình thường để kiểm chứng lại cú phá vỡ, nếu bạn bỏ nỗi sợ qua một bên và nhìn mọi thứ bằng con mắt trung lập. Và thật tình mà nói, nếu bạn vẫn còn đang đứng ngoài thị trường mà chưa vào vị thế khi thấy một đợt kéo ngược đẹp đẽ như vậy (hãy nghĩ về thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược), thì tại sao phải sợ hãi nó khi bạn đã vào vị thế? Đặc biệt trong sóng kéo ngược đầu tiên sau một cú phá vỡ, một trong những điều tệ nhất bạn có thể làm là không cho giao dịch của bạn cơ hội để tăng trở lại sau một cú chạm lại kỹ thuật.

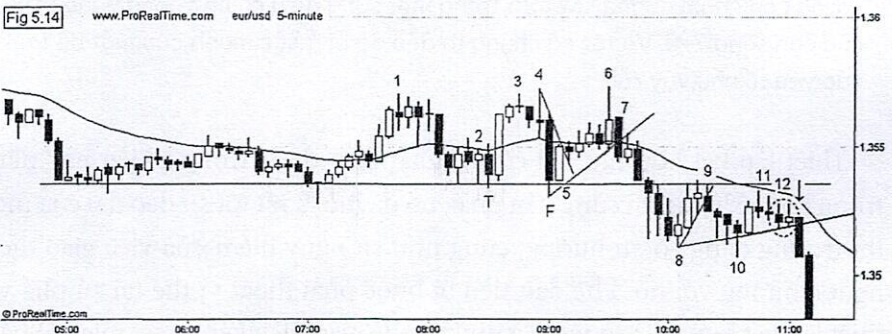
Mặc dù thỉnh thoảng nó có thể cứu bạn khỏi việc bị dừng lỗ nhưng sự lo lắng này sẽ loại bỏ rất nhiều các giao dịch tốt vốn đã có thể đem lại lợi nhuận. Hơn nữa, đoạn điều chỉnh (8-9) ở đây không chỉ là một lần chạm lại của cú phá vỡ; nó còn chạm đường EMA 25 trong một sóng điều chỉnh xuống vùng 50% của con sóng 7-8. Và tất cả chúng ta đều đã biết sức mạnh của một bộ tam các yếu tố như vậy rồi.

Thiết lập kết hợp thứ hai có thể giao dịch được trong phiên này nằm trong hình ê líp ngoài cùng bên phải, nó đã mô tả rất tốt sự dẻo dai của một thị trường đang có xu hướng, cũng như sự nguy hiểm của việc giao dịch ngược hướng với nó. Phe đầu tiên bị buộc phải thoát vị thế tại cú phá vỡ thiết lập kết hợp (11) rõ ràng là những nhà giao dịch kém may mắn đã bán khống với cú phá vỡ giảm khỏi chiếc hộp cách đó vài thanh giá.

Về mặt tâm lý, cú phá vỡ tăng của thiết lập kết hợp 11 có thể khó chấp nhận hơn cú phá vỡ khỏi mô hình vai đầu vai trước đó, nếu dựa trên việc thị trường đã tăng kha khá và Phe Gấu đã cho thấy sự khó nhằn của họ bên

trên mức 50. Nhưng nếu chúng ta tính đến đường cong dốc lên của đường EMA 25, nó cho chúng ta thấy rõ ràng xu hướng vẫn còn rất mạnh mẽ, và do đó, rất có khả năng thu hút được những người mua mới tại vùng giá nền hỗ trợ bởi đường trung bình.

Thiết lập này là sự kết hợp giữa một thiết lập kết hợp bình thường và một thiết lập nghịch đảo, tại đó thanh giá sức mạnh sẽ nằm sau Thanh giá Nằm trong. Nhưng về cơ bản thì bản chất tăng giá của nó vẫn không thay đổi. Hơn nữa, trước khi đóng cửa phía trên và bên ngoài đường xu hướng, đáy của thiết lập 11 đã tìm được hỗ trợ tại đỉnh của thanh 10, cùng lúc đó chạm lại vùng số tròn và đường EMA 25 (bộ tam các yếu tố tăng giá). Đây thực sự là một thiết lập rất đẹp - nhưng nó không có được sự ủng hộ từ cục nam châm mang tên vùng số tròn như trong giao dịch trước đó; và một yếu tố nữa cũng quan trọng không kém, đó là cú phá vỡ diễn ra trong giai đoạn buồn chán của phiên trưa với khối lượng giao dịch kém hơn (12:00-14:00). Tuy nhiên, trong một bối cảnh thị trường sôi động, như ví dụ trên, về cơ bản đây không phải là một vấn đề quá lớn và không phải lý do đủ tốt để bỏ qua một cơ hội giao dịch hợp lệ; nhưng trong một bối cảnh buồn chán hơn, yếu tố phiên giao dịch trưa chắc chắn là một điểm trừ đối với một cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng. Tốt nhất là bây giờ, chúng ta chưa nên quan tâm đến việc này và sẽ bàn kỹ hơn về các lợi thế cũng như bất lợi của từng điều kiện trong Chương 7.

Hình 5.14 Một vài biểu đồ sẽ mô tả rõ hơn bản chất giằng co của một trận chiến tại vùng số tròn. Trước cú phá vỡ khỏi đường xu hướng nằm ngang, giá đã rất nhiều lần cố gắng vượt ra khỏi vùng số tròn 50, theo cả hướng lên lẫn hướng xuống, nhưng lực hút của cục nam châm cứ liên tục

tác động, kéo giá quay ngược trở lại. Trong một bối cảnh như vậy, cả Phe Gấu và Phe Bò có thể bị mắc bẫy nhiều lần nếu họ không chú ý đến những gì đang diễn ra trên thị trường. Và chúng ta càng cần phải cẩn trọng hơn khi các thanh giá bắt đầu vượt xa độ dài trung bình đồng thời đảo chiều liên tục. Thông thường, điều này cho thấy sự nhúng tay của các Tay To và do đó, các lệnh dừng lỗ quá chặt thường sẽ rất nguy hiểm.

Mặc dù đường xu hướng nằm ngang có thể sẽ gây nhiều tranh cãi, nhưng nó vẫn là một công cụ hữu dụng để đánh dấu lần ranh giữa khu vực tăng giá và giảm giá trong buổi sớm của phiên Anh Quốc. Trong bốn chiếc mái vòm nằm phía trên, ba chiếc đằng sau đã kết hợp thành một mô hình vai đầu vai không thể nhầm lẫn được (07:00-09:45).

Trước khi mô hình đảo chiều này hoàn tất, những nhà giao dịch vào lệnh bán quá sớm đã phải trả giá cho việc nôn nóng vào vị thế với những cú phá vỡ tại T và F, theo thứ tự là một bẫy phá vỡ mỗi và bẫy phá vỡ giả. Đặc biệt, cú phá vỡ tại F (một cú phá vỡ được tích lũy rất tệ trước giờ mở cửa phiên Anh Quốc) đang mời gọi những nhà giao dịch đối lập tham gia vào một vị thế rất rõ ràng. Đối với cú phá vỡ mỗi (T), hành vi giá tại đó thực sự có các yếu tố của một cú nén chặt (một vài thanh giá bị mắc kẹt giữa đường xu hướng và đường EMA 25), nhưng đây không phải là dạng tích lũy chúng ta nhắm tới để bán khống; vì giá vẫn chưa bị thắt chặt bên dưới một đường trung bình đang giảm dần, và đường xu hướng ngang thực sự vẫn chưa được xác định một cách rõ ràng. Quan trọng hơn tất cả, đó là thanh giá “tín hiệu” trong trường hợp này là một doji tăng giá (2). Chắc chắn đây không phải là một thiết lập tốt để bán khống.

Ở phía bên trên của vùng số tròn, Phe Bò cũng đang gặp phải những khó khăn của riêng họ. Mỗi lần cố gắng tấn công các vùng đỉnh trước đó, họ đều bị buộc phải rút lui ngay lập tức. Thanh 3 hợp với thanh 1 thành một mô hình hai đỉnh, và thanh 4 là một Đỉnh giả của thanh 3. Câu chuyện cũng diễn ra tương tự với thanh 6 khi nó vượt lên đỉnh của thanh 4. Và nguyên do của những cú phá vỡ thất bại này là rất rõ ràng: Sự tích lũy động lượng trước phá vỡ là rất tệ.

Nếu chỉ với một đỉnh hoặc đáy đơn lẻ cũng đủ để tạo nên một cục nam châm kỹ thuật, thì các đường biên của vùng phạm vi giá còn có thể làm

nhiều hơn vậy. Do đó, những nhà giao dịch phá vỡ không phải là những người duy nhất bị mắc bẫy trong một cú phá vỡ giá; mà bất kỳ tay chơi nào giao dịch bên trong vùng phạm vi với một điểm dừng lỗ nằm ngoài vùng đó một chút đều có thể mắc bẫy theo cách tương tự. Hãy thử nghĩ đến kịch bản tệ hại của một nhà giao dịch đã đặt dừng lỗ cách một vài pip dưới đáy T một cách “an toàn”. Hay một nhà giao dịch khác đã đặt dừng lỗ phía trên đỉnh thành 3 hoặc 4. Thông điệp đã rõ ràng: khi hành vi giá cho thấy sự khó lường ở mức độ cao, tốt nhất là không nên lựa chọn phe để đi theo cho đến khi mọi chuyện ngã ngũ.

Trên tinh thần đó, cú phá vỡ của thiết lập kết hợp 5 tốt nhất nên được bỏ qua, và tương tự đối với cú phá vỡ thiết lập 7, mặc dù nó có khả năng tạo ra áp lực phá vỡ cao hơn.

Nếu tính đến chiều dài của con sóng phá vỡ 6-8, sóng kéo ngược 8-9 lại là một đợt điều chỉnh quá nông để thanh 9 có thể trở thành một thiết lập bán khống với tín hiệu phá vỡ mô hình có kéo ngược. Cú phá vỡ dưới thanh giá này không chỉ cho chúng ta một điểm vào lệnh cách khá xa đường EMA 25, mà nằm lớn vồn bên trên còn là một cục nam châm mang tên cú chạm lại trần tại đáy của thiết lập kết hợp 7, thêm cả một lần chạm lại vùng số tròn nằm cách một vài pip cao hơn. Bất kể lúc nào có những cục nam châm ngược rõ ràng vẫn còn hiện diện trên biểu đồ, nhà giao dịch có thể sẽ chưa sẵn sàng giao dịch cú đảo chiều của một sóng kéo ngược, bởi đợt kéo ngược vẫn chưa hoàn tất. Đây là lý do mọi thứ sẽ thuận lợi hơn khi những cục nam châm này không còn là chướng ngại vật cho vị thế của chúng ta nữa, tức là sau khi giá đã tạo một cú chạm với đường EMA 25.

Từ 10:00 đến 11:00, thị trường hình thành một mô hình có thể được gọi là biến thể của mô hình cờ giảm (lá cờ 8-12 được treo bên trên cán cờ 6-8). Do đó, Phe Bò không chỉ đã đánh giá được tình hình thị trường qua mô hình vai đầu vai bị phá vỡ, mà bây giờ họ còn gặp thêm rắc rối khi giá có khả năng tạo ra một mô hình lá cờ: cú phá vỡ khỏi lá cờ có thể kích hoạt một đợt giảm giá bằng với chiều dài của sóng 6-8. Thêm vào đó là lực kéo rất mạnh của vùng số tròn lớn 1.35 nữa.

Với tình trạng tệ hại mà Phe Bò đang gặp phải, họ thực sự đáng khen khi vẫn giữ vững thế trận trước Phe Gấu mặc dù mô hình vai đầu vai đã bị

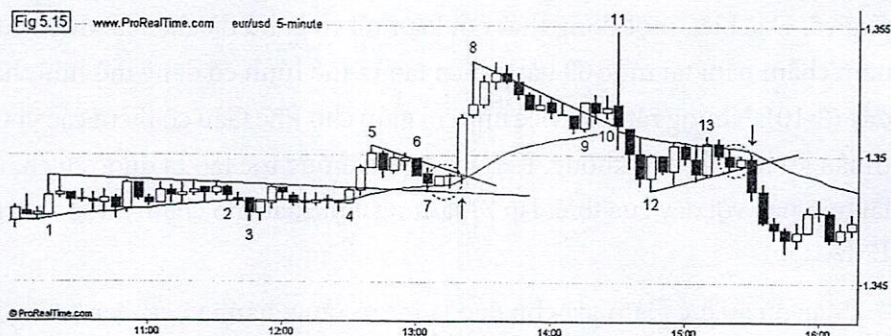

phá vỡ. Đặc biệt, một động thái nổi loạn rất rõ là họ đã chặn lại được cục nam châm nằm tại mức 00 bằng cách tạo ra mô hình có dạng mô hình hai đáy (8-10). Nhưng rất tiếc, việc này chỉ giúp cho Phe Gấu có thêm các vị trí thuận lợi hơn để bán khống. Kết quả là giá không thể tạo ra được cú chạm lại trần nào với đáy của thiết lập 7, và cũng chưa bao giờ chạm được đường EMA 25.

Mặc dù áp lực giảm giá chủ đạo là rất rõ ràng, hành vi giá bên trong lá cờ không thực sự được tích lũy đủ chặt giống như một vại ví dụ về mô hình lá cờ trước đây của chúng ta. Ngay cả đường xu hướng bên dưới lá cờ cũng không phải thuộc hàng chất lượng cao cho lắm (thực ra nó được vẽ một cách hơi tùy tiện). Trong phần lớn các trường hợp như vậy, khi chúng ta tuân thủ các kỹ thuật vào lệnh thận trọng thì việc vào lệnh ở đây là không hợp lệ. Tuy nhiên, trong vài tình huống khác thì khả năng có được sự tiếp diễn sau một cú phá vỡ đặc biệt có thể đủ hấp dẫn, để cho phép chúng ta không quá cứng nhắc giống như cách vào lệnh thông thường. Nhưng hãy chú ý rằng, tốt nhất bạn không nên quá lạm dụng việc này và phải chú ý đến bối cảnh của từng thị trường.

Về cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ, tôi tin rằng chúng ta cần một chút táo bạo ở đây. Thật sự thì đường EMA 25 vẫn chưa được kiểm chứng lại một cách đáng hoàng, nhưng với không ít hơn bốn thanh doji giảm giá liên tiếp đang tạo ra áp lực tích lũy bên trong lá cờ (các thiết lập kết hợp 11 và 12), hoàn toàn khả thi khi kết luận rằng, áp lực tăng giá đang yếu ớt một cách tệ hại. Hãy nghĩ như thế này: nếu bạn là một nhà giao dịch đang có vị thế mua, liệu bạn có chịu ngồi yên và hy vọng kịch bản tốt đẹp nhất sẽ xảy đến với mình khi giá phá vỡ thiết lập kết hợp 12 - hay bạn sẽ chấp nhận thất bại và thoát vị thế?

Các nhà giao dịch thận trọng dĩ nhiên có thể bỏ qua tín hiệu vào lệnh này, nhưng thật không dễ để tranh cãi với một nhà giao dịch thuộc Phe Gấu khi anh ta cố gắng nắm lấy cơ hội bán khống tại đây. Cuối cùng, ngay khi thiết lập kết hợp 12 bị phá vỡ, nguyên tắc con sóng cán cờ - lá cờ được áp dụng, giá giảm sâu mà không có bất kỳ sự cản trở nào. Đó chỉ đơn giản là tổng hòa kết quả của tất cả các yếu tố được phân tích bên trên.

Hình 5.15 Tiến trình nén chặt 1-2 có thể đã có lợi cho bên mua, nhưng nó vẫn cần thêm nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Bò tham gia, để kích hoạt được cú phá vỡ. Vì kịch bản đó không xảy ra, nên Phe Gấu đã phản công lại tại 3, nhưng cuối cùng họ vẫn thất bại. Trong khi tiến trình 3-4 được hình thành, Phe Bò đã dần dần lấy lại được thế trận một lần nữa, vượt qua Phe Gấu và tích lũy được áp lực trước phá vỡ.

Cú phá vỡ lên trên thanh 4 là một điểm vào lệnh hợp lệ cho thiết lập phá vỡ mô hình, nhưng chúng ta hãy coi như đã bỏ lỡ nó vì lý do nào đó. Có nghĩa là giờ đây, chúng ta phải theo dõi sát sao hành vi giá tiếp theo để xem có bắt kịp con tàu tăng giá này không. Nếu làm được việc này, chúng ta đang nắm trong tay thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược và người anh em mạnh mẽ không kém của nó là thiết lập kết hợp.

Giá cần 45 phút, tức 9 thanh giá 5 phút, để hình thành một thiết lập kết hợp (trong hình ê líp). Nếu thiết lập kết hợp này hình thành tại điểm cuối của một sóng kéo ngược đến hỗ trợ là đường xu hướng, nó sẽ trở thành một thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược. Dĩ nhiên, có thể gọi những thiết lập giao dịch theo cái tên nào cũng được.

Phản ứng ban đầu của thị trường sau cú phá vỡ lên thanh 4 không thể nào chuẩn mực hơn. Đầu tiên là đợt tăng đến cực nam châm vùng số tròn (5), rồi một chút chững lại tại vùng đó trong một vài thanh giá, sau đó là một sóng kéo ngược đến phần kéo dài của đường xu hướng. Khi kết thúc con sóng, đáy của thanh 7 chạm lại đường EMA 25 trong khi giá đã điều chỉnh khoảng 60% của con sóng phá vỡ 4-5 (bộ tam các yếu tố thuận lợi). Đã lâu rồi chúng ta chưa thấy được hành vi giá trước phá vỡ mang tính chuẩn mực cao như vậy.

Bằng cách vẽ một đường xu hướng đi qua các đỉnh của sóng kéo ngược, chúng ta có thể thấy rằng khi thiết lập kết hợp được hình thành, vùng giằng co 5-6 dần chuyển thành một dạng mô hình lá cờ. Nó chính là một khái niệm mà chúng ta đã từng bàn đến trong một phần bàn luận trước đây: sự hình thành của một lá cờ nhỏ bên ngoài đường biên của một mô hình lớn hơn. Nếu lá cờ nhỏ này bị phá vỡ luôn, nó cho thấy sự thất bại của những nhà giao dịch đối lập trong việc đảo ngược lại cú phá vỡ của mô hình lớn và do đó cho tín hiệu tiếp diễn rất mạnh.

GHI CHÚ: Không phải nhà giao dịch nào cũng tuân thủ theo một chiến lược phá vỡ. Một kịch bản giao dịch rất phổ biến là mua hoặc bán ngay tại một cú chạm lại kỹ thuật. Ví dụ, Phe Bò còn đang đứng ngoài có thể mua tại đáy của thanh 7 ngay khi nó chạm vào bộ tam các yếu tố hỗ trợ. Kỹ thuật vào lệnh này khác biệt rất lớn so với phương pháp của chúng ta nhưng không có nghĩa là nó không hiệu quả. Thực ra, trong trường hợp đặc biệt này, một nhà giao dịch có thể phản biện rằng, nếu một vị thế được mở phía trên thanh 4 là hợp lệ nhưng đã bị bỏ lỡ, anh ta có thể vào lại vị thế tại đáy của thanh 7 để bù lại cho việc anh ta đã bỏ lỡ cú phá vỡ trước đó mà không mất gì.

Mặc dù không dễ để phản biện lại lập luận này nhưng bất kỳ vị thế nào cũng cần được đánh giá tốt nhất trong bối cảnh hiện tại. Trên tinh thần đó, trước khi chuyển đổi thành một mô hình lá cờ, vùng giằng co 5-6 đã cho thấy các đặc tính giảm giá của một mô hình chữ M tại phần chính giữa. Như vậy đối với chúng ta, việc mua vào tại đáy của thanh 7 đã đi ngược lại tính giảm giá của đoạn giằng co này. Đúng vậy, đôi khi việc bỏ lỡ một vị thế ngay từ đầu lại có lợi: thay vì phải nắm giữ một giao dịch không thuận lợi, chúng ta có cơ hội đánh giá lại tình hình từ góc nhìn an toàn của một người đứng ngoài thị trường. (Dĩ nhiên, về dài hạn thì liên tục bỏ lỡ những cơ hội giao dịch sẽ không tốt.) Nhưng việc này lại dẫn tới một vấn đề nữa. Chúng ta nên làm gì tại thanh 7 khi đã vào vị thế tại cú phá vỡ đầu tiên ở thanh 4? Cuối cùng, bằng việc từ chối vào lệnh tại thanh 7, cơ bản chúng ta đã thừa nhận rằng, giao dịch mua khi giá phá vỡ thanh 4 đã không còn hợp lệ nữa. Và điều đó ngầm định rằng, chúng ta đã phải thoát vị thế mua khi giá rơi xuống dưới thanh 6. Trung thực mà nói, đó là một lựa chọn hợp lý, nhưng chúng ta sẽ bàn về vấn đề này kỹ hơn trong Chương 6 về “Thoát vị thế Thủ công”.

Tóm lại, nếu chúng ta bỏ lỡ một cú phá vỡ và không có cơ hội nào để vào vị thế lần hai ngay sau đó (giống như một sóng kéo ngược nhỏ ngay bên cạnh thanh giá vào lệnh, hay tại thanh giá sau đó), cách tốt nhất là chấp nhận nó đã trôi qua và không cố gắng tìm cách để đuổi theo nữa. Chúng ta chỉ quay lại đánh giá tình hình bằng một con mắt trung lập và bước tiếp.

Như có thể thấy, sóng kéo ngược đã không kéo quá dài (5-6), chỉ thêm một vài thanh giá nữa là nó sẽ trở thành một tiến trình tiếp diễn xu hướng (từ 5 đến hình ê líp). Thiết lập kết hợp trong hình ê líp đã bị đảo ngược, tức là thanh giá “sức mạnh” lại đứng sau Thanh giá Nằm trong, nhưng vị trí như vậy không ảnh hưởng đến ý nghĩa của thiết lập (vào lệnh mua phía trên thiết lập).

Liệu việc vào vị thế ngay tại thanh giá đầu tiên của thiết lập kết hợp - thanh nằm trong đầu tiên của hình ê líp - có là một lựa chọn tốt? Sẽ có nhiều ý kiến khác nhau, nhưng làm vậy tức là chúng ta đã vào lệnh khi cú phá vỡ đang được tích lũy khá là mỏng; mặc dù đang nằm bên trên vùng hỗ trợ rất tốt của đường EMA 25 và phần kéo dài của đường xu hướng, nhưng thanh giá nhỏ đó là thanh đầu tiên đi ngược lại với khối hành vi giá dày đặc phía trên, và sức mạnh của nó cũng không được lớn lắm, chưa phải là một dấu hiệu rõ ràng của sức mạnh tăng giá. Sau khi thanh doji xuất hiện thì câu chuyện chắc chắn đã rõ ràng hơn. Để ý rằng thanh doji này ban đầu cũng đã vượt xuống đáy của thanh nằm trong liền trước rồi đảo chiều và đóng cửa cao phía trên (tạo Đáy giả). Đó luôn là một yếu tố thuận lợi nếu bạn nghĩ đến việc mua lên.

Khoảng một giờ sau, xuất hiện thêm một thiết lập kết hợp thú vị nữa, một biến thể gồm 3 thanh giá (9-10). Hai thanh nằm trong tiếp nối theo sau thanh sức mạnh 9 đẩy giá phá vỡ lên khỏi một mô hình lá cờ (8-9) và đang tích lũy áp lực để tạo ra một cú phá vỡ tăng giá nữa. Nếu tính theo định nghĩa chính xác thì các thanh này chưa thực sự là những Thanh giá Nằm trong (chúng vượt ra ngoài thanh trước một chút), nhưng chúng đã tạo ra được áp lực cần thiết và thiết lập nên một cú phá vỡ rất tốt. Vậy bối cảnh xung quanh thì sao? Liệu chúng có đủ thuận lợi như thiết lập kết hợp đầu tiên không?

Để trả lời câu hỏi này, hãy khởi đầu bằng cách so sánh vùng hỗ trợ kỹ thuật bên dưới thiết lập này với thiết lập kết hợp trước đó bên tay trái. Ngay lập tức, chúng ta có thể thấy được sự khác biệt rất lớn. Thiết lập kết hợp trong hình ê líp nằm trên một vùng giằng co khá dày đặc 1-4 trong khi được dẫn dắt bởi đường EMA 25. Mặt khác, bên dưới thiết lập kết hợp gồm ba thanh giá 9-10, chúng ta không tìm thấy vùng hỗ trợ nào, ít nhất là trong khoảng dừng lỗ cho vị thế. Thay vào đó lại có hai cực nam châm ngược có khả năng cao sẽ khiến giao dịch gặp rắc rối: đường EMA 25 cách khoảng 12 pip dưới điểm vào lệnh và mức giá 00 cách phía dưới thêm vài pip nữa. Một cú chạm lại cực nam châm thứ hai là hoàn toàn có thể xảy ra, khi vùng giá bị phá vỡ trước đó chưa được kiểm chứng lại lần nào.

Nhưng có thêm một vấn đề nữa đặc biệt đáng quan tâm và đủ nguy hiểm để bỏ qua hoàn toàn giao dịch này. Nhìn kỹ hơn, chúng ta có thể thấy rằng, cú phá vỡ tại thanh 11 xuất hiện ngay lúc 14:30 giờ CET, chính là thời điểm thị trường Mỹ có tin quan trọng được công bố (một giờ trước giờ mở cửa thị trường chứng khoán Mỹ). Nhìn độ dài kinh khủng của thanh giá này, có thể kết luận nó chính là kết quả của tin tức mới được công bố. Một nhà giao dịch bình thường không cần quá nhiều kinh nghiệm cũng có thể hiểu được rằng, các sự kiện như vậy có thể xóa bỏ hoàn toàn bối cảnh kỹ thuật của thị trường, và gây ra trượt giá lớn tại cả điểm vào lệnh và thoát lệnh. (Chúng ta sẽ bàn kỹ hơn về vấn đề báo cáo tin tức trong Chương 6).

Đỉnh của cú tăng vọt do tin tức này gần chạm được cực nam châm vùng 50 (11), nhưng rồi áp lực ngược chiều ập đến và khiến thị trường giảm trở lại, xóa sạch toàn bộ Phe Bò dám cả gan cản đường. Đợt giảm không ngừng lại cho đến khi giá đuối sức quanh các vùng đỉnh đầu tiên của tiến trình 1-4, một lần nữa lại đóng vai trò hỗ trợ (12). Cuối cùng thì đáy thanh 12 cũng chạm lại đáy thanh 7 không lệch một pip: một vị trí đẹp để cho Phe Gấu chốt lợi nhuận nhanh từ đợt giảm giá trước đó, hay cho Phe Bò hăng hái mua vào với kỳ vọng có một cú bật khỏi vùng hỗ trợ (không khuyến nghị vào lệnh theo cách này).

Tiếp theo là một trận chiến giằng co giữa Bò và Gấu chứa đựng toàn bộ các đặc điểm của một mô hình lá cờ được treo trên phần cán cờ chính là đợt giảm giá do tin tức liền trước 11-12. Một đường xu hướng nằm dưới lá

cờ có thể được vẽ một cách dễ dàng và nó được giữ vững rất tốt cho đến khi gần như không còn chỗ cho thanh nến nào hình thành bên trong mô hình nữa. Trong giai đoạn hình thành lá cờ, có một vài lần Phe Bò cố gắng để lật ngược tình thế, với thanh 13 là lần cố gắng thất bại rõ ràng nhất (Đỉnh giá bên trong một cú nén chặt).

Chúng ta sẽ rất dễ gặp một thiết lập kết hợp tạo ra một cú phá vỡ từ một vùng nén chặt (hình ê líp thứ hai). Hãy để ý rằng, Thanh giá Nằm trong - thanh tín hiệu của chúng ta - là một thanh nến tăng giá vốn không được thuận lợi lắm khi ta đang nhắm đến việc bán khống; nhưng một thanh giá nhỏ như vậy thì không phải là vấn đề quá lớn.

Ngay cả như vậy thì cũng nên chú ý rằng, giao dịch này không có chất lượng cao bằng lệnh mua tại thiết lập kết hợp đầu tiên. Giao dịch mua đầu tiên có được vùng hỗ trợ tuyệt vời và thực sự có được sự ủng hộ từ áp lực chủ đạo của thị trường. Lệnh bán khống tại cú phá vỡ khỏi lá cờ lại là kết quả của một sự thay đổi trong bối cảnh thị trường vào giữa phiên được kích hoạt bởi một đợt ra tin khiến thị trường đảo chiều. Đó không phải là các điều kiện đạt tiêu chuẩn để mở một vị thế đặt cược vào sự tiếp diễn xu hướng. Nhưng một lần nữa, chúng ta không nhất thiết phải cần các lợi thế tốt nhất để có thể vào lệnh, các vị thế chấp nhận được hoàn toàn có thể đủ tốt. Theo góc nhìn như vậy thì cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ có thể là một giao dịch đáng để thực hiện - một lệnh thắng bù lại được hai lệnh thua. Tuy nhiên, cách nhận định mang tính lạc quan như vậy tốt nhất không nên được áp dụng với một sự kiện tin tức quan trọng, đơn giản vì mức độ rủi ro cho giao dịch đó là không thể nào xác định chắc chắn được (có tiềm năng di chuyển mạnh theo hướng ngược lại). Do đó, chúng ta nên bỏ qua giao dịch tại thanh 10.

THIẾT LẬP ĐẢO CHIỀU CON SÓNG KÉO NGƯỢC

Do sự tồn tại của quá nhiều chuyển động khó lường trên bất kỳ biểu đồ nào, không khó để cho các chiến lược giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược có được thứ hạng cao trên danh sách các kỹ thuật giao dịch phổ biến. Mặc dù chiến lược này có vẻ hấp dẫn nhưng các nhà giao dịch tốt nhất không nên coi thường các rủi ro của nó. Một nguyên nhân khiến chúng ta

luôn cần phải cẩn trọng khi sử dụng kỹ thuật này là các yếu tố đi ngược lại với xu hướng. Bởi ngay cả khi sự đảo chiều được thực hiện thuận theo áp lực chủ đạo, vẫn sẽ luôn có áp lực ngược lại từ con sóng kéo ngược.

Những con sóng kéo ngược thì có nhiều hình dạng và kích thước, nhưng tất cả đều có thể được phân thành một trong hai loại: điều chỉnh về giá hoặc điều chỉnh về thời gian. Ở loại điều chỉnh về thời gian, con sóng kéo ngược thường có dạng một lá cờ nằm ngang hoặc nghiêng một chút. Trong các trường hợp như vậy, có thể giao dịch cú phá vỡ “đảo chiều” giống như một thiết lập phá vỡ mô hình thông thường (hoặc một biến thể của nó).

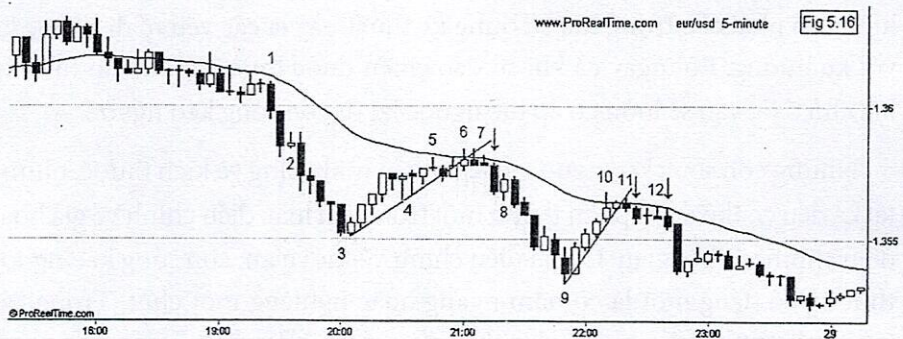
Con sóng điều chỉnh về giá thường sẽ nằm hơi nghiêng hoặc dốc. Để được coi là một sóng kéo ngược hình thành thiết lập đảo chiều tiềm năng, con sóng này phải điều chỉnh khoảng 50 đến 60% chiều dài của con sóng chính trước đó. (Trong một xu hướng rất mạnh thì 40% cũng được miễn là thiết lập được tạo nên đủ tốt).

Nhưng thay vì cố gắng đo lường chính xác mức độ điều chỉnh của nó, có một việc làm tốt hơn là đợi đợt điều chỉnh chạm đường EMA 25 trước, hoặc xuyên thủng nó một ít, rồi tìm một cú đảo chiều để giao dịch. Thực ra chỉ cần tuân theo nguyên tắc này thôi là chúng ta đã ngăn chặn được phần lớn các bẫy giá đảo chiều của con sóng kéo ngược rồi.

Một yếu tố thuận lợi hơn nữa là trước khi đảo chiều, đợt điều chỉnh có thể có một cú chạm lại một yếu tố hỗ trợ hoặc kháng cự, như phần kéo dài của một đường xu hướng, một cú chạm lại trần, một đỉnh hoặc đáy trước đó trong con sóng chủ đạo, hay thậm chí một vùng số tròn.

Cách vào lệnh tiêu chuẩn tại cú đảo chiều con sóng kéo ngược là vào tại cú phá vỡ của một thanh giá tín hiệu. Thanh giá này có thể trở thành đỉnh hoặc đáy của sóng kéo ngược luôn (đảo chiều trong một thanh), nhưng thường gặp hơn là cú đảo chiều xảy ra sau ít nhất một vài thanh giá giằng co qua lại trước khi sẵn sàng “quay đầu”.

Cần chú ý rằng, các đặc điểm được liệt kê bên trên tốt nhất nên được coi là chỉ dẫn để tìm ra mức độ ‘chín’ của đợt điều chỉnh và sự sẵn sàng của cú đảo chiều. Các kỹ thuật giao dịch đảo chiều phải luôn được dựa trên bức tranh toàn cảnh và áp dụng theo đó.

Hình 5.16 Trong các phần bàn luận trước, chúng ta đã nhắc sơ bộ về khái niệm tỷ lệ trong mối quan hệ giữa xu hướng và con sóng kéo ngược. Chúng ta có thể gọi nó là nguyên tắc hài hoà. Mặc dù trông nó có vẻ chủ quan, nhưng bên trong nó chứa một vài yếu tố có thể vận dụng mà không cần phải tranh cãi quá nhiều. Dấu hiệu hài hoà đầu tiên, và khá dễ để phát hiện, đó là một mức độ hồi quy vừa phải. Một yếu tố khác cần chú ý đó là cách mà những thanh giá được tạo ra trong con sóng kéo ngược. Chúng không nhất thiết phải toàn bộ là trắng hoặc đen, nhưng chiều dài trung bình của chúng không được vượt quá các thanh giá trong con sóng chủ đạo. Nói chung, con sóng tiềm năng nhất để giao dịch đảo chiều là sóng kéo ngược trông có vẻ “miễn cưỡng” nhất, di chuyển ngược lại với áp lực chủ đạo trước đó.

Để ước chừng số phần trăm điều chỉnh của con sóng, tốt nhất chúng ta nên chọn điểm mà con sóng chủ đạo bắt đầu di chuyển mạnh (1). Theo cách này, sóng kéo ngược 3-6 đã hồi quy khoảng 50% của sóng 1-3; và tương tự sóng 9-10 cũng vậy khi so với sóng 7-9. Biểu đồ này cũng cho thấy lý do đường EMA 25 là một đường trung bình rất tuyệt vời để đặt lên trên biểu đồ 5 phút; trong một xu hướng bình thường thì nó thường “di chuyển chậm” vừa đủ cho một con sóng kéo ngược chạm vào trước khi đảo chiều.

Bạn đọc hãy để ý bẫy giá giảm dưới thanh 5. Có ít nhất 4 lý do khiến cho cú phá vỡ nhỏ này không đạt tiêu chuẩn để làm thanh vào lệnh: (a) cú phá vỡ đâm thẳng vào một tập hợp các thanh giá tăng bên tay trái (4); (b) nó đâm vào hỗ trợ của một đường xu hướng nối các đáy của sóng kéo ngược, (c) đường EMA 25 vẫn chưa được kiểm chứng lại một cách đàng hoàng (chưa có sự tích lũy động lượng nào trong cú đảo chiều); và (d) chưa có

một cú chạm lại nào của đỉnh con sóng kéo ngược với một yếu tố kỹ thuật tồn tại trước đó.

Không có nguyên nhân nào bên trên khiến chúng ta vào vị thế theo hướng mua, nhưng chúng là các nguyên nhân hợp lý để chưa vào vị thế bán.

Một cú phá vỡ cũng nguy hiểm không kém là lần xuyên thủng đường xu hướng nối đáy của sóng kéo ngược cách dưới đó vài pip. Khi nhắm đến việc giao dịch đảo chiều một con sóng kéo ngược, bạn phải hiểu rằng, đợt kéo ngược đó sẽ làm tắt cả mọi thứ trong khả năng của nó để trì hoãn lại, nếu không phải là chặn đứng không cho giá đảo chiều. Đó là lý do chúng ta sẽ thấy rất nhiều cú đảo chiều giả tại lần cố gắng đầu tiên; thay vì “tránh đường” ngay lập tức tại cú phá vỡ đầu tiên thì những nhà giao dịch đối lập sẽ quay trở lại để tận dụng sự đuối sức tạm thời của sóng kéo ngược. Vì lý do này, bản thân một đường xu hướng kết nối con sóng kéo ngược bị phá vỡ chưa phải là tín hiệu vào lệnh đáng tin cậy, và thậm chí còn tệ hơn khi đợt điều chỉnh vẫn chưa chạm lại một yếu tố hỗ trợ hay kháng cự nào.

Về một yếu tố hỗ trợ hoặc kháng cự, nó xuất hiện càng rõ ràng thì càng tốt, nhưng ngay cả một đỉnh hay đáy của một thanh giá trông có vẻ không quan trọng cũng có thể làm được việc đó. Ví dụ, trong sóng giảm 1-3, thanh 2 là một lần chững lại nhỏ trong xu hướng giảm, về cơ bản thì là một lần cố gắng vượt lên trên thất bại của Phe Bò. Tại thời điểm xuất hiện, nó trông có vẻ kém quan trọng, nhưng cuối cùng đáy của thanh giá này chính là đỉnh cao nhất của sóng kéo ngược bên dưới (đỉnh 6 chạm lại đáy 2).

Như chúng ta đã biết, khi một đợt điều chỉnh 50 - 60% xảy ra hợp với một đường EMA 25 đang dốc xuống và một lần chạm lại kỹ thuật (bộ tam yếu tố hỗ trợ), câu chuyện sẽ luôn trở nên hấp dẫn. Lúc này các tay chơi có thể áp dụng các chiến lược đảo chiều, và do đó, các nhà giao dịch đối lập sẽ bị buộc phải thoát vị thế (tiềm năng tạo ra áp lực kép).

Phải cần ba thanh giá tại vùng đỉnh của sóng kéo ngược thì giá mới thiết lập được cú đảo chiều có thể giao dịch được (6-7). Về mặt kỹ thuật thì đây cũng là một phá vỡ thiết lập kết hợp. Mặc dù cả thanh sức mạnh và thanh nằm trong của thiết lập kết hợp 7 đều không có gì nổi bật, nhưng khả năng chỉ ra thời điểm và vị trí vào lệnh của chúng là tuyệt vời; và hai đáy bằng nhau của chúng cho phép chúng ta bán khống từ một cú phá vỡ áp lực kép.

Ngoài ra, còn một cục nam châm tại vùng 50 nằm cách bên dưới khoảng 25 pip. Đây là một thiết lập đảo chiều có xác suất cao trong tất cả các mặt (có thể được coi là một thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược).

Một yếu tố nữa làm tăng khả năng thắng của thiết lập đảo chiều này là tính chất “đầu tiên”. Đó là sóng kéo ngược đầu tiên đi ngược lại với cú phá vỡ 1-3. Các đợt điều chỉnh sau đó hoàn toàn có thể tạo ra những cú đảo chiều giao dịch được (giống như trong biểu đồ này), nhưng sóng kéo ngược đầu tiên chạm lại đường EMA 25 trong một xu hướng vừa mới được hình thành về cơ bản là có tỷ lệ thắng cao nhất.

Khoảng một giờ sau, con sóng kéo ngược thứ hai cho thấy các điểm tương đồng lớn với sóng đầu tiên. Một lần nữa, đợt điều chỉnh này đã hồi quy khoảng 50% của con sóng chủ đạo trước đó, và tại phần đỉnh, chúng ta thấy một cú chạm lại kỹ thuật nữa với một thanh nến chững lại bên tay trái (đỉnh thanh 10 chạm lại thanh 8). Có lẽ, một cú chạm lại trần với đáy của thiết lập kết hợp 7 sẽ hợp lý hơn khi giá chạm lại cục nam châm nổi bật nhất, nhưng như vậy thì đường EMA 25 sẽ bị xâm phạm quá nghiêm trọng và con sóng 7-9 sẽ bị hồi quy gần như toàn bộ. Sóng kéo ngược này vẫn đủ tốt, và do đó, nó trở thành một ứng cử viên tiềm năng để giao dịch đảo chiều.

Thanh 11 là thanh giá giảm đầu tiên xuất hiện tại vùng đỉnh của đợt điều chỉnh. Liệu nó có nguy hiểm giống như thanh 5 trước đó không?

Trước tiên, chúng ta hãy đánh giá các điểm mạnh: (a) con sóng kéo ngược đã điều chỉnh khoảng 50% của sóng 7-9; (b) giá đã xuyên thủng đường EMA 25 một chút và chững lại bên dưới nó, tích lũy áp lực tại đó; (c) đường xu hướng nối các đáy của sóng kéo ngược đã bị phá vỡ và không thể cản đường cú đảo chiều; (d) thanh 11 là một thanh giá đảo chiều giảm và nằm rất thuận lợi tại vị trí gần với đường trung bình (không có áp lực hút của nam châm ngược); (e) đỉnh của đợt điều chỉnh đã tạo ra một cú chạm lại kỹ thuật với thanh 8; (f) thị trường vẫn còn đang nằm trong xu hướng giảm.

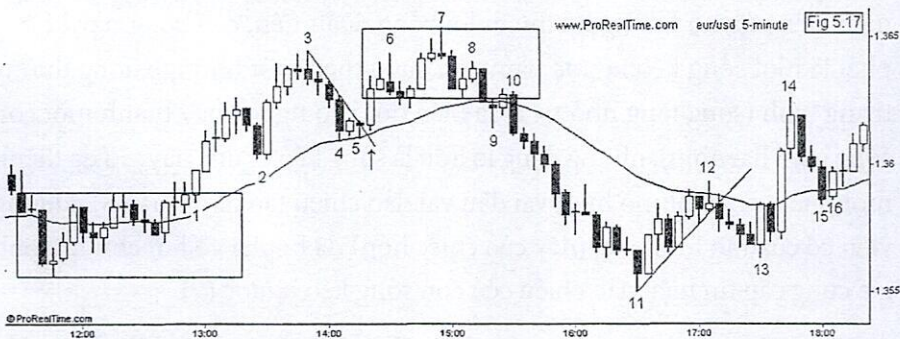
Ngược lại, các điểm yếu là: thanh 11 là một thanh giá đảo chiều khá khiêm tốn so với sức mạnh tương đối của sóng kéo ngược trước đó, và cũng là thanh giá giảm đầu tiên xuất hiện trong chuỗi các thanh giá gần đó (đây không phải là yếu tố mang tính quyết định đến việc chúng ta có chọn giao

dịch hay không). Và bản thân sóng kéo ngược này là con sóng thứ hai đi ngược lại với áp lực giảm giá chủ đạo. Đối với những nhà giao dịch thận trọng thì đây có thể là các yếu tố nên phải cảnh giác.

Với rủi ro bỏ lỡ hoàn toàn cú đảo chiều thì một lựa chọn tốt luôn là chờ đợi một hoặc nhiều thanh giá nữa hình thành để nhìn thấy câu chuyện rõ ràng hơn. Nếu thanh 11 không được chọn làm thanh tín hiệu thì thanh 12 có thể thay thế rất tốt. Tiếp nối theo sau cú phá vỡ trước đó của thanh 11, đây chính là cú phá vỡ thứ hai theo hướng giảm. Trong rất nhiều các tình huống đảo chiều, chính cú phá vỡ thứ hai mới kích hoạt được áp lực kép mà chúng ta đang cần.

GHI CHÚ: Để hiểu được lợi thế của cú phá vỡ thứ hai so với cú phá vỡ nhất, chúng ta có thể coi một đợt đảo chiều trong một sóng kéo ngược tăng giá là một mô hình chữ M (và coi đợt đảo chiều trong một sóng kéo ngược giảm giá là một mô hình chữ W). Để hình dung được, bạn hãy dò theo hành vi giá từ điểm khởi đầu của sóng kéo ngược đến điểm khởi đầu của cú phá vỡ thứ hai. Ví dụ, trong một sóng kéo ngược tăng giá, đầu tiên hành vi giá di chuyển tăng lên để chạm đường EMA 25, rồi giảm xuống để tạo cú phá vỡ đầu tiên, rồi tăng trở lại ngược với cú phá vỡ này, rồi lại giảm xuống một lần nữa (tạo ra cú phá vỡ thứ hai). Đó chính là cú đảo chiều của một mô hình chữ M.

Hình 5.17 Bên cạnh áp lực chủ đạo, một yếu tố nữa cần phải đánh giá trong các kỹ thuật giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược, và không hề kém quan trọng, là xem xét thị trường đang có xu hướng hay đi ngang. Một đợt đảo chiều con sóng kéo ngược mà phải vượt qua một vùng giá đi ngang

thì dễ gặp nhiều rắc rối hơn. Phiên giao dịch bên trên cho ta thấy ví dụ về các cú đảo chiều thuộc cả hai dạng này.

Sau đợt điều chỉnh 3-4 thì chúng ta xác định được xu hướng tăng đang tồn tại. Sóng kéo ngược này nằm dốc xuống và di chuyển rất có trật tự (chỉ bao gồm các thanh giá giảm), đã hồi quy khoảng 50% của sóng 1-3 và là sóng đầu tiên chạm lại đường EMA 25 kể từ cú phá vỡ khỏi chiếc hộp bên tay trái. Bởi vì cú đảo chiều trước đó tại 2 khá là mượt mà trên biểu đồ 5 phút nên biểu đồ này không có một cú chạm lại trần đúng tiêu chuẩn (không có bệ đỡ nào để giá bật nảy lên trên), nhưng sóng kéo ngược 3-4 cũng tìm được hỗ trợ và tạo ra một đáy cao hơn. Đường xu hướng giảm nối các đỉnh trong sóng kéo ngược cũng là một yếu tố lợi thế, thiết lập nên sự kết hợp tuyệt đẹp, và phía bên dưới nó cũng vậy (5).

Một yếu tố kém thuận lợi có thể là lực hút của cực nam châm ngược ở mức 00; mặc dù đáy tại 2 đã chạm rất gần mức này rồi nhưng cú chạm lại thực sự vẫn chưa xảy ra. Tuy nhiên, với cả bối cảnh và thiết lập giao dịch đều đồng tình cho một cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng, đây chỉ là vấn đề nhỏ và dĩ nhiên không đủ thuyết phục để bỏ qua giao dịch này (vào lệnh mua tại cú phá vỡ thiết lập kết hợp 5).

Còn sóng kéo ngược 7-9 thì sao? Nó là một sóng kéo ngược nửa xuống đường EMA 25 đang dốc lên, nhưng chúng ta có thể thấy ngay rằng, các điều kiện của nó không hề thuận lợi bằng. Đầu tiên, con sóng này không phải là một sóng kéo ngược nằm gọn gàng theo một hướng xuống đường trung bình (sóng tăng nhỏ tại 8 đã biến đợt kéo ngược này thành một con sóng gồm hai nhịp), nhưng đáng lo hơn là sóng kéo ngược này giờ đã thành một phần của một mô hình vai đầu vai đảo chiều tạo đỉnh (6-7-8). Đường viền cổ của mô hình này (đáy của chiếc hộp) đã bị phá vỡ bởi chính thanh giá cung cấp tín hiệu đảo chiều của con sóng kéo ngược (9).

Khi chúng ta thấy cả yếu tố giảm giá lẫn tăng giá xuất hiện cùng lúc (một yếu tố đảo chiều trong một thị trường có xu hướng), sự đồng thuận của các “tay chơi” trên thị trường lúc đó có thể sẽ không còn mạnh mẽ nữa. Nhưng đó không phải là vấn đề, bởi vì chúng ta không bắt buộc phải giao dịch trong mọi tình huống. Chín trên mười lần thì lựa chọn tốt nhất không

phải là mua hay bán khống, mà là đứng ngoài thị trường (bỏ qua vị thế mua phía trên thanh 9).

Nhưng còn sóng kéo ngược 11-12 thì sao? Sóng kéo ngược này không mượt mà bằng sóng kéo ngược 3-4 trước đó, nhưng khi so sánh với đợt giảm giá nặng nề ngay liền trước (10-11) thì sóng kéo ngược này không quá mạnh mẽ, và như vậy, nó hoàn toàn có thể được coi là một cơ hội tốt để giao dịch đảo chiều. Tuy nhiên, vẫn có lý do để chúng ta từ chối cơ hội bán khống dưới thanh 12: đó là bối cảnh xung quanh nó chưa đủ tốt.

Nếu chúng ta chỉ tập trung vào đợt giảm giá trước con sóng kéo ngược thì xu hướng rõ ràng là giảm và có lẽ sẽ còn giảm sâu hơn nữa. Nhưng nếu phóng tầm mắt ra xa hơn để xem bức tranh toàn cảnh thì có thể thấy rằng, giá đang thực sự nằm tại phần bên dưới của một vùng giá đi ngang khá rộng. Thực ra đáy của thanh 11, một cú chạm lại vùng số tròn, chính là một phần của mô hình hai đáy khi kết hợp với đáy của chiếc hộp bên tay trái. Nói cách khác, mặc dù đợt sụp đổ của xu hướng tăng trước đó là không cần bàn cãi, nhưng với việc giá đang nằm tại phần bên dưới của một vùng đi ngang thì đây không phải là bối cảnh tốt nhất để tìm kiếm sự tiếp diễn giảm giá. Để hiểu hơn những mối nguy của việc giao dịch theo hướng giảm tại đây, chúng ta hãy nhắc lại các phe tạo ra áp lực điển hình tại phần dưới của một vùng đi ngang: Phe Gấu chốt lời, và Phe Gấu đang đứng ngoài sẽ tiếp tục đứng ngoài, còn Phe Bò có thể nhảy vào bất kỳ lúc nào.

Điều này không có nghĩa là chúng ta không được phép giao dịch với cú đảo chiều con sóng kéo ngược bên trong một vùng đi ngang, nhưng chúng ta phải kỹ càng hơn khi lựa chọn. Đặc biệt, khi giá đã giảm thẳng một mạch từ đỉnh vùng giá bên trên xuống đáy (7-11 hoặc 10-11 cũng được), chắc chắn rằng, chúng ta không nên quá kỳ vọng giá sẽ tiếp tục giảm quanh vùng đáy này.

Mặc dù các nhà giao dịch lướt sóng linh hoạt có thể giành được một chút lợi nhuận nhanh tại cú phá vỡ dưới đáy thanh 12 hoặc quanh đó, nhưng thanh giá sức mạnh 13 cho thấy một ví dụ hoàn hảo về những mối nguy hiểm tiềm tàng bên trong nó. Thực tế, kịch bản bẫy giá này không phải là không thể xuất hiện, thậm chí là trong các cú phá vỡ đảo chiều tốt nhất,

nhưng nó sẽ xảy ra thường xuyên hơn trong một bối cảnh kém thuận lợi hơn, và ngay từ đầu thì con sóng kéo ngược cũng đã không được đẹp lắm rồi.

Tốt hơn hết, chúng ta nên đánh giá xem cái bẫy giá này xuất hiện như thế nào. Hãy để ý rằng, các nhà giao dịch đối lập chưa xuất hiện ngay để đẩy giá lên trên sau cú phá vỡ xuống dưới thanh 12. Thay vào đó, Phe Gấu “được phép” khiến giá giảm tiếp tục và thậm chí được tận hưởng một chút sự tiếp diễn trên con đường giảm đến cực nam châm vùng 50: đến lúc này thì mọi thứ vẫn còn diễn biến tốt đẹp. Đột nhiên, khi đến khoảng nửa chặng đường của con sóng 11-12 (rất điển hình), phe đối lập bắt đầu tấn công quyết liệt, tạo nên một thanh sức mạnh làm tiền đề cho cú đảo chiều tăng giá sắp tới (13).

Chúng ta hãy hiểu rằng, một thanh sức mạnh như vậy không phải là dấu hiệu duy nhất cho thấy sức mạnh từ phe đối lập; Phe Gấu cũng sẽ góp phần thêm vào trong sức mạnh đảo chiều khi họ giẫm đạp lên nhau để thoát vị thế và quay về nơi an toàn - đứng ngoài thị trường (tạo ra áp lực kếp). Đặc biệt, tại vùng đỉnh hay đáy của một vùng phạm vi giá, những hành động này luôn có thể tạo ra sức tác động lớn và do đó, nó là một lý do để chúng ta nên cẩn trọng hơn là liêu lĩnh.

Nếu tất cả những điều trên chưa đủ khiến bạn hài lòng về quyết định từ chối vào lệnh tại thanh 12 thì trong Chương 7 chúng ta sẽ bàn sâu hơn về các điều kiện không thuận lợi; và chúng ta sẽ có thêm rất nhiều ví dụ về các tình huống kéo ngược, cả giao dịch được và không giao dịch được, trong các chương tiếp theo. Hiện tại thì một nguyên tắc đơn giản để bạn tuân theo là, nếu bản thân con sóng kéo ngược không phải thuộc dạng điển hình, và các điều kiện để tạo ra sự tiếp diễn ít nhất là chưa đáng tin cậy đến một mức độ nào đó, thì hãy cứ bỏ qua giao dịch đó. Bởi bạn đã dành thời gian và công sức ở trên thị trường nên hãy tự thưởng cho bản thân các giao dịch có xác suất cao, thay vì cố gắng vào quá nhiều vị thế kém chất lượng và chấp nhận để cho sự biến động khó lường của thị trường quyết định.

Một tình huống có thể dễ dàng hành động hợp lý mà không cần phải suy nghĩ quá nhiều là cơ hội giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược tại thanh 16. Bạn thậm chí không cần phải xác định thị trường đang có xu hướng hay không để bỏ qua một giao dịch như thế này. Bất cứ khi nào, những thanh

nhấn dài bất thường xuất hiện (13-14 và 14-15), chắc chắn rằng thị trường đã chuyển sang trạng thái bất thường. Chỉ cần lý do này thôi thì việc vào vị thế với một khoảng dừng lỗ ngắn đã không còn an toàn nữa. Bạn không cần cân nhắc giao dịch một cơ hội như thế này. Chỉ việc bỏ qua nó mà thôi.

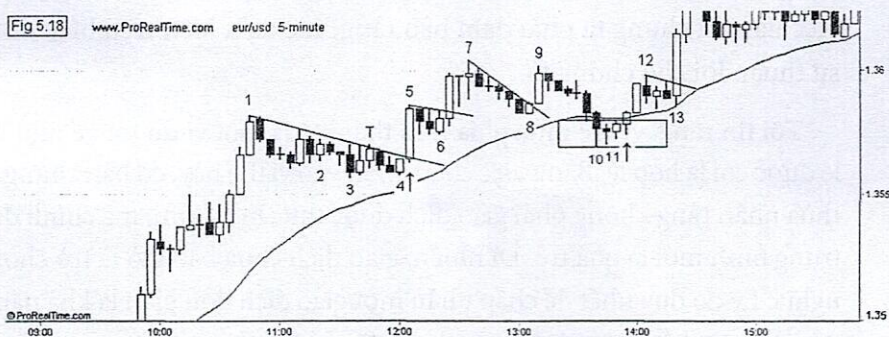

GHI CHÚ: Nếu bạn thường xuyên thực hiện các giao dịch mà bạn cảm thấy ổn ngay từ đầu nhưng lại rất không ổn sau khi đã đóng vị thế, khả năng là nhận thức của bạn về xác suất đã bị ảnh hưởng bởi ham muốn vào lệnh của bạn. Do đó, việc phân tích tất cả các giao dịch trong quá khứ của bạn, cả lệnh thắng lẫn lệnh thua, là rất quan trọng để hiểu được yếu tố ham muốn giao dịch quá mức ảnh hưởng đến cuộc chơi của bạn đến mức nào. Nếu sự ảnh hưởng của nó đã đến mức khó chịu, và nó trở thành một thói quen khó bỏ, thì giải pháp đơn giản có thể là giao dịch nhiều thị trường cùng một lúc. Do đó, thay vì cố gắng vắt cạn lợi nhuận khỏi một thị trường duy nhất, hãy thiết lập một vài thị trường khác trên màn hình của bạn và chỉ giao dịch những cơ hội không thể từ chối được mà thôi.

Trong bất kỳ trường hợp nào, hãy nhớ rằng, một nhà giao dịch có hiểu biết sẽ không bao giờ có nhu cầu phải vào một vị thế, đó là lý do bạn sẽ không dễ dàng thấy anh ta tìm kiếm một giao dịch. Mặc dù, chúng ta có thể sử dụng động từ “tìm kiếm” trong văn nói cũng như văn viết, nhưng những cơ hội tốt nhất trên thị trường không hề được tìm thấy, mà chúng được phát hiện ra. Một nhà giao dịch càng sớm hiểu ra được sự khác biệt này thì xác suất anh ta vượt qua được các chặng đường học hỏi mà vẫn còn vốn để giao dịch và tinh thần chưa bị ảnh hưởng sẽ khá cao.

Chúng ta hãy cùng đánh giá một vài ví dụ về giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược nữa nhé.

Fig 5.18 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 5.18 Trong gần như tất cả các bài viết về giao dịch, xu hướng thường được phóng đại hoá giống như nó là một kho báu chứa đầy các cơ hội giao dịch xác suất cao. Bất kể là “danh tiếng” này của nó có đúng hay không thì có một thực tế là, trên khung thời gian 5 phút của chúng ta, một xu hướng đẹp thường sẽ rất hiếm gặp; và thậm chí nếu nó xuất hiện dưới dạng hoàn chỉnh thì lại có quá ít đợt kéo ngược đủ sâu hay đủ dài để có thể giao dịch đảo chiều với mức rủi ro chấp nhận được. Một lợi ích không cần bàn cãi của xu hướng là nó cho ta biết rõ nên lựa chọn phe nào của thị trường để đi theo.

Mặc dù thể hiện trên biểu đồ là một đường cong tiếp diễn nhưng đường EMA 25 cũng có mức giá đóng của tương tự như một thanh nến bình thường bất kỳ. Bởi vì đường cong của nó là một hình ảnh phản ánh lại mức giá đóng của trung bình của 25 thanh giá gần nhất, chắc chắn nó sẽ bị chậm hơn nếu đột ngột xuất hiện một cơn sóng mua vào hoặc bán ra mạnh mẽ khiến các thanh giá hiện tại vượt xa khỏi mức trung bình. Để cho đường trung bình bắt kịp chuyển động giá, thì giá hoặc cần phải kéo ngược về phía nó hoặc đi ngang lâu hơn một chút để tạo ra sự điều chỉnh về mặt thời gian. Một ví dụ mô tả rất tốt một đợt điều chỉnh đi ngang như vậy là mô hình lá cờ tăng 1-4, được treo trên đỉnh của đợt tăng giá buổi sáng phiên Anh Quốc.

Trong một thị trường đi ngang thì giá sẽ không tốn quá nhiều thời gian để kéo ngược trở về đường EMA 25. Nhưng trong một xu hướng mạnh thì không phải lúc nào cũng như vậy. Mặc dù, chiến lược cốt lõi của chúng ta được thiết kế để giao dịch khi giá thoát ra khỏi “nền giá” là đường EMA 25, không có quy tắc nào nói rằng chúng ta không được phép thoát khỏi quy trình vào lệnh tiêu chuẩn đó. Nhưng trước khi làm việc này thì chúng ta phải đảm bảo rằng, các điều kiện trên biểu đồ thực sự thuận lợi cho chúng ta.

Tôi tin rằng, vị thế mua phía trên thanh 4 là một ví dụ tốt về một ngoại lệ được coi là hợp lệ. Bằng việc chấp nhận vào vị thế này, cơ bản chúng ta đã thừa nhận rằng không phải giao dịch được thực hiện sớm, mà chính đường trung bình mới là quá trễ. Dĩ nhiên, giao dịch chưa bao giờ là trò chơi ngẫu nhiên. Lý do duy nhất để chấp nhận một giao dịch đơn giản là khả năng nó đem lại một kết quả tích cực cao hơn tiêu cực.

Như đã biết, trong các phần bàn luận trước đó, để có một cú phá vỡ đủ mạnh thì phần lá cờ phải cho thấy một mức độ chín nhất định hoà hợp với phần cán cờ mà nó được treo lên. Cũng cần thừa nhận rằng, không dễ để có được định nghĩa chính xác của khái niệm này. Nhưng có lẽ chúng ta sẽ hiểu được tốt hơn bằng cách tưởng tượng cú phá vỡ chưa xuất hiện. Ví dụ, nếu chúng ta tưởng tượng rằng lá cờ này bị phá vỡ phía trên thanh số 2, nó sẽ biến thành một phần lá cờ quá nhỏ một cách khó chịu so với chiều dài của đợt tăng giá đằng trước (cán cờ). Bên cạnh đó, việc vào lệnh tại vị trí như vậy là cách quá xa so với đường trung bình để có thể chấp nhận được.

Mặc dù vậy, chúng ta cần phải hiểu rằng, ý niệm về sự hài hoà chưa bao giờ là vấn đề của các thanh giá, mà nó liên quan đến số lượng các thanh giá di chuyển đi ngang trong tương quan với sức mạnh với phần cán cờ. Ví dụ, tiến trình lá cờ 5-6 là một phần lá cờ rất đẹp so với cán cờ 4-5 của nó, mặc dù nó chỉ gồm 3 thanh nến trước khi phá vỡ lên trên.

Như đã bàn đến trước đây, một quan niệm phổ biến cho rằng, khi một lá cờ bị phá vỡ, nó có thể tạo ra một con sóng mới dài gần bằng phần cán cờ. Chúng ta có thể tranh cãi về vị trí chính xác mà con sóng tiếp theo sẽ kết thúc, nhưng chúng ta không thể chối cãi được khả năng tạo ra một mô hình có dạng cán cờ - lá cờ - sóng tiếp diễn bên trong nó. Vậy nên, bất cứ khi nào chúng ta thấy một phần lá cờ được hình thành “đủ đẹp”, có thể một cú phá vỡ thú vị sắp sửa diễn ra.

Để xác định liệu tiến trình (1-4) có đủ các đặc tính của một giao dịch có lợi thế hay không, chúng ta hãy cùng đánh giá các dấu hiệu và gợi ý có sẵn. Đầu tiên, áp lực chủ đạo chắc chắn là hướng tăng. Thứ hai, lá cờ này là một con sóng kéo ngược đủ đẹp xuất hiện đầu tiên kể từ khi con sóng tăng trước đó bắt đầu. Thứ ba, một cú phá vỡ sớm tại T đã bị chặn lại bởi Phe Gấu, nhưng đợt điều chỉnh sau đó lại không vượt qua được đáy trước đó tại 3 (một đáy cao hơn xuất hiện sau một cú phá vỡ mỗi là dấu hiệu cho thấy sự dẻo dai của Phe Bò). Thứ tư, tiến trình (3-4) cho thấy đặc tính “cô đặc” của vùng tích lũy động lượng. Thứ năm, thanh 4 đã tạo ra một Đáy giả với thanh liền trước nó trước khi đảo chiều và tạo thành một thanh tín hiệu tăng giá.

Một yếu tố đáng quan tâm có thể là cục nam châm vùng số tròn tại mức 50 vốn đã bị phá vỡ trước đó nhưng vẫn chưa được kiểm chứng (chạm) lại. Và có thể có thêm một vấn đề nhỏ nữa với đường xu hướng là đường biên trên của lá cờ, đường này có thể vẫn chưa bị phá vỡ khi thanh 4 bị phá vỡ (tùy thuộc vào cách chúng ta vẽ đường xu hướng). Tuy nhiên, các yếu tố được cân nhắc phía bên trên rất thuận lợi cho một sự tiếp diễn tăng giá, và bản thân lá cờ cũng chính là một yếu tố chống lại lực hút của mức 50, tôi tin rằng chúng ta nên “chịu đấm ăn xôi” ở đây và vào vị thế.

Nếu chưa vào vị thế trong cú phá vỡ khỏi lá cờ này, hay đã chốt lời từ vị thế mua trước đó, liệu chúng ta có nên tách ra khỏi quy trình vào lệnh tiêu chuẩn một lần nữa để vào lệnh tại cú phá vỡ lá cờ phía trên thanh 6? Và một vị thế mua tại cú phá vỡ thanh 8 thì sao?

Nếu có tư duy cẩn trọng, bạn có thể dễ dàng bỏ qua các cơ hội giao dịch này. Trong một xu hướng mạnh, chúng ta hoàn toàn có thể thấy sự tiếp diễn sau những cú phá vỡ khỏi các lá cờ nhỏ như thế này - và nếu đã vào vị thế, sẽ rất tuyệt vời khi thấy chúng phá vỡ được - nhưng bản chất cả hai vị thế mua này đều bắt buộc chúng ta phải vi phạm một cách nghiêm trọng kỹ thuật vào lệnh tiêu chuẩn của mình. Bạn chỉ cần nhìn vào khoảng cách của giá so với vùng giá nền là đường EMA 25. Tại cú phá vỡ phía trên thanh 4, chúng ta cố tình bỏ qua cách vào lệnh thông thường bởi tiềm năng của nó quá cao (mô hình lá cờ lớn, đó là sóng kéo ngược đầu tiên); nếu chúng ta cũng làm như vậy với các cú phá vỡ có chất lượng kém hơn sẽ gây ra vấn đề lớn.

Trong đợt điều chỉnh 9-10, các đáy ngắn hạn 6 và 8 đã bị vượt qua, nhưng trong bối cảnh xu hướng tăng đang chiếm ưu thế thì chúng chỉ là những cú phá vỡ kém quan trọng và ít ảnh hưởng đến áp lực chủ đạo. Thú vị hơn là việc thanh 10 đã tạo ra một cú chạm lại kỹ thuật với đoạn giằng co 3-4, đồng nghĩa với việc nó đã giải quyết xong cục nam châm ngược đáng lo nhất quanh khu vực đó. Sau khi cú chạm lại này hoàn tất, thị trường chỉ cần chạy thêm một vài thanh giá là đã có thể thiết lập được một cú đảo chiều sau đợt kéo ngược hoàn chỉnh (vào lệnh mua phía trên thiết lập kết hợp 11).

Trước khi vào bất kỳ vị thế nào, sẽ luôn có hai mối nguy cần đánh giá: những cục nam châm ngược trên con đường đến điểm dừng lỗ và các yếu

tổ cản trở trên đường đến điểm mục tiêu. Trong khi các cục nam châm ngược sẽ đáng để chúng ta phải cân trọng vì chúng ta đang áp dụng một chiến lược có điểm dừng lỗ chặt, thì các yếu tố cản trở trên đường đến mục tiêu sẽ được đánh giá tốt nhất dựa trên sức mạnh hiện tại của thị trường. Ví dụ, trong một thị trường mang tính đi ngang nhiều hơn thì mô hình hai đỉnh 7-9 tại vùng số tròn có thể sẽ khiến Phe Bò phải cân trọng nhiều hơn. Nhưng chính bản chất tăng giá của xu hướng đã khiến giá nhanh chóng vượt qua được một kháng cự như vậy thay vì bị nó gây khó dễ.

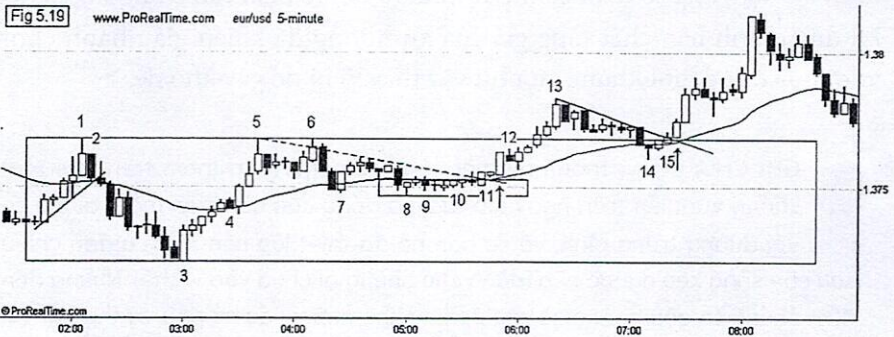
GHI CHÚ: Bởi vì thanh giá vào lệnh của chúng ta (nằm trên mũi tên) không vượt lên trên ngay lập tức mà đóng cửa bên trên một vài pip so với đường trung bình, về cơ bản nó đã thiết lập nên một cú đảo chiều sau con sóng kéo ngược nữa (dành cho những ai chưa vào vị thế). Nhưng đến đây, chúng ta gặp phải một vấn đề khá khó khăn: nếu cú phá vỡ thứ hai với điểm vào lệnh cao hơn vẫn có thể chấp nhận được với mục tiêu 20 pip, tại sao chúng ta không điều chỉnh mục tiêu của giao dịch đầu tiên lên phía trên, ngang với mục tiêu của giao dịch thứ hai nếu bạn đã vào vị thế? Đó chắc chắn là một thắc mắc hợp lý, nhưng tôi sẽ dành cho bạn đọc tự trả lời nó. Cá nhân tôi, tôi không thích việc thay đổi một vị thế đang mở để cố gắng kiếm được nhiều lợi nhuận hơn ban đầu dự tính.

Nhưng đúng là không dễ để tranh cãi với một người có quan điểm khác về vấn đề này. Cùng một giao dịch đó, nếu vị thế được vào ngay tại điểm vào lệnh đầu tiên, mức dừng lỗ có thể được dời lên ngang với dừng lỗ của điểm vào thứ hai. Nhưng tất cả đều phụ thuộc vào phong cách và kỹ thuật quản lý lệnh của từng cá nhân. (Hãy nhớ rằng bộ lệnh 20 pip chốt lời/10 pip dừng lỗ của chúng ta mặc dù rất hiệu quả, nhưng cũng chỉ là một gợi ý).

Rất tuyệt vời khi chỉ vài thanh giá sau, con sóng tăng này hình thành thêm một mô hình lá cờ nữa (12 - đáy 13) được treo bên trên cán cờ 11-12. Mặc dù, cú phá vỡ của lá cờ này không thể giao dịch được, nhưng sự bùng nổ mạnh mẽ tại thanh 13 đã một lần nữa cho thấy rằng, khi thị trường đang có xu hướng thì những nhà giao dịch đối lập hầu như không thể kiếm lợi nhuận được.

Quan trọng hơn việc học về các kỹ thuật vào lệnh chi tiết, có lẽ bài học lớn nhất rút ra được từ biểu đồ này là hãy luôn chấp nhận sự tồn tại của một xu hướng. Khi tìm cơ hội vào lệnh thuận xu hướng, sẽ luôn có những

trường hợp như không có điểm vào hợp lý nào hay là chúng quá khó nhìn hoặc không đủ đẹp để chấp nhận. Nếu gặp trường hợp như vậy thì bạn hãy để phiên giao dịch đó trôi qua mà không vào vị thế. Việc đứng ngoài không vào lệnh vẫn luôn tốt hơn là đuổi theo thị trường vì nỗi sợ bỏ lỡ cơ hội.

Hình 5.19 Mặc dù không thể dự đoán chính xác khi nào một thị trường có xu hướng sẽ chuyển sang giai đoạn đi ngang, nhưng sự chuyển giao từ một thị trường đi ngang sang giai đoạn có xu hướng lại có thể dự đoán được với mức độ chính xác cao. Vì lý do này, chúng ta luôn có thể cải thiện các kỹ năng giao dịch phá vỡ khỏi vùng giá đi ngang của mình. Nhưng các trận chiến giằng co tại đường biên của vùng giá đi ngang không phải là yếu tố duy nhất giúp chúng ta quyết định vào lệnh. Khi có một độ rộng chấp nhận được thì chúng ta hoàn toàn có thể giao dịch bên trong vùng giá đi ngang đó. Trong rất nhiều trường hợp, các đường biên thậm chí trở thành những cục nam châm có thể đưa một giao dịch bên trong vùng giá đến mục tiêu dễ dàng hơn.

Một dấu hiệu chỉ ra một thị trường đang đi ngang đó chính là đường EMA 25 năm khá phẳng và bị giá xuyên lên xuống mà không hoàn toàn đi theo phía nào. Một cách luôn hữu dụng đó là vẽ một chiếc hộp bao quanh vùng hành vi giá đó và kéo dài nó sang bên phải để phân tích trong tương lai. Ngay khi giá giảm xuống và đỉnh của thanh 5 hoàn tất thì chúng ta đã có thể vẽ một chiếc hộp như biểu đồ ví dụ rồi. Còn về việc kéo dài nó ra bao nhiêu thì bạn cứ vẽ sao cho cảm thấy thoải mái về chiều rộng và chiều dài, tỷ lệ khoảng 1:3 là ổn. Bạn có thể kéo dài chiếc hộp ra thêm nữa nếu cần.

Vùng giá đi ngang này cuối cùng lại bị phá vỡ không phải từ một vùng tích lũy động lượng nằm ngay bên dưới đường biên trên, nhưng từ một mức giá cách bên dưới khá xa. Điều này có nghĩa là chúng ta không thể giao dịch cú phá vỡ này theo một thiết lập phá vỡ thông thường. Một điều khá thú vị là đường biên của vùng đi ngang này vẫn đóng vai trò nhất định trong cả hai giao dịch trong phiên này: đầu tiên nó đóng vai trò là một cục nam châm trong cú phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp 11, và sau đó nó tạo nền giá cho một mô hình lá cờ đảo chiều (13-15). Trước khi bàn chi tiết đến các giao dịch này, chúng ta hãy cùng đánh giá một vài hành động giá trước đó.

Ngoài cùng bên trái, chúng ta có một thiết lập kết hợp giảm giá tại điểm cuối của một sóng kéo ngược đến đường EMA 25 (2), từ những gì quan sát được, chúng ta chưa thể biết có nên giao dịch với cú phá vỡ này hay không?

Một cú đảo chiều sau con sóng kéo ngược chắc chắn phải được bỏ qua là lệnh bán khống dưới thanh 4. Cú đảo chiều này không chỉ không có tích lũy động lượng mà nó còn chịu rủi ro từ cục nam châm tại vùng số tròn 50.

Phe Bò nhanh chóng vượt qua được vùng số tròn và không lâu sau đã chạm lại đỉnh thanh 1 tại 5. Như thường lệ, đỉnh trước đó luôn là một vùng kháng cự mạnh và mặc dù, giá có giằng co một chút quanh vùng này, nhưng cuối cùng cũng buộc phải quay đầu, tạo ra một mô hình ba đỉnh (1-5-6). Không lâu sau đó, đợt điều chỉnh 6-7 chạm lại một bộ tam các yếu tố hỗ trợ gồm đường EMA 25, vùng số tròn và có vẻ như là một đợt hồi quy 40% của con sóng tăng 3-5. Khi Phe Gấu phải phòng thủ kỹ quanh vùng khó nhằn này thì Phe Bò có đủ cơ hội để xốc lại tinh thần và lên kế hoạch cho một đợt tấn công nữa lên đường biên trên của vùng giá đi ngang.

Tuy nhiên, cú phá vỡ lên phía trên thanh 7 lại chưa phải là một vị trí tốt để khởi đầu đợt tấn công này. Giá trước đó đã kéo ngược về đường trung bình, bản thân thanh 7 cũng là một thanh giá đảo chiều và thậm chí là một Đáy giả với thanh liền trước nó, nhưng không may là nó không có xu hướng hay sự tích lũy động lượng nào đủ để hỗ trợ cho sự đảo chiều này. Thay vào đó, chúng ta chỉ thấy rằng Phe Bò đã phong tỏa ngay phía trên, tại vùng giá 5-6 (phần giữa của mô hình chữ M).

Khoảng một giờ sau, công cuộc phòng thủ tại mức 50 đã được thiết lập rõ ràng hơn nhiều. Mặc dù “đợt điều chỉnh theo phương diện thời gian” này khá là mỏng, nhưng cả thanh 9 và thiết lập kết hợp 10 cũng đã tạo ra được một đáy cao hơn, và thanh 8 đã tạo được một Đáy giả với thanh 7. Hơn nữa, nếu phóng to ra một chút, chúng ta có thể thấy chuỗi hành động giá 7-11 thực chất là một phần của một mô hình lớn hơn, mô hình lá cờ tăng 5-11 treo trên cán cờ 3-5.

Mặc dù bối cảnh hiện tại ủng hộ cho một cú phá vỡ tăng hơn là phá vỡ giảm, nhưng việc vào lệnh ngay phía trên thanh 10 có thể vẫn bị coi là sớm. Vì thị trường hiện tại khá im ắng, và đường xu hướng giảm của mô hình lá cờ lớn (đường nét đứt) vẫn chưa bị phá vỡ, khả năng giá bật tăng như một quả tên lửa ở đây khá là thấp. Vậy tại sao chúng ta không cho thị trường thêm chút thời gian để thiết lập nên cú phá vỡ theo cách mạnh mẽ hơn?

Công bằng mà nói, chiều dài của thanh nến 11 khá là bình thường, nhưng với đường xu hướng nét đứt đã bị phá vỡ, ít nhất vấn đề kháng cự ngay trước mắt đã được giải quyết. Nhìn kỹ hơn, chúng ta thấy cú đảo chiều sau sóng kéo ngược này mang tất cả các đặc tính của một sự phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp.

Hãy so sánh một chút về cú phá vỡ thiết lập kết hợp 11 với cú phá vỡ thanh 7, mặc dù cả hai đều nằm tại cùng một mức giá, nhưng có thể dễ dàng thấy rằng, việc bỏ qua hay chấp nhận một cơ hội giao dịch chưa bao giờ phụ thuộc vào mức giá, nó luôn luôn là kết quả của áp lực chủ đạo, sự tích lũy động lượng và điều kiện thị trường. Và một điều nữa cần lưu ý: trong khi biên trên của vùng giá đi ngang có khả năng trở thành một kháng cự đối với cú phá vỡ phía trên thanh 7, thì tại cú phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp 11, nó lại là một cực nam châm hỗ trợ cho đà tăng của giá. Đơn giản chỉ vì bối cảnh của thiết lập 11 có một vùng tích lũy động lượng tốt hơn.

Ví dụ này cũng cho ta thấy rằng, trong một số điều kiện nhất định, một cú phá vỡ khỏi đường biên của một vùng giá là hoàn toàn có thể dự đoán được từ những hành vi giá nằm bên trong vùng giá đó. Mặc dù giá vẫn còn phải vượt qua đường biên này để chạm đến mục tiêu, nhưng ít nhất vị thế của chúng ta sẽ có thêm sự hỗ trợ. Hay nói một cách xa hơn, sự tích lũy động lượng sẽ giúp cho giá không cần đến một nỗ lực phá vỡ thật mạnh mẽ

để chạm đến mục tiêu. Và một điều không kém thú vị là, nếu đường biên này quá khó để bị phá vỡ, mức lợi nhuận hiện tại của vị thế này khiến chúng ta hoàn toàn có thể chấp nhận thoát lệnh mà gần như không bị tổn hại gì, thậm chí vẫn còn một khoản lợi nhuận nhỏ. (Chúng ta sẽ bàn đến các kỹ thuật can thiệp vào vị thế trong Chương 6).

Trong các phần bàn luận trước, chúng ta đã xem con sóng kéo ngược về một đường biên bị phá vỡ là một thiết lập giao dịch tiếp diễn xu hướng (13-14). Nhưng chúng ta cũng đánh giá rằng, đặc biệt trong một kịch bản phá vỡ mỗi, sóng kéo ngược không nhất thiết phải bị chặn lại bởi đúng đường biên đó; mà giá thường sẽ phá vỡ ngược lại bên trong mô hình để tạo ra một cú chạm lại trần.

Bất kể là một đợt kéo ngược sau cú phá vỡ mỗi có nằm bên ngoài đường biên mô hình hay quay ngược vào trong, thì nó cũng không khác biệt mấy so với một sự đảo chiều của con sóng kéo ngược hay một thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược. Trong tất cả trường hợp, chúng ta phải quan sát hành vi của sóng kéo ngược, mức độ hồi quy, yếu tố hài hoà và mức giá tiềm năng cho một cú bật sau khi chạm lại trần. Và trong tất cả trường hợp, chúng ta phải xác định một thanh giá chủ chốt để giao dịch phá vỡ sau khi giá đảo chiều.

Ở ví dụ phía trên, chúng ta phải đánh giá và tìm thấy thanh giá chủ chốt trong sóng kéo ngược 13-14. Thanh số 14 thì sao? Mặc dù thanh giá này đã tìm được hỗ trợ nằm trùng với thanh 12 bên tay trái, và cũng chạm lại vùng hồi quy 50% của con sóng 11-13, nhưng nó vẫn không phải là một thanh tín hiệu đáng tin cậy cho lắm. Tại thời điểm đó, sóng kéo ngược này vẫn mang tính chất giảm nặng nề và chứa quá nhiều kháng cự để cho cú phá vỡ này trở thành một giao dịch có xác suất cao. Tốt nhất là nên thư giãn và chờ đợi xem thị trường có cung cấp một cơ hội tốt hơn không.

Tuỳ theo sở thích cá nhân, chúng ta có một vài cách để vào lệnh khi sự phá vỡ xuất hiện với lợi thế riêng. Cách đầu tiên là vào lệnh mua tại thanh 15 ngay khi nó vượt qua đỉnh của thanh liền trước, đây cũng là vị trí giá thực hiện cú phá vỡ lần thứ hai khỏi đường biên của chiếc hộp. Tuy nhiên, vì đường xu hướng của nó vẫn chưa bị phá vỡ, phương án này vẫn có thể bị coi là khá táo bạo. Một cách vào lệnh thay thế cho cách này là đợi cho

thanh 15 vượt lên đường xu hướng trước khoảng một vài pip rồi mua vào. Rõ ràng đây là một cách vào lệnh khác với kỹ thuật vào lệnh tiêu chuẩn bởi vì vị thế không được mở trực tiếp tại cú phá vỡ của một thanh giá tín hiệu. Tùy thuộc vào “độ chín” của vùng tích lũy động lượng, đôi khi chúng ta có thể áp dụng kỹ thuật này, nhưng cần cân nhắc nâng điểm dừng lỗ lên trên cho phù hợp với một điểm vào cao hơn. Đây không nhất thiết phải là một vấn đề nghiêm trọng nhưng cần phải đảm bảo phải có một điểm dừng lỗ hợp lý.

Quy trình vào lệnh tiêu chuẩn, mặc dù có rủi ro không thể tránh được là có thể bỏ lỡ cú phá vỡ, nhưng chúng ta đơn giản chỉ cần đợi một thanh giá tín hiệu xuất hiện ngay tại đường kháng cự hoặc đâm xuyên qua một chút, và rồi vào lệnh tại cú phá vỡ khỏi nó. Thanh 15 được thiết lập rất đẹp theo cách này, với đỉnh của nó vượt qua một chút so với đường xu hướng. Khi cả hai kháng cự giờ đã được dẹp bỏ, vùng cản duy nhất về mặt kỹ thuật trên con đường đến cực nam châm mang tên vùng số tròn chỉ còn là đỉnh của chính lá cờ này (13). Và nó gần như không phải là vấn đề lớn.

CHƯƠNG 6

Đóng vị thế Thủ công

Khi bàn luận về các thiết lập giao dịch - cú phá vỡ mô hình, cú phá vỡ mô hình có kéo ngược, phá vỡ thiết lập kết hợp và thiết lập đảo chiều sau con sóng kéo ngược - chúng ta chủ yếu nhìn nhận thị trường từ góc nhìn của việc vào lệnh. Nếu chúng ta sử dụng bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời làm cách quản lý vị thế duy nhất thì thực sự chẳng có ý nghĩa gì khi phức tạp hoá vấn đề thoát lệnh bởi vì nó đã được giải quyết tự động ngay từ lúc vào lệnh rồi. Với bộ lệnh dừng lỗ-chốt lời này thì chỉ có hai kết cục của một vị thế: hoặc là mục tiêu được chạm với lợi nhuận 20 pip, hoặc dừng lỗ được chạm với khoản lỗ 10 pip.

Mặc dù chưa có ai dám khẳng định rằng, cách quản lý lệnh này tốt hơn những phong cách khác, nhưng nó thực sự giải quyết được một vấn đề đã khiến nhiều nhà giao dịch hoảng loạn, ngay cả với những nhà giao dịch chuyên nghiệp: sự mất cân bằng cảm xúc khi tiếp cận với thị trường. Chắc chắn rằng, đây là một căn bệnh nghề nghiệp sớm hay muộn gì cũng sẽ xuất hiện và không có nhà giao dịch nào có thể hoàn toàn tránh được sự tàn phá nguy hiểm của căn bệnh này. Qua nhiều năm, nhiều nhà tâm lý học giỏi giang đã nghiên cứu rất nhiều để tìm ra được nguồn gốc của căn bệnh nguy hiểm này, nhưng vẫn chưa thể tìm ra cách chữa trị. Trong bối cảnh đó, chúng ta thực sự nên biết ơn người đã phát minh ra bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời, vì họ đã giảm đi phần lớn mức độ căng thẳng mà các nhà giao dịch phải gánh chịu.

Tuân thủ nguyên tắc của bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời một cách nghiêm ngặt chắc chắn có nhiều lợi ích, nhưng nó chưa chắc là cách xử lý hợp lý nhất trong nhiều tình huống. Ví dụ, nếu giá đâm thẳng vào một vùng kháng cự trước khi chạm chốt lời một vài pip thì sao? Và nếu như một chuỗi các thanh giá đi ngang bị phá vỡ theo hướng ngược lại so với hướng

vào lệnh của chúng ta; thì chúng ta cứ giữ nguyên lệnh và hy vọng kịch bản tốt nhất sẽ xảy ra, hay sẽ khôn ngoan hơn nếu chúng ta can thiệp và đóng lệnh trước khi nhận thêm bất kỳ thiệt hại nào?

Trong chương này, chúng ta sẽ cố gắng giải quyết những vấn đề trên, nhưng cũng cần lưu ý rằng, nếu lựa chọn cách xử lý tình huống tùy ý như vậy thì sẽ không thể nào tránh khỏi những lần bối rối vì chúng ta đang tạo ra nhiều câu hỏi hơn là tìm cách để giải quyết vấn đề. Chính vì thế, nếu bất kỳ trường hợp nào có vẻ quá phi thực tế thì bạn hãy loại bỏ nó. Chỉ cần bạn áp dụng một bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời nghiêm ngặt trên tất cả những giao dịch được lựa chọn cẩn thận thì kết quả của bạn cũng đã rất khả quan rồi.

Chúng ta hãy cùng đánh giá một vài kỹ thuật can thiệp hiệu quả cao mà tại thời điểm nào đó có thể rất hữu dụng, thậm chí trong việc giao dịch hàng ngày của bạn. Chúng là: (1) thoát một vị thế trước một báo cáo tin tức, (2) thoát một vị thế trước vùng kháng cự gần với mục tiêu, và (3) thoát một vị thế vì có dấu hiệu đảo chiều.

ĐÓNG VỊ THẾ TRƯỚC BÁO CÁO TIN TỨC

Bởi phản ứng của thị trường trước một tin tức quan trọng có thể khó lường, rất nguy hiểm và thường sẽ đi ngược lại hoàn toàn so với áp lực chủ đạo trước đó (các đợt di chuyển mạnh hơn 50 pip là không hề hiếm thấy). Khuyến nghị chung mà chúng ta thường nhận được là nên tránh giao dịch khi các tin tức như vậy được công bố. Vậy điều này có nghĩa là không giao dịch một giờ, nửa giờ hay chỉ một vài phút trước khi tin tức được công bố?. Câu trả lời ở đây là nó phụ thuộc vào nhiều yếu tố, nó có thể phụ thuộc vào mức độ chấp nhận rủi ro của nhà giao dịch, bối cảnh kỹ thuật và mức độ biến động của thị trường trước khi ra tin, cũng như mức độ quan trọng của chính tin tức đó.

Thông thường, mức độ quan trọng của một báo cáo tin tức có thể nhận biết được bằng cách quan sát cách thị trường chuyển động cho đến khi tin tức được công bố. Nếu hành vi giá là đi ngang trong vài giờ trước khi ra tin, đó có thể là dấu hiệu cho thấy các Tay To đang chờ đợi để đưa ra những dự

báo; trong các trường hợp như vậy, chúng ta thường sẽ thấy giá sẽ phản ứng mạnh mẽ ngay khi tin ra.

Trước khi tin tức được công bố, không hiếm thấy trường hợp giá phá vỡ khỏi một vùng tích lũy động lượng chấp nhận được, nhưng đó có thể là những cú phá vỡ rất nguy hiểm để giao dịch, do đó chúng ta nên cẩn trọng trong những trường hợp như thế này.

Nếu đã vào vị thế khi báo cáo tin tức đang đến gần, cơ bản chúng ta có 3 lựa chọn: (a) giữ nguyên vị thế và để cho thị trường quyết định, (b) giảm mức độ rủi ro với thị trường bằng cách thoát một phần vị thế, và (c) thoát toàn bộ vị thế.

Để tìm ra cách giải quyết, chúng ta hãy bỏ qua luôn phương án giảm bớt mức độ rủi ro với thị trường (vì nó quá ngẫu nhiên) và chỉ đánh giá tình huống bằng phương án giữ lệnh hoặc thoát lệnh. Đầu tiên là mức độ quan trọng của báo cáo. Bởi vì không phải tin tức nào cũng sẽ gây ra phản ứng giá mạnh mẽ nên không nhất thiết phải sợ hãi toàn bộ chúng. Các báo cáo và sự kiện cần chú ý là: bảng lương phi nông nghiệp (NFP), báo cáo nhà ở và sản xuất, việc làm và thất nghiệp, các quyết định về lãi suất, và dĩ nhiên là những sự kiện không liên quan đến con số như các bài phát biểu của các thành viên thuộc Ngân hàng Trung ương hoặc tương tự. Thời điểm chính xác của các báo cáo này thường được lên lịch trước khá lâu và có thể được tìm thấy trên bất kỳ trang Lịch Kinh tế nào trên mạng. Chúng ta cũng có thể biết mức độ quan trọng (tác động tiềm năng) của chúng được đánh giá trên các trang này. Bạn cũng có thể kiểm tra và đối chiếu giữa các trang khác nhau để chắc chắn hơn.

Dễ hiểu rằng, không phải thị trường nào cũng bị ảnh hưởng giống nhau bởi một tin tức bất kỳ được công bố. Bởi vì phần lớn các báo cáo đều diễn ra hàng tháng, đánh giá trước mức độ ảnh hưởng của chúng sẽ đem lại rất nhiều giá trị. Mặc dù chúng ta không thể tránh được hoàn toàn những lần biến động khó lường, một cách khá tốt để đánh giá mức độ nhạy cảm của một thị trường là tua lại hành vi giá trong một năm trước đó, đánh dấu lại tất cả các lần biến động đột ngột một cách bất thường - có lẽ không nhiều hơn hai hay ba lần một tuần theo mốc thời gian của bạn - và so sánh chúng với bảng lịch tin tức kinh tế của năm đó (hãy lưu ý đến giờ mùa hè). Nếu

một báo cáo hầu như không có ảnh hưởng lên thị trường bạn đang giao dịch thì chẳng có lý do gì phải lo lắng khi đang nắm giữ vị thế hay chuẩn bị vào vị thế.

Đối với cặp EUR/USD và phần lớn các cặp tiền có chứa đồng USD, tác động lớn nhất lên giá có thể thấy là vào lúc 14:30 giờ CET - một giờ trước khi thị trường chứng khoán Mỹ mở cửa - và mức độ ảnh hưởng thấp hơn một chút là vào lúc 16:00. Các báo cáo của Liên minh châu Âu thường sẽ được công bố lúc 08:00 và 11:00. Nhưng bạn nên lưu ý rằng, không cần phải lo lắng với tất cả các tin tức này, nếu không thì bạn cũng chẳng thể giao dịch được.

Không khó để né tránh tin tức khi vẫn còn đang đứng ngoài thị trường, nhưng nếu đã có vị thế trong thị trường thì chúng ta nên làm gì? Thoát lệnh bất kể chuyện gì hay chờ xem tình trạng của vị thế trước khi quyết định? Hãy thử bàn sâu hơn một chút bằng cách giả thiết chúng ta có hai vị thế mở khác nhau: trước khi tin ra, chúng ta có một lệnh đang có 15 pip lợi nhuận mở và lệnh kia là 5 pip thua lỗ. Giả sử, một chuyển động giá rất mạnh do tin tức có thể đưa giá vượt qua được mục tiêu chốt lời hoặc mức dừng lỗ dựa theo bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời truyền thống (20/10), chúng ta có thể nhanh chóng nhận ra rằng, câu chuyện cho mỗi giả thiết là không hề giống nhau. Lệnh đang có lợi nhuận có thể kiếm thêm được 5 pip nếu giá đi thuận, nhưng lại có thể đánh mất 25 pip nếu giá đi ngược (tính từ vị trí đang có lời hiện tại). Với giao dịch đang thua lỗ thì tình huống sẽ ngược lại. Giao dịch có thể mất thêm nhiều nhất 5 pip nếu giá đi ngược, trong khi đó, nó có thể kiếm thêm 25 pip nếu giá đi thuận.

Bên trên chỉ là một ví dụ đơn giản để chúng ta chiêm nghiệm. Nếu điều chỉnh các con số một chút thì không khó để thấy điểm hạn chế về mặt lý thuyết khi quyết định giữa thoát hay giữ vị thế, giả sử, cũng chính tại vị trí mà tại đó, chúng ta đang có mức lợi nhuận 5 pip, khi đó kịch bản sẽ như sau: hoặc là kiếm thêm 15 pip nếu giá đi thuận, hoặc mất 15 pip nếu giá đi ngược.

Thật không may, lý thuyết này sẽ thất bại một cách nặng nề trong thực tế. Lý do chính là chúng ta không thể tin tưởng vào thị trường cũng như nền tảng giao dịch, liệu nó sẽ thực hiện đúng yêu cầu dừng lỗ của chúng ta nếu

giá đột ngột di chuyển ngược. Hãy nhớ rằng, lệnh dừng của bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời là một lệnh thị trường, có nghĩa là nó sẽ được kích hoạt ngay khi giá chạm vào mức giá đó, nhưng nền tảng giao dịch không nhất thiết phải khớp lệnh tại đúng mức giá được yêu cầu. Đây chính là hiện tượng trượt giá.

Trong các điều kiện thị trường tương đối bình thường, trượt giá xảy ra trên lệnh dừng lỗ hiếm khi vượt qua một vài pipette (1/10 của một pip). Nhưng trong các đợt trượt giá do tin tức thì mức trượt có thể rất lớn. Dĩ nhiên là mức độ thiệt hại sẽ phụ thuộc phần nào vào đợt di chuyển của thị trường và mức độ thanh khoản bên trong nó, nhưng tốc độ mà nền tảng giao dịch có thể khớp được lệnh cũng sẽ ảnh hưởng đến kết quả. Một yếu tố đáng quan tâm nữa là khoảng cách chênh lệch giữa giá mua vào và giá bán ra (người dịch: bid/ask spread) có thể tăng trong khi tin ra, càng làm giảm khả năng thoát khỏi thị trường một cách lành lặn của nhà giao dịch. Trượt giá hơn 10 pip (so với mức giá dừng lỗ) dĩ nhiên không hề hiếm gặp. Để đo lường khả năng trượt giá gây ảnh hưởng nặng nề thì bạn có thể áp dụng quy tắc này: nếu bạn thường xuyên thấy nền tảng giao dịch của bạn bị giật hay chậm chạp trong khi thị trường bình thường thì chắc chắn bạn sẽ gặp rắc rối khi thị trường có một sự kiện bất ngờ hay tin tức quan trọng. Và thiệt hại thậm chí còn nặng nề hơn khi chênh lệch giá mua vào/bán ra tăng lên.

May mắn là sau nhiều năm, tình hình đã được cải thiện rất nhiều và hiện nay, nhiều nhà môi giới có thể xử lý các đợt dịch chuyển mạnh của thị trường mà không khiến khách hàng của họ phải chịu trượt giá quá nhiều, nhưng ta không thể đảm bảo tuyệt đối an toàn ngay cả trên các nền tảng giao dịch tốt nhất.

Trên thực tế, thay vì sợ hãi các tin tức, nhiều nhà giao dịch đã xây dựng nên các chiến lược được thiết kế dành riêng để khai thác lợi nhuận từ những đợt dịch chuyển mạnh của thị trường, nhưng ít ai thống kê được tỷ lệ thành công của họ. Lời khuyên dứt khoát của tôi sẽ là tránh xa tin tức thay vì cố gắng giao dịch với nó, và thoát khỏi thị trường thay vì ở lại. Nhưng vì chúng ta đang có kha khá các biến số ảnh hưởng, tất cả các tình huống liên quan đến báo cáo tin tức bản thân chúng đều không dễ để đánh giá.

Một lời cảnh báo cuối cùng: Vào cuối phiên Mỹ (vào giờ đóng cửa của thị trường chứng khoán Mỹ), giá thường đi ngang dưới trạng thái im ắng cho đến khi thị trường châu Á mở cửa vài giờ sau đó nên việc nắm giữ một vị thế là không cần thiết. Tất nhiên, việc đóng hay giữ sẽ tùy thuộc vào mỗi người. Áp dụng tương tự đối với bất kỳ giao dịch nào vẫn còn nằm im ắng không di chuyển trong nhiều thanh giá (giống như trong giờ giao dịch buổi trưa). Nhưng tuyệt đối bạn không được giữ một vị thế giao dịch khi thị trường đóng cửa vào cuối tuần. Làm vậy có thể giúp bạn tránh khỏi một phiên giao dịch thứ Hai đầy biến động vào tuần mới.

THOÁT VỊ THẾ TẠI VÙNG KHÁNG CỰ

Bởi mức chốt lời 20 pip về cơ bản là một mục tiêu không mang tính kỹ thuật, không khó để tưởng tượng ra tình huống một vị thế mở chạm vào vào một vùng kháng cự mạnh trước khi đạt được mục tiêu hoàn toàn. Nếu vậy, thay vì tuân thủ theo bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời một cách cứng nhắc với rủi ro đảo chiều, một phương án tốt mà bạn có thể lựa chọn là thoát vị thế ngay tại mức giá có vùng kháng cự. Đây trông có vẻ là một cách giải quyết hay, nhưng nó lại gặp một vấn đề: nếu chúng ta cho phép bản thân can thiệp lệnh thủ công, nó có thể dẫn tới các quyết định thiếu đúng đắn và cảm tính, khiến cho nhiều vị thế được đóng do sợ hãi, cuối cùng lại gây nên hại nhiều hơn lợi. Do đó, khi áp dụng các kỹ thuật quản lý lệnh tùy biến như là một phần của kế hoạch, một việc rất quan trọng là phải học cách khống chế bản năng khi nỗi sợ trở dậy và chỉ thoát vị thế dựa trên nguyên tắc kỹ thuật.

Một cách rất hay để tránh khả năng đóng một vị thế không theo ý muốn đó là luôn luôn xác định mức giá kháng cự để thoát lệnh trước khi vào vị thế. Nói cách khác, một mục tiêu giá ngắn hơn phải là một phần của kế hoạch ngay từ ban đầu và không được xuất phát từ một ham muốn thoát lệnh đột ngột.

Nếu đã vào lệnh với mức chốt lời tiêu chuẩn trong đầu, dĩ nhiên, tại một thời điểm nào đó, vị thế sẽ chạm phải một bức tường kháng cự mà chúng ta không thể nhận ra tại thời điểm vào lệnh; và khi một vùng tích lũy đi ngang bị phá vỡ theo hướng ngược lại thì chúng ta cũng sẽ can can thiệp, nhưng

nó lại là một tình huống khác. Chúng ta sẽ bàn tới nó trong phần tiếp theo về cách thoát vị thế khi giá đảo chiều.

Trước khi đi vào các thông số kỹ thuật chi tiết của cách thoát lệnh tại vùng kháng cự, chúng ta hãy cùng xác định một ngưỡng hợp lý mà tại đó kỹ thuật này có thể áp dụng được. Sẽ là rất hợp lý khi chúng ta lựa chọn một mức mục tiêu tối thiểu để cho giao dịch được xứng đáng với công sức và thời gian mà mình đã bỏ ra. Giả sử, mức mục tiêu 20 pip là tiêu chuẩn thì chúng ta thử chọn mức 14 pip làm “ngưỡng hợp lý” xem sao. Dĩ nhiên, bất kỳ nhà giao dịch nào cũng có thể giảm ngưỡng này tùy theo ý thích của anh ta, nhưng tôi khuyên không nên giảm xuống quá 10 pip để giữ được ít nhất một tỷ lệ rủi ro/phần thưởng chấp nhận được là 1:1 (khi giao dịch với mức dừng lỗ 10 pip).

Do đó từ bây giờ, nếu vùng kháng cự chúng ta nhìn thấy nằm cách một khoảng chỉ tạo ra mức lợi nhuận thấp hơn 14 pip thì chúng ta sẽ chỉ đơn giản là bỏ qua giao dịch đó.

Bằng bất cứ giá nào thì bạn cũng phải tránh tạo ra thói quen tự ý giảm mục tiêu chốt lời của bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời. Một khi bạn đã làm việc này thì khả năng là việc thoát vị thế sớm thường xuyên sẽ trở thành một tiêu chuẩn mới khiến cho lợi nhuận tiềm năng của rất nhiều giao dịch bị giảm đi.

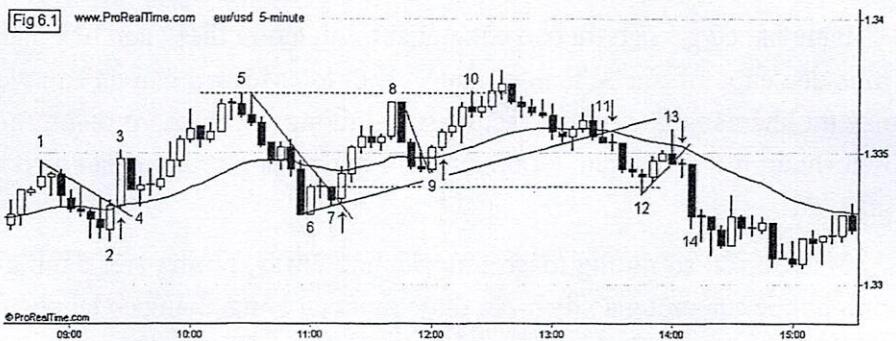
Mặc dù vẫn có những thách thức về mặt tâm lý, nhưng việc đánh giá tính hợp lệ của một giao dịch cần được thoát tại vùng kháng cự lại khá rõ ràng và chi tiết. Trước khi vào vị thế, các mức giá điển hình cần xem xét là đường biên của vùng giá được xác định rõ ràng, một vùng số tròn khó nhằn, một mô hình hai đỉnh hoặc hai đáy, một phần kéo dài của đường xu hướng, một lần chạm lại kỹ thuật, hay thậm chí một đỉnh trước hoặc đáy cũ nằm bên trái biểu đồ.

Trước khi thoát vị thế quá sớm thì chúng ta rất cần phải đánh giá bản chất của thị trường lúc đó: liệu nó đang đi ngang hay đang có xu hướng. Một khuyến nghị tốt là không nên áp dụng kỹ thuật này trong một thị trường đang có xu hướng mạnh, dựa trên lập luận rằng một xu hướng mạnh sẽ nhanh chóng vượt qua được kháng cự thay vì bị ngăn cản bởi nó. Ngược lại, rất hợp lý nếu chúng ta cẩn trọng hơn trong một thị trường đi ngang,

đặc biệt gần các vùng đỉnh và đáy. Tại đây không chỉ có nhiều nhà giao dịch đối lập hơn, mà Phe Bò còn có khả năng thoát lệnh tại đỉnh của một vùng phạm vi giá, hoặc Phe Gấu sẽ thoát lệnh tại vùng đáy. Và các làn sóng thoát lệnh này cũng sẽ ảnh hưởng đến vị thế đang mở của bạn.

Trên thực tế, lần ranh giữa một vị thế được thoát tại vùng kháng cự hợp lệ và một vị thế thoát do sợ hãi có thể dễ dàng bị xóa bỏ trong một môi trường giao dịch thực tế với ngập tràn những suy nghĩ về cái tôi và cảm xúc luôn sẵn sàng che mờ đi tư duy và suy nghĩ của nhà giao dịch. Sau tất cả, cách duy nhất để biết được liệu kỹ thuật này có đem lại lợi ích gì cho bạn không không phải bằng cách vẽ ra lý thuyết trên giấy, mà đơn giản bằng việc so sánh kết quả giao dịch thực tế của bạn với kết quả giả định nếu như bạn thực hiện kỹ thuật này.

Bên dưới là một vài ví dụ cho bạn thấy khi nào chúng ta có thể áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại vùng kháng cự dưới góc nhìn kỹ thuật.

Hình 6.1 Một lợi ích tuyệt vời của việc nắm kỹ thuật thoát vị thế tại vùng kháng cự trong bộ công cụ phân tích là vì nó giúp chúng ta tham gia vào các giao dịch không đạt đủ mục tiêu lợi nhuận 20 pip. Đó chưa bao giờ là một lý do để vào lệnh bừa bãi khắp mọi nơi, tuy nhiên, chúng ta có thể tăng thêm một chút “mạnh mẽ” vào trong kế hoạch. Một vài các giao dịch đã nêu phía bên trên có thể khiến bạn đọc bất ngờ vì độ biến hoá của nó, nhưng chúng hoàn toàn có thể được thực hiện nếu chúng ta không quá tham lam chốt lời với mục tiêu xa. Tạm thời thì bạn có thể không quan tâm đến các vị thế quá hấp dẫn, nhưng hãy cố gắng hiểu được nguyên lý đằng sau những lần cần phải thoát vị thế tại vùng kháng cự.

Theo ngôn ngữ kỹ thuật đúng chuẩn thì chỉ có hai mức giá mà chúng ta có thể áp dụng kỹ thuật thoát lệnh tại vùng kháng cự: trong một giao dịch mua, vị thế có thể được thoát tại đáy của một vùng đỉnh trước đó (hoặc đáy của một đoạn giằng co), hoặc tại đỉnh của một đỉnh trước đó - bất kể là mức nào xuất hiện trước hay được ưu tiên hơn trong bối cảnh thị trường lúc đó. Áp dụng ngược lại đối với giao dịch bán. Nhưng chúng ta cũng phải cẩn trọng, không được áp dụng phương án thoát vị thế tại vùng kháng cự một cách bừa bãi. Thậm chí, trong một thị trường đi ngang, ưu tiên hàng đầu của chúng ta phải là kiểm tra xem mục tiêu của chúng ta có thể đạt được hoàn toàn hay không.

Tại giao dịch đầu tiên phía trên thanh 2, thanh giá phá vỡ lại hướng vào bức tường kháng cự của cục nam châm vùng 50 (3). Mặc dù bị thiếu mất một chút thông tin bên tay trái biểu đồ, nhưng có vẻ chúng ta không cần thiết phải sử dụng phương án thoát vị thế tại vùng kháng cự ở đây. Tất cả những gì có thể cản con đường tăng của giá là đỉnh trước đó tại 1 và vùng số tròn cách một vài pip phía trên. Trong một biểu đồ di chuyển chậm, đôi khi việc chốt lợi nhuận trước các vùng kháng cự không quá mạnh như vậy là một lựa chọn tốt. Nhưng thông thường, chúng ta không nhất thiết phải can thiệp khi vẫn còn áp lực chủ đạo, các điều kiện và khối lượng giao dịch đang thuận lợi (lúc này đang là giờ mở cửa phiên Âu).

GHI CHÚ: Lựa chọn nắm giữ vị thế ban đầu đã cho thấy sự đúng đắn và cuối cùng, giá cũng đã tiếp tục tăng như kỳ vọng; mặc dù cũng chỉ là một kết cục nhưng nó đã cho một ví dụ rõ ràng về lý do tại sao việc thoát vị thế hoà vốn tại con sóng kéo ngược đầu tiên là một hành động cực kỳ ngu ngốc, nói một cách công bằng là vậy (đấy 4 chạm lại một bộ tam yếu tố hợp lưu và là ứng viên cực kỳ tiềm năng cho một cú bật). Tại sao các nhà giao dịch lại thích tự thỏa mãn bản thân bằng một việc làm nguy hiểm như vậy? Có thể do cái tôi của họ đang khiến họ làm như vậy. Bởi vì những cái tôi không suy nghĩ theo xác suất mà chúng có mục đích riêng của chúng; bảo vệ tâm trí con người khỏi nỗi đau và tủi nhục của việc thấy một giao dịch đang có lợi nhuận trở nên thua lỗ. Vậy nên họ bấm nút thoát lệnh.

Trước khi đặt chân vào thị trường, có lẽ những nhà giao dịch này nên hiểu điều này: bỏ lỡ 20 pip lợi nhuận bằng cách thoát một vị thế vẫn còn hợp lệ tại điểm hoà vốn về cơ bản chẳng khác gì bị thoát vị thế với hai lần dừng lỗ

10 pip. Dĩ nhiên là cái tôi của con người cũng không chấp nhận việc bị dùng lỗ luôn. Điểm quan trọng ở đây là: khi sử dụng các kỹ thuật can thiệp vào vị thế, chúng ta hãy thoát lệnh khi thị trường đang có sức mạnh thay vì khi nó đang suy yếu. Từ đó, chúng ta mới có các kỹ thuật thoát lệnh tại vùng kháng cự.

Giao dịch mua thứ hai trong phiên giao dịch này có thể được thực hiện sau khi giá phá vỡ khỏi một thiết lập kết hợp gồm ba thanh (6-7), đây là một biến thể có dạng “vùng phạm vi giá” của một cú đảo chiều sau con sóng kéo ngược. Trong giao dịch này, vùng kháng cự đầu tiên có thể thấy được đó là mức trần của mái vòm - tại đáy của thanh 5. Nếu chúng ta vẫn chưa đạt được toàn bộ mục tiêu chốt lời thì việc đóng vị thế tại thanh 8 cũng là một lựa chọn hợp lý (như vậy sẽ tránh được lực hút của cục nam châm tại vùng số tròn 50).

Giao dịch với tín hiệu đảo chiều của con sóng kéo ngược phía trên thanh 9 (đây là một giao dịch khá táo bạo khi nằm phía bên trái là một mô hình hai đỉnh 5-8) là một ví dụ điển hình cho kỹ thuật can thiệp vị thế mà chúng ta đang bàn luận. Phe Bò có thể đã chiếm ưu thế hơn một chút tại phiên này, tuy nhiên thị trường vẫn chưa hề có xu hướng mạnh (hãy để ý rằng đường EMA 25 khá phẳng), và điều đó luôn là một lý do hợp lý để kỳ vọng giá sẽ gặp kháng cự mạnh quanh vùng đỉnh cũ.

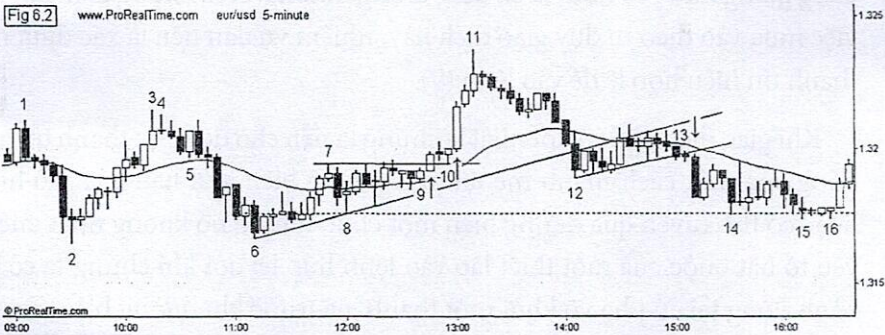
Bàn về vị trí thoát lệnh, cú chạm lại trần tại đáy của thanh 5 đã không còn là một lựa chọn “xài được” nữa, bởi cú chạm của thanh 8 tại mức đó đã hoàn thành nhiệm vụ của nó rồi. Như vậy, về cơ bản là chỉ còn lại đỉnh của thanh 8 hoặc đỉnh thanh 5 để làm vị trí thoát lệnh. Bởi vì đỉnh thanh 8 vẫn chưa đem lại đủ mục tiêu lợi nhuận ít nhất 14 pip, nên đường nét đứt là mức giá có thể nhắm đến (thoát vị thế tại thanh 10).

Giao dịch bán khống dưới thanh 11 (bán khống với cú phá vỡ thiết lập kết hợp) là một ví dụ khác của việc thoát vị thế tại vùng kháng cự. Thị trường chỉ vừa mới thoát khỏi áp lực tăng giá trước đó nên hoàn toàn hợp lý khi chúng ta đặt một dấu chấm hỏi rằng, liệu tín hiệu bán khống này có đủ mạnh để nhắm đến mục tiêu 20 pip hay không. Bởi đáy thanh 9 nằm quá gần so với điểm vào lệnh, nên cú chạm lại trần tại đỉnh thanh 7 là mức giá đầu tiên thỏa mãn các điều kiện của một mục tiêu được rút ngắn (thoát

vị thế tại thanh 12 ở đường nét đứt với mức lợi nhuận có thể thấp hơn 14 pip một chút).

Không lâu sau đó, thanh 13 thiết lập nên một giao dịch bán khống phá vỡ mô hình có kéo ngược tại một vùng giá có chứa bộ tam các yếu tố giảm giá. Thanh giá này rõ ràng đang thách thức lại ý định tạo nên một đáy cao hơn tại 12, nhưng xu hướng thị trường về tổng thể vẫn không mang nhiều yếu tố giảm. Nếu chúng ta quyết định vào một lệnh bán khống tại đây thì tốt nhất nên chuẩn bị sẵn một mức thoát lệnh tại vùng cản.

Khi bạn đã mở vị thế bán sau cú phá vỡ xuống dưới thanh 13, chẳng ích gì khi lựa chọn đáy thanh 12 là một điểm chốt lời tiềm năng; nếu đó là một vùng kháng cự đáng lo ngại và chỉ đem lại mức lợi nhuận 10 pip thì chúng ta đã chẳng nên chấp nhận rủi ro mất vốn trên giao dịch này từ đầu rồi. Cho nên vùng giá đầu tiên có thể lựa chọn để làm một điểm chốt lời hợp lệ là đáy trước đó tại thanh 6 (thoát vị thế tại thanh 14). Nếu chúng ta tính đến tính chất giảm giá nặng nề của thanh 14 thì đáy của thanh 2 có thể là một mục tiêu hợp lý để nhắm đến (đáy của vùng phạm vi giá).

Hình 6.2 Trước khi bàn đến việc thoát vị thế mua phía trên thanh 9, trước hết hãy cùng phân tích hành vi giá cho đến lúc đó. Rõ ràng là thị trường này đang trong trạng thái đi ngang. Nếu vẽ một chiếc hộp để bao bọc nó thì đường biên trên có thể đi ngang qua đỉnh thanh 1 (bỏ qua Đỉnh giả tại 3), và đường biên dưới đi qua đáy thanh 2. Hãy để ý thật kỹ cú phá vỡ lên thất bại phía trên thanh 5. Đây không chỉ là một lần cố gắng tiếp diễn xu hướng tại vùng đỉnh của một vùng phạm vi giá, mà tiến trình 3-5 còn là một lá cờ nhỏ đến mức tệ hại nếu so với phần cản cờ mà nó được treo lên

(2-3), và giao dịch này chịu rủi ro rất lớn đến từ cục nam châm ngược mang tên vùng số tròn. Thật sự đây là một cú phá vỡ tệ.

Một điểm thú vị khác trên biểu đồ là vùng tích lũy động lượng 6-9 nằm chính giữa vùng phạm vi giá. Phe Bò một lần nữa đã cố gắng đẩy giá lên từ vùng đáy, nhưng lần này họ gặp nhiều kháng cự hơn. Các dạng tiến trình giá giằng co như thế này luôn luôn cần được chú ý. Thực tế là bên trong chúng đã chứa đựng một nguyên tắc cốt lõi của thủ thuật vào lệnh của chúng ta: phải thấy một sự tích lũy đủ tốt - khi cả hai phe đều đang tấn công và phòng thủ cùng một lúc - trước khi vào vị thế.

Một biến thể thú vị của mô hình lá cờ là mô hình tam giác tăng hoặc tam giác giảm. Trong tam giác tăng, mô hình bao gồm một đường kháng cự ngang đi qua các đỉnh với các đáy cao dần bên dưới. Tiến trình 7-8-9, được treo trên phần cán cờ 6-7 là một ví dụ.

Với việc giá bị mắc kẹt bên dưới đường kháng cự ngang và liên tục bị đẩy lên theo đường hỗ trợ dốc lên thì áp lực chỉ có thể tăng lên. Điều này ngầm định rằng, mô hình tam giác tăng có khả năng phá vỡ lên phía trên, cũng giống như mô hình lá cờ tăng thông thường. Nếu chúng ta nhắm đến việc mua vào theo tư duy giao dịch này, nhiệm vụ đầu tiên là xác định một thanh tín hiệu hợp lệ để vào lệnh (9).

Khi giao dịch phá vỡ, tốt nhất là chúng ta nên chờ đợi một thanh tín hiệu đóng cửa một cách mạnh mẽ tại một đường biên giới hạn của mô hình, hoặc có thể xuyên qua đường biên một chút, nhưng nó không nhất thiết là yếu tố bắt buộc của một thiết lập vào lệnh hợp lệ: đôi khi chúng ta có thể hành động tại cú phá vỡ khỏi một thanh giá trước khi đường biên của mô hình bị phá vỡ. Với các trường hợp đó, chúng ta nên đánh giá liệu bối cảnh thị trường có đủ chín muồi cho một cú phá vỡ hay không, có nghĩa là các vùng tích lũy động lượng có thực sự chất lượng hay không. Dĩ nhiên là các nhà giao dịch cẩn trọng có thể bỏ qua cơ hội này; và nếu họ bỏ lỡ cú phá vỡ đầu tiên, thì hoàn toàn có cơ hội vào lệnh lần hai tại một vị trí khác (vào lệnh mua theo thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 10).

GHI CHÚ: Có một kỹ thuật có thể thay thế cách vào lệnh này, nhưng tốt nhất nên được áp dụng một cách cẩn trọng, đó là chúng ta không giao

dịch ngay tại cú phá vỡ thanh 9 mà mua tại cú phá vỡ khỏi đường biên mô hình, cách một vài pip lên phía trên. Một cách để xem kỹ thuật này có thực hiện được hay không đó là kiểm tra xem khoảng cách dừng lỗ tiêu chuẩn có thể giúp cho vị thế mua này sống sót sau một lần chạm lại nhanh đường EMA 25 của giá hay không. Nếu không thì có thể điều chỉnh khoảng cách dừng lỗ lại một chút.

Giờ chúng ta hãy cùng đánh giá các phương án thoát vị thế ở các giao dịch mua phía trên thanh 9 và thanh 10. Yếu tố kháng cự đầu tiên cần xem xét là một cú chạm lại trần tại đáy thanh 4, cách khoảng 13 pip so với điểm phá vỡ tại thanh 9. Tuy nhiên, nếu tính từ cú phá vỡ khỏi thanh 10 thì mức này lại quá gần để đạt được mức mục tiêu chốt lời tối thiểu; cho nên lúc này, đỉnh thanh 3 lại trở thành ứng cử viên đầu tiên để thoát vị thế. (Một thủ thuật khác có thể thực hiện ở đây, hợp lý nhưng không phải không có rủi ro, đó là áp dụng cách thoát vị thế tại kháng cự cách một chút phía trên thanh 3 với kỳ vọng giá sẽ đảo chiều sau khi tạo ra một Đỉnh giả).

Như đã nói, ngay cả trong một thị trường đi ngang thì không phải lúc nào cũng cần thoát vị thế tại vùng kháng cự. Khi vùng tích lũy động lượng trước thời điểm vào lệnh thuộc dạng chất lượng cao, giá rất có thể vượt qua và phá vỡ được bất kỳ kháng trở nào ngáng đường nó. Vùng tích lũy động lượng bên trong mô hình tam giác tăng phía trên thực sự khá là dày, vậy nên chúng ta có thể quyết định để cho bộ lệnh dừng lỗ - chốt lời xử lý giao dịch phía trên thanh 9. Tuy nhiên, nếu điểm mua là cao hơn một chút (phía trên thanh 10), khả năng giá chạm mục tiêu sẽ là thấp hơn bởi vì đỉnh thanh 3 giờ đây cần phải được vượt qua thì giá mới có thể chạm đến mục tiêu.

Với khá nhiều phương án để lựa chọn, cái này có thể tốt hơn cái kia, làm sao để chúng ta có thể quyết định được đâu là hành động hợp lý nhất? Rất tiếc là không hề có câu trả lời đơn giản cho câu hỏi này, nhưng khi cảm thấy nghi ngờ, bạn có thể chọn phương án mà bạn ưa thích và cảm thấy phù hợp nhất. Nó có thể không phải là phương án tốt nhất về mặt thống kê đối với bối cảnh của thị trường trước mắt, nhưng ít nhất lựa chọn của bạn cũng sẽ có ý nghĩa, và đó là tất cả những gì cần thiết để có lợi thế trong lĩnh vực này.

Bây giờ chúng ta sẽ thử đánh giá lệnh bán khống dưới đáy thiết lập kết hợp 13 xem sao. Trước đó một chút, áp lực chủ đạo tăng giá đã bị tấn công

rất mạnh mẽ bởi đợt giảm 11-12, nhưng vẫn còn rất nhiều kháng cự mà Phe Gấu cần phải dọn dẹp (các vùng hỗ trợ trên biểu đồ) như mô hình tam giác trước đó (7-8-9); đó thực sự là một khối hành vi giá dày và khó để xuyên thủng, và có lẽ là lý do giải thích tại sao tiến trình 12-13 được hình thành như vậy. Nếu vẽ một vài đường xu hướng ở đây, chúng ta có thể phát hiện một mô hình lá cờ giảm được treo trên cán cờ 11-12, và nằm dưới phần kéo dài của đường xu hướng trước đó đã bị phá vỡ (kéo dài từ đáy thanh 6).

Phe Bò và Phe Gấu đã có một trận đấu khá quyết liệt bên trong lá cờ này, nhưng bộ tam các yếu tố bao gồm đường trung bình, vùng số tròn và phần kéo dài của đường xu hướng lại quá mạnh để có thể xuyên thủng. Đây là một thông tin quan trọng, bởi vì không thể thoát khỏi một bối cảnh giảm giá, nên một phần lớn Phe Bò đã bị mất tinh thần và có khả năng đầu hàng sau đó. Tuân thủ theo nguyên tắc vào vị thế, chúng ta sẽ có hai cách để giao dịch cú phá vỡ khỏi lá cờ này: bán khống dưới đáy thiết lập kết hợp 13, hoặc có thể bán khi giá phá vỡ xuống dưới đáy thanh nền liền trước, tại cú phá vỡ khỏi thanh sức mạnh trong thiết lập kết hợp.

GHI CHÚ: Một điều quan trọng bạn cần phải nhận ra, đó là không có ví dụ nào trong quyển sách này sẽ xuất hiện thêm một lần nữa. Thậm chí, nếu như nhờ vào một phép lạ kỳ quặc nào đó mà hành vi giá hiện tại sao chép một cách chính xác các đặc điểm của bối cảnh thị trường trước đó, thì vẫn sẽ có nhiều nhà giao dịch khác và động lực khác đằng sau nó. Ý của tôi là, tất cả các tình huống giao dịch đều hoàn toàn độc nhất và việc tốt nhất mà chúng ta có thể làm là bắt chước ở một chừng mực nào đó. Nói cách khác, tất cả những gì chúng ta có thể làm là hình thành một ý tưởng hợp lý về câu trả lời khả thi nhất của thị trường. Khi nói đến việc can thiệp thủ công vào thị trường thì chúng ta chỉ có hai phương án: hành động hoặc phản ứng. Kỹ thuật thoát lệnh tại vùng kháng cự rõ ràng thuộc vào nhóm phương án đầu tiên. Bằng việc chốt lợi nhuận tại một mức định trước được coi là một vùng kháng cự, chúng ta đã cố tình hành động mà không đợi phản ứng của thị trường.

Một ví dụ tốt cho kỹ thuật này là thoát vị thế bán khống tại đường nét đứt ở thanh 14. Nếu chúng ta tìm lý do để biện hộ cho việc thoát vị thế tại đây, chúng ta có thể khởi đầu bằng cách khẳng định rằng, thị trường đã quay trở lại đáy của vùng phạm vi giá này, và đây vốn là một vùng nguy hiểm đối với bất kỳ lệnh bán khống nào. Hơn nữa, quan sát cho chúng ta thấy rằng,

khi một mô hình hai đáy đã hình thành trước đó (2-6), giá có xu hướng hình thành một đáy cao hơn thay vì tạo ra một đáy thứ ba ngang bằng với hai đáy trước. Với tư duy này, sẽ là hợp lý khi chúng ta thoát vị thế tại cú chạm lại trần (đường ngang nét đứt) thay vì tại đáy thanh 6. Nhìn kỹ hơn, đáy thanh 14 không chỉ là "trần" của mác vòm ngược 3-6-7, mà nó cũng hợp thành một mô hình hai đáy với đáy thanh 8, càng tăng thêm tiềm năng cho một cú bật tại khu vực này.

Kỹ thuật thoát vị thế phổ biến thứ hai là thoát lệnh không phải theo kiểu chủ động mà là theo kiểu phản ứng. Thay vì nhắm đến việc thoát lệnh trước khi thị trường có cơ hội đảo chiều ngược lại, kỹ thuật này chờ đợi phản ứng của thị trường trước rồi mới quyết định hành động sau, dựa theo bối cảnh đang tiến triển. Lấy ví dụ: phe đang nắm vị thế bán có thể thoát lệnh phía trên thanh 16, tức đã phản ứng với khả năng tiếp diễn của xu hướng tăng sau cú phá vỡ xuống dưới đường nét đứt tại 15 bị thất bại. Chúng ta có thể coi đây là kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều. Trong phần tiếp theo, chúng ta sẽ bàn luận về kỹ thuật này chi tiết hơn.

THOÁT VỊ THỂ TẠI ĐIỂM ĐẢO CHIỀU

Trước khi nhập cuộc, hãy cho phép tôi khởi đầu bằng một lời cảnh báo. Bởi kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều là dựa trên những đánh giá được hình thành khi đã vào vị thế, nên sẽ luôn có rủi ro nhất định về thiên kiến trong khi áp dụng nó. Không một nhà giao dịch nào cảm thấy thoải mái khi thấy một giao dịch có lợi nhuận trở nên tệ đi, và ham muốn bảo vệ bất kỳ khoản lợi nhuận nào còn lại có thể vô cùng mạnh mẽ. Và chúng ta hãy cẩn trọng. Nếu việc áp dụng sai kỹ thuật thoát vị thế tại vùng kháng cự vẫn có thể đem lại một khoản lợi nhuận khá, thì việc áp dụng sai cách thoát vị thế tại điểm đảo chiều có thể khiến bạn tiếc nuối ghê gớm; bạn có thể sẽ không còn lại một chút lợi nhuận nào, thậm chí bạn sẽ còn gặp trường hợp tệ nhất: thoát vị thế ngay đúng lúc giá có khả năng di chuyển đúng hướng mà mình đã kỳ vọng. Đó là lúc bạn thoát lệnh ngay tại một cái bẫy giá đảo chiều.

Tuy nhiên, nếu được áp dụng đúng đắn thì kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều là một món vũ khí mạnh mẽ và thực sự có thể cứu cánh

nhiều bàn thua trông thấy. Rất nhiều lần chúng ta sẽ thấy một tiến trình đi ngang xuất hiện ngược lại với hướng vào lệnh của mình, khiến cho khả năng giá chạm được mục tiêu giảm xuống rất thấp. Đó là lúc hợp lý để áp dụng kỹ thuật này.

Đâu là các tính chất của một tiến trình đi ngược như vậy? Cũng giống như tất cả các mô hình khác, các mô hình đảo chiều tồn tại dưới nhiều hình dáng và kích thước, nhưng chúng thực sự có xu hướng và có rất nhiều tính chất chung để nhận biết chứa đựng các áp lực ngược xu hướng bên trong. Các mô hình phổ biến nhất đó là các biến thể của mô hình chữ M hoặc W. Ví dụ, mô hình chữ M khởi đầu với một sóng tăng (chân sóng bên trái), tiếp nối bởi một phần chính giữa (thường có yếu tố của một mô hình hai đỉnh) và hoàn tất bởi một sóng giảm (chân sóng bên phải). Trong một mô hình như vậy, cú phá vỡ khỏi phần chính giữa có thể kích hoạt lệnh thoát vị thế tại điểm đảo chiều.

Bất cứ khi nào giá bắt đầu tích lũy trong một vùng phạm vi giá khá hẹp, cuối cùng nó sẽ chỉ có thể đi theo một trong hai hướng: phá vỡ khỏi vùng tích lũy này để tiếp tục áp lực chủ đạo của xu hướng trước đó (mô hình lá cờ), hoặc phá vỡ theo hướng ngược lại và cố gắng tạo ra một mô hình đảo chiều chữ M hoặc chữ W. Nếu trường hợp thứ hai xảy ra, việc đánh giá áp lực đảo chiều theo đúng cách là rất quan trọng. Mặc dù chúng ta không thể tránh hoàn toàn việc bị lừa bởi một bẫy giá, nhưng không phải áp lực ngược xu hướng nào được tạo ra cũng giống nhau.

Chúng ta hãy cùng tưởng tượng dưới góc nhìn của một vị thế bán khống. Sau khi vào một lệnh bán khống và có lợi nhuận (tại chân sóng bên trái của mô hình chữ W) và giá đang trên đường đến mục tiêu, thì một vùng giằng co gồm nhiều thanh giá bắt đầu tích lũy ngược với hướng vào lệnh của chúng ta; những đợt tấn công của Phe Bò trong vùng giằng co này có thể chưa quá nguy hiểm ngay lúc đó, và toàn bộ câu chuyện có thể vẫn đang diễn ra bên dưới đường EMA 25, nhưng hành động giá này sẽ bắt đầu gây chú ý nếu nó không thể tạo ra đáy mới thấp hơn. Sự chững lại này càng kéo dài, vùng giằng co sẽ ngày càng dày hơn và tác động của một cú phá vỡ cũng sẽ càng lớn hơn bất kể là theo hướng nào. Do đó, tại một thời điểm nào đó, nếu giá không thể phá vỡ tại đáy và thay vào đó là một thanh nến

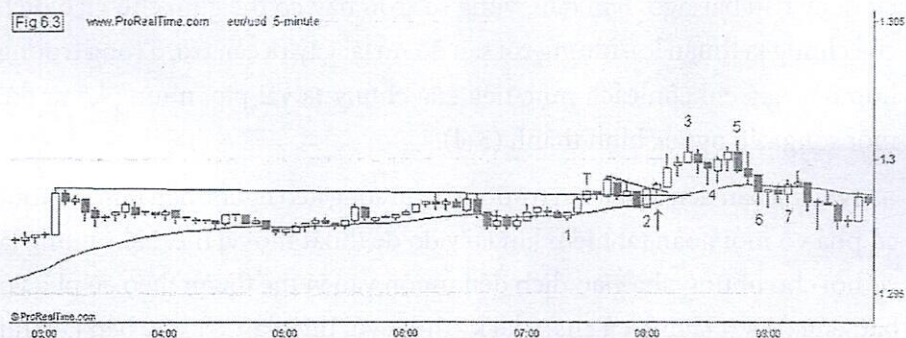

sức mạnh mang tính chất tăng giá xuất hiện, chúng ta không thể nào bỏ qua nó. Khi thanh sức mạnh này bị phá vỡ lên phía trên bởi một thanh giá khác, thị trường đang gửi đi một thông điệp mạnh mẽ hơn rằng, giá không hề có ý định giảm thêm nữa. Ở tình huống này, chúng ta có thể thoát vị thế bán khống đang nắm giữ.

Trong trường hợp không có thanh giá sức mạnh ngược hướng nào xuất hiện (hoặc một dạng thiết lập kết hợp của nó), chúng ta vẫn không nên loại bỏ các kỹ thuật thoát vị thế vừa nêu. Nhưng có khả năng cao là tiến trình tích lũy vẫn sẽ tiếp tục dưới dạng một mô hình cờ giảm, tức là Phe Gấu có thể không muốn thoát các vị thế bán khống của họ, ngay cả khi có một cú phá vỡ khỏi đỉnh của phần lá cờ chính giữa mô hình. Và Phe Bò cũng sẽ ít ham muốn vào lệnh tại cú phá vỡ đó. Và nếu đây là một cú phá vỡ giả thì việc áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều tại đây sẽ không phải là một lựa chọn khôn ngoan.

Giống như cái tên của nó, kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều thường được sử dụng khi một giao dịch đang có lợi nhuận nhưng bị đảo chiều (nếu không thì sẽ không có lý do để đảo chiều). Điều này có nghĩa là, trong nhiều trường hợp, sau khi áp dụng kỹ thuật này, thiệt hại của chúng ta sẽ ít đi, hay thậm chí có thêm một chút lợi nhuận. Nói theo cách khác, nếu áp lực ngược hướng đã bắt đầu được tạo nên không lâu sau khi vào lệnh, thì chúng ta không chỉ đang đối mặt với một giao dịch kém lợi thế mà còn là một cú phá vỡ yếu ớt, và trong phần lớn các trường hợp, chúng ta nên thoát khỏi giao dịch để bảo toàn lợi thế của mình. Chúng ta hãy cùng khám phá một vài ví dụ thực chiến để có một cái nhìn nhất định về kỹ thuật này.

[Fig 6.3] www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 6.3 Tiến trình 2-3-4-5-6 là diễn hình của một mô hình chữ M đảo chiều. Bởi mục tiêu của việc can thiệp thủ công là bảo vệ một vị thế khỏi những thiệt hại không đáng có, một yếu tố chủ chốt trong thủ thuật này là có thể nhận ra được áp lực ngược hướng trước khi chân sóng bên phải của mô hình đảo chiều hoàn thành. Do đó, chúng ta cần phải đặc biệt chú ý tới quá trình hình thành của phần chính giữa mô hình.

Trong mô hình chữ M, đáy của phần chính giữa (4) thường sẽ nằm cao hơn điểm khởi đầu của chân sóng bên trái (2), khá giống với một lá cờ được treo trên cán cờ. Dấu hiệu có vấn đề sẽ xuất hiện khi đợt điều chỉnh này không thể đảo chiều và tiếp tục áp lực chủ đạo trước đó, hoặc làm được vậy nhưng không thể tiếp diễn được (giống như trường hợp bên trên).

Trước khi chúng ta bàn đến thủ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều, trước tiên hãy bàn về cách vào lệnh với thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược. Vị thế này có thể được kích hoạt phía trên thanh số 2, cũng là một cú phá vỡ lần thứ hai khỏi đường kháng cự nằm ngang sau khi phá vỡ môi trước đó (T-2). Hãy để ý rằng, trước khi đóng cửa mạnh mẽ phía trên đường kháng cự ngang, thanh tín hiệu 2 của chúng ta đã tạo ra một cú chạm lại trần kinh điển tại đỉnh của thanh 1. Nếu vì lý do nào đó mà bạn không vào lệnh được phía trên thanh 2, vẫn còn cơ hội vào vị thế tại cú phá vỡ lên phía trên thanh nền phá vỡ đường xu hướng, chỉ cách một thanh nền sau đó (biến thể của phá vỡ thiết lập kết hợp).

Đôi lúc, hiệu ứng nam châm của một vùng số tròn có thể tạo ra những cú quay đầu bất ngờ. Ban đầu, vùng số tròn này có thể giúp cho giao dịch của chúng ta thuận lợi, nhưng rồi sau đó nó lại gây ra cản trở. Trong trường hợp này, giá chỉ còn cách mục tiêu của chúng ta vài pip, nhưng kể từ đó, một sóng kéo ngược hình thành (3-4).

Như đã bàn đến nhiều lần trước đó, con sóng kéo ngược đầu tiên sau một cú phá vỡ mới hoàn tất hiếm khi là lý do để thoát một vị thế. Nó thường là cơ hội cho những nhà giao dịch đến muộn vào vị thế thuận theo cú phá vỡ ban đầu (đáy 4 là một cú chạm lại kỹ thuật với thiết lập kết hợp bên tay trái và cũng là một đợt điều chỉnh 50% của con sóng phá vỡ 2-3).

Vậy thì ban đầu, con sóng 3-4 có thể được coi là một mô hình cờ tăng, vốn là một mô hình tiếp diễn tăng giá; giá thực chất đã chạm được lên phía trên, nhưng đó là mức xa nhất mà giá chạm tới được. Thay vì phá vỡ hoàn toàn đỉnh trước đó tại 3, thanh 5 đột ngột giảm mạnh xuống và không thể hồi phục được trước khi đóng cửa. Liệu đây có phải là dấu hiệu cảnh báo chúng ta nên chuẩn bị thoát vị thế tại điểm đảo chiều?

Nhìn kỹ hơn, có thể thấy rằng thanh 5 không chỉ kết hợp với thanh 3 tạo nên một mô hình hai đỉnh (nói đúng hơn là một đỉnh thấp hơn), mà nó còn là một Đỉnh giả của thanh liền trước nó và bản thân nó đã hoàn tất chân bên phải của phần chính giữa mô hình chữ M. Chỉ có năm thanh giá trong vùng giằng co này (3-5), nhưng so với phần cán cờ khiêm tốn 2-3 thì đây là một mô hình khá hứa hẹn. Bởi vì chúng ta đang nhắm đến việc thoát vị thế tại mục tiêu xác định ngay ban đầu, nên chúng ta có thể cho thị trường một cơ hội cuối cùng để đi tiếp; nhưng ngay khoảnh khắc thanh 5 bị phá vỡ xuống thì tất cả mọi hy vọng phải nên được dẹp bỏ và chúng ta tốt nhất nên thoát lệnh mà không cần phải suy nghĩ thêm.

Hãy chú ý rằng, khi thanh 5 bị phá vỡ xuống, đáy của phần chính giữa không phải là (4). Đối với một vài người đây có thể là lý do để vẫn giữ vị thế, nhưng trong phần lớn các trường hợp, chúng ta không nên hy vọng nữa mà nên chấp nhận thông điệp của thị trường.

GHI CHÚ: Để xác định mức độ nguy hiểm của một sự tích lũy ngược hướng, quy tắc hài hoà có thể được áp dụng một lần nữa. Cũng giống như việc chúng ta nên tránh giao dịch với một cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng khỏi một lá cờ thiếu tính hài hoà (phần lá cờ và cán cờ thiếu hài hoà), thì chúng ta cũng đừng nên thoát vị thế tại cú phá vỡ đảo chiều khỏi một phần chính giữa khá nhỏ và yếu ớt (so với phần chân sóng bên trái nó). Một mẹo để đánh giá “độ chín” của phần chính giữa này là hãy tưởng tượng toàn bộ mô hình hoàn chỉnh theo một cách đối xứng nhất. Lấy ví dụ, mô hình hai đỉnh 3-5 được treo trên chân sóng trái 2-3 một cách khá hài hoà, không khó để có thể tưởng tượng ra mô hình này sẽ được hoàn thiện bởi một chân sóng phải ít nhiều sao chép lại khá giống chân sóng bên trái (5-6 sao chép 2-3).

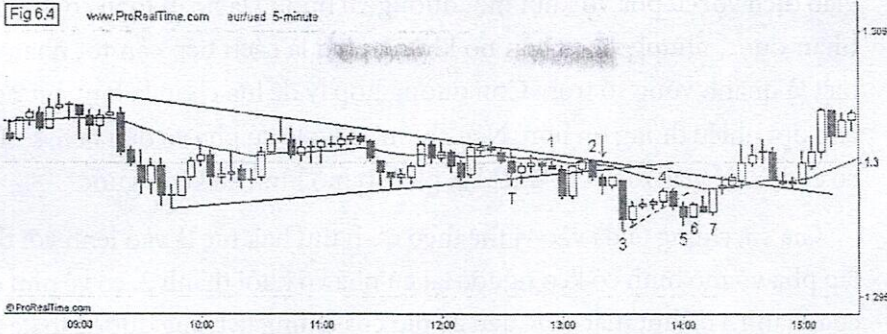
Mặc dù vậy, hãy nhớ rằng, việc chờ đợi chân sóng phải hoàn thành thực sự về cơ bản là vô nghĩa, bởi vì kế hoạch của chúng ta là phải thoát lệnh ngay

tại cú phá vỡ khỏi phần chính giữa. Bằng việc nhanh chóng thoát lệnh theo tín hiệu đảo chiều, trong nhiều trường hợp chúng ta có thể thoát vị thế mà gần như không có thiệt hại (thoát lệnh dưới thanh 5 là quanh mức hòa vốn).

Chúng ta hãy cùng đánh giá nhanh câu chuyện sau khi mô hình chữ M hoàn tất. Được treo trên chân sóng phải, tiến trình 6-7 có vẻ như đã tìm được vùng hỗ trợ tại phần kéo dài của đường kháng cự ngang trước đó; hãy hình dung phần kéo dài này trong đầu, bạn có thể thấy rằng, đáy của các thanh từ 6 đến 7 đều xuyên thủng xuống dưới đường kháng cự này, nhưng mỗi thanh giá thì đều đóng cửa bên trên nó. Điều đó cho thấy sự dẻo dai của Phe Bò và có thể khiến chúng ta tin rằng, thị trường đã sẵn sàng cho một sóng tăng nữa. Bởi vì đoạn giằng co 6-7 được treo trên phần cán cờ 5-6, chuỗi hành vi giá này cho thấy các tính chất của một mô hình đảo chiều chữ W đang được hình thành. Phải thừa nhận rằng, phần chính giữa này thiếu các tính chất hài hoà nếu so với mô hình bên trái, nhưng ít nhất cú phá vỡ khỏi thanh 7 đang thuận chiều với áp lực chủ đạo trước đó (hãy nghĩ đến cú đảo chiều sau con sóng kéo ngược). Với tư duy đó, liệu chúng ta có nên vào lại vị thế mua tại cú phá vỡ khỏi thanh 7?

Trước khi mở bất kỳ vị thế nào, một việc quan trọng là cần đánh giá chính xác giá còn phải làm gì trước khi đạt đến mục tiêu. Trong ví dụ này, giá còn phải vượt qua được đoạn giằng co dạng mô hình hai đỉnh bên trên, và chiến đấu với lực hút của vùng số tròn trước khi chạm mục tiêu. Nếu tiến trình 6-7 xuất hiện tại điểm cuối của đợt điều chỉnh đầu tiên, cú phá vỡ của thanh 7 đã có giá trị hơn nhiều. Nhưng giờ đây thị trường đã điều chỉnh không phải một mà là hai lần (mô hình hai đỉnh dạng chữ M), nên tiềm năng cho một cú phá vỡ chất lượng ở đây không còn cao nữa.

Dưới đây là một cách nữa để chúng ta đánh giá câu chuyện: để một giao dịch bất kỳ thành công, chúng ta cần sự hỗ trợ từ các “tay chơi” đang đứng ngoài thị trường; nếu họ đã có rất ít hứng thú trong việc đẩy giá vượt qua vùng số tròn khi không còn nhiều kháng cự phía trước, thì đâu là lý do để họ có thể hỗ trợ chúng ta khi mà một mô hình chữ M vẫn còn nằm cản trở phía trước? (Trong Chương 7 chúng ta sẽ đánh giá nguyên tắc về các điều kiện không thuận lợi kỹ càng hơn).

Hình 6.4 Bất kỳ khi nào giá bị mắc kẹt bên trong một mô hình tam giác và di chuyển lên xuống giữa hai đường biên đang hội tụ với nhau, một cú phá vỡ tại một thời điểm nào đó là không thể tránh khỏi. Đặc biệt tại điểm cuối cùng của mô hình, hay gọi là đỉnh của tam giác, các thanh giá không có lựa chọn nào khác ngoài việc tích lũy, nén chặt lại và điều này càng khiến cho áp lực ngày càng gia tăng.

Câu chuyện sẽ càng khó lường hơn khi trận chiến giằng co này diễn ra tại một vùng số tròn lớn chạy ngang qua điểm chính giữa của tam giác. Dạng hành vi giá này diễn ra thường xuyên hơn chúng ta nghĩ. Thực tế, các vùng số tròn thường lại chính là nguyên nhân dẫn tới việc hình thành các mô hình này.

Như đã bàn trong các phần trước, khi nhắm đến việc giao dịch ra xa khỏi một vùng có lực hút nam châm mạnh, điều quan trọng là phải xác định được các vùng tích lũy chất lượng và loại bỏ tất cả các cú phá vỡ yếu ớt. Đặc biệt ngay tại vùng giá số tròn, mọi chuyện sẽ trở nên khó lường hơn nếu bạn lựa chọn phe để giao dịch quá sớm và hăng hái. Hãy luôn nhớ rằng, đây chính là sân chơi ưa thích của các nhà giao dịch đối lập; và nếu các “tay chơi” này nhận thấy cú phá vỡ là đủ yếu ớt, chắc chắn rằng họ sẽ tiến hành vào lệnh. Cú phá vỡ mỗi tại T là một ví dụ điển hình của một cú phá vỡ sớm, và phản ứng đi ngược lại của giá gần như là một điều đương nhiên.

Mặc dù có lợi thế lớn hơn một chút (có nhiều sự tích lũy động lượng hơn), cú phá vỡ xuống dưới thanh 1 cũng có thể được coi là hơi sớm. Thanh giá nhỏ xíu này nằm bên trong một cú nén chặt khá đẹp bên dưới đường EMA 25 và vùng số tròn, nhưng nó vẫn không phải là một thanh tín hiệu để chúng ta giao dịch. Đôi khi, trong các bối cảnh thị trường rất thuận lợi,

giao dịch với cú phá vỡ khỏi một đường xu hướng là hoàn toàn có thể chấp nhận được, nhưng về cơ bản nó không phải là cách tiếp cận tốt nhất, đặc biệt là quanh vùng số tròn. Con đường hợp lý để lựa chọn là tạm ngưng và chờ đợi nhiều thông tin hơn. Nếu chúng ta bỏ lỡ cú phá vỡ đầu tiên, sẽ luôn có cơ hội để giao dịch với thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược.

Giả sử, chúng ta đã vào vị thế theo cách thứ hai, tức là vào lệnh với thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược tại cú phá vỡ khỏi thanh 2, có vẻ như đáy của thanh 3 đã hụt mất mục tiêu 20 pip của chúng ta trong đường tơ kẻ tóc, trước khi một đợt điều chỉnh xuất hiện.

Đợt điều chỉnh này nhanh chóng chuyển thành một mô hình cờ giảm (3-4) được treo trên phần cán cờ 2-3. Bởi vì bản chất của mô hình lá cờ là một mô hình tiếp diễn xu hướng, chúng ta không nhất thiết phải lo lắng về tiến trình đi ngược này của giá (chưa có dấu hiệu nào cho thấy một mô hình chữ W sẽ xuất hiện). Mặc dù tiến trình này chứa đựng một thiết lập kết hợp gồm 3 thanh bên trong, và đã bị phá vỡ lên tại thanh 4, nhưng chuyển động đi ngược của giá vẫn tương đối hiền hoà khi so sánh với sức mạnh của phần cán cờ giảm trước đó. Hơn nữa, cú phá vỡ tại thanh 4 đã chạm phải vùng kháng cự được tạo ra bởi các thanh bên trái biểu đồ (trước thanh 3) nên chúng ta không cần phải lo lắng quá về lệnh bán. Và để khiến chúng ta phải từ bỏ lệnh bán khống thì Phe Bò còn phải cố gắng nhiều hơn thế.

Không lâu sau sự kiện Đỉnh giả tại 4, giao dịch bán khống của chúng ta đã tiếp tục có lợi thế trở lại, nhưng động lượng của nó lại nhanh chóng yếu đi khi giá hình thành một mô hình hai đáy (3-5). Thanh giá tăng số 6 chắc chắn phải khiến chúng ta chú ý, tuy nhiên áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều ở thanh này vẫn bị coi là hơi sớm. Về mặt kỹ thuật, thanh 6 là một thanh giá đảo chiều mạnh mẽ (mở cửa ở giá thấp nhưng đóng cửa ở giá cao), nhưng khi so sánh với các thanh lân cận thì nó không thực sự quá nổi bật, và nó cũng không cấu thành phần chính giữa của mô hình chữ W nào theo một cách hài hoà. Nói vậy không có nghĩa là chúng ta bắt buộc phải thấy sự hoàn hảo về mặt kỹ thuật trước tiên, nhưng để từ bỏ một vị thế, cần phải có những dấu hiệu càng rõ ràng càng tốt, cho thấy bản chất ngược chiều của chuyển động giá. Theo lý luận thì các tín hiệu yếu ớt thường sẽ là những cái bẫy nhiều hơn là những tín hiệu mạnh mẽ.

Nếu điều này là đúng đối với các điểm vào lệnh thì nó cũng phải đúng với điểm thoát lệnh.

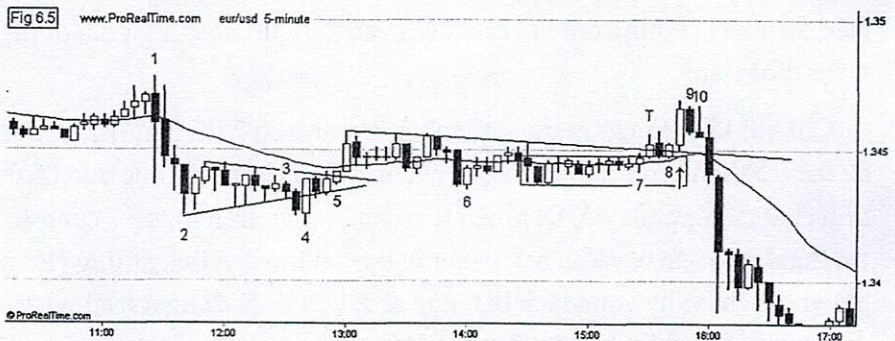
Chỉ khi Phe Bò tạo ra được thanh sức mạnh số 7 thì tiến trình 3-7 mới có thể trở thành một mô hình đảo chiều không chối cãi được dựa theo các tính chất tạo đáy của nó. Dĩ nhiên là cú phá vỡ lên trên thanh 7 cũng có thể trở thành một cái bẫy khiến cho chúng ta phải thoát vị thế, nhưng việc nắm giữ vị thế chỉ vì hy vọng kịch bản này sẽ xảy ra là đã đi ngược lại với thông điệp kỹ thuật mà thị trường đang gửi tới chúng ta.

Bạn đọc hãy để ý đến Đáy giả tại thanh 7. Trước khi quay đầu tăng giá, thanh này đã phá vỡ đáy của thanh giảm đứng trước nó, và đã bẫy được một lượng lớn các nhà giao dịch thuộc Phe Gấu thiếu may mắn mắc kẹt vào các lệnh bán khống. Phe Gấu này sẽ là những người đầu tiên giúp cho cú phá vỡ tăng sau đó thành công (bằng việc tất toán các vị thế bán khống của họ).

Liệu đây có phải là một cái bẫy Đáy giả được thiết kế một cách thông minh, hay chỉ là kết quả của việc cầu vượt cung quanh vùng đáy thị trường? Không liên quan lắm. Chúng ta chỉ nên tập trung vào ý nghĩa của những dấu hiệu này.

Nếu đem so sánh mô hình chữ M trong Hình 6.3 với tiến trình chữ W 2-3-4-5-7 thì tiến trình này dài hơn một chút, nhưng những dấu hiệu đảo chiều thì hoàn toàn giống nhau, nếu không muốn nói là mạnh mẽ hơn. Tại sao lại mạnh mẽ hơn? Một mô hình có giá trị hơn mô hình hai đáy là mô hình hai đáy khác, với đáy thứ hai cao hơn đáy trước; và đó chính xác là thứ mà Phe Bò đã tạo ra trong tiến trình 3-5-7.

Một lần nữa, nếu điểm vào lệnh của chúng ta được lựa chọn dựa trên những áp lực kỹ thuật của thị trường, thì điểm thoát lệnh thủ công cũng phải nên như vậy. Có thể một nhà giao dịch lạc quan thuộc Phe Gấu vẫn sẽ nắm giữ hy vọng tại kháng cự là phần kéo dài của đường xu hướng, cách thanh 7 một chút lên phía trên, chỉ để rồi thoát vị thế một cách có lợi hơn một chút tại cú bật giảm xuống khỏi đường đó; tất cả đều có thể hiểu được, nhưng đây là thủ thuật thuộc dạng “câu nguyện”, và nó ít có khả năng đem lại lợi ích về lâu dài. Tại sao không giữ mọi thứ đơn giản và áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều tại cú phá vỡ khỏi thanh 7 mà không có chút thiệt hại nào (thoát lệnh hoà vốn).

Hình 6.5 Dựa trên hành vi giá diễn cường trong thanh 1 thì có vẻ thị trường đã đối mặt với một báo cáo tin tức quan trọng trong buổi sớm của phiên Âu. Nếu theo dõi chuyển động tăng/giảm trong thanh giá này và thanh kế bên nó với sức mạnh không kém cạnh, chúng ta có thể thấy rõ tác động của tin tức lên hành vi giá, và mức độ nguy hiểm của một môi trường như vậy đối với cả Phe Bò và Phe Gấu là lớn đến thế nào.

Sau khi độ biến động giảm dần lại, không hiếm khi chúng ta thấy thị trường lập tức thiết lập lại xu hướng tồn tại trước khi tin tức được công bố như không có chuyện gì xảy ra. Một số trường hợp khác thì biểu đồ có thể trở nên nhiễu loạn và khiến chúng ta phải chờ thêm nhiều giờ trước khi một cơ hội có thể giao dịch được xuất hiện tiếp theo.

Hình 6.5 là một bối cảnh thị trường thuộc dạng thứ hai. Có một vài điểm thú vị cần nhắc đến trong biểu đồ này. Điểm đầu tiên là mô hình lá cờ giảm 2-3 treo trên con sóng được tạo nên bởi tin tức (1-2). Đây là một ví dụ đáng nhớ về việc một cú phá vỡ khỏi mô hình biểu đồ cổ điển cũng có khả năng thất bại cao khi nó nằm tại một vị trí thiếu lợi thế trong bức tranh toàn cảnh.

Đánh giá các điều kiện thì cú phá vỡ dưới thanh 3 có ít nhất ba yếu tố của một vị thế đáng bị bỏ qua: (a) điểm vào lệnh cách quá xa so với đường EMA 25, (b) lá cờ được treo trên một cán cờ lớn tạo ra bởi tin tức (luôn khó lường) và (c) sau khi bị xuyên thủng một cách “thô bạo” thì vùng giá 50 vẫn chưa được kiểm chứng lại một cách rõ ràng. Đây không phải là tình huống tốt để nhắm đến việc giao dịch theo tín hiệu tiếp diễn xu hướng giảm.

Trên thị trường, các nhà giao dịch đối lập luôn nhắm mục tiêu tới các nhà giao dịch đang kẹt lệnh và trò chơi ưa thích của họ là rũ bỏ các “tay chơi yếu đuối” này khỏi thị trường. Có nhiều cách để loại bỏ đối thủ, nhưng một thủ thuật ít khi thất bại đó là tạo ra một cú phá vỡ giả đáng sợ dưới dạng một thanh giá sức mạnh (4). Dĩ nhiên, không phải ai cũng bị đe dọa bởi cú phá vỡ dạng này, nhưng những tay chơi sử dụng dừng lỗ chặt chẽ chắc phải lưu ý Đáy giả tại 4, chưa kể đến tiềm năng tạo đảo chiều của tiến trình 2-4. Thực tế là trong nhiều trường hợp, một cú phá vỡ thất bại khỏi mô hình lá cờ gần như chắc chắn sẽ tự động chuyển thành một phần chính giữa của mô hình chữ M hoặc W.

Hãy tưởng tượng rằng, nếu bị mắc bẫy tại cú phá vỡ xuống dưới đáy thanh 3 thì bạn sẽ phải dừng lỗ không lâu sau đó; nếu không tại thanh 4 thì chắc chắn phải tại cú phá vỡ lên trên đỉnh của nó. Như vậy tức là, phương án thoát vị thế tại điểm đảo chiều đã không thể thực hiện được. Nếu chúng ta có một vị thế bán khống tại một mức giá trước đó (tôi không biết cụ thể là tại đâu), thì cú phá vỡ lên phía trên thanh sức mạnh 4 là một nơi đáng để thoát lệnh. Điểm giới hạn cuối cùng mà Phe Bò đặt ra cho Phe Gấu đó chính là cú phá vỡ khỏi thanh 5, đây là một thiết lập kết hợp phá vỡ khỏi đường xu hướng. Cả hai cú phá vỡ này đều chưa đủ thuyết phục để chúng ta vào lệnh mua, nhưng chúng chắc chắn là vị trí thích hợp để đóng các vị thế bán khống trước đó.

Sau khi không thể phá vỡ mô hình lá cờ, giá chỉ đơn thuần bị mắc kẹt quanh vùng giá 50 trong vài giờ và không thể giao dịch được. Sau khi đã ngăn chặn được cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ giảm thì Phe Bò đã có được kha khá lợi thế trước Phe Gấu, nhưng họ vẫn chưa thực sự kiếm được lợi nhuận từ việc đó. Tuy nhiên, bằng cách sử dụng mô hình cờ giảm như một vùng hỗ trợ (2-5), Phe Bò đã không tốn nhiều công sức để ngăn chặn được tất cả các đợt giảm quanh vùng số tròn; ngay cả cú phá vỡ nặng nề nhất tại 6 cũng nhanh chóng bị đảo ngược (cơ bản đây là một mô hình đảo chiều hình chữ M thất bại).

Khi không có phe nào chiếm ưu thế trong một phiên giao dịch thì việc này có thể ảnh hưởng ít nhiều lên việc tham gia giao dịch phá vỡ. Thay vì đi theo cú phá vỡ ngay từ đầu, rất nhiều nhà giao dịch sẽ thích quan sát

phản ứng của thị trường trước tiên. Đặc biệt, khi đường biên trước mắt vẫn chưa bị phá vỡ một cách rõ ràng. Đó có thể là nguyên nhân chính dẫn tới giá gặp khó trong việc tiếp diễn sau cú phá vỡ mỗi tại T.

Về mặt kỹ thuật, thanh 7 là một thanh giá thú vị (là một Đáy giả đóng cửa tăng) và trong một bối cảnh thuận lợi hơn thì nó có thể xứng đáng là một thanh tín hiệu. Các ý kiến có thể khác nhau, nhưng tôi sẽ khuyên bạn không nên giao dịch mua ngay tại vùng 50 khó chịu này. Nhưng trong trận chiến giằng co nhỏ sau đó thì Phe Bò đã có ưu thế khá tốt (T-8), và giờ đây chúng ta đã có lý do vững chắc hơn để thực hiện một giao dịch mua (vào lệnh mua sau cú phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 8).

Điều thú vị trong giao dịch này không phải là cách vào lệnh (nếu được thực hiện) mà là cách vị thế được quản lý sau khi được mở. Thực ra, lý do biểu đồ này được chọn là để cho bạn thấy cách thoát một vị thế tại điểm đảo chiều, điều mà có vẻ như đã đi ngược lại với quy tắc thoát lệnh tiêu chuẩn, nhưng rất hợp lý trong trường hợp này. Đó là điểm thoát vị thế dưới thanh 10.

Để hiểu được cách thoát lệnh này, chúng ta phải đánh giá kỹ câu chuyện chính xác đã diễn ra sau khi vào lệnh tại cú phá vỡ thanh 8. Đầu tiên, thanh giá phá vỡ là một thanh sức mạnh rất lớn, cho giao dịch một khởi đầu xuất sắc. Nhưng rồi Phe Gấu bắt đầu phản công lại. Chiến công đầu tiên của họ là tạo ra một thanh sức mạnh giảm giá cũng khá lớn (9), nhưng bởi vì nó chưa thể sánh được sức mạnh của thanh tăng giá liền trước nên vẫn chưa có lý do gì để lo lắng về cú phá vỡ này, ngay cả khi một thanh giảm nữa kéo dài sóng kéo ngược này xuống tận mức giá phá vỡ. Như chúng ta đã biết rất rõ, con sóng kéo ngược đầu tiên về vùng vừa bị phá vỡ là một giao dịch tiếp diễn xu hướng tiềm năng.

Câu chuyện bắt đầu diễn tiến theo một hướng khác khi chúng ta thấy các dấu hiệu hăng hái của phe giao dịch ngược trong đợt điều chỉnh này. Các dấu hiệu này sẽ khiến những “tay chơi” đã có vị thế thuận theo cú phá vỡ phải nghi ngờ, nếu không muốn nói là sợ hãi. Và những “tay chơi” đang đứng ngoài bắt đầu cảm thấy ít hứng thú hơn trong việc vào lệnh. Khi đã có vị thế và đang đối mặt với một bối cảnh nguy hiểm như vậy, phương án hợp lý là áp dụng nguyên tắc “an toàn là bạn”.

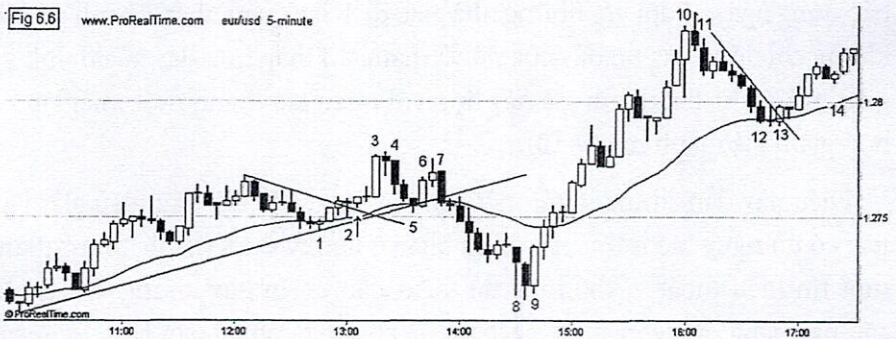
Liệu các dấu hiệu nguy hiểm đó có xuất hiện trong tiến trình 9-10 hay không? Chúng ta hãy cùng đánh giá câu chuyện diễn ra như thế nào một cách chính xác. Ngay sau khi thanh 9 đóng cửa giảm, Phe Bò mới xuất hiện để phản công lại Phe Gấu với sức mạnh không hề kém cạnh. Để hình dung được thành công bước đầu của họ, bạn hãy để ý kỹ hình dạng của thanh 10. Nó khởi đầu tại đáy của thanh 9 và tăng vượt lên tới tận đỉnh của nó và tại lúc này, nó đang là một thanh giá có thân tăng lớn, đây chắc chắn là một bối cảnh thuận lợi cho tất cả những nhà giao dịch đang có vị thế mua. Nhưng rồi mọi thứ đảo ngược một cách tẻ hại. Chỉ trong vòng 5 phút, thanh 10 chuyển từ tăng giá mạnh mẽ sang giảm giá nặng nề, một đợt sụp đổ đáng báo động ngay cả đối với những nhà giao dịch lạc quan nhất. Thanh giá này không chỉ đóng cửa tại đáy của nó và thậm chí thấp hơn đáy của thanh giá giảm trước đó, hai thanh giá này hợp với nhau tạo thành một thiết lập kết hợp giảm giá mạnh mẽ (9-10).

Điều này dẫn chúng ta tới một câu hỏi rằng, liệu các dấu hiệu giảm giá này có đủ nguy hiểm thực sự để cú phá vỡ xuống dưới thanh 10 trở thành một tín hiệu thoát vị thế mua tại điểm đảo chiều hay không. Để trả lời câu này bằng một con mắt khách quan, chúng ta phải hoàn toàn lơ đi con sóng giảm hoảng loạn phía sau đó, bởi vì đây có thể là một phản ứng của thị trường với báo cáo tin tức từ Mỹ đem lại lợi thế cho đồng đô la (vào lúc 16:00 giờ CET). Câu hỏi hợp lý về mặt kỹ thuật ở đây là, liệu thiết lập kết hợp 9-10 có được coi là một phần của một con kéo ngược tương đối vô hại, hay là dấu hiệu của nhiều rắc rối sắp tới và do đó là một lý do hợp lệ để thoát vị thế.

Ngoài việc tin tức sắp được công bố là lý do để thoát vị thế mua, hoặc không vào vị thế ngay từ đầu (xem phần: Thoát vị thế trước Báo cáo tin tức trong phần đầu của chương này), có một cách khác để xử lý tình huống này, đó là tìm xem bên trong hành động giá trước phá vỡ có phát hiện được dấu hiệu của mô hình đảo chiều chữ M nào hay không.

Chỉ có ba thanh giá nằm bên trên đường xu hướng bị phá vỡ nhưng nếu chúng ta quan sát chúng thật kỹ từng thanh một thì có thể thấy rằng, chúng thực sự tạo thành một mô hình chữ M. Thanh phá vỡ tăng là con sóng tăng đầu tiên bên trái; thanh 9 là sóng giảm xuống chính giữa, thanh 10 là sóng

tăng lên chính giữa, và cũng là thanh giảm bên phải cuối cùng. Đây là một biến thể của mô hình chữ M và nó chứa đựng tiềm năng phá vỡ tương tự như một thiết lập kết hợp. Nói vậy không phải để khuyến nghị rằng, chúng ta nên tạo thói quen thoát vị thế ngay lập tức khi thấy bất kỳ thiết lập kết hợp ngược xu hướng nào; nhưng cách xuất hiện của chúng càng mạnh mẽ, đặc biệt trong các điều kiện thị trường không quá thuận lợi ngay từ đầu (nhưng chấp nhận được để giao dịch), thì thông điệp của chúng càng quan trọng hơn. Trong ví dụ tiếp theo, Hình 6.6, chúng ta sẽ khám phá thêm các biến thể của mô hình đảo chiều gồm ba thanh mạnh mẽ: một thanh sức mạnh theo sau bởi một thiết lập kết hợp ngược xu hướng.

Hình 6.6 Trước khi đóng cửa tăng giá, thanh 2 đã tạo một cú chạm lại trần tại đỉnh thanh 1, cộng thêm một lần chạm lại đường EMA 25 và vùng số tròn, bộ tam các yếu tố hợp lưu này cho chúng ta một bộ phóng vững chắc cho việc phá vỡ thiết lập kết hợp như trên biểu đồ, nằm ngay bên ngoài đường xu hướng giảm. Chắc chắn, chúng ta sẽ cảm thấy tuyệt vời khi một cú phá vỡ ngay lập tức khiến giá cất cánh, nhưng tiếc rằng chúng ta không thể đảm bảo mục tiêu sẽ được chạm đến. Mặt tốt là, khi một giao dịch khởi đầu thuận lợi ngay từ điểm vào lệnh thì khả năng thoát vị thế với thiệt hại nằm ở mức tối thiểu hay thậm chí với một khoản lợi nhuận thường khá cao. Dĩ nhiên là chúng ta chỉ có thể đạt được điều này khi áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều trong quá trình quản lý lệnh.

Có thể sẽ hơi khó thấy khi mới nhìn lướt qua, nhưng tiến trình gồm ba thanh 3-4 là một biến thể của mô hình chữ M, không khác với tiến trình đã được bàn đến trong ví dụ trước, Hình 6.5 (xét tình huống 9-10). Trong trường hợp này, nó là một thiết lập kết hợp ngược xu hướng tiếp nối theo

sau với một thanh sức mạnh tăng giá, nhưng vị trí của chúng không ảnh hưởng đến ý nghĩa của bản thân mô hình. Bạn đọc đã quen thuộc với phương pháp phân tích mô hình nến Nhật có thể nhận ra tiến trình ba thanh này là mô hình Sao Hôm (evening-star), một mô hình nổi tiếng với thiên hướng kích hoạt một đợt đảo chiều giảm giá tại đỉnh của một con sóng tăng. Tiến trình 3-4 là một ví dụ điển hình nhất của mô hình này: một thanh sức mạnh tăng giá bên trái, một doji nhỏ ở chính giữa (tạo Đỉnh giả với thanh trước) và một thanh sức mạnh giảm giá bên phải. Tiến trình 6-7 là một biến thể của nó.

Mạnh mẽ không kém là mô hình tăng giá có hình dạng tương tự của mô hình Sao Hôm - có tên Sao Mai, đặc biệt khi nó nằm tại đáy của một con sóng giảm. Tiến trình 8-9 cho chúng ta thấy một phiên bản khá mạnh mẽ của mô hình này, nhưng nếu chúng ta quan sát kỹ từng thanh giá thì sẽ dễ dàng tìm thấy các đặc điểm của mô hình chữ W: thanh 8 là con sóng giảm đầu tiên cũng như sóng tăng chính giữa; thanh chính giữa, mặc dù không phải là một doji kinh điển nhưng vẫn là con sóng giảm nằm giữa và là một Đáy giả của thanh 8; thanh sức mạnh số 9 là sóng tăng cuối cùng bên phải. Để ý phản ứng tăng giá mạnh mẽ của thị trường khi đỉnh thanh 9 bị vượt qua.

Thông thường chúng ta không nhất thiết phải tưởng tượng quá nhiều để thấy được các biến thể của các mô hình Sao Hôm và Sao Mai trong gần như tất cả các đợt đảo chiều dễ thấy; nhưng trước khi xem chúng là “chén thánh”, hãy nhớ rằng, các mô hình này sẽ chỉ hoạt động tốt bên trong môi trường giao dịch thuận lợi. Ví dụ, một cú phá vỡ khỏi mô hình Sao Hôm trong một xu hướng tăng có thể kích hoạt một lệnh thoát vị thế mua, nhưng không phải là một điểm vào vị thế bán khống “an toàn”.

Áp dụng nguyên tắc thoát vị thế tại điểm đảo chiều, chúng ta có thể sử dụng cú phá vỡ thanh 4 để thoát vị thế mua với một khoản lỗ tối thiểu 1 đến 2 pip. Bạn có thể sẽ tranh cãi rằng, cách làm này đang đi ngược lại với quy trình thoát vị thế tiêu chuẩn, bởi chúng ta sẽ thoát vị thế hoà vốn tại cú kéo ngược đầu tiên, điều mà chúng ta đã thống nhất là nên tránh trước đây. Cả hai lập luận đều hợp lý, nhưng nếu chúng ta so sánh tiến trình 3-4 với chuyển động giá toàn cảnh đến thời điểm đó, chúng ta có thể dễ dàng thấy

thứ mà chúng ta đang đối mặt không hề là một sóng kéo ngược “vô hại” (các thanh giá điều chỉnh đi ngược hướng với cú phá vỡ đầu tiên một cách nhẹ nhàng). Thực ra, thanh 4 lại là thanh mang tính giảm giá cao nhất của phiên giao dịch cho tới thời điểm đó. Một vấn đề nữa đó là điểm vào lệnh mua lại nằm phía trên vùng 50 khoảng 7 đến 8 pip, khiến cho điểm dừng lỗ phải nằm bên dưới cực nam châm ngược một chút, đây là điểm khá là bất lợi. Mặc dù, đó không nhất thiết phải là lý do để bỏ qua giao dịch này (tôi chưa bao giờ thích việc giao dịch tiếp diễn xu hướng tại vùng đỉnh của một đợt tăng giá, đặc biệt trong phiên giao dịch trưa), nhưng nó chắc chắn là một dấu hiệu cần lưu ý khi một vị thế bắt đầu lung lay và đảo chiều.

Hơn nữa, mô hình Sao Hôm 3-4 không chỉ là vấn đề đối với Phe Bò đã mua vào tại vùng 50; mà cả những nhà giao dịch mua tại con sóng tăng trong giờ giao dịch sớm của phiên Anh Quốc cũng sẽ để ý mô hình này (phe bán tiềm năng). Tóm lại, với áp lực ngược xu hướng xuất hiện rõ ràng và có thể là còn nhiều hơn nữa đang chờ phía trước, việc thoát vị thế tại điểm đảo chiều ở cú phá vỡ thanh 4 là hoàn toàn chấp nhận được.

Không lâu sau đó, biểu đồ lại phát ra một tín hiệu cảnh báo nữa cho thấy Phe Gấu “không phải dạng vừa” bên trên vùng số tròn này. Tiếp theo sau một cú bật nảy nhẹ tại 5, thị trường đã tạo ra một mô hình Sao Hôm nữa (6-7). Một điều thú vị là, nếu chúng ta kết hợp hai mô hình này lại, chúng sẽ có đặc tính không thể nhầm lẫn được của một mô hình chữ M lớn hơn (3-7). Nếu đây không phải là dấu hiệu để thoát vị thế tại điểm đảo chiều thì đâu mới là dấu hiệu? Hơn nữa, thanh 7 đã xuyên thủng một đường xu hướng trên đường giá giảm xuống; mặc dù một đường xu hướng bị xuyên thủng thường không phải là dấu hiệu đáng tin cậy nhất cho một sự tiếp diễn theo hướng giảm, nhưng với mô hình chữ M liền trước cú phá vỡ thì bối cảnh này thực sự đáng báo động.

GHI CHÚ: Bất cứ khi nào một đường xu hướng quan trọng hay thậm chí một đường xu hướng bình thường bị phá vỡ theo hướng ngược lại với vị thế đang có, thì mức độ cảnh báo của nó có thể mạnh mẽ ngang ngửa với việc một thanh sức mạnh của chân sóng bên phải mô hình chữ M hoặc W bị phá vỡ. Điều này có nghĩa là tín hiệu này có thể được sử dụng để thoát vị thế, hay ít nhất nó phải được đánh giá một cách nghiêm túc trong khi phân

tích bối cảnh thị trường. Sau cùng, để trả lời được câu hỏi nên giữ vị thế hay thoát lệnh, chúng ta luôn phải đánh giá các yếu tố kỹ thuật trên biểu đồ. Nếu tiềm năng giá đạt được mục tiêu chốt lời đã giảm đi rõ rệt, dù bất kỳ lý do nào đi chăng nữa, thì việc thoát vị thế luôn là một phương án hợp lý. Một mẹo hay là bạn hãy cố gắng giữ những cảm xúc mang tính bản năng được kiểm soát và đánh giá mỗi tình huống chỉ thuần dựa trên các yếu tố kỹ thuật.

Về cuối phiên, biểu đồ xuất hiện thêm một mô hình Sao Hôm nữa, và mô hình này cũng đã xứng đáng với độ nổi tiếng của nó: tiến trình 10-11 (đây một biến thể hơi “lệch chuẩn”). Và tại cuối con sóng kéo ngược sau đó, thêm một mô hình Sao Mai nữa xuất hiện (12-13).

Ngoài lề một chút: nếu chúng ta đánh giá con sóng kéo ngược 11-12 hoàn toàn dựa trên tương quan của nó với đợt tăng giá trước đó là 9-10, thì nó là một sóng kéo ngược khá “ngăn nắp”. Mặc dù chỉ mới hồi quy được khoảng 40%, nhưng sóng kéo ngược này vẫn đủ để chạm lại đường EMA 25. Và bối cảnh như vậy thường rất phù hợp với một giao dịch đảo chiều sau con sóng kéo ngược. Tuy nhiên, nếu chúng ta cân nhắc đến nguồn gốc của con sóng tăng trước đó, vẫn tồn tại lý do hợp lý để thật cẩn trọng trong việc giao dịch tiếp diễn xu hướng.

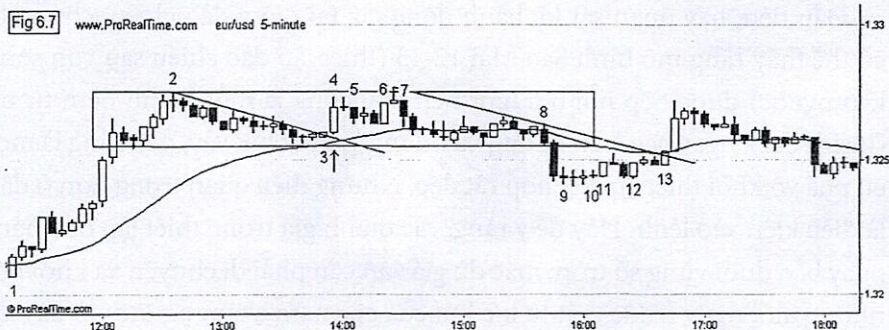
Các đợt tăng giá xuất hiện “một cách bất ngờ”, như tiến trình 9-10, chuyển đổi từ giảm giá sang tăng giá mà hầu như không có đợt giảm co nào, cần phải có một chút nghi ngờ ở mức độ vừa phải. Và sự nghi ngờ này sẽ có chút ít tác động lên việc tham gia giao dịch đảo chiều (và lên tiềm năng tiếp diễn của giá). Tất nhiên, chúng ta không nên xem các tình huống này là không thể giao dịch được; nhưng nếu chúng ta quyết định thử vận may thì cần phải đánh giá một vài điều kiện vào lệnh cụ thể.

Đầu tiên, hãy quan sát kỹ hành động giá tại điểm đảo chiều, chúng ta có thể thấy rằng mô hình Sao Mai 12-13 (thiết lập đảo chiều sau con sóng kéo ngược) được tiếp nối bởi một nến doji cũng là một thanh nằm trong (inside bar), ngay bên trên đường xu hướng giảm. Như vậy, đây cũng là một cú phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp rất đẹp. Nhưng điều quan trọng hơn ở đây là điều kiện vào lệnh. Hãy để ý rằng, các thanh giá trong thiết lập đều nằm ngay bên dưới vùng số tròn; mặc dù giá vẫn cần phải di chuyển xa khỏi nó, nhưng mối nguy trước mắt từ lực hút của cục nam châm ngược giờ đây đã

được giảm thiểu đáng kể. Để hiểu được ý này, bạn hãy tưởng tượng rằng, không lâu sau cú phá vỡ thành công, giá phải quay trở lại để kiểm chứng lại vùng số tròn, ví dụ tại điểm 14. Nếu vậy thì nó có khả năng bật lên rất tốt sau khi chạm lại một bộ tam các yếu tố hỗ trợ, gồm đường EMA 25, vùng số tròn và một cú chạm lại trần với đỉnh của mô hình Sao Mai. Và giao dịch này cũng đã không hề bị âm trạng thái sau khi vào lệnh (không có mối nguy nào trước mắt với lệnh dừng lỗ). Mặc dù không thể đảm bảo giao dịch này có kết cục tốt đẹp, nhưng tiềm năng của một cú bật nảy như vậy luôn luôn là một yếu tố thuận lợi đối với giao dịch (một cú bật nảy cũng có thể kích hoạt một lệnh thoát vị thế tại điểm đảo chiều sau này).

Nếu chúng ta so sánh bối cảnh của vị thế này với cú phá vỡ lên trên thanh 2, chúng ta có thể thấy vùng số tròn trong giao dịch trước đó nằm tại vị trí không thuận lợi bằng, và kết quả là điểm vào lệnh của chúng ta nằm phía trên vùng số tròn một vài pip. Những sự khác biệt này có thể rất nhỏ khi nhìn trên trục giá, nhưng chúng có thể tạo ra sự khác biệt rất lớn khi sử dụng các khoảng dừng lỗ chặt. Nói cách khác: trong các tình huống đáng nghi vấn như bên trên (khi bàn đến việc có nên giao dịch tiếp diễn xu hướng hay không), các điều kiện mở vị thế có giá trị cao đôi khi sẽ đủ thuyết phục chúng ta tham gia giao dịch. Nhưng hãy nhớ, không nên áp dụng các thủ thuật này khi áp lực chủ đạo của phiên giao dịch không thuận lợi. Và chúng ta cũng không cần nhắc lại rằng, các nhà giao dịch bảo thủ luôn có thể bỏ qua bất kỳ cơ hội giao dịch nào không đạt tiêu chuẩn vào lệnh của họ.

Trong chương tiếp theo, chúng ta sẽ bàn kỹ hơn về các điểm khác biệt nhỏ nhưng rất quan trọng giữa các điều kiện vào vị thế thuận lợi và bất lợi. Nhưng trước tiên, hãy cùng đi đến ví dụ cuối cùng của kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều.

Hình 6.7 Không khó để phát hiện ra các đặc điểm của mô hình đảo chiều chữ M trong tiến trình 4-5-6-7. Nhưng còn tiến trình 4-5 thì sao? Mặc dù ít rõ ràng hơn, nhưng ba thanh này cũng đã tạo ra một biến thể của mô hình Sao Hôm không khác mấy so với mô hình trong biểu đồ trước đó (Hình 6.6, tiến trình 3-4). Tuy nhiên, thanh giá giảm tại 5 trong ví dụ này lại khá nhỏ so với thanh tăng tại 4. Khi bàn về một thanh tín hiệu được dùng để thoát vị thế, một thanh sức mạnh (khi so với chuyển động giá lân cận) chắc chắn sẽ có giá trị hơn một thanh giá bình thường. Cú phá vỡ khỏi thanh giá đằng sau thường sẽ không đủ gây tác động, và do đó nó dễ dẫn tới một cú rũ bỏ (một cái bẫy khiến chúng ta thoát lệnh tại điểm đảo chiều).

Mặc dù thanh 5 không bị phá vỡ xuống trong biểu đồ này, nhưng một lệnh thoát vị thế bên dưới nó vẫn là bị sớm vì một lý do khác: thị trường đang trong giai đoạn tăng giá và chỉ vừa phá vỡ khỏi một mô hình lá cờ khá đẹp (lá cờ 2-3 treo trên cán cờ 1-2). Trong một bối cảnh như vậy, khá hợp lý khi kỳ vọng rằng, Phe Bò sẽ không thoát ngay các vị thế mua của họ chỉ vì đối mặt với một cú phá vỡ khỏi thanh giá đảo chiều tương đối yếu ớt.

Tốt thôi! Nhưng sẽ ra sao nếu chúng ta có hai mô hình Sao Hôm liên tiếp? Như bạn có thể thấy, chỉ sau một vài thanh giá, tiến trình 6-7 đã hoàn tất một mô hình chữ M kinh điển (4-7); và lần này thì chân sóng bên phải của nó đã mạnh mẽ hơn (7).

Một mô hình chữ M như 4-7 có thể không đủ sức mạnh để đảo chiều hoàn toàn một phiên giao dịch đang có xu hướng, nhưng nó chắc chắn là một dấu hiệu đáng lo ngại, đặc biệt đối với các tay chơi đã vào vị thế tại cú phá vỡ khỏi lá cờ với một khoảng dừng lỗ chặt như chúng ta. Nếu chúng ta xét vị trí của cục nam châm vùng số tròn so với điểm dừng lỗ, tôi tin rằng chúng ta không cần phải quá đắn đo với việc thoát vị thế tại cú phá vỡ khỏi thanh 7. Khá dễ dàng và gần như không có thiệt hại về vốn.

Điều này khiến chúng ta phải đánh giá cú phá vỡ khỏi mô hình chữ nhật. Tới đây thì tôi muốn lưu ý bạn đọc một sai lầm khá phổ biến đối với các nhà giao dịch, nhưng cơ bản là không quá khó để né tránh. Đó là sự khác biệt giữa một mô hình đảo chiều dành cho mục đích thoát vị thế với một mô hình dùng để vào vị thế tại cú phá vỡ khỏi nó.

Khách quan mà nói, vùng phạm vi giá kéo dài bốn giờ bên trong chiếc hộp có toàn bộ các đặc điểm của một mô hình đảo chiều. Nếu chúng ta quan sát các thanh giá từ trái sang phải, toàn bộ tiến trình này có thể được xem như là một mô hình chữ M kéo dài, hoặc có thể là một phiên bản được làm phẳng của mô hình vai đầu vai. Do đó, chúng ta không thể nào trách Phe Bò vì đã thoát vị thế mua tại cú phá vỡ thanh 8. Nhưng Phe Gấu thì phải cân nhắc thật kỹ về việc bán khống với cú phá vỡ này.

Làm sao một cú phá vỡ khỏi mô hình đẹp như vậy lại có thể khiến Phe Gấu gặp rắc rối? Nếu chúng ta chỉ tập trung phân tích tiến trình trong chiếc hộp, bán khống dưới thanh 8 quả không tệ. Nhưng nếu chúng ta xét đến con sóng tăng giá trước khi chiếc hộp được thiết lập thì không khó để thấy lý do tại sao việc bán khống là không được thuận lợi cho lắm. Áp lực tăng giá có thể vẫn chưa bùng phát trong vài giờ vừa qua và giá vẫn đi ngang, nhưng nó không thể phủ nhận bối cảnh tăng giá trên biểu đồ này. Điều đó không có nghĩa là một nhà giao dịch lướt sóng nhanh nhạy không thể kiếm được vài pip lợi nhuận từ cú phá vỡ ban đầu, nhưng những ai đang nhắm đến nhiều lợi nhuận hơn thì nên quan sát kỹ vị thế của họ cũng như hành động giá sau phá vỡ.

Một yếu tố nữa không thuận lợi cho Phe Gấu đó là mức 50 nằm ngay bên dưới. Và không xa bên dưới là một vùng hỗ trợ tiềm năng nữa: ngưỡng 50% của con sóng tăng trong giờ giao dịch đầu phiên Anh Quốc. Tóm lại, các điều kiện tổng thể đang không ủng hộ cho một cú phá vỡ thực thụ, đó là lý do tại sao lệnh bán khống dưới thanh 8 rất đáng nghi ngờ. Nhưng giả sử chúng ta đang trong vị thế này, hãy cùng đánh giá các phương án để xử lý một tình huống như vậy nếu có gặp phải.

Ban đầu, cú phá vỡ có hiệu ứng tiếp diễn rất tốt. Chắc chắn đã có một số các nhà giao dịch thuộc Phe Bò đã thoát các lệnh mua của họ bên dưới đường biên của chiếc hộp, và Phe Gấu có thể mở tiệc ăn mừng; bởi đó chính là áp lực kép thuận lợi cho cú phá vỡ xuống. Tuy nhiên, cũng giống với các tình huống phá vỡ đi ngược lại xu hướng, áp lực sẽ nhanh chóng yếu đi sau dấu hiệu chững lại đầu tiên của động lượng. Và điều này cũng có lý do: nếu vào vị thế hơi xa một chút so với điểm phá vỡ đã khá nguy hiểm khi giao dịch thuận xu hướng, thì sẽ còn nguy hiểm hơn khi giao dịch ngược với nó.

Khi so sánh với một vài tiến trình giăng co đảo chiều đã được phân tích trong các ví dụ trước, tiến trình 9-11 bên dưới đường biên chiếc hộp trông có vẻ khá vô hại, nhưng điều này không làm khác đi thông điệp ẩn chứa bên trong nó. Có lẽ Phe Gấu đang khẳng định rằng, giá sẽ bật ngược lại sau khi chạm phần kéo dài của cạnh dưới chiếc hộp, cũng giống như nhiều tình huống sau phá vỡ khác (hãy nhớ tới thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược). Nhưng trước khi áp dụng lập luận đó, tốt hơn chúng ta nên quan sát cách thức mà đợt điều chỉnh đến đường biên đã bị phá vỡ được tạo nên như thế nào.

GHI CHÚ: Để phân biệt giữa một con sóng kéo ngược “vô hại” với các con sóng nguy hiểm hơn, hãy tập trung vào bản chất của đợt điều chỉnh. Nói chung, các nhà giao dịch phá vỡ sẽ ít khi bị đe dọa phải thoát khỏi vị thế bởi một con sóng kéo ngược di chuyển chéo một cách nhẹ nhàng đến một đường biên bị phá vỡ, hơn là một con sóng đi ngang một cách nguy hiểm trong nhiều thanh giá liên tục như thế này. Một đoạn giăng co đáng lo ngại như vậy cũng có thể phá vỡ thuận theo hướng phá vỡ ban đầu, nhưng nếu nó lại phá theo hướng còn lại, đặc biệt khi một thanh sức mạnh hình thành, thì thông điệp của nó không nên bị coi nhẹ.

Ban đầu, vì cú phá vỡ giảm nằm trong một bối cảnh không ổn, cho nên khi giá phá vỡ khỏi thanh 10, chúng ta nên chuẩn bị cho một kịch bản là sẽ thoát lệnh tại đây, và điều đó đã rõ ràng hơn tại cú phá vỡ thanh 11.

Nếu bạn vẫn chưa bị thuyết phục bởi các dấu hiệu tăng giá bên trên, ba thanh nến tiếp theo và cú phá vỡ thanh 12 đã cho Phe Gấu thêm một gợi ý quan trọng rằng giá ít có khả năng giảm trong thời gian tới. Và nếu đó vẫn chưa phải là lý do để từ bỏ lệnh bán khống, thì điểm đảo chiều cuối cùng nằm phía trên thanh 13 là cơ hội cuối cùng. Nếu bạn thoát vị thế tại điểm này mà vẫn không có thiệt hại về vốn. Tốt nhất nên chấp nhận kết cục này!

Để phục vụ cho các giao dịch trong tương lai thì bạn nên ghi nhớ cách thức cú phá vỡ bên dưới thanh 8 đã bị phản công như thế nào, bởi nó rất thường xảy ra. Hãy để ý thật kỹ các tính chất của mô hình chữ W ẩn chứa trong tiến trình 8-11, 8-12 và 8-13. Nhưng hãy hiểu rằng, dạng phản ứng này của thị trường không chỉ là kết quả của các điều kiện bất lợi của cú phá vỡ giảm trước đó, mà nó còn xuất hiện sau những cú phá vỡ “chất lượng”

thuận chiều với áp lực chủ đạo. Do đó, việc thoát vị thế tại điểm đảo chiều là một phần của quy trình quản lý lệnh, bất kỳ tiến trình đi ngang nào diễn ra sau khi phá vỡ đều xứng đáng được quan sát kỹ càng.

Hai điểm quan trọng có thể rút ra được trong biểu đồ bên trên là: (a) các “tay chơi” theo xu hướng đang có vị thế sẽ không dễ dàng thoát vị thế, và (b) các “tay chơi” theo xu hướng đang đứng ngoài sẽ vui vẻ chấp nhận gần như bất kỳ mức giá nào để vào lệnh, thậm chí là phải đi ngược lại với một cú phá vỡ ngược xu hướng (thuận với xu hướng chính, nhưng ngược với cú điều chỉnh). Nói cách khác, một cú phá vỡ được thiết lập càng ngược lại với xu hướng chủ đạo thì càng thuận lợi cho một bẫy giá xuất hiện.

Tới đây, chúng ta tạm thời kết thúc phần bàn luận về kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều, nhưng chúng ta sẽ còn được thấy nhiều ví dụ trong các trang sách và chương tiếp theo. Lời nhắn nhủ cuối cùng của tôi là, chúng ta có thể rèn luyện đôi mắt để phát hiện các dấu hiệu cảnh báo của một đợt đảo chiều sắp đến, nhưng không phải lúc nào chúng ta cũng sẽ may mắn và dự đoán đúng. Trên tinh thần đó, điều tốt nhất một nhà giao dịch có thể làm đó là ít nhất loại bỏ được các giao dịch có cơ hội thành công thấp ngay từ đầu. Chương tiếp theo của chúng ta được thiết kế để làm rõ cách thực hiện kỹ thuật quan trọng này.

Phương pháp bỏ qua các giao dịch thất bại và Giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả

Gìò đây, chúng ta đã thiết lập được một bộ khung ứng dụng để thực hiện việc vào và thoát vị thế, nên việc quan trọng bây giờ là đào sâu hơn một chút về việc lựa chọn giao dịch. Thậm chí khi có sẵn trong tay một phương pháp chất lượng, chúng ta vẫn thường xuyên bị rơi vào thói quen chấp nhận các giao dịch có lợi thế không cao. Chắc chắn rằng, vấn đề tâm lý có đóng một phần vai trò trong câu chuyện này, nhưng nguyên nhân chính dẫn đến hành vi này chỉ đơn giản nằm trong một vài quan niệm sai lầm về kỹ thuật. Và chúng ta không cần quá gắng sức để tìm ra thủ phạm tiềm năng nhất: đó là tập trung quá mức vào sự tồn tại của một thiết lập giao dịch, trong khi lơ là áp lực mua bán xuất hiện quanh thiết lập.

Tránh được một hoặc hai thua lỗ không đáng có mỗi tuần có thể đã tạo ra sự khác biệt giữa thành công và thất bại trong nghề này. Do đó, việc tối quan trọng mà bạn cần làm là thành thạo các kỹ năng lựa chọn giao dịch tốt ngay từ đầu. Và các kỹ năng đó sẽ giúp bạn vượt xa những ai có cách tiếp cận kém ưu thế hơn.

Học được cách lựa chọn các giao dịch lợi thế không chỉ tối thiểu hoá các thua lỗ của bạn, mà việc đó còn cho bạn một cái nhìn rõ ràng hơn về những vấp ngã và khó khăn của các anh em trong nghề. Đó là một lợi ích mà chúng ta không nên bỏ qua. Sau tất cả, nếu chúng ta đánh giá các điều kiện là không thuận lợi cho một cú phá vỡ, nhưng một số các nhà giao dịch khác lại lựa chọn hành động, điều này có nghĩa là ít nhất một vài trong số họ buộc phải thoát lỗ sớm. Và như chúng ta biết, hành động dùng lỗ của họ có thể khiến thị trường đảo chiều xu hướng hiện tại.

Có một bối cảnh giao dịch, trong một vài điều kiện thị trường nhất định, có thể tận dụng tốt đến nỗi nó xứng đáng có một vị trí đặc biệt trong hộp công cụ các thiết lập giao dịch ưa thích của chúng ta nhưng là một cái bẫy trong nhiều trường hợp khác. Đó là khi một cú phá vỡ có tất cả các tính chất của một thiết lập có thể giao dịch được (nằm gần đường biên, có tích lũy động lượng, có thanh tín hiệu, vv.), nhưng lại đi ngược lại với áp lực chủ đạo. Nếu bẫy giá này thực sự bẫy được một lượng lớn các nhà giao dịch vào vị thế, nó có thể tạo ra một cú phá vỡ thuận với áp lực chủ đạo sau này.

Có một điều hiển nhiên là, không phải tất cả các cú phá vỡ giả đều mặc nhiên đủ tiêu chuẩn để giao dịch theo hướng ngược lại, đó là lý do chúng ta cần phải thiết lập các điều kiện liên quan. Những thiết lập đáp ứng được các điều kiện này có thể trở thành một trong các thiết lập giao dịch mạnh mẽ nhất có thể tiếp diễn ngay lập tức. Nếu chúng ta vào vị thế từ một cú phá vỡ ngược như vậy, chúng ta có thể gọi nó là *giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả*.

Nó khác với các giao dịch khác như thế nào? Điểm khác biệt chủ yếu nằm ở yếu tố ngược hướng. Ví dụ, trong một giao dịch phá vỡ mô hình thông thường, áp lực tiến phá vỡ tại đường biên của mô hình tích lũy sẽ tạo tiền đề cho một cú phá vỡ thuận với áp lực chủ đạo; trong dạng giao dịch này thì không có yếu tố ngược hướng tồn tại. Ngược lại, khi chúng ta giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả, vùng tích lũy động lượng *ban đầu* sẽ nằm ngược với xu hướng của thị trường. Ý tưởng không phải là giao dịch với cú phá vỡ khỏi vùng tích lũy này, mà là chờ cú phá vỡ thất bại, để rồi giao dịch ngược lại với nó. (Đôi khi thiết lập này có thể rất giống với thiết lập đảo chiều của con sóng kéo ngược hay thậm chí là thiết lập phá vỡ mô hình).

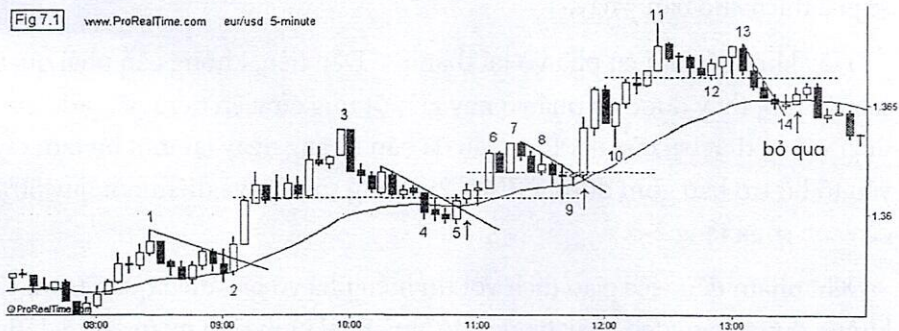
Trong các trang tiếp theo, các thủ thuật sẽ được mô tả trong một vài ví dụ, nhưng hãy nhớ rằng, trước khi nghĩ đến việc tận dụng kiếm lợi nhuận từ sai lầm của người khác, ưu tiên hàng đầu của ta vẫn luôn là tránh bị mắc bẫy. Dưới đây là danh sách các sai lầm phổ biến trong giao dịch, tất cả đều đã được chúng ta nhắc đến trong các phần bàn luận trước. Các sai lầm này có thể dễ dàng được chỉ ra trên giấy, nhưng chúng thường sẽ dễ dàng bị bỏ qua trong quá trình giao dịch thực tế mà tại đó, các cảm xúc thất thường sẽ ảnh hưởng đến khả năng nhận định của nhà giao dịch.

Các sai lầm giao dịch điển hình là:

1. Giao dịch ngược lại một xu hướng mạnh hay còn gọi là áp lực chủ đạo.
2. Giao dịch thuận theo áp lực chủ đạo nhưng tại nơi mà giá gặp kháng cự bên trên hoặc hỗ trợ bên dưới.
3. Ngộ nhận rằng đang có xu hướng tồn tại khi thị trường đang đi ngang.
4. Chọn điểm vào vị thế cách quá xa so với đường EMA 25, hoặc ít quan tâm đến cực nam châm mang tên vùng số tròn.
5. Lựa chọn vào vị thế trong một môi trường hỗn loạn tại đó phần lớn các thanh giá đều vượt quá biên độ thông thường.
6. Cố gắng giao dịch đảo chiều một con sóng kéo ngược chứa đựng các thanh giá hoặc vùng giằng co mạnh mẽ.
7. Giao dịch trước khi cú phá vỡ xảy ra hoặc giao dịch trước khi thị trường cung cấp tín hiệu bất chấp việc không có vùng tích lũy bảo vệ.

Cuối cùng, việc biết khi nào nên bỏ qua, khi nào nên giao dịch với tín hiệu phá vỡ là vấn đề thuộc kinh nghiệm giao dịch, không nghi ngờ gì về điều đó, nhưng vẫn có khá nhiều các điểm lưu ý mà thậm chí một “tay chơi” thiếu kinh nghiệm cũng có thể dễ dàng thực hành và áp dụng ngay lập tức. Như đã nói, phần lớn các điểm lưu ý quan trọng này đều đã được giải thích, nhưng sự tập trung của chúng ta chỉ mới hướng vào khía cạnh lựa chọn chính xác thời điểm để *chấp nhận* vào vị thế. Giờ chúng ta hãy cùng tiếp cận theo cách hơi khác một chút, đó là bàn luận một vài thủ thuật và mẹo kinh điển cho ta biết khi nào nên *đứng ngoài*; và cùng lúc đó khám phá thêm các cách để tận dụng những cú phá vỡ ngược hướng này, bằng cách giao dịch với sự thất bại của chúng.

Fig 7.1 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 7.1 Chúng ta có thể dễ dàng nhận thấy xu hướng trong phiên giao dịch này. Ngoại trừ việc chúng ta đang đối mặt với nhiều mô hình lá cờ, còn lại thì chúng ta chỉ cần bám theo hướng của đường EMA 25 để biết được phe nào đang chiếm ưu thế. Và chín trên mười lần thì nó là công cụ chính đi theo chặng đường giao dịch của chúng ta. Đường trung bình này thực sự quá dễ để quan sát, quá rõ ràng về bản chất, và là một bộ lọc tuyệt vời đến nỗi khó để tin rằng một số người lại có thể loại bỏ nó khỏi biểu đồ. Nhưng thực sự là cũng có khá nhiều người làm điều đó.

Chắc chắn một trong những lý do nhiều nhà giao dịch bị mắc bẫy đó là do sự xuất hiện của các “mô hình đảo chiều”. Xu hướng tăng trong Hình 7.1 cho thấy ba mô hình như vậy (nằm bên trên các đường nét đứt), mỗi mô hình đều có các tính chất đảo chiều của riêng chúng. Một điểm chung của các mô hình này đó là chúng đều phá vỡ các đường biên nằm ngang bên dưới và tất cả các cú phá vỡ khỏi chúng đều *hướng về* đường EMA 25. Ngược lại, mô hình cờ tăng 1-2 bị phá vỡ và di chuyển ra xa khỏi đường trung bình (do đó nó được coi là “mô hình tiếp diễn”).

Thông thường thì giao dịch với cú phá vỡ khỏi một mô hình đảo chiều khi nó đâm thẳng vào một đường EMA 25 đang có xu hướng trông giống một ván bạc hơn là một giao dịch, và là một ván bạc kèo dưới. Nhưng đây mới là phần thú vị: khi một cú phá vỡ có tất cả các đặc điểm của một bẫy giá, chúng ta có thể tận dụng cơ hội và giao dịch sự thất bại của nó để kiếm lợi nhuận.

Theo một cách nào đó thì các kỹ thuật này không khác biệt mấy so với kỹ thuật giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược, nhưng chúng ta cũng phải cân nhắc xác định một thanh tín hiệu vào lệnh cụ thể. Vài ví dụ thực chiến sẽ giải thích cho bạn ý này.

Hãy khởi đầu với cú phá vỡ tại thanh 4. Đầu tiên, không cần phải quan sát kỹ cũng thấy được cú phá vỡ này là một ứng cử viên tiềm năng để giao dịch với sự thất bại của nó: Phe Gấu đã bán khống ngay tại một bộ tam các yếu tố hỗ trợ bao gồm đường EMA 25, vùng số tròn và điểm hồi quy 50% của con sóng tăng 2-3.

Khi nhắm đến việc giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả, điều quan trọng là không được “cầm đèn chạy trước ô tô” mà phải bình tĩnh quan sát cách thị

trường xử lý cú phá vỡ trước. Khi giá phá vỡ xuống, chúng ta cần phải chú ý tới những thanh đảo chiều tăng giá và thanh đầu tiên xuất hiện đã có thể hoàn tất một thiết lập để vào lệnh (5).

Một yếu tố đặc biệt quan trọng đó là đỉnh của thanh đảo chiều này. Bởi vì chúng ta đang giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả xuống *bên dưới* đường biên nét đứt, nên chúng ta phải đảm bảo rằng, chỉ vào lệnh khi giá đã quay ngược *lên phía trên* nó (xác nhận sự thất bại). Điều này có nghĩa là đỉnh của thanh tín hiệu phải nằm ngay tại đường biên hoặc bên trên một chút. Trong bất kỳ trường hợp nào, chúng ta cũng không được vào lệnh khi đỉnh của thanh đảo chiều vẫn nằm bên dưới đường biên.

Chỉ cần chúng ta nắm rõ yêu cầu này thì tình huống phía trên hoàn toàn có thể được giao dịch như một thiết lập đảo chiều con sóng kéo ngược bình thường. Một yếu tố khác củng cố thêm cho khả năng tăng giá ở đây là đoạn giằng co 4-5 có các tính chất của một mô hình chữ W nhỏ, hoặc nếu muốn, bạn có thể gọi nó là mô hình Sao Mai. Một yếu tố thuận lợi nữa là thanh 5 cũng chính là thanh giá phá vỡ khỏi mô hình lá cờ. Tất cả hợp lại thành một thiết lập giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả thuộc dạng có xác suất cao (vào mua phía trên thanh 5).

Nếu nhìn thoáng qua chúng ta có thể không thấy ngay, nhưng cú phá vỡ nằm phía dưới chuỗi hành động giá 6-7-8 gần như là một bản sao của tình huống bên trái. Một lần nữa, Phe Gấu đã không tôn trọng các điều kiện tăng giá của thị trường. Và một lần nữa, họ đã bán khống ngay bên dưới một đường trung bình đang dốc lên và tại điểm hồi quy 50% - 60% của con sóng trước đó (5-7); bên cạnh đó thì họ cũng đã hoàn toàn quên đi khả năng hỗ trợ kỹ thuật của một cú chạm lại trần (đáy 9 kiểm chứng lại đỉnh 5).

Điều gì đã khiến họ có sự can đảm để bán khống như vậy? Có lẽ các "tay chơi" này đã coi đỉnh thấp hơn tại 7 là một dấu hiệu đuối sức của đà tăng giá. Có lẽ họ chỉ nhắm đến cục nam châm mang tên vùng số tròn nằm cách khoảng 15 pip bên dưới, hoặc họ có thể nghĩ đến bất kỳ lý do nào. Nhưng chúng ta có thể hình dung một yếu tố khá rõ ràng mà họ đã bỏ qua: sự nguy hiểm của việc giao dịch ngược con sóng.

Dĩ nhiên, nói vậy không có nghĩa là bạn không thể giao dịch ngược lại với áp lực chủ đạo với các lợi thế đủ tốt, nhưng nếu bạn vẫn cố gắng đi

con đường chông gai thì vào lệnh ngay tại một đường EMA 25 đang có xu hướng hiểm khi là một ý tưởng hay.

GHI CHÚ: Một điều thú vị trong ý tưởng giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả đó là do cú phá đã yếu ngay từ đầu, nên chúng ta thường thấy vùng tích lũy của mô hình *đảo chiều* đang xét sẽ giống với một mô hình lá cờ, vốn là một mô hình *tiếp diễn* (*nhưng thất bại*). Trong tiến trình 6-7-8, giá đã tạo thêm hai thanh nữa để hoàn tất đợt đảo chiều này (hoàn thành thiết lập kết hợp 9). Bên cạnh đó, chúng ta có điểm vào vị thế là phía trên thanh nằm trong (*inside bar*) của thiết lập kết hợp, giống như một cú phá vỡ thiết lập kết hợp thông thường.

Đây đã là cú phá vỡ mô hình thứ ba trong phiên giao dịch, nhưng áp lực tăng giá vẫn không hề kém cạnh. Phe Bò cũng có một cục nam châm nằm tại mức 50 để nhắm đến làm mục tiêu. Nhưng còn chân sóng thứ hai của cú phá vỡ này, con sóng tăng 10-11? Liệu Phe Bò có đang làm quá không?

Một quan sát thông thường chỉ ra rằng, khi giá tăng tốc sau một đợt tăng khá dài, ví dụ tại chân sóng thứ ba hoặc tư của nó, đó thường là dấu hiệu bùng nổ cuối cùng của xu hướng; mặc dù khái niệm này khá dễ thay đổi và không dễ để khai thác, nhưng nó có thể là một lời cảnh báo để chúng ta bớt hăng hái khi giao dịch với những xu hướng đã quá chín muồi.

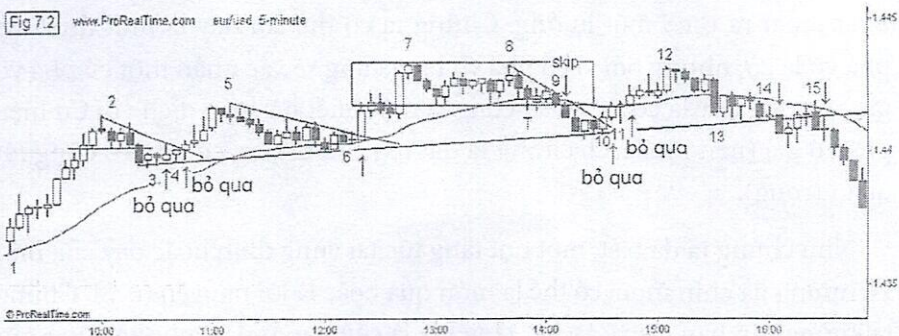
Bên cạnh vấn đề về sự tăng tốc của xu hướng, cú phá vỡ lên phía trên thanh 12 là một cơ hội nên được bỏ qua vì vài lý do. Đầu tiên, giao dịch tiếp diễn xu hướng tại vùng đỉnh của một đợt tăng chỉ sau một đợt điều chỉnh nông không thể coi là có lợi thế cao. Và điểm vào vị thế cũng cách xa so với đường EMA 25. Bên cạnh đó, chúng ta còn có thêm một vấn đề khác, đó là cục nam châm nằm tại vùng 50 đã bị phá vỡ trước đó không lâu.

Điều này đem chúng ta đến tiến trình đảo chiều thứ ba của phiên, đoạn 11-13. Sau khi giá đã tăng hơn 100 pip kể từ khi phiên Anh Quốc mở cửa tại 09:00, thị trường giờ đây đã bước vào thời điểm gọi là “giờ giao dịch yên ắng buổi trưa” (12:00-14:00). Đúng là trong phần lớn các phiên trầm lắng thì giá sẽ ít biến động; nhưng với một đợt tăng trường liên tục vừa mới hoàn thành, và còn khá nhiều khoản lợi nhuận chưa được chốt bởi Phe Bò, thì giờ giao dịch buổi trưa này đã mang trong mình những chuyển động giá đáng kể.

Hãy nhớ lại phần bàn luận về cách thoát vị thế tại điểm đảo chiều trong Chương 6, tiến trình 10-13 là một ví dụ hoàn hảo của một mô hình chữ M đảo chiều đang hình thành. Bạn đọc hãy để ý phần bên phải của mô hình, giá đã cố gắng phá vỡ đỉnh trước đó trước khi chững lại và giảm mạnh bằng một thanh sức mạnh (13). Phe Bò đang giữ vị thế mua không thể có một gợi ý nào tốt hơn về thông điệp giảm giá tại đây (phương án thoát vị thế tại điểm đảo chiều bên dưới thanh 13).

Liệu cú phá vỡ xuống bên dưới thanh 13 có phải là một cơ hội bán khống không? Khi so sánh với các lần cố gắng đảo chiều trước đó thì lần này chắc chắn có lợi thế hơn; nhưng chúng ta cũng đừng quên rằng, phiên giao dịch này vẫn đang trong trạng thái tăng giá mạnh (tạo ra các đáy cao hơn xuyên suốt, đường EMA 25 dốc lên). Do đó, dưới một góc nhìn cẩn trọng thì cú phá vỡ này nên được bỏ qua. Nhưng chúng ta cũng không cần tranh cãi với một nhà giao dịch lướt sóng làm gì, bởi anh ta vào bán khống và chỉ nhắm đến việc chốt lời quanh vùng giá trùng với vùng số tròn và đường EMA 25 mà thôi.

Khi đường trung bình vẫn đang dốc lên, vậy tại sao chúng ta lại không mua vào phía trên thanh 14? Bên cạnh việc mô hình chữ M sẽ cản đường tăng giá, biểu đồ này cho chúng ta một gợi ý *không thể chối cãi* rằng, đây không phải là thời điểm hợp lý để thực hiện một lệnh mua: cú phá vỡ xuống bên dưới đường nét đứt vẫn chưa được chứng minh là thất bại. Giả sử, thanh 14 là một thanh giá đảo chiều có hình dạng tốt hơn (hay có thể là thanh chính giữa trong mô hình Sao Mai), thì điểm vào lệnh vẫn nằm *bên dưới* vùng kháng cự nằm phía trên. Và chắc chắn đó là một cơ hội nên được bỏ qua.

Hình 7.2 Đây là một mô hình đảo chiều thực sự xứng đáng được công nhận (mô hình vai-đầu-vai 3-14). Nhưng hãy chú ý rằng, thị trường đã tồn không ít hơn ba giờ đồng hồ kể từ đỉnh tại 7 để cho áp lực tăng giá cạn kiệt hoàn toàn.

Bên trong mô hình tổng thể này, chúng ta có thể thấy một vài mô hình nhỏ hơn. Tiến trình đáng chú ý đầu tiên là mô hình cờ tăng 2-4, được treo trên cán cờ 1-2. Đợt điều chỉnh này khởi đầu là một mô hình đảo chiều chữ M nhỏ (bên trên đường ngang nhỏ), nhưng sau khi bốn thanh doji hình thành (3-4), mô hình này đã trở thành một lá cờ, do đó biến nó trở thành một ứng cử viên tiếp diễn xu hướng tiềm năng.

Cú phá vỡ lên phía trên thiết lập kết hợp tại 3 nên được bỏ qua vì giá vẫn còn nằm bên dưới đường biên của cú phá vỡ giảm liền trước. Nhưng cú phá vỡ phía trên thanh 4 vẫn không phải là một cơ hội giao dịch mang lại xác suất cao. Tại thời điểm đó, lá cờ vẫn còn khá nhỏ so với phần cán của nó và chúng ta vẫn phải cân nhắc lực hút nam châm ngược của đường trung bình. Một yếu tố bất lợi nữa là sự vắng mặt hoàn toàn của hỗ trợ bên dưới lá cờ này, trong trường hợp cú phá vỡ ban đầu là khá yếu ớt.

Tiếp theo là một mô hình lá cờ nữa (5-6), hình dạng khá tốt nhưng lại nằm bên trên một phần cán khá nhỏ 4-5. Nhưng nó cũng là một phần của một cán cờ lớn hơn, đó là 1-5. Thú vị hơn, lá cờ này đã tìm thấy hỗ trợ khá vững chắc tại đường EMA 25, vùng số tròn và một cú chạm lại kỹ thuật với lá cờ bên trái (bộ tam yếu tố hỗ trợ).

Hãy để ý rằng, ba thanh cuối cùng đã hợp thành một thiết lập kết hợp gồm ba thanh (6). Vì không còn khoảng trống cho thanh giá nào có thể xuất hiện trong cú nén chặt (giữa đường xu hướng và EMA 25), nên giá phải thoát ra theo một hướng. Chúng ta có thể coi đây là một thiết lập phá vỡ lá cờ, nhưng bởi vì cú phá vỡ tăng cũng sẽ xác nhận một cú phá vỡ giả tại vùng đáy lá cờ, nên đây cũng là một thiết lập giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả (nên nhớ cách chúng ta đặt tên cho những cú phá vỡ cũng rất quan trọng).

Như chúng ta đã biết, một đợt tăng tốc tại vùng đỉnh hoặc đáy của một xu hướng đã chín muồi có thể là món quà hoặc là lời nguyền (6-7). Chúng ta không cần bàn cãi về áp lực tăng giá là chủ đạo ở đây, nhưng cũng cần

phải chờ xem áp lực này có còn giữ được trong giờ giao dịch yên ắng và đây khó lường vào buổi trưa hay không (12:00-14:00).

Trong giờ tích lũy đầu tiên (bên trong chiếc hộp), Phe Bò đã kiểm soát tình hình khá tốt khiến cho giá “bình thản” di chuyển ngang bên trên đường EMA 25 và chưa có mối đe dọa nào đáng gờm đối với xu hướng tăng. Câu chuyện bắt đầu thú vị hơn khi Phe Bò tiếp tục xuất hiện và tấn công với một cú phá vỡ tại thanh 8, nhưng rồi bị buộc phải rút lui từ đó.

Cũng giống như một đợt đảo chiều thất bại có thể khiến câu chuyện trở nên thuận lợi cho hướng tiếp diễn, thì một lần tiếp diễn xu hướng thất bại có thể kích hoạt một đợt đảo chiều (hãy nghĩ đến mô hình hai đỉnh hoặc hai đáy). Những sự thất bại như vậy có thể không có tác động ngay lập tức sau khi chúng xuất hiện, nhưng chúng sẽ không bị lãng quên và gây nên ảnh hưởng sau này. Nói theo một cách khác, nếu bạn là một nhà giao dịch đang có vị thế mua và bạn thấy mô hình chữ M xuất hiện trên biểu đồ của bạn (trong chiếc hộp), ít nhất bạn sẽ lo lắng một chút chứ?

Cú phá vỡ chiếc hộp tại T được tích lũy trước đó khá mỏng, do đó đã tạo ra một cú phá vỡ mỗi, nhưng việc này cũng đã đưa ra một lời cảnh báo về vùng hỗ trợ đã bị yếu đi. Nếu bạn vẫn chưa đạt được mục tiêu chốt lời sau cú phá vỡ 6-7, bạn có thể phải sử dụng phương án thoát vị thế tại điểm đảo chiều.

Trong những thanh giá tiếp theo, đoạn giằng co bên trong chiếc hộp (T-9) đã dẫn đến kết cục thuận lợi cho Phe Gấu với một cú phá vỡ xuống dưới thanh 9. Giờ đây đã có nhiều sự tích lũy động lượng hơn, vậy liệu đây có phải là một tín hiệu để bán khống?

Bán khống dưới thanh 9 cũng có lý dưới một vài khía cạnh; đầu tiên, cú phá vỡ lần hai đã xác nhận sự thất bại của Phe Bò trong việc đảo ngược cú phá vỡ đầu tiên tại T. Đợt điều chỉnh này đã là đợt điều chỉnh thứ ba xuất hiện, và cũng là đợt nổi bật nhất, việc cân nhắc bán khống trong trường hợp này là không hề vô nghĩa - nếu bạn có ý định kiếm lợi nhuận từ lực kéo của cục nam châm mang tên vùng số tròn cách khoảng 15 pip phía bên dưới.

Nhưng trước khi rủi ro số vốn quý giá của chúng ta, hãy đừng quên kiểm tra các yếu tố cản trở lệnh bán khống của chúng ta đạt mục tiêu. Đó có thể

là các đáy trước đó tại 3 và 6 (phần kéo dài của đường xu hướng); hay là tiến trình giằng co trong lá cờ bên trái; hoặc xu hướng vẫn đang là tăng giá kể từ giờ mở cửa phiên Anh Quốc và vẫn còn nhiều nhà giao dịch thuộc Phe Bò đang tìm kiếm các mức giá thấp để mua lên. Như chúng ta có thể thấy, mặc dù chúng ta vẫn có thể phát hiện ra những áp lực dành cho phe bán nhưng tình hình vẫn không thực sự tuyệt vọng cho Phe Bò. Và tất cả những điều đó xảy ra trong khi đường EMA 25 vẫn còn dốc lên.

Cuối cùng thì Phe Gấu cũng đã không thể xuyên thủng hỗ trợ là đường xu hướng. Điều này đã tạo ra một đáy cao hơn trên biểu đồ, nhưng đây chắc chắn không phải là cơ hội tốt để giao dịch. Sau cùng, cú phá vỡ lên trên thanh 10 lại nằm dưới chiếc hộp bị phá vỡ, và việc đó đã loại bỏ phương án giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả.

Nhưng còn cú phá vỡ phía trên thiết lập kết hợp 11 thì sao; nếu chúng ta hình dung chiếc hộp được kéo dài ra một chút sang tay phải, chúng ta có thể thấy giá đang cố gắng vượt lên trên cạnh đáy của nó, có nghĩa là một cú phá vỡ lên trên thiết lập kết hợp 11 sẽ xác nhận tín hiệu phá vỡ giả đảo chiều dưới thanh 9, mặc dù hơi chậm trễ một chút. Tất cả đều đúng, nhưng không phải cú phá vỡ ngược nào cũng đều có thể khiến chúng ta phải hành động.

GHI CHÚ: Nếu không áp đặt nguyên tắc nào nghiêm ngặt thì giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả sẽ có kết quả tốt nhất khi được thực hiện tại lần cố gắng đảo chiều đầu tiên trong một con sóng có xu hướng chủ đạo. Đó là thời điểm thị trường có khả năng từ chối cú phá vỡ đảo chiều cao nhất và tiếp diễn. Một mô hình đảo chiều xuất hiện trong xu hướng càng muộn, và nó càng dày đặc, thì phe chủ đạo sẽ càng gặp khó trong việc ngăn chặn các ý định đảo chiều.

Trong trường hợp đặc biệt này, những chú bò dũng cảm đã đẩy giá lên được xuyên qua khối hành động giá 7-8, nhưng điều này đã khiến họ lâm vào tình thế cực kỳ nguy hiểm khi chạm đến vùng đỉnh (12). Khi áp lực bán bắt đầu tăng lên, họ sẽ không còn lực để chống trả lại.

Trong lần rút lui sau đó, Phe Bò không chỉ để lại một mô hình ba đỉnh (7-8-12), họ đã tình cờ giúp hoàn tất chiếc mái vòm cuối cùng của mô hình vai-đầu-vai lớn. Như thường lệ, họ sẽ không chịu từ bỏ mục tiêu của mình

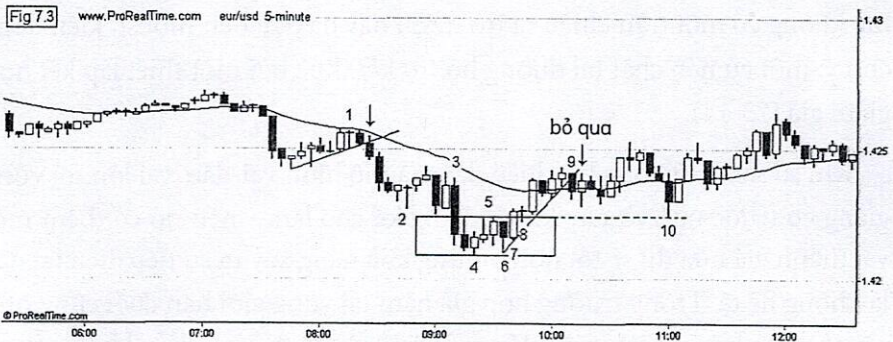
mà không có một trận chiến ra trò. Điều này đã dẫn đến một sự kiện đáng chú ý: một cú nén chặt tại đường hỗ trợ kết thúc bởi một thiết lập kết hợp giảm giá (13-14).

Khi so sánh với toàn bộ chiều dài của mô hình vai-đầu-vai lớn thì vùng giảm co trước phá vỡ này không đáng kể cho lắm - nếu nó có thêm một vài thanh giá nữa thì sẽ tốt hơn; nhưng khả năng xảy ra sự tiếp diễn tại đây là không hề tệ. Trong trường hợp giá nằm tại vùng giới hạn cuối cùng như vậy thì tốt nhất vẫn nên nắm lấy cơ hội và vào vị thế (vào bán khống tại cú phá vỡ của thiết lập kết hợp 14).

GHI CHÚ: Một vùng số tròn cách không quá xa so với điểm vào vị thế - hoặc bất kỳ cực nam châm nào, cũng có thể mang lại cho chúng ta một khởi đầu rất tốt. Tuy nhiên, khi giá chạm vùng đó thì hiệu ứng bật ngược lại có thể nhanh chóng xóa bỏ toàn bộ số lợi nhuận mở chúng ta đang có. Thực tế, dạng phản ứng này của giá xảy ra thường xuyên đến mức nhiều nhà giao dịch có thói quen chốt một phần hoặc toàn bộ số lợi nhuận đang có tại vùng nguy hiểm, với ý định sẽ vào lại vị thế sau khi có một cú bật ngược xảy ra (cơ bản thì đây là một dạng khác của kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều). Về lý thuyết thì làm vậy là hoàn toàn hợp lý, nhưng trong thực tế, cách làm này lại có một số rủi ro nhất định: rất dễ đánh mất phần lớn lợi nhuận nếu thị trường tiếp diễn xu hướng, hoặc trong một số trường hợp khác thì thị trường không có cú bật ngược lại (đủ mạnh để nhà giao dịch vào vị thế lại).

Có một điều khá đáng tiếc là bộ lệnh dừng lỗ-chốt lời mặc dù được khuyến nghị trong phần lớn các giao dịch lại không thể đảm bảo rằng giao dịch sẽ chiến thắng. Trong ví dụ trên thì cú bật nảy khỏi vùng số tròn đã khiến cho lệnh bán khống của chúng ta dừng lại tại đỉnh của thanh 15. Quan trọng là chúng ta phải biết chấp nhận sự thật và trên tất cả, hãy đừng quên việc theo dõi hành động giá! Bạn đọc hãy nhớ lại phần bàn luận của chúng ta về các thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược trong Chương 5, khi một đợt điều chỉnh sau phá vỡ tạo ra một cú chạm lại trần bên trong đường xu hướng bị phá vỡ, nó hoàn toàn có thể thiết lập một cú phá vỡ thứ hai thuận chiều với cú phá trước đó. Do đó, thay vì tiếc nuối và rời khỏi thị trường, chúng ta có thể có lợi nhuận nếu thử vào vị thế thêm một lần nữa (vào bán khống lại bên dưới thanh 15).

Hình 7.3 Quanh giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00, một lá cờ nhỏ nhưng khá đẹp được treo một cách hài hoà trên phần cán cờ của nó. Ba thanh cuối cùng của nó bị nén chặt giữa đường EMA 25 và đường xu hướng của lá cờ (1); nhìn kỹ hơn chúng ta có thể phát hiện bên trong nó là chuyển động lên/xuống của một mô hình Sao Hòm, cũng là một mô hình chữ M nhỏ với các tính chất đảo chiều. Đây là một lá cờ đẹp. Nếu chúng ta xét đến khoảng thời gian trước 08:00 thì đây là một giao dịch tiếp diễn xu hướng diễn ra vào cuối phiên Á. Như chúng ta đã biết, thời điểm đầu tiên của phiên Âu/Anh Quốc thường ít khi tiếp diễn áp lực từ phiên Á, đặc biệt là tại vùng đáy hay đỉnh trước đó - nhưng đây không phải là lý do để bỏ qua một giao dịch đẹp như vậy. Thậm chí, lá cờ này là một nỗ lực thất bại của Phe Bò khi đi ngược lại áp lực phiên Á, về cơ bản đã biến nó thành một thiết lập giao dịch dựa trên tín hiệu phá vỡ giả. Nhưng chúng ta không cần phân tích quá đà trong tình huống này: đây đơn giản là một thiết lập bán khống xác suất cao chứa đựng các yếu tố thuận lợi nhất.

Không lâu sau giờ mở cửa phiên Anh Quốc, Phe Bò đã cố gắng tạo ra một mô hình hai đáy với thiết lập kết hợp 2, nhưng đã nhanh chóng thất bại. Tuy nhiên, mặc dù Phe Gấu có sự hỗ trợ của thanh sức mạnh 3 nhưng vẫn không thể tận dụng được lợi thế của họ. Đây là một ví dụ nữa cho thấy giờ mở cửa này có thể cực kỳ khó lường (09:00-10:00).

Khi một đoạn giảng cơ gồm các thanh giá đi ngang chặn lại một đà tăng hoặc giảm, cơ bản chúng ta sẽ có hai kịch bản. Đoạn giảng cơ này có thể tiếp tục di chuyển và dẫn tới một con sóng thuận với áp lực chủ đạo (sự tiếp diễn xu hướng), hoặc có thể đi ngược với nó (đảo chiều xu hướng). Mặc dù, kết cục cuối cùng của thị trường chỉ có thể biết được sau khi nó đã xảy

ra, nhưng trong rất nhiều trường hợp, một nhà giao dịch nhanh nhạy biết quan sát sẽ phát hiện ra một vài dấu hiệu cho thấy thị trường đang nghiêng về một kịch bản nào đó nhiều hơn. Vẽ một chiếc hộp xung quanh chuyển động giá tích lũy sẽ giúp bạn theo dõi được các áp lực giá sát sao hơn (sóng kéo ngược 4-5 tạo thành các đường biên của chiếc hộp).

Như bạn đã biết, khi một tiến trình đi ngang xuất hiện và trở thành một phần của sóng kéo ngược về đường EMA 25 thì tiềm năng đảo chiều của nó thường không được quá mạnh mẽ. Lá cờ giảm lúc 08:00 là một ví dụ tốt: một đợt đảo chiều thất bại có kết cục thuận lợi cho sự tiếp diễn giảm giá. Trong những giai đoạn cuối của một xu hướng, tiềm năng đảo chiều của xu hướng đó sẽ tăng lên một cách tự nhiên. Đặc biệt, khi một đoạn giằng co đi ngang xuất hiện cách khá xa so với đường EMA 25 (giống như trường hợp chiếc hộp phía trên), để rồi khi bị phá vỡ theo hướng tiến về đường này, thì các nhà giao dịch đối lập sẽ có được một lợi thế rất mạnh mẽ: lực hút nam châm của đường EMA 25.

Khi không có vị thế, thì những thông tin này sẽ chỉ để tham khảo; chúng ta sẽ không bán khống hay mua phía trên chiếc hộp. Nhưng trong trường hợp đang có vị thế mở, một cú phá vỡ ngược lên phía trên chiếc hộp có thể sẽ cần phải chú ý.

Vậy nên ta hãy cùng đánh giá tình huống này trong trường hợp đang có vị thế bán khống. Đầu tiên, mô hình hai đáy 4-6 có cho thấy sự cố gắng đảo chiều, nhưng vẫn chưa quá đáng để lo ngại. Quan trọng nhất vẫn là cú phá vỡ chiếc hộp tại thanh sức mạnh 7. Có lẽ chúng ta đã có thể thoát vị thế bán tại thời điểm này, nhưng theo nguyên tắc kỹ thuật thì thanh giá chỉ vừa mới xuyên thủng cạnh trên chiếc hộp và bản thân nó vẫn chưa bị phá vỡ (chưa có sự xác nhận về kỹ thuật).

Trong trường hợp này, cú phá vỡ nhanh chóng được xác nhận khi thanh 8 phá đỉnh thanh 7 (thoát vị thế tại điểm đảo chiều tại đây). Nếu vẫn chưa bị thuyết phục bởi các dấu hiệu tăng giá trên, Phe Gấu vẫn còn một cơ hội thoát vị thế tại cú phá vỡ thanh 8 sau đó, đây là một cú phá vỡ khởi thiết lập kết hợp.

Khi giá bị hút về cực nam châm là đường EMA 25 để rồi bắt đầu vật lộn quanh khu vực này, có thể một vài chú gấu non nóng đã cân nhắc phương

Hình 7.4 Nếu chúng ta so sánh biểu đồ này với ví dụ trước, Hình 7.3, thì hành động giá tại ví dụ này có thể cho chúng ta một cảm giác rất khác, chứ không chỉ là sự khác biệt trong độ biến động. Nhưng khi đánh giá theo các tiêu chí kỹ thuật thì các điểm tương đồng là khá lớn. Cả hai biểu đồ đều cho thấy một đợt giảm giá từ một cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ tại vùng số tròn và sau đó là một đợt đảo chiều sang tăng sau cú phá vỡ khỏi chiếc hộp bao quanh phần giữa của mô hình chữ W. Nhưng trong khi mô hình lá cờ trong biểu đồ trước thoả mãn tất cả các tiêu chí của một thiết lập bán khống hợp lệ, thì chuyển động điên cuồng bên trong lá cờ ở trên về cơ bản đã khiến tình huống này không thể giao dịch được (1-4).

Khi phần lớn các thanh giá cho thấy độ dài vượt quá mức trung bình, khoảng dừng lỗ thông thường có thể không còn tác dụng nữa. Trong các môi trường như vậy, một lệnh dừng lỗ có thể bị kích hoạt bởi các sóng kéo ngược tương đối vô hại. Dĩ nhiên, bạn luôn có thể lựa chọn việc nói rộng bộ lệnh chốt lời/dừng lỗ 20/10 ra rộng hơn, hoặc có thể chỉ nói rộng điểm dừng lỗ. Nhưng lời khuyên của tôi là hãy chỉ làm vậy khi tình trạng biến động mạnh này kéo dài trong suốt nhiều phiên giao dịch. Thông thường, nếu nó chỉ diễn ra trong một phiên duy nhất thì mọi thứ sẽ “trở lại bình thường” trong thời gian ngắn.

Chúng ta có thể bỏ qua lệnh bán khống dưới thanh 3 một cách dễ dàng khi giá đâm thẳng vào mô hình hai đáy bên trái (1-2); còn cơ hội bán khống dưới thanh 4 thì có lợi thế cao hơn (vùng tích lũy dày hơn), nhưng trong các điều kiện thị trường khó lường thì giao dịch này lại không thoả mãn các tiêu chí của một giao dịch cần trọng, vậy nên chúng ta cũng bỏ qua.

Đỉnh thanh 5 tạo ra một cú chạm lại kỹ thuật thú vị với phần kéo dài của đường xu hướng liền trước, nhưng bản thân thanh giá này lại quá dài để có thể trở thành một thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược mà chúng ta có thể bán khống. Tuy vậy, thị trường vẫn tiếp tục giảm và không lâu sau đó đã xuyên thủng vùng 00 mà không bị cản trở bởi bất kỳ một nhà giao dịch nào thuộc Phe Bò.

Chắc chắn rằng, tại một thời điểm nào đó trong một đợt giảm giá, Phe Bò sẽ xuất hiện với sức mạnh đáng kể hơn; dấu hiệu đáng chú ý đầu tiên của họ ở đây là sự kiểm chứng lại vùng số tròn trong đợt điều chỉnh 6-7.

Ngay lập tức, chúng ta có ba lý do để từ chối bán khống dưới thiết lập kết hợp 7: không có sự hoà hợp nào giữa phần lá cờ rất ngắn được treo trên phần cán cờ rất dài đằng trước (5-6); điểm bán khống nằm cách khá xa so với đường EMA 25 (chịu tác động từ cục nam châm ngược); đường xu hướng tăng chưa bị phá vỡ là một mức cản nằm trùng với một vùng hỗ trợ kỹ thuật (đỉnh của bộ ba cây nến khởi đầu tại 6). Trái ngược hoàn toàn với các yếu tố cản trở chúng ta nêu ra, giá đã trượt xuống thêm một lần nữa tạo ra một chân sóng mới của đợt giảm. Nhưng bạn hãy để ý rằng, giá đã giảm rất mạnh nhưng lại bật lên và đóng cửa cách xa với điểm thấp nhất. Liệu đây có phải là sự thoi thóp của Phe Gấu? Dựa trên hình dạng của thanh 8 (đuôi nến dài), có khả năng là Phe Bò đã bắt đầu cho rằng, thời điểm đi ngược thị trường đã đến. Mặt khác, đã bắt đầu có dấu hiệu chốt lời từ Phe Gấu trước khi giờ giao dịch yên ắng buổi trưa phiên Mỹ đến (18:00-20:00).

Theo ngôn ngữ trong phân tích kỹ thuật, tiến trình 7-8-9-10-11 gần như là một phiên bản “sao y” chính xác của mô hình đảo chiều hình chữ W được bàn luận trong biểu đồ 7.3. Phần chính giữa (chiếc hộp) và hình dạng của sóng bên phải mô hình đều là tương đồng (để ý thiết lập kết hợp tăng giá bắt đầu tại 10).

Tại đây, chúng ta hãy nhắc lại một ý quan trọng trong phần bàn luận trước đó: khi một chiếc hộp bị phá vỡ theo hướng ngược lại với áp lực chủ đạo và giá chuyển động đến đường EMA 25 đang có xu hướng, thì đợt điều chỉnh này không phù hợp để giao dịch theo thiết lập đảo chiều của con sóng kéo ngược. Do đó, chúng ta nên bỏ qua hai giao dịch bán khống dưới thanh 12 và 13; cả hai đều có thanh tín hiệu với chất lượng khá kém.

Nhưng ngay cả khi không có chiếc hộp thì đợt điều chỉnh gần như thẳng đứng của con sóng 10-11 lại quá mạnh mẽ khiến chúng ta không thể nghĩ đến việc bán khống ngược lại nó được.

Chúng ta không nhất thiết phải có khả năng tiên tri để biết được rằng, vào một thời điểm nào đó, sẽ có một đợt điều chỉnh từ các vùng đỉnh hoặc đáy. Nhưng chúng ta chắc chắn không thể dự đoán được, giá đã tạo một đợt đảo chiều hoàn chỉnh như phía trên (10-15). Khi chúng xuất hiện, đừng bao giờ xem chúng là phi lý hoặc là quá độ (quá mua, quá bán) để giao dịch ngược lại. Bất kỳ khi nào các thanh giá được giao dịch một cách nhất quán

ở một phía đối lập của đường trung bình, thì về cơ bản, chúng đã không còn là một sóng kéo ngược thông thường hay một dạng điều chỉnh có hình lá cờ nữa. Lúc này, hành động giá đã nói cho chúng ta biết rằng, áp lực chính trên biểu đồ 5 phút đã thay đổi theo hướng thuận lợi cho Phe Bò. Điều này có nghĩa là toàn bộ các giao dịch thuận theo xu hướng trước đó đã không còn lợi thế nữa.

Nhưng trong phần lớn các trường hợp, chúng ta cũng phải cẩn trọng khi giao dịch theo xu hướng mới hình thành. Hãy nhớ rằng, khi một con sóng ngược hướng tiếp nối một con sóng trước đó, thì về cơ bản là thị trường đang giao dịch trong một vùng giá đi ngang lớn, và đó không phải là bối cảnh tốt nhất để giao dịch tiếp diễn xu hướng. (Bạn có thể xem lại phần bàn luận trước đó về chủ đề này trong Chương 5, Hình 5.17).

Con sóng tăng tốc trong đoạn 14-15 - khởi đầu từ một cú đảo chiều thất bại bên dưới đường ngang - cho chúng ta thấy thêm một ví dụ nữa của nguyên tắc “sự bùng nổ cuối cùng”. Việc giá đang đâm vào một vùng kháng cự dày đặc của mô hình lá cờ bên trái đã khiến tình hình ngày càng khó lường hơn với Phe Bò, đặc biệt với những chú bò chậm chân.

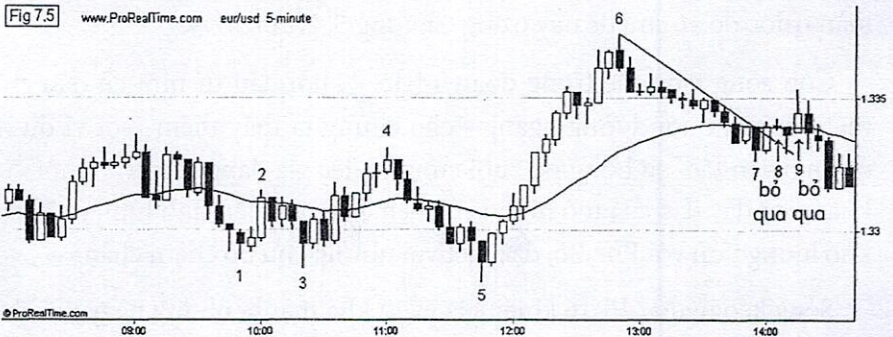
Sóng kéo ngược 15-16 khiến giá giảm khá mạnh, nhưng ngay khi chạm đến đường EMA 25 thì áp lực giảm giá bị chặn lại gần như ngay lập tức. Tuy nhiên, đây vẫn chưa phải là vị trí an toàn để mua vào một lần nữa. Bên cạnh việc thị trường vẫn đang trong giai đoạn đi ngang, sóng kéo ngược 15-16 đã hồi quy một cách quá mạnh mẽ để chúng ta có thể giao dịch với thiết lập đảo chiều con sóng kéo ngược (bỏ qua giao dịch mua phía trên thiết lập kết hợp 17).

Như vậy là phần lớn các cơ hội giao dịch trong phiên này đã có thể dễ dàng đem lại cho chúng ta 20 pip lợi nhuận mỗi giao dịch nếu chúng ta thực hiện chúng, nhưng chúng ta đều đã bỏ qua. Liệu chúng ta có đang quá bảo thủ không? Câu trả lời thực sự là tùy thuộc vào mỗi người. Đôi khi, bối cảnh thị trường sẽ cho phép chúng ta táo bạo hơn một chút, nhưng để xác định các tiêu chí cụ thể cho các bối cảnh đặc biệt đó thì không hề dễ dàng chút nào.

Nếu bạn chỉ có mục đích kiểm chứng phương pháp bạn đang sử dụng thì hãy chỉ giao dịch với những cơ hội mang lại xác suất cao nhất (và duy

trì nó trong một năm), đây vẫn là cách tốt nhất để kiểm tra tính khả thi của chúng trên thị trường thực. Ngược lại, chúng ta không thể biết kết quả giao dịch của mình trên thực tế sẽ như thế nào nếu bạn chấp nhận cả các cơ hội giao dịch nửa vời - những cơ hội có thể không được chấp nhận trong một giao dịch thực tế.

Dù sao đi nữa, đừng rơi vào cái bẫy kinh điển của việc chấp nhận các giao dịch có xác suất thấp chỉ vì cảm giác ham muốn giao dịch. Nếu bạn muốn thực hiện nhiều giao dịch hơn, thay vì bị bó buộc trong một thị trường duy nhất, hãy thêm một vài thị trường vào màn hình giao dịch của bạn và chỉ giao dịch với các cơ hội có xác suất cao mà thôi.

Hình 7.5 Khách quan mà nói thì con sóng tăng 5-6 đã cho thấy sự áp đảo không thể phủ nhận của Phe Bò. Không may là đợt tăng này không có sự tích lũy động lượng nào từ điểm khởi đầu và việc này khiến chúng ta phải đánh giá lại mức độ hợp lý về mặt kỹ thuật của nó. Đây là một ví dụ kinh điển của một đợt tăng giá khởi đầu bởi một Đáy giả. Nhưng việc chúng ta biết được những thông tin này thì có ích gì? Đó là các đợt tăng giá nhanh và gấp như thế này thường có tiềm năng tiếp diễn xu hướng khá kém.

Trước khi đi vào chi tiết các nguyên nhân khiến chúng ta bỏ qua những giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược trên biểu đồ này thì hãy cùng đánh giá nhanh chuyển động giá trước đó. Quan sát nhanh đầu phiên Anh Quốc, chúng ta thấy giá đã di chuyển không có xu hướng rõ ràng quanh vùng số tròn 1.33. Bên trên mức giá này, Phe Gấu không gặp vấn đề gì trong việc ngăn chặn đà tăng; và bên dưới nó, Phe Bò cũng không phải dạng vừa. Không ít hơn ba lần liên tiếp, họ đã chặn thành công các đợt giảm để tạo ra các đáy

mới 1, 3 và 5, biến tất cả các đáy này thành Đáy giả. Đáy giả cuối cùng còn dẫn tới một con sóng tăng cực mạnh 5-6, và gần như là không thể bị cản lại.

Thông thường thì các đợt di chuyển “không biết từ đâu đến” này (5-6) sẽ gây ra sự nghi ngờ nhiều hơn là chắc chắn và thường gây ảnh hưởng không tốt đến tiềm năng tiếp diễn xu hướng, thậm chí sau khi một sóng điều chỉnh chất lượng đã hoàn thành (6-7).

Đợt kéo ngược này đã điều chỉnh khoảng 50% của con sóng tăng liên trước, đồng thời tìm được hỗ trợ tại đỉnh của vùng phạm vi giá trong phiên sớm (4). Vậy nó khác gì một giao dịch đảo chiều của con sóng kéo ngược bình thường?

Đầu tiên, khi nhắm đến một cú đảo chiều tăng giá, việc một vùng kháng cự trước đó trở thành hỗ trợ cho giá luôn là một điểm lợi thế. Tuy nhiên, mức độ đáng tin cậy về mặt kỹ thuật của yếu tố hỗ trợ này sẽ là cao nhất khi nó nằm ngay bên trái của con sóng kéo ngược. Lấy ví dụ, đỉnh 2 đã đâm vào một vùng kháng cự dày được hình thành bởi một đoạn giằng co nằm không xa phía bên trái; và ít nhất về mặt lý thuyết thì khối thanh giá đó là một kháng cự có thể chấp nhận được (đỉnh 2 là một cú chạm lại kỹ thuật).

Chúng ta có thể dễ dàng thấy rằng, bối cảnh trong trường hợp này là hoàn toàn khác. Con sóng tăng 5-6 quá nhanh, dốc và không gặp phải kháng cự nằm trên đường tăng, do đó vùng hỗ trợ đầu tiên cho con sóng kéo ngược chạm vào là đỉnh của vùng giá trước đó tại 4, nằm cách rất xa phía bên trái. Mặc dù giá đã tìm được một chút hỗ trợ quanh mức này, nhưng các điều kiện để vào lệnh vẫn đang rất tệ và chưa được giải quyết. Về mặt kỹ thuật, vùng hỗ trợ đáng tin cậy duy nhất mà chúng ta có thể cân nhắc trong trường hợp này đó chính là cực nam châm ngược - nằm tận dưới vùng số tròn 00 và cũng là “trần” của chiếc mái vòm 4-5-6. Nên các giao dịch theo thiết lập đảo chiều con sóng kéo ngược tại 7, 8 và 9 cần được bỏ qua.

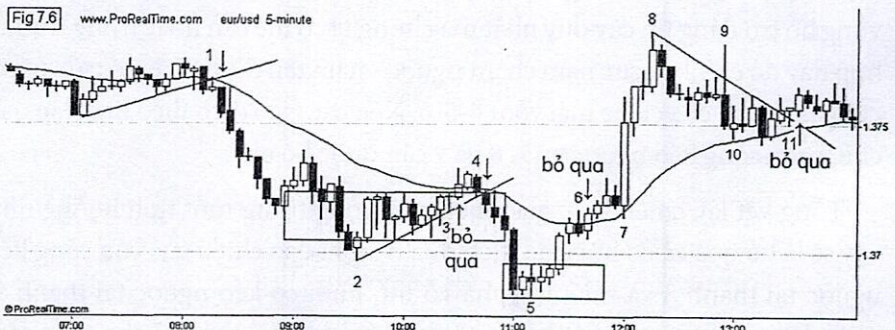
Tổng kết lại, chiến lược giao dịch cẩn trọng trong một tình huống như vậy sẽ là bỏ qua cả cơ hội giao dịch dựa trên sự đảo chiều của con sóng kéo ngược tại thanh 8 và thiết lập phá vỡ mô hình có kéo ngược tại thanh 9. Thiết lập sau cùng có chất lượng tốt hơn (cú phá vỡ thứ hai cho thấy một chút sức mạnh của đà tăng giá), nhưng vẫn chưa đủ đáng tin cậy để loại bỏ đi các rủi ro lớn hơn về điều kiện vào lệnh.

GHI CHÚ: Điều này không có nghĩa là sự thiếu vắng một vùng hỗ trợ rõ ràng sẽ mặc định khiến chúng ta phải bỏ qua tất cả các giao dịch với sự đảo chiều của con sóng kéo ngược. Nhưng để cho một giao dịch như vậy có lợi thế thì ít nhất các điều kiện vào lệnh phải đủ tối ưu. Để thấy được sự khác biệt này, hãy cùng nhớ lại phần bàn luận của chúng ta trong Ví dụ 6.6 của Chương 6. Chúng ta cũng gặp sự ngập ngừng tương tự trước khả năng tiếp diễn xu hướng của con sóng trước đó, nhưng khi xét kỹ hơn (tình huống 12-13), chúng ta đã đánh giá các điều kiện vào lệnh là phù hợp. Liệu một câu chuyện tương tự có đang diễn ra lại trên biểu đồ hiện tại không?

Nếu tính đến vùng hỗ trợ yếu ớt nằm bên dưới cả hai vị thế mua này và tiềm năng của vùng kháng cự bên trên chúng (các tay giao dịch đối lập đang chờ đợi tại vùng số tròn bên trên) thì khả năng tiếp diễn xu hướng ở đây không sáng sủa bằng. Một chú bò lạc quan có thể tranh cãi rằng, vùng số tròn hiện tại đang đóng vai trò là một cục nam châm để “hút” giá; tốt thôi, nhưng chúng ta không được đánh giá thấp mối nguy nằm ngay bên trong cục nam châm đó (hiệu ứng bật nảy), đặc biệt trong bối cảnh một con sóng tăng không được hỗ trợ bởi các yếu tố kỹ thuật tốt.

Bất kể là kết cục cuối cùng như thế nào, điều quan trọng ở đây là, nếu bạn đã quyết định giao dịch một cơ hội chưa đủ đẹp, bạn phải chờ cho các điều kiện vào lệnh tạo lợi thế cho bạn. Có thể chúng sẽ không giúp cho giao dịch của bạn chạm được mức chốt lời, nhưng nó sẽ giúp bạn thoát lệnh với ít hoặc không có thiệt hại nào (có thể thoát lệnh tại điểm đảo chiều thay vì bị thoát lệnh nhanh chóng sau khi vào lệnh). Đó là một điều bạn nên cân nhắc.

Hình 7.6 Trong phần bàn luận của chúng ta về thiết lập phá vỡ kết hợp trong Chương 5, chúng ta đã bàn đến chi tiết các điều kiện vào vị thế tại giao

dịch đầu tiên, lệnh bán khống dưới thiết lập kết hợp 1 (Hình 5.11). Biểu đồ này cho thấy hành động giá tiếp nối sau đó, vào đầu phiên Anh Quốc.

Sau giai đoạn phiên Á chậm chạp, thường thì hành động giá sẽ chuyển động nhanh hơn tại giờ mở cửa phiên Âu vào lúc 08:00. Tuy nhiên, chính giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00 mới có tiếng nói quan trọng nhất trong chuyển động của các phiên giao dịch tiếp theo. Chúng ta đã thấy những cú phá vỡ mạnh mẽ xảy ra chỉ trong vài thanh đầu tiên của phiên giao dịch này. Nhưng khi đã tồn tại một xu hướng, tiếp diễn từ phiên Á hay mới khởi đầu tại giờ mở cửa phiên Âu như trường hợp trên, thì các nhà giao dịch Anh Quốc thường lại ít có hứng thú trong việc khiến cho hành động giá tiếp diễn theo xu hướng trước đó. Sớm thôi, chúng ta sẽ lại thấy một đợt điều chỉnh đi ngang, nếu không muốn nói là một đợt phản công ngược xu hướng mạnh mẽ. Dĩ nhiên trên đây chỉ là các quan sát thông thường, nhắc nhở chúng ta phải cẩn trọng; và chúng không thể nào quan trọng bằng câu chuyện mà hành vi giá đang kể cho chúng ta nghe.

Giờ mở cửa phiên Anh Quốc đã không xảy ra một trận chiến giằng co nào; sau một đợt phản công ngắn ngủi của Phe Bò thì Phe Gấu đã chiếm ưu thế trở lại và đẩy giá rơi xuống cực nam châm vùng số tròn 00 (2). Nhưng ngay khi giá chạm vào vùng này thì bối cảnh ngay lập tức thay đổi.

Từ lúc 09:30 đến 10:30, chúng ta thấy một chuỗi các thanh giá thú vị có thể được coi là phần chính giữa của mô hình chữ W. (Để mô tả đặc tính dày đặc của hành động giá tại đây, chúng ta sẽ lược bớt đáy 2 khối chiếc hộp). Mặc dù mô hình này xuất hiện như một dấu hiệu giảm giá bên dưới đường EMA 25 đang dốc xuống nhưng bên trong nó, chúng ta có thể thấy khá nhiều thanh giá đã đóng cửa tăng. Liệu thị trường có đang áp ủ một đợt đảo chiều từ giảm sang tăng?

Thực ra, khi một khối hành động giá mang tính đảo chiều xuất hiện trong đợt điều chỉnh đầu tiên của một xu hướng vừa mới thành lập, thì khả năng xảy ra một cú phá vỡ chất lượng ngược với xu hướng chủ đạo lại không được cao cho lắm. Nhưng các nhà giao dịch đối lập sẽ không vì điều này mà dễ dàng từ bỏ.

Trước khi giá tiếp tục giảm thì có lẽ Phe Bò đã rất thích cách mà giá phá vỡ khối chiếc hộp. Không quá khó để kẻ được phần cạnh trên của chiếc hộp

theo một cách hợp lý nhất để giao dịch với cú phá vỡ. Bên cạnh đó, thiết lập kết hợp tại cú phá vỡ này trông hoàn toàn có thể giao dịch được xét về mọi khía cạnh (3). Trong một môi trường tăng giá, một cú phá vỡ khỏi chiếc hộp như thế này hoàn toàn xứng đáng để giao dịch. Tuy nhiên, trong xu hướng giảm giá hiện tại, thì nó lại cho thấy toàn bộ các dấu hiệu của một bẫy giá.

Hãy quan sát kỹ cách cú phá vỡ tăng này thất bại và cách một cú phá vỡ giảm theo hướng ngược lại được hình thành (thiết lập giao dịch dựa trên tín hiệu phá vỡ giá). Những biến thể của dạng thiết lập này có rất nhiều nhưng chúng thường có các đặc tính giống nhau. Đặc tính dễ nhận thấy nhất là những cú phá vỡ này thường xảy ra tại cú chạm lại đầu tiên với đường trung bình tính từ điểm khởi đầu của con sóng chủ đạo. Một yếu tố đáng chú ý nữa là mô hình đảo chiều xuất hiện tại bẫy giá, nếu mô hình này nằm trong bối cảnh ngược lại thì đã trở thành một mô hình vô cùng hấp dẫn để giao dịch. Nhưng khi giá không thể tiếp diễn sau cú phá vỡ, chúng ta dễ thấy một thanh đảo chiều mạnh mẽ, hoàn tất thiết lập giao dịch với tín hiệu phá vỡ giá (4).

Điểm vào lệnh bán khống trong trường hợp này là thanh giá nằm *bên dưới* cạnh trên của chiếc hộp, tức cú phá vỡ giảm này đã cho chúng ta một sự xác nhận về mặt kỹ thuật rằng, cú phá vỡ tăng trước đó đã thất bại. (Xem lại Hình 7.1 và phần bàn luận về chủ đề này). Một điểm thuận lợi nữa là cú phá vỡ này trùng với sự phá vỡ khỏi một đường xu hướng *chéo*. Như chúng ta đã bàn đến trước đó, các đoạn giằng co có dạng khối nhưng vẫn có thể vẽ được một đường xu hướng chéo bên phải thì dễ bị xuyên thủng hơn các đoạn giằng co không có tính chất này. Chuỗi hành động giá chéo lên như thế này giống với mô hình lá cờ hơn và do đó có thể được coi là các mô hình tiếp diễn. Với tất cả các yếu tố giảm giá vừa nêu, chúng ta có thể nhận định một cách chắc chắn rằng, cơ hội bán khống dưới thanh 4 là một thiết lập giao dịch với tín hiệu phá vỡ giá thuộc hàng xác suất cao.

Không lâu sau đó, sóng kéo ngược 5-6 đã hồi quy khoảng 60% của con sóng trước 4-5 trước đó. Tại đỉnh của đợt kéo ngược này, giá đã chạm vào đường EMA 25 đang dốc xuống và thậm chí còn xuyên thủng nó một chút trước khi một thanh đảo chiều xuất hiện (6). Khi thị trường vẫn còn đang

trong xu hướng giảm, tại sao thiết lập giao dịch với sự đảo chiều của con sóng kéo ngược phía dưới thanh 6 lại được ghi chú là nên bỏ qua?

Chúng ta có thể nêu lên một vài lý do như sau. Đầu tiên, mặc dù con sóng kéo ngược này có chiều dài khá tốt, nhưng chỉ có một thanh đảo chiều duy nhất tại vùng đỉnh (6). Tuy rằng không hiếm lúc, giá phá vỡ khỏi một thanh đảo chiều duy nhất tại đường trung bình, nhưng các đợt đảo chiều đáng tin cậy nhất lại thường chứa nhiều thanh giá giằng co hơn, đặc biệt khi con sóng kéo ngược đang xét lại không phải là sóng đầu tiên đi ngược xu hướng.

Và chúng ta vẫn còn nhiều dấu hiệu cảnh báo hơn cần phải cân nhắc. Ví dụ, nếu chúng ta vẽ một đường xu hướng đi qua các đáy của con sóng kéo ngược này thì nó vẫn chưa bị phá vỡ khi giá xuyên qua đáy của thanh 6. Bên cạnh đó, chúng ta còn có một cục nam châm ngược nữa: đó là “mức trần” tại đáy thanh 4 mà ta chúng ta đã giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả trước đó (đây không phải là một yếu tố cản trở đáng để lo ngại nhưng đủ mạnh để chúng ta phải cân nhắc tới). Và cuối cùng, trong khi hoàn thành đợt điều chỉnh 5-6, Phe Bò đã xuyên thủng vùng 00 bằng một thanh sức mạnh thoát ra khỏi chiếc hộp bên dưới; tất cả đều là các lý do hợp lý để chúng ta thật sự cân trọng nếu chọn theo phe bán.

Cuối cùng thì thị trường thậm chí còn chẳng có cú chạm lại nào với chiếc hộp đó; thay vào đó, Phe Bò lại thiết lập một đợt tăng trưởng mạnh mẽ, xoá sạch toàn bộ áp lực giảm giá chủ đạo liền trước (5-8).

Như chúng ta đã bàn đến trong các phần trước, một chuyển động giá ngược hướng hoàn toàn và đi ngược lại xu hướng chủ đạo trước đó thì chưa nên xem là một xu hướng mới. Nhưng điều đó không có nghĩa là chúng ta không nên thừa nhận sự biến chuyển trong hành động giá, đồng thời các đợt tăng vọt như thế này thường hiếm có khả năng tiếp diễn một cách rõ ràng. Và chúng ta còn phải cân trọng hơn khi một đợt tăng như vậy khởi đầu từ một cú phá vỡ giả với rất ít sự tích lũy động lượng. Khi không có sự hỗ trợ về kỹ thuật cho sự thay đổi đột ngột của thị trường thì chúng ta cần phải nghi ngờ khả năng tiếp diễn của nó trong tương lai. Có thể đợt tăng giá này ban đầu sẽ rất mạnh mẽ, nhưng ngay khi dấu hiệu đuối sức đầu tiên xuất hiện thì áp lực của phe còn lại sẽ rất quyết liệt. Thanh 9 là một ví dụ

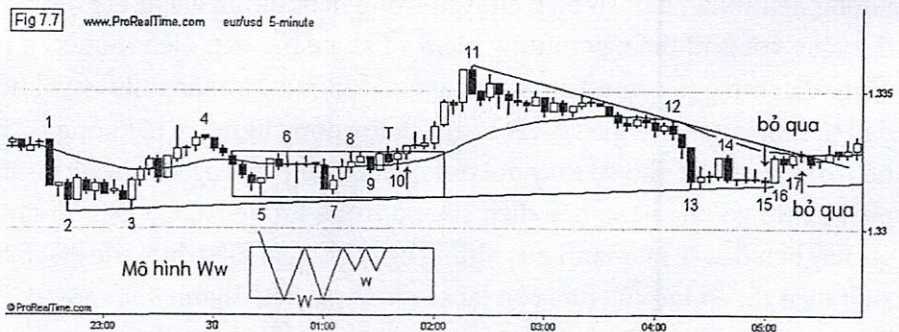
diễn hình của câu chuyện vừa nêu khi thị trường đã “quay trở lại trạng thái bình thường” sau đó.

Bất chấp “sự đáng sợ” của thanh 9 đã biến chuỗi 7-8-9 thành một mô hình đảo chiều chữ M, giá lại được hỗ trợ rất tốt tại vùng 50 và đường trung bình đang dốc lên khá đẹp. Thực ra, vùng tích lũy động lượng 10-11 cho chúng ta thấy rằng Phe Bò cũng đã phản công lại với một phần chính giữa (của mô hình chữ W) của riêng họ. Hơn nữa, với đường xu hướng của con sóng kéo ngược được vẽ như hình (bỏ qua phần đuôi của thanh 9), thì chuỗi hành động giá 8-11 giờ đây đã có đầy đủ các tính chất của một lá cờ sẵn sàng để bị phá vỡ.

Do đó, quan trọng là chúng ta phải hiểu được suy luận đằng sau quyết định bỏ qua giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 11. Trong các trường hợp khác, hay có thể nói rằng trong một xu hướng tăng, có lẽ cú phá vỡ này xứng đáng một cơ hội vào lệnh. Nhưng tại giao dịch này, nó lại xuất hiện tại cạnh trên của một vùng phạm vi giá đi ngang, và sau một đợt đảo chiều không có các yếu tố kỹ thuật hỗ trợ (5-8).

Một điều thú vị là chúng ta có thể so sánh các điều kiện vào lệnh tại cú phá vỡ phía trên thanh 11 với các giao dịch bán khống trước đó, dưới thiết lập kết hợp 1 và thanh 4. Tại các giao dịch bán, các cục nam châm vùng số tròn nằm theo phá vỡ thuận với áp lực chủ đạo. Tại giao dịch mua phía trên thanh 11, vùng số tròn nằm cách 7 pip phía trên, đây là một cục nam châm có thể hút theo hướng ngược lại, tiến về hướng điểm dừng lỗ. Cuối cùng, cú phá vỡ phía trên thanh 11 xuất hiện trong giờ nghỉ trưa yên tĩnh (12:00-14:00) tiếp nối sau một đợt tăng trong phiên sáng. Bối cảnh đó cũng không thuận lợi cho sự tiếp diễn xu hướng. Hãy nhớ kỹ các điều kiện vào lệnh mà chúng ta đã nêu lên trước đây.

Fig 7.7 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 7.7 Phiên Á (00:00-08:00) có thể trôi qua một cách cực kỳ chậm chạp trên cặp EUR/USD, nhưng thường lại khá ổn định và nếu nó cung cấp cho chúng ta một thiết lập vào lệnh hợp lệ trong giờ giao dịch sớm, thì nó thường khá dễ để phát hiện.

Trong giờ giao dịch biến động rất thấp trước giờ mở cửa phiên Á, giá đang trên đường tiến đến cực nam châm vùng 00 (1-2), nhưng rồi Phe Bò đã phản công bằng cách tạo nên phần chính giữa của mô hình chữ W điển hình (2-3). Bạn hãy chú ý đến Đáy giả tại thanh 3, nó rất rất khó lường trước khi chuyển thành một thanh sức mạnh (mô hình lá cờ giảm thất bại). Nếu chúng ta đang có một vị thế bán khống thì cú phá vỡ lên thanh 3 đã bắt buộc chúng ta phải thoát vị thế tại điểm đảo chiều. Những kiến thức này khá là cơ bản và tôi sẽ không nhắc lại.

Biểu đồ này được lựa chọn để chúng ta khám phá một mô hình rất mạnh mẽ và có nhiều biến thể, cả về chiều dài và chiều cao. Mô hình này là tiến trình từ 4 đến 10; đặc biệt phần trong chiếc hộp là cực kỳ quan trọng. Chúng ta có thể gọi dạng chuyển động giá này là mô hình Ww, trong đó phần chữ W lớn là một vùng giá nền có dạng hai đáy, và phần chữ w nhỏ là một cú nén chặt để thiết lập nên cú phá vỡ trong tương lai. Cũng giống như tất cả mô hình khác, mô hình này cũng có dạng giảm giá của nó, là mô hình Mm.

Trong các điều kiện thuận lợi, những cú phá vỡ khỏi mô hình Ww và Mm thuộc hàng các cú phá tạo ra được sự tiếp diễn mạnh mẽ nhất, thậm chí còn có thể mạnh hơn các mô hình anh em họ hàng của nó, mô hình cốc-và-tay-cầm (Vv và Nn). Các nhà giao dịch phá vỡ nên làm quen với cấu tạo của các mô hình này.

Trong một mô hình Ww điển hình, phần cạnh trên được tạo thành bởi phần đỉnh của chữ W lớn (6), mức này được kiểm định lại nhiều lần khi mô hình tiến triển theo thời gian. Một cách tự nhiên, phần cạnh trên này càng rõ ràng thì cú phá vỡ sau này càng dễ tiếp diễn. Tại phía bên kia của mô hình, thông thường sẽ có một mô hình hai đáy (5-7) khác, nhưng chúng ta không cần biết các đặc tính chính xác của phần này bởi chúng ta không kỳ vọng một cú phá vỡ tại đây. Mặc dù, phần chữ W lớn đã ám chỉ

khả năng tăng giá của thị trường, nhưng một cú phá vỡ đơn thuần khỏi phần chính giữa lại chưa đủ hợp lý để vào vị thế với một điểm dừng lỗ chặt. Như thường lệ, để vào vị thế một cách hợp lý thì chúng ta cần thấy một chút tích lũy trước. Đây là lúc phần chữ w nhỏ hơn xuất hiện.

Nếu chúng ta dõi theo chuyển động tăng/giảm của tiến trình 8-9-T-10, chúng ta có thể thấy các thanh tăng giảm xuất hiện xen kẽ nhau cũng như trong một cú nén chặt thông thường. Một dạng tích lũy cũng phổ biến không kém là *cú phá vỡ thất bại đầu tiên*, hay là phá vỡ môi (T).

Trong bất kỳ tình huống phá vỡ khỏi mô hình nào, cơ bản chỉ có hai tình huống dẫn đến một cú phá vỡ môi. Cú phá vỡ có thể xuất phát từ một mức giá “quá sâu” bên trong mô hình, hoặc nó xuất tại đường biên của mô hình nhưng vùng tích lũy động lượng lại quá mỏng để tạo ra một cú phá vỡ với áp lực đủ mạnh. Kịch bản đầu tiên đã được bàn đến trong Chương 2, phần “Phá vỡ Giả, Phá vỡ Môi và Phá vỡ Thực”; bên cạnh đó, chúng ta cũng đã đi qua khá nhiều ví dụ mà phần lớn đều không quá khó để tránh. Các vùng tích lũy động lượng mỏng, thường khiến chúng ta bối rối, bởi hành vi giá vẫn cho thấy áp lực trước phá vỡ nhưng lại quá ít. Nhưng như thế nào là đủ và như thế nào là quá ít?

Để trả lời câu hỏi trên với trường hợp mô hình Ww , chúng ta hãy cùng nhớ lại khái niệm sự hài hoà bên trong tương quan giữa lá cờ và phần cán cờ. Trong vài ví dụ trước, chúng ta đã nhờ vào sự tương quan hài hoà này để quyết định hành động hay đứng ngoài trước một cú phá vỡ. Mối quan hệ hài hoà tương tự cũng tồn tại trong mô hình Ww (và người bạn Mm của nó). Nói một cách đơn giản thì chữ w nhỏ chính là một lá cờ được treo trên phần cán cờ là chữ W lớn. Do đó, cú phá vỡ khỏi mô hình Ww sẽ cho hiệu quả cao nhất khi cả hai yếu tố này (W và w) có tương quan về tỷ lệ với nhau. Ví dụ, nếu chữ W lớn quá cao thì chữ w nhỏ không được quá thấp. Như vậy sẽ “không được hài hoà” và không tạo ra đủ áp lực để giá thoát ra. Nếu chữ W lớn quá dài theo chiều ngang thì chữ w cũng phải dài tương tự.

Một ví dụ tinh tế của một cú phá vỡ sớm nằm tại điểm T. Nếu đánh giá theo cách thông thường thì cú phá vỡ này có vẻ chấp nhận được bởi nó xảy ra từ một thanh tín hiệu tăng giá đóng cửa ngay tại đường biên

của chiếc hộp; nhưng nếu quan sát kỹ, ta sẽ thấy tại thời điểm đó, chỉ mới có một thanh giảm xuất hiện trong cú nén chặt, tức chuyển động của các thanh tăng và giảm chưa hoàn tất một mô hình chữ W; hay nói nôm na là chữ w nhỏ chưa hoàn thành xong, nếu đem so sánh với chữ W lớn nằm bên cạnh.

Bạn cần hiểu rằng, việc đánh giá một vùng tích lũy động lượng không nhất thiết phải đếm từng thanh giá một hay đòi hỏi phải có sự hoàn hảo về mặt kỹ thuật. Mặc dù chúng ta có thể có lợi từ việc đặt ra các điều kiện để lựa chọn (ví dụ cần phải có ít nhất bốn thanh giá trong một cú nén chặt), nhưng tốt hơn hết, chúng ta không nên giới hạn bản thân với các nguyên tắc cứng nhắc trong trường hợp này.

Nếu cú phá vỡ tại T là sớm thì cú phá bên trên thanh 10 thì sao? Với hai thanh giá thêm vào nữa (T-10), chữ w nhỏ chắc chắn đã trở nên đầy đặn hơn. Hơn nữa, trước khi chuyển sang tăng giá thì thanh 10 đã phá vỡ nhẹ *dưới* thanh T để lại một Đáy giả trên biểu đồ (cho thấy nội lực của Phe Bò). Và nó cũng là một đáy cao hơn trong chiếc hộp Ww. Nếu cộng với cục nam châm vùng số tròn 50 phía trên tạo ra lực hút thuận lợi cho chúng ta nữa, thì thực sự sẽ rất lãng phí nếu không nắm lấy cơ hội vào lệnh tại cú phá vỡ lên phía trên thanh 10.

Thực ra không phải dễ dàng để phân biệt một cú phá vỡ thực với một cú phá vỡ môi. Đôi khi lẫn ranh giữa chúng thực sự mong manh. Tuy nhiên, tôi hoàn toàn tin tưởng rằng bạn có thể rèn luyện để ít nhất phát hiện được các cú phá vỡ chất lượng kém; và từ nền tảng đó, cảm quan của bạn về sự hài hoà và tỷ lệ sẽ dần được cải thiện.

Không lâu sau khi chạm cục nam châm là vùng số tròn 50, thị trường bắt đầu giảm một cách chậm rãi nhưng đều đặn vào phiên Á. Đường biên dưới ban đầu có thể được vẽ bằng cách nối các đáy 5 và 7 với đáy 2 và 3, nhưng sau khi đoạn 13-15 xuất hiện thì điều chỉnh như hình vẽ sẽ hợp lý hơn.

Cũng giống như chiếc hộp chứa mô hình Ww đã có một cú phá vỡ tăng trước đó thì giá cũng đã cố gắng phá vỡ giảm trong tiến trình 13-15. Tuy nhiên, đã có những sự khác biệt lớn giữa cả thiết lập và điều kiện vào lệnh.

Ví dụ, đáy của chiếc hộp Ww được hỗ trợ về mặt kỹ thuật rất thuận lợi bởi đoạn giằng co 2-3 bên trái. Từ đó, các đáy cao hơn được tạo ra và cuối cùng trở thành một vùng giá nền để hỗ trợ cho giá tăng cao hơn. Trong khi đó, đoạn giằng co 13-15 lại nằm rất bất lợi tại đáy của một vùng phạm vi giá. Như chúng ta đã biết, khi không có sự tích lũy động lượng hoặc có nhưng chất lượng kém, khả năng tiếp diễn khó mà xảy ra.

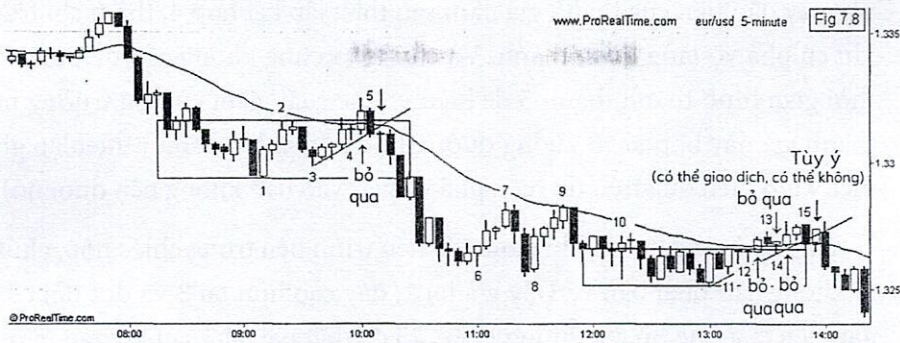
Có thể đường xu hướng đã bị xuyên thủng một chút trong đoạn 13-15, nhưng sự tích lũy động lượng thì rất yếu ớt; và đường EMA 25 cũng không hỗ trợ được gì trong bối cảnh này (không có cú nén chặt nào). Nói cách khác, cú phá vỡ giằng tại thanh 15 có rất ít sự hỗ trợ về mặt kỹ thuật, và nó còn phải vượt qua vùng hỗ trợ mạnh là các mức đáy cũ nằm bên trái (2, 3, 5 và 7). Không quá ngạc nhiên, rất ít nhà giao dịch sẵn sàng bán xuống ở đây; và không lâu sau đó, Phe Bò đã tận dụng sự ngưng ngừng này của Phe Gấu để đẩy giá lên.

Một cú phá vỡ thất bại tại một phía của vùng tích lũy động lượng thường tạo điều kiện cho một cú phá vỡ theo phía còn lại; và nó đặc biệt uy lực khi cú phá vỡ này lại có nhiều yếu tố hỗ trợ hơn. Khi thiết lập kết hợp 16 xuất hiện thì tiến trình 12-13-14-15-16 giờ đây đã có đầy đủ các tính chất của một mô hình chữ W sẵn sàng bị phá vỡ.

Với những dấu hiệu tăng giá như vậy, Phe Gấu bắt buộc phải thoát vị thế bán khống tại cú phá vỡ thiết lập kết hợp 16 (thoát vị thế tại điểm đảo chiều). Một lời cảnh báo mạnh mẽ hơn đến từ cú phá vỡ lên khỏi thanh giá 17, giờ đây đã là một cú phá vỡ khỏi thiết lập kết hợp gồm *ba thanh*, và nó trùng với một sự xâm phạm lên phía trên đường xu hướng.

Vậy tại sao chúng ta không mua vào tại cú phá vỡ thanh 17? Về mặt kỹ thuật, đây không phải là một cơ hội thuộc hàng tệ hại; nhưng các điều kiện vào lệnh không đủ thuận lợi đến mức biến nó trở thành một giao dịch có xác suất cao. Dưới đây là một góc nhìn khác: trước đó, chúng ta không gặp bất kỳ trở ngại gì để loại bỏ cú phá vỡ tại thanh T, mặc dù điều kiện thị trường đang thuận lợi cho Phe Bò; vậy tại sao chúng ta lại chấp nhận rủi ro vốn trên một giao dịch có ít sự tích lũy động lượng hơn bên dưới và đối mặt với nhiều kháng cự hơn bên trên (đoạn giằng co 11-12).

Hình 7.8 Nếu bạn hoàn toàn chưa trải nghiệm về phương pháp giao dịch dựa trên hành vi giá, bạn có thể nghĩ rằng mình sẽ phải đánh giá một cách vô cùng chi tiết các lợi thế cũng như sự bất lợi để đưa ra quyết định có thực hiện một giao dịch hay không. Nhưng sự thực là ngược lại, và thậm chí chúng ta còn bỏ qua phần lớn chuyển động giá. Tại sao phải đánh giá từng chuyển động nhỏ của thị trường bằng lăng kính hiển vi trong khi chỉ cần một cái nhìn lướt qua cũng đủ để khẳng định rằng không có giao dịch nào thực hiện được. Hãy nhớ rằng, nếu chúng ta phải nỗ lực để tìm kiếm một giao dịch thì có lẽ nó không tồn tại. Và ngay cả khi hành động giá đã tích lũy đến một mức độ nào đó, chín trên mười lần chúng ta vẫn có thể đánh giá tình hình chỉ trong chớp mắt.

Hãy thử kiểm chứng một chút nhé. Tưởng tượng nếu chúng ta mở phần mềm giao dịch lúc 10:00, thì chúng ta có thể đưa ra được kết luận gì chỉ sau vài giây đánh giá các dấu hiệu và gợi ý có sẵn?

+ 1: Một con sóng giảm khá mạnh từ 08:00 đến 09:00 đã đưa thị trường vào “chế độ” giảm giá.

+ 2: Từ 09:00 đến 10:00, Phe Bò đã tìm được hỗ trợ quanh vùng số tròn khiến động lượng giảm chững lại, giá di chuyển trong một mô hình đi ngang và đang “tấn công” lên đường EMA 25.

+ 3: Không cần nhiều hơn vài giây để vẽ được một chiếc hộp quanh chuyển động giá này và nhận ra đây là một bẫy giá tăng.

Chúng ta hoàn toàn có thể khẳng định rằng, các nhận định bên trên có thể được đưa ra mà không cần phải gắng sức quá nhiều. Chúng ta chỉ cần

vài giây đầu tiên của thanh giá nằm sau thiết lập kết hợp 4, thậm chí trước khi cú phá vỡ tăng hoàn thành. Và chúng ta cũng không cần đến toàn bộ thời gian hình thành thanh 5 để hiểu về xác suất giảm của thị trường nếu thanh giá này bị phá vỡ xuống dưới. Thực ra thanh 5 là một thiết lập giao dịch kinh điển dựa trên tín hiệu phá vỡ giả (vào bán khống bên dưới nó).

Hãy để ý rằng, trong khi đánh giá tiến trình bên trong chiếc hộp, chúng ta không cần phải bàn về Đáy giả tại 1, đáy cao hơn tại 3 và đợt tấn công đầu tiên của Phe Bò lên đường EMA 25 đã thất bại tại 2 sau khi tạo ra một Đỉnh giả. Đây đều là các yếu tố có ý nghĩa về mặt kỹ thuật, nhưng chúng chỉ là các phần nhỏ bên trong một tổng thể lớn (chiếc hộp), nên chỉ cần đánh giá một cách nhanh chóng là đủ.

Một việc rất hữu dụng trong quá trình phân tích là nhớ lại các mô hình biểu đồ mà bạn đã từng gặp trong quá khứ và so sánh với hành vi giá hiện tại, để xem chúng có phải là biến thể của một mô hình đã từng thất bại hay thành công nhiều lần trong quá khứ hay không. Ví dụ, hãy thử so sánh bẫy giá bên trên thiết lập kết hợp 4 với bẫy giá trong Hình 7.6 (nằm phía trên 3), hoặc với bẫy giá trong biểu đồ tiếp theo, Hình 7.9 (nằm phía trên 3). Thực sự thì những cú phá vỡ nguy hiểm này là không hề độc nhất và chúng cho ta thấy rằng, các bài học có thể được rút ra từ quá khứ. Với một bẫy giảm, hãy kiểm tra Hình 7.1 lần nữa và xem cách chúng ta xử lý cú phá vỡ giảm dưới đường nét đứt đầu tiên (mua vào sau cú phá vỡ giảm thất bại phía trên thanh 5).

Không lâu sau khi cú phá vỡ tăng thất bại, áp lực giảm giá bắt đầu lấy lại tốc độ trước đó. Một điều thú vị là con sóng 5-6 đang sao chép lại con sóng giảm đang trước chiếc hộp; đây là một ví dụ rất tốt minh họa cho nguyên tắc cán cờ-lá cờ-sóng tiếp diễn.

Phe Bò đã cố gắng tạo ra một mô hình hai đáy thậm chí trước khi vùng 50 được chạm đến (6-8); nhưng đây không phải là thời điểm hay vị trí để can đảm mua vào. Tuy nhiên, sóng kéo ngược 6-7 và 8-9 cũng không thích hợp để bán khống xuống. Sóng đầu tiên thì quá nông để bán, sóng tiếp theo thì không có một thanh tín hiệu hợp lý; trong khi thanh sức mạnh 8 cũng đã tạo ra một mô hình hai đáy với đáy 6.

Có một sự thật là, chúng ta không cần quá nhiều kiến thức về phân tích kỹ thuật mới biết đặt nghi vấn cho tiềm năng của một cú phá vỡ ngược với một xu hướng vừa được thiết lập. Nhưng làm thế nào để chúng ta đánh giá chính xác khả năng thất bại của một cú phá vỡ khi xu hướng đang diễn ra tốt đẹp? Chắc chắn rằng tại thời điểm nào đó, thị trường sẽ tạo ra các cơ hội với lợi thế cao hơn, và có thể chúng ta sẽ có một giao dịch đảo chiều đáng để thực hiện.

Đây là một nguyên tắc nhỏ và có thể là một bộ lọc cực kỳ hữu ích trong phần lớn các phiên giao dịch có xu hướng: chỉ cần đường EMA 25 vẫn còn có xu hướng, thậm chí đang phẳng ra từ từ, thì tất cả các giao dịch ngược lại với hướng của nó đều không được phép thực hiện. Nếu chúng ta áp dụng nguyên tắc này vào tình huống từ 12:00 đến 13:40, sẽ rất dễ dàng để bỏ qua các cú phá vỡ tăng đơn giản vì đường EMA 25 vẫn đang dốc xuống.

GHI CHÚ: Trong một tình huống phá vỡ khỏi một sóng kéo ngược kéo dài, giống như một tiến trình lá cờ, chúng ta hoàn toàn có thể vào vị thế ngược với hướng *hiện tại* của đường EMA 25, bởi vì sự kéo dài của đợt điều chỉnh có thể khiến đường trung bình quay sang hướng ngược lại; nhưng việc này hoàn toàn khác với việc giao dịch những cú phá vỡ đi ngược lại với một đường trung bình *đang có xu hướng*.

Khi cả Phe Bò lẫn Phe Gấu đang kiểm soát lẫn nhau trong suốt giờ giao dịch buổi trưa yên ắng (12:00-14:00), hành động bên trong chiếc hộp thứ hai từ từ tạo thành phần chính giữa mô hình chữ W. Cạnh trên của chiếc hộp có thể được vẽ bằng cách nối các đỉnh của khối hành động giá thấp nhất, nhưng cũng có thể vẽ cách bên trên một vài pip đi qua chuỗi các đỉnh quanh mức 10. Đây lại là một lý do chính đáng nữa để chúng ta nghi ngờ về một cú phá vỡ lên, bởi một đường biên mô hình không rõ ràng sẽ khiến cho cú phá vỡ của nó không được chắc chắn, và điều đó không tốt cho sự tiếp diễn đằng sau.

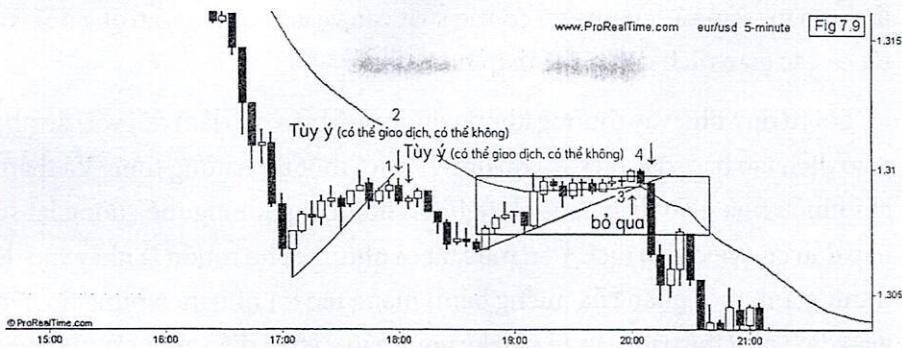
Mặc dù các đường biên là không rõ ràng, nhưng hành động giá bên trong chiếc hộp thứ hai cũng có các dấu hiệu tăng giá rất tốt; bên trong đó là các Đáy giả, đáy cao hơn và thậm chí một thiết lập kết hợp gồm ba thanh nằm

ngay bên dưới đường biên trên (11-12). Tuy nhiên, cả giao dịch phá vỡ chiếc hộp phía trên thanh 12 và giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 14 đều nên bỏ qua, chỉ nhờ vào “nguyên tắc” đường EMA 25. Một điểm cản trở nữa đó chính là mô hình hai đỉnh 7-9 nằm cách không xa về phía bên trái (yếu tố cản trở tiềm năng).

Khi nói đến giao dịch với các tín hiệu phá vỡ giả, có một điều quan trọng cần phải lưu ý đó là một cú phá vỡ tẻ ngược hướng với áp lực chủ đạo sẽ không mặc nhiên dẫn tới một cú phá vỡ xác suất cao thuận theo xu hướng chủ đạo. Ví dụ, cú phá vỡ dưới thanh 13, thanh giảm đầu tiên đi ngược lại hướng phá vỡ của chiếc hộp đã không đủ tiêu chuẩn để bán khống. Cú phá vỡ tăng không chỉ chưa được xác nhận là giả (giá vẫn còn nằm bên trên đường biên của chiếc hộp), mà thanh 13 lại còn quá bé để được xem là một thanh tín hiệu hợp lệ để bán khống trong bối cảnh hiện tại.

Nhưng còn thanh 15 thì sao? Bên cạnh việc cho thấy sức mạnh và sự gan lì của Phe Gấu, thanh này chắc chắn là một thanh tín hiệu có chất lượng cao hơn, và một cú phá xuống dưới nó về mặt kỹ thuật sẽ xác nhận một cú phá vỡ giả khỏi chiếc hộp. Vậy chúng ta có nên giao dịch với nó hay không?

Nếu chúng ta so sánh cú phá vỡ xuống dưới thanh 15 với cú phá xuống dưới thanh 5, những điểm tương đồng là không thể chối cãi; trong cả hai trường hợp, chúng ta đều có một cú phá vỡ tăng lên khỏi một tiến trình đảo chiều nhưng lại chuyển thành phá vỡ giả quanh khu vực đường EMA 25. Và trong cả hai cú phá vỡ, chúng ta cũng đều có một đường xu hướng bị xuyên thủng. Mặc dù thế, cũng có những điểm khác biệt ở đây. Cá nhân tôi thì tôi không thích việc giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả không phải là cú phá vỡ ngược hướng *đầu tiên* khỏi một đường EMA 25 *đang có xu hướng*. Theo góc nhìn này thì cú phá vỡ dưới thanh 5 thoả mãn tất cả các điều kiện của một giao dịch hợp lệ. Mặc dù các giao dịch dạng này không phải là không tốt, nhưng chúng hiếm khi có được chất lượng ngang bằng với giao dịch đầu tiên. Rốt cuộc thì đây vẫn là ý kiến cá nhân và phụ thuộc nhiều vào tình huống trước mắt. Do đó, việc giao dịch với cú phá vỡ dưới thanh 15 có thể được xem là tùy ý.

Hình 7.9 Khác với suy nghĩ thông thường, việc bắt được một xu hướng mạnh mẽ có thể khó khăn hơn nhiều so với việc giao dịch một cú phá vỡ khỏi một vùng phạm vi giá được định hình rõ ràng. Khi một xu hướng đã trở nên quá rõ ràng trên biểu đồ, nó có thiên hướng thu hút một số lượng lớn các chiến lược có cùng mục tiêu tham gia vào giao dịch (giả sử như tất cả các nhà giao dịch dựa trên sự đảo chiều của con sóng kéo ngược chẳng hạn), nhưng khi tất cả các vị thế được thực thi thì sự đồng thuận trên thị trường lại không được cao (do điểm vào lệnh không được thống nhất). Điều này có thể tạo ra một thị trường khó lường với các nhà giao dịch và khiến họ bị mắc bẫy.

Cụ thể hơn, chúng ta hãy tưởng tượng về một con sóng mạnh đến mức giá không chững lại trong suốt hành trình của nó. Điều này dẫn đến việc con sóng kéo ngược sau đó không tìm được điểm dừng có xác suất đảo chiều cao; khiến cho nó không còn lựa chọn nào khác ngoài việc chững lại “giữa không trung”. Và như chúng ta có thể thấy trong biểu đồ trên, khi thị trường đang trong trạng thái “siêu xu hướng”, đường EMA 25 có thể không bắt kịp được tốc độ di chuyển quá nhanh của thị trường. Trong các bối cảnh đặc biệt này, rất nhiều chiến lược được thiết kế dành cho thị trường “bình thường” và di chuyển chậm giờ đây không thể tạo ra các tín hiệu vào lệnh đáng tin cậy nữa, khiến cho rất nhiều nhà giao dịch phải rối trí, không biết nên đi theo xu hướng khi nào và tại đâu.

Những mối lo này về cơ bản là không có ý nghĩa mấy đối với một nhà giao dịch phá vỡ theo thiên hướng cần trọng, bởi anh ta không có nhu cầu phải giao dịch. Anh ta cũng chẳng quan tâm là thị trường đang có xu hướng hay đi ngang, hay nằm yên bất động; mục đích duy nhất của anh ta

là tham gia vào các cú phá vỡ có xác suất cao và anh ta sẽ cẩn trọng đối với tất cả các giao dịch có lợi thế thấp hơn.

Lối tư duy như vậy thường không được phổ biến cho lắm đối với các nhà giao dịch táo bạo, đặc biệt khi họ đối mặt với một thị trường thực. Và thậm chí nhiều nhà giao dịch có kinh nghiệm hơn cũng không thể cưỡng lại sự hấp dẫn của việc giao dịch, đến mức tất cả những gì họ muốn là nhảy vào để tranh giành một phần của miếng bánh mang tên lợi nhuận. Nhưng họ nên giao dịch như thế nào? Họ có nên kỳ vọng vào sự tiếp diễn xu hướng tại một vùng số tròn; họ có nên chọn thanh giá đảo chiều đầu tiên để đặt lệnh; họ có nên chờ đợi một lần chứng lại nhẹ trong xu hướng để được kiểm chứng lại sau này; hay họ nên giao dịch với cú phá vỡ khỏi một đường xu hướng kết nối đỉnh/đáy của con sóng kéo ngược?

Bất kỳ kỹ thuật nào cũng có thể giúp chúng ta đưa ra quyết định; nhưng ngay cả những quyết định giao dịch tưởng chừng “hợp lý nhất” cũng có thể sai lầm, bởi các nhà giao dịch theo xu hướng và ngược xu hướng luôn phải đấu tranh với nhau, và điều này có thể khiến cho việc kiếm được lợi nhuận ngày càng khó hơn.

Nói cách khác, ngay cả khi chúng ta chắc chắn rằng, một siêu xu hướng sẽ được tiếp diễn, chúng ta vẫn chưa biết được liệu một khoảng dừng lỗ 10 pip - hay bất kỳ khoảng dừng lỗ chặt nào - có thể còn tồn tại trước khi chúng ta đạt được mục tiêu hay không. Dĩ nhiên, quyết định có hay không giao dịch với những trạng thái thị trường riêng biệt như vậy là tùy thuộc vào mỗi người. Rất nhiều nhà giao dịch thực sự yêu thích nó, đặc biệt những ai nhắm đến một mục tiêu chốt lời khiêm tốn. Nếu không bị thoát vị thế trong giai đoạn đầu, các nhà giao dịch này có thể rất may mắn mà có được các lệnh thắng mang lại nhiều lợi nhuận.

Thậm chí khi “chỉ” nhắm đến 20 pip lợi nhuận, chúng ta vẫn có thể chấp nhận vào vị thế tại cú phá vỡ mô hình có kéo ngược bên dưới thanh 1, hay có lẽ tại cú phá vỡ thứ hai bên dưới thanh 2, giờ đây đã xác nhận áp lực giảm giá và cũng là một thanh tín hiệu tốt hơn. Tuy nhiên, vấn đề đối với cả hai vị thế này là nền tảng kỹ thuật “rất tệ” của chúng với các cục nam châm ngược mạnh mẽ nằm bên trên (vùng 00 và đường EMA 25).

Bất kể phong cách cá nhân và kỹ thuật giao dịch của bạn là gì, bạn vẫn không thể thoát khỏi một sự thật là, bất kỳ phương pháp giao dịch nào trên thị trường - giao dịch với những cú bật nảy, phá vỡ, lướt sóng nhanh, giao dịch theo bước sóng, giao dịch trong vùng đi ngang hay đi theo xu hướng - đều phụ thuộc vào khả năng đánh giá lợi thế so với những sự bất lợi; nôm na là liệu tiềm năng lợi nhuận có lớn hơn so với rủi ro mà chúng ta phải gánh chịu hay không. Đó là tóm gọn toàn bộ công việc giao dịch mà chúng ta đã, đang và sẽ làm.

Bất kể đánh giá của chúng ta về thị trường có kỹ càng đến thế nào, và các giao dịch có được lựa chọn cẩn trọng đến mức nào, thì các đợt rũ bỏ đều có khả năng xảy ra, và thua lỗ là một điều tất yếu không thể thiếu được của công việc *giao dịch*.

Điều đó không có nghĩa là chúng ta phải bị mắc vào một cái bẫy quá dễ nhận thấy. Khi nhắc đến những siêu xu hướng, hy vọng chúng ta đừng bao giờ nên đi ngược lại nó với ngộ nhận là đợt tăng hay giảm của nó đã quá độ. Điều đó là vô cùng nguy hiểm.

Trong phiên giao dịch bên trên, một vài chú bò kém may mắn đã có bài học thích đáng khi họ mua vào tại cú phá vỡ chiếc hộp phía trên thanh 3. Chắc chắn rằng, đây là một cú phá vỡ nguy hiểm. Nhưng nó có thể nguy hiểm đối với một số người, với người khác nó lại là một cơ hội giao dịch rất đẹp (bán khống sau tín hiệu phá vỡ giả bên dưới thanh 4).

CHƯƠNG 8

Tổng kết lại Phần 1

Trước khi tiếp tục tìm hiểu những kỹ thuật tiếp theo trong Phần 2, có lẽ việc tổng kết lại tất cả những gì đã bàn luận trước đây là một ý hay, để chúng ta có thể nhớ lại từ đó vận dụng hiệu quả hơn.

Với mục đích này, tôi sẽ giới thiệu một chuỗi các biểu đồ ví dụ mới, nhưng sẽ không phân tích mổ xẻ chúng quá kỹ càng như trước nữa. Đồng thời cũng sẽ đánh giá thị trường hiện tại trong một phiên giao dịch thực tế, chúng ta sẽ tiếp cận các biểu đồ này dưới một góc nhìn toàn cảnh trước, rồi đào sâu hơn đến các chi tiết thú vị cần phân tích. Để cho việc theo dõi của bạn được dễ dàng hơn, mỗi ví dụ sẽ được sắp xếp nằm gọn bên trong hai trang giấy, bắt đầu từ trang bên trái, làm vậy bạn có thể quan sát biểu đồ tại tất cả mọi thời điểm khi đọc phần phân tích.

Trong khi đọc phần ôn tập này, hãy cố gắng đừng chỉ tập trung vào các thiết lập vào lệnh; thay vào đó bạn nên cố gắng đọc hiểu được bức tranh toàn cảnh. Bởi vì mỗi giao dịch luôn là tổng hoà kết quả của áp lực chủ đạo, các điều kiện vào lệnh và thiết lập vào lệnh. Bên cạnh đó, các kỹ thuật vào và thoát lệnh được khuyến nghị ở đây đều nhằm phản ánh tư duy giao dịch cần trọng như đã bàn trong các chương trước; trong bất kỳ phiên giao dịch nào, sẽ luôn có những cách khác để tận dụng áp lực kép, như kết hợp các kỹ thuật giao dịch ngược xu hướng và lướt sóng nhanh.

GHI CHÚ: Khi mức độ thông hiểu về hành động giá của một nhà giao dịch tăng lên theo thời gian, thì ham muốn thoát khỏi tư duy cần trọng thông thường để giao dịch táo bạo hơn của anh ta cũng sẽ tăng theo. Đây là một quy trình vô cùng tự nhiên và không thể nào tránh khỏi. Tuy nhiên, tôi khuyến nghị không nên áp dụng bất kỳ kỹ thuật giao dịch táo bạo nào cho đến khi bạn hoàn toàn thoải mái và có lợi nhuận nhất quán, hãy giao dịch cần trọng và bài bản theo phương pháp trước đã.

Như trong tất cả các ví dụ biểu đồ trước, các khuyến nghị giao dịch có thể được thực hiện bằng một bộ lệnh chốt lời/dừng lỗ 20 pip/10 pip, nhưng hãy nhớ rằng, bộ lệnh này không đại diện cho mức giá mục tiêu và dừng lỗ *lý tưởng* trên biểu đồ EUR/USD khung 5 phút. Trong một môi trường giao dịch “bình thường”, bộ lệnh này có thể rất hiệu quả, nhưng cách quản lý vị thế như thế nào sẽ không quan trọng bằng việc hiểu ngay từ đầu tại sao vị thế lại được thực hiện. Trong phần ôn tập này, tất cả kỹ thuật vào lệnh đều được dựa vào năm thiết lập giao dịch như đã bàn luận trong Chương 5 và 7: thiết lập phá vỡ mô hình, phá vỡ mô hình có kéo ngược, phá vỡ thiết lập kết hợp, sự đảo chiều con sóng kéo ngược và giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả.

Đĩ nhiên, bộ lệnh này có thể bị loại bỏ bất kỳ khi nào bạn thấy phù hợp, và các phương pháp giao dịch thay thế hoặc các kỹ thuật khác luôn có thể được cân nhắc áp dụng - nhưng hãy trải nghiệm chúng, chứ đừng đánh giá chúng từ những gì đã xảy ra trong quá khứ. Việc cố gắng đạt được mức lợi nhuận *tối đa* từ một tình huống cố định nào đó nhờ việc nghiên cứu hành vi giá hay giao dịch với phương pháp hành vi giá là một mục tiêu vô nghĩa và không khả thi trong thực tế. Nhiệm vụ có ý nghĩa duy nhất đối với một nhà giao dịch đang học hỏi, đầu tiên là xây dựng một lợi thế trong kế hoạch vào lệnh để có thể vượt trội trong trò chơi; một khi đã làm được điều này thì việc rèn luyện kỹ thuật và mài giũa kỹ năng chỉ là vấn đề thời gian, cũng giống như tất cả lĩnh vực khác trong cuộc sống.

Như đã bàn đến trong **Chương 6 về Cách Đóng vị thế Thủ công**, các trường hợp mà chúng phải đóng vị thế một cách hợp lệ là trước một sự kiện tin tức, tại vùng kháng cự hoặc tại một điểm đảo chiều, giống như cú phá vỡ khỏi một phần chính giữa mô hình chữ M hay W. Hai cách thoát lệnh đầu tiên phải được dự tính trước khi vào lệnh; cách còn lại sẽ luôn được thực hiện khi giá có những dấu hiệu đi ngược lại với vị thế đang mở (thoát lệnh tại điểm đảo chiều).

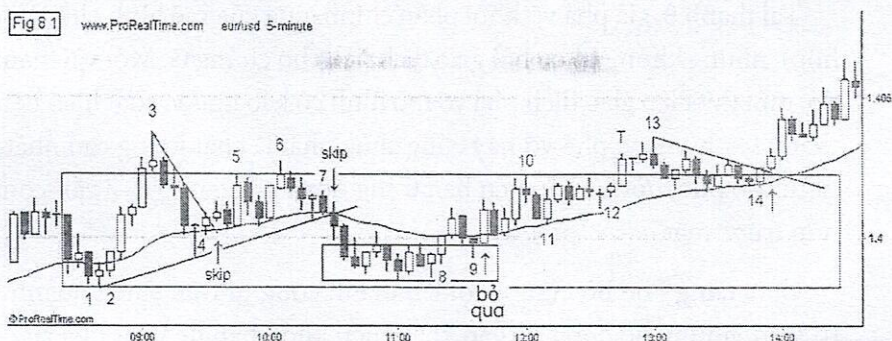
Trước khi bàn sâu hơn, cho phép tôi nhắc lại danh sách các sai lầm phổ biến trong giao dịch mà chúng ta đã bàn đến trước đây. Giờ đây, khi đã có nhiều kinh nghiệm hơn, một vài sai lầm có thể không cần nhắc đến nữa, nhưng vẫn sẽ là tốt hơn nếu chúng ta thừa nhận rằng, những

kẻ ít kinh nghiệm hơn không phải là những người duy nhất mắc sai lầm trong cuộc chơi này. Khi vốn và cái tôi đang chịu rủi ro, thậm chí những nhà giao dịch kinh nghiệm và cứng cỏi nhất cũng chưa chắc tránh được việc phạm sai lầm. Chúng ta không bao giờ nên xem bản thân là “miễn nhiệm” với các dạng sai lầm này. Tóm lại, các sai lầm phổ biến trong giao dịch bao gồm:

1. Giao dịch ngược lại một xu hướng mạnh hay còn gọi là áp lực chủ đạo.
2. Giao dịch thuận theo áp lực chủ đạo nhưng ngay tại vùng kháng cự phía trên hoặc hỗ trợ ngay bên dưới.
3. Ngộ nhận rằng một xu hướng đang tồn tại khi thị trường thực sự đang đi ngang.
4. Chọn điểm vào lệnh cách quá xa so với đường EMA 25 hoặc không chú ý đến những cục nam châm ngược tại vùng số tròn.
5. Chọn điểm vào lệnh trong một thị trường hỗn loạn khi phần lớn các thanh giá biến động vượt quá mức trung bình.
6. Cố gắng giao dịch đảo chiều một con sóng kéo ngược có các thanh sức mạnh lớn hoặc các đoạn giằng co bên trong.
7. Giao dịch trước khi cú phá vỡ hay sự đảo chiều của thị trường xảy ra và có quá ít sự tích lũy để tạo động lực phá vỡ.

Và cuối cùng, chúng ta hãy nhắc lại bảy nguyên tắc hành động giá cơ bản nhất trong một biểu đồ bất kỳ. Chúng bao gồm:

1. Áp lực kép.
2. Hỗ trợ và kháng cự.
3. Phá vỡ giả, phá vỡ môi và phá vỡ thực.
4. Đỉnh giả và Đáy giả.
5. Sự đảo chiều của con sóng kéo ngược.
6. Cú chạm lại trần.
7. Hiệu ứng vùng số tròn.

Hình 8.1 Tổng quan phiên giao dịch: Trước khi tăng, giá bị mắc kẹt bên trong một vùng phạm vi giá khó lường quanh vùng số tròn vào đầu phiên Anh Quốc. Phe Bò đã thành công trong việc kiểm soát áp lực tăng giá bên trên mức 1.40, nhưng lại khá yếu đuối bên dưới mức này. Từ bộ đỡ là chiếc hộp nhỏ, Phe Bò đã chậm rãi chiếm lại ưu thế và đã chiếm được vùng số tròn tiếp theo (mức 50).

Các điểm đáng chú ý: Cú phá vỡ phía trên thiết lập kết hợp 4 không thoả mãn điều kiện của một giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược mang tính thận trọng; giá đã điều chỉnh khá mạnh mẽ trong con sóng kéo ngược 3-4 và phải chịu rủi ro từ cực nam châm ngược là vùng số tròn (1.40). Nếu chúng ta chấp nhận vào lệnh thì việc thoát vị thế tại điểm đảo chiều bên dưới thanh 7 có thể giữ thiệt hại về vốn ở mức tối thiểu.

Trong khi Phe Bò có thể khá hài lòng khi thoát lệnh bên dưới thanh 7, thì Phe Gấu sẽ có lựa chọn đúng đắn hơn nếu bỏ qua giao dịch bán khống này. Không phải do áp lực giảm giá quá yếu, nhưng các điều kiện thị trường không có lợi thế cho một cú phá vỡ chất lượng theo hướng giảm; tổng quan biểu đồ vẫn cho thấy các đáy cao hơn và tồn tại kháng cự tiềm năng từ vùng số tròn.

Giá cuối cùng đã xuyên thủng vùng số tròn này một chút, thậm chí còn giảm thấp hơn đáy của điểm xoay chiều gần nhất (thiết lập kết hợp tại 4); nhưng đáy của vùng giá bên trái đã giữ được khá tốt (1-2) và tạo nên mô hình Sao Mai, điều này sẽ tạo hy vọng cho việc tái chiếm lại vùng số tròn của Phe Bò.

Tại thanh 8, giá phá vỡ khỏi phần chính giữa của mô hình chữ W (chiếc hộp), nhưng không có cơ hội giao dịch nào cho chúng ta. Một vài thanh sau đó, một thiết lập giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược xuất hiện bên trên thanh 9, nhưng cú phá vỡ này cũng chưa phải là chất lượng cao nhất. Hãy nhìn vào bức tường kháng cự bên trong đoạn giằng co 5-6-7 vẫn còn hiện hữu trước mắt.

Cuối cùng Phe Bò cũng vượt lên thành công từ trận chiến quanh vùng số tròn, nhưng họ cũng đã gặp khá nhiều khó khăn để vượt qua sự chống trả của Phe Gấu.

Do thị trường chưa hình thành đủ số đỉnh nên chỉ khi thanh 10 quay đầu giảm sau khi chạm vào đỉnh thanh 5 thì chúng ta mới có thể vẽ đường biên trên của vùng phạm vi giá như trên biểu đồ. Nó thực sự không phải là một đường biên rõ ràng, nhưng đủ tốt để giúp ích cho các phân tích của chúng ta sau này. Chúng ta luôn có thể điều chỉnh nó sau.

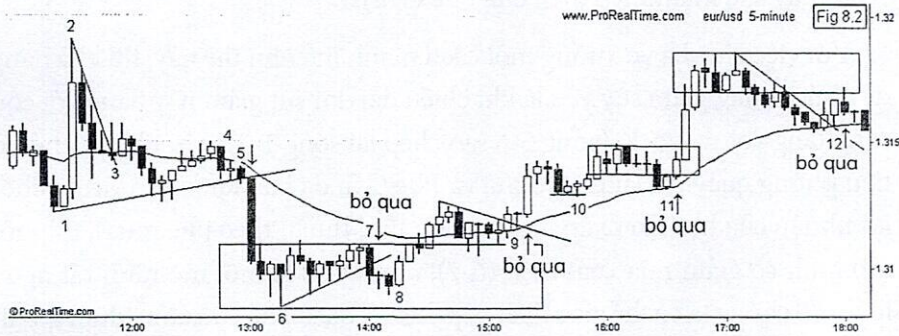
Khi giá bị mắc kẹt giữa đường biên của chiếc hộp và đường EMA 25, tiến trình 11-12 bắt đầu có tính chất của một cú nén chặt, nhưng nó chưa được chặt lắm. Vì vậy, cú phá vỡ đầu tiên khỏi đường biên này có thể là một phá vỡ mỗi, cơ bản là một cú phá vỡ sớm và chưa đủ chín muồi (T).

Giá đã phải điều chỉnh giảm sau cú phá vỡ mỗi này, nhưng với tốc độ khá chậm và hầu như không có sự hăng hái nào từ Phe Gấu. Tại đây, mô hình lá cờ tăng 13-14 đã hình thành và được hỗ trợ rất tốt bởi đoạn giằng co 11-12 bên trái (đây là một cú chạm lại kỹ thuật). Hãy để ý trong suốt đoạn điều chỉnh này, xu hướng được thể hiện bởi đường trung bình chĩa khi nào thay đổi. Ngược lại, nó đã dẫn dắt các thanh giá thoát ra khỏi chiếc hộp thành công.

Thiết lập phá vỡ mô hình lá cờ tại điểm 14 là một thiết lập đảo chiều kết hợp, trong đó thanh sức mạnh tăng nằm đằng sau thanh nằm trong (inside bar); nó cũng là một mô hình Sao Mai rất đẹp nếu chúng ta tính luôn thanh giảm liền trước (tương tự tiến trình 1-2).

Khi những yếu tố kháng cự đã được loại bỏ, cục nam châm vùng 50 cách 25 pip lên phía trên đã hỗ trợ cho giá di chuyển vô cùng thuận lợi ngay sau thời điểm vào lệnh. Không có gì chối cãi nữa, đây là một cú phá vỡ khỏi mô

hình (vùng phạm vi giá và lá cờ) thuộc hàng xác suất cao, và xứng đáng đối với công sức chúng ta bỏ ra để đợi chờ.

Hình 8.2 Tổng quan phiên giao dịch: Bất kể nguyên nhân gây ra cú tăng vọt mạnh mẽ vào đầu phiên Anh Quốc là gì (1-2) thì giá cũng không tốn nhiều thời gian để điều chỉnh về các mức liến trước cú phá vỡ. Trớ trêu thay, cú vọt tăng này không lâu sau đó lại dẫn tới phần cán cờ của một mô hình lá cờ giảm mà cú phá vỡ của nó bên dưới thanh 5 đã khiến thị trường giảm mạnh theo hướng ngược lại (nguyên lý cán cờ-lá cờ-sóng giảm). Tại vùng 00 bên dưới, một mô hình cờ giảm nữa xuất hiện (6-7), nhưng cú phá vỡ của nó không thể tiếp diễn được. Như chúng ta đã thấy khá thường xuyên, mô hình lá cờ này sau đó đã chuyển thành phần chính giữa của mô hình chữ W (6-8), làm nền và tạo đà cho một đợt trở lại khá ấn tượng của Phe Bò.

Các điểm đáng chú ý: Mặc dù chúng ta không có thiết lập vào lệnh nào, vẫn có nhiều lý do để chúng ta bỏ qua giao dịch mua quanh khu vực thanh 3: con sóng tăng khởi đầu từ một điểm đảo chiều đáy tại 1 (không có sự tích lũy), đã xuyên thủng vùng số tròn và tăng vọt lên, khả năng cao đây là một sóng tăng được tạo ra bởi tin tức (áp lực chủ đạo chưa rõ ràng); và không kém quan trọng là sóng điều chỉnh 2-3 đã cho thấy sự mạnh mẽ quá mức để có thể tạo ra một cú đảo chiều hợp lệ.

Các nhà giao dịch bảo thủ cũng có thể bỏ qua thiết lập phá vỡ lá cờ giảm tại 5 (đường biên của lá cờ được vẽ hơi chủ quan), nhưng đây một ví dụ vô cùng thú vị về cách một thanh giá trong vùng tích lũy động lượng đôi khi có thể thay đổi quyết định của chúng ta từ bỏ qua thành chấp nhận giao dịch. Ban đầu, Phe Gấu đã đánh giá thiết lập kết hợp 4 là quá yếu để có thể

bán khống (không có sự tiếp diễn sau cú phá vỡ); nhưng khi thanh 5 xuất hiện, nó trở thành một thiết lập kết hợp gồm ba thanh với lợi thế cao hơn (cho thấy sức mạnh tiếp diễn của Phe Gấu).

Với việc giá phá vỡ xuống một cách mạnh mẽ như thế này, thì khả năng để động lượng giảm suy yếu là khi chiều dài đợt sụt giảm này bằng với con sóng tăng vọt trước đó (sóng 5-6 sao chép lại sóng 1-2). Khi những chú bò tiên phong quay trở lại thị trường và Phe Gấu đã bán khống trước đó chốt lợi nhuận của họ (tạo ra áp lực kẹp tạm thời thuận theo phe mua), thì một mô hình cờ giảm nữa xuất hiện (6-7), nhưng nó là một mô hình rất nguy hiểm để chúng ta có thể giao dịch tiếp diễn. Với cú phá vỡ xuống dưới thanh 7 cách quá xa so với đường EMA 25, và vùng số tròn phía trên đang đóng vai trò cực nam châm ngược, thì đây là một giao dịch nên được bỏ qua.

Mặc dù thanh sức mạnh 8 đã đảo chiều cú phá vỡ khỏi lá cờ và thiết lập nên phần chính giữa của mô hình chữ W nhưng bối cảnh thị trường lúc đó vẫn mang tính giảm khá cao. Hơn nữa, ngay cả khi Phe Bò khiến giá quay trở lên đường EMA 25 một lần nữa thì thị trường vẫn sẽ đi ngang thay vì có xu hướng. Như chúng ta đã biết, luôn phải cẩn trọng trong các trường hợp này.

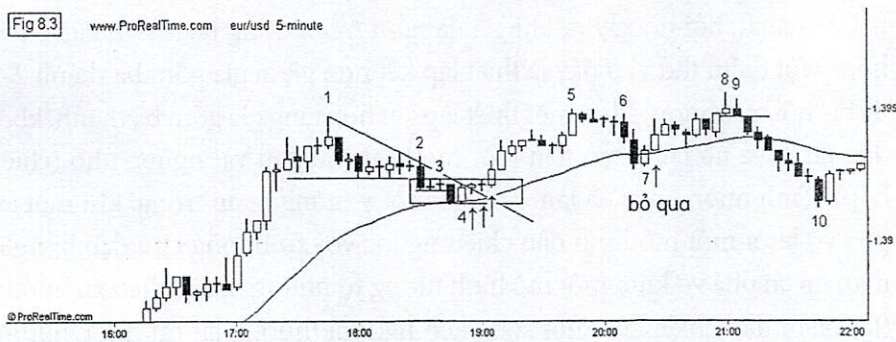
Giao dịch mua phía trên thanh 9 đã có thể sẽ rất hấp dẫn nếu thị trường nằm trong xu hướng tăng, tuy nhiên bối cảnh lúc đó không phải là thích hợp. Một nhà giao dịch lướt sóng năng động (scalper) có thể nắm lấy cơ hội kiếm kha khá pip từ con sóng tăng dẫn đến cú chạm lại kỹ thuật với đáy của thiết lập kết hợp 5 (một cực nam châm tiềm năng), nhưng bối cảnh thị trường chung vẫn chưa cho thấy một phe nào áp đảo và điều đó đã loại bỏ tính khả thi của mục tiêu chốt lời 20 pip. Thêm nữa, nếu giá chững lại sau cú phá vỡ tăng đó, Phe Gấu sẽ chẳng gặp chút khó khăn nào để khiến giá rơi lại vùng số tròn 1.31.

Cuối cùng thì Phe Bò vẫn giữ vững được thế trận và họ thậm chí còn tạo ra được một cú phá vỡ giả nhỏ tại 10. Và trong cùng giờ giao dịch đó, họ đã tạo ra một bối cảnh tương tự bằng việc giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả khỏi chiếc hộp, phía trên thanh 11. Trong một thị trường *có xu hướng*, giao dịch này có thể là hợp lý, nhưng khi giá đang di chuyển bên trong một vùng phạm vi và chịu lực hút khó lường của vùng 50, chưa nhắc đến kháng cự từ

mô hình lá cờ bên trái (1-5), thì giao dịch với cú phá vỡ phía trên thanh 11 không thể được coi là có lợi thế cao được.

Vào cuối phiên Anh Quốc (cũng là khởi đầu của giờ giao dịch buổi trưa yên ắng của phiên Mỹ), cú phá vỡ lên phía trên thanh 12 cũng chắc chắn nên được bỏ qua vì ít nhất ba lý do: (a) cú phá vỡ xuống khỏi chiếc hộp cuối cùng vẫn chưa được chứng minh là giả; (b) giá đang nằm tại vùng nguy hiểm là đỉnh của vùng phạm vi, (c) lệnh mua phải chịu rủi ro từ lực hút của cục nam châm ngược vùng 50. Đây thực sự là một giao dịch nguy hiểm.

Fig 8.3 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 8.3 Tổng quan phiên giao dịch: Bất kể khi nào chúng ta thấy một thị trường có xu hướng rõ ràng, tất cả các giao dịch ngược với áp lực chủ đạo đều không hợp lệ. Một ý tưởng tốt hơn là lựa chọn giao dịch một cú đảo chiều con sóng kéo ngược quanh khu vực đường EMA 25. Như vậy, chúng ta cần phải kiên nhẫn.

Các điểm đáng chú ý: Cả cú phá vỡ xuống tại thanh 2 và bên dưới thanh 3 (thiết lập kết hợp gồm ba thanh) đều là các giao dịch đảo chiều ngược với một xu hướng rất rõ ràng – và cũng xuất hiện tại thời điểm tệ nhất, đó là khi giá đang đâm thẳng vào đường EMA 25. Không lâu sau đó, những chú gấu vội vàng này cũng nhận ra sai lầm của họ, và những chú bò biết tận dụng thời cơ cũng bắt đầu tìm kiếm cơ hội giao dịch với các tín hiệu phá vỡ giả.

Tùy thuộc vào mức độ táo bạo mà chúng ta có thể vào lệnh với ba cú phá vỡ khác nhau (đánh dấu bởi ba mũi tên đầu tiên), và lệnh cuối cùng là một lệnh giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả điển hình. “Vấn đề” đối với cú phá vỡ đầu tiên, phía trên thanh 4, là giá chưa thể phá vỡ cạnh trên của chiếc hộp, cũng là hỗ trợ cho đợt giảm trước đó. Tuy nhiên, những nhà giao dịch ít bảo thủ hơn có thể lập luận rằng, mức hỗ trợ nằm dưới thiết lập kết hợp 2-3 đã

bị phá vỡ rồi, và tình huống này tương tự như một cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ tăng thông thường (1-4), nên nó có thể giao dịch được.

Cú phá vỡ tiếp theo (mũi tên thứ hai) cho thấy sự kiên định của Phe Bò, nhưng cú phá vỡ này xảy ra khi giá vẫn còn *nằm dưới* đường biên trên của chiếc hộp. Do đó, nếu chiếu theo nguyên tắc thì đây cũng chưa phải là một giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả điển hình.

Thậm chí, không cần phải nhìn lại quá khứ để đánh giá, chúng ta vẫn có thể khẳng định được rằng, cú phá vỡ tại mũi tên thứ ba là cú phá vỡ có lợi thế cao nhất, bởi nó xảy ra khi giá đã *nằm trên* đường biên trên của chiếc hộp. Một điểm thú vị ở đây là thiết lập kết hợp giảm giá gồm ba thanh 2-3 đã bị “hồi mã thương” bởi một thiết lập kết hợp tăng giá gồm ba thanh, khởi đầu tại 4, và nó cũng tạo nên một mô hình vai đầu vai ngược nhỏ (chiếc hộp). Tình huống này đã làm nổi bật một ý tưởng quan trọng: khi một cú phá vỡ khỏi một mô hình đảo chiều ngược với xu hướng chủ đạo bị nghi ngờ, thì cú phá vỡ khỏi một mô hình tương tự nhưng thuận theo xu hướng (tại điểm đảo chiều của một sóng kéo ngược) thường lại rất được hưởng ứng bởi đám đông các nhà giao dịch, ngay cả khi nó có sức mạnh yếu hơn.

GHI CHÚ: Khi tiềm năng tiếp diễn xu hướng ngay lập tức là cao, chúng ta có thể cân nhắc các kỹ thuật vào lệnh khác. Ví dụ, Phe Bò có thể không tuân theo quy trình vào lệnh tiêu chuẩn và vào lệnh mua không phải tại cú phá vỡ thanh tín hiệu 4, mà tại một cú phá vỡ ngược lại lên phía đường biên nằm ngang nếu cú phá vỡ này xuất hiện trước điểm vào lệnh thông thường. Có nên giao dịch theo con đường này hay không là tùy thuộc vào cá nhân mỗi người nhưng khi đi một con đường khác lạ, hãy đảm bảo bạn đang có sẵn một điều kiện đặc biệt để làm lợi thế: một cú chạm lại nhanh tại đường EMA 25 sau khi vào lệnh (rất thường xảy ra) sẽ không khiến bạn thoát khỏi giao dịch.

Cú phá vỡ tiếp theo phía trên thanh 7 cũng rất thuận theo xu hướng, nhưng giao dịch này lại không có các đặc tính của một cú đảo chiều con sóng kéo ngược có xác suất cao. Thanh tín hiệu là một thanh đảo chiều duy nhất tại con sóng kéo ngược thứ hai (đây cũng không hẳn là một yếu tố quá bất lợi), và cách không xa phía trên là một vùng kháng cự dày đặc của tiến trình 5-6. Cân nhắc đến bối cảnh tăng giá thì đây không hẳn là một giao dịch quá tệ, nhưng cũng sẽ dễ dàng bị bỏ qua nếu bạn là một nhà giao dịch cẩn trọng.

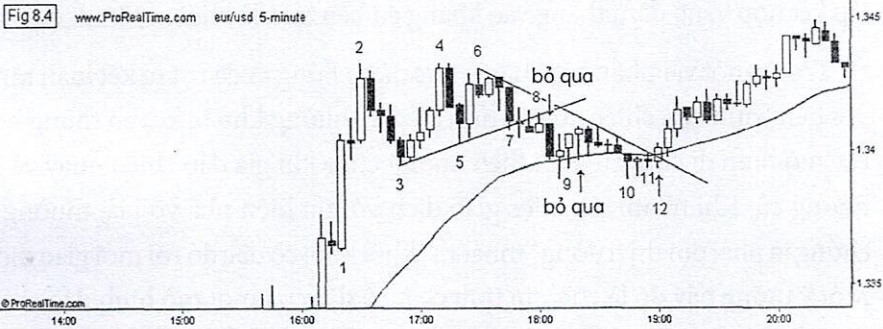

Giá lại tiếp tục tăng và không lâu sau đó còn tạo thêm một cú phá vỡ tăng nữa (8).

GHI CHÚ: Một cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng quanh vùng đỉnh hoặc đáy thị trường, đặc biệt gần giờ đóng cửa phiên Mỹ (hoặc trong phiên trưa yên ắng) có thể rất khó lường, bởi chúng thường không đủ khối lượng giao dịch cần thiết để tạo ra một cú phá vỡ chất lượng. Và các “tay chơi” ngược xu hướng cũng sẽ tấn công mạnh mẽ hơn.

Nói vậy không có nghĩa là chúng ta nên được giao dịch ngược lại với những cú phá vỡ này, giống như giao dịch bán bên dưới thanh 9, nhưng ngay khi những yếu tố cản trở đầu tiên xuất hiện, chúng ta sẽ dễ dàng thấy một làn sóng chốt lời mạnh mẽ (9-10).

Hình 8.4 Tổng quan phiên giao dịch: Khi nào một đợt tăng giá được gán cái mác “siêu xu hướng”, thì một mô hình đảo chiều ba đỉnh (mô hình chữ M 1-7) cũng không dễ dàng khiến giá đảo chiều. Tuy vậy, khi mô hình càng dày thì các nhà giao dịch theo xu hướng càng phải nỗ lực gấp bội để đánh bại tiềm năng đảo chiều của nó. Điều này có nghĩa là chúng ta không thể giao dịch với sự thất bại của một mô hình như vậy chỉ với *một ít* dấu hiệu chững lại.

Các điểm đáng chú ý: Những nhà giao dịch táo bạo thường sẽ tận dụng cú phá vỡ hai thanh bên dưới điểm 8 (cũng là thiết lập kết hợp gồm bốn thanh bắt đầu từ thanh sức mạnh 7), để lướt sóng vài pip cho đến khi giá chạm vào hai cực nam châm bao gồm đường EMA 25 và vùng số tròn. Nhưng đây lại chính là loại giao dịch mà chúng ta nên tránh bằng bất kỳ giá nào. Bạn nên nhớ rằng, chúng ta cần các tay chơi khác trên thị trường để giúp

giao dịch của ta đạt điểm chốt lời. Và rất ít trong số họ chịu đẩy giá xuyên thủng một đường EMA 25 đang có xu hướng.

Nhưng việc giao dịch thuận theo xu hướng cũng tồn tại những mối nguy. Một sai lầm khá phổ biến đó là coi xu hướng thị trường là yếu tố quan trọng hơn hết cả. Dĩ nhiên, chúng ta không thể hiểu hết các bài học của thị trường chỉ trong một phiên giao dịch, và rất nhiều trong số đó cần phải được nhắc đi nhắc lại thì mới thấm được. Nhưng có một thứ mà chúng ta nên tránh đó là một cái bẫy giá rõ ràng trên biểu đồ. Một học viên của phương pháp hành vi giá cần phải trang bị cho bản thân không chỉ kiến thức và dữ liệu về các điều kiện thuận lợi mà còn là các điều kiện nên tránh nữa.

Với suy nghĩ đó, không quá khó để tránh được bẫy giá tăng phía trên thiết lập kết hợp 9, nó đâm thẳng vào kháng cự bên trên là khối mô hình chữ M.

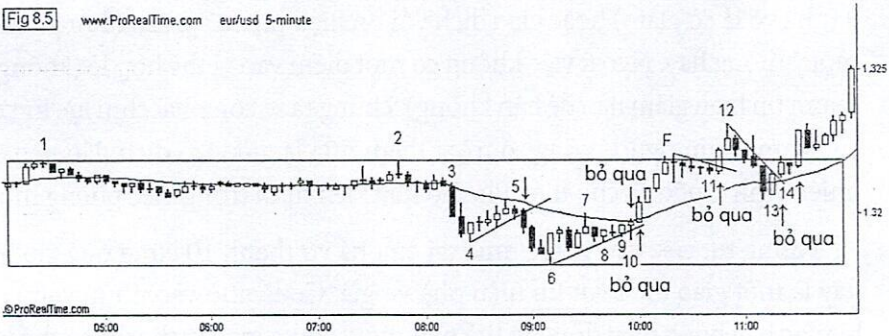
Trong một vài phần bàn luận trước đây, chúng ta đã rút ra kết luận rằng, các tiến trình đảo chiều có đặc tính cô đặc thường khó bị xuyên thủng hơn các mô hình di chuyển xuôi theo hướng chéo khi giá đảo chiều quay về xu hướng cũ. Khi nhắm đến việc giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả, thường là chúng ta phải đợi thị trường “thoát ra” khỏi khối cô đặc đó rồi mới giao dịch. Một ý tưởng hay đó là chờ đợi tính chất cô đặc của một mô hình đảo chiều chuyển thành một mô hình di chuyển chéo rồi tiếp diễn xu hướng, tương tự như mô hình lá cờ tăng hoặc giảm. Cơ bản đây chính là câu chuyện diễn ra khi tiến trình 9-12 được thêm vào bên phải của mô hình đảo chiều chữ M.

Bạn đọc hãy để ý rằng, đáy thanh 10 hiện đang trùng khớp với đáy thiết lập kết hợp 9. Đây chính là một mô hình hai đáy nằm quanh khu vực đường trung bình, và cũng sắp sửa xác nhận một cú phá vỡ giả với đáy thanh 3 (tưởng tượng có một đường ngang từ đáy 3 kéo dài sang phải).

Trong khi đó, đường xu hướng của lá cờ có thể được vẽ như trên hình và cú phá vỡ nằm ngay bên trên thiết lập kết hợp gồm ba thanh 10-11 một cách hoàn hảo. Đây là một cơ hội giao dịch không thể tốt hơn. Dĩ nhiên, bên trên đường xu hướng này vẫn còn kháng cự là mô hình chữ M (nó sẽ không biến mất), nhưng khi phần bên phải của nó giờ đây đã “xuôi” hơn, tiềm năng cản trở của nó đã không còn quá mạnh mẽ nữa.

Nếu giao dịch phá vỡ mô hình phía trên thanh 11 vẫn còn bị coi là quá táo bạo, thì Phe Bò vẫn còn một cơ hội thứ hai xuất hiện chỉ vài phút sau đó, tại cú phá vỡ thanh 12. Điểm vào lệnh tại cú phá vỡ này có thể cao hơn một vài pip, nhưng điều đó không làm giảm đi độ hấp dẫn của thiết lập: thanh tín hiệu 12 đóng cửa bên trên đã xác nhận cú phá vỡ khỏi lá cờ, và điểm vào vị thế này có sự hỗ trợ của một bộ tam các yếu tố: đường xu hướng của lá cờ, đường EMA 25 và vùng số tròn (không có cực nam châm ngược nào). Và khi thanh 12 xuất hiện, tiến trình 9-12 đã trở thành phần chính giữa của một mô hình chữ W. Tốt nhất là chúng ta không nên bỏ qua giao dịch này.

Fig 8.5 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 8.5 Tổng quan phiên giao dịch: Sau một phiên Á đi ngang, khối lượng giao dịch đổ vào tại giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00 có khả năng sẽ phá vỡ bất kỳ vùng phạm vi giá đi ngang nào đang tồn tại. Tuy nhiên, trong phần lớn các phiên giao dịch, hành động giá giữa 09:00 và 10:00 (giờ mở cửa phiên Anh Quốc) sẽ tạo ra một nhịp điệu khác biệt cho xu hướng thị trường trong các giờ giao dịch sắp tới.

Các điểm đáng chú ý: Mặc dù giờ mở cửa phiên Anh Quốc đang đến gần, chúng ta cũng không có lý do gì để bỏ qua giao dịch phá vỡ mô hình lá cờ bên dưới thanh 5. Lá cờ được treo một cách hài hòa trên chiếc cán 3-4 trong một thị trường thiên về hướng giảm và giao dịch này được hỗ trợ bởi một bộ tam mạnh mẽ gồm EMA 25, vùng số tròn và điểm hồi quy 50% của con sóng 3-4. Nhưng những chú gấu đang có vị thế cũng cần phải quan sát giờ mở cửa phiên Anh Quốc thật kỹ để phát hiện dấu hiệu áp lực ngược xu hướng; áp lực này xuất hiện càng dày đặc thì thông điệp của nó càng mạnh mẽ hơn.

Khi giá bắt đầu chững lại bên dưới vùng số tròn (6), chúng ta có vài cách để thoát khỏi lệnh bán khống này. Cách đầu tiên là đóng lệnh tại thanh 7

khi nó phá vỡ đỉnh của thanh tăng liền kề bên trái (hoặc cách một vài pip lên trên, khi đỉnh của cụm thanh chính giữa bị phá vỡ). Tại đỉnh thanh 7, giá bật nảy với một bộ tam các yếu tố giảm giá (cú chạm lại trần, vùng số tròn và đường EMA 25) nhưng chúng ta không thể nói rằng Phe Bò đã bị áp đảo. Nếu vẫn nắm giữ lệnh bán khống, phương án thứ hai là đóng lệnh tại cú phá vỡ khỏi thanh nhỏ số 8; nếu cú phá vỡ đó vẫn bị coi là quá yếu thì bắt buộc bạn phải đóng lệnh tại cú phá vỡ khỏi thanh 9. Đây là những cách đóng lệnh không có thiệt hại về vốn.

Việc ngay lập tức vào lại vị thế bán khi thanh 10 xuyên thủng đáy thanh 9 (phá vỡ lá cờ giảm) hoặc giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả lại không phải là một ý tưởng hay. Ngoài việc không có một điểm vào vị thế hợp lệ (không có thanh tín hiệu giảm nào để bán khống), chúng ta sẽ còn phải chịu lực hút của cục nam châm ngược vùng số tròn, thêm nữa là giờ giao dịch đầu tiên của phiên Anh Quốc đã cho thấy Phe Bò khá kiên định trong việc phòng thủ.

Tương tự, việc vào vị thế mua tại cú phá vỡ thanh 10 cũng quá táo bạo, đây là một giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả. Có lẽ nhờ vào những chú gấu bị mắc bẫy buộc phải đóng vị thế nên một số nhà giao dịch vẫn có thể lướt sóng với một chút lợi nhuận. Tuy nhiên, các điều kiện nói chung vẫn chưa đủ thuận lợi nhất để có một con sóng chất lượng dành cho chúng ta.

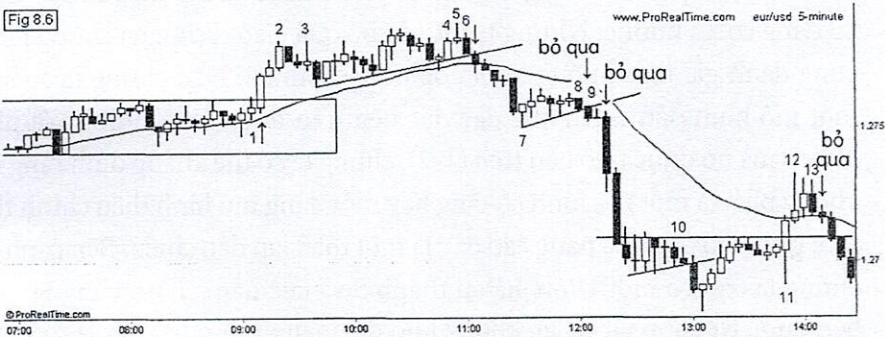
Nếu bạn chưa thiết kế một chiếc hộp thì giờ có thể vẽ một chiếc hộp bao quanh vùng giá như hình trên khi thị trường tiến đến vùng đỉnh trước đó tại 1 và 2. Hãy để ý tới bẫy phá vỡ giả kinh điển được hình thành khi giá xuyên thủng đường biên phía trên 1 hoặc 2 pip (F). Ngoài Phe Bò ra thì Phe Gấu cũng có thể bị tổn hại ngay chính tại cú phá vỡ đó nếu anh/cô ta đặt một lệnh dừng lỗ ngay bên ngoài vùng phạm vi giá.

Trong khi các nhà giao dịch đối lập vẫn án binh bất động, thì một tiến trình có dạng lá cờ đã hình thành bên dưới đường biên của vùng phạm vi (F-11), tuy nhiên, nó trông quá yếu ớt và có vị trí rất tệ để có thể giao dịch tiếp diễn xu hướng (bỏ qua cú phá vỡ thanh 11).

Những “chú bò” mua vào tại cú phá vỡ xuống dưới lá cờ đã nhanh chóng phải trả giá cho sai lầm của họ (12-13). Nhưng đối với những nhà giao dịch đang đứng ngoài thì cú phá vỡ thất bại này lại đem đến cơ hội. Mặc dù có rất nhiều cách để giao dịch một con sóng kéo ngược sau cú phá

vỡ mỗi, nhưng cách truyền thống vẫn là chờ đợi giá hoàn thành một cú chạm lại kỹ thuật hoặc tương tự vậy. Do không có vùng hỗ trợ rõ ràng nào, nên cú phá vỡ lên phía trên thanh 13 là chưa phù hợp để có thể vào lệnh. Nhưng quan trọng là không được lơ là hành động giá tại thời điểm này. Chỉ hai thanh sau đó, thiết lập kết hợp 14 đã tạo nên áp lực mạnh mẽ hơn bên dưới đường biên, từ đó dẫn tới một cú phá vỡ đẩy hứa hẹn dưới lực hút của vùng 50 bên trên.

Mặc dù đường biên trên vẫn chưa bị phá vỡ nhưng chúng ta vẫn có thể vào vị thế tại cú phá vỡ của thanh nằm trong (inside bar). Có lẽ một “chú bò” cẩn trọng có thể hoãn giao dịch cho đến khi đường biên trên, hay thậm chí đỉnh của thanh sức mạnh trong thiết lập kết hợp bị xuyên thủng, nhưng những tín hiệu “xác nhận” phá vỡ như vậy *chưa chắc* là có lợi, và trong nhiều trường hợp kém may mắn, nó thậm chí còn gây hại (chúng ta phải chấp nhận một mức dừng lỗ cao hơn và mục tiêu chốt lời xa hơn).

Hình 8.6 Tổng quan phiên giao dịch: Không lâu sau giờ mở cửa phiên Anh Quốc, Phe Bò đã phá vỡ khỏi một đoạn giằng co đi ngang (giao dịch phá vỡ mô hình phía trên thanh 1). Giá tăng lên khá đẹp nhưng không bao giờ chạm được vùng 00 bên trên. Tù tù nhưng chắc chắn, Phe Gấu đã phòng thủ bên trên đường xu hướng tăng khiến giá tạo hình một mô hình vai-đầu-vai (ba mái vòm). Mặc dù đây là dấu hiệu mạnh mẽ cho thấy giá có thể kiểm chứng lại vùng 50, nhưng rất ít nhà giao dịch nào có thể dự đoán được mức độ nghiêm trọng của cú sụp đổ vào cuối phiên.

Các điểm đáng chú ý: Tiến trình 2-3 mang đặc tính hai đỉnh của một mô hình chữ M; nhưng không phải cú phá vỡ ngược xu hướng nào cũng

đáng sợ. Đặc biệt khi đi ngược lại một cú phá vỡ khá mạnh (1-2), thì cú phá vỡ khỏi một mô hình tương đối nhỏ thường sẽ chỉ tạo bấy khiến các nhà giao dịch phải thoát các vị thế đang có lợi nhuận thay vì dùng lỗ các giao dịch của họ. Thêm nữa, cú phá vỡ ngược mà càng cách xa điểm vào lệnh thì giá càng có khả năng phục hồi và tăng trở lại trước khi tạo nên bất kỳ thiệt hại nào. Trong trường hợp trên, giá có thể được hỗ trợ bởi một bộ tam các yếu tố nếu nó chạm lại cạnh phía trên của chiếc hộp (EMA 25, đường biên trên chiếc hộp và điểm hồi quy 50% - 60% của sóng 1-2).

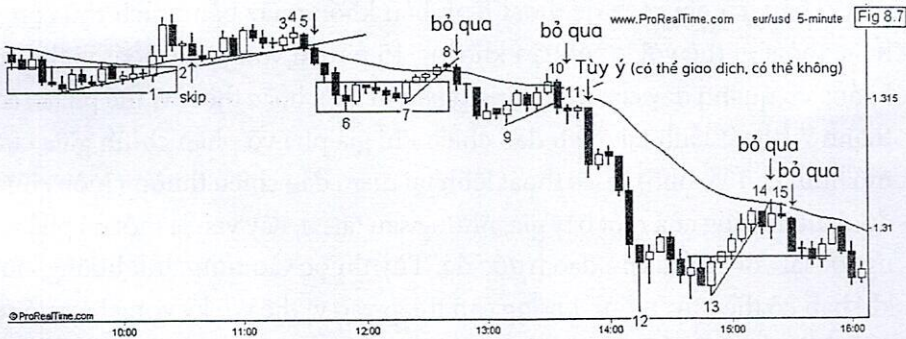
Phe Bò đã đảo ngược cú phá vỡ ngược xu hướng này thành công (và giao dịch với sự thất bại của nó), nhưng chúng vẫn gặp khó khăn khi cố gắng loại bỏ hết Phe Gấu. Điều này đã tạo ra nên một chuỗi các mô hình dạng mái vòm nằm trên đường xu hướng. Bạn đọc cũng hãy để ý rằng, chiếc mái vòm cuối cùng là một mô hình Sao Hôm rất đẹp (4-5-6).

Theo nguyên tắc vào lệnh thì việc chấp nhận bán khống bên dưới thanh 6 sẽ vi phạm quy tắc không được giao dịch ngược lại với một đường EMA 25 đang có xu hướng. Nhưng trước khi bỏ qua giao dịch này, chúng ta hãy cùng đánh giá tình huống dưới góc nhìn kỹ thuật. Nếu chúng ta so sánh một mô hình đảo chiều khá dày đặc bên trên đường xu hướng với phần cán cờ mà nó được treo bên trên (1-2), chúng ta có thể khẳng định rằng đây không phải là một mô hình cờ tăng hay một dạng mô hình điều chỉnh theo thời gian nào đó. Khả năng cao đây là một thiết lập đảo chiều. Bên cạnh đó, chúng ta còn có một Đỉnh giả tại thanh 5 và cực nam châm vùng 50 nằm bên dưới. Kết hợp tất cả lại, không khó để nhận định rằng, đây là một tình huống cần một chút táo bạo (bán khống dưới thanh 6).

Giao dịch phá vỡ lá cờ bên dưới thanh 8 và phá vỡ thiết lập kết hợp bên dưới 9 được ghi chú là bỏ qua đơn giản vì những cú phá vỡ này có những đặc điểm sau: (a) nằm tại đáy của một vùng phạm vi, (b) nằm tại hỗ trợ vùng 50, và (c) chịu lực hút của cực nam châm ngược mang tên đường EMA 25. Điều này không có nghĩa là chúng ta không được bán khống tại vùng đáy của một phạm vi giá, nhưng để thực hiện giao dịch này, chúng ta rất cần thấy một vùng tích lũy động lượng vững chắc trước (có thể là một cú nén chặt). Lá cờ 7-8 cũng có một chút áp lực, nhưng tôi tin rằng, chúng ta cần có thêm một chút giằng co nữa quanh vùng số tròn, thay vì một cú phá vỡ ngay để có thể giao dịch.

Bất kể các hạn chế này, giá vẫn sụp đổ và không có một chú bò nào xuất hiện để chặn lại đà giảm này trước khi vùng số tròn tiếp theo được chạm đến. Khi đến đích, động lượng giảm chững lại ngay lập tức, nhưng lực mua lại khá là khiêm tốn. Từ đó hình thành một mô hình lá cờ giảm dạng đi ngang, nhưng lại *cực kỳ nguy hiểm* để giao dịch tiếp diễn xu hướng (bỏ qua cú phá vỡ dưới thiết lập kết hợp 10).

Trong một thị trường đi ngang, một đợt đảo chiều của con sóng kéo ngược tại đường EMA 25 luôn xứng đáng để chú ý đến. Nhưng bạn cũng đừng quên tính hợp lệ của các thiết lập này. Trường hợp đẹp nhất là sóng kéo ngược hồi quy một cách cân đối, di chuyển theo đường chéo một cách không ngập ngừng tiến đến đường EMA 25. Đợt điều chỉnh gần như thẳng đứng 11-12 không chỉ quá mạnh mẽ, mà nó còn thoát ra khỏi một mô hình đảo chiều vai-đầu-vai-ngược (bên dưới đường ngang). Các điều kiện này rõ ràng đã không đạt tiêu chuẩn cho một giao dịch *cần trọng* tại điểm đảo chiều. Do vậy, chúng ta bỏ qua giao dịch bán khống bên dưới thanh 3.

Hình 8.7 Tổng quan phiên giao dịch: Giữa buổi sáng phiên Anh Quốc, Phe Bò đã phá vỡ khỏi một tiến trình chiếc hộp (1) nhưng lại rất khó để kiếm lợi nhuận từ cú phá vỡ này. Sự sụp đổ xảy ra khi đường xu hướng bị phá vỡ bên dưới thanh 5, dẫn tới một sóng giảm mượt mà xuống cực nam châm vùng 50. Trong đợt giằng co sau đó (buổi trưa từ 12:00-14:00), Phe Bò đã tìm được một chút hỗ trợ quanh vùng 50, nhưng nỗ lực đẩy giá lên của họ bị dập tắt một cách dễ dàng tại đường EMA 25. Khi áp lực giảm vẫn còn mạnh, cuối cùng họ cũng đầu hàng. Đợt sụp đổ sau đó thực sự rất mạnh mẽ.

Các điểm đáng chú ý: Hãy dành chút thời gian so sánh tiến trình 1-6 với tiến trình 1-7 trong biểu đồ liền trước, Hình 8.6. Các điểm tương đồng khá bất ngờ. Tuy nhiên, quan sát kỹ hơn thì chúng ta có thể phát hiện vài điểm khác biệt quan trọng. Trong biểu đồ hiện tại, Phe Bò đã phá vỡ khỏi một vùng tích lũy động lượng vẫn còn nằm *bên dưới* đường EMA 25 tại thanh 1. Về mặt kỹ thuật, điều này khiến nó thu hút nhiều nhà giao dịch đối lập hơn so với cú phá vỡ trong biểu đồ trước. Hãy để ý vùng số tròn 50 trong biểu đồ này cũng nằm tại vị trí *thuận chiều* với đường trung bình đang giảm dần (cùng tác động lực nam châm ngược).

Dù vậy, cú phá vỡ cũng bật tăng khá tốt, nhưng bối cảnh thị trường thì hầu như không bị thay đổi. Do đó, giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 2 tốt nhất nên được bỏ qua.

Phe Bò tổn khoảng một giờ để nhận ra những nỗ lực đẩy giá lên cao của họ là vô vọng. Một lần nữa, mô hình Sao Hôm đã tạo nên cú phá vỡ xuống bên dưới đường xu hướng chéo (3-4-5). Từ đây, chúng ta có một giao dịch bán khống hấp dẫn với mục tiêu là cực nam châm vùng 50.

Cơ bản, có hai cách để thoát lệnh bán khống này bằng cách thủ công: hoặc thoát vị thế với lợi nhuận khoảng 15 pip tại vùng 50 (thoát vị thế tại kháng cự quanh đáy của một vùng phạm vi giá), hoặc thoát vị thế phía trên thanh 7 (thoát lệnh tại điểm đảo chiều khi giá phá vỡ phần chính giữa của mô hình chữ W nhỏ). Việc thoát lệnh tại điểm đảo chiều thường luôn chứa đựng tiềm năng của một bẫy giá; nhưng sau tất cả, đây vẫn là một cú phá vỡ ngược lại với áp lực chủ đạo trước đó. Tùy thuộc vào từng tình huống, đôi khi bạn có thể quyết định không can thiệp vào vị thế với kỳ vọng bẫy giá sẽ xuất hiện và giá đảo chiều. Nhưng trước khi làm điều này, hãy nhớ rằng, việc *từ chối* thoát lệnh tại điểm đảo chiều cũng có thể gây tác dụng ngược với những hậu quả mang lại là mạnh mẽ không kém; vậy nên tốt hơn hết, bạn chỉ nên áp dụng chiến lược này khi cú phá vỡ ngược khá yếu ớt, và điều đó cũng tùy thuộc vào góc nhìn của bạn về thị trường.

Nếu đã thoát vị thế, việc vào lại lệnh bán khống bên dưới thanh 8 cũng không được cần trọng lắm, mặc dù đây là một giao dịch dựa vào tín hiệu phá vỡ giả khỏi chiếc hộp nhỏ. Bên cạnh việc thị trường vẫn chưa có xu hướng giảm đủ mạnh để giao dịch táo bạo như vậy, thì cú phá vỡ khỏi chiếc hộp vẫn chưa được xác nhận là thất bại tại thời điểm đó.

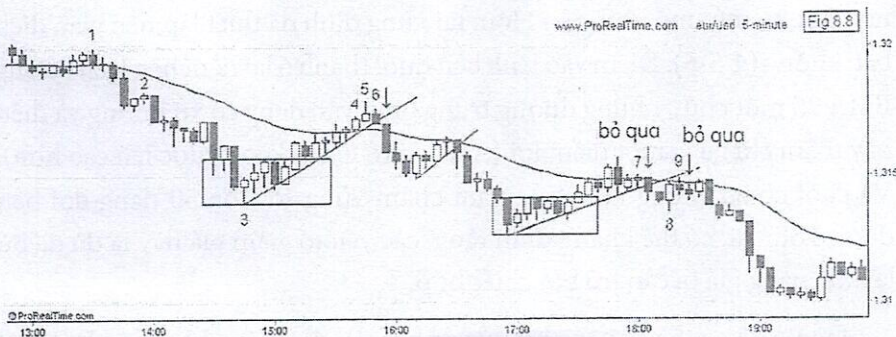

Đáy giá tại 9 là một ví dụ rất đẹp của cho thấy phản ứng của những nhà giao dịch đối lập đối với một cú phá vỡ giảm tệ hại xuống bên dưới một vùng số tròn.

Cú phá vỡ dưới thanh 10 cũng không khó để chúng ta bỏ qua. Thanh tín hiệu này không chỉ khá dài so với những cây nến xung quanh (tiềm năng tạo ra một đợt đảo chiều), mà điểm vào lệnh bên dưới nó cũng nằm ngay tại vùng đáy thị trường, đồng thời chịu lực kéo ngược của cả vùng số tròn 50 và đường EMA 25.

Cú phá vỡ tiếp theo cũng khá khó chịu: giờ đây giá đã thoát khỏi một thiết lập kết hợp gồm ba thanh (10-11), nhưng bối cảnh quanh vùng 50 vẫn còn hơi mơ hồ. Đúng là Phe Gấu đã chứng tỏ họ là phe mạnh hơn về tổng quan, nhưng chúng ta không thể nói rằng hàng phòng ngự của Phe Bò quanh vùng đáy đã sụp đổ một cách rõ ràng. Một lần nữa, quyết định tùy thuộc vào góc nhìn của nhà giao dịch, nên đây là một giao dịch tùy chọn.

Sóng kéo ngược 13-14 khá nhẹ nhàng và ngay ngắn trong tương quan với đợt giảm trước đó, nhưng đã thoát ra từ một khối giằng co dày đặc (12-13). Về mặt kỹ thuật, điều này đã loại bỏ suy nghĩ về việc bán khống bên dưới thanh 14; cú phá vỡ thứ hai, bên dưới thanh 15, cũng cho thấy sự kiên định của Phe Gấu, nhưng cũng không được coi là một giao dịch *cần trọng* nếu chúng ta thực hiện (rủi ro từ các nhà giao dịch đối lập quanh vùng hỗ trợ 12-13). Một yếu tố nữa có thể gây bất lợi cho chúng ta là giờ Mở cửa phiên Mỹ lúc 15:30 đang đến gần.

Hình 8.8 Tổng quan phiên giao dịch: Áp lực giảm giá là chủ đạo suốt phiên giao dịch. Tất cả những gì Phe Bò có thể làm trong phiên này đó là

tạo ra một vài sóng kéo ngược trước khi để giá giảm trở lại. Trong một xu hướng vừa mới hình thành, sóng kéo ngược đầu tiên đến đường EMA 25 là luôn đáng chú ý (thiết lập đảo chiều con sóng kéo ngược tiềm năng).

Các điểm đáng chú ý: Bất kể khi nào giá di chuyển từ một vùng số tròn đến vùng tiếp theo mà không bị cản trở (1-3), thì một thiết lập đảo chiều con sóng kéo ngược nằm ở khoảng giữa hai vùng này sẽ có thêm một lợi thế: một cục nam châm thuận. Nhưng trước khi thực hiện giao dịch, đừng quên đánh giá các đặc điểm của sóng kéo ngược trước. Nên nhớ rằng, chúng ta không muốn thấy quá nhiều sự mạnh mẽ, và các khối giá dày đặc nằm bên trong sóng kéo ngược này, bởi chúng là các tín hiệu không hợp lệ.

Tôi đã bao bọc vùng đáy của sóng kéo ngược đầu tiên bằng một chiếc hộp nhỏ để thể hiện sự giằng co của trận chiến quanh vùng số tròn này. Như chúng ta có thể thấy, sóng kéo ngược này khởi đầu với các khối giá khá dày đặc, có thể gây cản trở cho giá trên con đường giảm xuống từ điểm đảo chiều. Nhưng một lần nữa, nếu chúng ta theo dõi sóng kéo ngược 3-5 đến điểm phá vỡ khỏi nó, rất khó để bỏ qua các dấu hiệu thuận lợi cho sự tiếp diễn của giá sau đó.

Đầu tiên, chúng ta có thể vẽ một đường xu hướng rất đẹp dọc theo chuyển động giá tăng (không cần bàn cãi về độ chính xác của nó). Thứ hai, thanh 5 tạo ra một cú chạm lại kỹ thuật với đợt chững lại nhỏ trong con sóng giảm trước đó (đỉnh 5 kiểm chứng lại đáy 2). Thứ ba, sóng kéo ngược này hồi quy 50% con sóng giảm trước đó và là sóng đầu tiên đi ngược lại nó. Thứ tư, một mô hình Sao Hôm tại vùng đỉnh đã thiết lập nên giao dịch bán khống (4-5-6). Điểm vào lệnh bên dưới thanh 6 lại nằm bên trên đường EMA 25 một chút, nhưng đường trung bình vẫn đang có xu hướng và điều này thậm chí lại là một điểm lợi (có ít rủi ro giá sẽ kéo ngược lên cao hơn). Và cuối cùng, chúng ta có cục nam châm vùng số tròn 50 đang đợi bên dưới. Tóm lại, có thể khẳng định rằng, các yếu tố giảm giá này là đủ để bù lại khả năng giá bị cản trở bởi chiếc hộp.

Phe Bò đã có thể cố gắng hết sức để kéo dài đợt điều chỉnh này lâu nhất có thể, nhưng sau khi đáy 6 bị phá vỡ thì áp lực giảm giá chủ đạo nhanh chóng mạnh trở lại. Khi giá chạm vùng 50, chúng ta có thể đóng vị thế tại

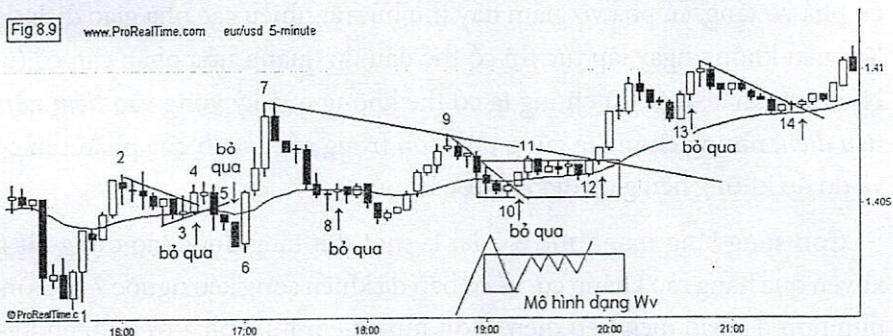
vùng kháng cự, nhưng nếu đánh giá thật kỹ thì chúng ta không có lý do gì để can thiệp vào vị thế bởi thị trường vẫn đang *có xu hướng*.

Các sóng kéo ngược tiếp theo lên đường EMA 25 có thể đảo chiều tốt không kém các sóng trước đó, nhưng nhìn chung thì chúng khó giao dịch hơn. Ví dụ, nếu so sánh giao dịch bán bên dưới thanh 6 với giao dịch bên dưới thanh 7, không khó để thấy được giao dịch thứ hai có chất lượng kém hơn. Chúng ta không chỉ có vùng 50 gây bất lợi cho giao dịch, mà giá còn phải đâm xuyên qua đoạn giằng co tại chiếc hộp thứ hai, mà cú phá vỡ lên trên chiếc hộp này vẫn chưa được xác nhận là giả tại thời điểm đó (hãy tưởng tượng cạnh trên của chiếc hộp được kéo dài ra).

Phه giao dịch đối lập đã chọn cú phá vỡ giảm tại thanh 8 để thiết lập một giao dịch phản công, mà ban đầu trông có vẻ khá thành công, nhưng nhanh chóng chạm phải hàng rào là bộ tam kháng cự gồm vùng số tròn, đường EMA 25 và phần kéo dài của đường xu hướng chéo. Sau đó, giao dịch bán khổng bên dưới thanh 9 có thể được cân nhắc, nhưng vẫn chưa đủ đẹp để thực hiện. Nếu bạn đặt ngón cái lên biểu đồ để che đi phần hành động giá tiếp diễn giảm sau đó, bạn có thể dễ tưởng tượng ra rằng, giá chỉ cần đẩy lên nhẹ là đã có thể thoát khỏi này và chạm dừng lỗ phía trên thanh 9, chỉ để tạo một cú chậm lại với vùng 50 bên trên.

Hãy nhớ rằng, các khuyến nghị vào và thoát vị thế trong quyển sách này nhằm mục đích phản ánh một cách tiếp cận giao dịch *cẩn trọng*. Bạn đọc luôn có thể tự khám phá ra một phong cách giao dịch táo bạo hơn, phù hợp với tính cách và mức độ chịu rủi ro của mình hơn. Nhưng tất cả các học viên đều được khuyến nghị không nên áp dụng các phong cách này vào thực chiến khi vẫn chưa hoàn toàn tự tin khi giao dịch *cẩn trọng*.

Fig 8.9 www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 8.9 Tổng quan phiên giao dịch: Một sự bùng nổ áp lực khiến giá nhảy vọt từ một phía của đường trung bình sang phía còn lại tốt hơn nên bị nghi ngờ và cản trở (1-2). Bất kể lý do là gì, hãy luôn nhớ rằng, thị trường cần thời gian để hấp thụ và chấp nhận một bối cảnh “mới”. Về cơ bản, điều này có nghĩa là tiềm năng tiếp diễn sau sự bùng nổ sẽ thấp hơn, thậm chí đối với các thiết lập tiếp diễn có lợi thế cao như một cú đảo chiều con sóng kéo ngược đầu tiên hay một cú phá vỡ khỏi mô hình lá cờ. Và một điều không kém quan trọng nữa là rất nhiều nhà giao dịch đối lập sẽ sẵn sàng để đi ngược lại với một cú phá vỡ như vậy.

Các điểm đáng chú ý: Lá cờ 2-3 có thể được treo trên cán cờ 1-2, nhưng cú phá vỡ của nó tại thanh 4 (hoặc bên trên thanh này) là rất nguy hiểm, và chúng ta cần phải tránh bằng mọi giá. Nguyên nhân chủ yếu nằm ở điểm khởi đầu của phần cán cờ. Hành động giá tại cán cờ là tăng lên một cách mạnh mẽ từ rất xa bên dưới đường EMA 25, con sóng tăng này rõ ràng đang không tôn trọng áp lực chủ đạo trước đó (sóng tăng khởi đầu từ một đáy của sóng giảm mạnh trước đó). Nó không phủ nhận áp lực tăng lúc này, nhưng vẫn sẽ gây trở ngại cho sự tiếp diễn tăng sau đó. Ngay cả nếu lá cờ tăng 3-4 được thiết lập tốt hơn về mặt kỹ thuật, thì tiềm năng tiếp diễn sau khi phá vỡ của nó hầu như sẽ không được cải thiện.

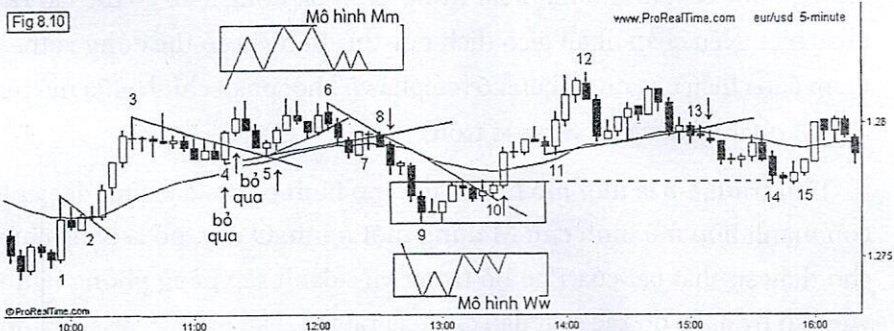
Một cú phá vỡ không có lợi thế theo một hướng không có nghĩa là lợi thế sẽ cao hơn cho cú phá vỡ theo hướng còn lại. Giao dịch với sự thất bại của những cú phá vỡ là một kỹ thuật được áp dụng tốt nhất trong những xu hướng rõ ràng với sự đồng thuận của các nhà giao dịch đang ủng hộ xu hướng. Ví dụ, bán khống bên dưới đáy của thiết lập kết hợp 5 là gần như bỏ quên hoàn toàn con sóng tăng rất mạnh 1-2. Cũng giống như trường hợp cú phá vỡ tăng, cú phá vỡ giảm này thu hút rất nhiều các nhà giao dịch đối lập, nếu không ngay lập tức thì có thể đầu đó quanh nửa phần cán cờ (6). Nói cách khác, mặc dù chúng ta có thể không quá kỳ vọng vào *tiềm năng tiếp diễn*, nhưng chúng ta cũng phải tôn trọng sức mạnh của phần cán cờ, và do đó không nên giao dịch ngược lại nó.

Con sóng tăng mạnh mẽ 6-7 lại là một đợt tăng được tạo dựng rất tệ xuyên qua hàng rào kháng cự, về cơ bản đã khiến sóng kéo ngược 7-8 không phù hợp để giao dịch tiếp diễn. Hơn nữa, điểm mua phía trên thanh 8 lại

phải chịu lực hút của cực nam châm vùng số tròn 50 nằm bên dưới. Không lâu sau đó, sóng kéo ngược 9-10 cũng phải chịu các rủi ro tương tự. Chúng ta sẽ bỏ qua các giao dịch kém lợi thế như thế này.

Mặc dù về cơ bản, thị trường đang trong giai đoạn đi ngang, nhưng tổng quan Phe Bò vẫn chiếm ưu thế hơn, luôn mua vào mỗi khi đáy cao hơn xuất hiện; nhưng chúng ta không thể nói rằng họ đã tạo ra những vùng tích lũy động lượng đủ tốt để dẫn tới các cú phá vỡ. Từ góc nhìn của chúng ta, câu chuyện chỉ bắt đầu thú vị hơn khi tiến trình (10-12) xuất hiện như là một phần của mô hình Ww (hoặc Vw cũng được), chứa đựng 1 cú nén chặt kinh điển tại phần chữ w nhỏ (11-12). Một yếu tố thuận lợi nữa là cú phá vỡ này trùng với cú xuyên thủng đường xu hướng chéo kẻ xuống từ các đỉnh trước đó. Cuối cùng, chúng ta cũng có được một thiết lập xác suất cao.

Việc giao dịch với cú phá vỡ khỏi lá cờ phía trên thanh 13 dĩ nhiên là nên được bỏ qua (điểm vào vị thế cách quá xa so với vùng hỗ trợ của đường EMA 25); nhưng còn cú phá vỡ phía trên thiết lập kết hợp 14 thì sao? Bên cạnh đây là thời điểm đã khá trễ trong phiên Mỹ (sẽ “đóng cửa” lúc 22:00 giờ CET) cộng với việc các thanh giá lúc này đã khá ngắn và không có gì nổi bật, thì thiết lập này vẫn tương đối tốt để giao dịch dựa trên sự đảo chiều của con sóng kéo ngược. Sóng kéo ngược này có một chút giằng co tại vùng đỉnh (đi ngang một chút ngay bên dưới vùng 00), nhưng nó lại được hỗ trợ khá tốt tại một đường trung bình đang có xu hướng. Tuy nhiên, trong trường hợp động lượng giá quá yếu thì một phương án tốt là bỏ qua giao dịch này luôn, hoặc có thể chấp nhận, nhưng nên chốt lời tại vùng 00 và kết thúc ngày giao dịch.

Hình 8.10 Tổng quan phiên giao dịch: Rất ít biểu đồ thể hiện rõ sức mạnh của một vùng số tròn hơn biểu đồ này. Toàn bộ câu chuyện trong phiên giao dịch này là các đợt tấn công của Phe Bò vào vùng 1.28. Luôn thú vị khi thấy một vùng số tròn quan trọng có thể bị xâm phạm nhiều lần nhưng vẫn giữ vững được. Trong các phiên giao dịch như vậy, lòng kiên nhẫn là điều tất yếu, nhưng việc luôn tỉnh táo khi quan sát cũng quan trọng không kém. Tại một thời điểm nào đó, cú phá vỡ cũng sẽ xảy đến và có thể khiến bánh xe thị trường quay nhanh để tạo ra một tình huống áp lực kép.

Các điểm đáng chú ý: Dựa trên độ cong của đường EMA 25 bên tay trái, chúng ta thấy giờ mở cửa phiên Anh Quốc đã đưa giá xuống vùng 50, từ đó giá tăng mạnh đến tận vùng số tròn bên trên (1-3). Nhưng như chúng ta đã biết, dạng sóng tăng này không có lợi thế trong việc dẫn tới sự tiếp diễn ngay sau đó. Cả hai giao dịch phá vỡ lá cờ, tại thanh 4 và bên trên nó, đều có chất lượng kém (cách quá xa so với cực nam châm là đường EMA 25).

Cú phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 5 có cho thấy sức mạnh của Phe Bò, nhưng đây là loại giao dịch mà tốt nhất chỉ nên chấp nhận nếu bạn có áp dụng kỹ thuật can thiệp vị thế thủ công trong quá trình vào lệnh. Nếu giá bắt đầu chững lại tại vùng số tròn một lần nữa, có thể dẫn tới một làn sóng bán tháo nghiêm trọng. Do đó, bằng việc đóng vị thế thủ công khi cần thiết, Phe Bò có thể tránh được một lệnh bị dừng lỗ *hoàn toàn*. Nói cách khác, khi cân nhắc tới việc chấp nhận một giao dịch có chất lượng không được cao, thì sự linh hoạt trong kỹ thuật đóng lệnh có thể tạo ra sự khác biệt. Nếu chấp nhận giao dịch này thì chúng ta có thể đóng vị thế tại điểm đảo chiều bên dưới thanh 6 (cú phá vỡ khỏi phần chính giữa mô hình chữ M quanh kháng cự vùng số tròn).

Tiến trình 4-8 là một mô hình Mm, mô hình có các đặc tính đảo chiều còn mạnh hơn mô hình chữ M đứng một mình. Ở đây, nó là bằng chứng cho thấy sự thất bại của Phe Bò trong việc đánh sập hàng phòng ngự tại vùng số tròn, do đó xác suất đảo chiều là rất lớn.

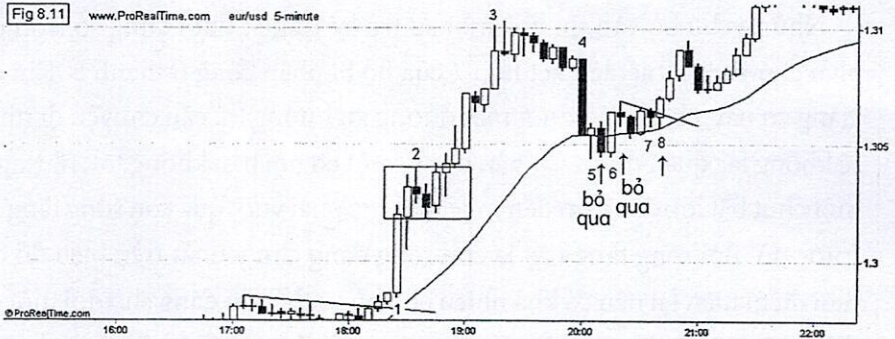
Những chú bò vẫn tin vào một sự trở lại từ bên dưới vùng số tròn cần phải chú ý việc thiết lập kết hợp 7 của họ bị phản công ở thanh 8. Khi đợt giằng co này xảy ra bên dưới một đường xu hướng thì câu chuyện dĩ nhiên sẽ không lạc quan được. Cơ bản đây là một cơ hội bán khống tốt, nhưng có một chút bất lợi: để chạm đến mục tiêu, giá phải vượt qua con sóng tăng 1-3 trước đó. Bởi sóng tăng này là con sóng đáng chú ý nhất trên biểu đồ đến thời điểm hiện tại nên có khá nhiều chú bò có thể vẫn đang chờ đợi một đợt điều chỉnh 50% để mua vào. Vì vậy, giao dịch bán khống bên dưới thanh 8 nên được kết hợp với kỹ thuật thoát vị thế tại vùng kháng cự. Một phương án có thể cân nhắc là đóng lệnh ngay khi thanh 9 chạm vào vùng đỉnh 2 hoặc quanh đó, với lợi nhuận tầm 20 pip.

Phe Bò tốn khoảng bốn mươi phút để tạo ra một mô hình đảo chiều rất thú vị mà kể từ đó một đợt tấn công nữa được thiết lập: mô hình Ww tại chiếc hộp quanh 13:00.

Cú phá vỡ phía trên thanh 10 được thiết lập bên dưới đường EMA 25 đang giảm, nhưng đây là kết quả của một sóng kéo ngược quá sâu hơn là do áp lực giảm giá chủ đạo. Một điểm lợi thế dễ thấy ở đây là cục nam châm vùng số tròn cách bên trên khoảng 25 pip.

Con sóng tăng 11-12 liên tục phá vỡ các đỉnh trước đó, nhưng ngay khi động lượng của nó yếu đi thì Phe Gấu lại tiếp tục kích bản giao dịch ưa thích của họ: bẫy Phe Bò phía trên vùng số tròn. Và cũng như tình huống lần trước, chúng ta có thêm một mô hình Mm hình thành (11-13). Một lệnh bán khống khi giá thoát khỏi mô hình này sẽ đi ngược lại sóng tăng 10-12, với mức cản tiềm năng là phần kéo dài của chiếc hộp (đường nét đứt). Do đó, giao dịch bên dưới thanh 13 nên được chấp nhận với kỳ vọng thoát vị thế tại vùng cản (tại điểm 14).

Không lâu sau đó, tiến trình 14-15 cho thấy một tín hiệu mạnh mẽ rằng Phe Bò đang lên kế hoạch cho một đợt tấn công tại vùng số tròn nữa (một phần chính giữa nhỏ của mô hình chữ W sau giờ mở cửa phiên Mỹ lúc 15:30). Nếu vẫn còn nắm giữ vị thế bán, Phe Gấu có thể áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại cú phá vỡ điểm đảo chiều ở thanh 15.

Hình 8.11 Tổng quan phiên giao dịch: Các đợt tăng trưởng 100 pip hay nhiều hơn trong vòng vài giờ thường không phải kết quả của các đợt giằng co thông thường bạn thấy. Khả năng cao hơn là chúng được tạo ra bởi các yếu tố bên ngoài và nếu chúng không bị cản trở trong vòng 60 phút đầu tiên thì có thể chúng sẽ tiếp tục tăng trưởng hoặc sẽ đi ngang trong suốt phiên giao dịch. Để hiểu rằng, nếu không bắt được các con sóng này ngay từ đầu, các nhà giao dịch cẩn trọng sẽ không thể làm gì khác ngoài việc đứng ngoài quan sát những “tay chơi” khác. Do đó, chúng ta có thể tưởng tượng ra rằng, có rất nhiều chú bò sẽ thấy được tia hy vọng khi cuối cùng, một đợt điều chỉnh cũng xuất hiện một vài giờ trước khi phiên Mỹ đến.

Các điểm đáng chú ý: Trớ trêu thay, càng nhiều nhà giao dịch chờ đợi để giao dịch một cú đảo chiều con sóng kéo ngược, thì điểm đảo chiều thực sự sẽ càng ít có khả năng thiết lập theo một cách đáng để giao dịch. Nguyên nhân phổ biến số một là do nỗi sợ bỏ lỡ, sẽ khiến các nhà giao dịch từ bỏ kế hoạch ban đầu của họ và vào lệnh bừa bãi khắp mọi nơi. Nhưng việc này có thể khiến họ phải nhanh chóng hối hận nếu cú đảo chiều được kỳ vọng không xuất hiện. Và khi những nhà giao dịch đến sớm này chúng kiến từng lệnh dừng lỗ chặt của họ bị cán qua, câu chuyện sẽ càng thú vị hơn đối với các nhà giao dịch đang đứng ngoài quan sát. Nếu giá bắt đầu chững lại lần thứ hai, khả năng một cú đảo chiều “có thể tin cậy được” xuất hiện sẽ cao hơn (nguyên tắc cú phá vỡ lần hai).

Sóng kéo ngược 3-5 đã hồi quy khoảng 40% của phần cán cờ (tính từ cú phá vỡ khỏi lá cờ tại 1), cũng là một đợt điều chỉnh khá lớn nếu tính đến độ mạnh của áp lực tăng giá chủ đạo. Tuy nhiên, độ dài của một sóng

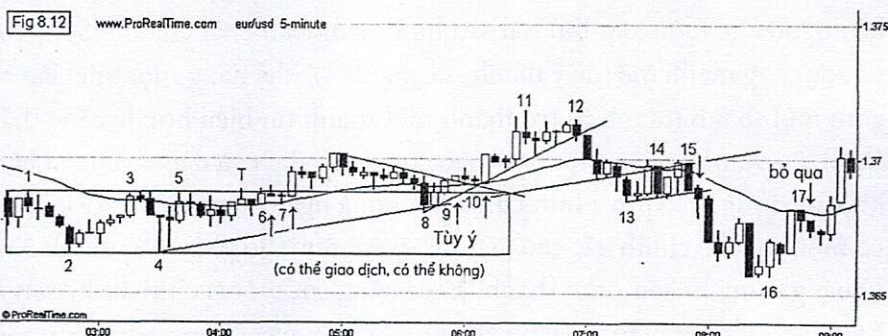

kéo ngược lại luôn xếp thứ hai sau hình dạng bản chất của nó. Sóng kéo ngược càng mạnh mẽ (để ý thanh súc mạnh 4), khả năng một thiết lập chỉ gồm một thanh (thanh 5) trở thành một thanh tín hiệu hợp lệ càng thấp. Dĩ nhiên, không phải “tay chơi” nào cũng giao dịch cú đảo chiều chỉ bằng khoảng dừng lỗ 10 pip, nhưng điều đó không ngăn họ vào lệnh với kỳ vọng có một mức độ chính xác cao. Những ai đã mua vào phía trên thanh 5 với khoảng dừng lỗ bên dưới thanh đó đã sống sót một cách thần kỳ sau áp lực giảm giá xuất hiện ngay lúc đó, nhưng điều này không phủ nhận rằng họ đã chấp nhận một mức rủi ro rất lớn khi vào lệnh. Giá dĩ nhiên vẫn có khả năng kiểm chứng lại thanh 2 tại chiếc hộp bên trái. Tại sao chúng ta không chờ đợi thêm một chút tích lũy nữa để giao dịch với một thiết lập đầy đủ hơn.

Tiến trình 5-6 (mô hình Sao Mai) đã tạo nên một cú phá vỡ thứ hai tại điểm đảo chiều, nhưng vẫn không phải là một giao dịch chấp nhận được. Tại thời điểm đó, ngay cả một cú chạm vô hại lên đường EMA 25 cũng đã cán dừng lỗ của chúng ta, hướng chi là một lần chạm lại cục nam châm vùng 50 cách vài pip bên dưới.

Cuối cùng, thị trường cũng cần đến bảy thanh giá tại vùng hỗ trợ của đường EMA 25 để thiết lập nên một giao dịch mua hợp lệ phía trên thiết lập kết hợp tại 7. Mặc dù chúng ta không thể khẳng định chắc chắn, nhưng có vẻ đáy thanh 8 đã chạm lại đường trung bình *trước* (và tạo một đáy giả với nền liền trước) trước khi kích hoạt điểm vào lệnh phía trên thiết lập kết hợp 7. Dĩ nhiên, đây là thứ tự mà chúng ta muốn, nhưng với vùng tích lũy động lượng giờ đây đã vững chắc và thị trường vẫn còn rất mạnh, chúng ta vẫn có thể chấp nhận giao dịch này nếu câu chuyện diễn ra theo thứ tự ngược lại (Có lẽ với một chút trượt giá tại điểm vào lệnh, nếu cú chạm diễn ra *sau* thì đã có thể thoát vị thế của chúng ta - nhưng đây là một phần của cuộc chơi, khi chúng ta giao dịch với các điểm dừng lỗ chặt).

Bên cạnh đó, Thanh giá Năm trong của thiết lập kết hợp 7 có thân giảm, không được thuận lợi lắm đối với một thiết lập kết hợp tăng giá, nhưng nó vẫn nằm ở vùng giá chứa phần trên của thanh tăng trước đó; một điểm mạnh nữa là cả hai thanh đều có cùng một mức đỉnh, sẽ tạo ra một cú phá vỡ khỏi hai thanh cùng lúc.

Hình 8.12 Tổng quan phiên giao dịch: Sau nửa đầu phiên Á giảm giá, Phe Bò đã đẩy giá thoát ra khỏi một mô hình Ww (1-6), nhưng nhanh chóng bị cản lại bởi kháng cự vùng số tròn. Sau khi bị buộc phải đảo chiều tại lần đầu tiên, họ lại xây dựng thêm một đợt tấn công nữa có động lượng và sức mạnh cao hơn (10-11). Nhưng ngay khi tiếng chuông báo hiệu mở cửa phiên Âu reo lên vào lúc 08:00, tất cả nỗ lực của họ đã tan thành mây khói và thậm chí, họ còn phải đổi mặt với một lá cờ giảm (13-15). Đó là bản chất dễ thay đổi của chiến thắng, không có gì là mãi mãi cả.

Các điểm đáng chú ý: Cũng như một sóng kéo ngược trong một con xu hướng cần phải có một độ dốc và chiều dài hợp lý để tạo ra sự đồng thuận cho cú đảo chiều, thì chữ w nhỏ cũng cần phải hài hòa với chữ W lớn để tăng cơ hội tạo ra một cú phá vỡ Ww thành công. Bởi chúng ta không thể tuyệt đối hóa vấn đề này được, nên có lẽ phải có một chút “cảm tính” bên trong nó, nhưng kiên nhẫn vẫn có thể giải quyết được nhiều vấn đề. Ví dụ, tại thời điểm giá phá lên ở thanh T (phá vỡ môi), chữ w nhỏ hơn (5-T) vẫn còn khá mỏng so với chữ W lớn (1-5). Nhưng khi thanh 6 xuất hiện, hai thanh giá tiếp theo đã khiến cho đoạn giằng co trông hài hòa hơn nhiều. Nếu vì lý do nào đó mà bạn bỏ lỡ cú phá vỡ phía trên thanh 6 thì vẫn còn một cơ hội nữa tại cú phá vỡ thanh 7.

Mặc dù cú phá vỡ khỏi chiếc hộp có thể giao dịch được, nhưng chúng ta có thể dựa trên độ cong của đường trung bình ở bên trái biểu đồ để nhận định rằng mô hình Ww chỉ vừa mới đi ngược lại áp lực giảm giá chủ đạo một chút. Điều này có nghĩa là các điều kiện thị trường vẫn chưa được tối ưu để tạo tiềm năng cho Phe Bò. Thêm nữa, trong các tình huống như thế này, thông thường vùng số tròn sẽ tạo lực hút thuận chiều vào thời điểm

ban đầu, nhưng sau đó sẽ cản trở giá đi được xa hơn. Đối với các mức cản tiềm năng này, bạn có thể chấp nhận vào lệnh và áp dụng kỹ thuật thoát vị thế tại điểm đảo chiều như là một phần của quy trình vào lệnh. Nếu giá bắt đầu chững lại, việc can thiệp thủ công có thể cứu chúng ta khỏi nhiều thiệt hại hơn dự kiến.

Trong tình huống đặc biệt này, một phương án khả thi đó là đóng vị thế ngay khi thanh 8 quay trở vào trong phần kéo dài của chiếc hộp, nhưng chúng ta hãy cứ coi rằng vị thế đã bị đóng tại đáy thanh 8. Các chuyển động giá tiếp theo cho thấy việc một nhà giao dịch biết chấp nhận các khoản lỗ như là chi phí kinh doanh và luôn tỉnh táo để phát hiện cơ hội tiếp theo là quan trọng như thế nào. Chúng ta có thể vào lại vị thế phía trên thanh 9, hoặc tại cú phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 10.

Nếu mục tiêu 20 pip vẫn chưa đạt được tại đỉnh thanh 11, chúng ta có thể áp dụng kỹ thuật thoát lệnh tại điểm đảo chiều bên dưới thanh 12 để tránh cục nam châm ngược vùng 00 (sự đảo chiều tại phần chính giữa mô hình chữ M trùng với một cú xuyên thủng đường xu hướng).

Khi Phe Gấu nắm quyền kiểm soát thì Phe Bò buộc phải rút lui và điều này khiến giá rơi trở lại vùng số tròn và đường EMA 25 thêm một lần nữa. Và giá thậm chí còn rơi xuống phần kéo dài của một đường xu hướng nối các đáy 4 và 8 trước đó. Trước giờ mở cửa phiên Âu, một mô hình cờ giảm xuất hiện, treo trên cán cờ 12-13.

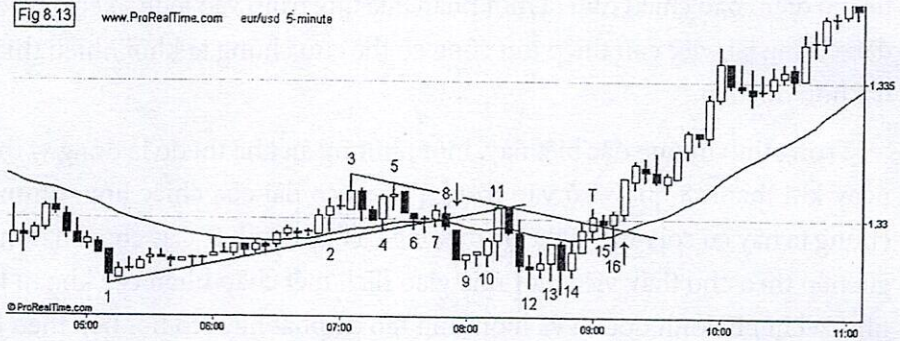
Thanh 14 không bị phá vỡ xuống, nhưng nó cũng không phải một thanh tín hiệu đủ tốt; bên cạnh việc nó khá dài thì cũng không có sự hài hoà giữa lá cờ và cán cờ. Thanh 15 có thể có chiều dài tương tự nhưng với ba thanh giá nữa được thêm vào lá cờ, thì ít nhất vấn đề hài hòa đã được giải quyết. Giờ đây, xác suất giảm đã cao hơn và có thể khẳng định rằng, lệnh bán khống bên dưới thanh 15 là hợp lệ. Nếu giao dịch này chưa đạt mục tiêu khi giá chạm các đáy trước đó tại 2 và 4 (phần kéo dài của cạnh đáy chiếc hộp), chúng ta có thể lựa chọn cách đóng vị thế tại vùng kháng cự quanh vùng giá đó (biên dưới của một vùng phạm vi giá đi ngang).

Sóng kéo ngược 16-17 quá mạnh mẽ để có thể chấp nhận giao dịch đảo chiều khi thanh tín hiệu chỉ bao gồm một thanh giá yếu ớt bên dưới thanh

17; và chúng ta cũng được khuyến nghị không nên giao dịch tiếp diễn xu hướng quanh vùng đáy của một phạm vi giá.

Fig 8.13

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute

Hình 8.13 Tổng quan phiên giao dịch: Biểu đồ này cho thấy rất rõ ràng sự khác biệt trong độ biến động giữa phiên Á (thường yên ắng) với buổi sáng phiên Âu (sôi động hơn) bắt đầu từ 08:00, và thường được gọi là phiên Anh Quốc kể từ 09:00. Nhưng như chúng ta có thể thấy, độ biến động tăng không có nghĩa là ý định sắp tới của thị trường cũng rõ ràng theo. Nhưng một nhà giao dịch biết quan sát kỹ càng sẽ không bỏ lỡ bất kỳ chuyển động giá nào hữu ích. Do đó, thay vì ngộ nhận chuyển động giữa 08:00 và 09:00 là một chuỗi hành động giá vô dụng, hãy cùng đánh giá xem chúng ta có thể thấy được sự thay đổi trong áp lực sắp tới hay không.

Các điểm đáng chú ý: Trong những giờ đầu tiên của phiên Á, Phe Gấu đang kiểm soát tuy nhiên họ không thể giữ cho áp lực giảm tiếp tục. Điều này đã tạo ra một sóng kéo ngược chậm nhưng khá đều, có khả năng sẽ chạm lại vùng số tròn đã bị phá vỡ (1-2). Phe Bò thậm chí đã đẩy giá lên trên được vùng này, nhưng rồi lại gặp phải một ngưỡng cản mạnh mẽ.

Trong trận chiến giằng co sau đó, một mô hình chữ M đã được hình thành (2-6) tại hỗ trợ gồm vùng số tròn và đường xu hướng tăng nổi từ đáy phiên Á. Hành động giá (6-7) cho thấy những cố gắng cuối cùng của Phe Bò để đảo ngược tình thế, nhưng cuối cùng tình huống lại nghiêng về phía Phe Gấu. Tại thời điểm thanh 8 đóng cửa bên dưới đường xu hướng, mô hình chữ M đã chuyển thành người anh em nguy hiểm hơn của nó - mô hình Mm (2-8). Vì áp lực đã xác nhận hướng giảm, nên thanh 8 được công nhận là thanh tín hiệu để bán khống.

Vài thanh đầu tiên trong giờ mở cửa phiên Âu là các thanh tăng (9-10) và có tính chất của phần chính giữa mô hình chữ W nhỏ. Nhưng chúng ta không thể trách Phe Gấu vì đã cố gắng nắm giữ vị thế với hy vọng giá sẽ giảm tiếp sau một cú chạm bộ tam kháng cự (EMA 25, vùng số tròn và chạm lại điểm phá vỡ).

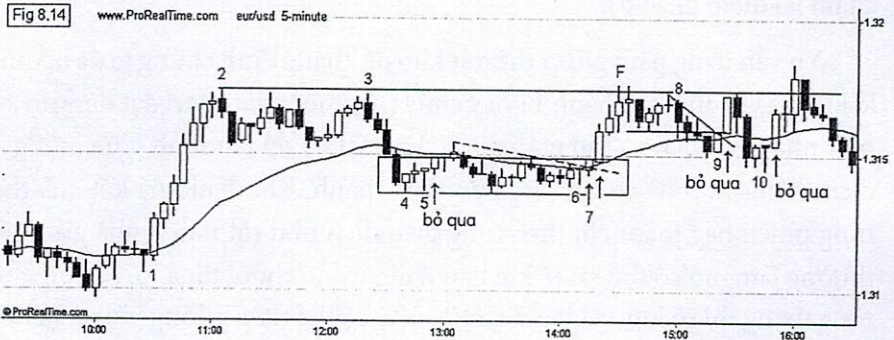
Nếu vẫn đang nắm giữ vị thế, rất khó để khẳng định chúng ta đã bị dừng lỗ khi giá tạo đỉnh tại thanh 11 hay chưa (tùy thuộc vào vị trí đặt dừng lỗ của một nhà giao dịch và sàn giao dịch). Và thật sự thì lần ranh giữa một giao dịch thắng và thua có thể cực kỳ mỏng manh. Khi đánh giá kết quả theo từng phiên hay thậm chí theo từng giao dịch như rất nhiều nhà giao dịch thường làm, nó có thể rất tệ khi bạn đang trong chuỗi thua lỗ. Nhưng theo từng tháng thì số lượng giao dịch tốt và tệ có thể tương đồng với nhau hơn; và việc lo lắng và dỗi theo tình trạng tài khoản chỉ trong một vài phiên giao dịch là cực kỳ vô nghĩa.

Nếu bạn vẫn chưa bị thoát lệnh nhưng vẫn chưa đạt chốt lời tại đáy thanh 12, thì lệnh bán khống của chúng ta một lần nữa phải đối mặt với một khối hành động giá đảo chiều (12-13). Bởi vì sức mạnh của Phe Bò một lần nữa lại xuất hiện, chúng ta có thể đóng vị thế tại điểm đảo chiều sau cú phá vỡ khỏi thanh 13. Nếu vẫn còn nắm giữ vị thế, hai thanh tiếp theo thậm chí còn khiến khối hành động giá này bị nén chặt hơn nữa, như vậy chắc chắn trong tình huống này, chúng ta phải thoát lệnh phía trên thanh 14. Tất cả những điều này không phải kiến thức khoa học gì quá đặc biệt. Đó chỉ đơn giản là việc đánh giá áp lực của xu hướng.

Thanh giá đầu tiên của phiên Anh Quốc (T) đã xuyên thủng đường xu hướng bên trên nối từ các đỉnh trước đó một cách mạnh mẽ, nhưng cú phá vỡ này rõ ràng là một cú phá vỡ môi. Nhưng khi giá giảm xuống một chút, nó lại nhanh chóng được hỗ trợ bởi vùng 12-14. Về cơ bản, chúng ta đang có một thiết lập kết hợp phá vỡ mô hình (T-15), nhưng vẫn chưa đủ sức chống lại vùng số tròn khó lường ngay bên dưới.

Một thanh sau đó, những chú bò kiên nhẫn đã có được một thiết lập tốt hơn nhiều, đáp ứng toàn bộ các điều kiện của một giao dịch xác suất cao. Trước khi trở thành một thanh tín hiệu, thanh sức mạnh 16 đã tạo ra một đáy giả với thanh 15, và đó cũng là một điểm hồi quy 50% của sóng tăng

gần nhất 14-T. Như vậy thì phản ứng áp lực kép sau cú phá vỡ thanh 16 đã đủ chất lượng, và vùng tích lũy động lượng dày đặc từ 08:00-09:00 gần như chắc chắn sẽ giúp giao dịch đạt mục tiêu 20 pip trong môi trường tương đối sôi động của buổi sớm phiên Anh Quốc.

Hình 8.14 Tổng quan phiên giao dịch: Hãy cùng kết thúc chương tổng kết của chúng ta bằng một ví dụ khác cho thấy những lợi thế mà bạn có thể có với một chút kiên nhẫn. Nó cũng cho thấy những tác động mà một con sóng mạnh mẽ có thể có lên phần còn lại của phiên giao dịch (1-2). Một khi con sóng tăng này xuất hiện mà không bị cản trở bởi Phe Gấu, tất cả những gì mà thị trường có thể làm là đi ngang giữa vùng đỉnh và vùng 50% chiều dài của con sóng.

Các điểm đáng chú ý: Rất lâu trước khi một cơ hội nào đó xuất hiện, chúng ta thường đã có thể định hình được khá tốt về nơi mà có thể xuất hiện các trận chiến giằng co sắp tới. Ví dụ, chúng ta đã chứng kiến rất nhiều lần rằng, khi một vùng số tròn bị phá vỡ mà không có dấu hiệu bị cản trở, nó sẽ trở thành một cực nam châm mạnh mẽ ít nhất là cho đến khi đã được kiểm chứng lại. Một điều gần như có thể chắc chắn nữa là khi một sóng kéo ngược bắt đầu thách thức một xu hướng, có rất nhiều tay chơi sẽ cố gắng vào vị thế quanh vùng 50% của con sóng trước.

Chúng ta cũng đã từng thấy rất nhiều cú phá vỡ với áp lực kép bắt nguồn từ một cú đảo chiều con sóng kéo ngược được tạo dựng rất vững chắc. Dĩ nhiên, sẽ có vô số các nhà giao dịch khác cũng quan sát được điều tương tự, và mục tiêu của họ, cũng giống như chúng ta, sẽ là tham gia giao dịch vào các tình huống này. Cơ bản đây chính là nguyên nhân dẫn tới thiên hướng lặp lại quá khứ của thị trường.

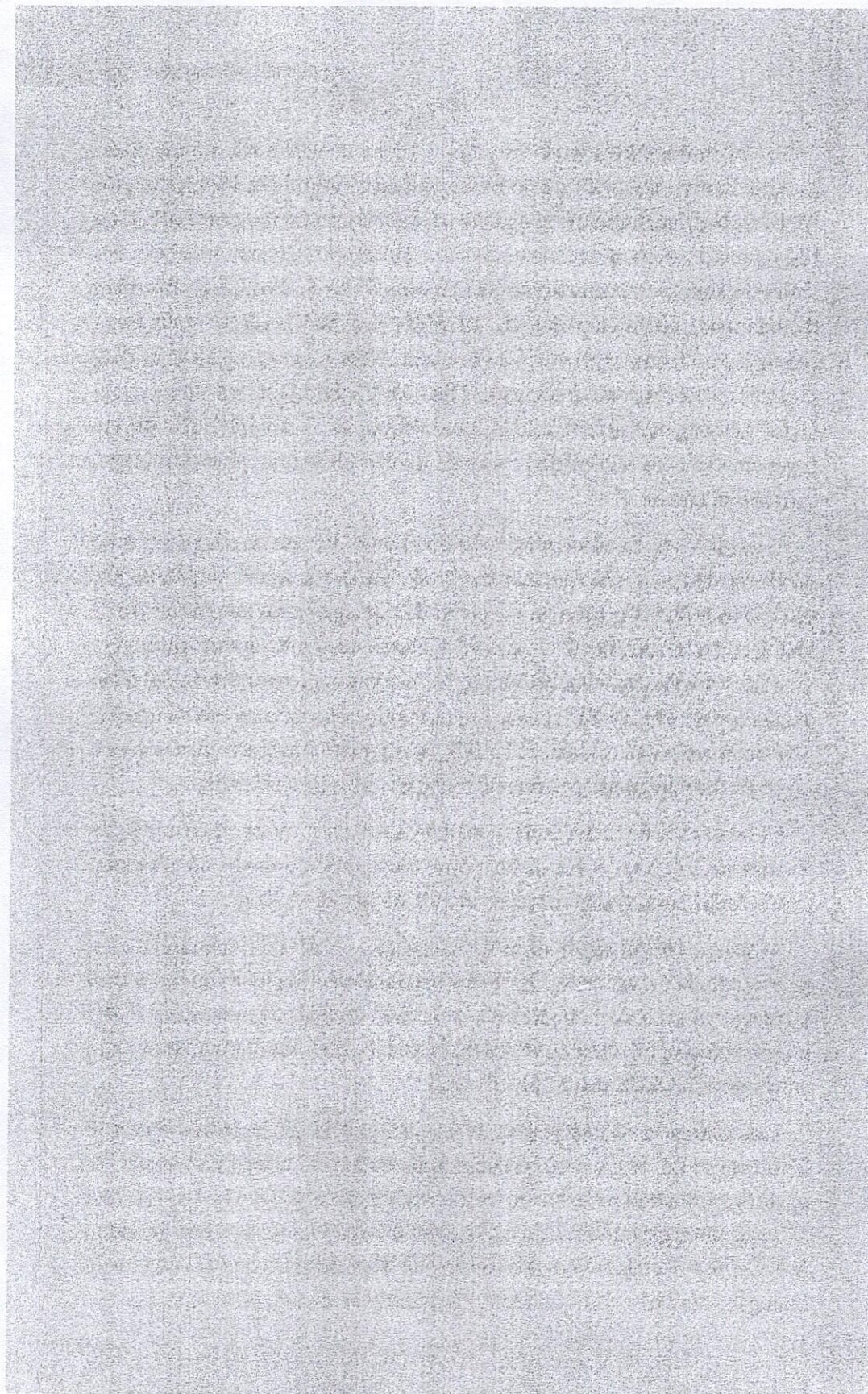
Tất cả những “kiến thức” này là rất tuyệt, dĩ nhiên rồi, nhưng quan trọng là bạn không được để nó khiến bạn có những thiên kiến không tốt về thị trường hay hành động quá vội vã. Hãy đảm bảo rằng một con sóng kéo ngược sẽ chạm lại cục nam châm và đảo chiều trước khi mua vào; bởi chúng ta không có cách nào để biết chính xác là câu chuyện sẽ diễn biến thế nào trong phiên giao dịch sắp tới. Một trong những cái bẫy nguy hiểm của sự lặp lại trong hành vi giá đó là khiến cho một nhà giao dịch tin rằng mọi thứ có thể được dự đoán trước. Điều này là không thể! Và chúng ta chỉ có thể kỳ vọng mà thôi. Mặt khác, khi chúng ta đã có sẵn người dẫn đường tuyệt vời nhất - đó là Ngài Thị Trường - thì bạn không cần phải có một quả cầu tiên tri nào nữa.

Đoạn 4-7 là phần chính giữa mô hình chữ W, mặc dù nó nằm dưới vùng 50 nhưng đã tạo nên một sự tích lũy rất tốt. Và chúng ta hầu như không thể đòi hỏi một thiết lập tốt hơn: (a) chiều dài ngang của nó giờ đây đã đủ để kháng cự lại mô hình chữ M giảm giá bên trên; (b) nó là một mô hình Ww; (c) chiếc hộp nằm tại vùng hồi quy 50% của con sóng tăng trước đó; (d) điểm vào lệnh phía trên nó không chịu lực hút ngược của cục nam châm nào; (e) nếu tại thời điểm nào đó sau cú phá vỡ, giá quay lại kiểm chứng điểm phá vỡ, nó có thể bật lên tại hỗ trợ vùng 50 trùng với cạnh trên chiếc hộp.

Có hai cách để vào lệnh tại cú phá vỡ khỏi chiếc hộp: vào lệnh tại cú phá vỡ thiết lập kết hợp 6 (vẫn khá táo bạo), hoặc một thanh sau đó, phía trên thanh 7, khi đường biên của chiếc hộp đã bị phá vỡ rõ ràng.

Một mục tiêu 20 pip đã có thể chạm đến trước khi giá chạm đỉnh 2 và 3; nhưng nếu vẫn chưa chạm thì chúng ta có thể áp dụng kỹ thuật thoát lệnh tại vùng kháng cự. Khi các đỉnh trước đó chắc chắn sẽ gây ra sự cản trở (để ý bẫy phá vỡ giả kinh điển tại F), thì thị trường lại hình thành thêm một phần chính giữa mô hình chữ M nữa (F-8).

Liệu chúng ta có nên giao dịch tín hiệu phá vỡ giả phía trên thanh 9? Chúng ta có thể dễ dàng bỏ qua giao dịch này bởi sẽ không khôn ngoan khi áp dụng kỹ thuật này vào lúc thị trường không còn tồn tại xu hướng nữa (bất kể áp lực tăng giá chủ đạo, thị trường vẫn đi ngang trong hơn bốn giờ đồng hồ). Cú phá vỡ phía trên thanh 10 cũng dễ dàng được bỏ qua. Có quá nhiều kháng cự cần phải vượt qua để nó trở thành một giao dịch xác suất cao.

PHẦN 2

**ĐÁNH GIÁ
VÀ QUẢN LÝ
GIAO DỊCH**

CHƯƠNG 9

Chuỗi ví dụ các biểu đồ trong ngày

Trong Phần 1 trên hành trình nghiên cứu, chúng ta đã đi qua các nội dung trọng yếu của phương pháp hành vi giá trên một loạt các biểu đồ ví dụ. Cũng như các bác sĩ phẫu thuật tim mạch, chúng ta mở ra bộ khung ngực là khung thời gian 5 phút, cắt xuyên qua các mô, tách lớp xương sườn và hé lộ cơ chế hoạt động của quả tim kỳ diệu. Khi đào sâu thêm, chúng ta đã học toàn bộ các nguyên tắc cơ bản để hành động và những thông điệp ẩn chứa bên trong. Tiếp tục hành trình, chúng ta có được các bài học giá trị về chiến lược và kỹ thuật, và dần dần thấy được cách áp dụng những bài học này vào một kế hoạch giao dịch khả thi. Tuy nhiên, mọi thứ được vẽ ra trên chiếc bảng lý thuyết đều có thể hợp lý, nhưng vẫn còn một câu hỏi chưa được trả lời: giao dịch với phương pháp hành vi giá hiệu quả như thế nào trong thực chiến?

Mặc dù không có quyển sách nào có thể lột tả được cảm giác thật sự của việc giao dịch thực chiến, hướng chi giải thích được những khó khăn và thách thức về cảm xúc mà một nhà giao dịch phải đối mặt trên chiến trường, nhưng phần thứ hai của quyển sách này vẫn được viết ra, để ít nhất cung cấp cho bạn đọc một góc nhìn về *tính liên tục* của hành vi giá. Dĩ nhiên, chúng ta không thể biết liệu hành vi giá trong sáu tháng liên tục này có đủ để loại bỏ tính “lựa chọn” (nghĩa là chỉ chọn ra những biểu đồ tốt nhất làm minh họa) trong các cảm nang về giao dịch hay không, nhưng đó chính là sự giới hạn của những quyển sách hướng dẫn giao dịch. Tuy nhiên, chuỗi gần 400 biểu đồ ví dụ này vẫn sẽ trang bị cho bạn một kho dữ liệu khổng lồ về các chuyển động của thị trường.

Trước khi bắt đầu, cho phép tôi chỉ ra vài điểm cơ bản cần chú ý trong chuỗi biểu đồ này. Đầu tiên, bởi cặp tiền tệ EUR/USD được giao dịch tích

cực nhất trong phiên Âu/Anh Quốc và giai đoạn giao thoa giữa phiên Anh Quốc/Mỹ (buổi sáng phiên Mỹ), bạn nên để biểu đồ của bạn cần hiển thị rõ giai đoạn kéo dài khoảng 10 giờ này. Điều này có nghĩa là, theo giờ chuẩn Trung Âu (CET), các cơ hội giao dịch sẽ được lựa chọn từ giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00 đến giờ đóng cửa phiên London lúc 18:00. Tuy nhiên, chúng ta vẫn sẽ kết hợp hành động giá trước phiên Á để có thể đánh giá thị trường tại giờ mở cửa phiên Âu và Anh Quốc.

Mặc dù các nghiên cứu của chúng ta đều được thực hiện trên cặp tiền tệ EUR/USD khung thời gian 5 phút, nhưng hãy nhớ rằng, chúng ta sử dụng cặp tiền này chỉ với mục đích phân tích hành vi giá; tất cả kỹ thuật trên đều có thể áp dụng được cho bất kỳ thị trường nào với bất kỳ khung thời gian nào. Dĩ nhiên, việc nghiên cứu các cặp tiền và khung thời gian ưa thích của bạn để thấy được các đặc tính riêng biệt của chúng sẽ luôn giúp ích, và đặc biệt theo quãng thời gian mà bạn lựa chọn để giao dịch chúng. Nói về thời gian, cặp tiền EUR/USD vẫn sẽ cung cấp các cơ hội rất tốt ngoài khung giờ đã bàn đến bên trên (ví dụ giờ mở cửa phiên Á), nhưng để tối ưu hoá giá trị của các biểu đồ ví dụ này, chúng ta sẽ chỉ nên tập trung vào giai đoạn sôi động nhất của cặp tiền. Trên trục thời gian 24 giờ, các giờ giao dịch theo CET có thể được chia như sau:

00:00-08:00: Phiên Á.

08:00-09:00: Giờ mở cửa phiên Âu.

09:00-10:00: Giờ mở cửa phiên Anh Quốc.

12:00-14:00: Giờ giao dịch trưa phiên Âu/Anh Quốc.

15:30-18:00: Giờ giao thoa phiên Anh Quốc/Mỹ.

20:00-22:00: Cuối phiên Mỹ

Để cho mọi thứ được rõ ràng hơn thì các phiên giao dịch theo từng ngày trong chuỗi biểu đồ sẽ được chia làm ba biểu đồ (với thông tin vừa đủ để bạn thấy được sự tiếp diễn), bắt đầu tại đầu trang và kết thúc tại cuối trang. Vậy mỗi trang mới cũng chính là một ngày giao dịch mới. Trong sáu tháng, chúng ta sẽ có tổng cộng 132 ngày giao dịch.

Vì chúng ta đã bàn luận các khái niệm về hành động giá và kỹ thuật giao dịch rất kỹ càng trong các chương trước, tôi sẽ giữ các phần giải thích biểu đồ ở mức tối thiểu dưới dạng ghi chú. Để chỉ ra các điểm vào và thoát lệnh, cũng như các mô hình quan trọng. Trong phần ghi chú, tôi sẽ sử dụng các chữ viết tắt sau:

pb: phá vỡ mô hình (pattern break)

pbp: phá vỡ mô hình có kéo ngược (pattern break pullback)

pbcb: phá vỡ thiết lập kết hợp (pattern break combi)

pr: sự đảo chiều của con sóng kéo ngược (pullback reversal)

tff: giao dịch với tín hiệu phá vỡ giả (trade-for-failure)

@: điểm vào vị thế khá táo bạo

Res. exit: đóng vị thế tại vùng kháng cự (resistance exit)

Rev. exit: đóng vị thế tại điểm đảo chiều (reversal exit)

F: phá vỡ giả (false break)

T: phá vỡ môi (tease break)

W: phần chính giữa mô hình chữ W

M: phần chính giữa mô hình chữ M

Ww: mô hình Ww

Mm: mô hình Mm

SHS: mô hình vai-đầu-vai (ngược) (head-and-shoulders)

Chuỗi biểu đồ này khởi đầu từ tháng Ba đến tháng Tám năm 2012 và cơ bản là tiếp nối các ví dụ biểu đồ được sử dụng trong Phần 1, tất cả đều được lấy từ một vài tháng trước tháng Ba.

Cách đánh giá và nghiên cứu các biểu đồ này thì tùy thuộc vào bạn đọc, nhưng lời khuyên của tôi là đừng quá tập trung vào số lợi nhuận có thể kiếm được từ các phiên giao dịch trong quá khứ này. Bởi chúng đều đã là quá khứ. Các biểu đồ này sẽ phục vụ mục đích tốt nhất của chúng, là giúp bạn cảm nhận về áp lực chủ đạo, tích lũy động lượng, các điều kiện và kỹ

thuật vào lệnh. Mặc dù các khuyến nghị giao dịch được đưa ra theo bộ lệnh chốt lời/dừng lỗ 20/10, nhưng bạn hoàn toàn có thể khám phá các thông số khác phù hợp hơn với phong cách giao dịch cá nhân hoặc cách quản lý lệnh của riêng mình.

Hơn nữa, bởi các đường ngang trên biểu đồ chỉ là các vùng số tròn 00 và 50, cho nên trong một vài trường hợp, chúng ta sẽ không rõ là một giao dịch đã chạm mục tiêu thực tế hay chưa. Hay liệu một điểm dừng lỗ có bị cán qua hay vẫn còn tồn tại trong một cú quét mạnh hay không. Dù sao cũng đừng bận tâm đến những điều này. Như đã đề cập trước đây, những vận may hay rủi ro xuất hiện với một giao dịch có thể ảnh hưởng khá khá lên kết quả của một phiên giao dịch, nhưng cuối cùng sẽ không có tác động quá nhiều hay thậm chí, sẽ được cân bằng nhau trong dài hạn.

GHI CHÚ: Các biểu đồ trong ngày kéo dài sáu tháng này sẽ cho bạn thấy độ biến động trung bình trên từng phiên trong một môi trường giao dịch “bình thường”, nhưng vẫn có một vài thời điểm đặc biệt. Một điều rất đổi thông thường trong thị trường ngoại hối đó là một phiên giao dịch sẽ gần như đi ngang trước một báo cáo tin tức, để rồi giá biến động rất mạnh ngay thời điểm các con số được công bố, chỉ để đi ngang trở lại không lâu sau đó; hiếm khi chúng ta thấy một tuần trôi qua mà không có một phiên giao dịch khó lường như vậy.

Tuy nhiên, đôi khi các điều kiện này sẽ kéo dài trong nhiều tuần hay thậm chí nhiều tháng. Trong khi một vài chiến lược có thể phát huy rất tốt trong một môi trường di chuyển chậm (ví dụ giao dịch ngược xu hướng), thì các giao dịch phá vỡ thông thường sẽ không phát huy được khi độ biến động và khả năng tiếp diễn bị hạn chế. Vì vậy, đôi khi chúng ta phải điều chỉnh cách giao dịch của ta một chút. Một cách để thích ứng có thể là nhắm đến các mục tiêu ngắn hơn. Hoặc thông dụng hơn là chuyển sang một khung thời gian trong ngày thấp hơn. Trong Chương 11, chúng ta sẽ bàn sâu hơn cách áp dụng những kỹ thuật này sao cho hiệu quả nhất.

Một giải pháp tuyệt vời khác để giải quyết vấn đề khi thị trường khó lường mà không nhất thiết phải điều chỉnh kế hoạch vào lệnh đó là giao dịch nhiều thị trường khác nhau cùng một lúc, và dĩ nhiên, bạn phải biết cách lựa chọn thị trường phù hợp. Ba hay bốn thị trường là vừa đủ.

Để thấy được lợi thế của việc giao dịch nhiều thị trường, dưới đây là một vài nguyên tắc tính toán đơn giản mà chúng ta sẽ bàn luận trong Chương 10. Khi tuân theo tỷ lệ rủi ro trên lợi nhuận 1:2, một giao dịch thắng sẽ tăng 2 “điểm” và một giao dịch thua sẽ mất 1 điểm; nếu một nhà giao dịch trung bình có được một lệnh thắng hoàn toàn, một lệnh thua hoàn toàn, và một lệnh thua một nửa mỗi ngày, thì anh ta sẽ có khoảng 10 điểm lợi nhuận mỗi tháng (0.5 điểm mỗi ngày nhân 20 ngày giao dịch). Nếu bạn cảm thấy như vậy là hợp lý thì hãy đọc tiếp. Khi áp dụng chiến lược tăng khối lượng vị thế theo tuần (sẽ được giải thích kỹ hơn trong các chương tới), bất kỳ tài khoản nào cũng sẽ tăng gấp mười lần trong vòng một năm chỉ với 10 điểm lợi nhuận mỗi tháng mà chỉ cần giữ vững được sự nhất quán với trung bình 2.5 điểm mỗi tuần, và rủi ro 2% vốn trên mỗi giao dịch. Dĩ nhiên, chúng ta sẽ phải tính cách khác nếu giao dịch trên nhiều thị trường khác nhau với mục tiêu 10 điểm lợi nhuận này. Trên bốn thị trường, chúng ta chỉ cần trung bình 2.5 điểm lợi nhuận trên mỗi thị trường mỗi tháng là đã hoàn thành mục tiêu. Nếu đánh giá dưới góc nhìn này, rất khó để đánh giá thấp lợi thế của việc giao dịch ba hay bốn thị trường cùng lúc, nó sẽ giúp chúng ta vượt qua những môi trường khó chịu với ít cơ hội giao dịch hơn.

Những tính toán bên trên không nhằm mục đích khiến bạn rơi vào ảo mộng của mức lợi nhuận trên từng tháng và khả năng làm giàu trong tương lai, nó chỉ nhằm mục đích nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đánh giá hiệu suất giao dịch dưới góc nhìn bức tranh toàn cảnh, hay ít nhất là theo từng tháng. Quá tập trung vào kiếm một mức lợi nhuận theo ngày hay thậm chí theo tuần chỉ có thể dẫn tới căng thẳng và lo âu, và như vậy thì không tốt chút nào cả.

Fig 9.1a www.ProRealTime.com eu/usd 5-minute March 01-2012

Fig 9.1b

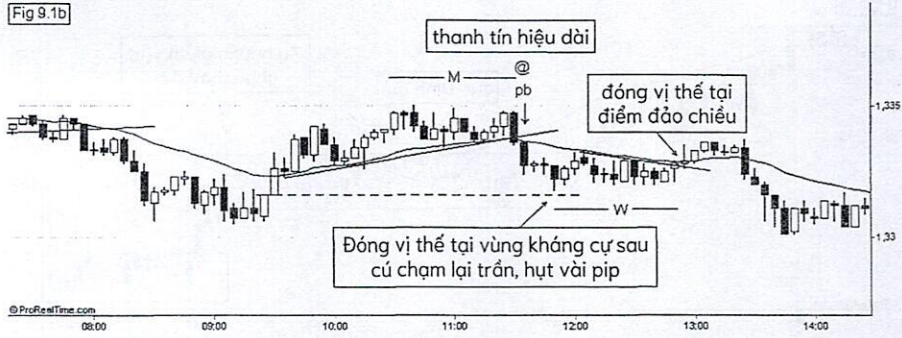
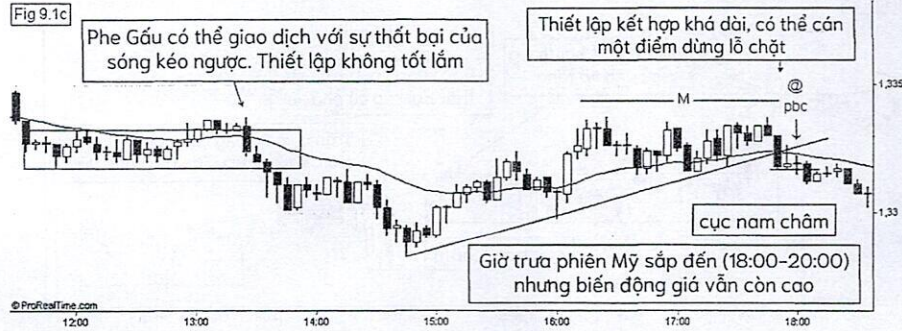

Fig 9.1c

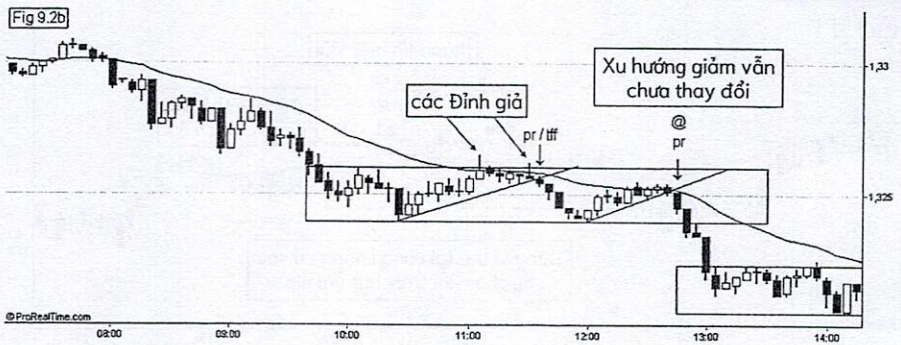
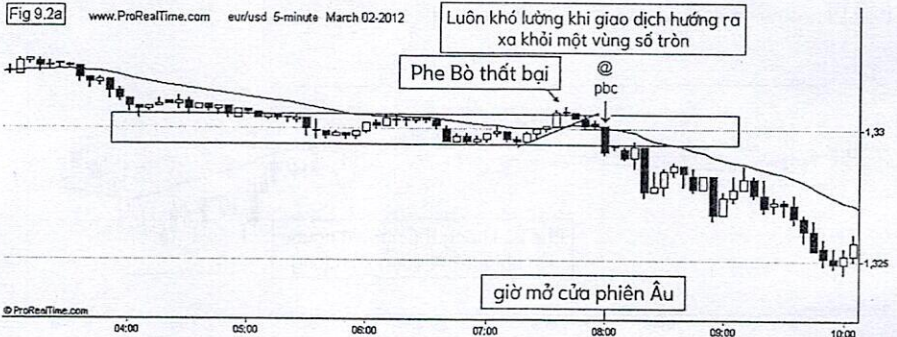

Fig 9.3a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 05-2012

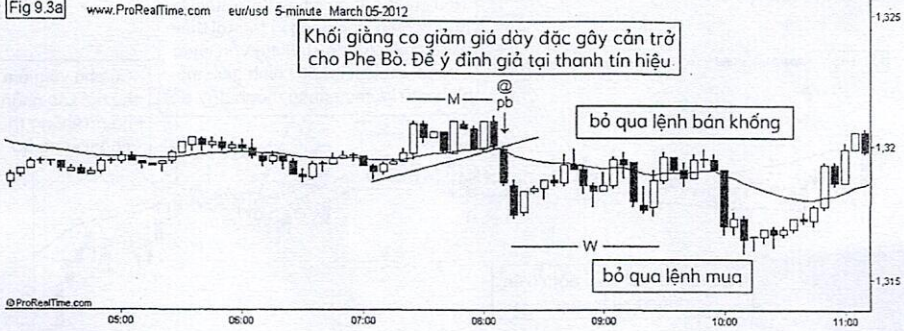

Fig 9.3b

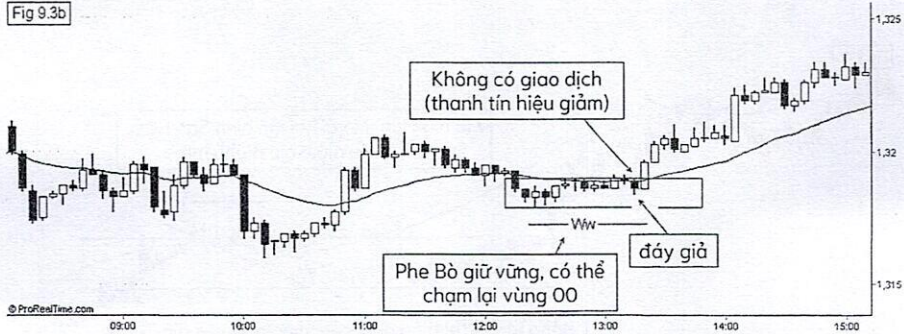

Fig 9.3c

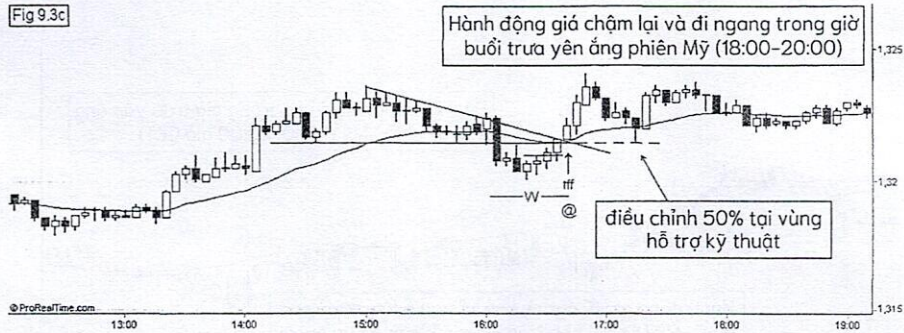

Fig 9.4a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 06-2012

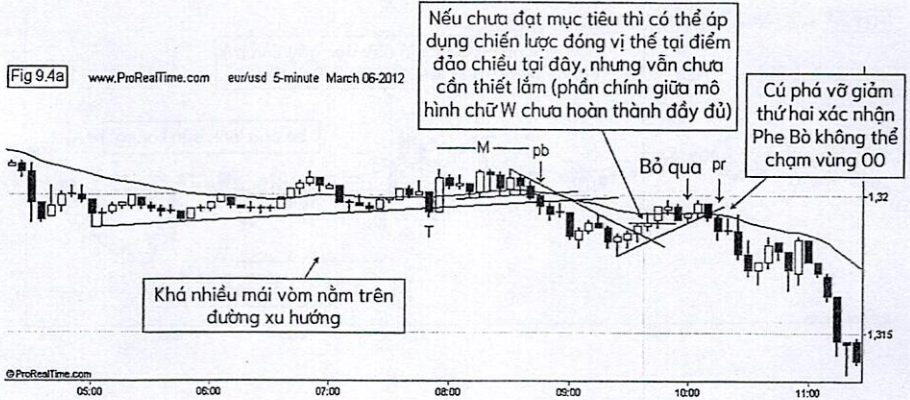

Fig 9.4b

Fig 9.4c

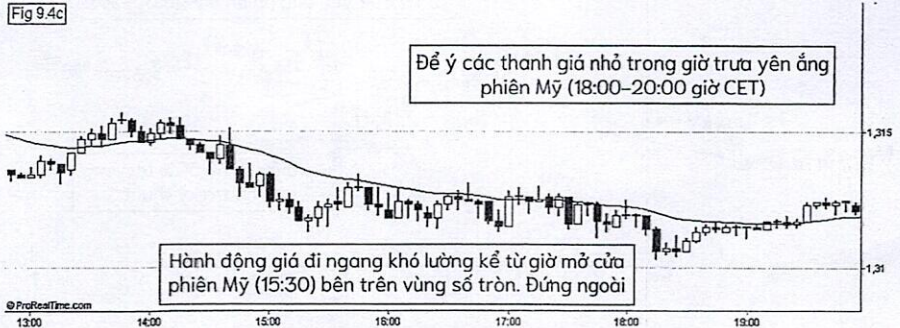

Fig 9.5a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 07-2012

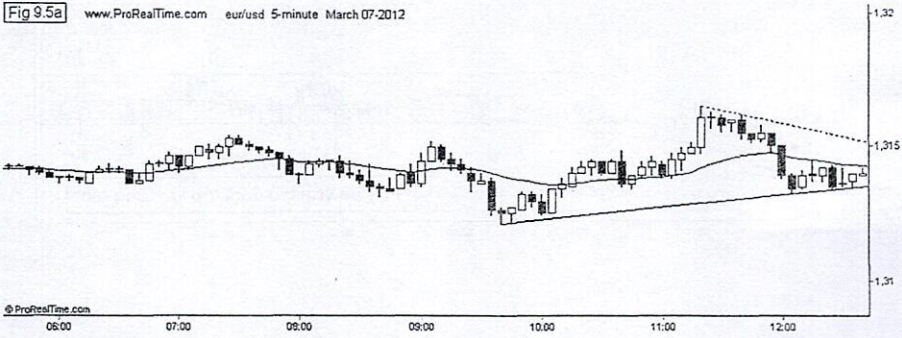

Fig 9.5b

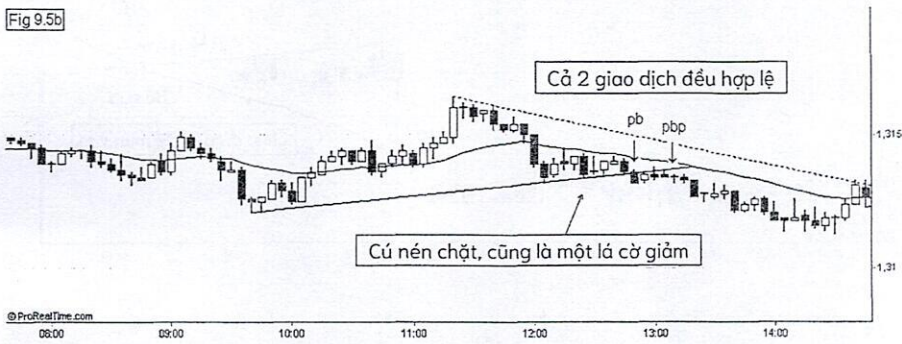

Fig 9.5c

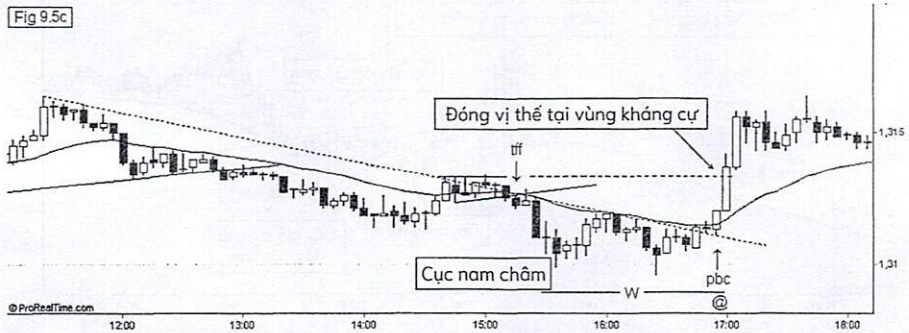

Fig 9.6a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 08-2012

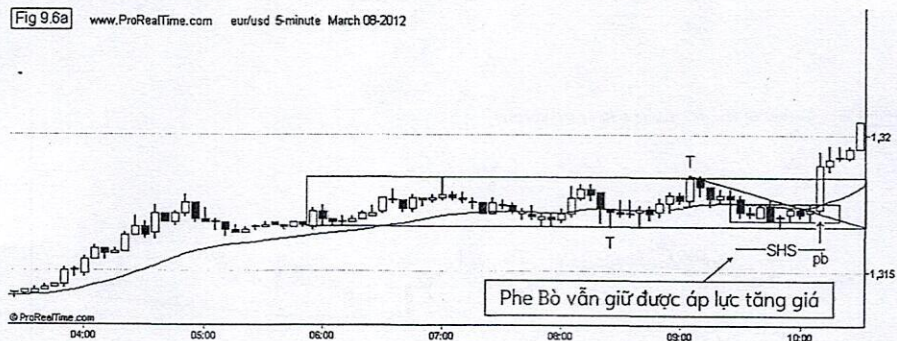

Fig 9.6b

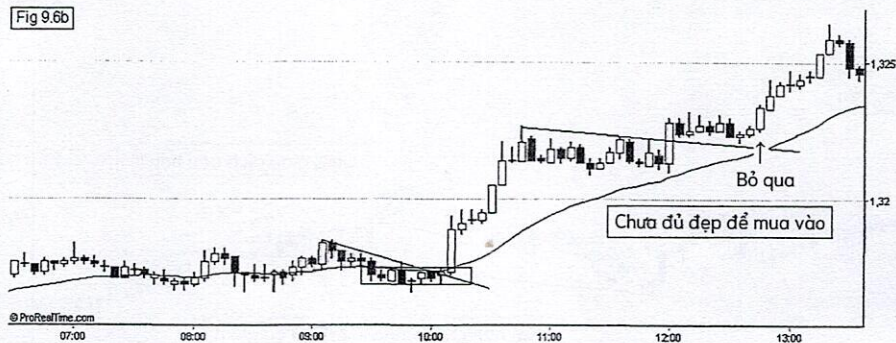
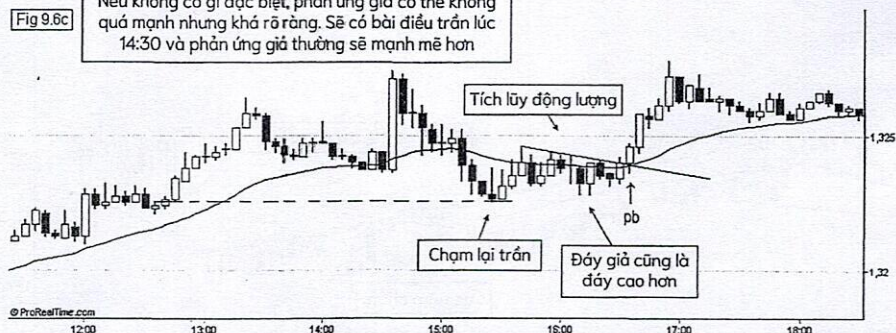

Fig 9.6c

Quyết định Lãi suất của ECB được công bố lúc 13:45. Nếu không có gì đặc biệt, phản ứng giá có thể không quá mạnh nhưng khá rõ ràng. Sẽ có bài điều trần lúc 14:30 và phản ứng giá thường sẽ mạnh mẽ hơn

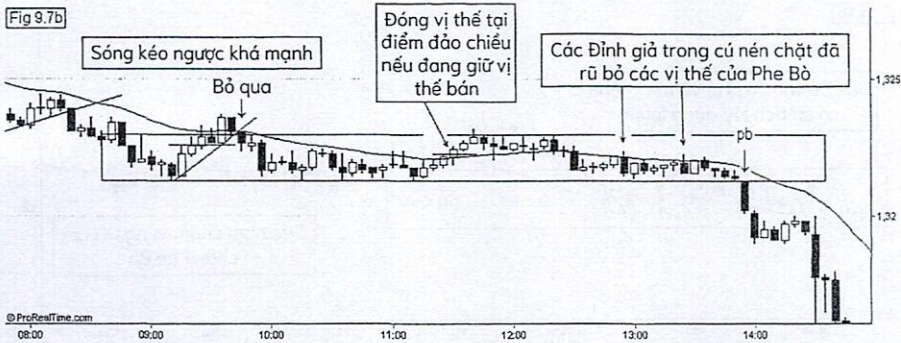
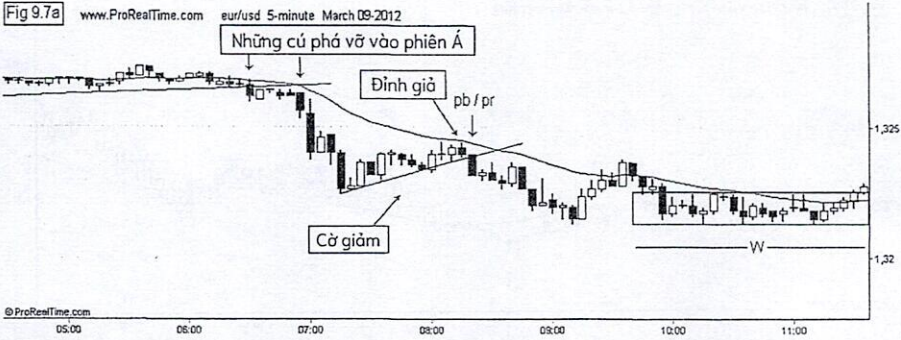

Fig 9.8a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 12-2012

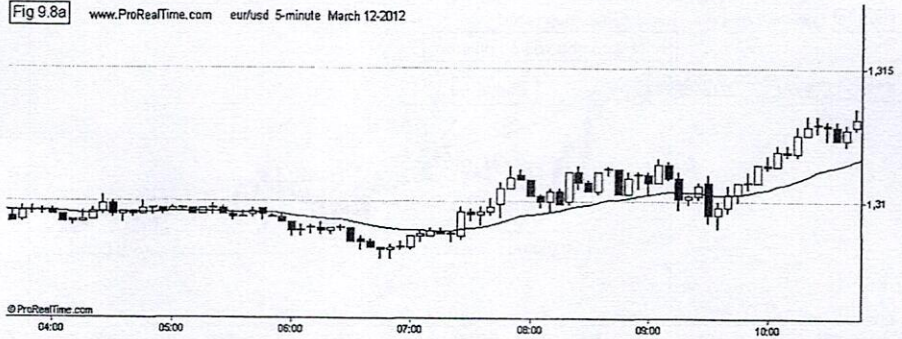

Fig 9.8b

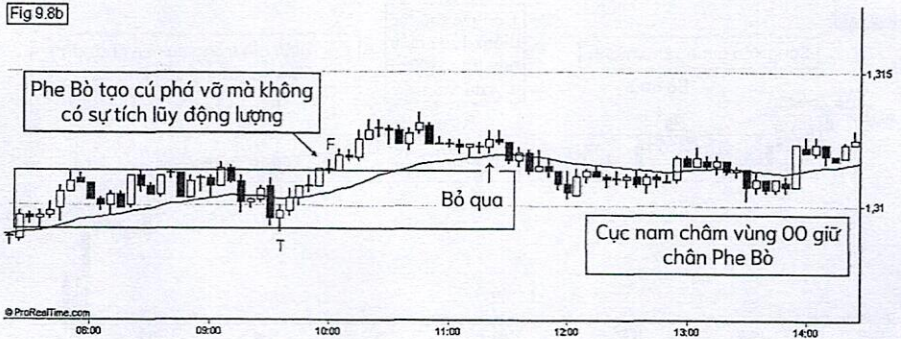

Fig 9.8c

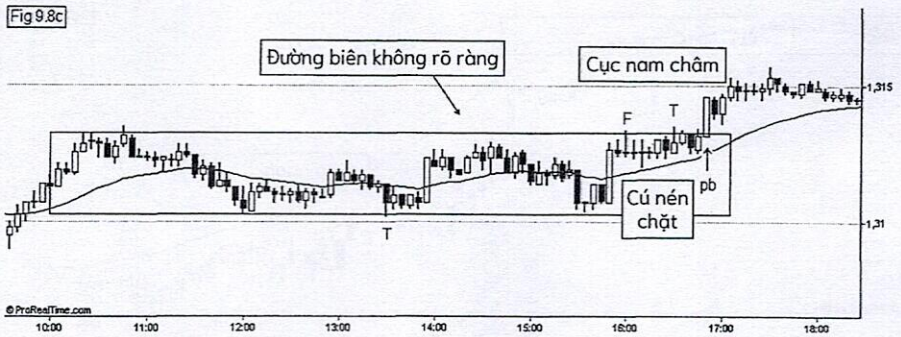

Fig 9.9a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 13-2012

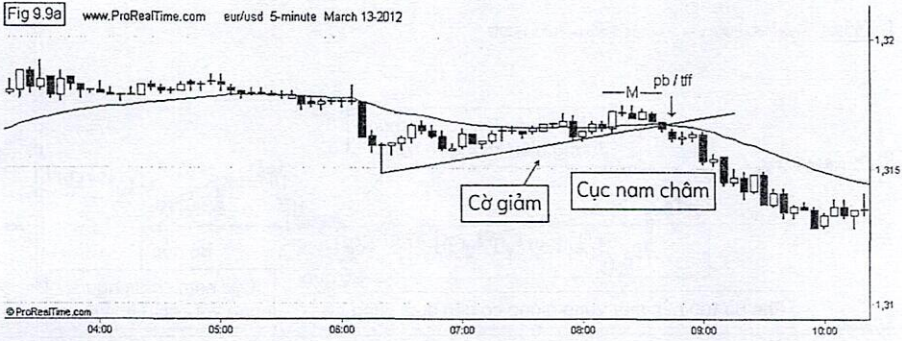

Fig 9.9b

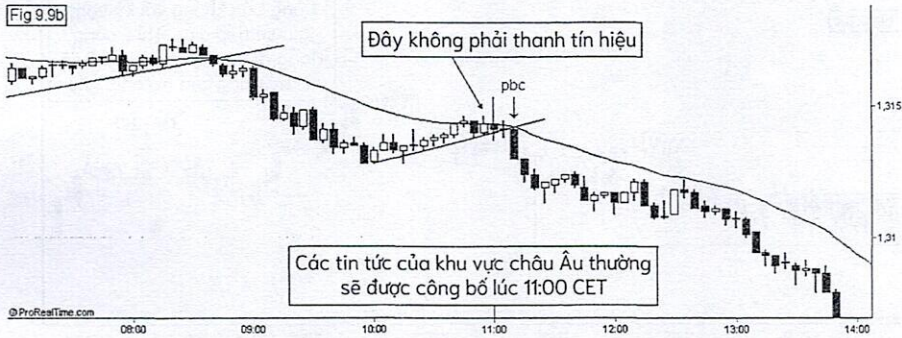

Fig 9.9c

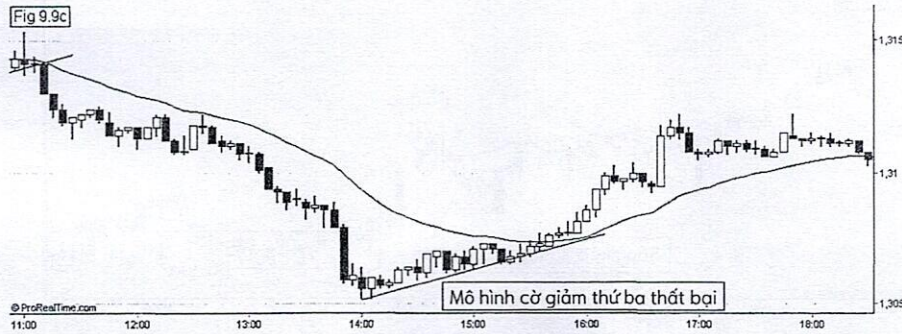

Fig 9.10a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 14-2012

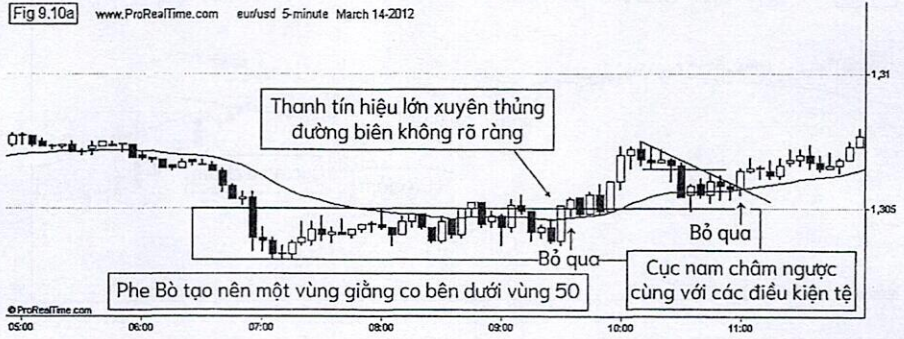

Fig 9.10b

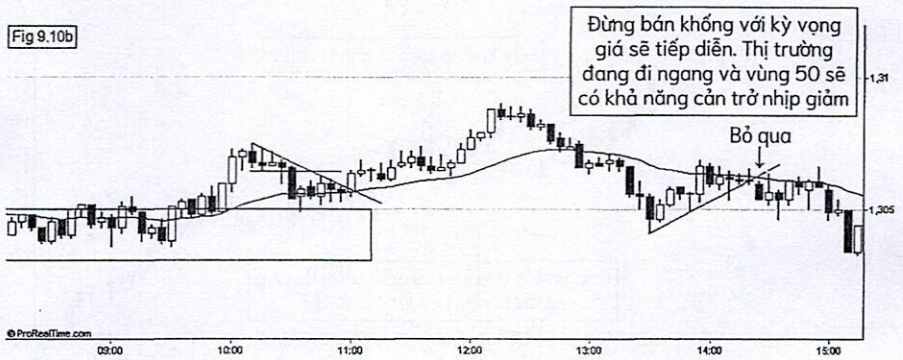

Fig 9.10c

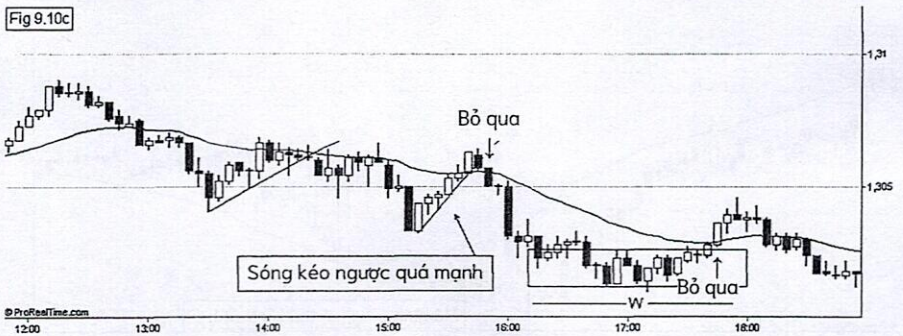

Fig 9.11a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 15-2012

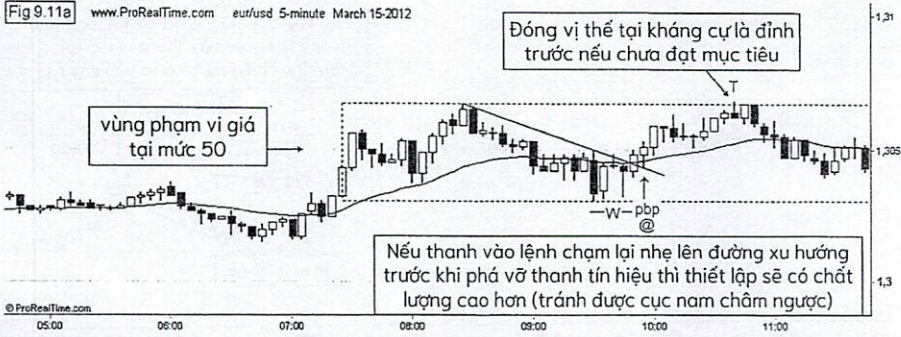

Fig 9.11b

Fig 9.11c

Fig 9.12a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 16-2012

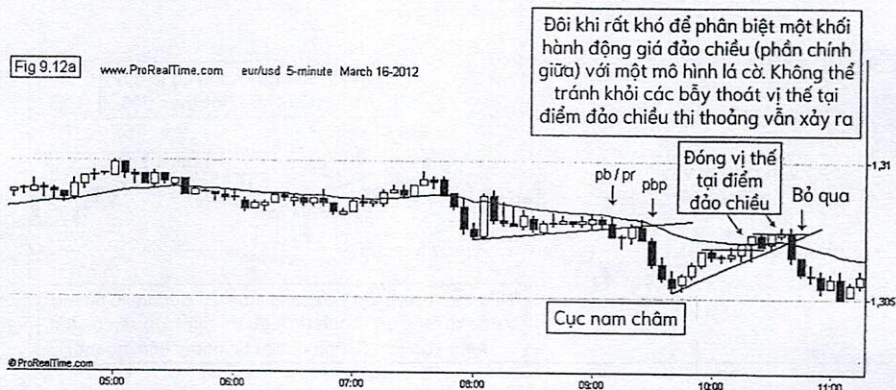

Fig 9.12b

Fig 9.12c

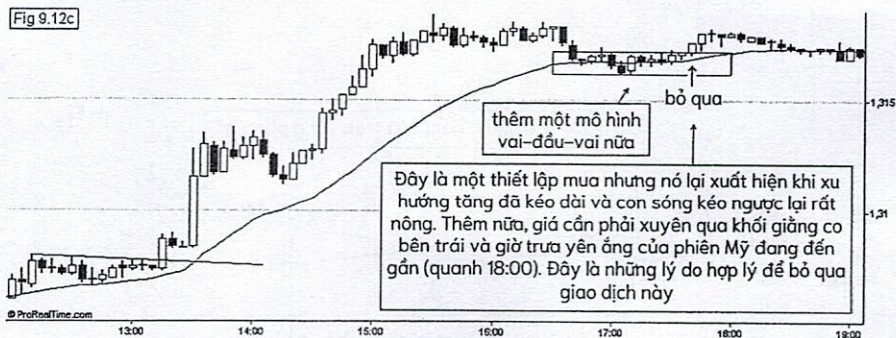

Fig 9.13a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 19-2012

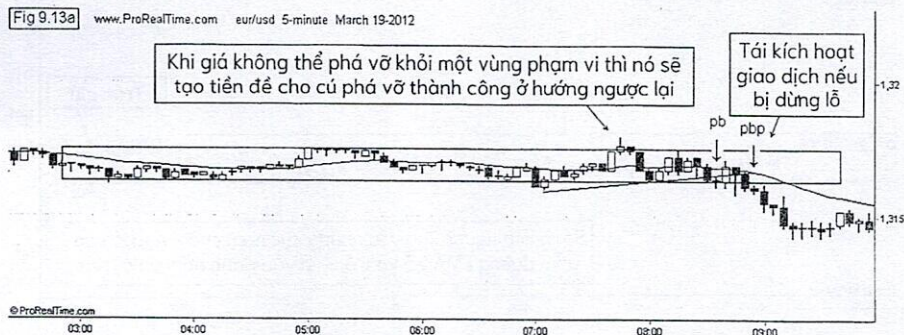

Fig 9.13b

Fig 9.13c

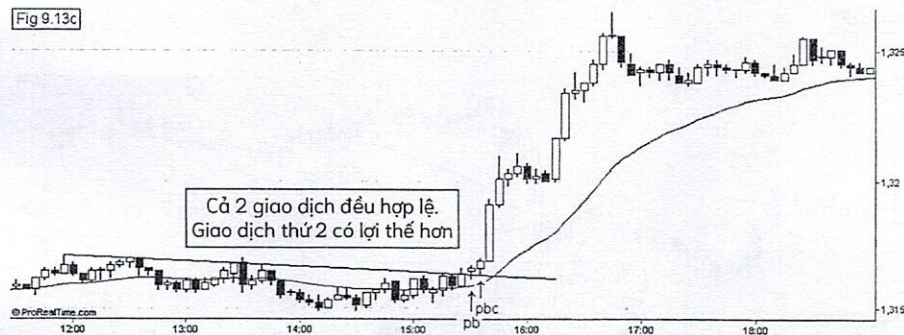

Fig 9.14a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 20-2012

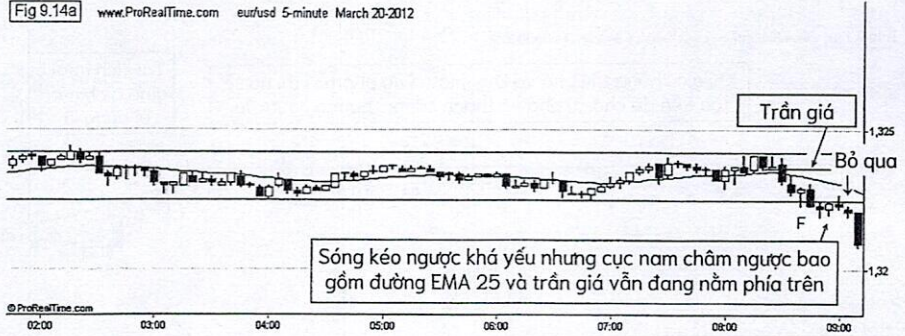

Fig 9.14b ProRealTime.com

Fig 9.14c

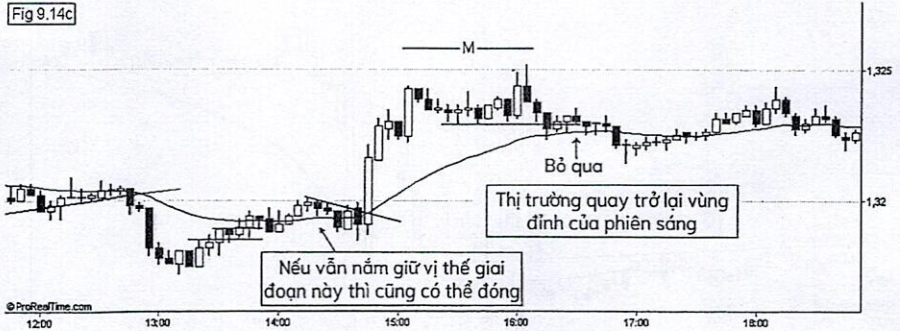

Fig 9.15a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 21-2012

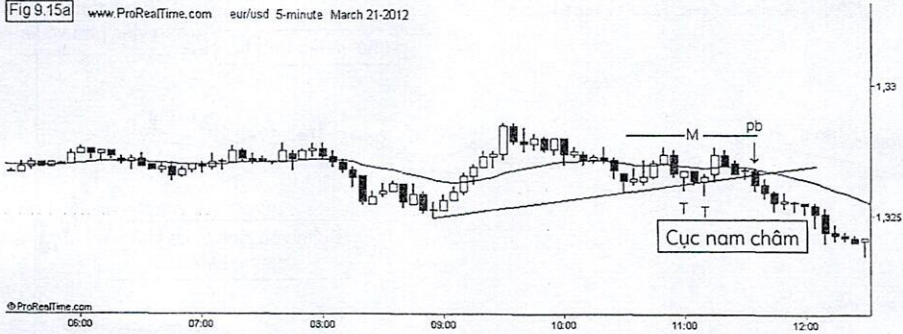

Fig 9.15b

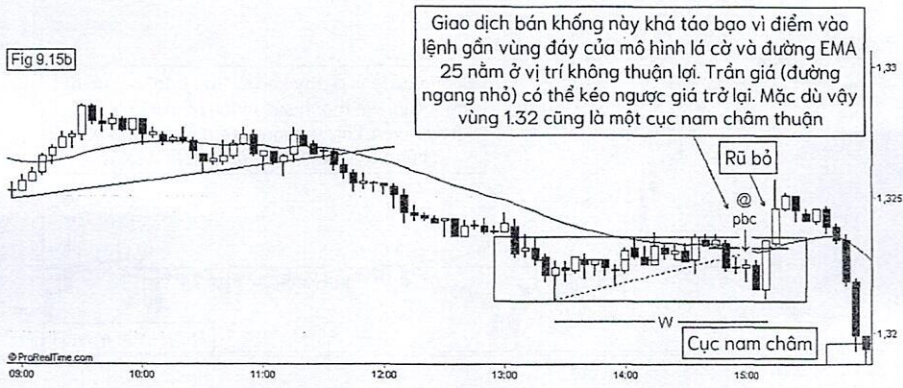
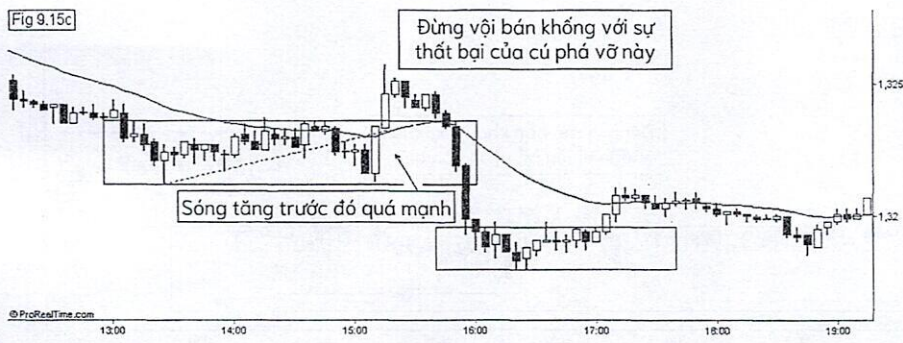

Fig 9.15c

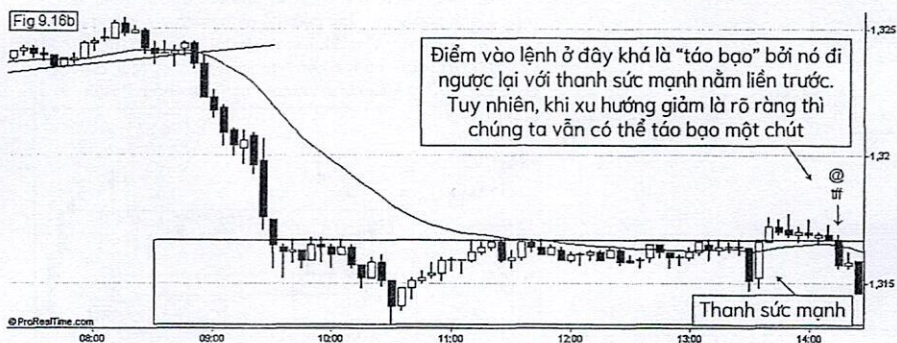
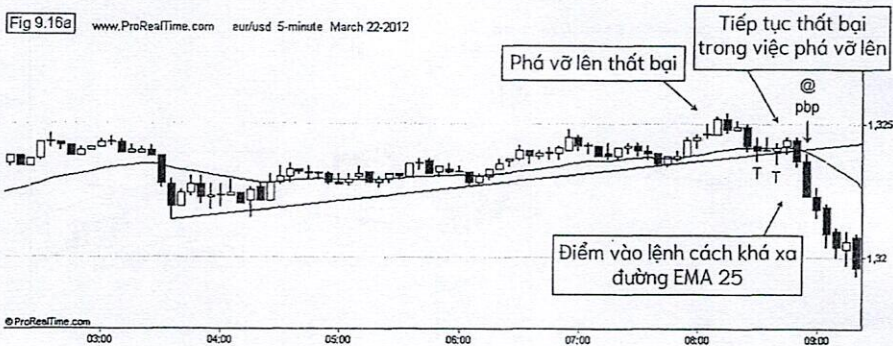

Fig 9.17a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 23-2012

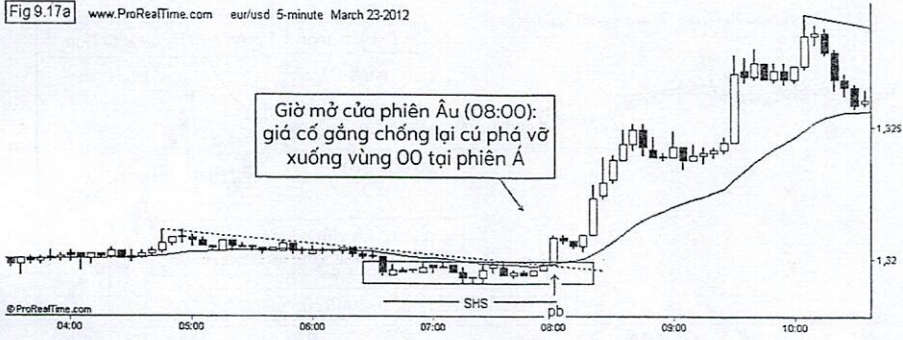

Fig 9.17b

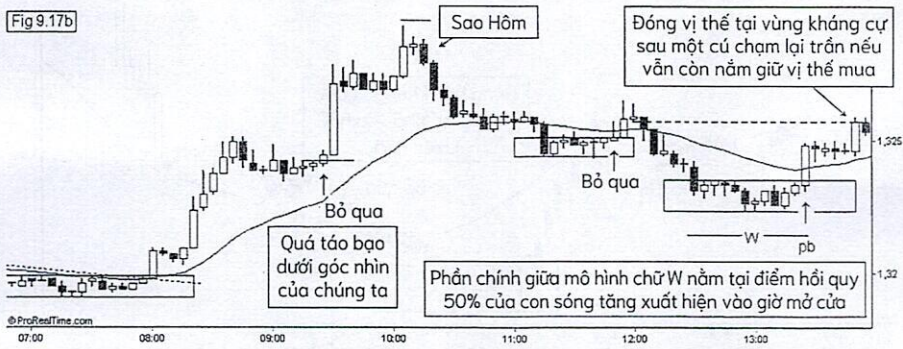
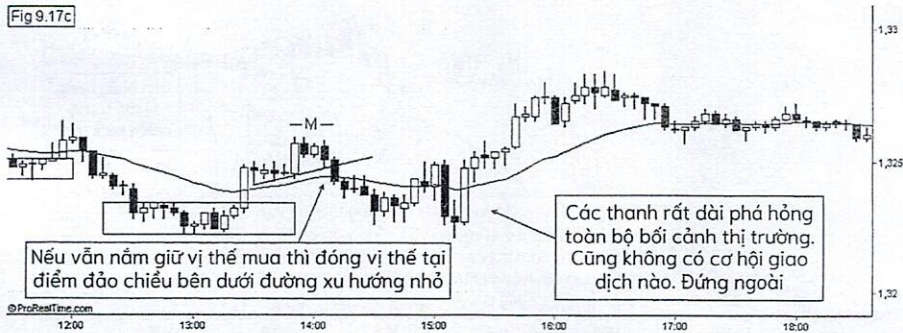

Fig 9.17c

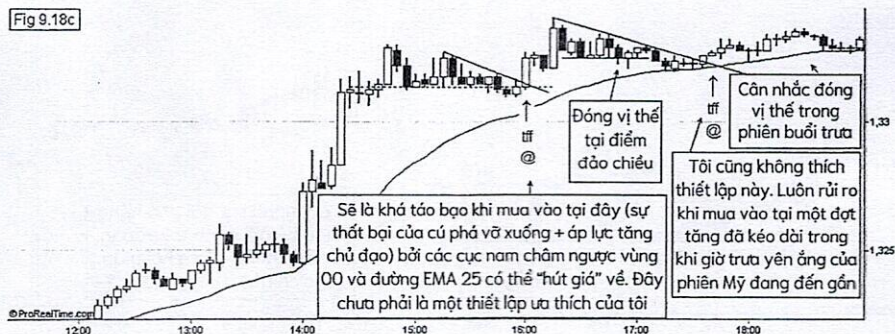
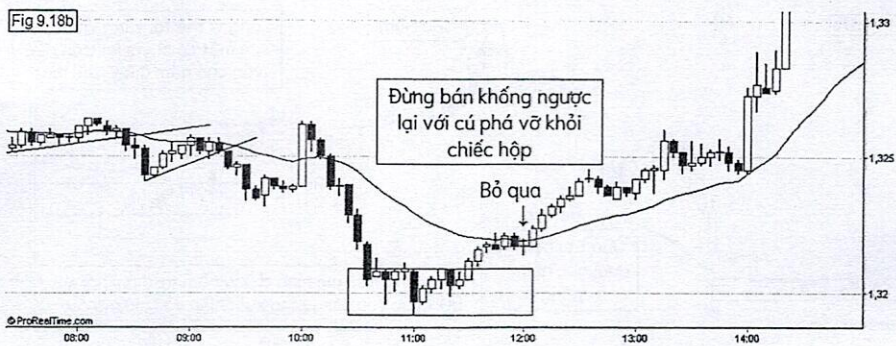
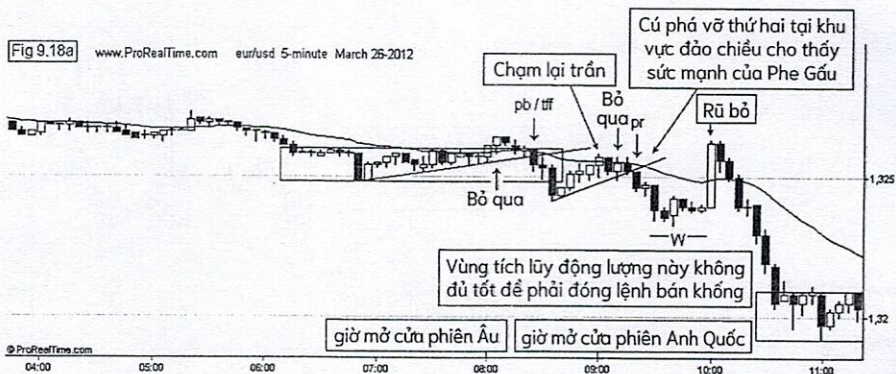

Fig 9.19a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 27-2012

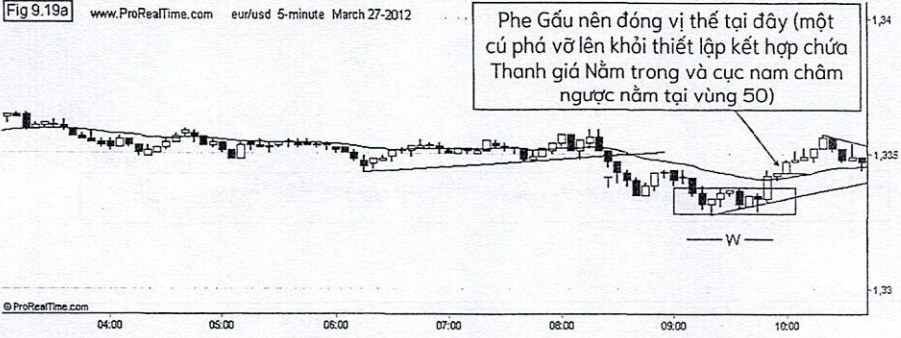

Fig 9.19b

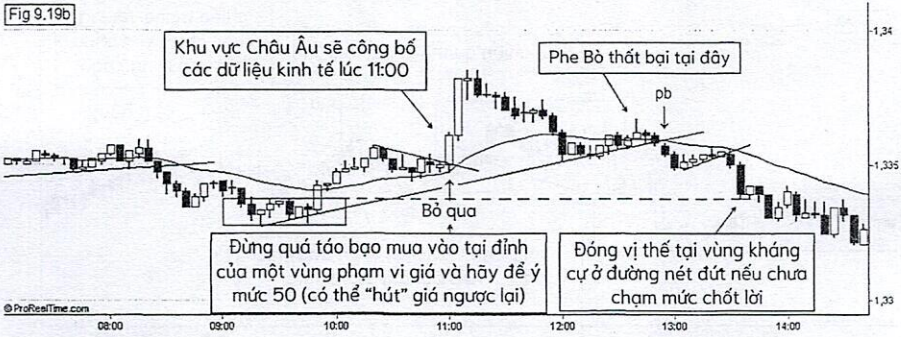

Fig 9.19c

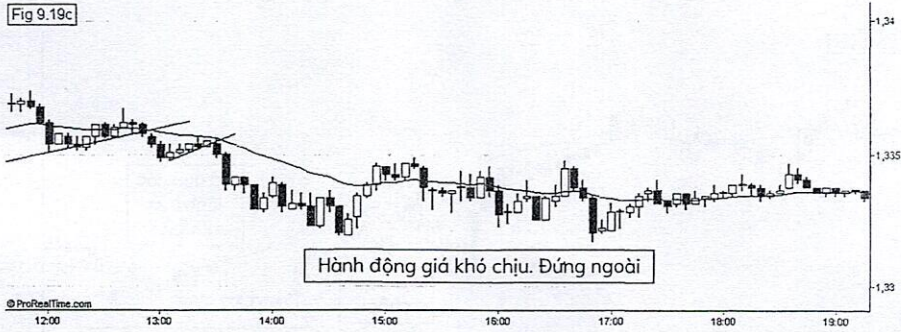

Fig 9.20a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 28-2012

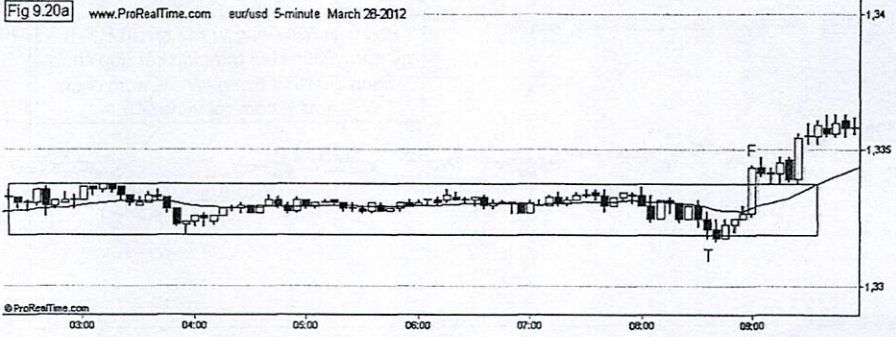

Fig 9.20b

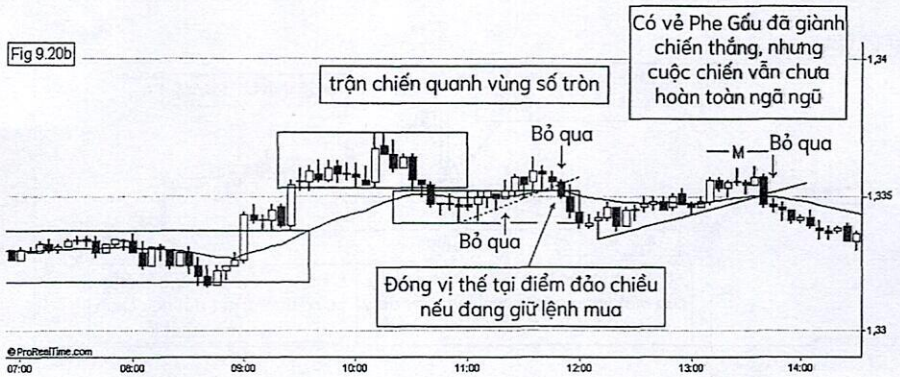

Fig 9.20c

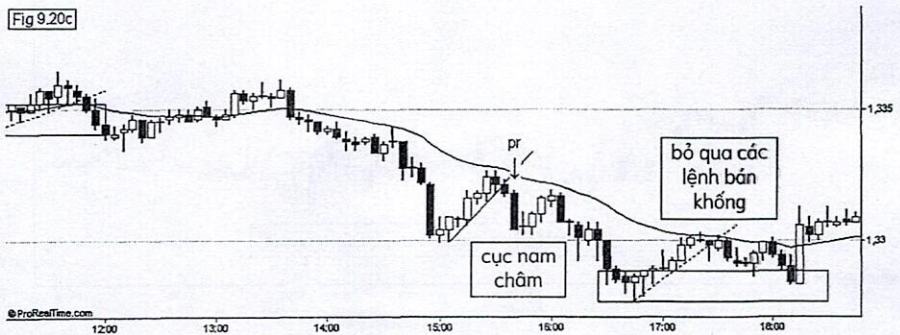

Fig 9.21a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 29-2012

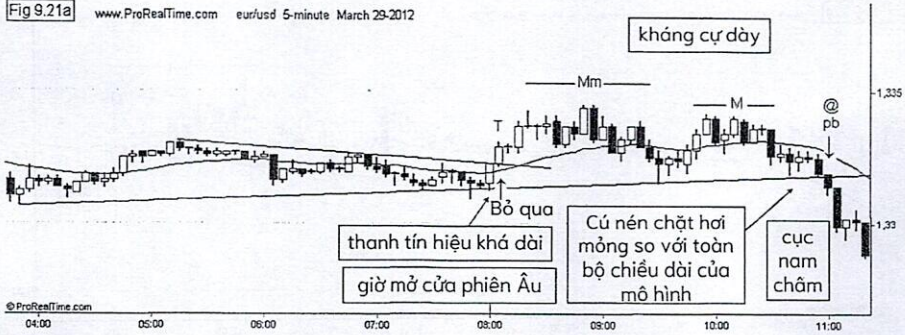

Fig 9.21b

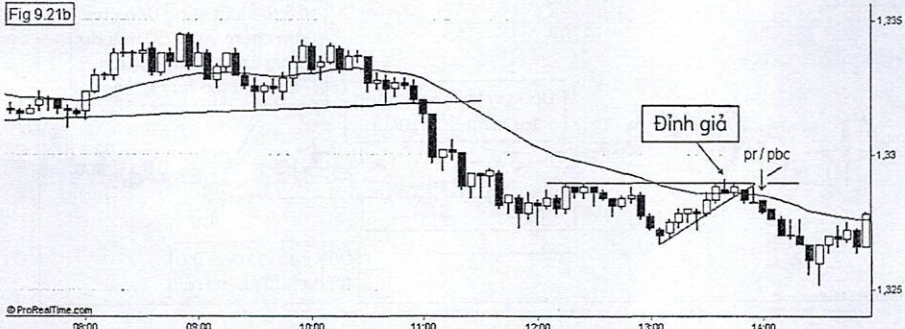

Fig 9.21c

Fig 9.22a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute March 30-2012

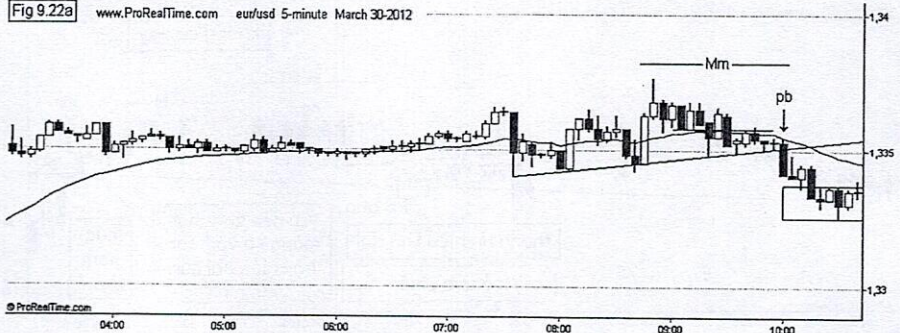

Fig 9.22b

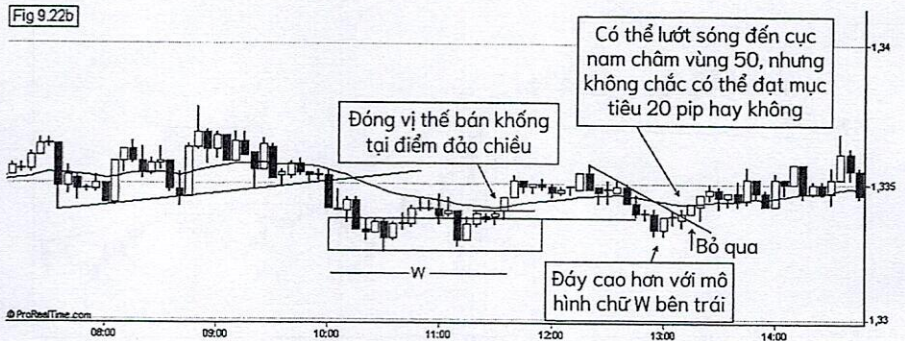

Fig 9.22c

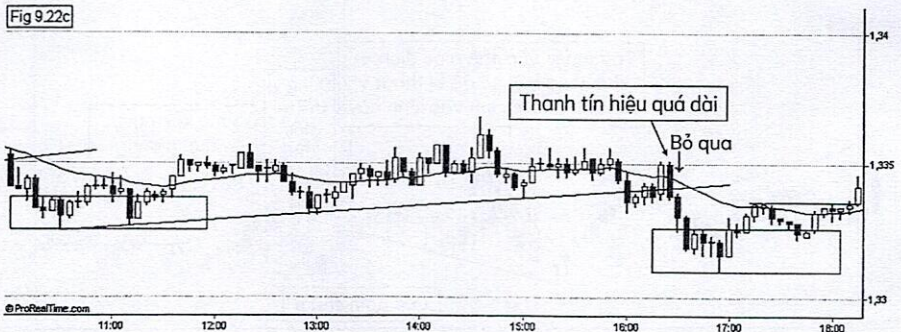

Fig 9.23a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 02-2012

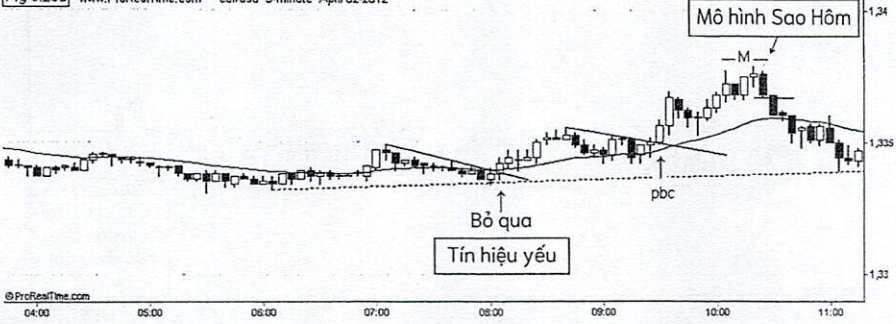
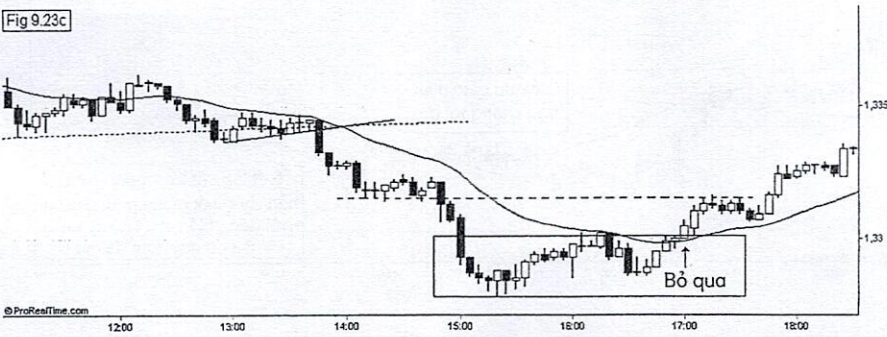

Fig 9.23b

Fig 9.23c

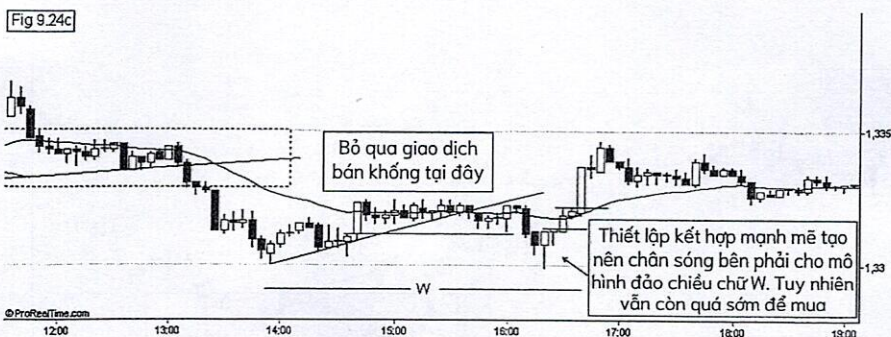
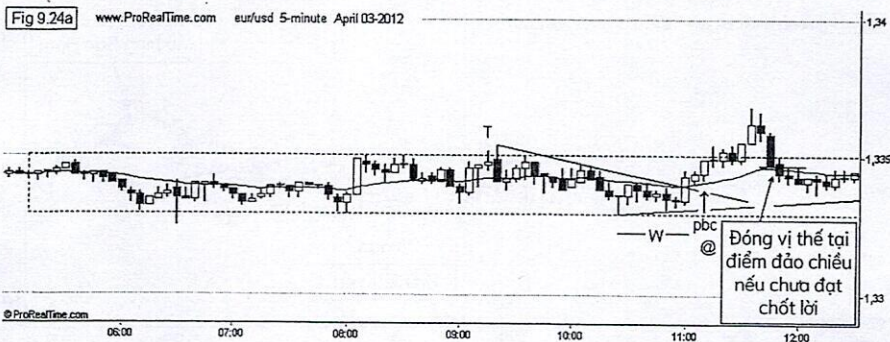

Fig 9.25a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 04-2012

Fig 9.25b

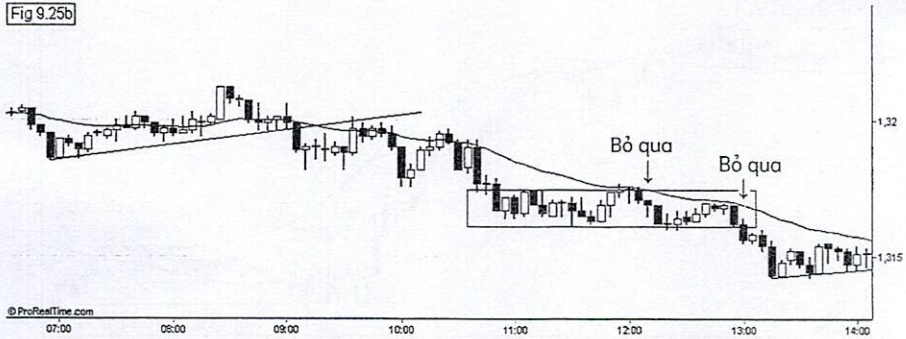
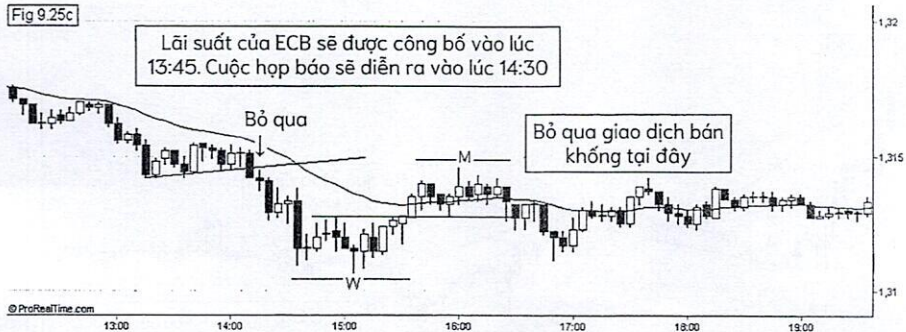

Fig 9.25c

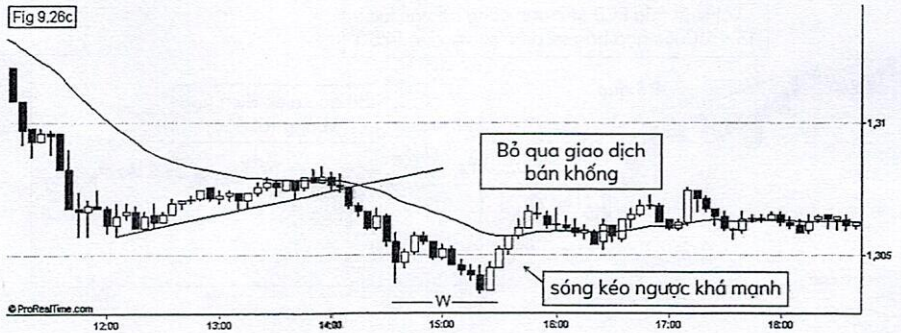
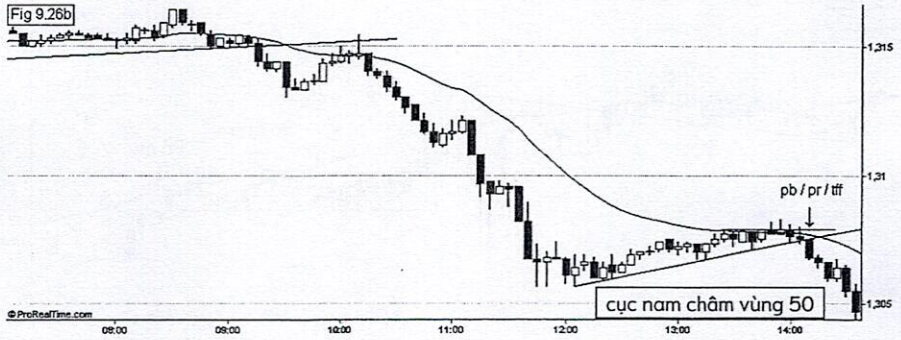
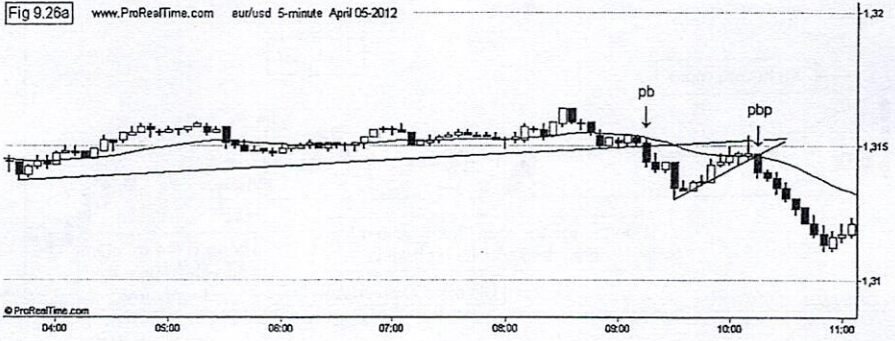

Fig 9.27a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 06-2012

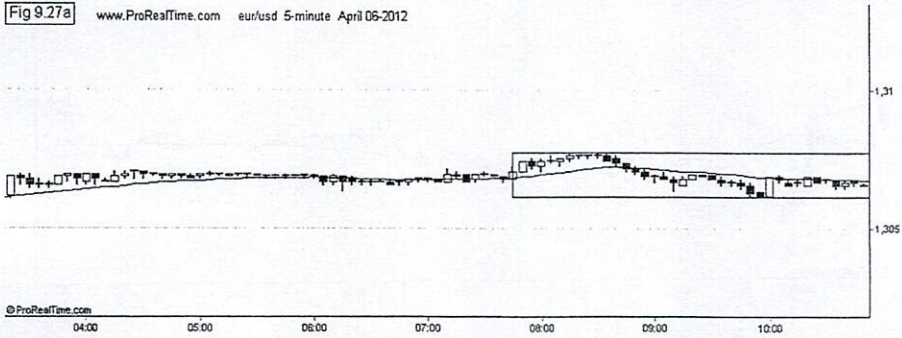

Fig 9.27b

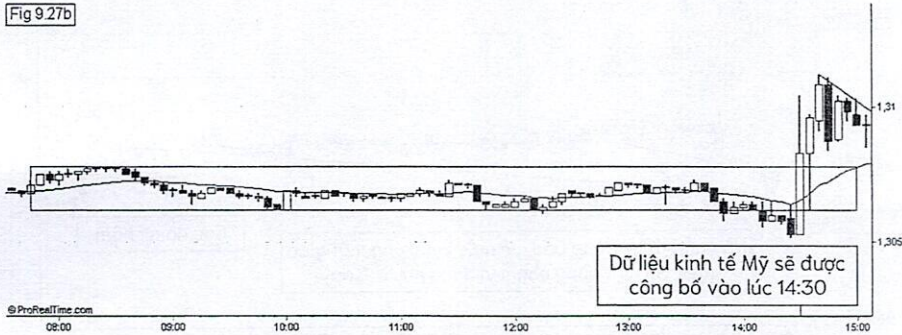

Fig 9.27c

Những cú tăng/giảm được gây nên bởi tin tức khiến cho đồ thị trông rất khó coi. Trong phần lớn trường hợp, tốt nhất là chúng ta không nên giao dịch, đặc biệt khi tin tức khiến xu hướng giá chuyển từ giảm sang tăng (và ngược lại). Không nhiều nhà giao dịch kỳ vọng vào sự tiếp diễn, khiến cho khả năng tiếp diễn giảm còn rất thấp

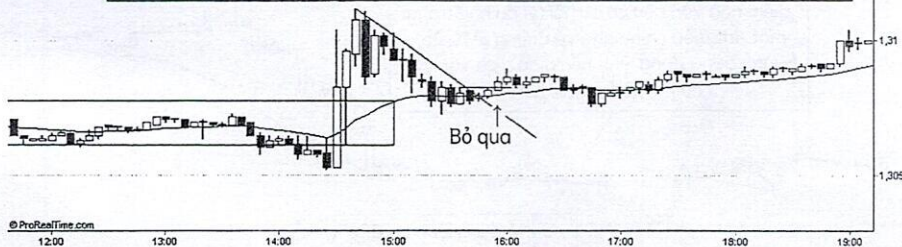

Fig 9.28a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 09-2012

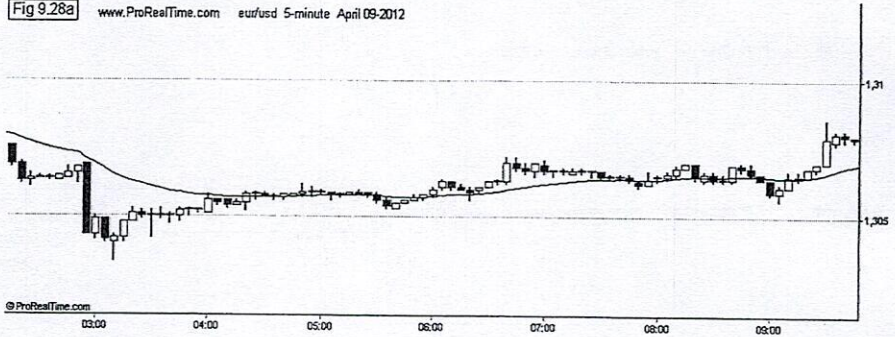

Fig 9.28b

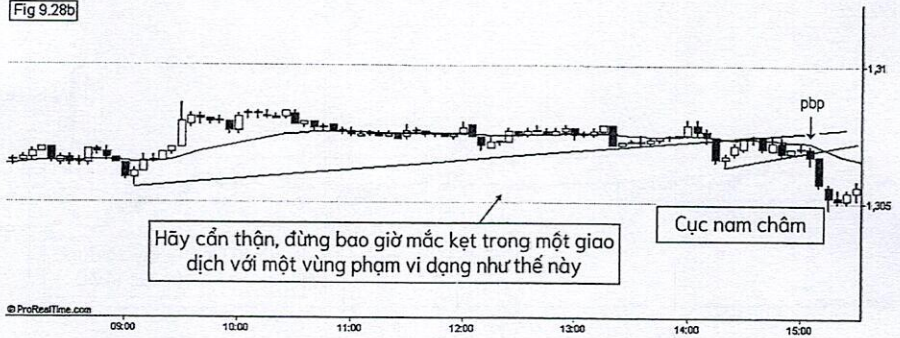

Fig 9.28c

Fig 9.29a www.ProRealTime.com eur-usd 5/minute April 10-2012

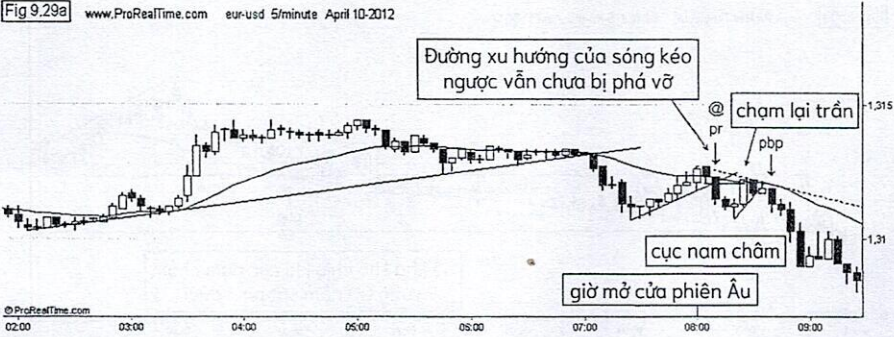

Fig 9.29b

Fig 9.29c

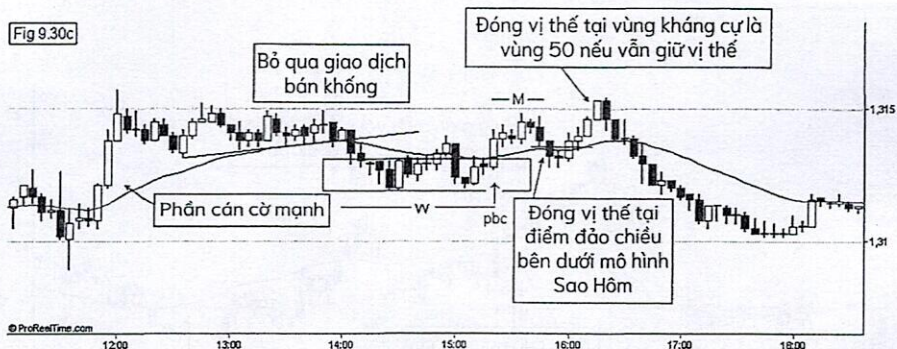
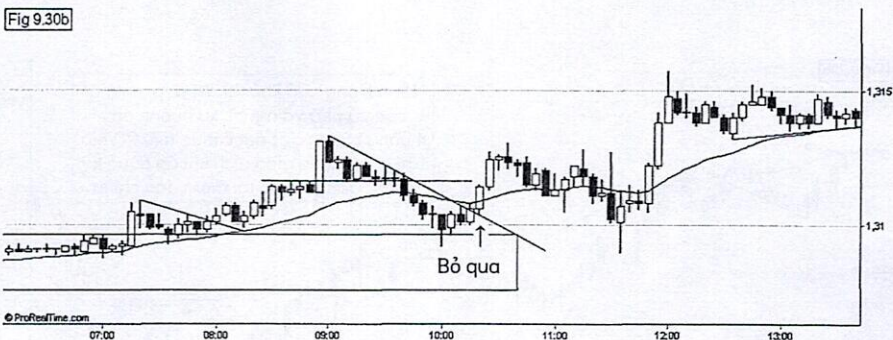
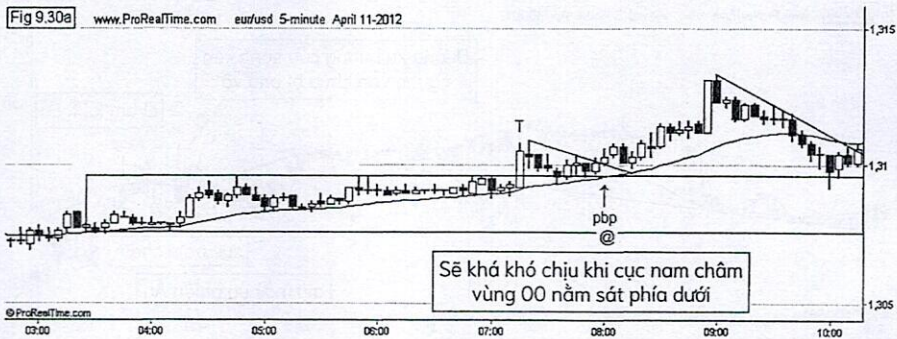

Fig 9.31a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 12-2012

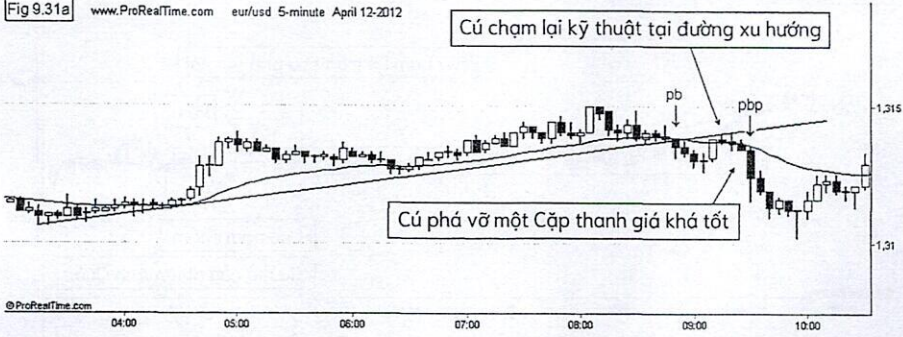

Fig 9.31b

Fig 9.31c

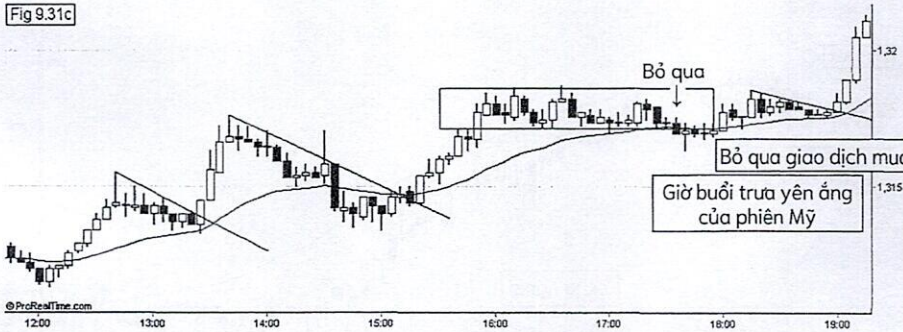

Fig 9.32a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 13-2012

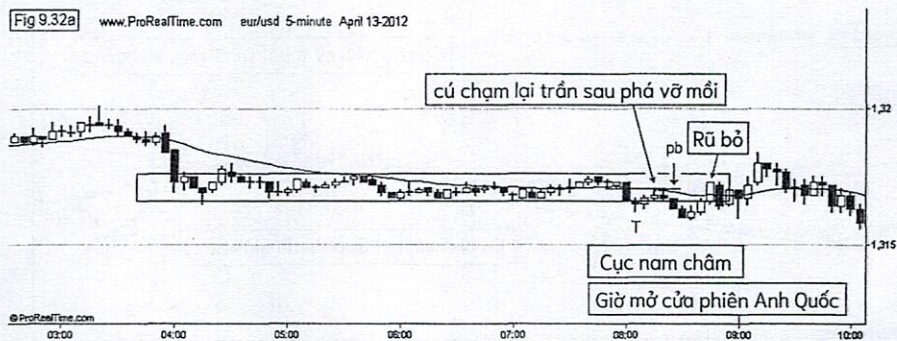

Fig 9.32b

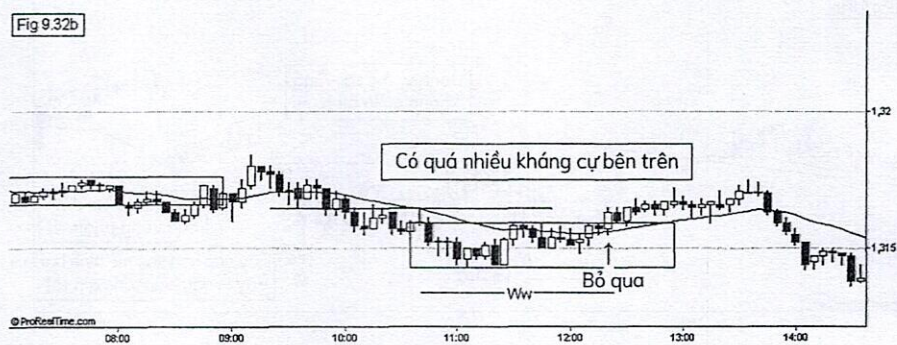

Fig 9.32c

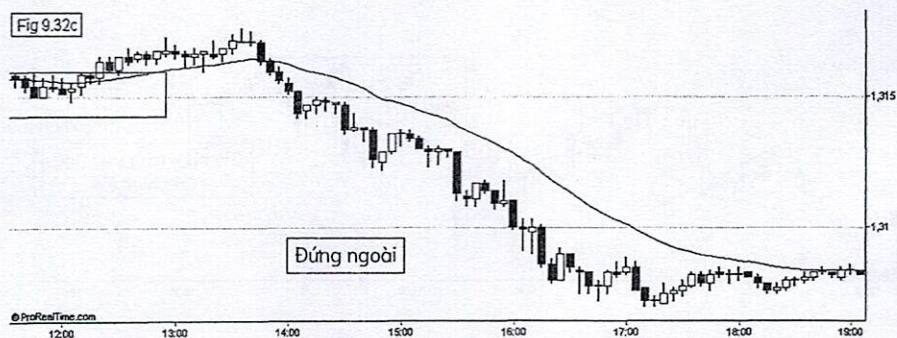

Fig 9.33a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 16-2012

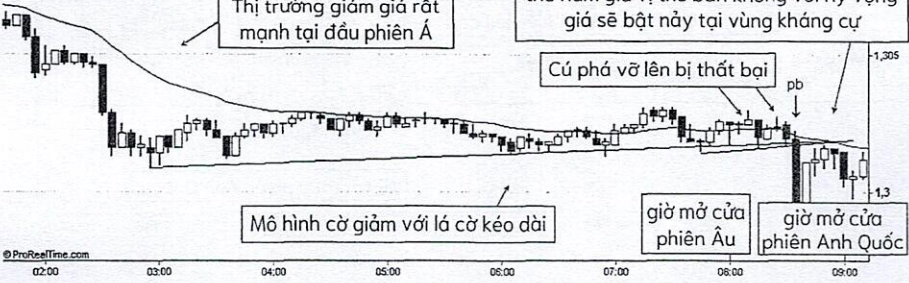

Fig 9.33b

Fig 9.33c

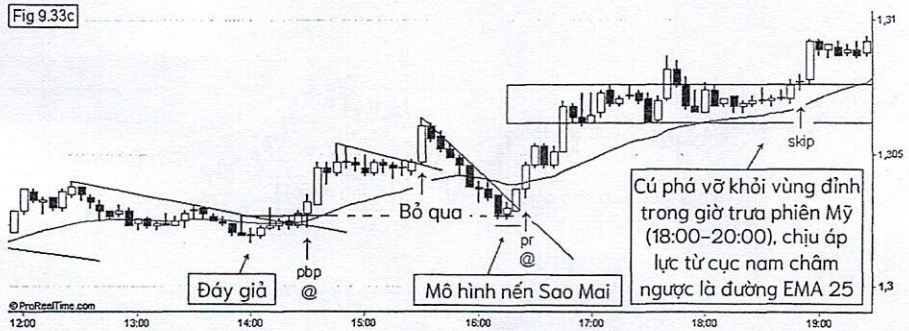

Fig 9.34a www.ProRealtime.com eur/usd 5-minute April 17-2012

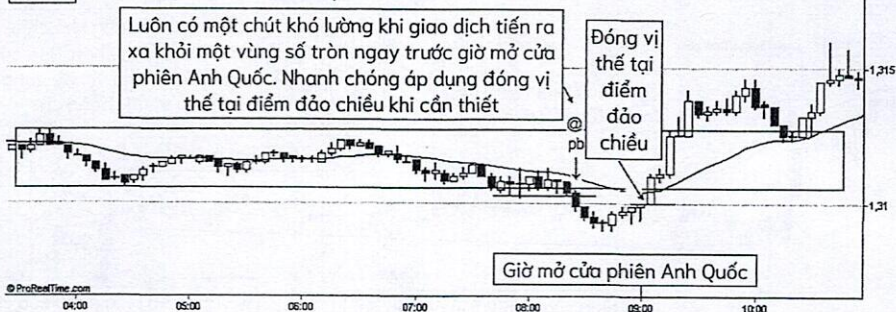

Fig 9.34b

Fig 9.34c

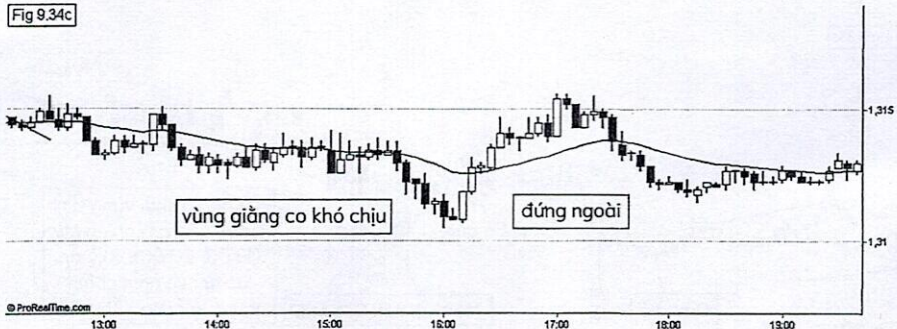

Fig 9.35a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 18-2012

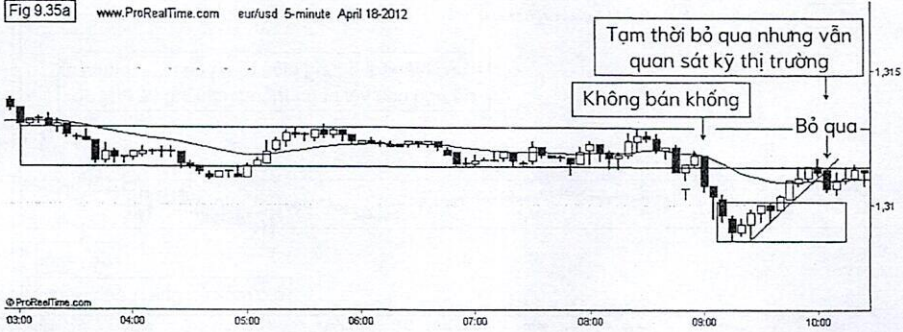

Fig 9.35b

Fig 9.35c

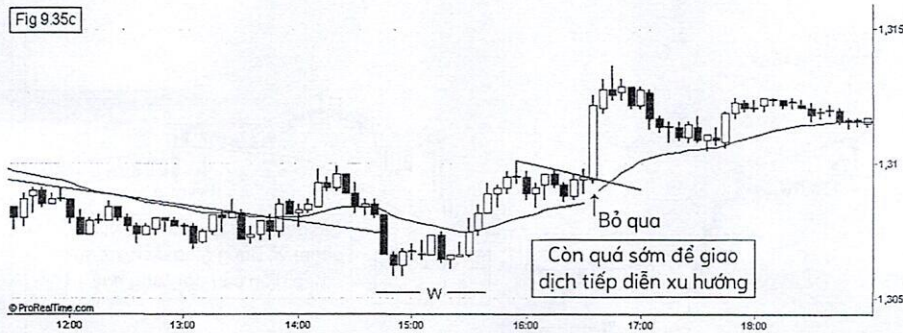

Fig 9.36a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 19-2012

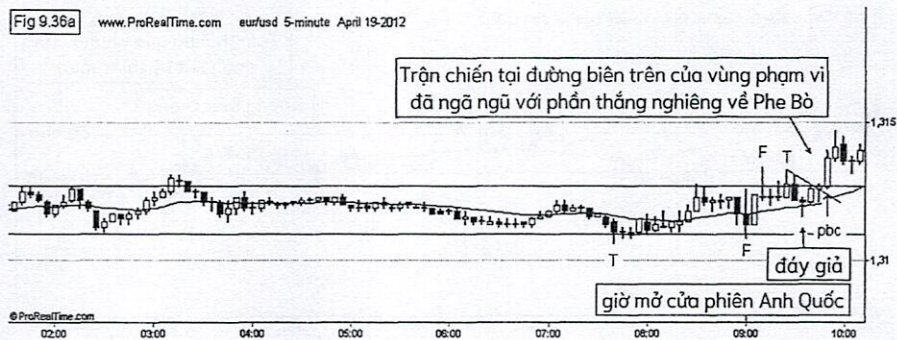

Fig 9.36b

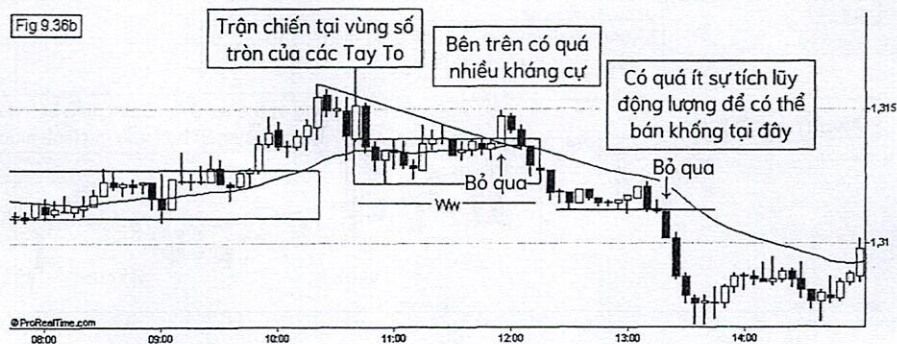

Fig 9.36c

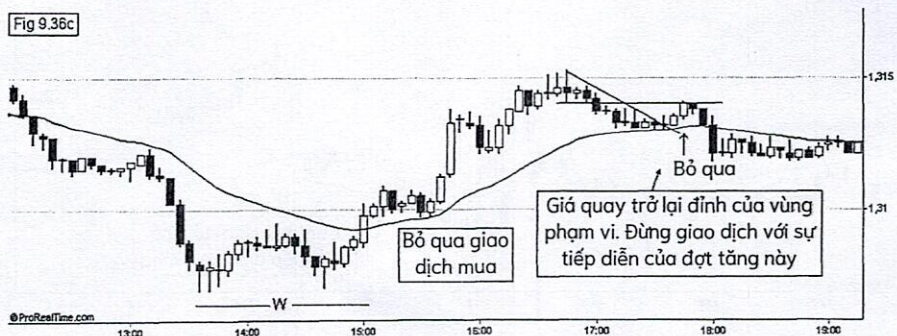

Fig 9.37a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 20-2012

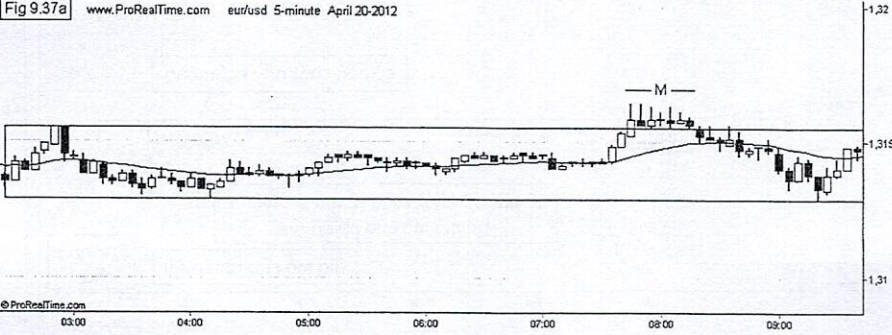

Fig 9.37b

Các nhà giao dịch đối lập rất thích bán khống với các mô hình chữ M này với kỳ vọng giá sẽ giảm trở lại vùng 50

Fig 9.37c

Mô hình Sao Hôm

cần nhắc đóng lệnh nếu bạn vẫn còn giữ các lệnh mua

Đóng vị thế mua tại điểm đảo chiều nếu vẫn chưa chạm mục tiêu

các đáy giả

Giao dịch với sự thất bại của cú phá vỡ sẽ phát huy tốt nhất hiệu lực tại con sóng kéo ngược đầu tiên đến đường EMA 25 hoặc trong một thị trường có xu hướng mạnh. Còn khi nó được thực hiện tại vùng đỉnh của một phiên giao dịch, với giờ giao dịch buổi trưa sắp đến và cực nam châm ngược bên dưới (vùng 00), tiềm năng cho một cú phá vỡ chất lượng là không cao

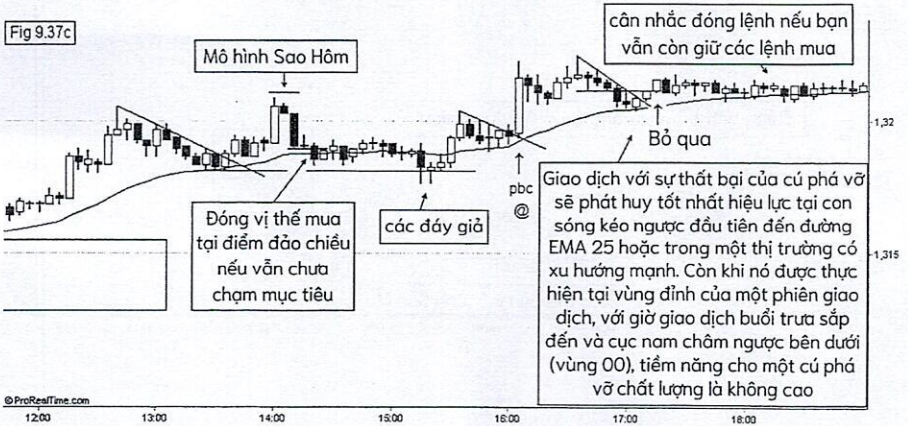

Fig 9.38a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 23-2012

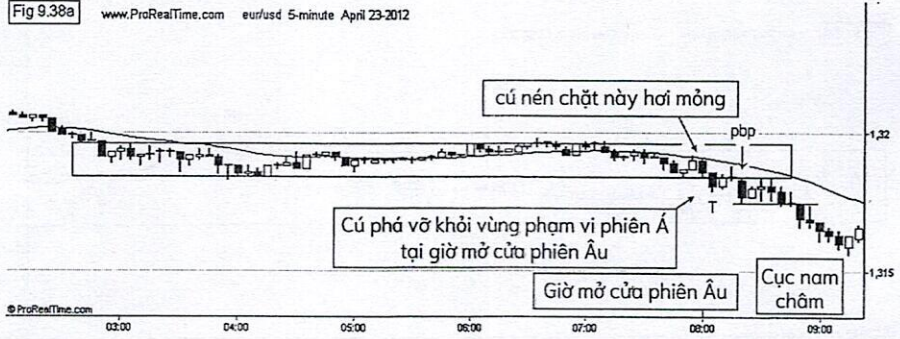

Fig 9.38b

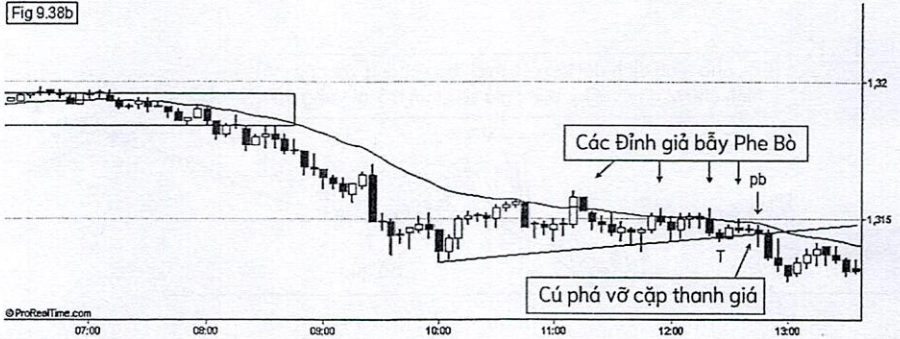

Fig 9.38c

Fig 9.39a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 24-2012

Fig 9.39b

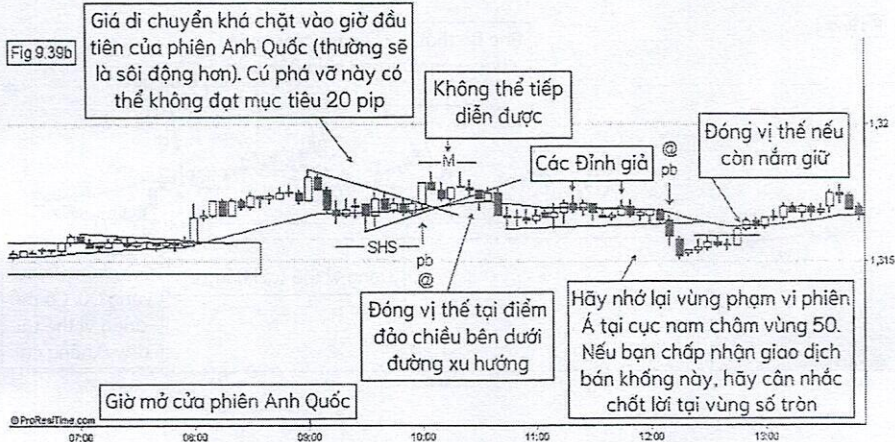

Fig 9.39c

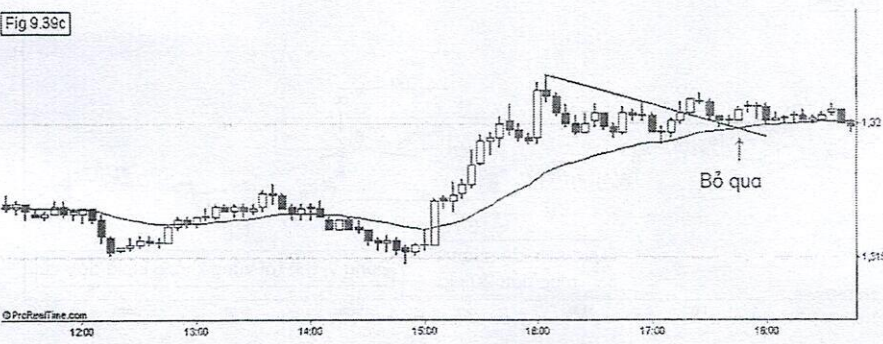

Fig 9.40a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 25-2012

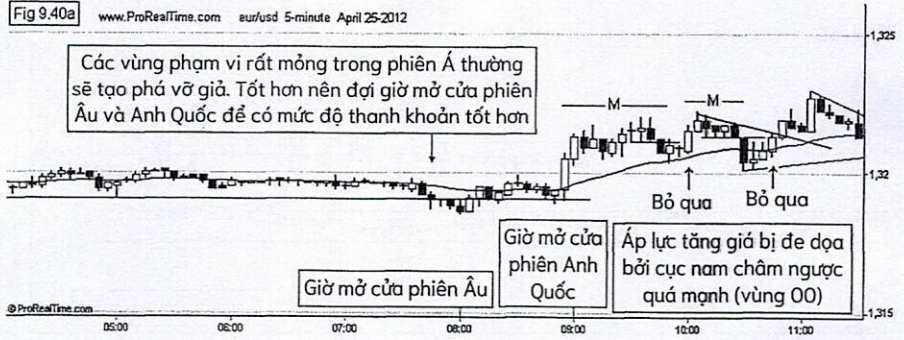

Fig 9.40b

Fig 9.40c

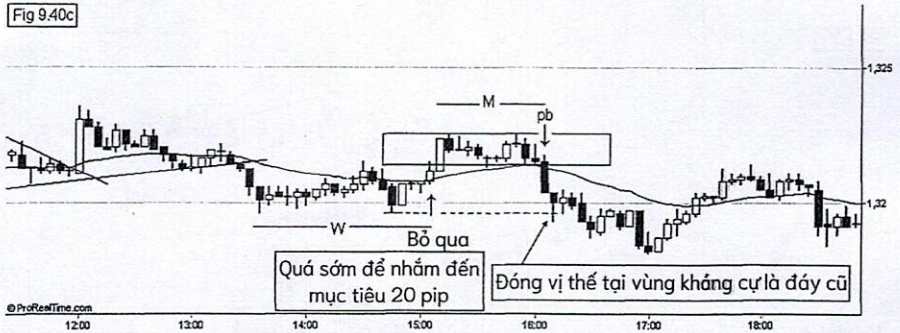

Fig 9.41a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 26-2012

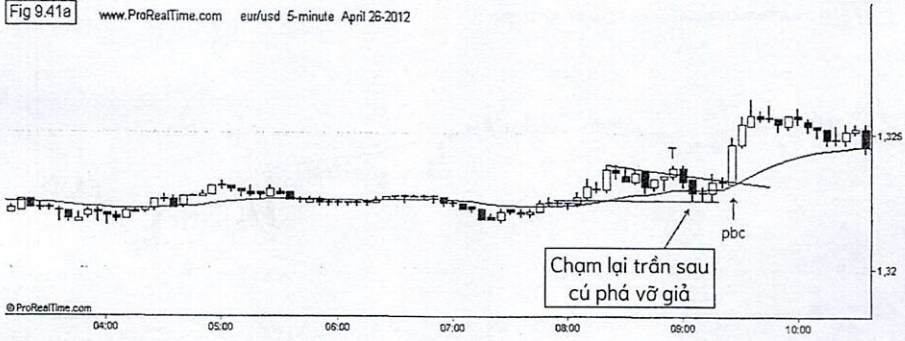

Fig 9.41b

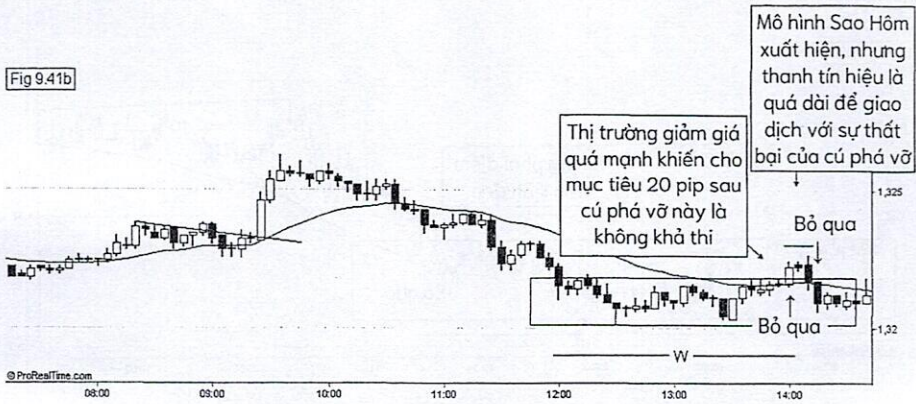

Fig 9.41c

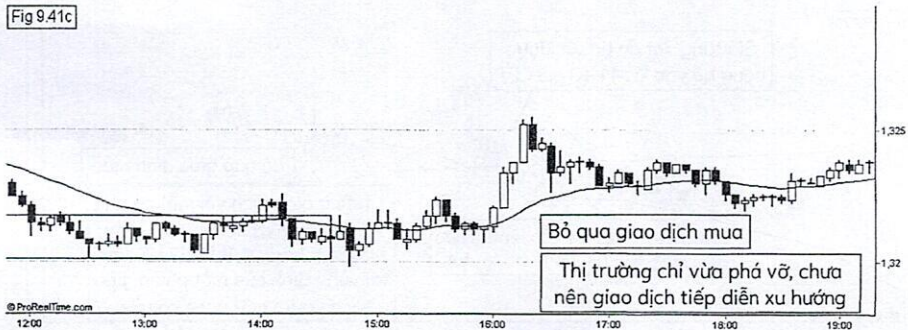

Fig 9.42a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 27-2012

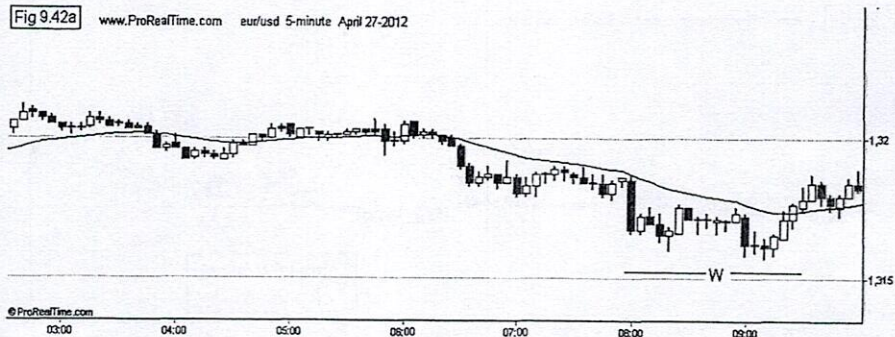

Fig 9.42b

Fig 9.42c

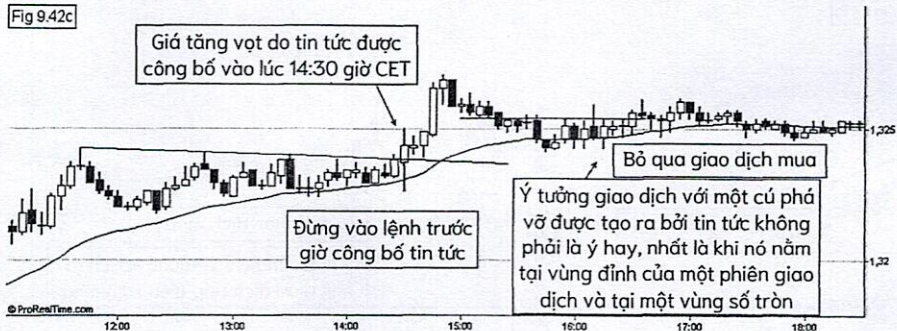

Fig 9.43a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute April 30-2012

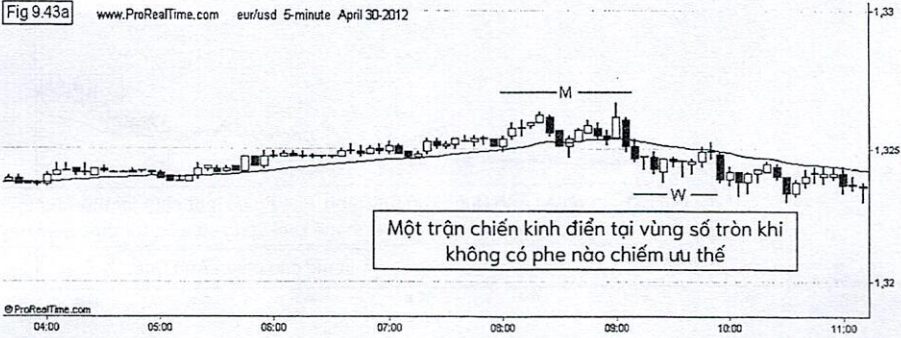

Fig 9.43b

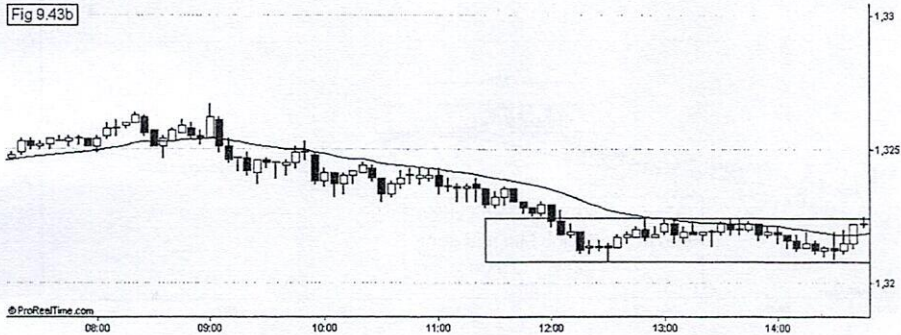

Fig 9.43c

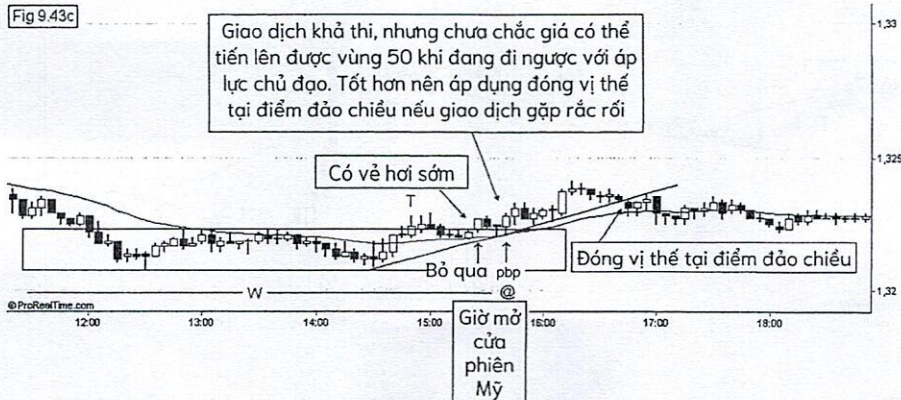

Fig 9.44a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 01-2012

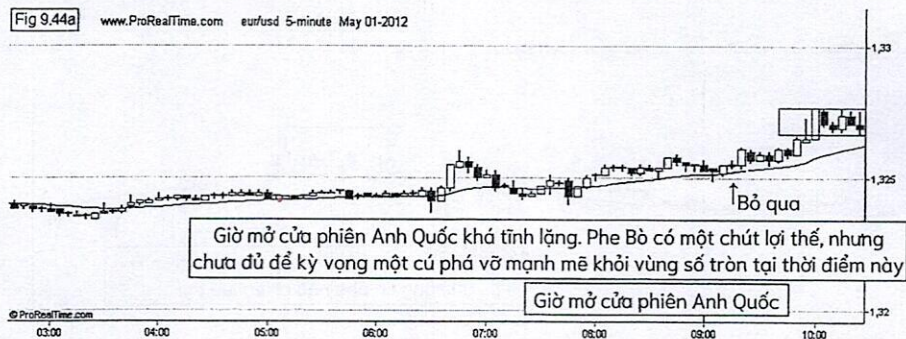

Fig 9.44b

Fig 9.44c

Fig 9.45a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 02-2012

Các thanh giá không thực sự phá vỡ ra khỏi vùng giá nén chặt được tạo ra bởi đường EMA 25 và đường biên dưới của vùng phạm vi. Cần trọng với giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00

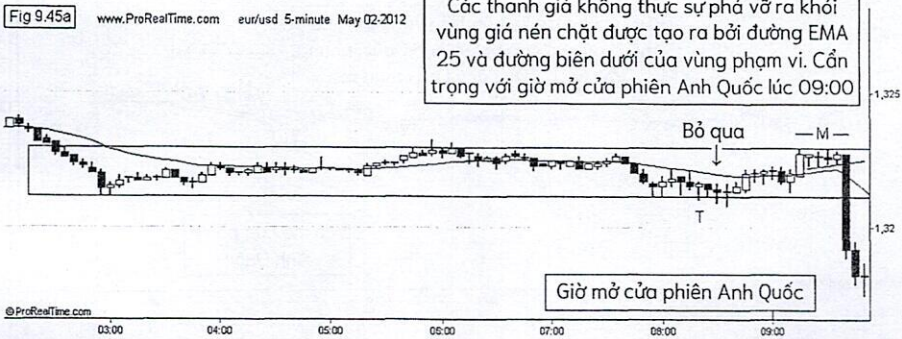

Fig 9.45b

Tốt hơn nên giao dịch với các tín hiệu phá vỡ giả như vậy tại sóng kéo ngược đầu tiên đến đường EMA 25 và một cực nam châm thuận (nếu có)

Đứng ngoài

Cực nam châm ngược mạnh tại vùng 50

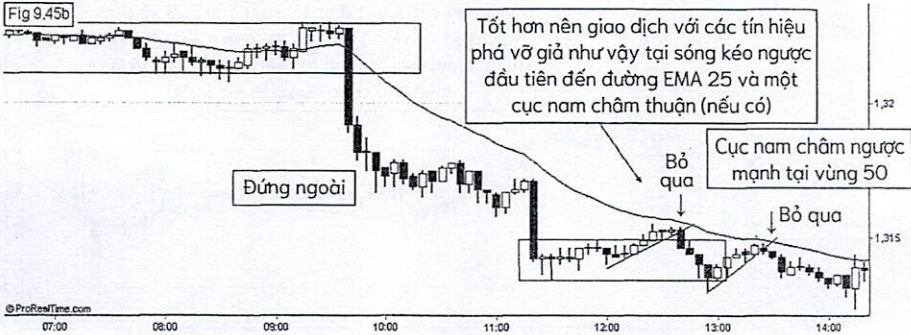

Fig 9.45c

Xu hướng giảm yếu đi bên dưới vùng 50, điều này sẽ giúp cho một vài nhà giao dịch lướt sóng tìm kiếm một vài pips lợi nhuận khi giá hướng về vùng số tròn. Dù vậy, đây cũng không phải là một bối cảnh đẹp để kỳ vọng một cú phá vỡ tăng mạnh mẽ

Bỏ qua giao dịch mua

Fig 9.46a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute.com May 03-2012

Fig 9.46b

Fig 9.46c

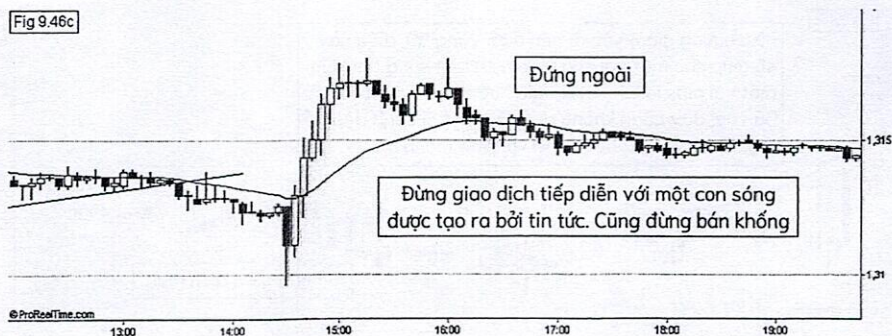

Fig 9.47a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 04-2012

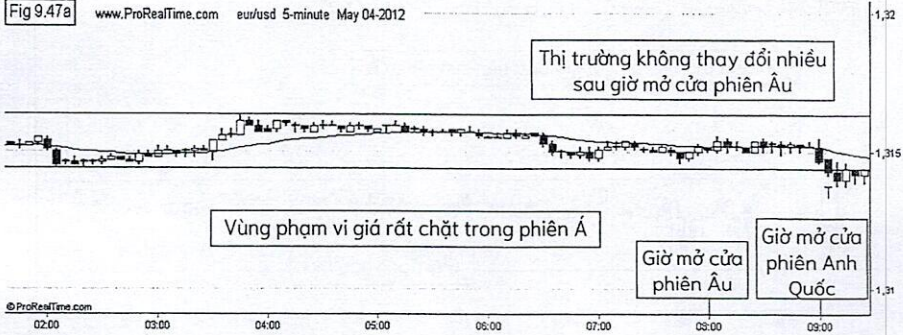

Fig 9.47b

Điểm vào lệnh khá không tốt. Đường EMA 25 và vùng 50 đang đóng vai trò cực nam châm ngược

Thị trường di chuyển rất chậm trong suốt buổi sáng phiên Anh Quốc, vốn là một dấu hiệu cho thấy các nhà giao dịch đang chờ đợi tin tức từ Mỹ lúc 14:30 giờ CET

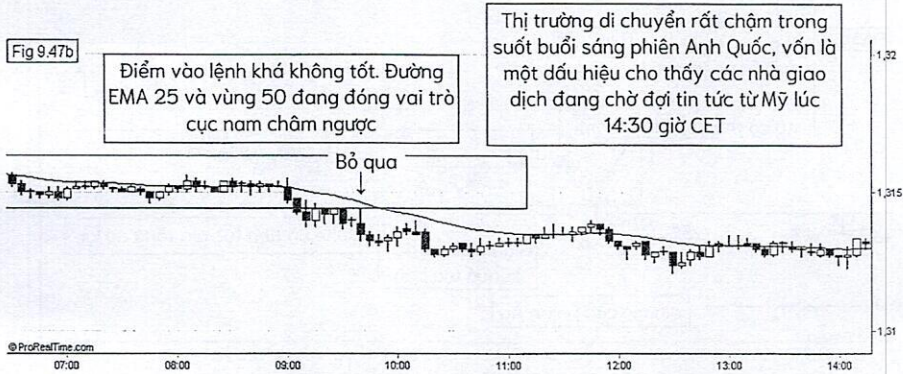
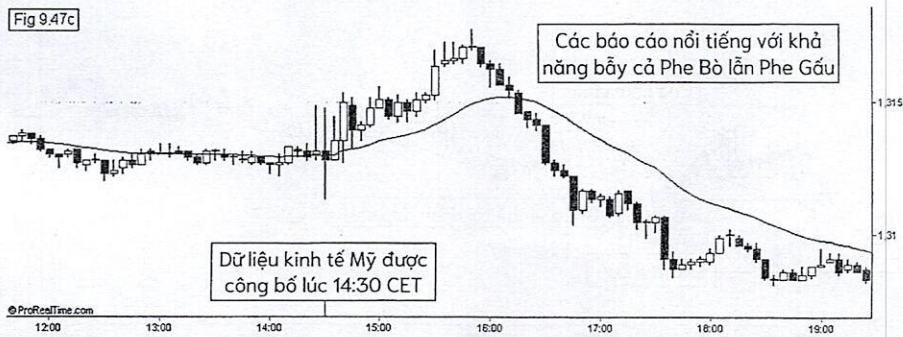

Fig 9.47c

Các báo cáo nổi tiếng với khả năng bẫy cả Phe Bò lẫn Phe Gấu

Dữ liệu kinh tế Mỹ được công bố lúc 14:30 CET

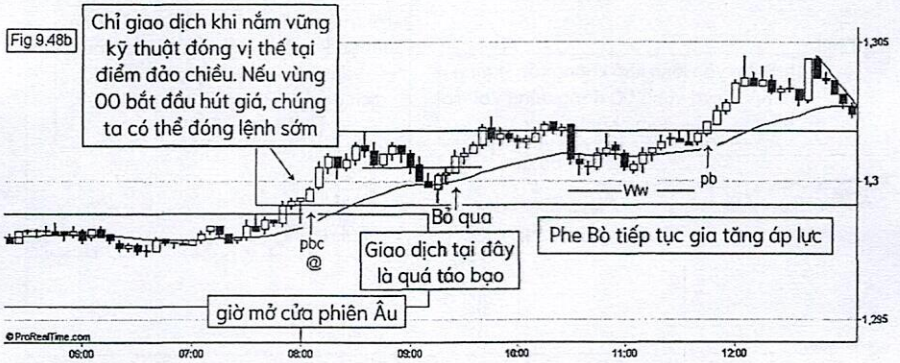

Fig 9.49a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 08-2012

Tốt hơn nên cẩn trọng với cả hai giao dịch này. Giờ mở cửa phiên Anh Quốc giữ được áp lực tăng, nhưng cú phá vỡ tăng phải đối mặt với kháng cự bên trên. Bán khống với tín hiệu phá vỡ giả ở đây cũng quá táo bạo

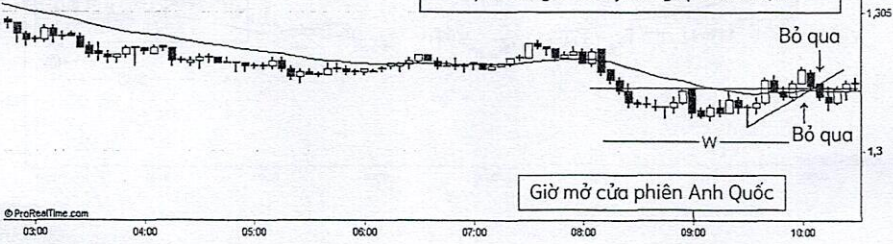

Fig 9.49b

Phe Bò không thể đẩy giá lên vùng 50 bên trên. Giá tích lũy bên dưới mô hình chữ M và giảm mạnh xuống cực nam châm vùng 00

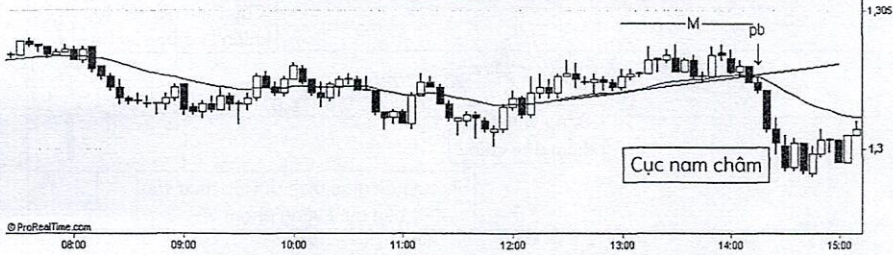

Fig 9.49c

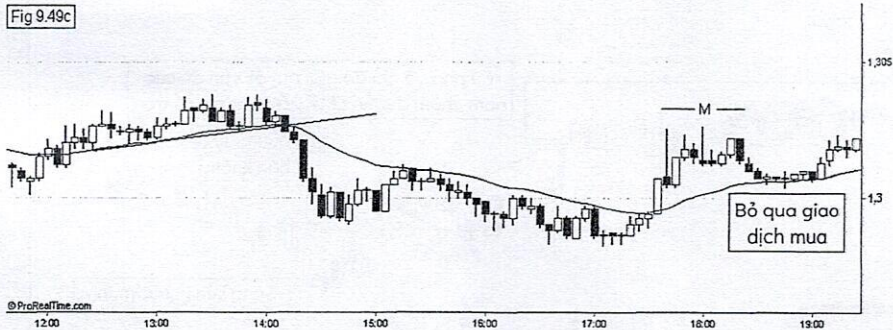

Fig 9.50a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 09-2012

Phe Bò đang nhắm đến cực nam châm vùng 00. Đây cũng là một giao dịch khá mạo hiểm. Một cú chạm lại nhẹ đường EMA 25 cũng đã cản dừng lỗ của ta

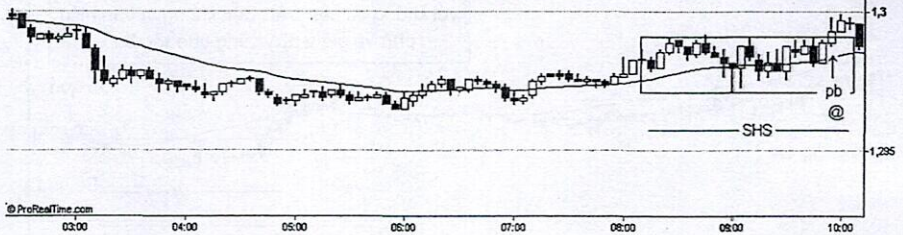

Fig 9.50b

Quyết định có nên đóng vị thế tại điểm đảo chiều khi đã gần dừng lỗ là tùy thuộc vào bạn. Nếu có đủ lý do để tin tưởng vào một sự hồi phục, bạn cũng có thể nắm giữ tiếp

Vào lệnh lần 2 nếu bị thoát khỏi giao dịch bán khống đầu tiên

Fig 9.50c

Cú phá vỡ giả đã giải quyết vấn đề cực nam châm đường EMA 25 và vùng số tròn

Bỏ qua giao dịch bán khống

Sóng kéo ngược mạnh

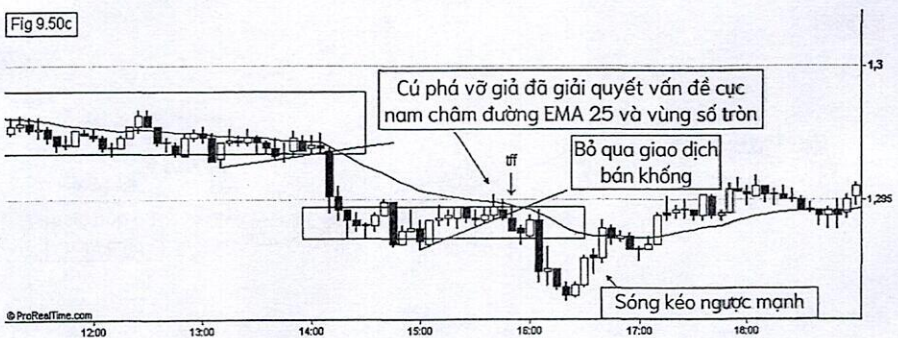

Fig 9.51a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 10-2012

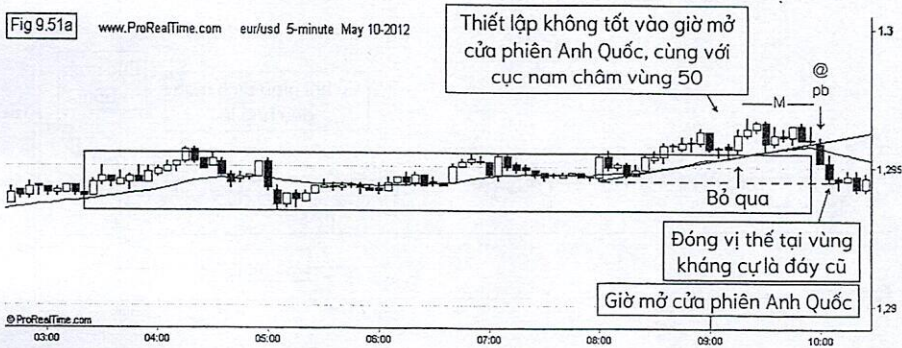

Fig 9.51b

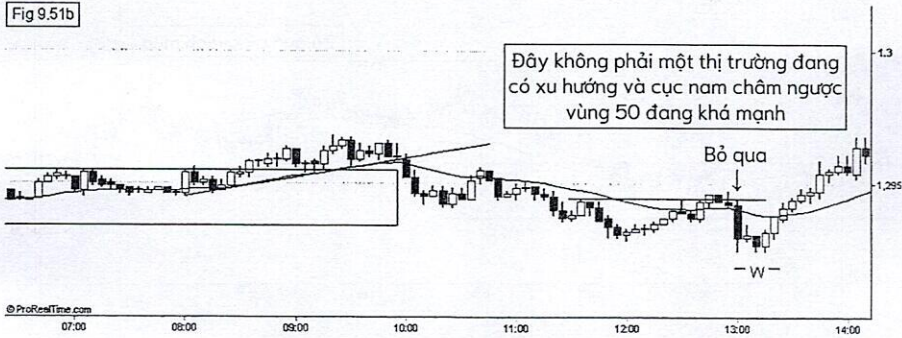

Fig 9.51c

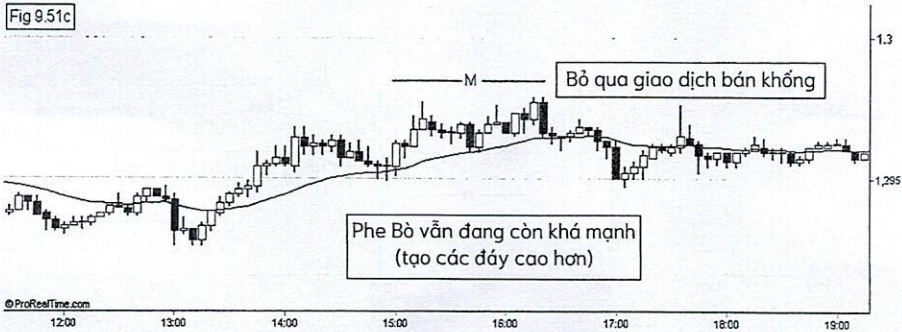

Fig 9.52a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 11-2012

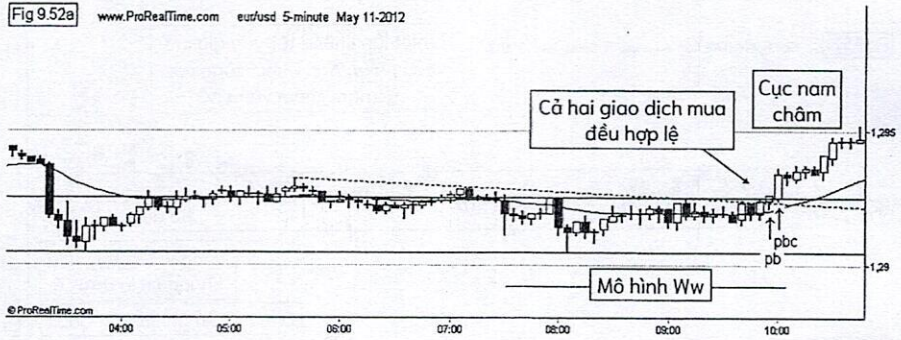

Fig 9.52b

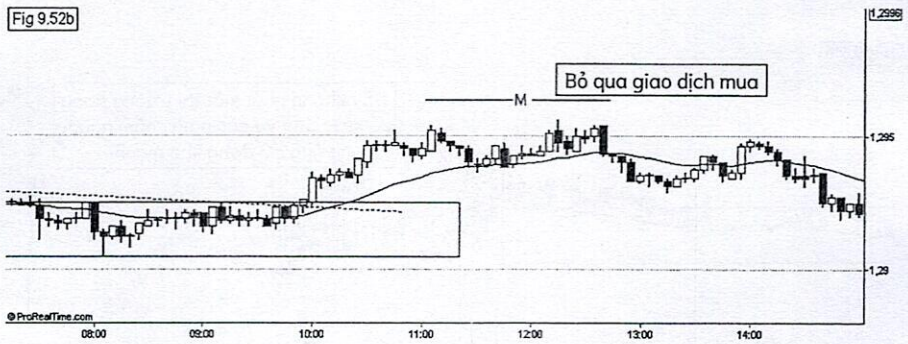

Fig 9.52c

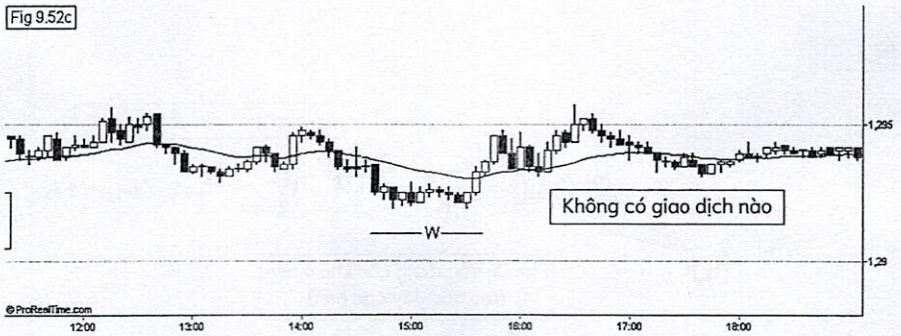

Fig 9.53a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 14-2012

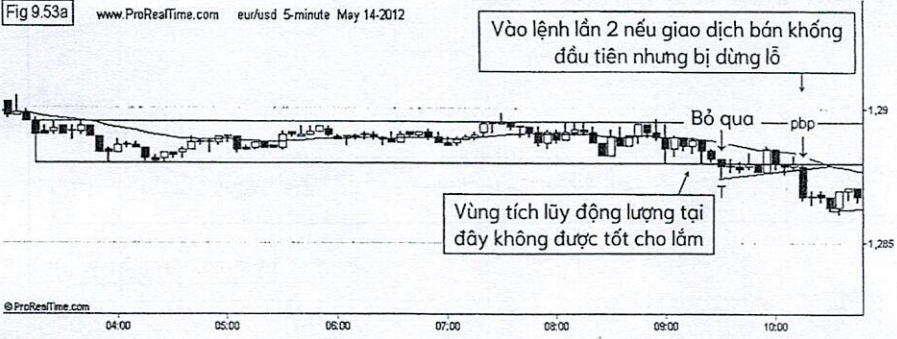

Fig 9.53b

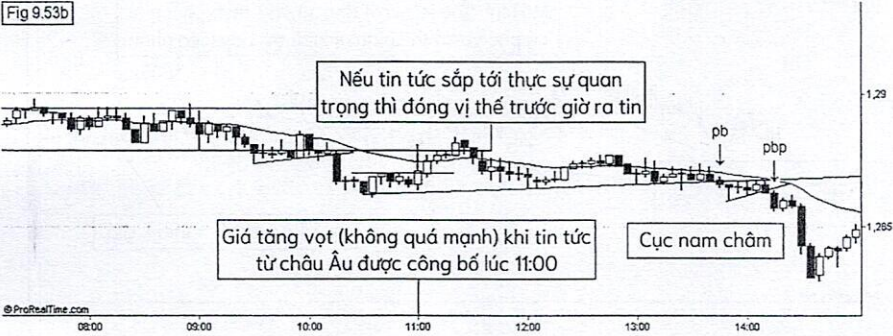

Fig 9.53c

Fig 9.54a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 15-2012

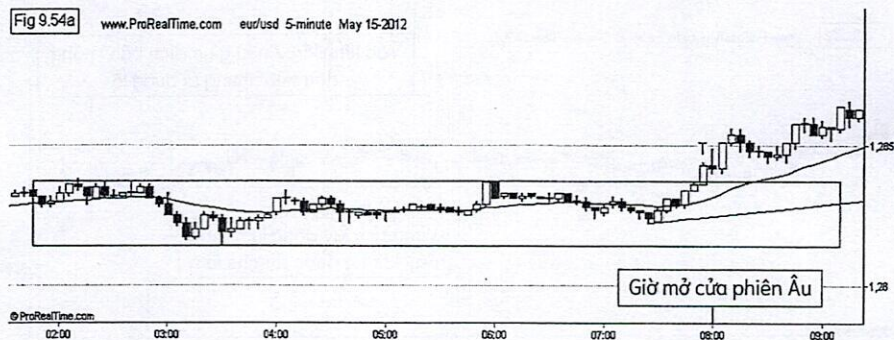

Fig 9.54b

Fig 9.55a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 16-2012

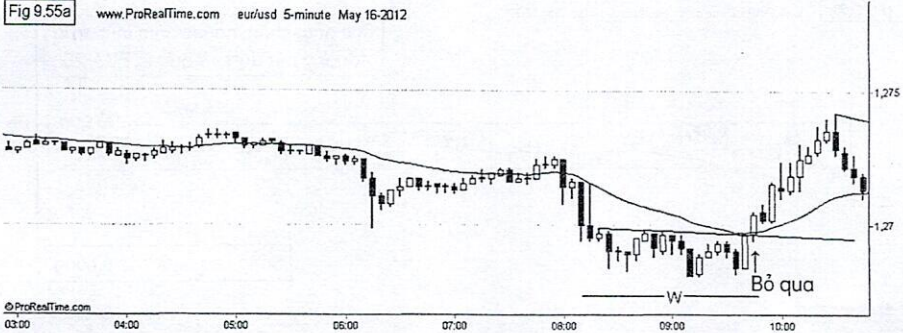

Fig 9.55b

Fig 9.55c

Có vùng kháng cự mức 50 làm mức cản phía trên, nhưng xu hướng tăng vẫn quá mạnh để có thể bán khống được

Fig 9.56a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 17-2012

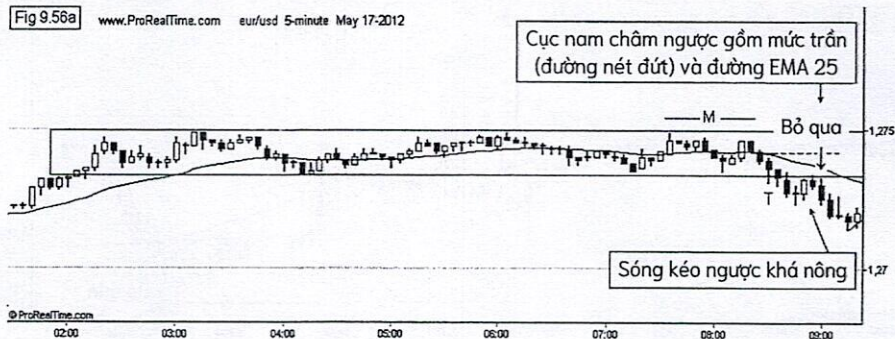

Fig 9.56b

Fig 9.56c

Fig 9.57a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 18-2012

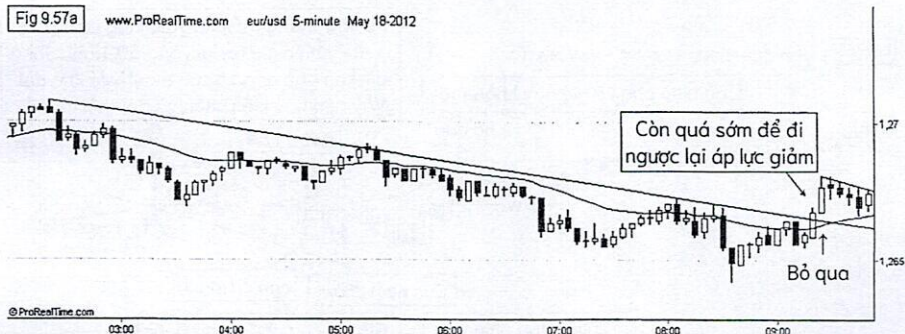
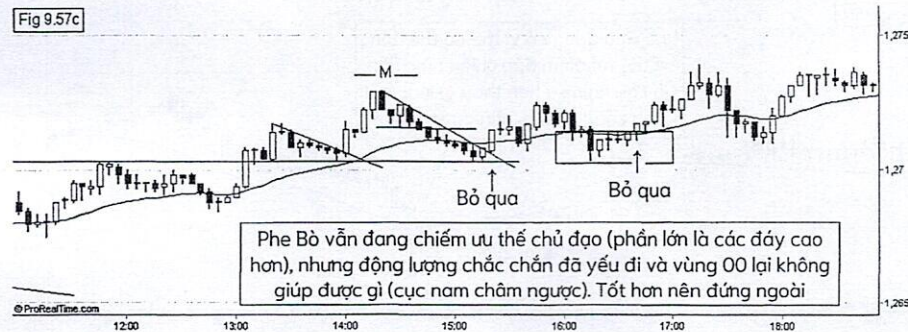

Fig 9.57b

Fig 9.57c

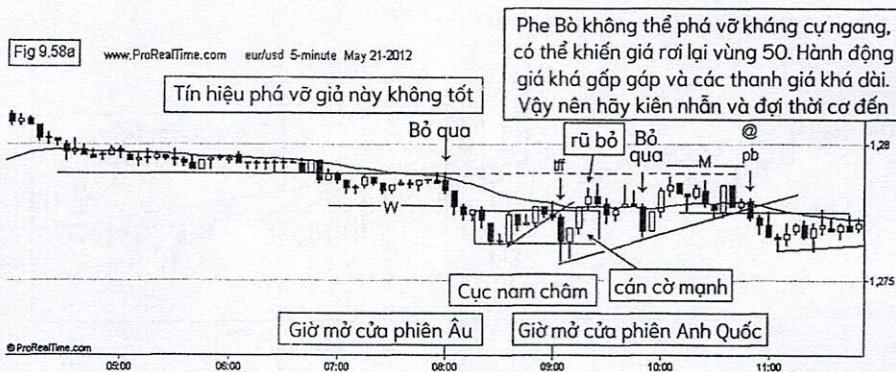

Fig 9.59a www.ProRealTime.com eurfsd 5-minute May 22-2012

Fig 9.59b

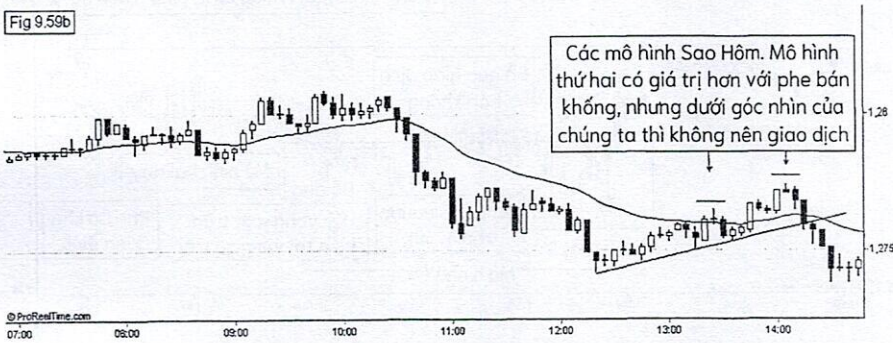

Fig 9.59c

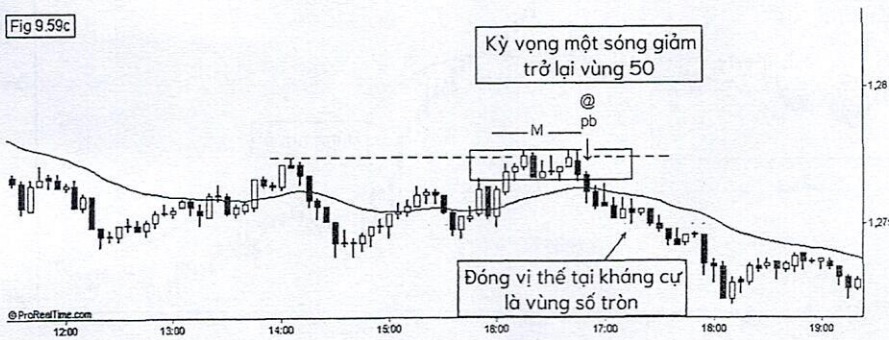

Fig 9.60a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 23-2012

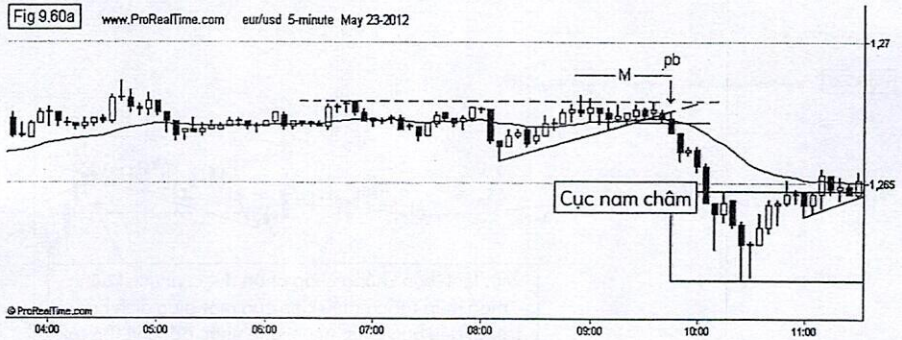

Fig 9.60b

Fig 9.60c

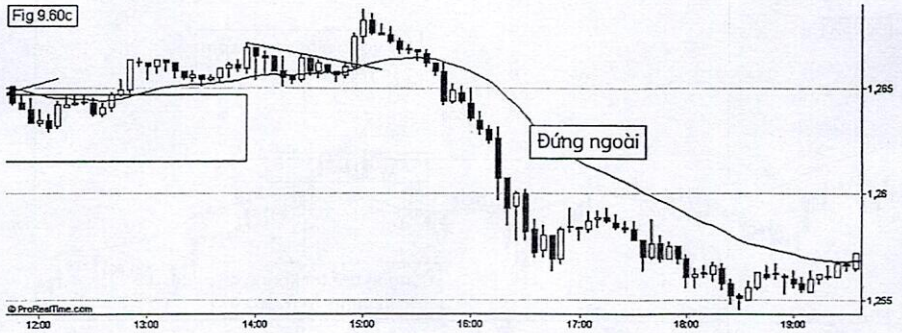

Fig 9.61a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 24 2012

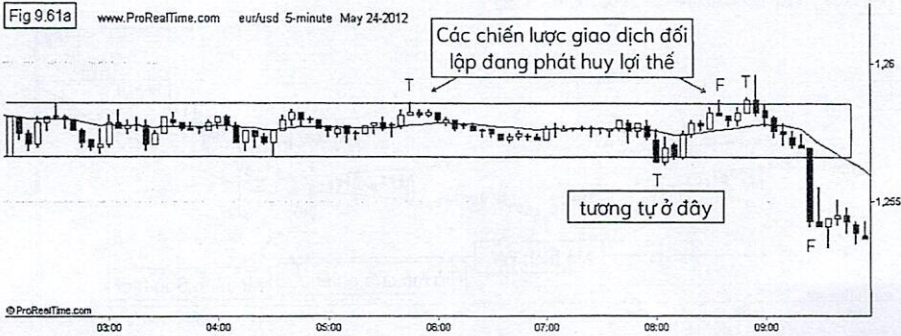

Fig 9.61b

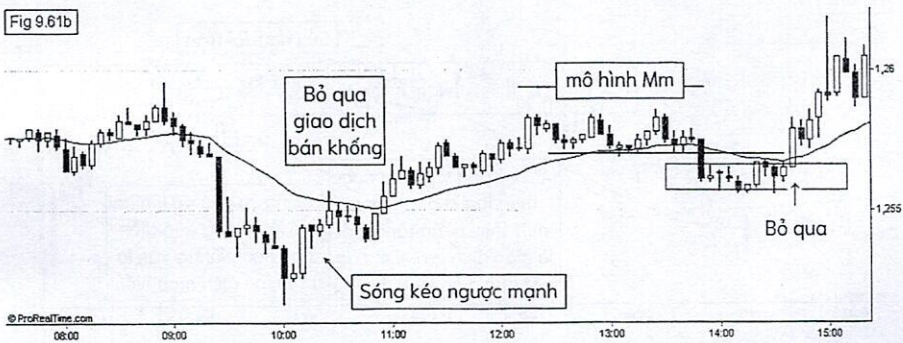

Fig 9.61c

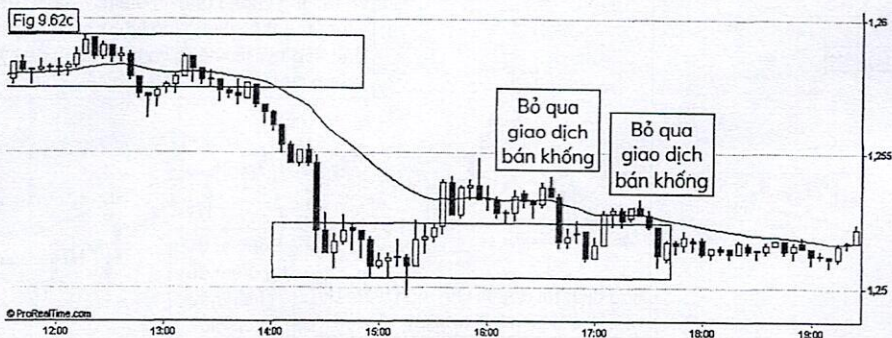
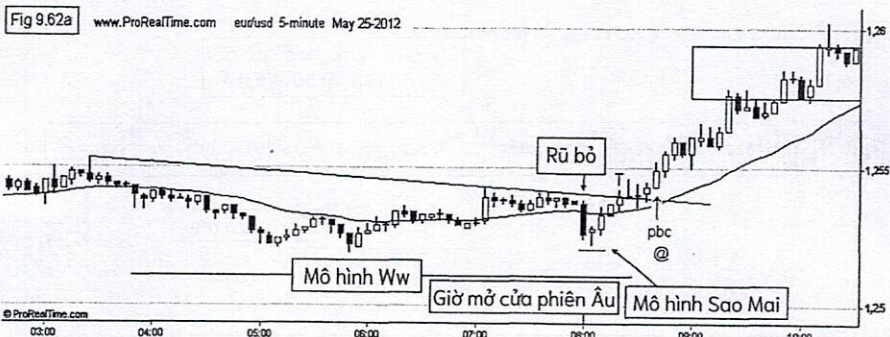

Fig 9.63a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 28-2012

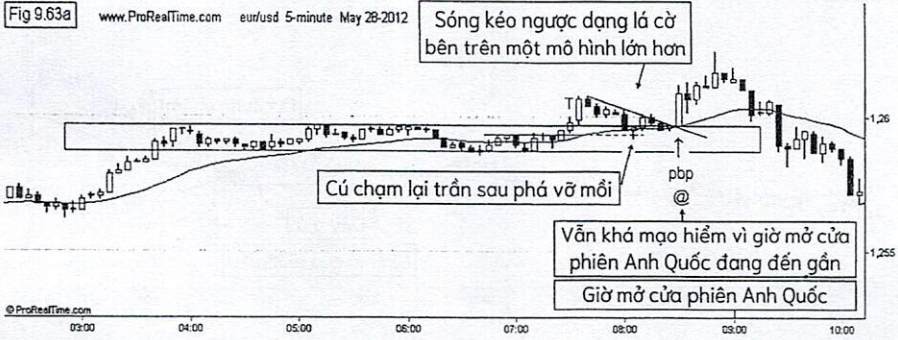

Fig 9.63b

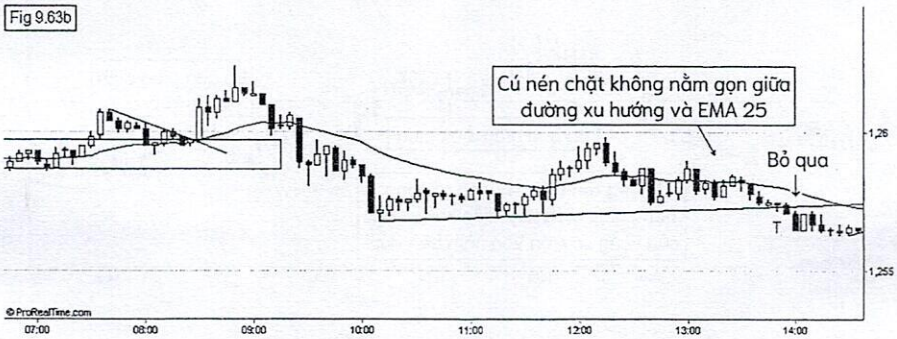
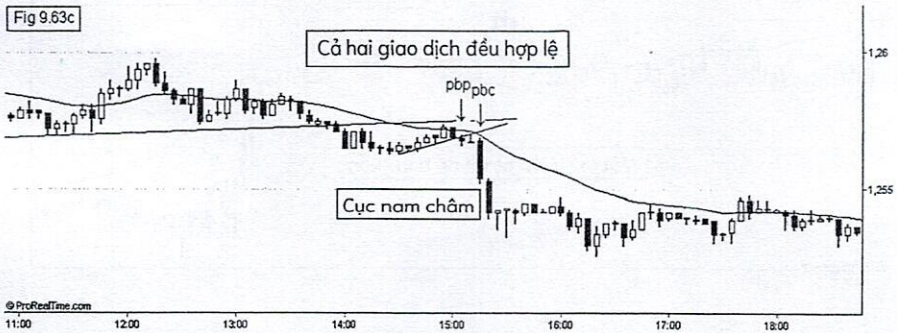

Fig 9.63c

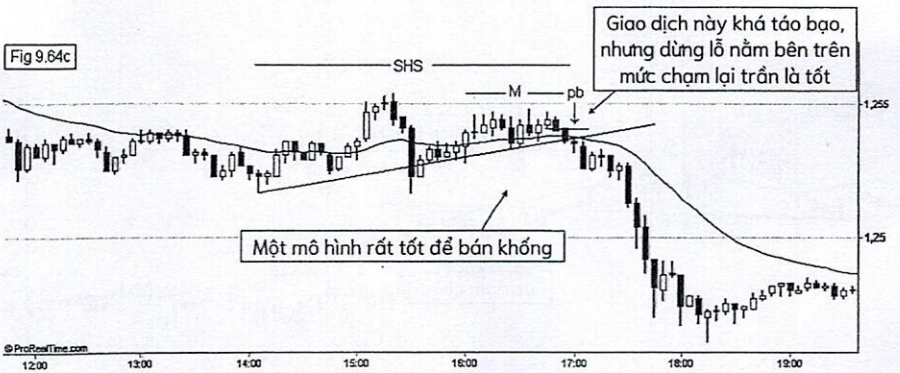
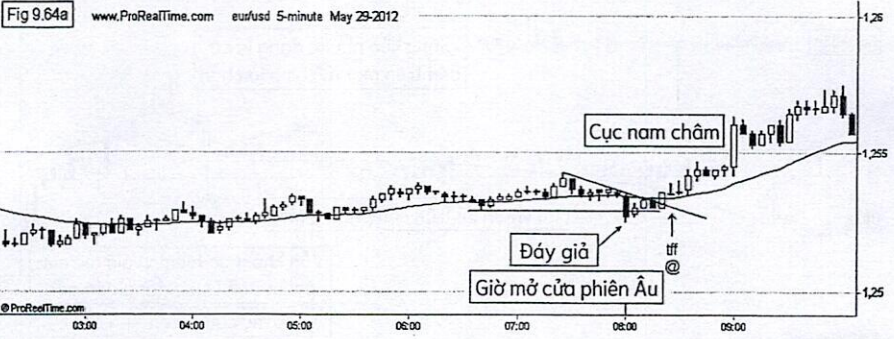

Fig 9.65a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute May 30-2012

Không phải thiết lập bán khống ưa thích của tôi. Sóng kéo ngược khá nông và giá vẫn chưa chạm tới đường EMA 25. Thậm chí mức trần cũng có thể bắt đầu hút giá (đường nét đứt)

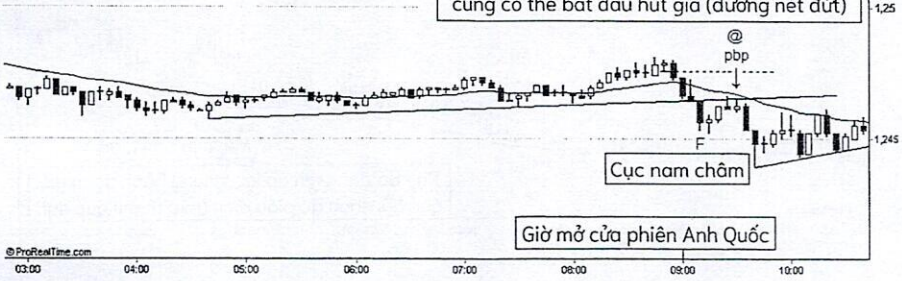
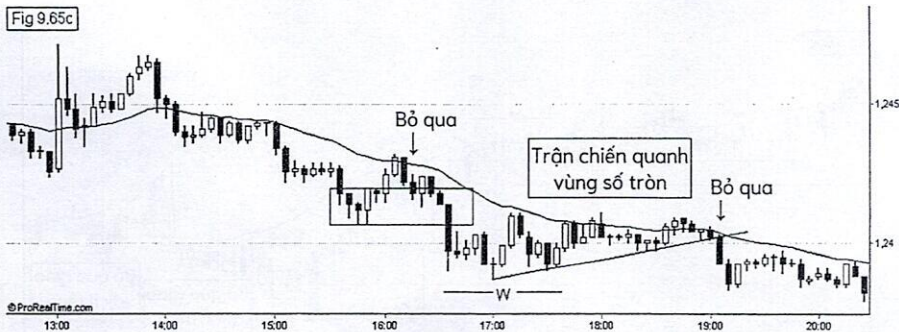

Fig 9.65b

Fig 9.65c

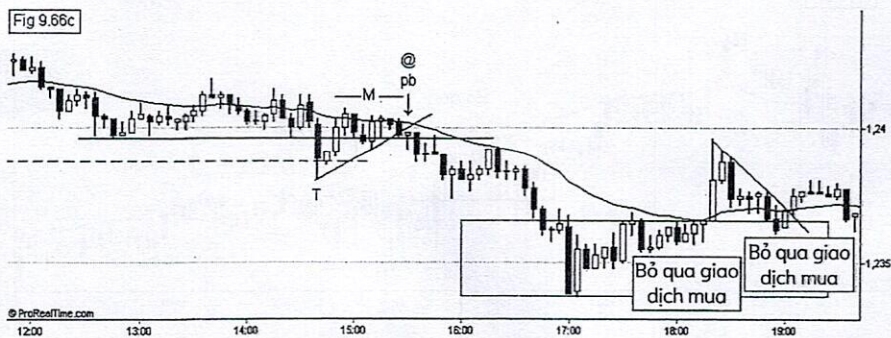
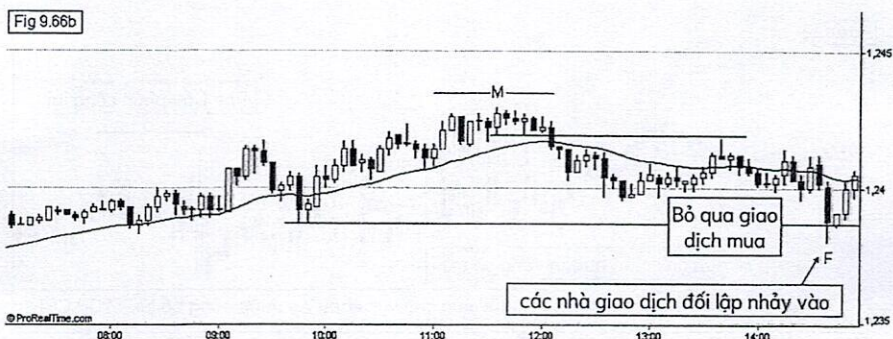

Fig 9.67a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 01-2012

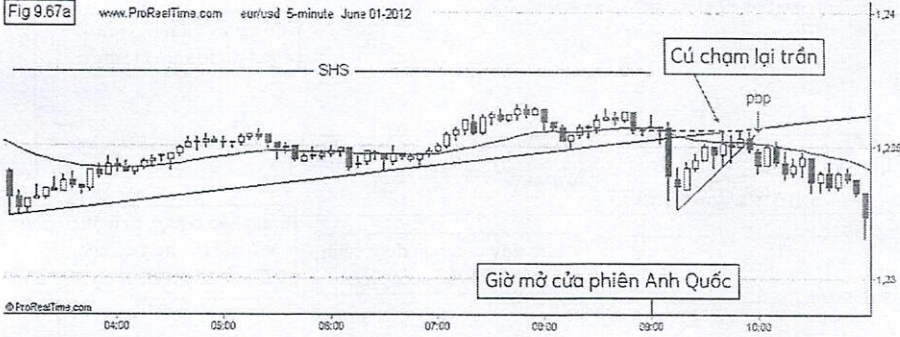

Fig 9.67b

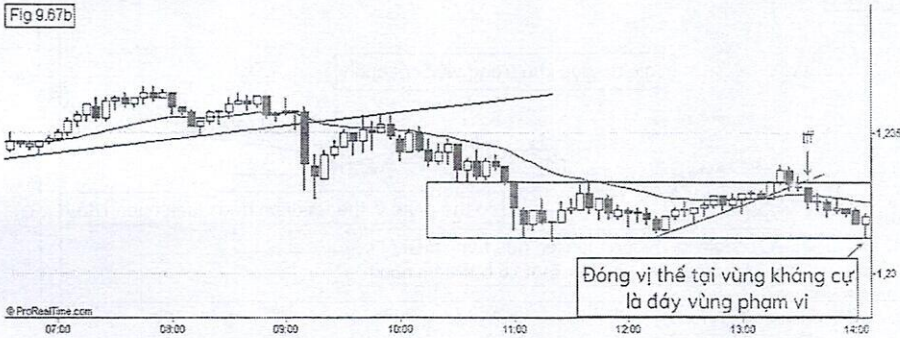
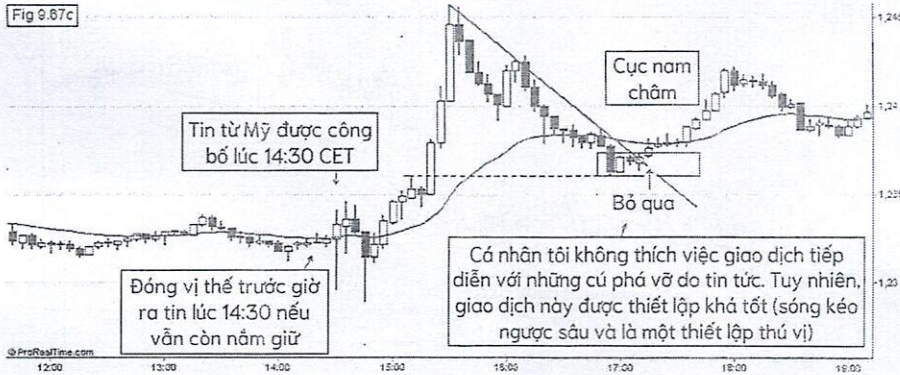
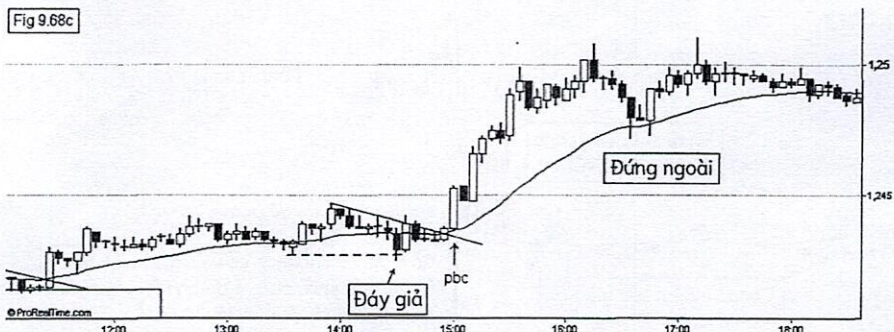
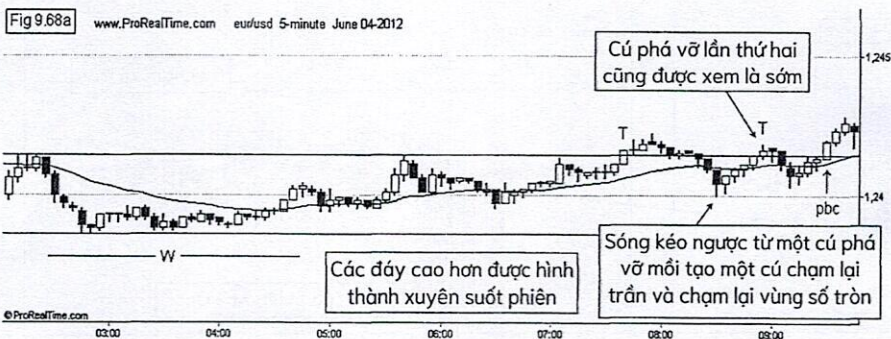
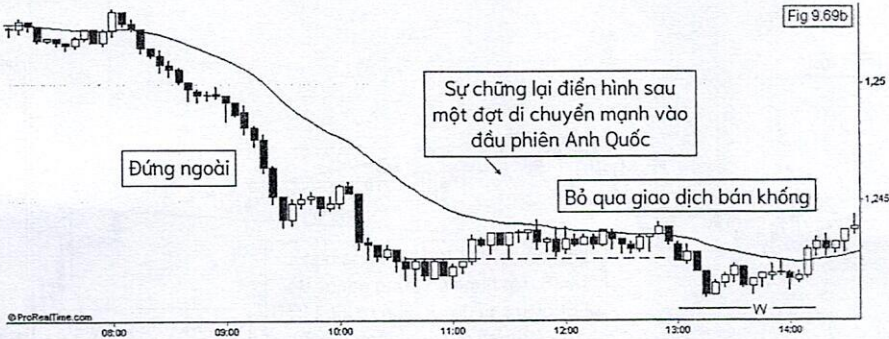
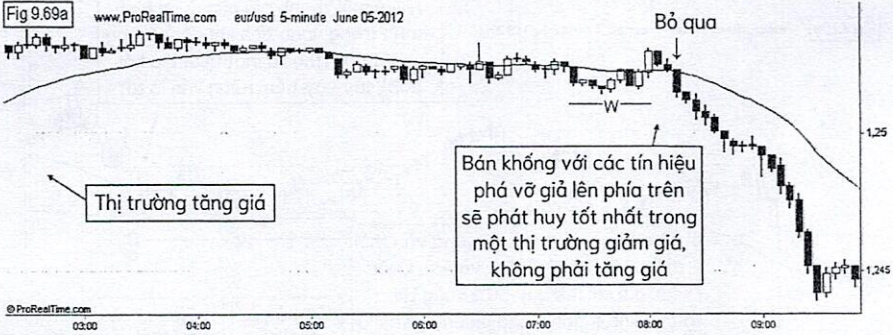

Fig 9.67c

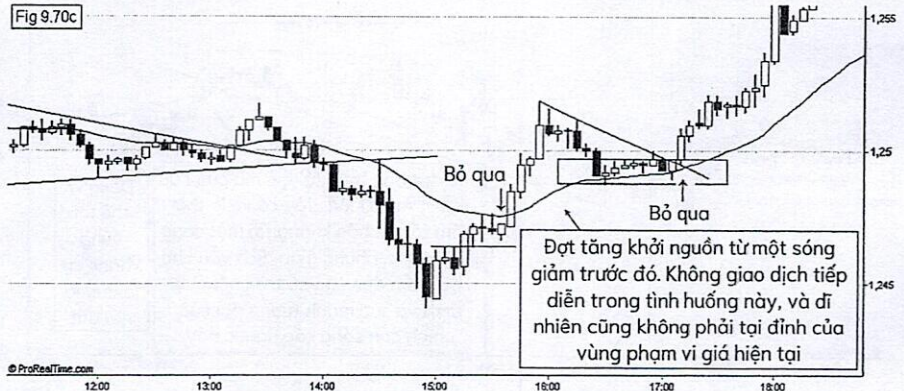

Fig 9.71a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 07-2012

Fig 9.71b

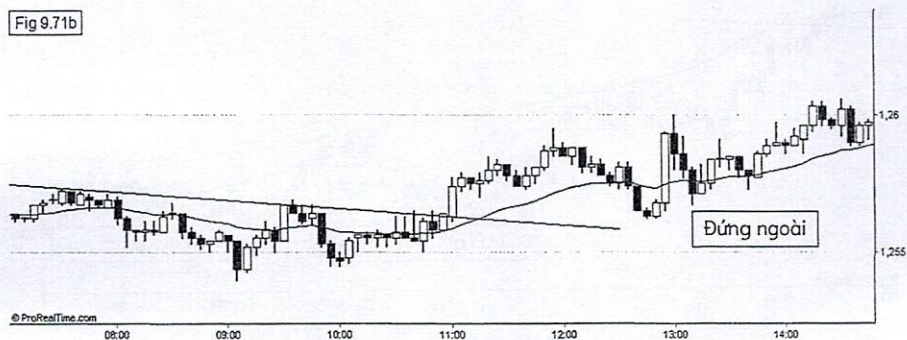
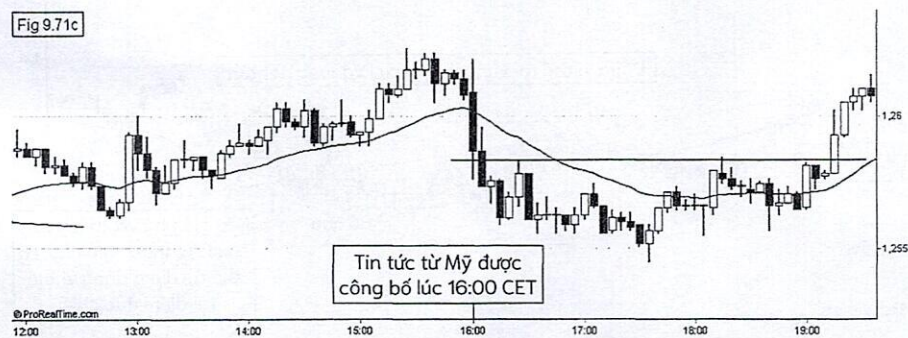

Fig 9.71c

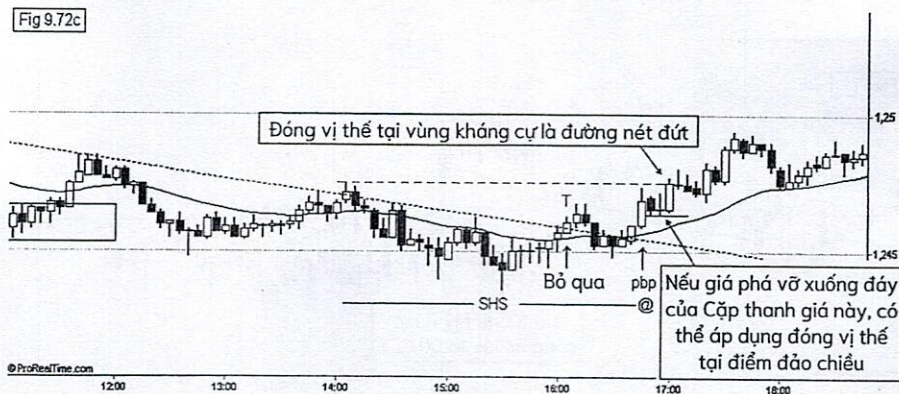
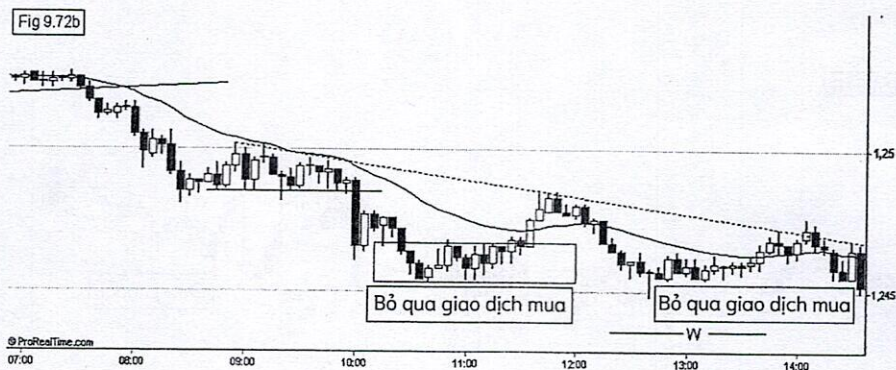

Fig 9.73a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 11-2012

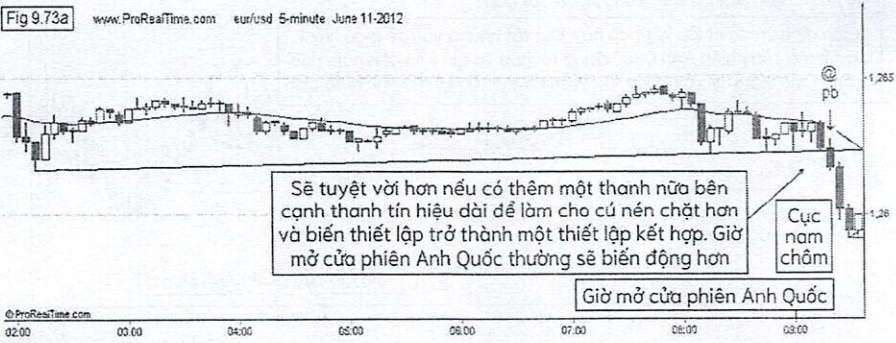

Fig 9.73b ProRealTime.com

Fig 9.73c

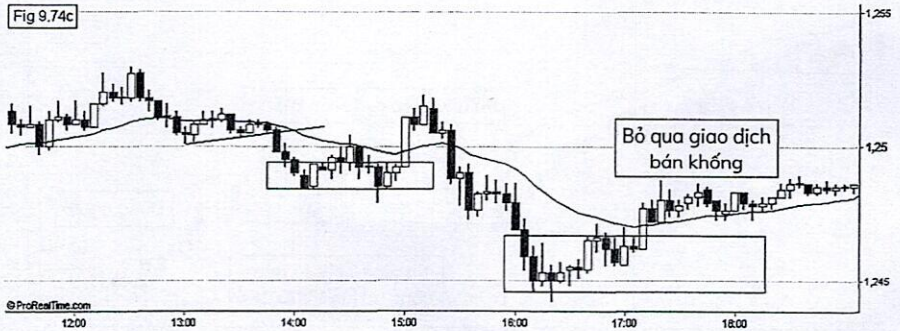

Fig 9.75a

www.ProRealTime.com eu/usd 5-minute June 13-2012

Fig 9.75b

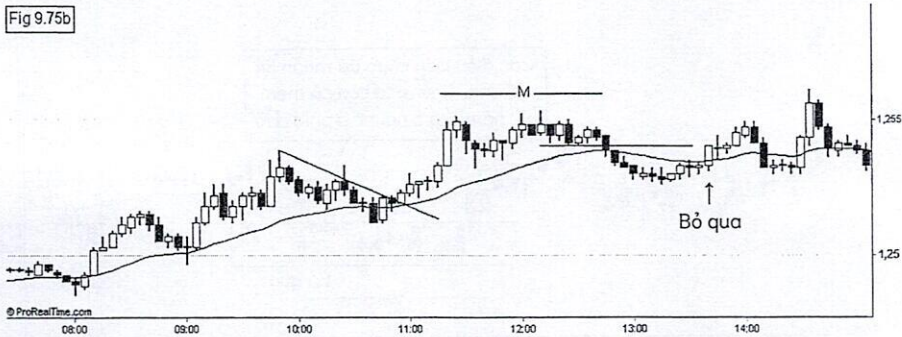

Fig 9.75c

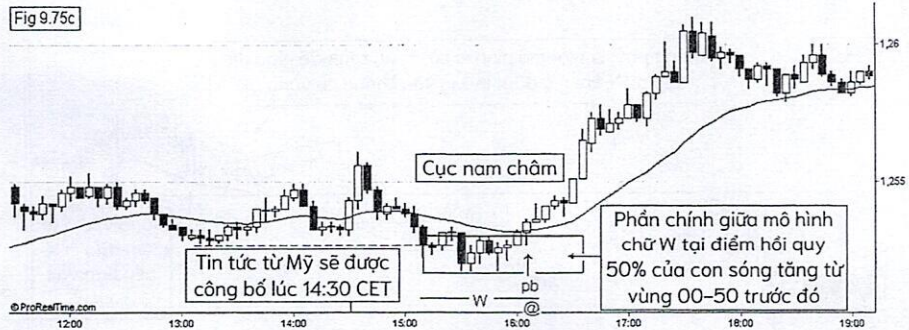

Fig 9.77a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 15-2012

Fig 9.77b

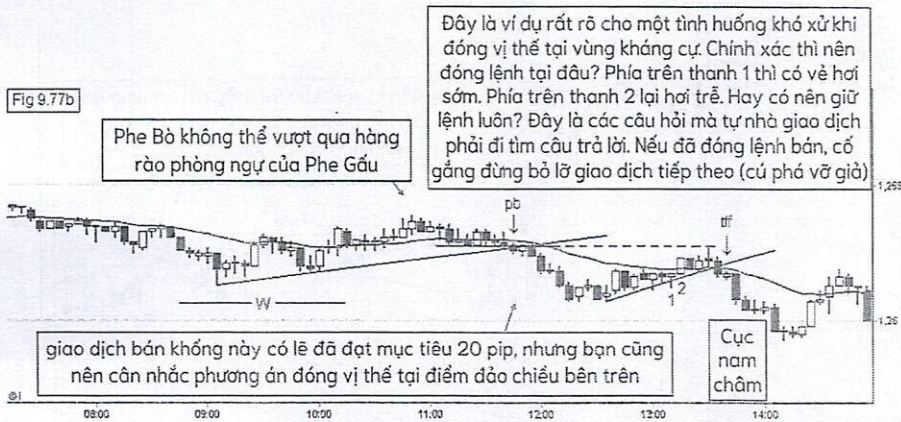
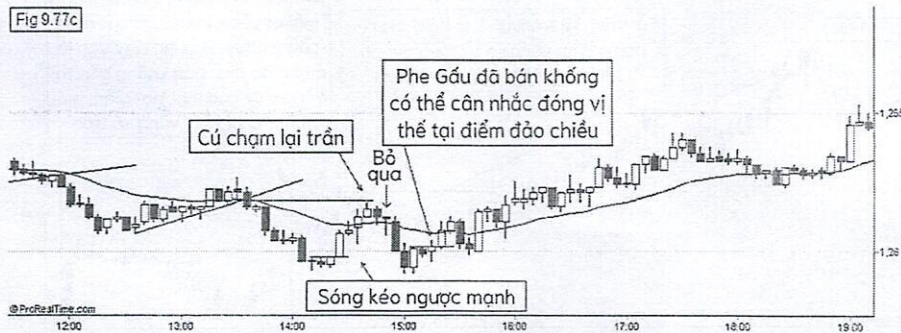

Fig 9.77c

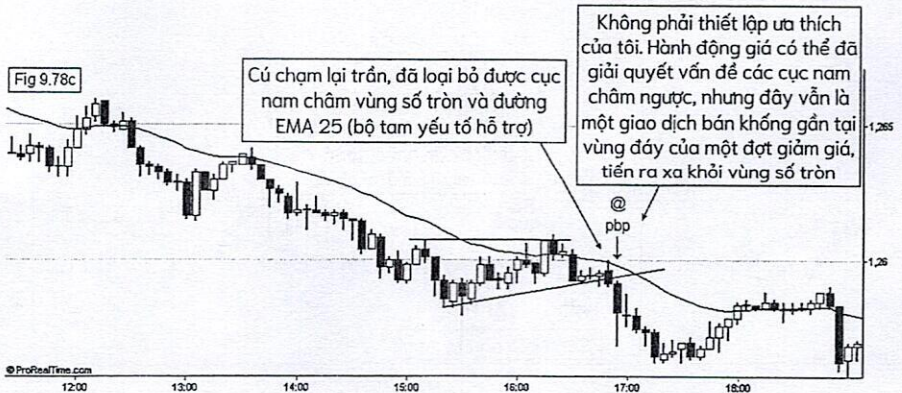
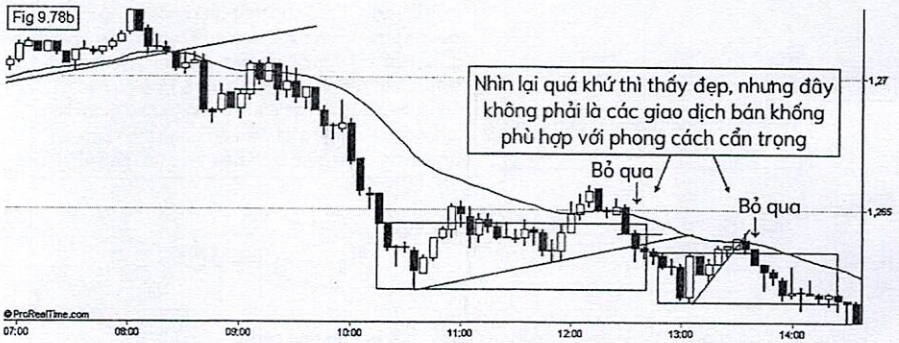
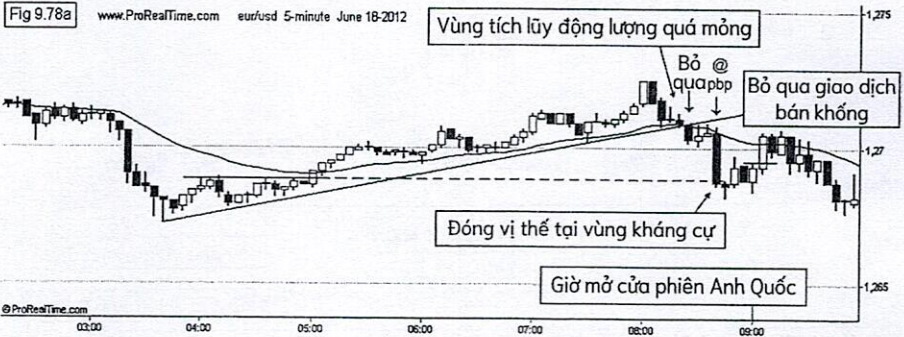

Fig 9.79a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 19-2012

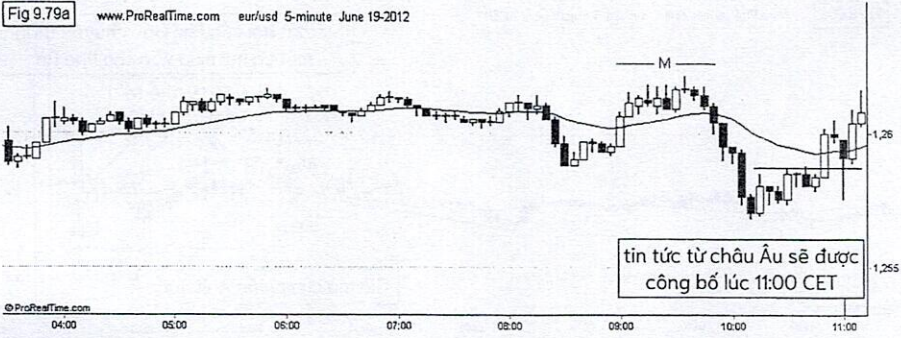

Fig 9.79b

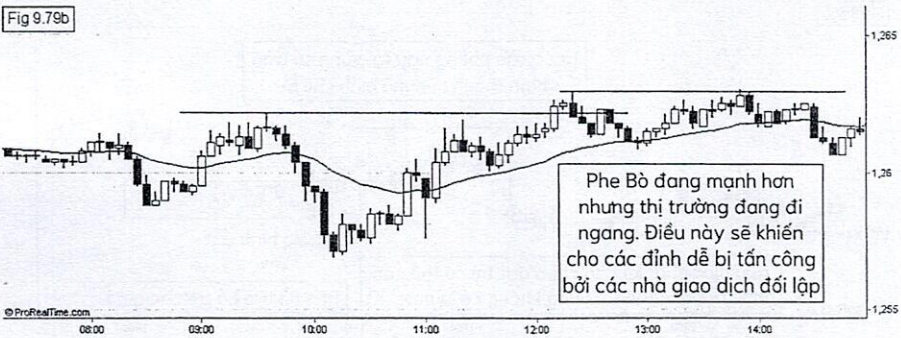

Fig 9.79c

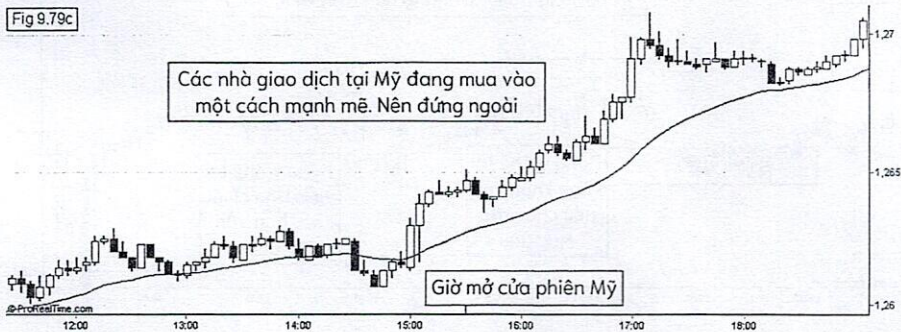

Fig 9.80a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 20-2012

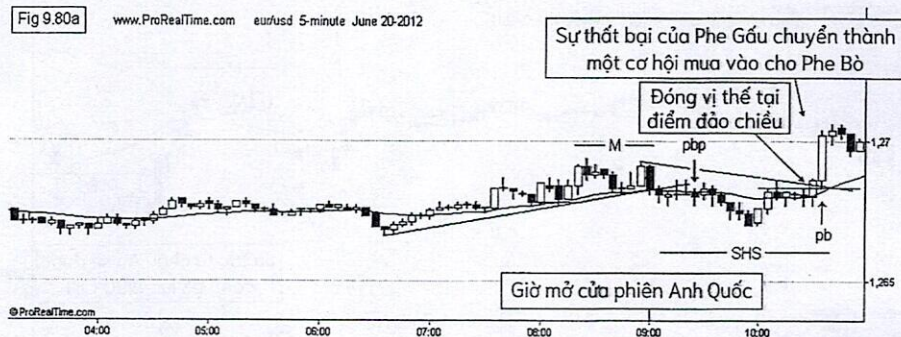

Fig 9.80b

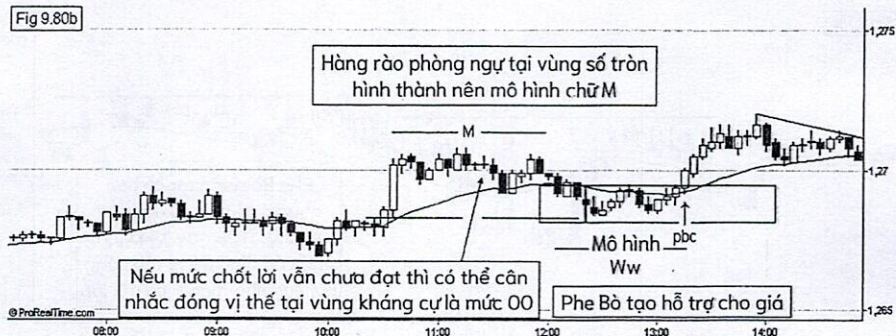

Fig 9.80c

Fig 9.81a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 21-2012

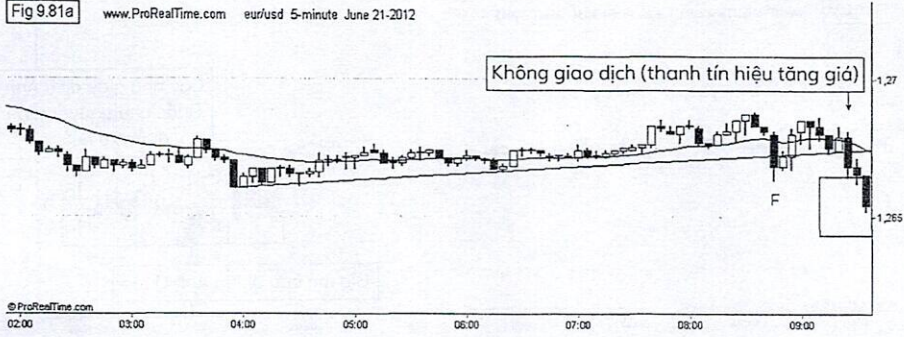

Fig 9.81b

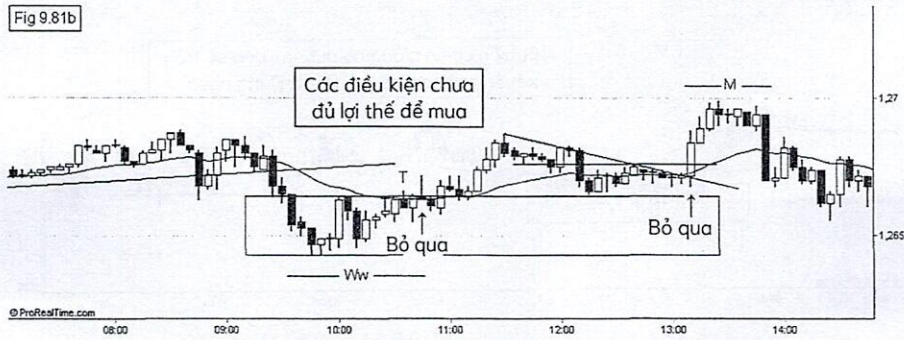

Fig 9.81c

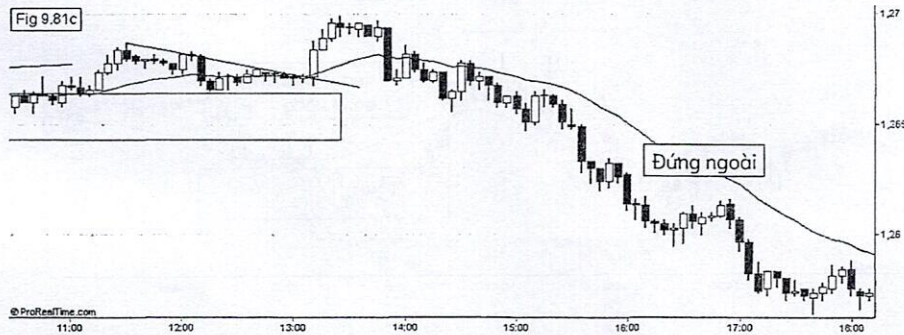

Fig 9.82a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 22-2012

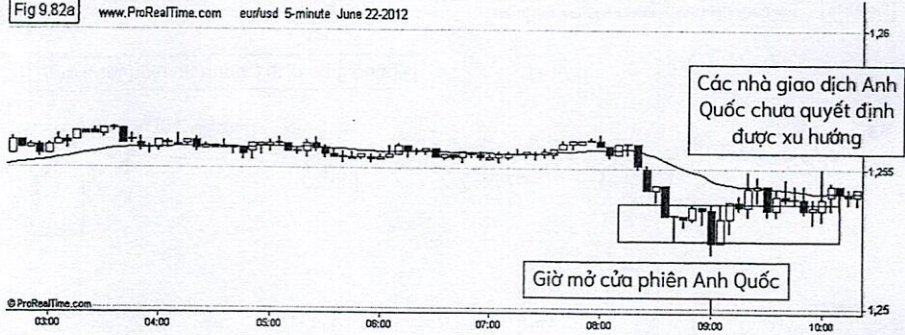

Fig 9.82b

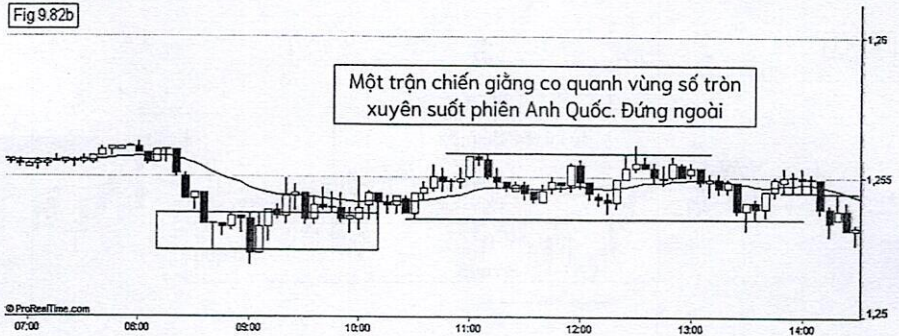

Fig 9.82c

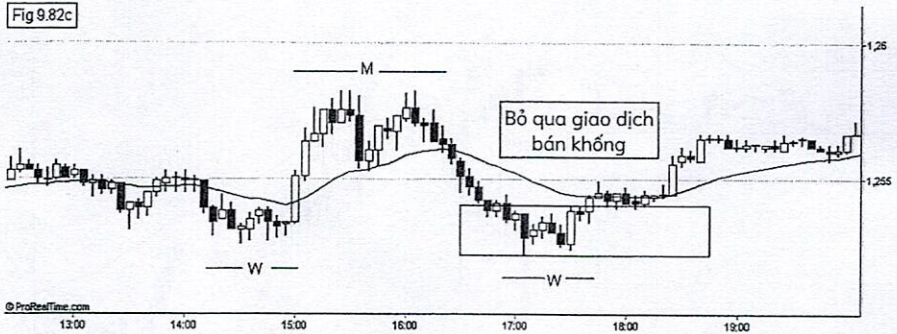

Fig 9.83a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 25-2012

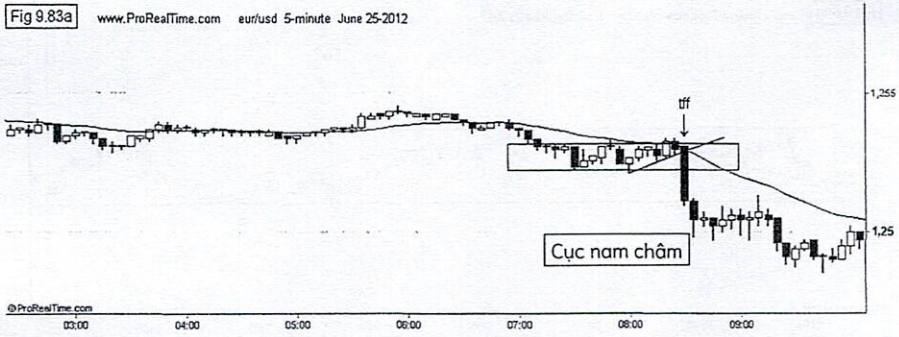

Fig 9.83b

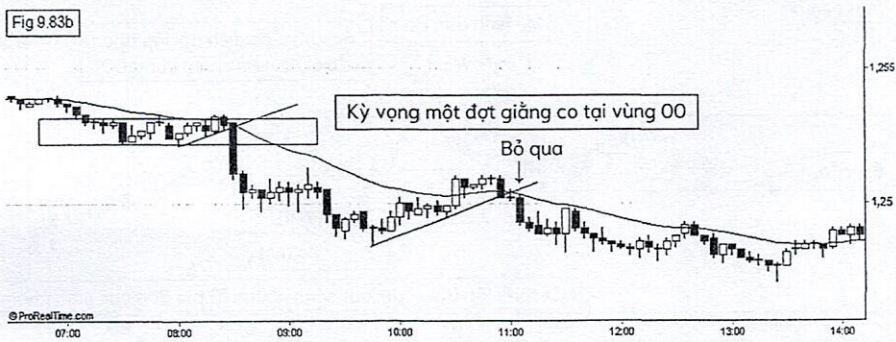

Fig 9.83c

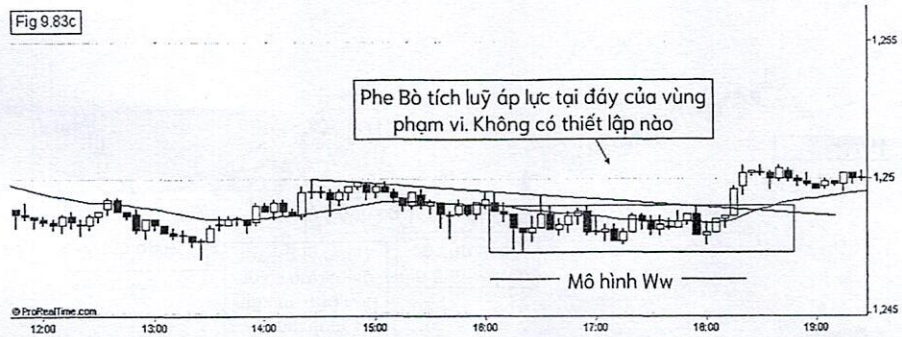

Fig 9.84a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 26-2012

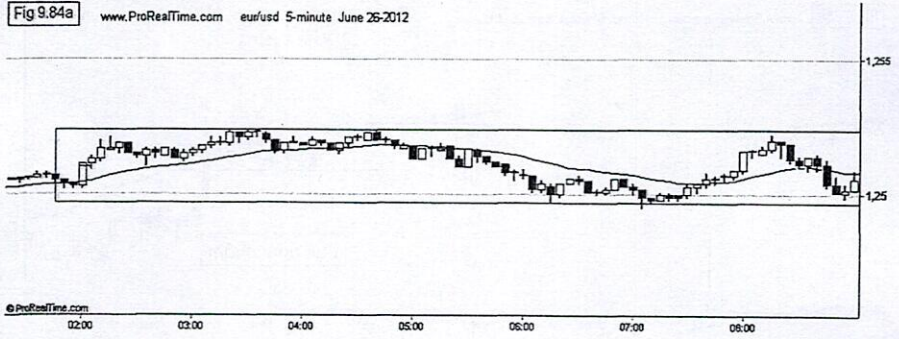

Fig 9.84b

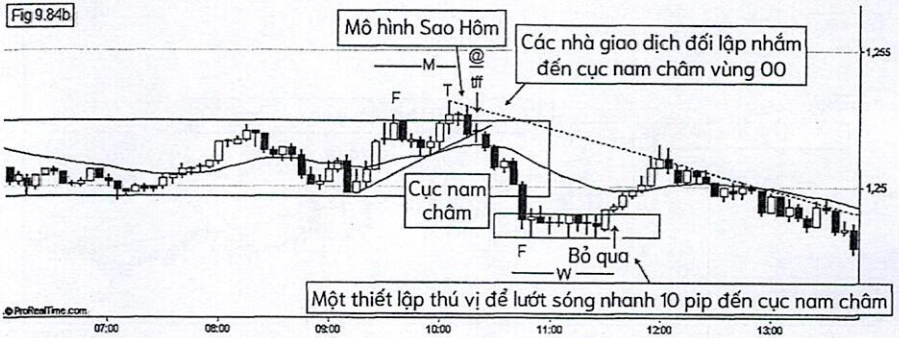

Fig 9.84c

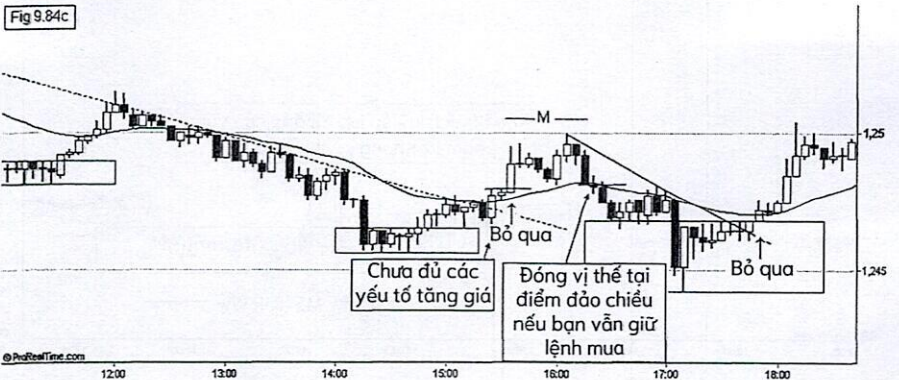

Fig 9.85a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute June 27-2012

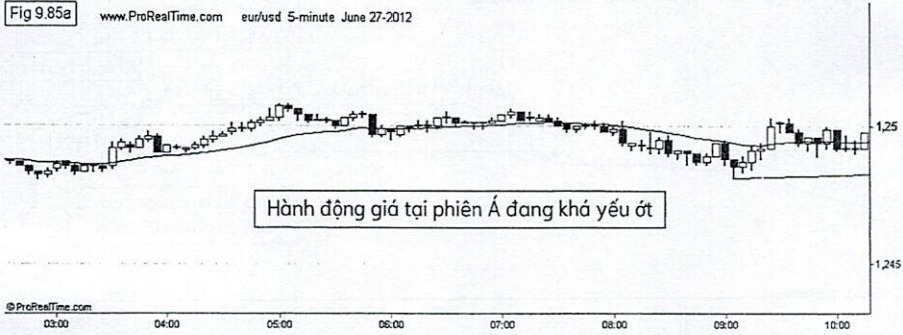

Fig 9.85b

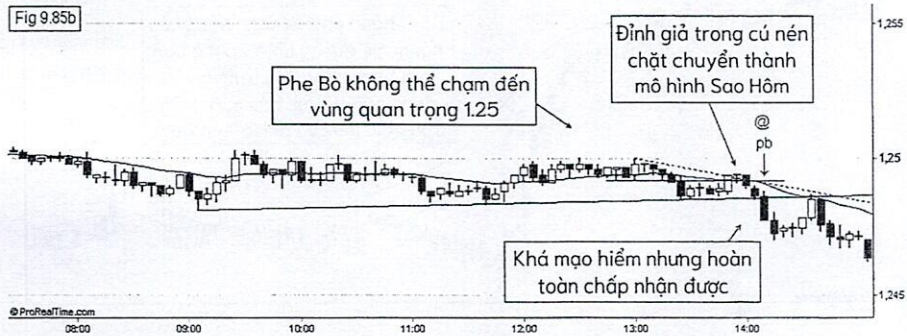
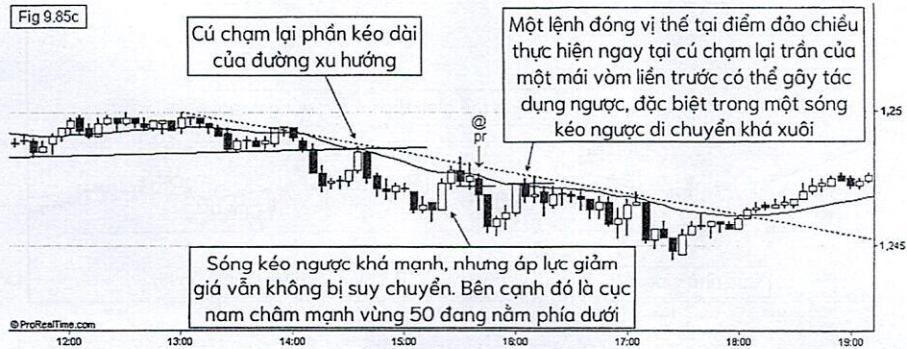
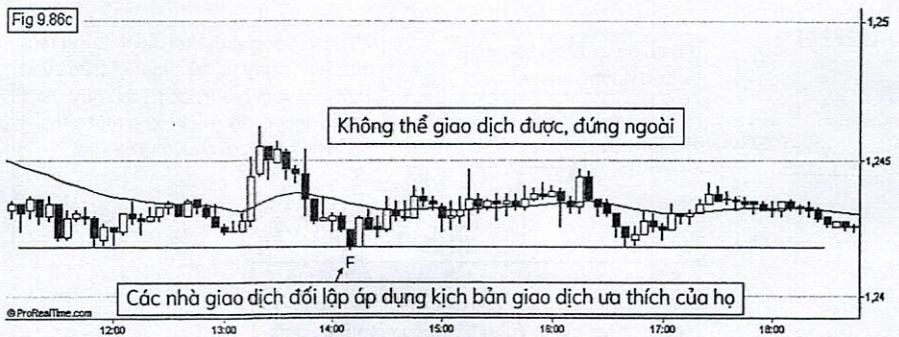
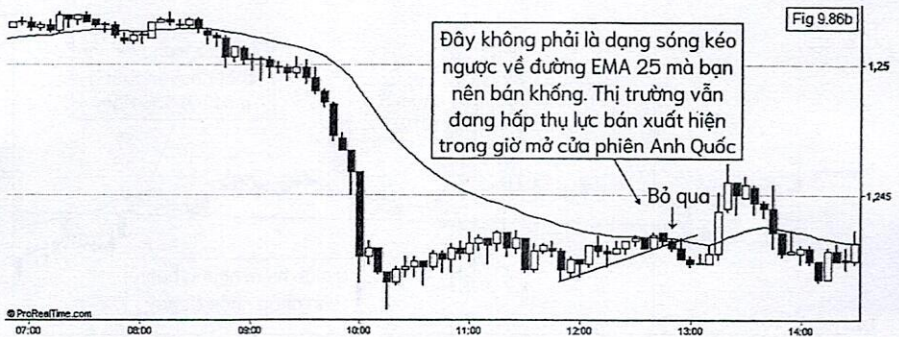
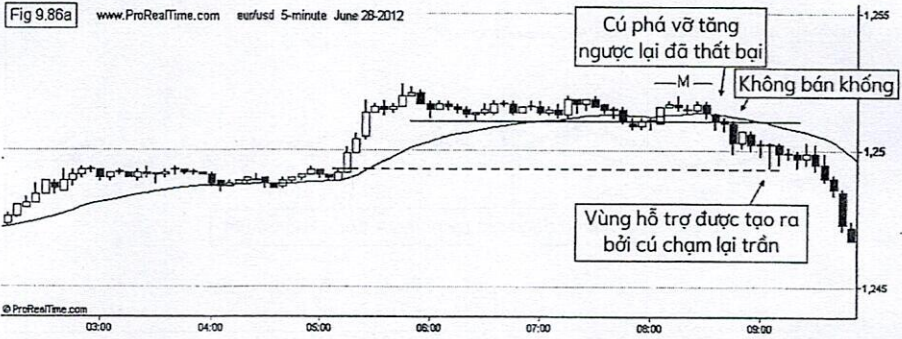

Fig 9.85c

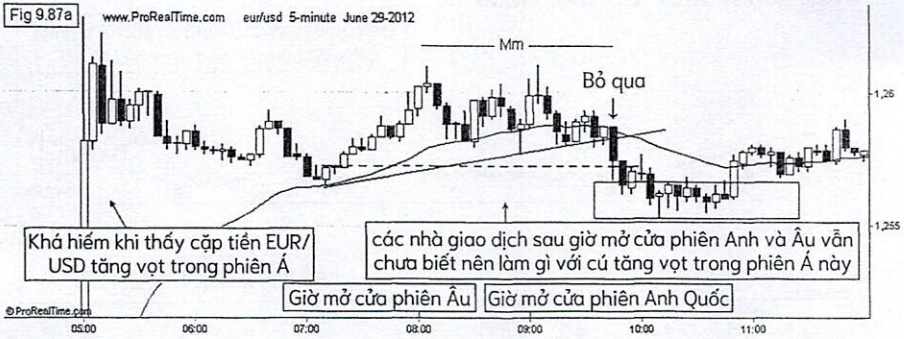

Fig 9.88a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 02-2012

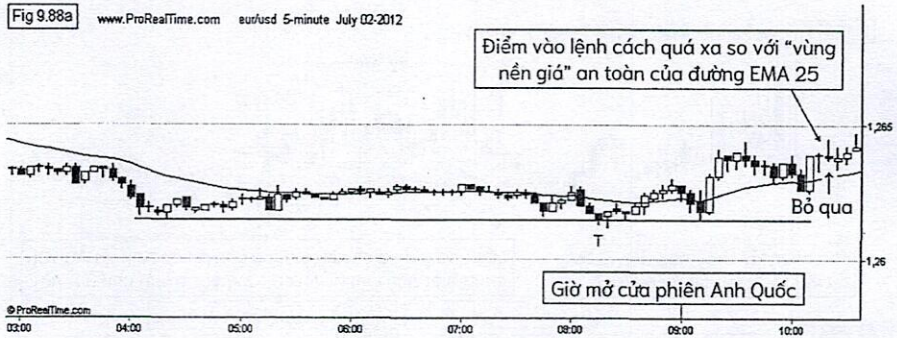

Fig 9.88b

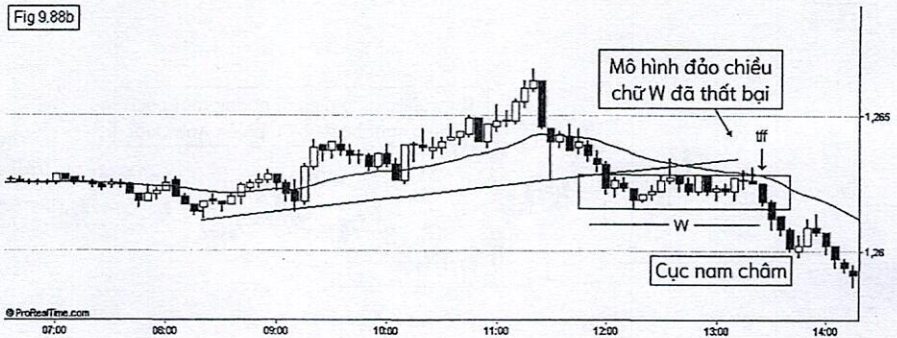

Fig 9.89a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 03-2012

Tốt hơn nên bỏ qua bởi thanh tín hiệu quá dài và rủi ro từ một bộ tam các yếu tố đóng vai trò là cực nam châm (vùng 00, đường EMA 25 và khả năng chạm lại đường xu hướng). Nếu thanh vào lệnh đã chạm lại cực nam châm trước khi phá vỡ đáy của thanh tín hiệu thì giao dịch bán khống này sẽ có chất lượng cao hơn (khả năng thấp bởi giá mở của thanh vào lệnh thấp hơn giá đóng cửa)

Fig 9.89b

Phe Gấu bắt đầu nản chí. Lệnh bán cần phải vượt qua đáy của vùng phạm vi, nên chú ý quan sát các vùng tích lũy động lượng ngược hướng quanh khu vực này (nếu có) và áp dụng kỹ thuật đóng vị thế tại điểm đảo chiều nếu cần

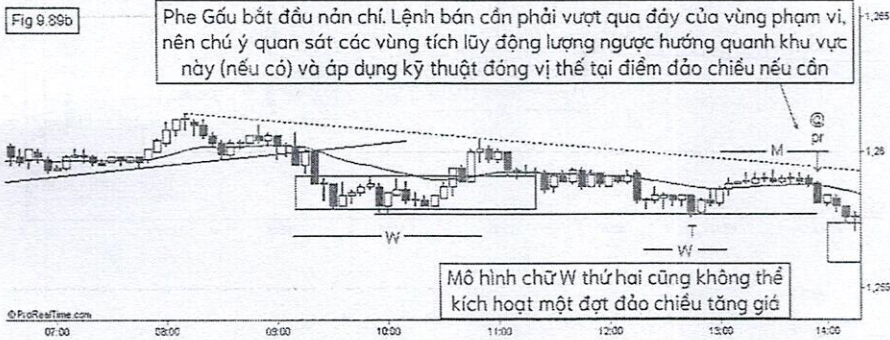

Fig 9.89c

Còn quá sớm để nghĩ đến việc mua vào

Thiết lập không đủ thuận lợi

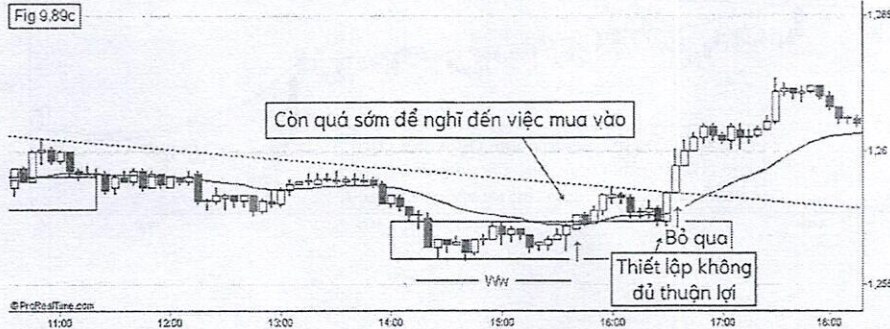

Fig 9.90a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 04-2012

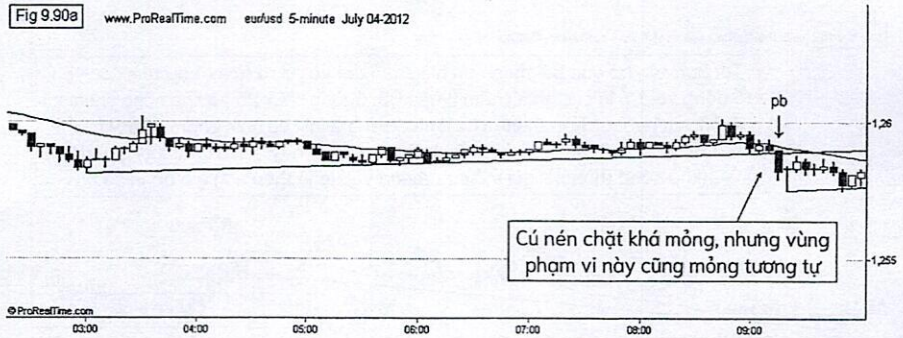

Fig 9.90b

Áp dụng đóng vị thế tại điểm đảo chiều với phần kéo dài của một đường xu hướng có thể gây tác dụng ngược. Nếu bị thoát vị thế, hãy luôn quan sát hành động giá sau đó để vào lại nếu tình huống cho phép

Vẫn là một giao dịch bán khống hợp lý nhắm đến cực nam châm

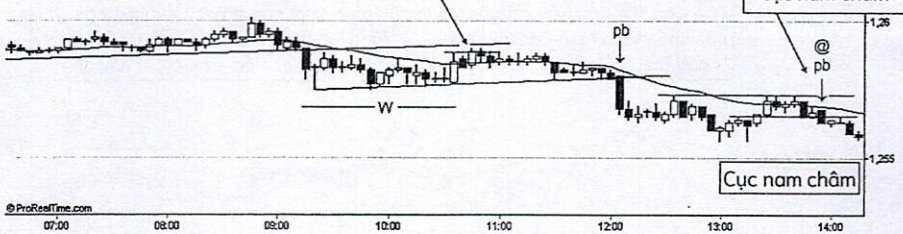

Fig 9.90c

Nếu xu hướng di chuyển chậm chạp một cách khó chịu sau khi chạm mục tiêu vùng số tròn, có thể cân nhắc đóng vị thế tại vùng kháng cự

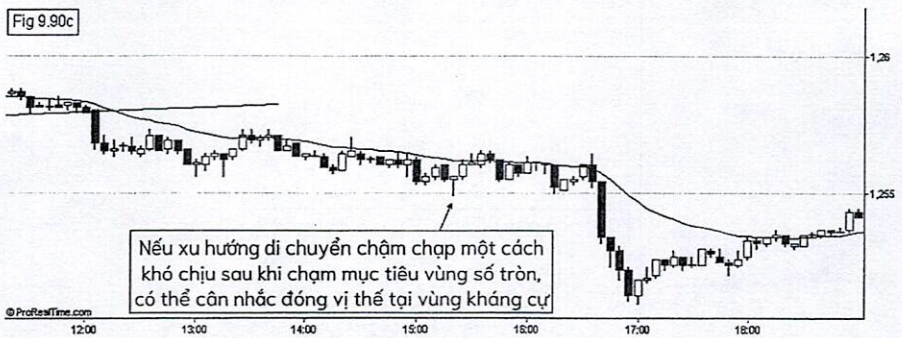

Fig 9.91a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 05-2012

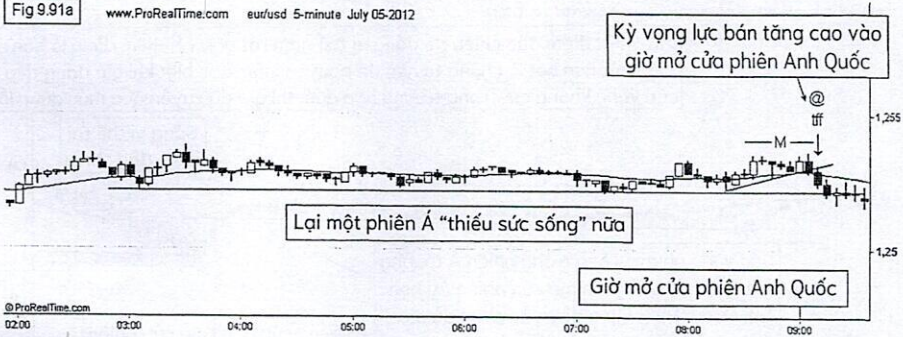

Fig 9.91b

Nếu bạn bị thoát khỏi giao dịch bởi một sự đảo chiều thất bại, đừng ngần ngại vào lại, thậm chí tại một mức giá không đẹp. Một giao dịch vẫn là một giao dịch nếu các lợi thế là đủ tốt

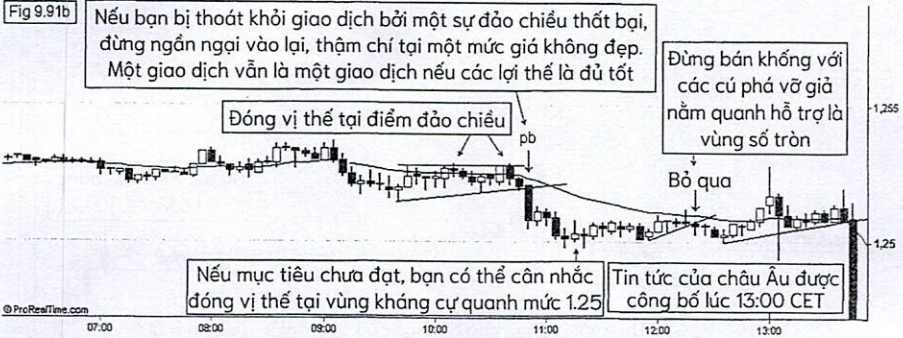

Fig 9.91c

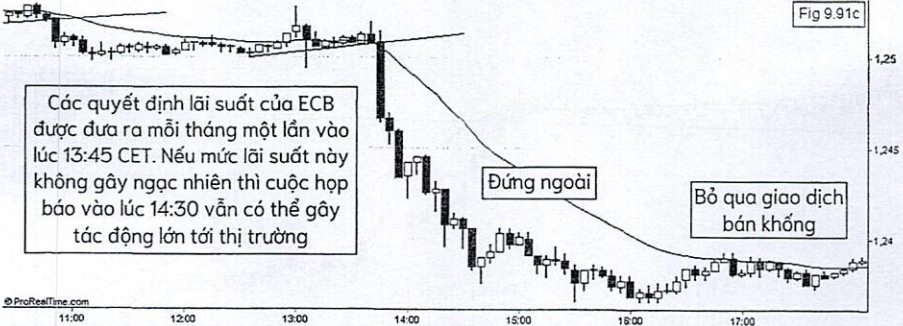

Fig 9.92a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 06-2012

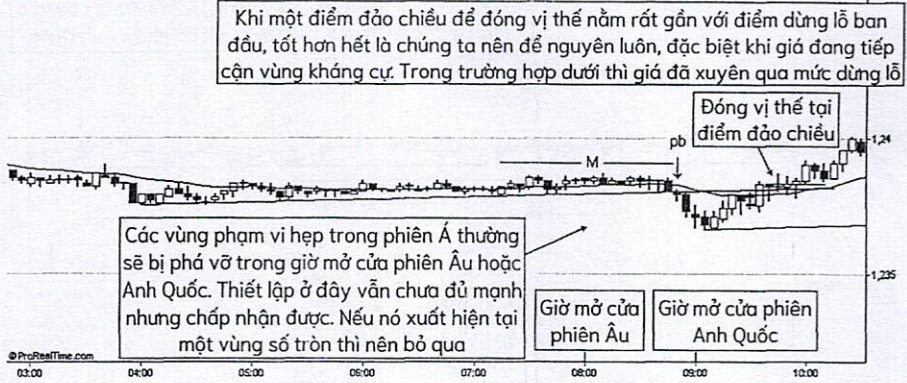

Fig 9.92b

Fig 9.92c

Fig 9.93a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 09-2012

Hành động giá thiết lập nên một mô hình chữ M giảm giá tại vùng số tròn vào giờ mở cửa phiên Anh Quốc

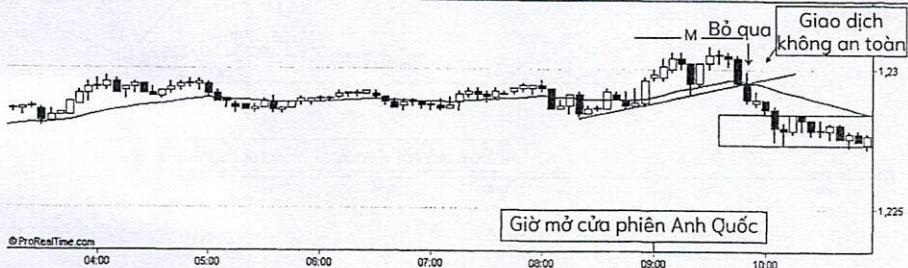

Fig 9.93b

Không nên giao dịch với các cú phá vỡ giả trong một thị trường đi ngang. Đặc biệt là giờ yên ắng buổi trưa của phiên Âu (12:00-14:00)

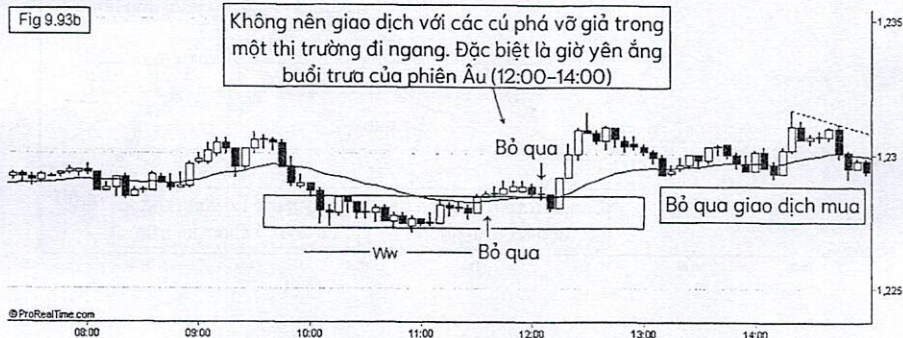
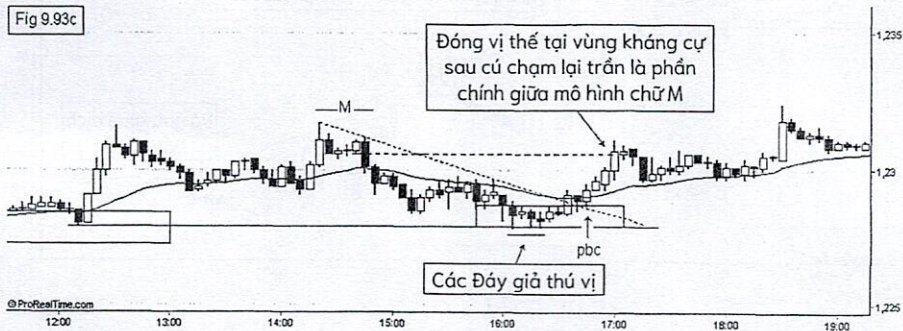

Fig 9.93c

Đóng vị thế tại vùng kháng cự sau cú chạm lại trần là phần chính giữa mô hình chữ M

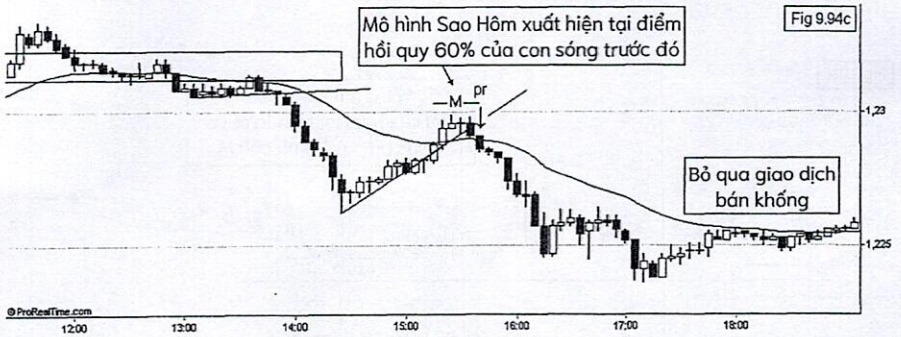
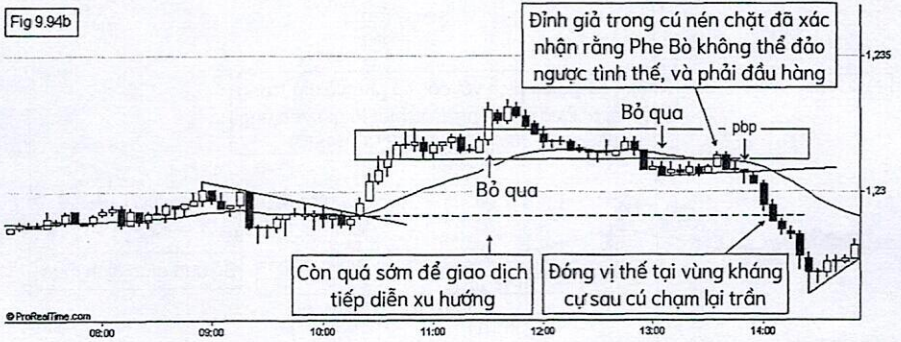
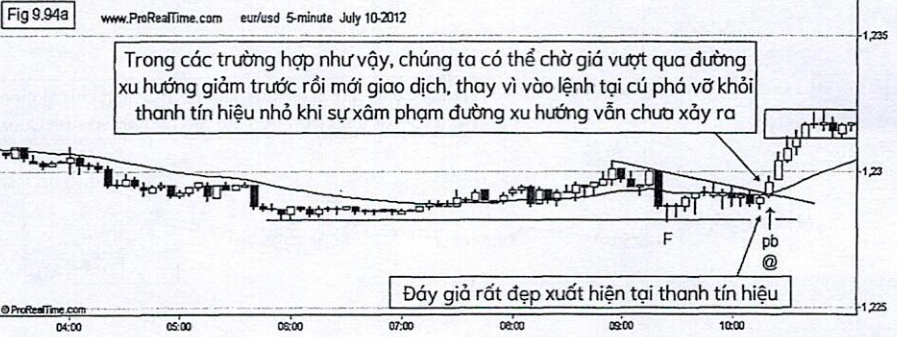

Fig 9.95a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 11-2012

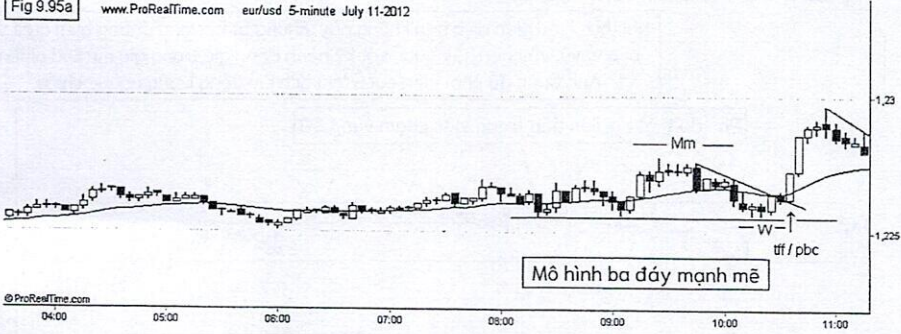

Fig 9.95b

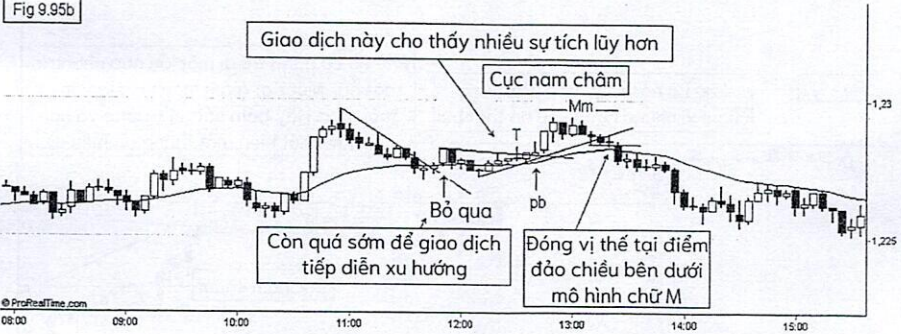

Fig 9.95c

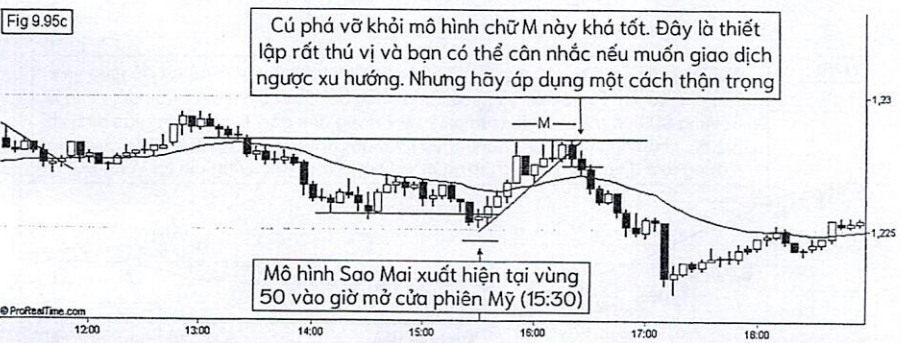

Fig 9.96a

www.ProRealTime.com eurusd 5-minute July 12-2012

Khi thực hiện giao dịch bán khống này, chúng ta kỳ vọng đường biên dưới sẽ bị phá vỡ, vậy nên hãy quan sát kỹ hành động giá trong giờ mở cửa phiên Anh Quốc để phát hiện các vùng tích lũy động lượng ngược chiều

Phe Bò thất bại liên tiếp trong việc chạm vùng 50

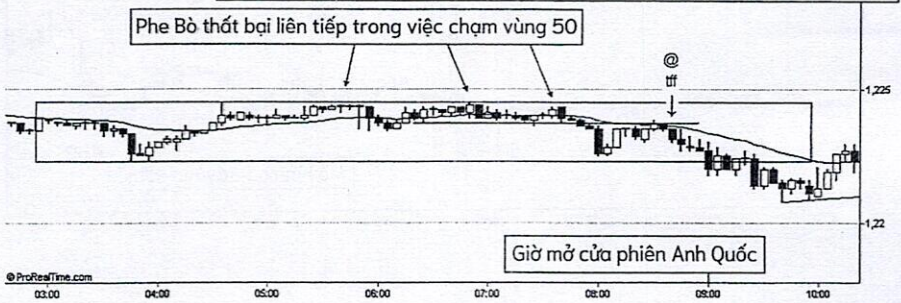

Fig 9.96b

Phe Bò nỗ lực quay trở lại vùng phạm vi nhưng ngay sau đó thất bại

Phe Bò cố gắng thêm một lần nữa nhưng lại thất bại. Một đợt giảm mạnh chỉ là vấn đề thời gian. Hãy bám sát thị trường và bán khống khi phát hiện một thanh tín hiệu giảm

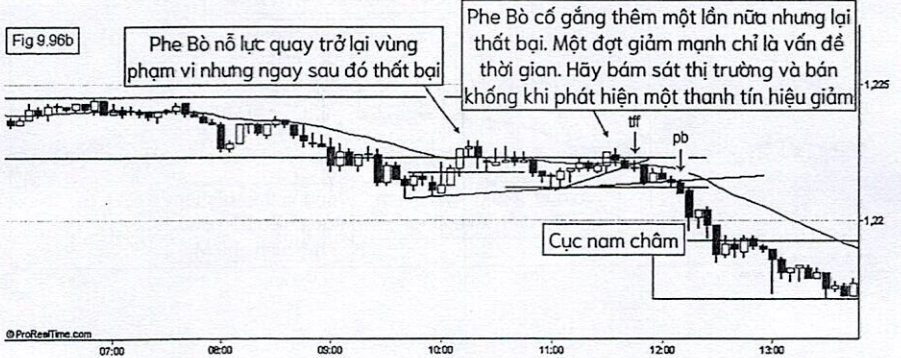

Fig 9.96c

Mô hình tạo đáy này cần hơn 5 giờ để hoàn thành. Như vậy là đủ tốt để mua vào tại cú phá vỡ lên. Tuy nhiên cũng cần cân nhắc bối cảnh giảm giá trước đó, chưa kể đến vùng 00 bên trên và giờ trưa phiên Mỹ đang đến gần. Đây là một giao dịch chỉ nên được chấp nhận khi bạn thành thạo kỹ thuật đóng vị thế tại điểm đảo chiều vào đúng thời điểm. Nếu bạn chấp nhận, hãy quan sát phản ứng giá tại vùng 00

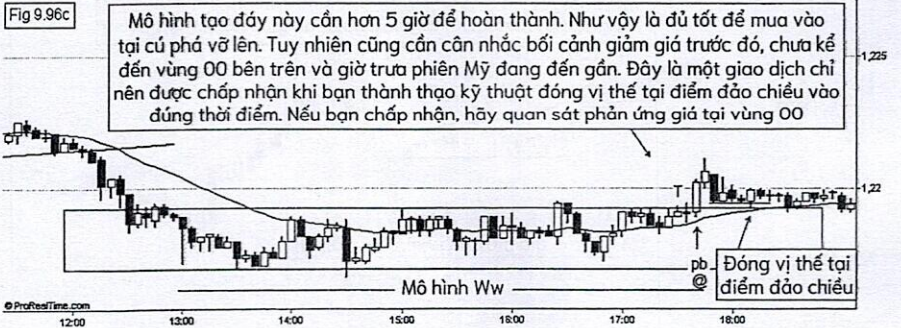

Fig 9.97a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 13-2012

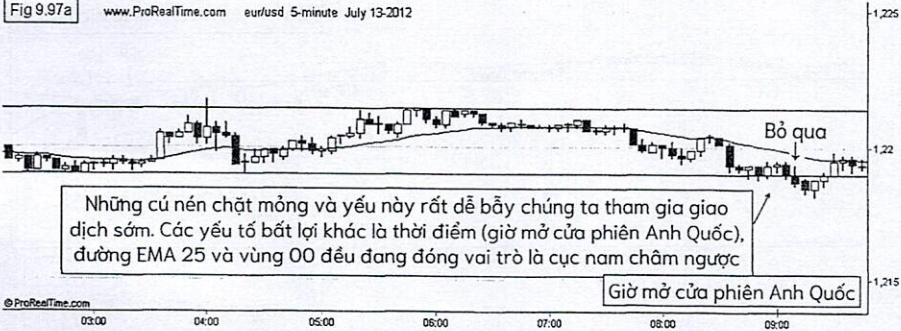

Fig 9.97b

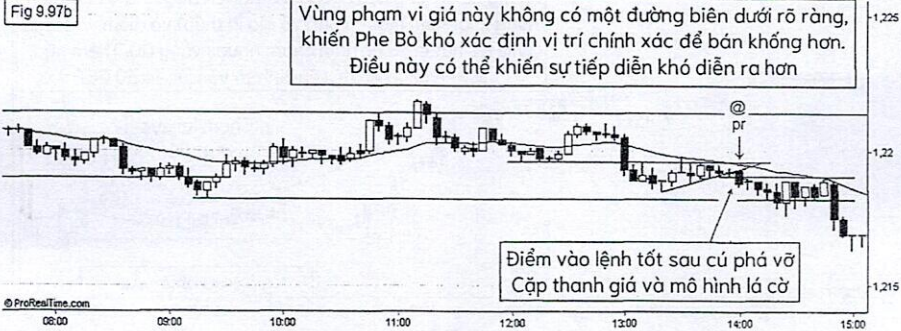

Fig 9.97c

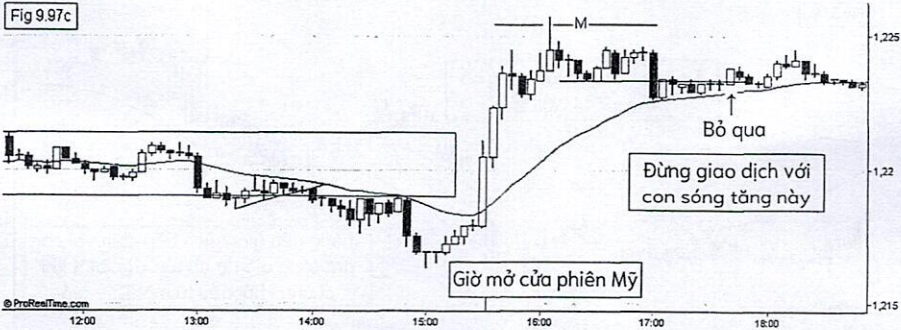

Fig 9.98a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 16 2012

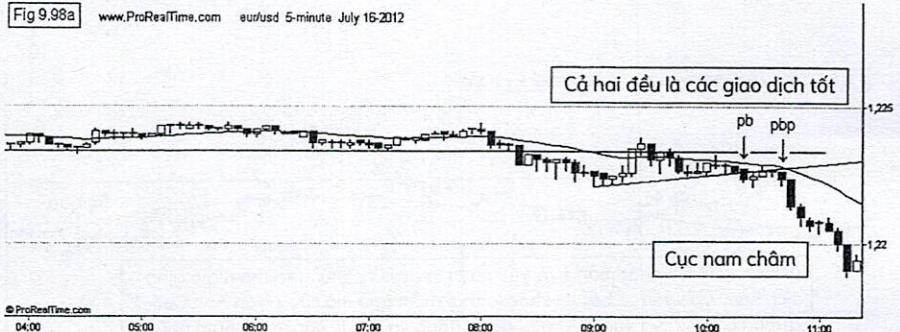

Fig 9.98b

Fig 9.98c

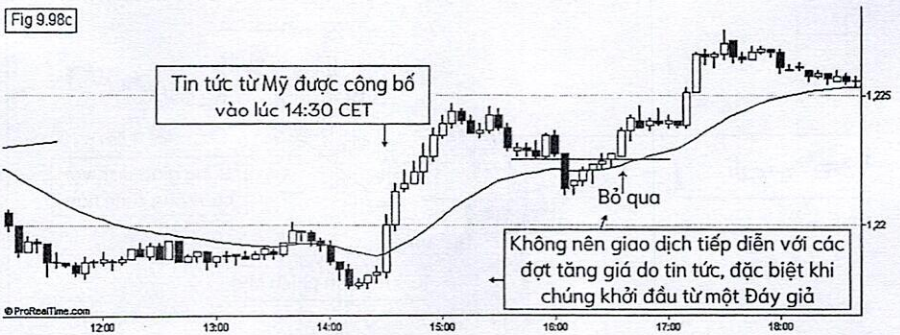

Fig 9.99a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 17-2012

Có vẻ như Phe Bò đang nhắm đến vùng 00, nhưng giao dịch mua này thiết lập chưa được tốt. Bối cảnh rung lắc khó lường trong giờ mở cửa phiên Anh có thể dẫn tới các đợt tấn công ngược mạnh mẽ. Tốt hơn hết nên đứng ngoài và chờ đợi một thiết lập đẹp hơn

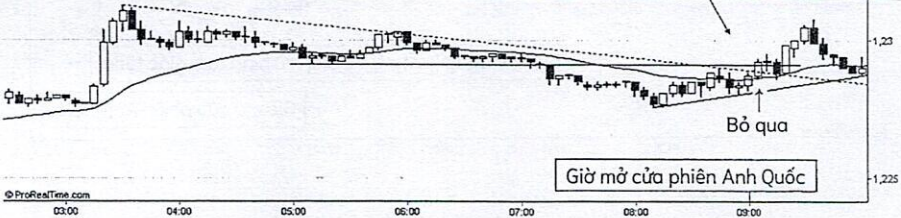

Fig 9.99b

Để cho trận chiến quanh vùng 00 ngũ ngũ

đây là một thiết lập mạnh hơn nhiều

Vùng tích lũy động lượng khá mỏng tại vùng số tròn. Hãy cẩn trọng

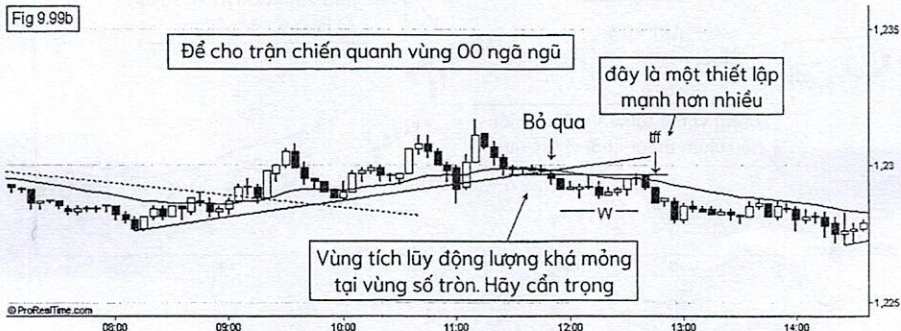
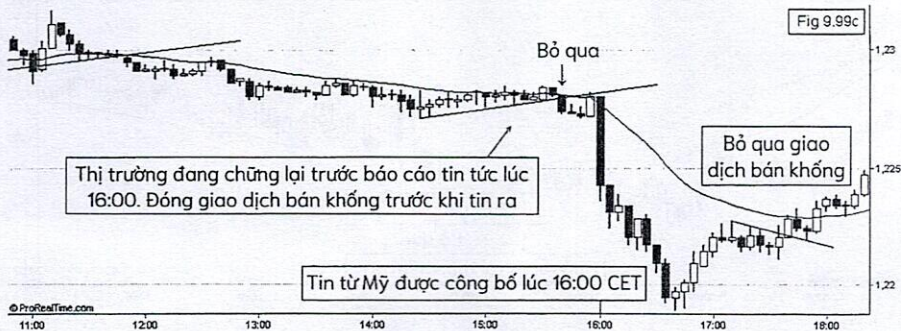

Fig 9.99c

Thị trường đang chững lại trước báo cáo tin tức lúc 16:00. Đóng giao dịch bán khống trước khi tin ra

Tin từ Mỹ được công bố lúc 16:00 CET

Bỏ qua giao dịch bán khống

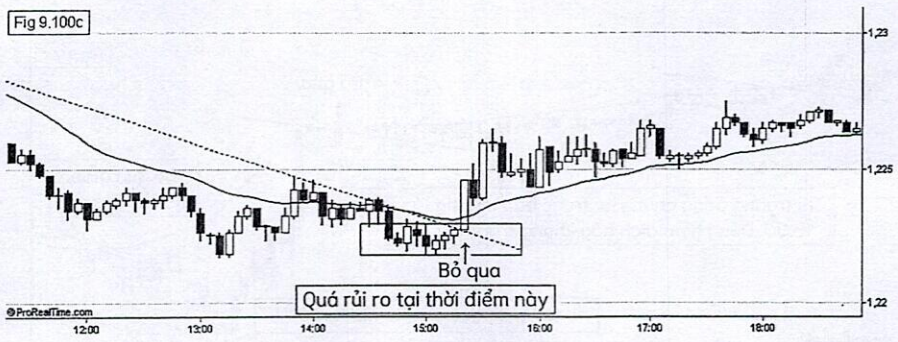
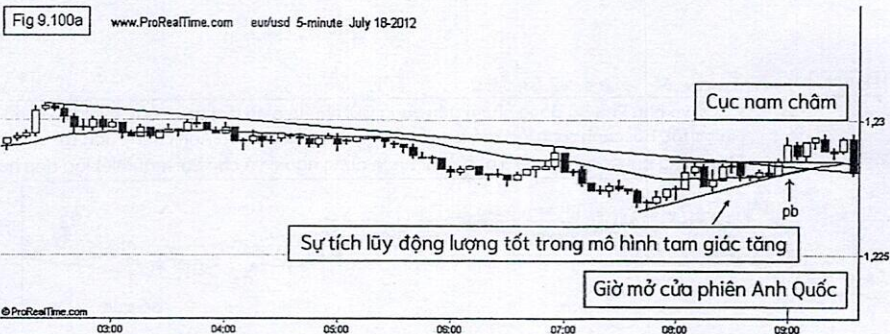

Fig 9.101a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 19-2012

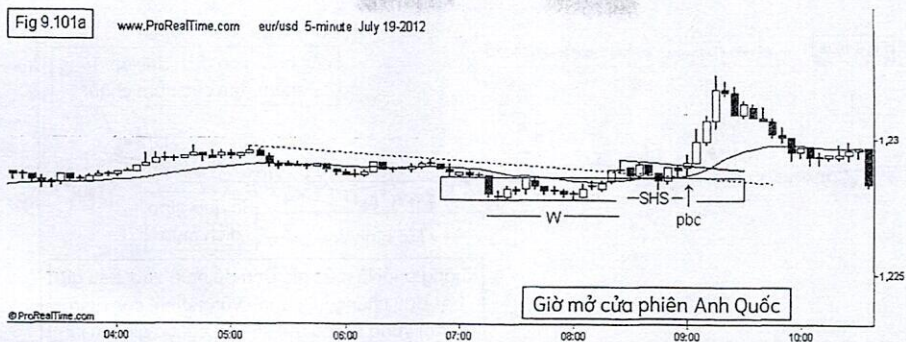

Fig 9.101b

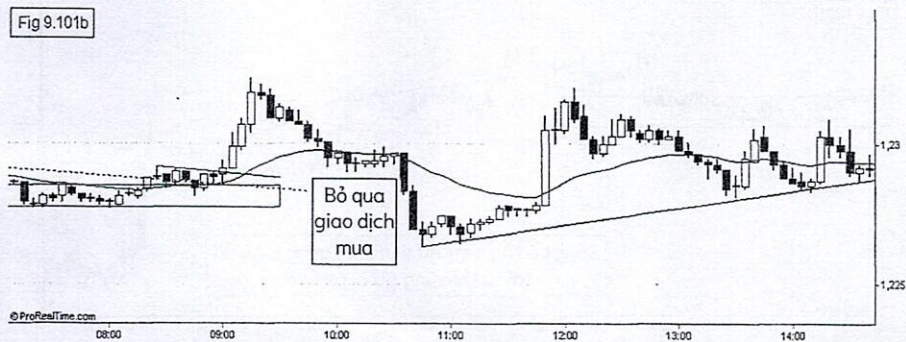
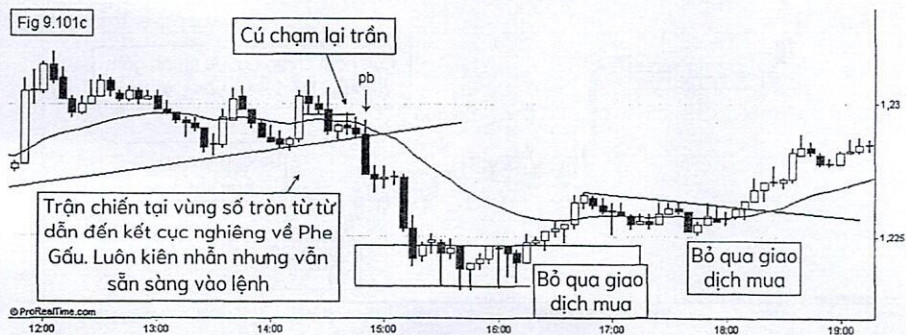

Fig 9.101c

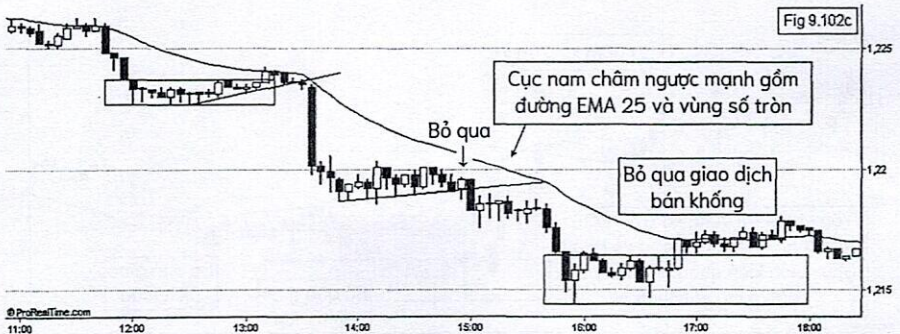
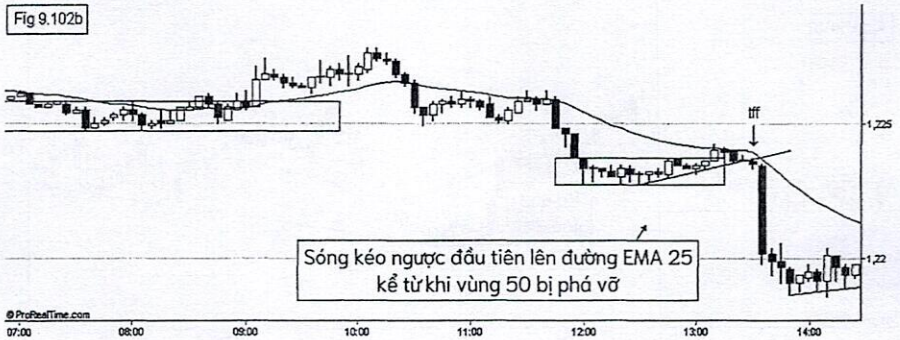
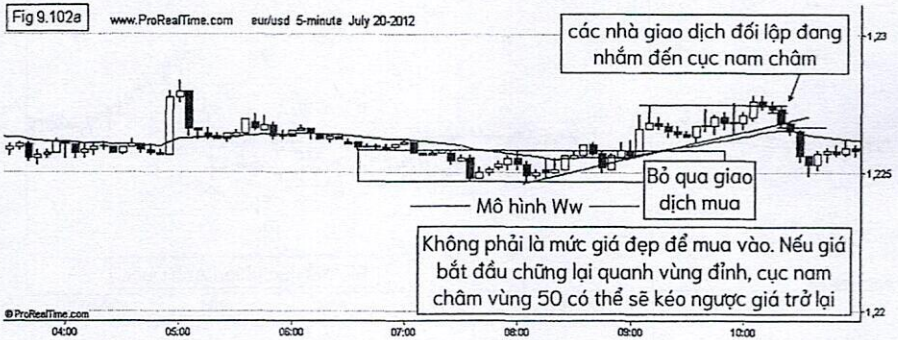

Fig 9.103a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 23-2012

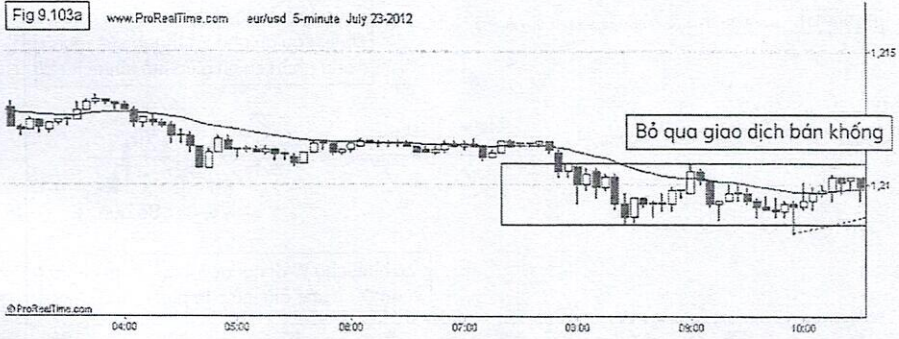

Fig 9.103b

Giao dịch này hoàn toàn chấp nhận được, nhưng chữ w nhỏ trong mô hình Ww chưa được nên chặt lằm. Giao dịch tiếp theo thiết lập tốt hơn, có sự hài hòa hơn giữa hai chữ W và có sự tích lũy động lượng tốt hơn

Một lệnh bán khống chấp nhận được nhằm đến cực nam châm vùng 00, nhưng có thể dễ dàng phản tác dụng khi vùng tích lũy động lượng khá mỏng (dù vậy chúng ta cũng có Đỉnh giả khá đẹp)

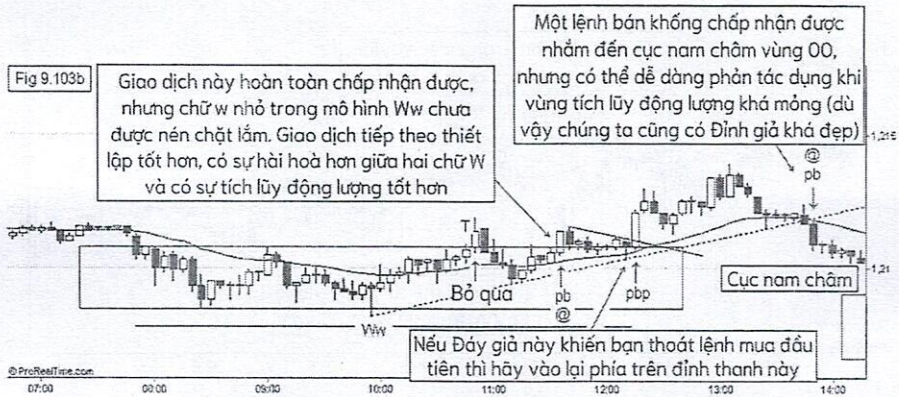

Fig 9.103c

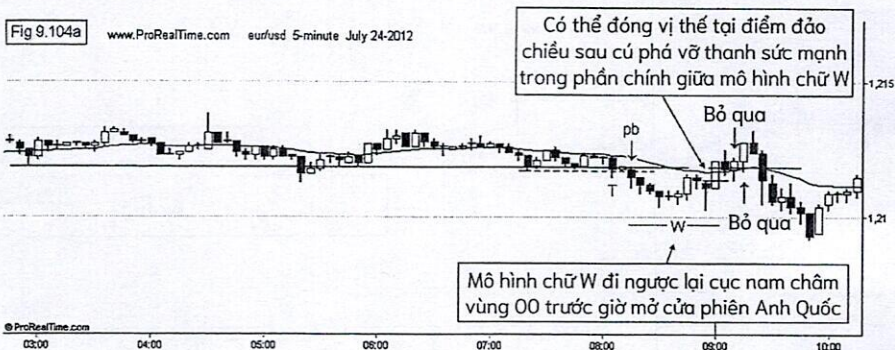

Fig 9.105a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 25-2012

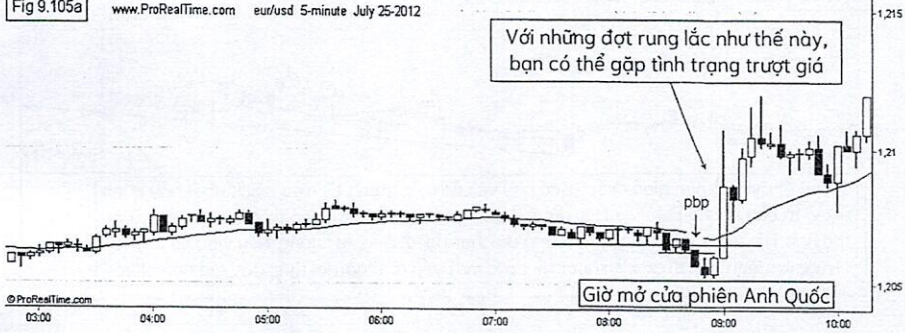

Fig 9.105b

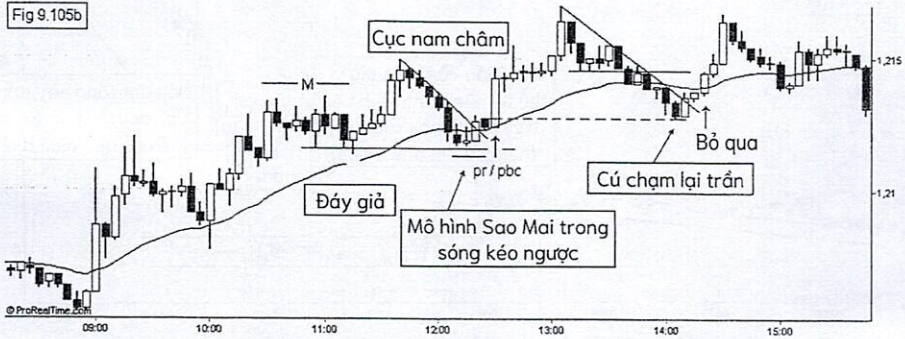

Fig 9.105c

Fig 9.106a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 26-2012

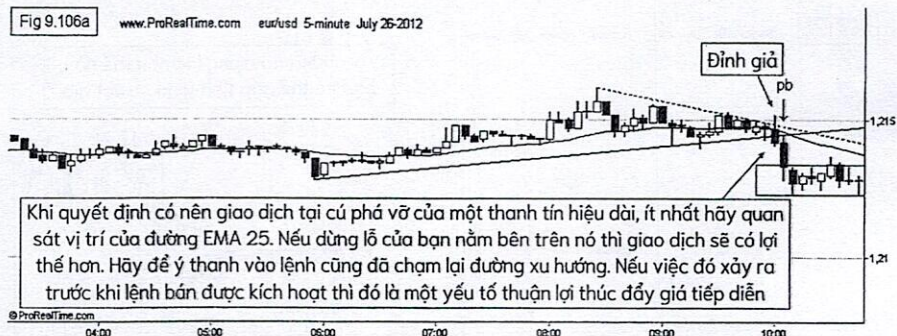

Fig 9.106b

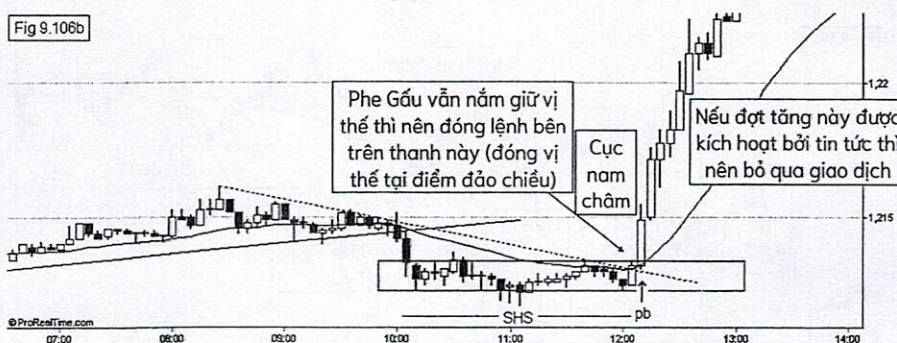

Fig 9.106c

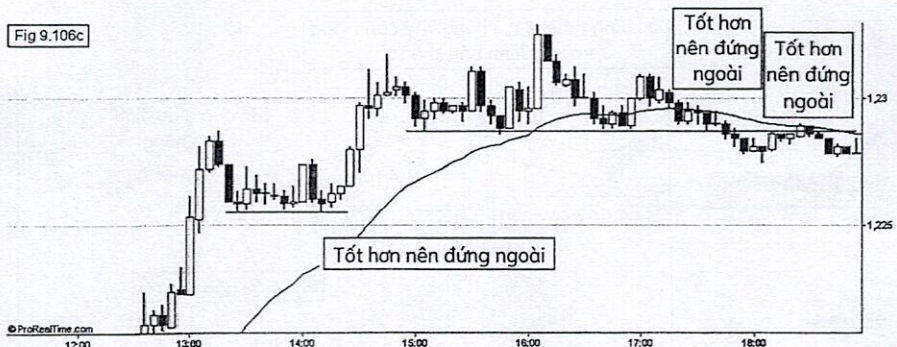

Fig 9.107a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 27-2012

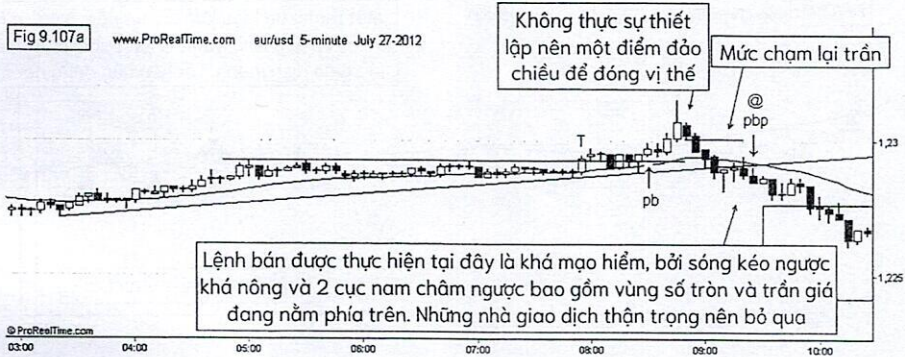
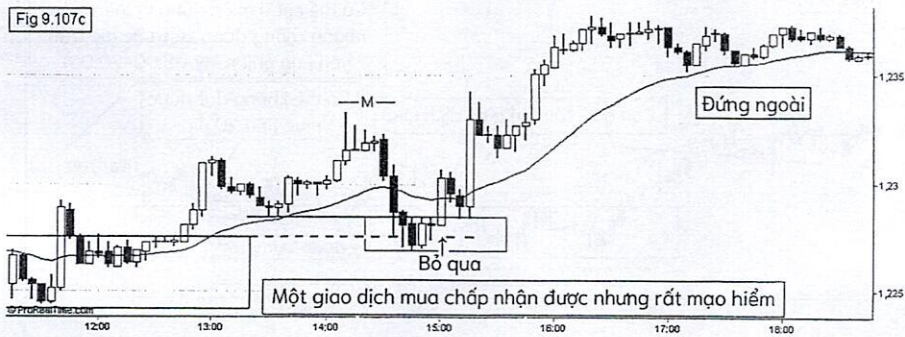

Fig 9.107b

Fig 9.107c

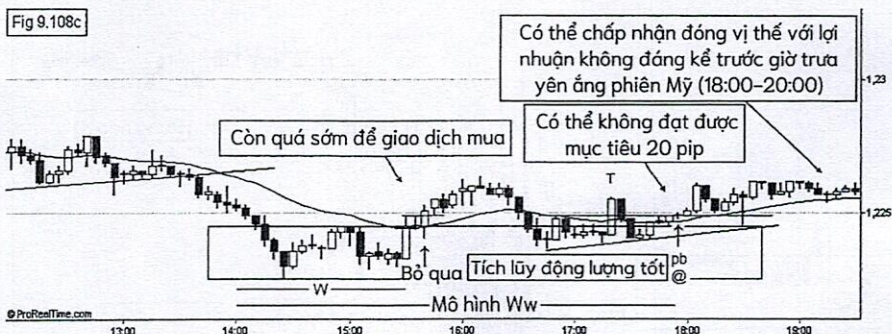
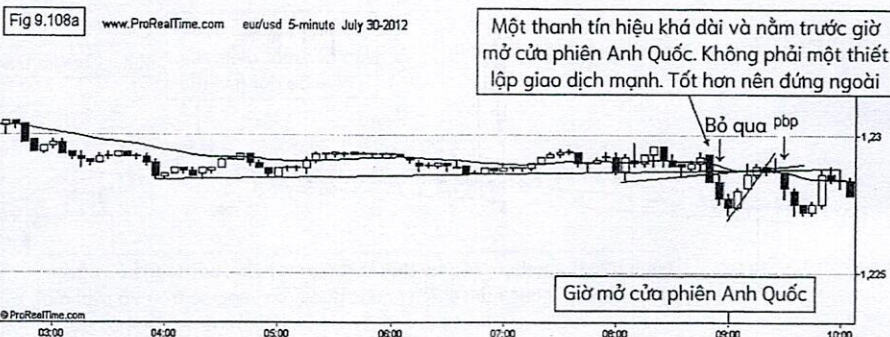

Fig 9.109a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute July 31-2012

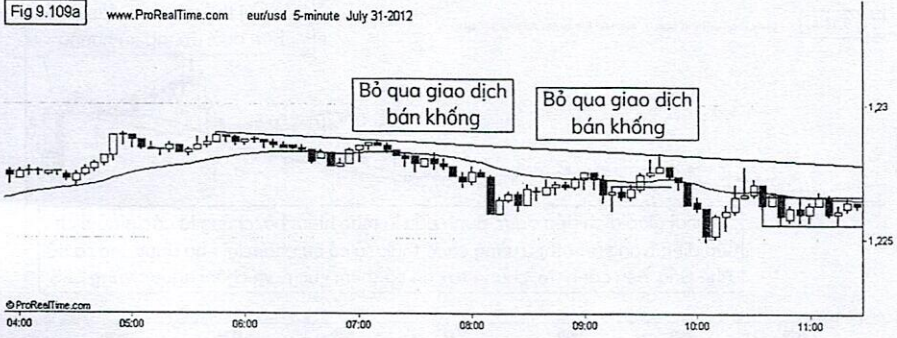

Fig 9.109b

Fig 9.109c

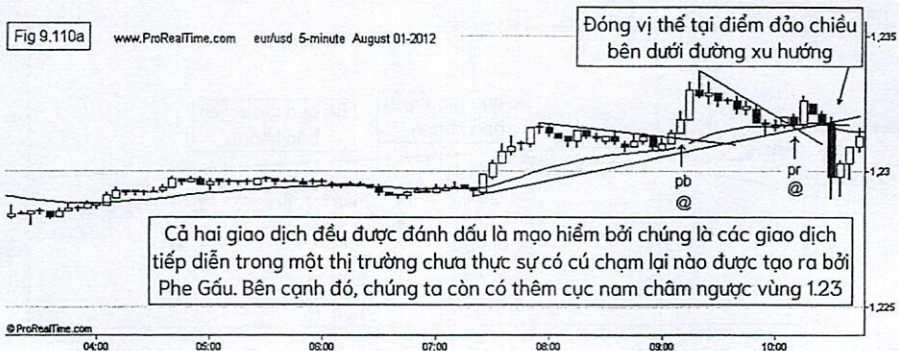

Fig 9.111a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 02-2012

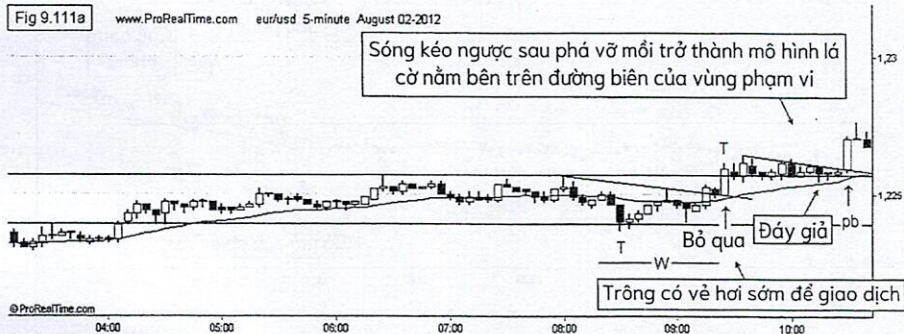

Fig 9.111b

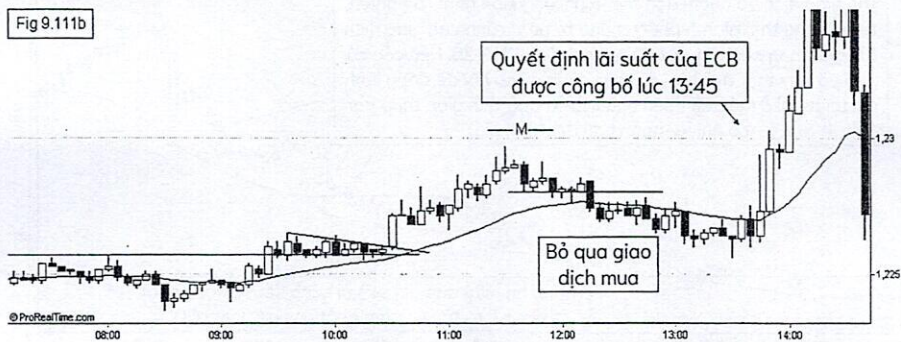

Fig 9.111c

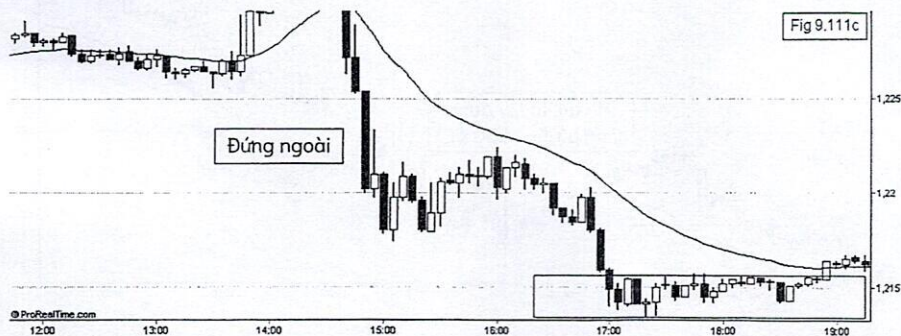

Fig 9.112a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 03-2012

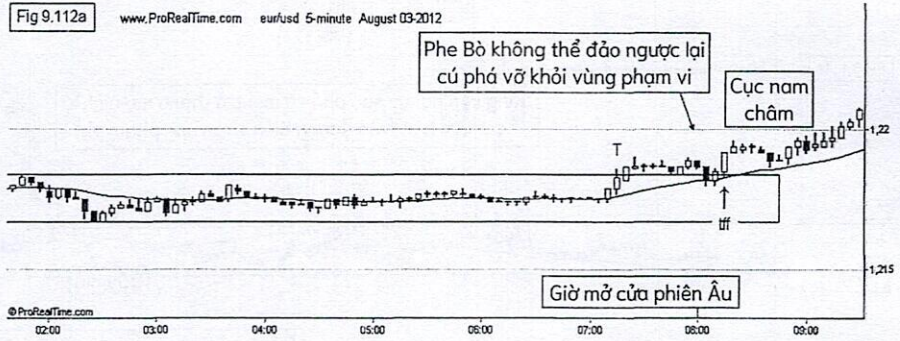

Fig 9.112b

Những cú phá vỡ dạng này thường trông rất đẹp khi nhìn về quá khứ. Có lẽ trên một khung thời gian nhanh hơn, chúng ta có thể giao dịch và nhắm đến một mức lợi nhuận nhỏ. Tuy nhiên, trên khung thời gian 5 phút, chúng ta nên tránh các giao dịch khi giá đang cách "quá xa" so với đường EMA 25. Nếu các cú phá vỡ này thất bại, bạn có thể không có cơ hội để đóng lệnh với thiệt hại ở mức tối thiểu như trên khung thời gian thấp hơn (có nhiều thanh hơn để đánh giá)

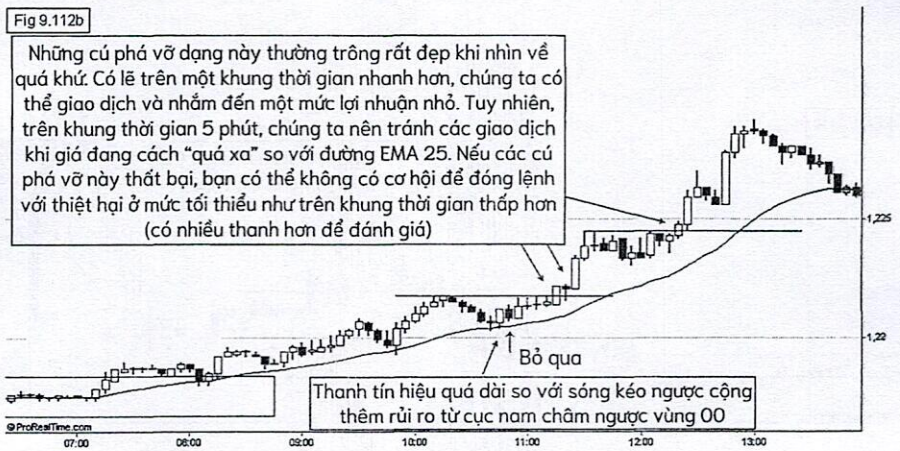
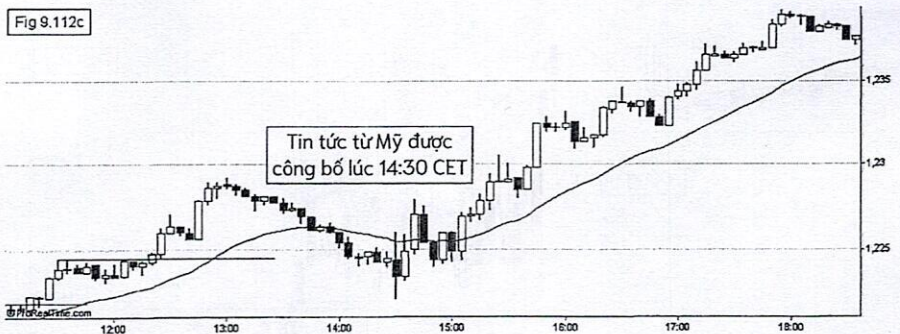
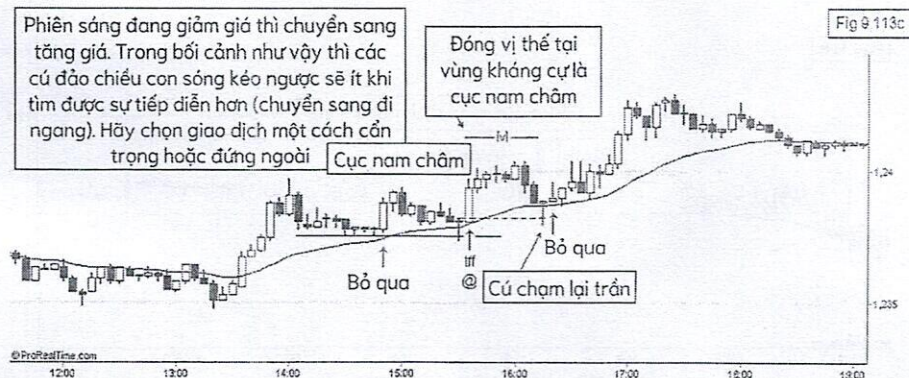
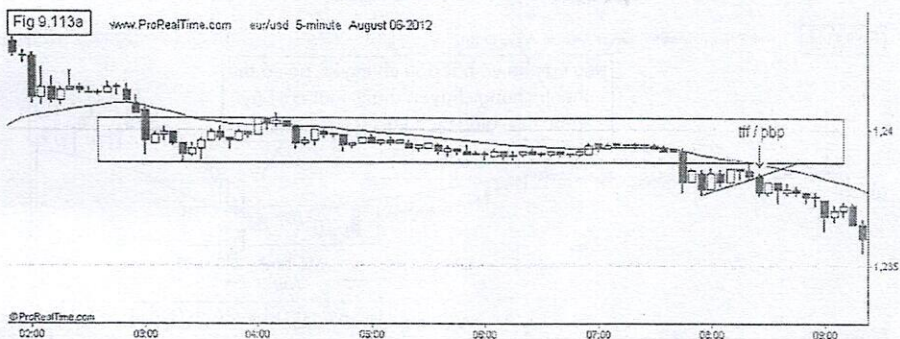

Fig 9.112c

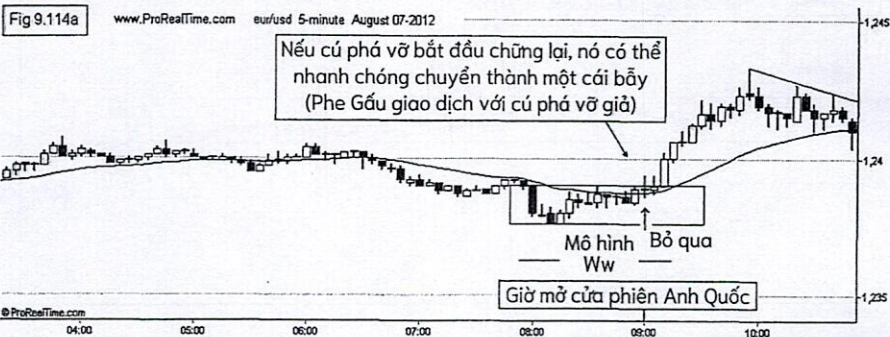

Fig 9.115a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 08-2012

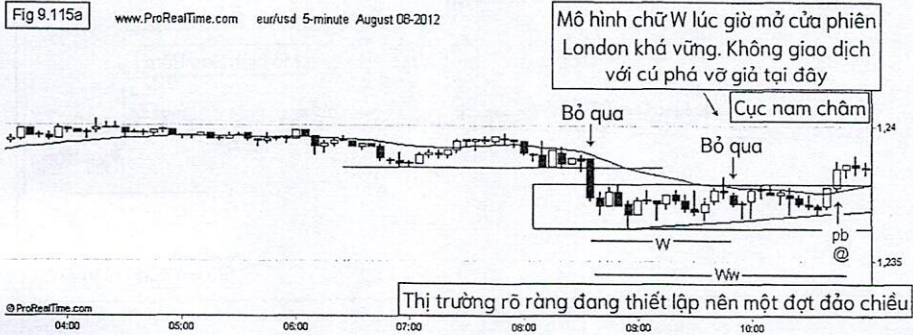

Fig 9.115b

Fig 9.115c

Fig 9.116a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 09-2012

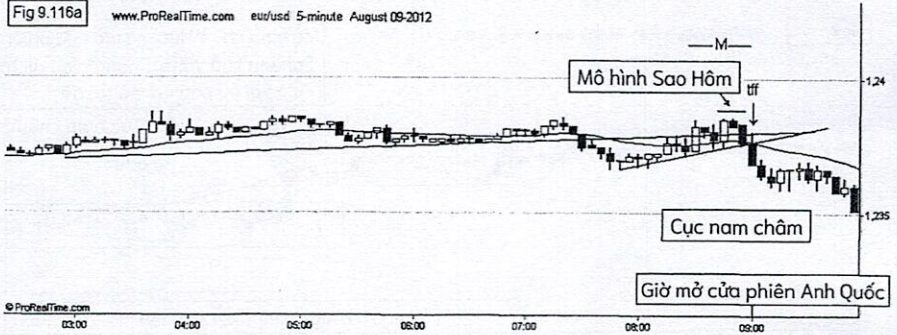

Fig 9.116b

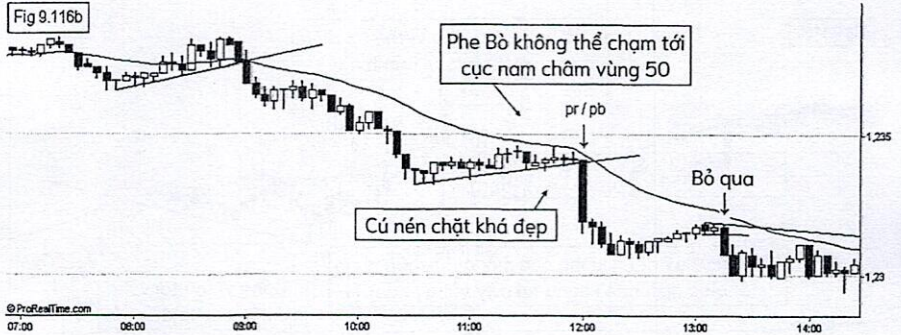

Fig 9.116.c

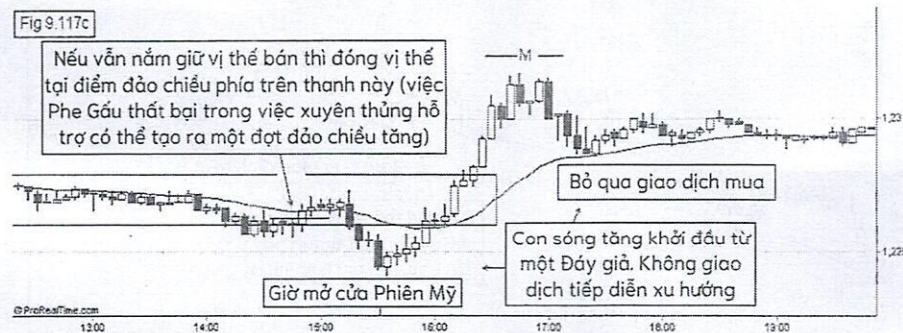
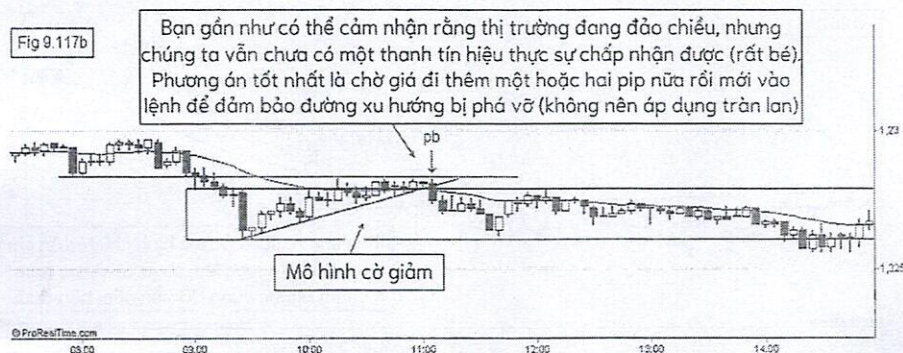
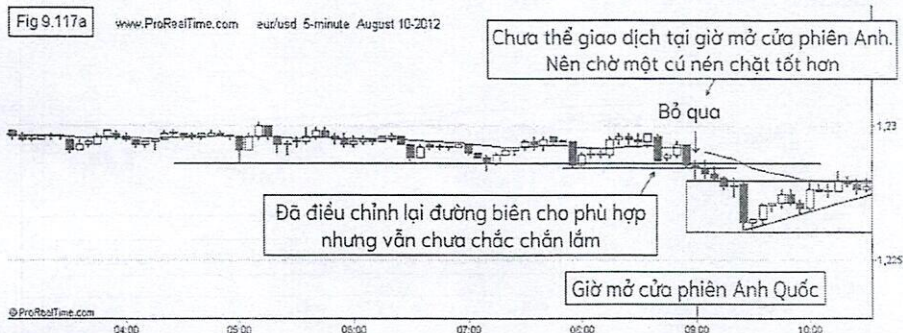

Fig 9.118a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 13-2012

Fig 9.118b

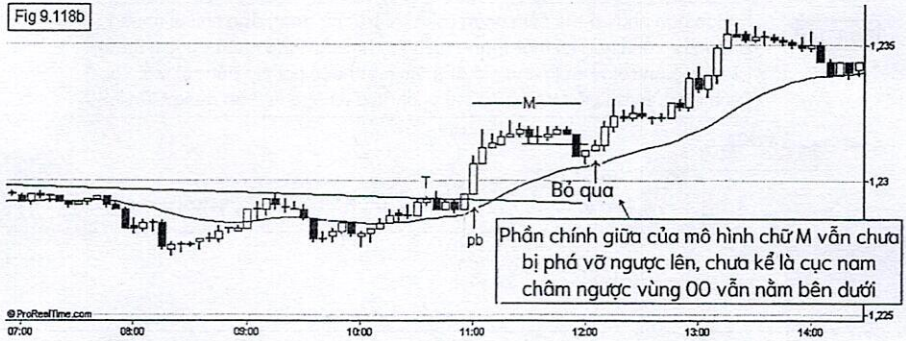

Fig 9.118c

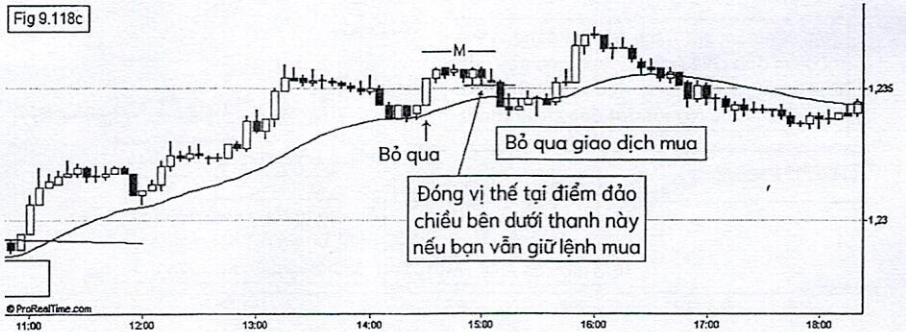

Fig 9.119a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 14-2012

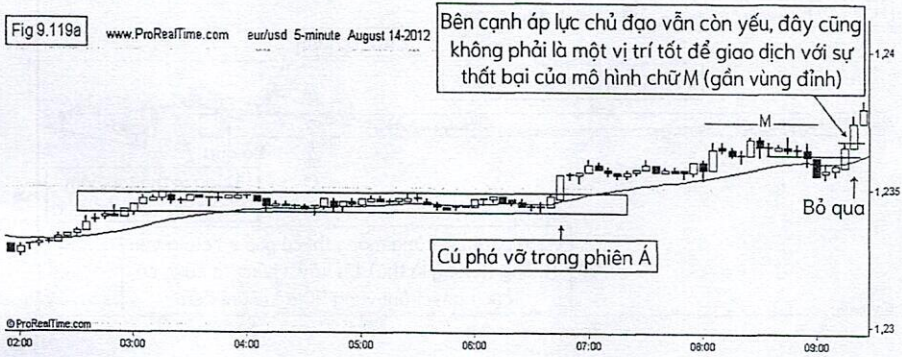

Fig 9.119b

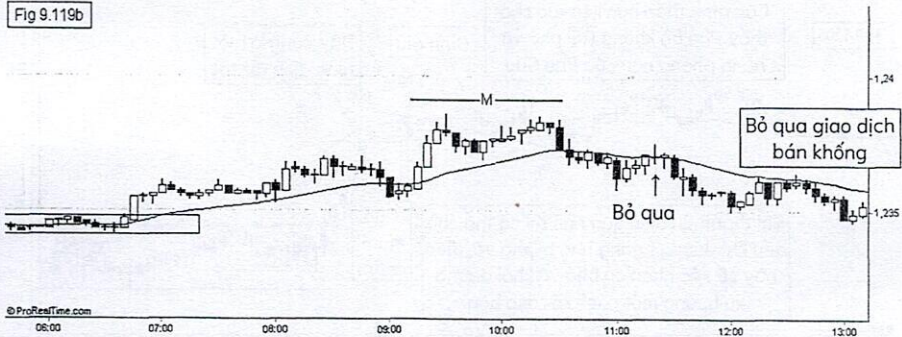

Fig 9.119c

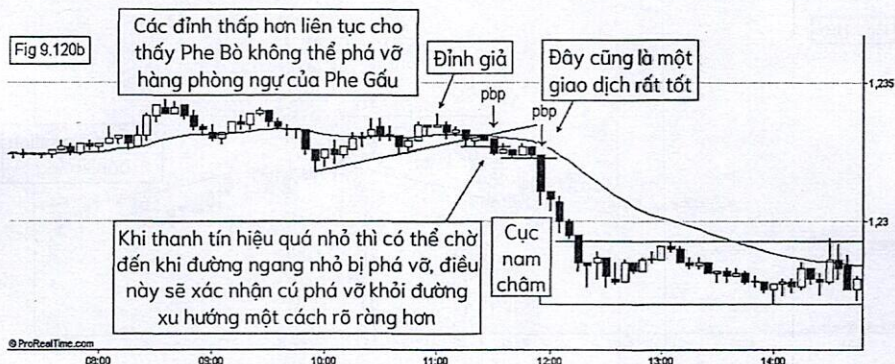
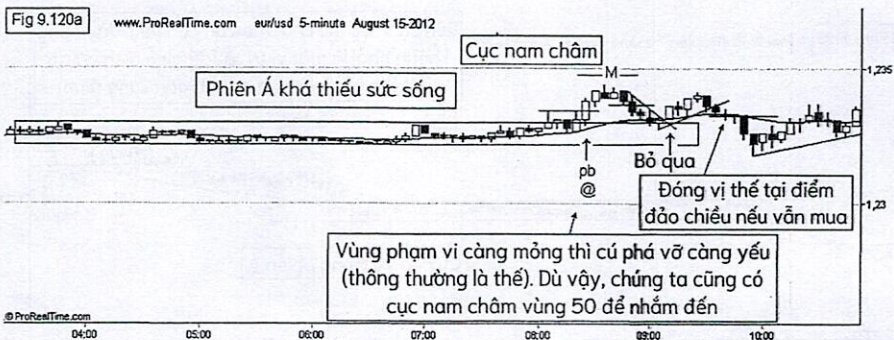

Fig 9.121a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 16-2012

Fig 9.121b

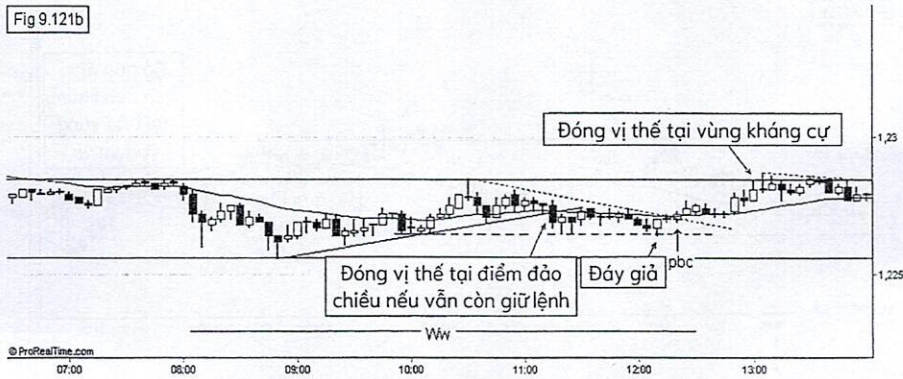
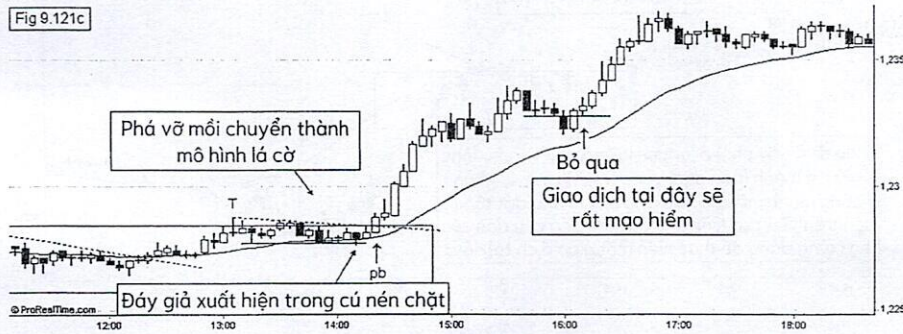

Fig 9.121c

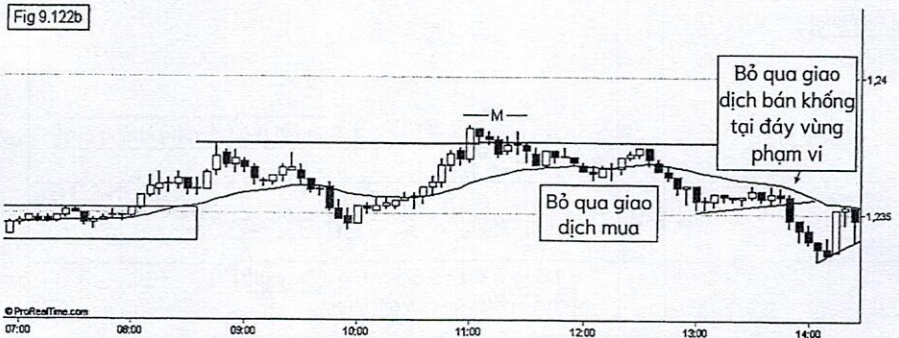
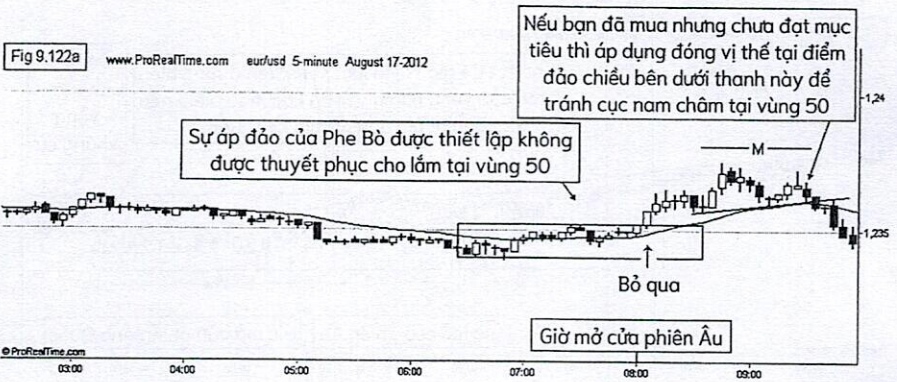

Fig 9.123a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 20-2012

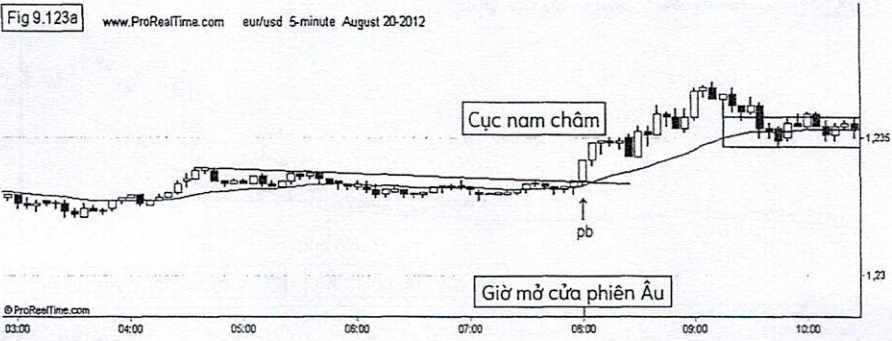

Fig 9.123b

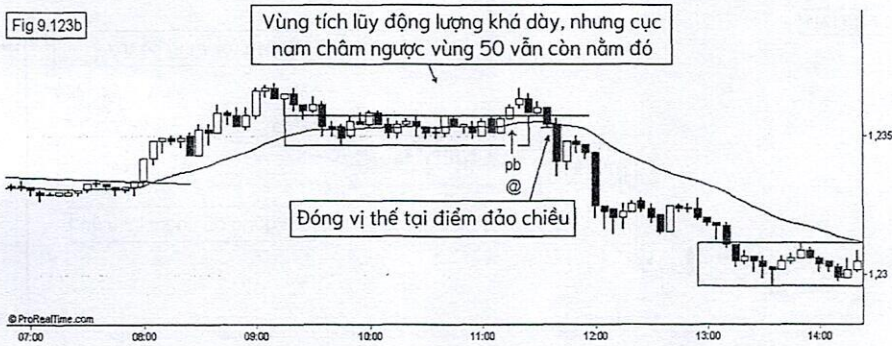

Fig 9.123c

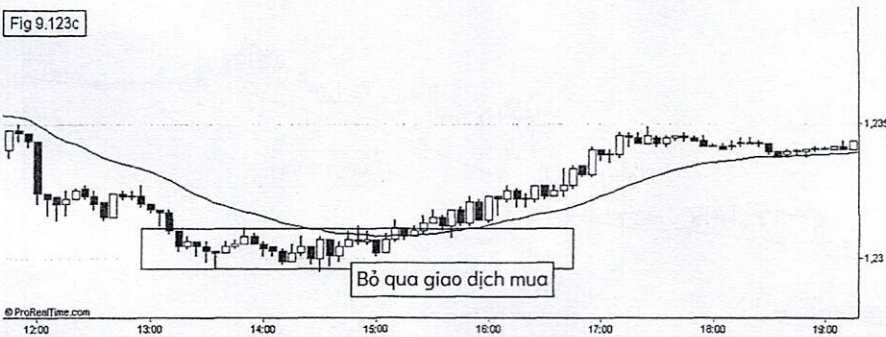

Fig 9.124a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 21-2012

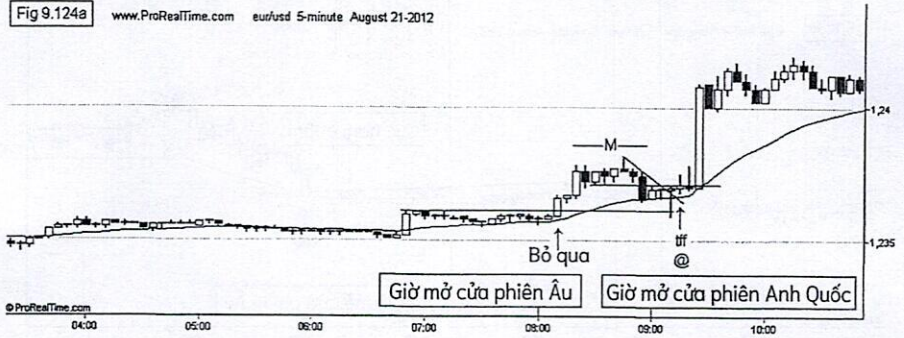

Fig 9.124b

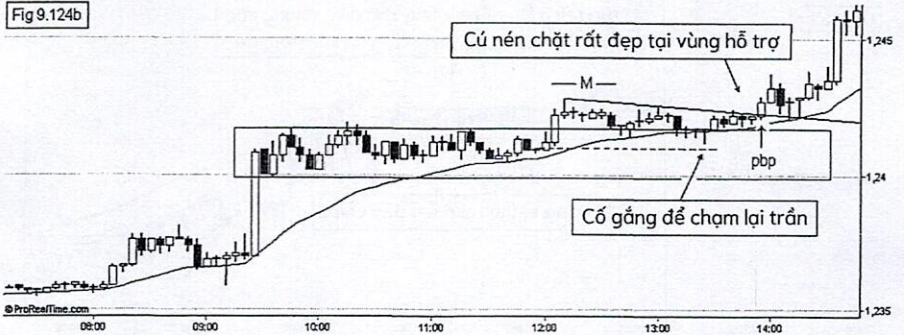

Fig 9.124c

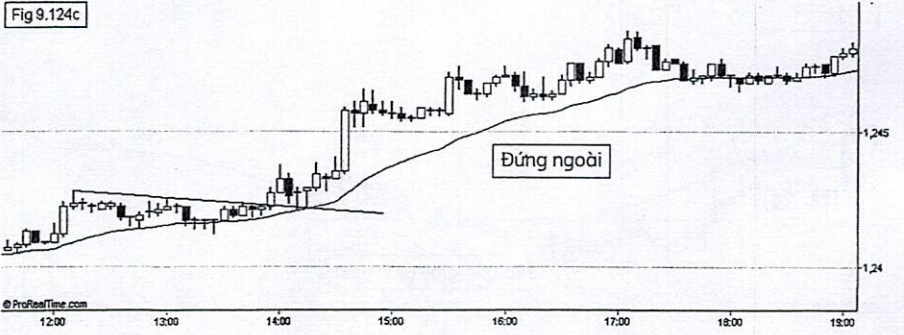

Fig 9.125a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 22-2012

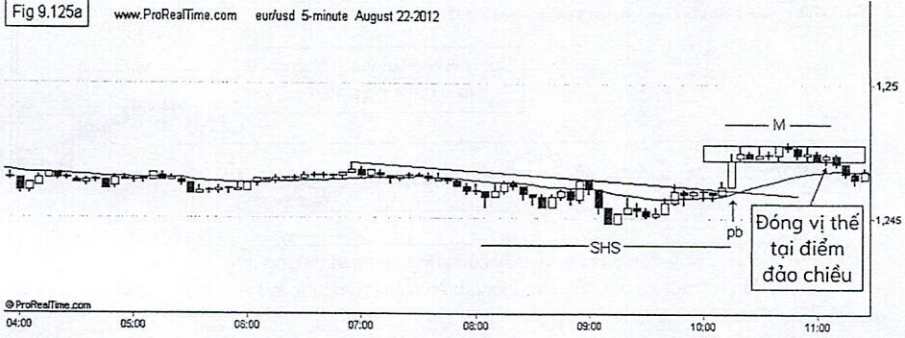

Fig 9.125b

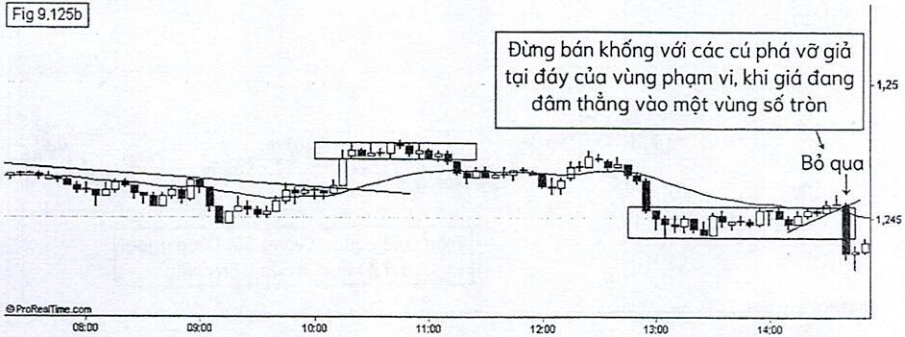
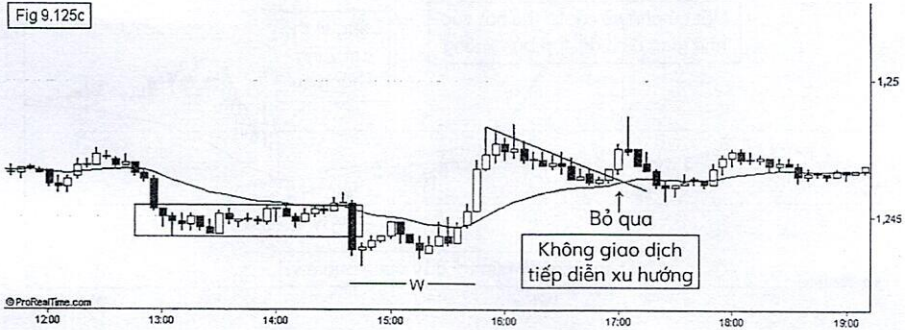

Fig 9.125c

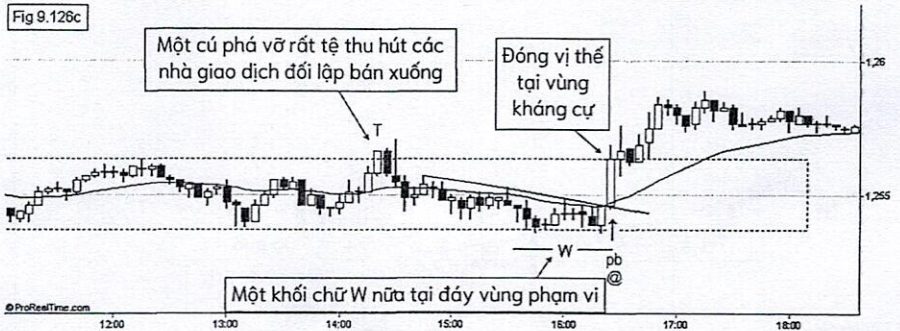
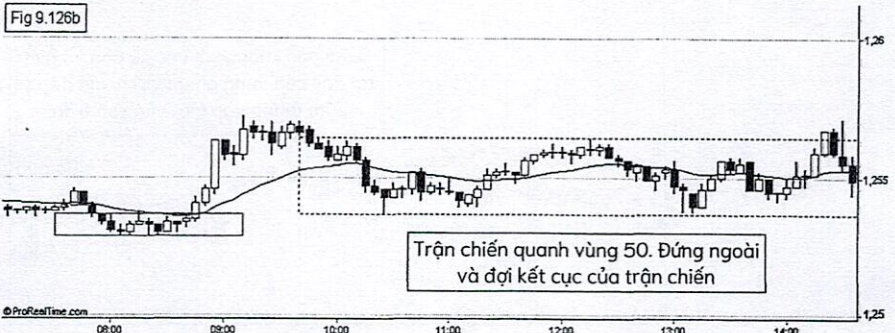
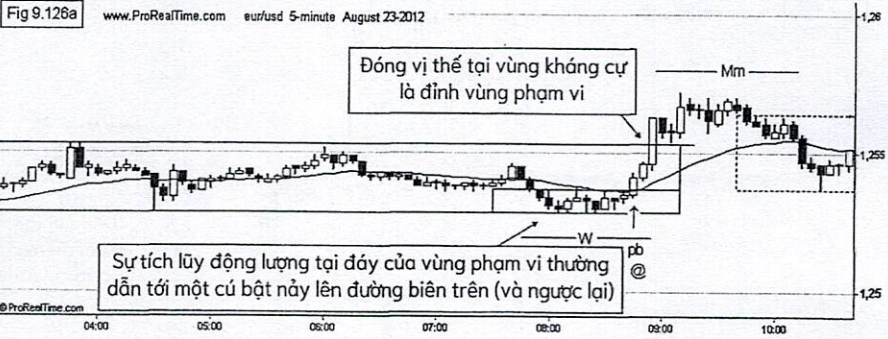

Fig 9.127a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 24-2012

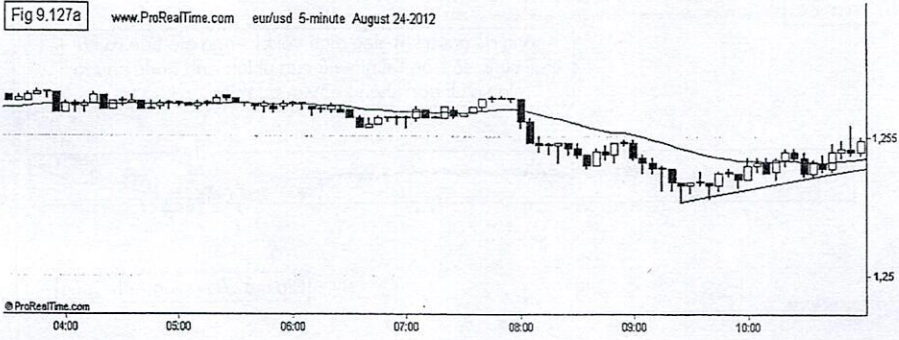

Fig 9.127b

Thiết lập kết hợp khá tốt, nhưng không phải một cú nén chặt đẹp (lực kéo ngược xuất hiện tại vùng 50)

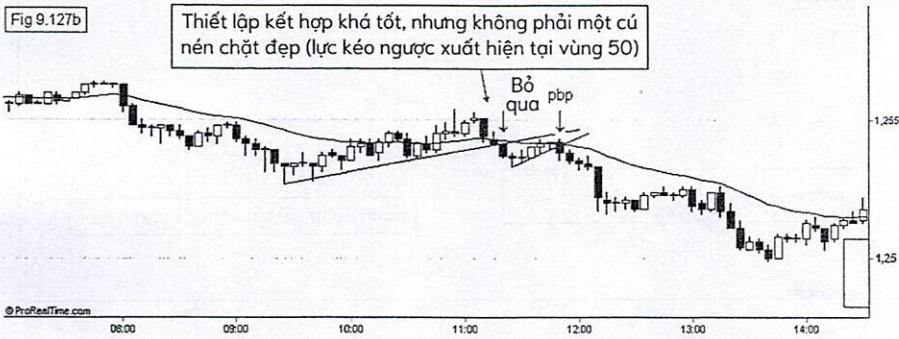

Fig 9.127c

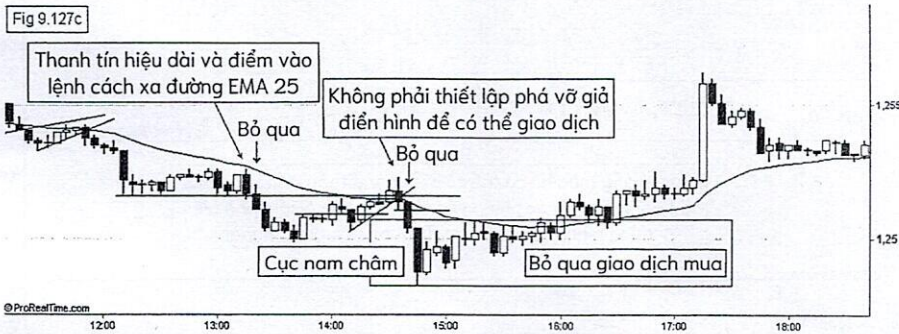

Fig 9.128a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 27-2012

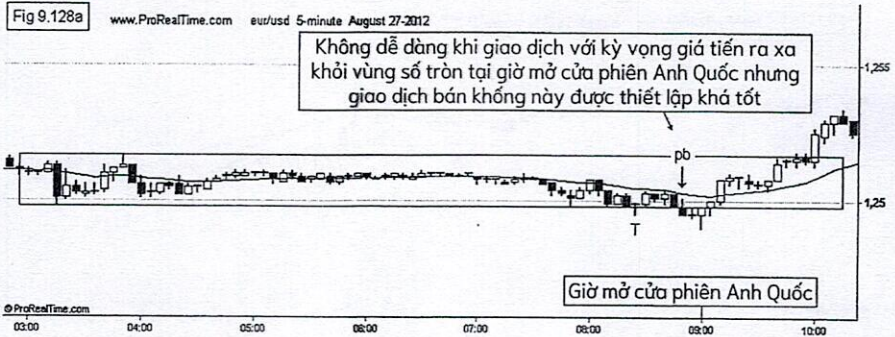

Fig 9.128b

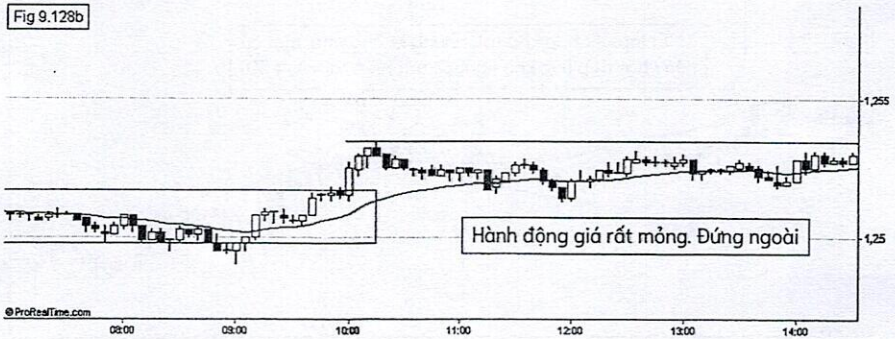

Fig 9.128c

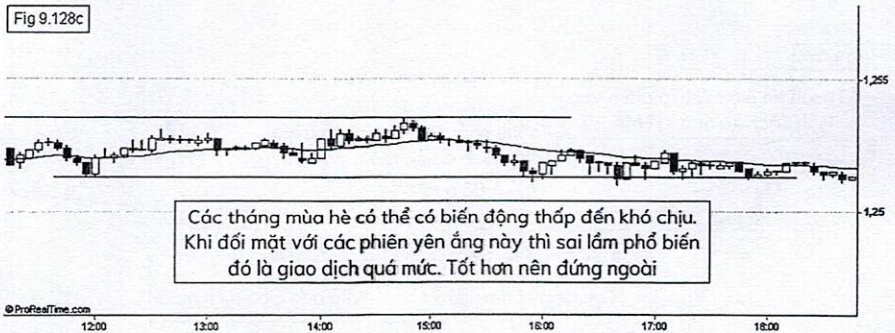

Fig 9.129a

www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 28-2012

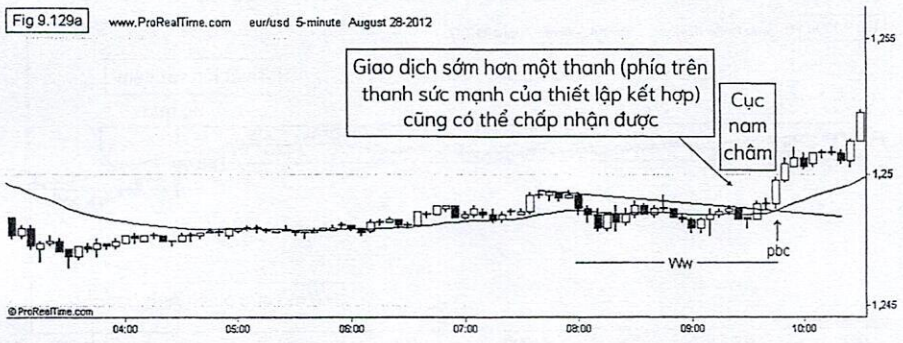

Fig 9.129b

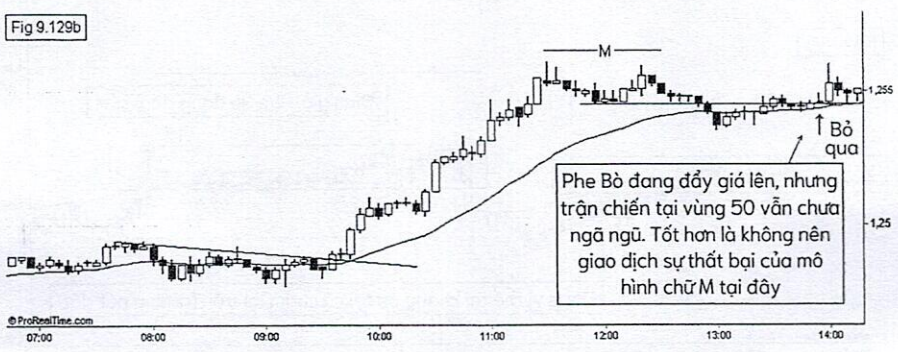
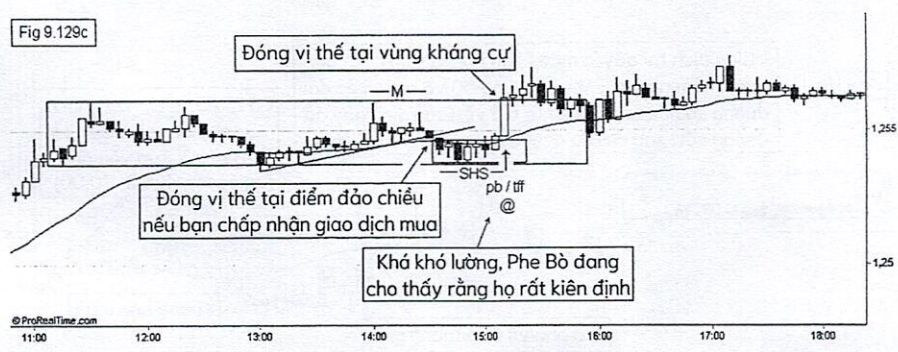

Fig 9.129c

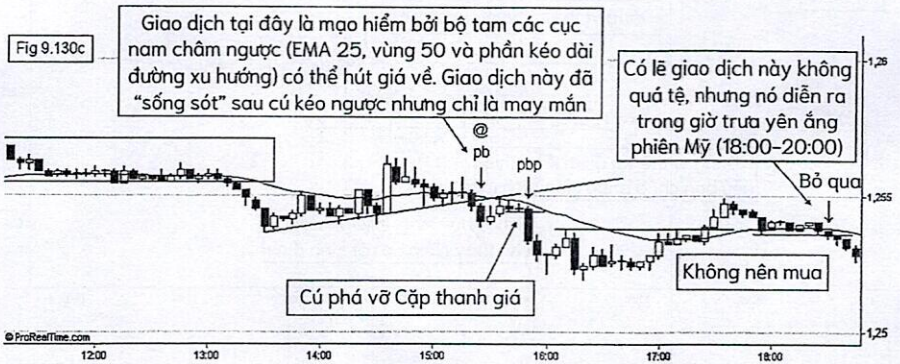
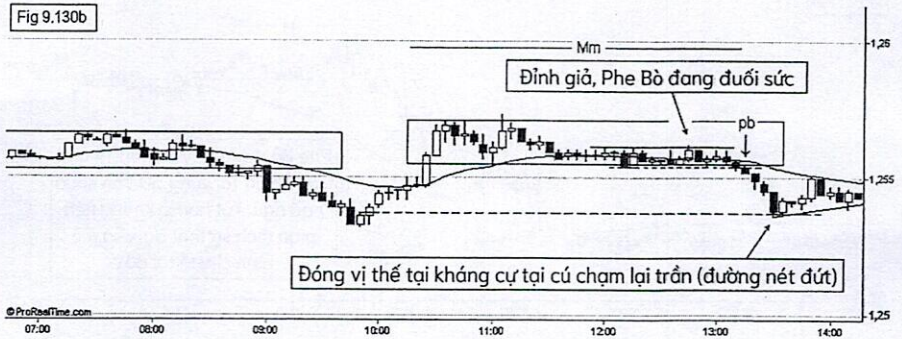
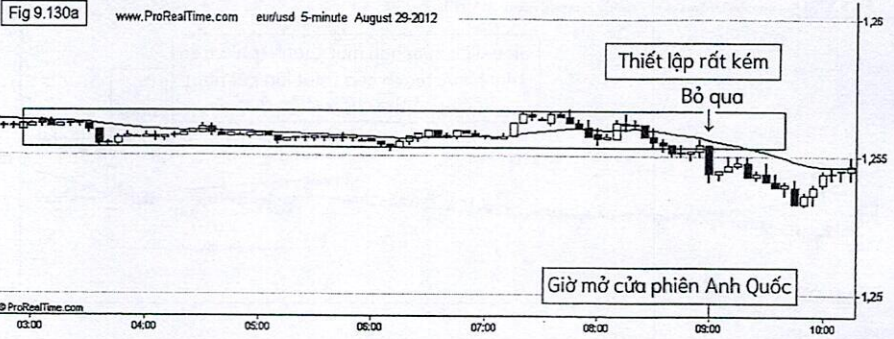

Fig 9.131a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 30-2012

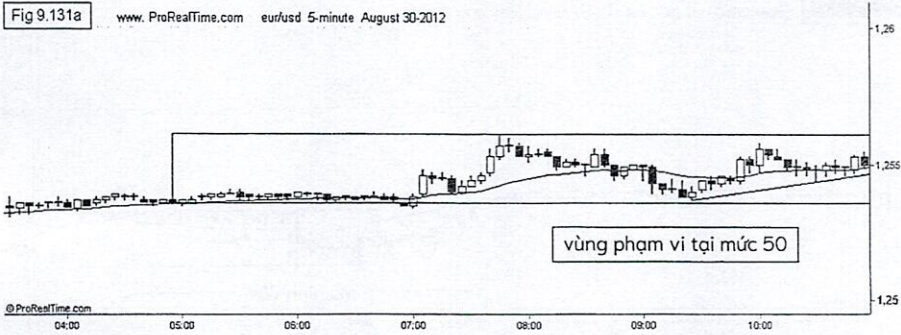

Fig 9.131b

Thị trường hầu như không di chuyển sau giờ mở cửa phiên Anh Quốc, đây là dấu hiệu của một phiên giao dịch rất yên ắng. Điều đó luôn khiến một cú phá vỡ mỗi trở thành một cơ hội tiềm năng để bị bán xuống. Một vài nhà giao dịch đối lập thích bán khống khi giá bắt đầu xuyên qua đường biên, người khác lại chờ cho cú phá vỡ thất bại trước rồi mới hành động. Các kỹ thuật có thể khác nhưng ý tưởng thì giống nhau: tận dụng khả năng tiếp diễn rất tệ của Phe Bò để kiếm lợi nhuận

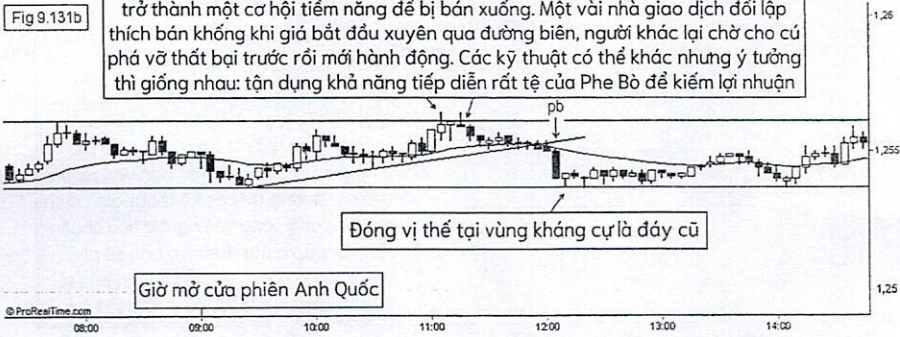
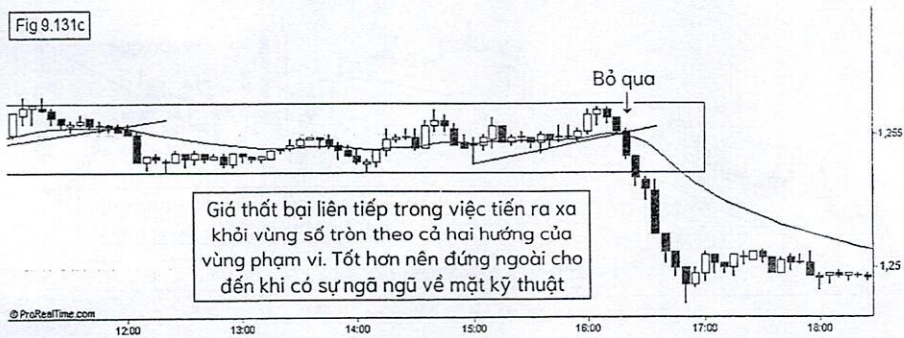

Fig 9.131c

Giá thất bại liên tiếp trong việc tiến ra xa khỏi vùng số tròn theo cả hai hướng của vùng phạm vi. Tốt hơn nên đứng ngoài cho đến khi có sự ngã ngũ về mặt kỹ thuật

Fig 9.132a www.ProRealTime.com eur/usd 5-minute August 31-2012

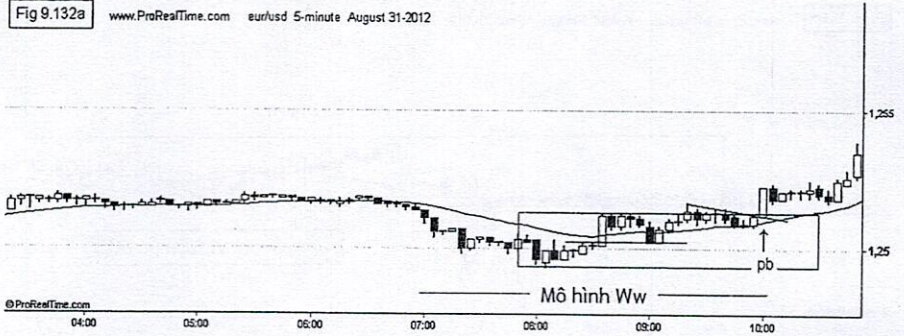

Fig 9.132b

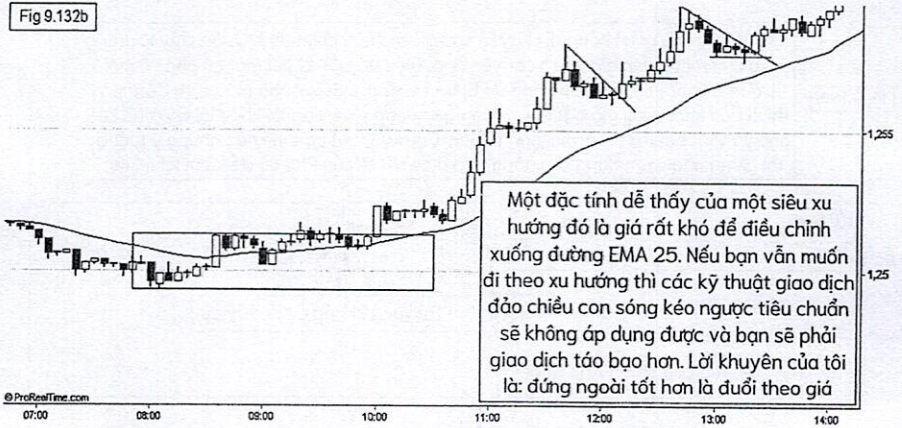
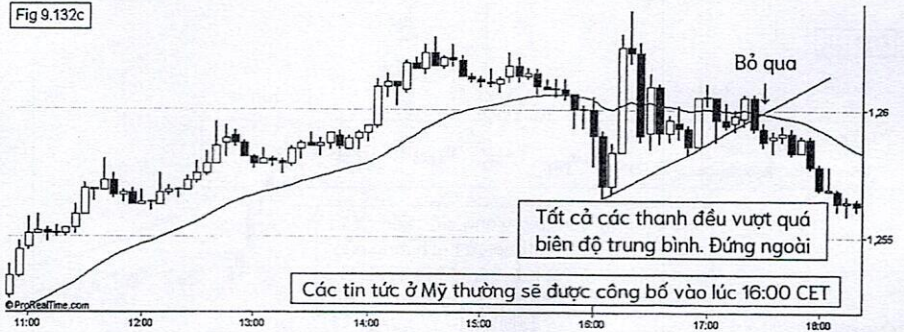

Fig 9.132c

CHƯƠNG 10

Khối lượng Vị thế – Lãi Kép

Khi chúng ta đã tập trung quá nhiều vào mặt kỹ thuật của việc giao dịch, rất dễ để quên đi tầm quan trọng của việc tính toán, và đặc biệt là tính toán khối lượng vị thế. Chương này dành cho tất cả những ai coi việc giao dịch của bản thân là quan trọng - về bản chất thì công việc giao dịch giống như điều hành một doanh nghiệp - thời gian bạn dành ra để đọc phần bàn luận quan trọng này sẽ vô cùng xứng đáng.

Thứ mà bạn sẽ tìm được trong chương sách này không phải là một bộ các nguyên tắc cứng nhắc làm sao để tính toán khối lượng từng vị thế “một cách đúng đắn”; bởi các biến số về vốn giao dịch, kỹ năng và mức độ chấp nhận rủi ro đã quá phổ biến, khiến cho vấn đề tính toán thường bị ngộ nhận là sẽ có một cách phù hợp với tất cả mọi người. Tuy nhiên, những gì chúng ta có thể làm được là nhìn vấn đề dưới góc nhìn của một nhà giao dịch trung bình, có số vốn vừa phải và hiểu được rằng, một chút thông hiểu về khối lượng vị thế có thể ảnh hưởng vô cùng lớn đến kết quả giao dịch sau một thời gian dài. Tất cả những điều này đều tách biệt với vấn đề kỹ thuật của công việc giao dịch. Nó thực sự là một vấn đề của nghề kế toán.

Bản chất của việc tính toán khối lượng vị thế thực sự vô cùng đơn giản. Ý tưởng cơ bản là luôn áp dụng một số lượng đơn vị tài sản giao dịch trên mỗi vị thế tương quan với số lượng vốn đang có sẵn trong tài khoản. Khi tài khoản tăng lên thì số lượng đơn vị tài sản giao dịch cũng sẽ tăng theo. Nếu bạn áp dụng nguyên tắc này một cách nghiêm ngặt theo một số phần trăm cố định của vốn, thì bạn đang áp dụng *lãi kép*. Ví dụ, nếu một tài khoản tăng trưởng từ \$5,000 lên \$5,500 và rủi ro được đặt ở mức 1% trên mỗi giao dịch, một nhà giao dịch theo *lãi kép* sẽ tăng số lượng đơn vị tài sản được giao dịch lên 10%, nhưng mức rủi ro trên mỗi vị thế của anh ta vẫn nằm ở mức 1%. Tương tự, khi tài khoản bị giảm đi thì số lượng đơn vị tài sản giao

dịch cũng giảm theo, nhưng mức rủi ro trên mỗi vị thế vẫn giữ nguyên tính theo phần trăm.

Chính xác khi nào nên điều chỉnh khối lượng vị thế thì vẫn tùy thuộc vào mỗi người. Các nhà giao dịch lướt sóng ngắn (scalper - người dịch) và chỉ giao dịch một tài sản duy nhất sẽ điều chỉnh vị thế mỗi phiên mới; nhưng nguyên tắc lãi kép vẫn hoạt động tốt khi áp dụng theo từng tuần, hay thậm chí từng tháng. Các biến thể của phương pháp lãi kép thực sự là rất nhiều, và mỗi biến thể sẽ cho kết quả khác nhau, nhưng quan trọng hơn việc áp dụng chính xác như thế nào vẫn là tận dụng được lợi thế của việc tăng dần số lượng đơn vị giao dịch theo tốc độ tăng trưởng của một tài khoản. Để dễ hiểu thì chúng ta sẽ tìm hiểu phương pháp lãi kép này và áp dụng nó *theo tuần*.

GHI CHÚ: Các khuyến nghị tính toán dưới đây được đặc biệt nhắm đến các nhà giao dịch đã có kết quả tăng trưởng dương trong ít nhất vài tháng. Những ai vẫn còn đang chật vật để kiếm lợi nhuận thì nên cải thiện kỹ năng lựa chọn cơ hội giao dịch trước và đừng suy nghĩ quá nhiều về việc tăng trưởng tài khoản. Họ có thể luyện tập trên một tài khoản giao dịch mô phỏng (demo account - người dịch), hoặc tốt hơn là trên một tài khoản thực với khối lượng cực thấp. Phương án thứ hai là một đặc quyền tuyệt vời của các nhà giao dịch trên thị trường Forex giao ngay: bạn có thể tham gia vào thị trường thực nhưng không phải chịu vấn đề tâm lý của việc phải rủi ro quá nhiều vốn trong giai đoạn học hỏi (rất nhiều nhà môi giới Forex cho phép bạn giao dịch với các tài khoản khối lượng cực nhỏ, như tài khoản mini hoặc tài khoản cent).

Một ý tưởng phổ biến và cũng khá hợp lý đó là chỉ rủi ro từ 1% đến 2% vốn trên mỗi giao dịch. Dĩ nhiên, bạn có thể giảm khối lượng đến mức độ tùy ý, nhưng bạn không nên rủi ro hơn 2% trên bất kỳ giao dịch nào; sớm hay muộn thì bạn cũng sẽ khiến tài khoản bị sụt giảm nặng nề. Áp dụng nguyên tắc lãi kép theo một mô hình cẩn trọng hơn có thể khiến tài khoản tăng trưởng chậm hơn, nhưng các giai đoạn sụt giảm cũng sẽ nhẹ nhàng hơn, và cuối cùng thì việc này sẽ đem lại nhiều lợi ích đối với việc tăng trưởng tài khoản hơn là gây hại.

Để hiểu hoàn toàn “kỳ quan thứ tám của thế giới” - lãi kép, chúng ta hãy cùng so sánh kết quả của hai nhà giao dịch cùng kiếm được một số điểm

lợi nhuận như nhau trong mỗi tuần sau 48 tuần giao dịch. Nhà giao dịch A vẫn giữ nguyên số lượng đơn vị tài sản giao dịch trên mỗi vị thể mặc dù tài khoản của anh ta đang tăng trưởng, trong khi đó Nhà giao dịch B áp dụng nguyên tắc lãi kép theo hàng tuần. Giả định rằng, cả hai nhà giao dịch khởi đầu với số vốn \$5,000, rủi ro 2% trên mỗi giao dịch (\$100) và rằng họ đều kiếm được 2.5 điểm lợi nhuận mỗi tuần một cách nhất quán. (Một khoảng dừng lỗ đại diện cho một điểm lợi nhuận, tức họ kiếm được 25 pip mỗi tuần khi sử dụng khoảng dừng lỗ 10 pip cho mỗi giao dịch).

Đối với Nhà giao dịch B, kết quả lãi kép như bên dưới có thể được tính bằng *máy tính lãi suất kép*, chút nữa chúng ta sẽ bàn luận đến nó. Kết quả như sau:

Nhà giao dịch A đều đặn kiếm được \$250 mỗi tuần, thì lợi nhuận gộp của anh trong năm là \$12,000 (250×48) giúp tài khoản của anh tăng đến \$17,000. Một kết quả đáng ngưỡng mộ.

Nhà giao dịch B khởi đầu với cùng mức lợi nhuận \$250 trong tuần đầu tiên, nhưng ngay lập tức tăng khối lượng vị thể lên tương đương với mức tăng tài khoản trong tuần tiếp theo. Và anh tiếp tục áp dụng yếu tố lãi kép này mỗi tuần mới. Sau 48 tuần, tài khoản giao dịch của anh tăng lên đến \$52,000 - một con số khổng lồ.

Chúng ta đang giả sử rằng cả hai nhà giao dịch này kiếm được *chính xác* số điểm lợi nhuận mỗi tuần tương đương nhau trong 48 tuần liên tục; họ thậm chí cũng cùng vào các giao dịch giống nhau và quản lý chúng như nhau. Nói cách khác, sự khác biệt vô cùng lớn giữa con số cuối cùng của hai tài khoản chỉ nằm ở việc tính toán.

Đĩ nhiên trên thực tế, Nhà giao dịch A khi thấy tài khoản của mình tăng đều đặn như vậy sẽ có thời điểm tăng khối lượng vị thể lên. Nhưng ngược lại, chắc chắn sẽ có lúc anh ta giữ nguyên một mức khối lượng vị thể trong nhiều tháng, ví dụ khi giao dịch thị trường tương lai (tăng từ 1 lên 2 hợp đồng là một sự khác biệt rất lớn), hoặc khi anh ta rút lợi nhuận hàng tháng để chi trả cho nhu cầu cá nhân.

Khi đặt nhu cầu và phong cách qua một bên, chúng ta có thể thấy rõ rằng, tình huống lý tưởng nhất là giao dịch một tài khoản chỉ thuần với mục

đích là giao dịch mà không rút bất kỳ số lợi nhuận nào trong thời gian dài nhất có thể. Bằng cách này, thậm chí một tài khoản giao dịch “nhỏ” cũng có thể trở thành lớn trong một khoảng thời gian đủ dài.

Một điều thú vị nữa là nếu cả hai nhà giao dịch đều kiếm được không phải 2.5 mà là 5 điểm lợi nhuận mỗi tuần, thì lợi nhuận trong năm của Nhà giao dịch A sẽ tăng gấp đôi lên \$24,000 (giúp tài khoản tăng lên đến \$29,000), nhưng với Nhà giao dịch B thì sẽ khác. Sau 48 tuần lãi kép 5 điểm lợi nhuận mỗi tuần theo mô hình 2%, tài khoản của anh ta sẽ có con số khổng lồ - \$485,000. Sức mạnh của lãi kép quả là không tưởng.

Xin hãy hiểu rằng tất cả những giả định bên trên chỉ nhằm mục đích cho bạn đọc thấy được kết quả của việc vận hành công việc giao dịch một cách hiệu quả. Mục đích không phải để vẽ ra viễn cảnh giàu sang trong tương lai cho bạn. Tuy nhiên, những con số này cũng cho thấy sự khác biệt tuyệt diệu trong số tiền kiếm được giữa hai nhà giao dịch cùng một phương pháp, nhưng mỗi người có cách tiếp cận trong tính toán khác nhau. Do đó, tôi rất khuyến nghị bạn nên bắt đầu áp dụng yếu tố lãi kép trong khối lượng vị thế của mình càng sớm càng tốt, khi bạn đang bắt đầu có lợi nhuận.

Một điều tuyệt vời nữa là lãi kép không chỉ đem lại lợi thế cho việc kiếm lợi nhuận. Nó còn hoạt động tốt không kém để bảo vệ một tài khoản khỏi bị “tàn phá”. Thực tế, hầu như chúng ta không thể thổi bay một tài khoản khi tuân thủ nghiêm ngặt các nguyên tắc của lãi kép. Với một tài khoản đang sụt giảm, sau mỗi tuần thì khối lượng vị thế sẽ càng giảm đi (nhưng vẫn giữ nguyên con số phần trăm rủi ro trên mỗi giao dịch). Ví dụ, giả định chúng ta có một nhà giao dịch với tài khoản \$5,000, rủi ro 2% trên mỗi vị thế, và bây giờ ta để anh ta thua 2.5 điểm mỗi tuần trong vòng 48 tuần liên tục, thì tài khoản của anh ta vẫn còn lại con số dương \$426.

Nói cách khác, với một nhà giao dịch Forex chưa có lợi nhuận thì việc bỏ thêm vốn vào một tài khoản đang sụt giảm thì rất là vô nghĩa, bởi theo lý thuyết anh ta hoàn toàn có thể giao dịch bao lâu tùy ý mà cũng không thể xoá sạch số vốn ban đầu được. Thêm vốn vào tài khoản chỉ nên được áp dụng khi đang có lợi nhuận và không bao giờ nhằm mục đích cứu vãn tình hình bằng cách giao dịch lớn hơn. Tuy nhiên, chúng ta chỉ có thể làm việc này trên thị trường Forex và không thể áp dụng với thị trường tương

lai hoặc chứng khoán, bởi bạn có thể không được phép thực hiện một giao dịch khi tài khoản không đạt mức tối thiểu nào đó. Nhưng bạn cũng nên kiểm tra lại nhà môi giới Forex của bạn, bởi một vài nhà môi giới cũng có mức giới hạn tối thiểu cho tài khoản giao dịch.

Một lợi thế tuyệt vời của việc giao dịch Forex giao ngay, và đặc biệt hữu dụng khi áp dụng lãi kép, đó là chúng ta có thể tăng khối lượng vị thể theo đơn vị nhỏ nhất. Thay vì phải tăng thêm một hợp đồng đầy đủ giống như trên thị trường tương lai, chúng ta có thể tăng thêm một vài đơn vị khối lượng với giao dịch tiếp theo nếu muốn (100,000 đơn vị mới bằng một hợp đồng đầy đủ).

Bạn có thể tự mình kiểm chứng lợi thế tuyệt vời của lãi kép bằng cách điền các con số dữ liệu vào một công thức toán học khá phức tạp, và một cách nhanh hơn nhiều đó là tìm kiếm *bộ tính lãi suất kép* trên mạng Internet. Có rất nhiều dạng công thức có sẵn mà bạn có thể sử dụng miễn phí. (Hãy tìm một công thức chỉ tính lãi kép theo năm, không phải theo quý). Bởi các bộ tính này được thiết kế để tính lãi kép theo năm, bạn phải bỏ đi ô số-năm-tăng-trưởng và coi nó là số-tuần-tăng-trưởng. Bạn chỉ cần nhập vào ba con số: Vốn hiện tại (số dư tài khoản hiện tại), số-tuần-tăng-trưởng (số tuần bạn muốn tính lãi kép) và lợi suất (xem bên dưới). Nếu có một ô để thêm vào số năm, bạn chỉ cần đặt là 0. Một số bộ tính sẽ không cho phép bạn nhập vào nhiều hơn 40 tuần (chính xác là 40 năm); chỉ cần tìm bộ tính không đặt giới hạn số năm. Hãy luôn kiểm tra chéo kết quả bạn tính ra được với một bộ tính khác để đảm bảo bạn có thể tin tưởng vào các con số cuối cùng.

Điền vào ô lợi suất bao nhiêu thì phụ thuộc vào số điểm lợi nhuận trên mỗi tuần bạn muốn kiếm được, và số phần trăm rủi ro trên mỗi giao dịch. Bất kể bạn lựa chọn thông số bộ lệnh dừng lỗ/chốt lời thế nào thì một giao dịch dừng lỗ hoàn toàn sẽ luôn bằng với việc mất 1 điểm (trong bộ lệnh của chúng ta thì một lệnh chốt lời hoàn toàn sẽ thu về 2 điểm). Theo mô hình quản lý rủi ro 1% thì 1 điểm bằng với 1%. Vậy nên trong ô lợi suất, hãy nhập 3 nếu bạn muốn có kết quả 3 điểm lợi nhuận mỗi tuần để lãi kép. Khi sử dụng mô hình quản lý rủi ro 2%, hãy nhập 6 với cùng kết quả 3 điểm lợi nhuận mỗi tuần, cứ tương tự vậy.

Để kiểm tra xem bộ tính của bạn có kết quả đúng không, hãy thử ví dụ này: Vốn hiện tại (\$10,000); số-tuần-tăng-trưởng (48); lợi suất (3); số vốn sau thời gian 48 tuần sẽ trở thành: \$41,322.52.

Bạn cũng có thể tự kiểm tra và thấy rằng kiếm được cùng số điểm lợi nhuận mỗi tuần một cách nhất quán theo mô hình mạo hiểm 2% vốn sẽ không chỉ đơn giản là gấp đôi kết quả nhận được. Trong ví dụ bên trên, sau 48 tuần số dư tài khoản sẽ không ít hơn \$163,938.72 (trong ô lợi suất, nhập 6 thay vì 3).

Như vậy, liệu một nhà giao dịch có lợi nhuận đang không biết cách tận dụng khả năng của anh ta khi áp dụng một mô hình quản lý rủi ro thấp hơn 2%? Không ai có thể trả lời được một cách thấu đáo cả. Việc hài lòng với số vốn đang chịu rủi ro ít hơn có thể đem lại kết quả vượt trội hơn nhiều so với việc áp dụng mô hình quản lý rủi ro 2%. Khi mới bắt đầu chạm đến giai đoạn kiếm được lợi nhuận, một nhà giao dịch vẫn có thể thiếu đi sự tự tin và ổn định về cảm xúc mà chỉ có được cùng với kinh nghiệm qua thời gian. Trong giai đoạn hứa hẹn nhưng dễ sụp đổ này, có lẽ bạn nên khởi đầu với 0.5% rủi ro vốn trên mỗi giao dịch và từ từ tăng lên mô hình 1% trong các tuần tiếp theo; và từ đó tăng lên mô hình 2%. Tất cả đều phụ thuộc vào nhà giao dịch.

GHI CHÚ: Cần phải nhấn mạnh rằng, các tính toán từ bộ tính lãi suất kép bên trên đều được dựa trên một số điểm lợi nhuận kiếm được một cách nhất quán mỗi tuần, điều mà hầu như rất khó để làm được trong thực tế. Thậm chí, khi hai nhà giao dịch kiếm được cùng số điểm lợi nhuận mỗi tháng, nhưng kết quả theo tuần của họ hoàn toàn có thể khác nhau và cho ra kết quả lãi kép khác nhau. Ví dụ, một nhà giao dịch có thể đem về 5 điểm lợi nhuận mỗi tuần trong 4 tuần liên tục (cực kỳ nhất quán), và trong trường hợp này thì các tính toán của bộ tính lãi suất kép sẽ đúng. Nhưng một nhà giao dịch khác có thể đem về 0 điểm lợi nhuận trong ba tuần đầu tiên, và 20 điểm trong tuần cuối cùng. Kết quả lãi kép trong tháng đó của anh ta sẽ kém hơn nhà giao dịch nhất quán hơn kia, đơn giản vì anh ta không có điểm lợi nhuận nào để lãi kép trong ba tuần đầu tiên của tháng.

Như chúng ta có thể thấy, các biến thể trong chủ đề lãi suất kép thực sự là vô hạn và chúng đều đem lại các kết quả khác nhau. (Thử nghĩ đến các

tuần thua lỗ và bạn phải *giảm* khối lượng vị thể trong tuần tiếp theo). Nói cách khác, thử tính toán với bộ tính lãi suất này có thể đem lại niềm vui, nhưng tôi rất khuyến nghị rằng, bạn không nên ảo tưởng về khả năng kiếm tiền để làm giàu trong tương lai của mình. Hơn nữa, một khi bạn đã hiểu những lợi thế trên thực tế của lãi kép, thì lời khuyên của tôi là bỏ công cụ này luôn. Việc dự đoán lợi suất kiếm được trong tương lai không chỉ phi thực tế, mà nếu các mục tiêu theo tuần này không được hoàn thành thì bạn sẽ còn phải chịu một khối lượng căng thẳng và hoang mang không cần thiết. Hữu ích hơn, bạn nên tập trung vào việc cải thiện sự nhất quán trong giao dịch; những thứ còn lại sẽ tự động tốt lên.

Về vấn đề tính toán đúng số lượng đơn vị tài sản trên mỗi giao dịch, chúng ta có rất nhiều bộ tính miễn phí trên Internet, nhưng tốt hơn bạn nên biết được cách tính toán thủ công. Nếu bạn không có nhu cầu phải biết, chỉ cần bỏ qua các đoạn tiếp theo. Cách tính như sau:

Để tính được số lượng đơn vị tài sản được phép giao dịch vào ngày thứ Hai tiếp theo, chúng ta cần biết (a) số dư tài khoản, (b) mô hình rủi ro, và (c) “hệ số dừng lỗ” của tài sản được giao dịch.

Để hiểu được “hệ số dừng lỗ”, chúng ta cần bàn chi tiết về một hợp đồng EUR/USD trước. Cặp tiền này bao gồm một đồng tiền định giá (EUR) và một đồng tiền yết giá (USD). Một hợp đồng bằng 100,000 đơn vị, nhưng giá trị của hợp đồng theo đồng đô la lại tùy thuộc vào tỷ giá. Nếu cặp tiền này có giá 1.3000 (ví dụ), thì giá trị của một hợp đồng sẽ là $100,000 \times 1.30 = \$130,000$. Nếu tỷ giá tăng lên 100 pip, nó sẽ nằm ở mức 1.3100 và giờ đây hợp đồng sẽ có giá trị \$131,000. Từ đây, ta có thể rút ra rằng, trong một hợp đồng EUR/USD *đầy đủ*, 1 pip sẽ bằng với \$10 bất kể tỷ giá hiện tại là bao nhiêu.

“Hệ số dừng lỗ” là một chìa khóa quan trọng trong việc tính toán số lượng đơn vị được phép giao dịch. Chúng ta có thể tính như sau: Một khoảng dừng lỗ 1 pip cần hệ số 100. Nếu chúng ta sử dụng khoảng dừng lỗ 10 pip trong bộ lệnh, chúng ta cần lấy 100 chia cho 10, như vậy hệ số dừng lỗ sẽ là 10. Nếu chúng ta muốn sử dụng khoảng dừng lỗ 12,5 pip thì lấy 100 chia cho 12,5 và hệ số dừng lỗ sẽ là 8, tương tự như vậy. Để dễ hiểu thì chúng ta sẽ sử dụng khoảng dừng lỗ 10 pip, tức hệ số dừng lỗ là 10.

Như vậy với tài khoản \$5,000 và mô hình quản lý rủi ro 2%, nhà giao dịch có thể tính số lượng đơn vị như sau: $5000 \times 2 \times 10 = 100,000$ đơn vị (một hợp đồng đầy đủ). Nếu tài khoản tăng \$250 trong tuần đó (25 pip lợi nhuận), thì số dư tài khoản mới sẽ là \$5,250 và công thức tính khối lượng vị thế cho phiên thứ Hai tiếp theo như sau: $5250 \times 2 \times 10 = 105,000$ đơn vị.

Khi sử dụng mô hình 1%, chúng ta chỉ cần điều chỉnh thông số tính toán trong mô hình: $5000 \times 1 \times 10 = 50,000$ đơn vị. Sau khi đạt cùng mức lợi nhuận 25 pip trong tuần, tài khoản sẽ nằm ở mức \$5,125. Trong tuần tiếp theo, khối lượng vị thế có thể được nâng lên $5215 \times 1 \times 10 = 51,250$ đơn vị.

Các tính toán bên trên được áp dụng cho một tài khoản theo đồng đô la Mỹ. Nếu bạn đang giao dịch trên tài khoản euro, bạn cần đến một “hệ số chuyển đổi”. Bạn phải kiểm tra tỷ giá hiện tại của cặp tiền tệ EUR/USD. Cách dễ nhất để tính khối lượng vị thế trong trường hợp này là tính số lượng đơn vị của một tài khoản theo đô la Mỹ trước (như cách bên trên) rồi đem nhân cho tỷ giá. Ví dụ, cặp EUR/USD đang có giá 1.3000. Để tính khối lượng vị thế cho tài khoản euro £5,000, chúng ta có thể tính với hệ số dùng lỗ 10 trong mô hình 2% như sau: $5000 \times 2 \times 10 \times 1.3 = 130,000$ đơn vị.

Dĩ nhiên, tỷ giá có thể biến động rất lớn trong tuần giao dịch, và chúng ta sẽ cần điều chỉnh lại cho phù hợp. Tuy nhiên, một thứ quan trọng hơn việc chi li trong tính toán lãi kép rất nhiều, đó là hiểu được lợi thế và biết cách tăng dần khối lượng vị thế theo thời gian, khi tài khoản tăng lên.

Cách dễ nhất để tính khối lượng giao dịch là tìm một Bộ tính Khối lượng Vị thế trên Internet, chúng có rất nhiều và đều miễn phí. Với công cụ này, bạn có thể tính ra số lượng đơn vị tài sản giao dịch phù hợp với bất kỳ cặp tiền tệ nào hợp với mô hình quản lý rủi ro của bạn, số dư tài khoản và đồng tiền chính của tài khoản. Còn khi tính thủ công, hãy chú ý đến các cặp tiền có giá trị chữ số thập phân khác nhau, ví dụ như đồng Yên Nhật. Hãy luôn đảm bảo là khối lượng vị thế của bạn phù hợp với mức rủi ro bạn chấp nhận cho mỗi giao dịch. Khả năng là nền tảng giao dịch của bạn sẽ cảnh báo khi bạn sử dụng một mức khối lượng vượt quá giới hạn (thông báo lỗi vượt mức ký quỹ).

GHI CHÚ: Để “dễ sử dụng”, một số nhà môi giới không giới hạn một hợp đồng tiêu chuẩn bằng 100,000 đơn vị tiền tệ, thay vào đó họ lại coi một hợp đồng chỉ bao gồm 10 đơn vị. Ví dụ, nếu bạn muốn giao dịch 135,000 đơn vị, bạn phải nhập vào số 13.5 trong bảng lệnh. Và khối lượng vị thể tuần tiếp theo của bạn có thể là 13.6. Mặc dù điều này sẽ ảnh hưởng đến cách áp dụng *chính xác* số lượng đơn vị tài sản được giao dịch theo phần trăm vốn, nhưng từng bước để nâng dần khối lượng vẫn đủ nhỏ để một nhà giao dịch có thể bắt kịp, và như vậy là đã thoả mãn nguyên tắc lãi kép. Trên thực tế, việc bạn tránh được một giao dịch thua lỗ không cần thiết sẽ ảnh hưởng đến lợi nhuận hàng tuần của bạn nhiều hơn việc điều chỉnh khối lượng vị thể cao hơn hoặc thấp hơn một chút so với mức phần trăm cố định.

Tóm lại, chúng ta có thể khẳng định rằng việc tăng dần khối lượng giao dịch một cách có trách nhiệm cùng với mức độ tăng của tài khoản, bất kể là bạn làm việc đó chính xác thế nào, là một khía cạnh quan trọng của việc giao dịch hiệu quả. Các lợi thế của lãi kép là quá lớn đến mức chúng ta không thể nào bỏ qua.

CHƯƠNG 11

Thích ứng với Môi trường Biến động Thấp

Điều này có thể tùy thuộc vào từng cá nhân, nhưng tôi có thể khẳng định rằng, thị trường Ngoại hối là nơi tốt nhất để các nhà giao dịch bắt đầu sự nghiệp đầu cơ của họ. Một trong những lợi thế lớn nhất, như đã bàn đến trong chương vừa rồi, đó là chúng ta được phép giao dịch với khối lượng tùy ý, và có thể tăng khối lượng dần lên theo từng nấc nhỏ nhất. Hơn nữa, mặc dù mức độ sôi động không tương đồng tại các múi giờ khác nhau, nhưng thị trường sẽ mở cửa 24/5 và khởi đầu mỗi phiên luôn có một sự thú vị nhất định để giao dịch và kiếm những mức lợi nhuận kha khá trong ngày hôm đó.

Bên cạnh những mặt thuận lợi, chúng ta vẫn phải đối mặt với những bất lợi nhất định. Mặc dù yếu tố này có thể xảy ra với bất kỳ thị trường nào khác, nhưng thị trường Ngoại hối đôi khi có thể di chuyển vô cùng chậm chạp; điều này có thể là do một báo cáo tin tức sắp được công bố trong phiên, nhưng cũng không hề hiếm khi thấy các cặp tiền tệ di chuyển bên trong một vùng phạm vi chặt một cách buồn chán trong nhiều ngày, tuần hoặc thậm chí vài tháng. Tại thời điểm các trang sách này được viết, tháng Bảy năm 2014, chúng ta đang trải qua một môi trường có độ biến động thấp kỷ lục (ít nhất là theo khoảng thời gian trong ngày); điều này có lẽ không đến nỗi đáng ngạc nhiên khi xét đến mức lãi suất gần 0 chưa từng có tiền lệ, cùng với đó là phần lớn các Ngân hàng Trung ương đã tuyên bố không can thiệp vào lãi suất trong thời gian tới.

Bất kể nguyên do của nó là gì, một môi trường biến động thấp kéo dài sẽ khiến cho chúng ta không thể giao dịch một cách thoải mái (các nhà giao dịch đối lập nhiều kinh nghiệm có thể sẽ nghĩ khác). Chắc chắn chúng ta sẽ chẳng vui vẻ gì khi thấy giá di chuyển một cách vô định trong một vùng

phạm vi hẹp trong nhiều giờ. Trong một môi trường như vậy, những sự tiếp diễn xu hướng thường khó để xảy ra, và một nhà giao dịch phá vỡ có thể sẽ có đôi chút hoang mang. Tuy vậy, chúng ta không nhất thiết phải đầu hàng. Tuỳ thuộc vào thời điểm bạn đang đọc quyển sách này, thị trường có thể trở lại giai đoạn sôi động như trước, nhưng trong trường hợp độ biến động thấp vẫn tiếp tục, thì chúng ta hãy xem cách thích ứng với vấn đề này như thế nào.

Đầu tiên, chúng ta cần phải khẳng định rằng, các nguyên tắc hành vi giá sẽ không bao giờ bị ảnh hưởng, bởi chúng vượt lên trên bản chất biến động của từng phiên giao dịch; chỉ cần các nhà giao dịch còn hoạt động trên thị trường, thì hành động của họ sẽ tạo ra phản ứng dây chuyền, khiến cho hành vi giá tuân theo các quy luật cung cầu trong bất kỳ phiên giao dịch thực tế nào. Do đó, chúng ta không cần phải đánh giá lại kế hoạch giao dịch về mặt kỹ thuật; các thay đổi phần lớn sẽ chỉ nằm ở phần thủ thuật.

Cách điều chỉnh điển hình nhất có thể thực hiện đó là kéo bộ lệnh dừng lỗ/chốt lời ngắn lại (ít nhất là phải kéo lại khoảng chốt lời) và thực sự cẩn trọng đối với các giao dịch tiếp diễn khởi đầu từ các vùng tích lũy động lượng kém, đặc biệt khi đỉnh và đáy của vùng phạm vi đang nằm ở gần đó (người dịch: có thể ngăn cản giá tìm về mục tiêu). Một cách điều chỉnh phổ biến nữa là chuyển sang một khung thời gian nhanh hơn để tìm được nhiều cơ hội giao dịch hơn dựa trên các chuyển động nhỏ của thị trường.

Các nhà giao dịch nhiều kinh nghiệm sau khi đã chứng kiến các tình huống có thể xảy ra trên thị trường hàng trăm lần, có thể không gặp khó khăn trong việc điều chỉnh cách tiếp cận của họ xuống một tốc độ chậm hơn. Đối với một nhà giao dịch mới, thiếu kinh nghiệm về phân tích kỹ thuật và kinh nghiệm chung, có thể không dễ dàng để làm việc này và đôi khi anh ta cần nhiều giao dịch thua lỗ hoặc bị bỏ lỡ mới có thể bắt kịp sự thay đổi của thị trường. Dĩ nhiên, một nhà giao dịch non tay nghề cũng có thể dễ dàng nhận ra các điều kiện thị trường đang khác biệt, và rằng sự tiếp diễn sau các cú phá vỡ sẽ vô cùng yếu ớt; nhưng không dễ để có một giải pháp hoàn chỉnh giúp họ thích ứng với thị trường dạng này.

Chương sách này nhằm để cung cấp cho bạn một vài góc nhìn về vấn đề này, nhưng trước khi chúng ta tiếp tục, cho phép tôi đề xuất một giải pháp

rất đơn giản - đó là *không* điều chỉnh nhưng sẽ tìm thêm nhiều thị trường khác để giao dịch. Không phủ nhận rằng, một nhà giao dịch vẫn sẽ phải rèn luyện tính kiên nhẫn, nhưng chúng ta có thể khẳng định việc giao dịch nhiều thị trường cùng một lúc sẽ tăng số lượng cơ hội vào lệnh. Ví dụ, bằng việc giao dịch bốn thị trường thay vì một, chúng ta chỉ cần kiếm được một phần tư số điểm lợi nhuận trung bình trên mỗi thị trường so với trước kia là đã có lợi nhuận. Bên cạnh việc tăng số lượng thị trường, một nhà giao dịch cũng có thể chia ngày làm việc của anh ta làm hai ca, để tập trung vào giờ giao dịch có biến động cao nhất, thường là vài giờ đầu tiên sau khi mở cửa. Ví dụ, các nhà giao dịch sống ở châu Á có thể chọn buổi sáng phiên Á và Âu (00:00-04:00 và 08:00-12:00 giờ CET). Các nhà giao dịch sống ở châu Âu có thể chọn buổi sáng phiên Âu và Mỹ (08:00-12:00 và 14:00-18:00); nhà giao dịch sống tại Mỹ có thể giao dịch buổi sáng phiên Mỹ, và thêm một phiên nữa trong giờ mở cửa phiên Á sau đó (14:00-18:00 và 00:00-04:00).

Nhưng thậm chí với giải pháp này, chúng ta vẫn sẽ có các ngày trôi qua mà không có một giao dịch nào chạm đến chốt lời, hay thậm chí còn không có cơ hội nếu bạn giao dịch theo phong cách cẩn trọng - bản chất của một thị trường yếu ớt có thể tệ đến vậy. Nhưng nếu bạn có thể vượt qua được hạm muốn ngu ngốc của việc phải kiếm được lợi nhuận theo *ngày* và thay vào đó tập trung theo *tháng* (hay thậm chí theo năm nếu cần), thì tiềm năng kiếm lợi nhuận lớn không hề quá thấp, thậm chí trong các điều kiện kém thuận lợi.

Vậy sao cần phải thích ứng? Bởi vì một môi trường giao dịch khó nhằn sẽ làm cho gánh nặng tâm lý của nhà giao dịch tăng lên và ảnh hưởng đến khả năng nhận diện các cơ hội vào lệnh của anh ta, nên việc khám phá và thử nghiệm các giải pháp mới cũng có thể rất giá trị.

Bạn đọc hãy nhớ rằng, biểu đồ khung thời gian 5 phút chỉ đơn thuần là một công cụ để mô tả hành động giá và thiết kế chiến lược giao dịch. Nếu muốn, chúng ta có thể dễ dàng chuyển đổi các nghiên cứu chúng ta đã bàn luận trước đây sang một khung thời gian nhanh hơn mà hầu như không cần điều chỉnh gì về mặt kỹ thuật.

Trước khi áp dụng cách này, bạn cần hiểu rằng, các điều kiện biến động thấp cũng sẽ ảnh hưởng đến các khung thời gian thấp hơn. Vậy nên, kiên

nhấn và lựa chọn giao dịch kỹ càng vẫn luôn là chìa khoá. Mặt tốt là nếu chúng ta thiết lập một vài biểu đồ như thế này thay vì chỉ một, chúng ta sẽ được cung cấp đủ hành động giá để giữ được độ sắc sảo trong kỹ năng và độ tỉnh táo về tinh thần.

Như vậy, chúng ta phải cần lựa chọn khung thời gian ưa thích. Dĩ nhiên bạn có rất nhiều lựa chọn. Bên cạnh các khung thời gian phổ biến như 1 hay 2 phút, chúng ta còn có các biểu đồ tick, vùng phạm vi (range) và khối lượng (volume) với các thiết lập có thể tinh chỉnh được, và một vài nền tảng thậm chí còn cho phép nhà giao dịch viết chương trình giao dịch cho khung thời gian của riêng họ bằng các thông số tự chọn.

Để không đi quá xa khỏi các đặc tính của biểu đồ 5 phút, hãy cho phép tôi giới thiệu một khung thời gian trông rất quen thuộc nhưng nhìn chung sẽ di chuyển nhanh hơn đáng kể: khung 200 tick. (Một tick là một lần giao dịch giữa người mua và người bán, bất kể khối lượng được trao đổi là bao nhiêu). Tuỳ thuộc vào tốc độ hiện tại của thị trường, một biểu đồ 200 tick có thể tương đương khung thời gian 2 hoặc 3 phút trên một biểu đồ Forex, nhưng chúng ta không cần thiết phải biết chính xác. Một lợi thế đặc biệt của biểu đồ tick đó là khi có ít biến động trên thị trường, biểu đồ không nhất thiết phải vẽ ra từng thanh giá bắt buộc giống như biểu đồ thông thường (người dịch: ví dụ như cứ năm phút trôi qua là phải có một thanh giá xuất hiện, còn biểu đồ tick thì không cần thiết); thay vào đó nó sẽ tích lũy những thứ đang được giao dịch và rồi chỉ vẽ ra một thanh giá khi số lượng tick đạt được mức yêu cầu. Do đó, khi trải qua một giai đoạn biến động thấp, ví dụ ba mươi thanh giá di chuyển một cách vô định trên biểu đồ khung 2 phút (1 giờ giao dịch không có hướng đi rõ ràng), trên biểu đồ 200 tick chúng ta sẽ chỉ có tầm sáu thanh. Nhưng ngay khi hành động giá bắt đầu tăng tốc, biểu đồ 200 tick và khung 2 phút sẽ bắt đầu di chuyển tương đồng với nhau như trước.

Như vậy, bằng việc giao dịch biểu đồ 200 tick, chúng ta có thể tận dụng được lợi thế của một khung thời gian nhanh hơn, giống như biểu đồ 2 phút, mà biểu đồ vẫn không bị kéo dài ra thành các thanh giá vô định khi thị trường đi ngang một cách nhàm chán.

Thực tế mà nói thì biểu đồ tick không được các nhà giao dịch ủng hộ một cách đồng lòng và chắc chắn vẫn sẽ có bất lợi khi so sánh với biểu đồ bình thường: đặc biệt là do các biến thể vô hạn của thông số kỹ thuật, chưa kể đến việc các nền tảng khác nhau sẽ cho ra dữ liệu tick khác nhau (chút nữa chúng ta sẽ bàn đến việc này), các nhà giao dịch sử dụng biểu đồ tick có thể sẽ thấy những chuyển động giá *khác nhau* trên màn hình của họ. Do đó, chúng ta có thể lập luận rằng, cú phá vỡ khỏi một thanh tick có thể không kích hoạt được hiệu ứng tiếp diễn mà chúng ta thường thấy trên cú phá vỡ khỏi một thanh giá thông thường. Tuy nhiên, trên một biểu đồ di chuyển nhanh hơn thì đây không phải vấn đề nghiêm trọng. Bởi chúng ta đang nhắm đến việc giao dịch phá vỡ khỏi một vùng tích lũy động lượng, nên cú phá vỡ khỏi một thanh tín hiệu trên biểu đồ 200 tick chắc chắn không phải là sự kiện diễn ra duy nhất, chưa kể đến một cú đảo chiều con sóng kéo ngược ngược mà. Sẽ luôn có nhiều thanh giá cùng bị phá vỡ tại khoảnh khắc đó, và cùng nhau, chúng sẽ tạo nên các đường biên rõ ràng của các vùng tích lũy động lượng, kết quả cũng sẽ giống như biểu đồ khung thời gian 5 phút trong các phần bàn luận trước đây. Thực tế, chúng thậm chí còn tạo được hiệu ứng tiếp diễn mạnh mẽ hơn.

Nhưng tại sao tôi không để bạn đọc tự đánh giá và đưa ra lựa chọn cho mình. Bên dưới là một chuỗi các biểu đồ ví dụ trên cặp tiền tệ EUR/USD, AUD/USD và USD/JPY, tất cả đều thể hiện góc nhìn của một biểu đồ 200 tick. Sau khi nghiên cứu xong các biểu đồ này, chúng ta sẽ tổng kết lại chương bằng một chút nghiên cứu về các thị trường phi ngoại hối: chỉ số S&P 500, Nasdaq 100 và Dow mini. Nếu không có gì khác biệt thì chúng ta sẽ rút ra kết luận rằng, các khái niệm và nguyên tắc hành động giá không hề phân biệt các thị trường khác nhau, khung thời gian khác nhau, bất kể là biểu đồ tick hay biểu đồ thông thường.

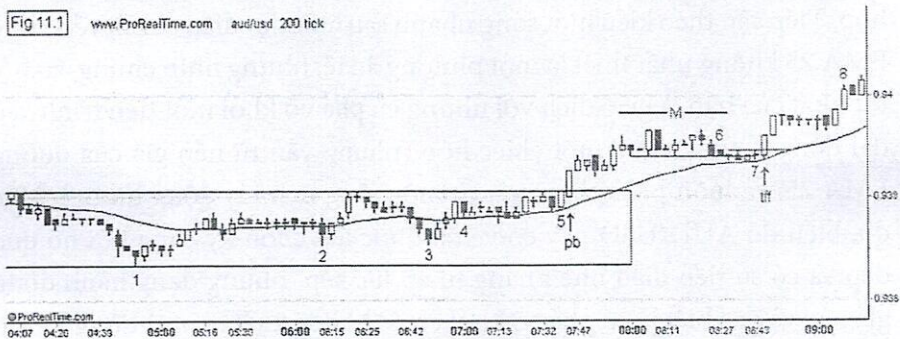
GHI CHÚ: Các thông số biểu đồ tick trong các biểu đồ bên dưới phản ánh lại dữ liệu giá từ Prorealtime, một nhà cung cấp biểu đồ. Bởi vì thị trường tiền tệ không được giao dịch trên một sàn tập trung, nên các dữ liệu giao dịch được tổng hợp lại từ vô số mẫu thông tin rải rác trên toàn thế giới, khiến cho dữ liệu giá sẽ được thể hiện khác nhau đôi chút giữa các nhà cung cấp biểu đồ khác nhau. Nếu bạn đang làm việc với một nhà cung cấp khác, bạn có thể cần phải điều chỉnh các thông số tick lại để cho giống với các biểu đồ bên

dưới, nhưng chỉ cần gần giống thôi là đã đủ tốt rồi (và bạn có thể thiết kế một biểu đồ với nhịp độ khác, chậm hơn hoặc nhanh hơn, tùy thuộc vào sở thích). Vậy mới nói, không có thứ gì gọi là một khung thời gian hay biểu đồ tick tối thượng cả. Điều quan trọng là sử dụng một bộ thông số phù hợp với cảm quan của bạn trong phân tích và giao dịch.

Khi thử nghiệm với một bộ thông số mới thuộc bất kỳ dạng nào, bạn cần phải cho phép bản thân một khoảng thời gian vừa đủ để cảm nhận tốt tốc độ của thị trường mới. Khi bạn không được tiếp cận với nhiều dữ liệu lịch sử, tôi khuyên bạn nên chụp lại màn hình các tình huống liên quan để lưu giữ và tham khảo sau này. Việc này không chỉ tạo nên một cơ sở dữ liệu phong phú để nghiên cứu, mà nó còn giúp bạn đẩy nhanh tiến độ kiểm chứng, giúp rèn luyện đôi mắt của bạn quen dần với các đặc tính cũng như đặc thù của bộ thông số mới.

Fig 11.1 www.ProRealTime.com aud/usd 200 tick

Hình 11.1 Bởi các kỹ thuật giao dịch của chúng ta cũng sẽ được dựa trên cùng các nguyên tắc đã được bàn đến trước đây, nên trong phần này, chúng ta sẽ tập trung vào sự khác biệt về mặt chiến thuật trong giao dịch khung thời gian 5 phút và 200 tick. Dành cho những người mới bắt đầu, tôi khuyến nghị nên thay thế hai đường đánh dấu các mức 00 và 50 thành các đường đánh dấu mức 20 trên biểu đồ (00, 20, 40, 60 và 80). Điều này không có nghĩa là mức 50 đã mất đi tầm quan trọng, chắc chắn không phải như vậy, nhưng trong một môi trường biến động thấp, giá thường di chuyển qua lại giữa hai mức 20 trong vòng nhiều giờ, thay vì các mức 00 và 50. (Nhưng chúng ta vẫn phải luôn đặc biệt chú ý đến vùng giá giữa mức 40 và 60). Chắc chắn hành vi giá này vẫn có thể dễ dàng được phát hiện trên biểu đồ 5 phút, nhưng một biểu đồ nhanh hơn sẽ cho chúng ta một cơ hội

tốt hơn để khai thác lợi nhuận. Với góc nhìn mới này, chúng ta không nên nhắm đến mục tiêu 20 pip với một cú phá vỡ bất kỳ, thay vào đó là nhắm đến các mục tiêu 8 đến 10 pip. Về phía dừng lỗ, lệnh dừng có thể được đặt trong khoảng 8 pip như bạn sẽ thấy bên dưới. Dĩ nhiên, một điều quan trọng là phải giữ khoảng giá chênh lệch (spread) càng gần với mức 1 pip càng tốt. Đối với các cặp tiền phổ biến như EUR/USD, AUD/USD và USD/JPY thì đây không phải là vấn đề với phần lớn các nhà môi giới. Từ điểm vào lệnh, bạn có thể thiết lập một bộ lệnh dừng lỗ/chốt lời với 12 pip mục tiêu và 10 pip dừng lỗ, nhưng bạn nên sẵn sàng để thực hiện chúng một cách thủ công trong thời gian này, đặc biệt là lệnh dừng lỗ. Bạn có thể để mở mục tiêu chốt lời, nhưng hãy luôn đặt dừng lỗ để tối thiểu thiệt hại khi có một đợt bảo trì của nền tảng giao dịch hoặc lỗi kết nối mạng.

Giờ chúng ta hãy cùng đánh giá biểu đồ ví dụ bên trên. Đầu tiên, trên khung thời gian nhanh hơn, chúng ta nhất thiết phải hiểu về kỹ thuật vẽ hộp. Tiếp cận theo kiểu lướt sóng nhanh sau một đợt điều chỉnh về đường EMA 25 không nhất thiết là một phương án tệ, nhưng nhìn chung, cơ hội tốt nhất của bạn là giao dịch với những cú phá vỡ khỏi một tiến trình kéo dài đóng khung trong một chiếc hộp (nhưng vẫn từ nền giá của đường EMA 25, và luôn phải phát xuất từ một vùng tích lũy động lượng). Mặc dù, biểu đồ AUD/USD này có vẻ đã được lựa chọn kỹ càng bởi nó quá đẹp và có sự tiếp diễn nhẹ nhàng từ áp lực kép, nhưng dạng hành động giá này và đặc biệt là cú phá vỡ khỏi chiếc hộp sẽ xuất hiện thường xuyên sau này, bất kỳ đợt kiểm chứng quá khứ đơn giản nào cũng sẽ chứng minh điều đó.

Về mặt kỹ thuật, chúng ta có thể dễ dàng xác định đường biên trên của chiếc hộp. Tiến trình 2-3 gần đường biên dưới là một mô hình hai đáy cao hơn so với đáy đầu tiên tại 1; tiến trình 4-5 là một cú nén chặt kinh điển giữa đường EMA 25 với biên trên của chiếc hộp. Hãy để ý vùng 80, nó đóng vai trò rất quan trọng, tạo nên hàng rào phòng ngự của Phe Gấu trong trường hợp này. Bạn có thể vào lệnh tại cú phá vỡ chiếc hộp và đặt dừng lỗ bên dưới đáy gần nhất trong cú nén chặt trước khi vào lệnh. (Một vùng tích lũy cao 4 pip sẽ cần một mức dừng lỗ 7 pip, nó bao gồm cú phá vỡ theo hướng ngược lại và khoảng chênh lệch 1 pip). Bạn cũng có thể đặt dừng lỗ bên dưới đáy thấp nhất của cú nén chặt, nhưng việc này cũng không đem

lại giá trị gì (nó mang tính chất hy vọng nhiều hơn). Về phía mục tiêu, bạn dĩ nhiên có thể nhắm đến vùng 00 bên trên, nhưng trong một thị trường di chuyển chậm thì đó có thể là một khoảng cách khá xa khi giá có thể đảo chiều trước khi chạm mục tiêu. Phương án được khuyến nghị ở đây là chốt lời tại điểm chững lại đầu tiên với lợi nhuận tầm 8-9 pip, và rồi xem thị trường có cung cấp thêm một điểm vào lệnh nào khác và tiến tới cục nam châm nằm bên trên hay không.

GHI CHÚ: Mặc dù biểu đồ 200 tick sẽ vẽ ra phần lớn các thanh giá bên trong vùng phạm vi từ 2 đến 4 pip, nhưng như vậy không có nghĩa là tầm quan trọng của từng thanh giá bị mất đi. Do đó, chúng ta chỉ nên mua bên trên một thanh tăng và bán khống bên dưới một thanh giảm. Dĩ nhiên, chúng ta không thể nào tránh được các thanh doji trên khung thời gian này. Chúng cũng có thể đóng vai trò các thanh tín hiệu.

Mặc dù các thanh giá sẽ nhỏ hơn, nhưng cơ chế hành động giá trên khung thời gian nhanh hơn sẽ không khác biệt mấy so với khung thời gian 5 phút. Liệu việc phát hiện mô hình chữ M nằm giữa vùng 80 và 00 có khó hơn? Và còn cú phá vỡ giảm xuống khối hành động giá bên dưới thiết lập kết hợp 6, đâm thẳng vào đường EMA 25; liệu đó có phải là thiết lập giao dịch dựa vào tín hiệu phá vỡ giả giống với khung thời gian 5 phút?

Khi giá phá vỡ lên phía trên thanh 7, chúng ta đã có thể thực hiện một lệnh mua nhắm đến vùng 00 (8), với một lệnh dừng lỗ chặt bên dưới bốn thanh nằm trước thanh vào lệnh. Hãy luôn nhớ rằng, các giao dịch lướt sóng tiếp diễn như vậy luôn dễ thất bại hơn một cú phá vỡ khỏi vùng tích lũy dày nằm trong chiếc hộp, đặc biệt trong phiên giao dịch buổi trưa yên ắng với khối lượng thấp; tuy nhiên, đây là phiên giao dịch sáng sớm, nên chúng ta hoàn toàn có thể thực hiện giao dịch này.

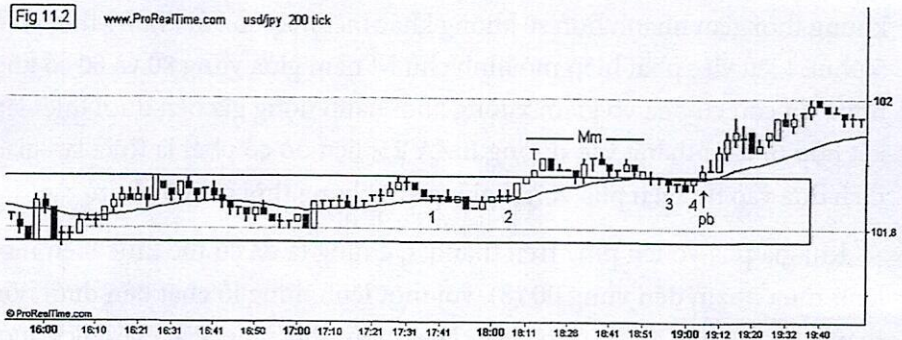
GHI CHÚ: Khuyến nghị sử dụng một mức dừng lỗ 5 đến 6 pip trên thị trường tiền tệ có thể khiến nhiều độc giả bất ngờ vì mức độ mạo hiểm, nếu không muốn nói là tự sát. Cho phép tôi nhấn mạnh rằng, chúng ta đang bàn luận về một môi trường biến động thấp và dưới góc nhìn của một nhà giao dịch lướt sóng (scalper); ngoài việc đó ra thì vấn đề cũng chỉ đơn thuần nằm ở tỷ lệ rủi ro so với lợi nhuận, để tạo một kết cục khả thi nhất.

Nhưng trước khi tìm hiểu về con đường của một nhà giao dịch lướt sóng, bạn cần có được một sự thông hiểu vững chắc về áp lực, các điều kiện thị trường và quan trọng nhất vẫn là sự tích lũy động lượng. Đừng bao giờ đánh giá thấp tiềm năng của các nhà giao dịch đối lập, và hãy luôn thật kiên nhẫn, thậm chí trên các khung thời gian nhanh hơn này. Hãy tạo thói quen đánh giá lại các giao dịch của bạn, đặc biệt là các giao dịch thua lỗ, để xem chúng ta có thể cải thiện gì về mặt lựa chọn cơ hội giao dịch hay không.

Mẹo: Để theo dõi “số tick còn lại” của thanh giá hiện tại, hãy thêm một bộ đếm tick tại góc màn hình biểu đồ của bạn. Đây là công cụ tương tự với bộ đếm thời gian mà cho bạn biết số phút hoặc giây còn lại của một thanh giá ở thời điểm hiện tại. Mặc dù công cụ này không nhất thiết phải có trong quá trình vào lệnh, nhưng nó vẫn luôn tiện dụng và có thể giúp bạn tính được thời điểm của một cú phá vỡ; và một nền tảng biểu đồ đủ tốt sẽ luôn cung cấp cho bạn công cụ máy-đếm-tick hay máy-đếm-thời-gian như một tính năng mặc định có sẵn.

Fig 11.2

www.ProRealTime.com usd/jpy 200 tick

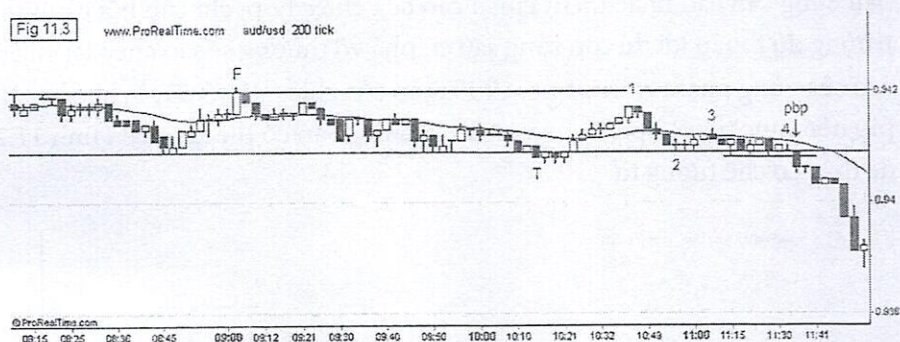

Hình 11.2 Bên trên cũng là một chiếc hộp thường thấy, được trích ra từ biểu đồ USD/JPY 200 tick. Lần này, giá tìm được hỗ trợ tại vùng 80 với kháng cự quanh khu vực 90 (cạnh trên của chiếc hộp). Một trận giằng co nằm giữa hai “mức 20” luôn đáng chú ý, bởi một cú phá vỡ có thể có lợi thế từ một cực nam châm thuận cách đó 10 pip. Tuy nhiên, theo cùng một cách như vậy, một cú phá vỡ thất bại cũng sẽ bị vùng số tròn đối diện hút ngược trở lại, khiến những ai đã giao dịch theo cú phá vỡ rơi vào tình trạng nguy hiểm. Nhưng chúng ta cũng đã biết rằng, không phải lần cố gắng đầu tiên nào bị thất bại cũng có nghĩa là sẽ *thất bại* hoàn toàn. Thường thì điều ngược lại sẽ đúng nhiều hơn.

Cú phá vỡ tăng đầu tiên xuyên thủng hàng rào phòng ngự của Phe Gấu được thiết lập bởi tiến trình 1-2 đã tạo ra một đáy cao hơn trong chiếc hộp; nhưng lại có quá ít hành động tích lũy bên dưới đường biên để có thể coi cú phá vỡ này là một giao dịch xác suất cao, ít nhất từ góc nhìn của chúng ta là thế. Như vậy, chúng ta có một cú phá vỡ mới (T). Khi giá đang “vật lộn” quanh khu vực phá vỡ, một mô hình Mm giảm giá được hình thành ngay bên trên đường biên, đây là một yếu tố không thuận lợi lắm cho Phe Bò. Nhưng hãy chú ý phản ứng của thị trường với cú phá vỡ bên dưới nó: Phe Bò tiếp tục mua vào tại 3-4 (khi giá chạm lại mức trần 1-2).

Như chúng ta đã từng thấy trong nhiều biểu đồ ví dụ, một lần thất bại của phe phòng thủ trong việc đảo ngược lại một cú phá vỡ khỏi chiếc hộp rõ ràng là một dấu hiệu thú vị, bởi nó có thể là tiền đề cho một lần cố gắng phá vỡ thứ hai; nhưng trước khi giao dịch theo, hãy đảm bảo rằng bối cảnh kỹ thuật là thuận lợi, và nó phải luôn xuất phát từ một vùng tích lũy động lượng.

Chúng ta có thể vào lệnh tại cú phá vỡ khỏi thanh 4 với điểm dừng lỗ chặt bên dưới tiến trình 3-4. Đây cũng là một thiết lập giao dịch với sự thất bại của mô hình đảo chiều Mm tại đường EMA 25. Mục tiêu là vùng số tròn 00.

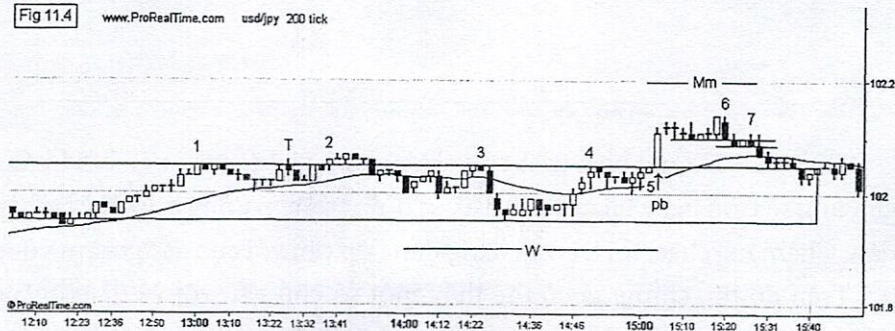
Hình 11.3 Đường biên trên của vùng phạm vi được tạo nên bởi kháng cự vùng số tròn ngay tại mức 20, và các đỉnh trong trường hợp này là thấp dần. Chậm mà chắc, thị trường đang dần tiếp cận với cực nam châm vùng 00. Trên đồ thị, chúng ta có thể thấy một số chú gấu vội vã đã cố gắng để phá vỡ khỏi chiếc hộp nhưng không thành công (T). Bên cạnh đó, cú

phá vỡ tăng trước đó tại F cũng rất tệ hại, đó là những bẫy phá vỡ giả rất kinh điển.

Ngay sau khi sóng tăng T-1 đuối sức, giá lại trượt xuống biên dưới một lần nữa (2). Sau một cú bật nhẹ lên và tạo một Đỉnh giả tại 3, đường biên lại bị xâm phạm lần thứ hai, nhưng vẫn quá sớm. Trong trường hợp này, tốt hơn hết là chúng ta nên đứng ngoài. Nếu thị trường đột ngột bật lên thì chúng ta đành chịu. Tương tự, Phe Bò đã cố gắng hết sức để chống lại cú phá vỡ, và điều này đã giúp cho giao dịch được thiết lập tốt hơn nhiều (hình thành nên cú nén chặt 2-4). Với ba đáy ngang bằng nhau cách 1 pip bên dưới đường biên của chiếc hộp, chúng ta có thể vẽ thêm một đường biên nữa tại mức này. Về điểm vào lệnh chính xác, lời khuyên của tôi là không nên bán khống ngay bên dưới thanh 4, mà nên chờ cho đường ngang nhỏ bị phá vỡ trước tiên.

Khoảng cách đến cực nam châm vùng 00 chỉ tầm 6 đến 7 pip kể từ điểm vào lệnh, có nghĩa là giá cần phải phá vỡ mức này một vài pip để đem lại mức lợi nhuận 8 đến 10 pip cho giao dịch. Trong các trường hợp như thế này, việc chốt lời ngay lập tức khi giá vừa chạm tới vùng vùng 00 hoặc chờ một cú phá vỡ xuyên qua nó một chút sẽ tùy thuộc vào mỗi cá nhân. Mạnh mỗi giúp bạn quyết định nên lựa chọn phương án hành động nào dĩ nhiên sẽ là bản chất của áp lực chủ đạo trong phiên giao dịch, bên cạnh đó bạn cũng cần cân nhắc thêm chiều cao của chiếc hộp; chỉ cần bối cảnh thị trường đủ thuận lợi thì con sóng sau cú phá vỡ thường sẽ sao chép lại chiều cao của vùng phạm vi trước nó. Chiều cao của chiếc hộp ở đây là khoảng 10 pip nên mục tiêu 10 pip là hoàn toàn khả thi. Bạn có thể xem lại Hình 11.2 để thấy cơ chế tương tự.

Fig 11.4 www.ProRealTime.com usd/jpy 200 tick

Hình 11.4 Biểu đồ trên cho chúng ta thấy rõ sự cản trở cần phải có khi một vùng số tròn nằm chính giữa chiếc hộp. Như chúng ta đã biết, tình huống này thường khiến cho vùng số tròn trở thành một cục nam châm ngược, ngăn cản giá di chuyển ra xa khỏi nó, đặc biệt là tại một vài lần cố gắng đầu tiên. Điều này đồng nghĩa là, chúng ta cần có nhiều sự tích lũy hơn để cú phá vỡ xứng đáng công sức chờ đợi của mình. Trong phiên giao dịch này, Phe Bò đã xuyên thủng vùng 00 bên trái biểu đồ, và rồi tạo ra hai cú phá vỡ nhanh tại T và 2. Cả hai cú phá vỡ này đều có thể coi là sớm. Trong một môi trường biến động thấp, chúng ta không nên theo đuổi các giao dịch tiếp diễn xu hướng mà giá phải gặp khó khăn trong việc phá vỡ khỏi một vùng số tròn. Tốt hơn hết, chúng ta nên đợi thị trường thiết lập nên một vùng hỗ trợ quanh mức giá đó trước. Nếu thanh giá tại 3 phá vỡ lên phía trên mức 1, thì giao dịch mua tại đó cũng không thuận lợi lắm. Mặc dù có sự tích lũy tốt hơn, nhưng các cú xuyên thủng tại T và 2 bên trái đã khiến cho đường biên của chiếc hộp trở nên không rõ ràng vào thời điểm đó. Khi gặp những tình huống như thế này, chúng ta cần kiên nhẫn thêm một chút nữa.

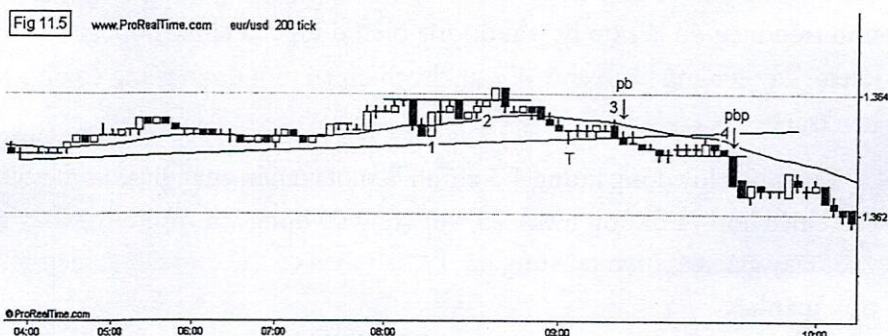
Xét về mặt tích lũy động lượng, mô hình chữ W từ 14:00 đến 15:00 có chất lượng tốt hơn nhiều. Một điều thú vị là, mặc dù đã bị xuyên thủng trước đó vài lần, mức đỉnh ban đầu tại 1 vẫn là mức giá được tôn trọng nhiều nhất. Từ đó, chúng ta mới khẳng định được rằng, chiếc hộp được vẽ như trên biểu đồ là hợp lý. Tại đường biên dưới của chiếc hộp, giá đã bật lên tại đáy của mô hình chữ W sau khi chạm lại một đoạn giằng co phía xa bên trái.

Vùng tích lũy động lượng 4-5 chính là một cú nén chặt giữa đường biên của chiếc hộp và đường EMA 25, với vùng 00 đóng vai trò hỗ trợ (hãy để ý tới Đáy giá xuất hiện tại vùng này). Giao dịch có thể được thực hiện phía trên thanh 5.

Mặc dù giao dịch tiến triển tốt, nhưng vấn đề cục nam châm ngược dĩ nhiên sẽ không tự nhiên được giải quyết (vùng 00 nằm dưới vẫn gần hơn vùng 20 nằm trên). Trong các giao dịch như vậy, một ý tưởng tốt đó là kéo dừng lỗ theo giao dịch của bạn thường xuyên hơn một chút. Chúng ta có thể áp dụng chiến lược đóng vị thế tại điểm đảo chiều bên dưới thanh 6

(chấp nhận rủi ro bị thoát khỏi giao dịch), nhưng gần như chắc chắn sẽ phải đóng nếu giá phá vỡ xuống dưới thanh 7 (giờ đây đã trở thành cú phá vỡ khỏi một mô hình Mm và rất có khả năng dẫn tới một sóng điều chỉnh trở về cực nam châm vùng 00.)

Để tham khảo trong tương lai, bạn có thể so sánh các điều kiện thị trường giữa cú phá vỡ khỏi chiếc hộp trong ví dụ này với ví dụ Hình 11.1. Xét về mặt kỹ thuật, tiềm năng có được một giao dịch thành công trong biểu đồ trước là tốt hơn phiên giao dịch này. Vấn đề nằm ở chỗ cực nam châm ngược. Bởi cú phá vỡ chiếc hộp trong Hình 11.1 xảy ra tại một nền giá bao gồm vùng 80, đường biên trên chiếc hộp kết hợp với vùng số tròn, do đó, có thể cung cấp sự hỗ trợ nếu có một sóng kéo ngược sau cú phá vỡ (chưa có rủi ro dừng lỗ ngay lập tức). Trong tình huống bên trên, cực nam châm vùng số tròn nằm cách khá xa bên dưới cạnh trên chiếc hộp, và rất gần với vị trí chúng ta đặt dừng lỗ. Mặc dù khả năng xuất hiện một sóng kéo ngược bất lợi không nhất thiết là nguyên nhân để chúng ta bỏ qua một cú phá vỡ đẹp, nhưng nó vẫn là một yếu tố cần lưu tâm với một giao dịch đang mở. Nói cách khác, bất cứ khi nào dừng lỗ của chúng ta phải chịu rủi ro từ một cực nam châm ngược để quan sát thấy, chúng ta nên nhanh chóng áp dụng kỹ thuật đóng vị thế tại điểm đảo chiều hay một cú phá vỡ khỏi mô hình chữ W hoặc M (thay vì tiếp tục giữ lệnh với hy vọng cú đảo chiều sẽ thất bại).

Hình 11.5 Biểu đồ EUR/USD 200 tick bên trên đã cho thấy rất rõ sự nguy hiểm của việc đi ngược lại với một vùng kháng cự vùng số tròn “mới được thiết lập”, cũng như lợi thế của việc giao dịch thuận theo lực kéo của nó.

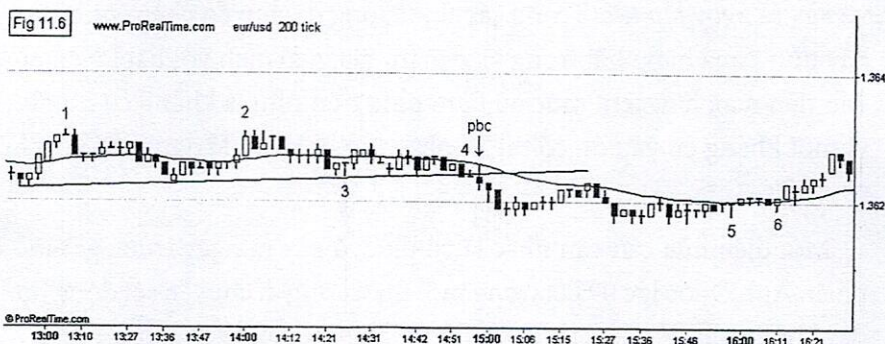

Thoạt nhìn thì giao dịch với cú phá vỡ phía trên thanh 2 không phải là một cơ hội quá tệ. Chúng ta có sự tích lũy động lượng tốt tại 1-2 và có lẽ giao dịch này sẽ được hưởng lợi từ cục nam châm vùng 50 cách khoảng 10 pip bên trên. Nhưng chúng ta vẫn còn vùng 40 chưa bị phá vỡ. Bạn đọc hãy để ý rằng, Phe Bò vẫn chưa cho thấy bất kỳ nỗ lực nào để xuyên thủng vùng này, và chính điều này đã làm giảm đi khả năng có một cú phá vỡ xảy ra *ngay lập tức*. Trong các thị trường di chuyển chậm như hiện tại, hãy đừng quá háng hái trong việc tham gia giao dịch với bất kỳ cú phá vỡ đầu tiên nào; hãy xem mức 40 nằm phía trên như là kháng cự mạnh thay vì một kháng cự yếu ớt, có thể bị phá vỡ một cách dễ dàng chỉ với chút ít công sức.

Một điều nữa cần cân nhắc là cú phá vỡ xảy ra ngay trước giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00; trong một thị trường di chuyển sôi động hơn thì đây không phải là vấn đề lớn, nhưng trong một môi trường trầm lắng, nó có thể khiến cho các nhà giao dịch phá vỡ ngại vào lệnh, đặc biệt khi giao dịch đó vẫn chứa các yếu tố chưa thuận lợi.

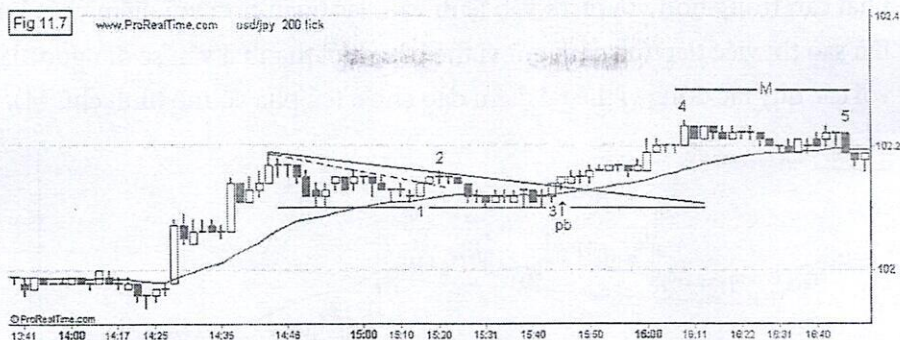
Cú phá vỡ tại T vào giờ mở cửa phiên Anh Quốc, có thể được coi là một phá vỡ môi và do đó, dễ dàng được bỏ qua. Thú vị hơn là chuyển động giá sau đó, cú nén chặt T-3. Mặc dù nó không quá nổi bật, nhưng vùng tích lũy động lượng này chắc chắn có ẩn chứa một thông điệp quan trọng khi thanh bên phải tạo một cú phá vỡ giả lên trên trước khi đóng cửa sát với đường xu hướng (3). Từ đó, chúng ta có một giao dịch bán khống chấp nhận được, thuận theo lực kéo của vùng 20 bên dưới. Việc nhắm đến cục nam châm cách khoảng 12 pip hay hài lòng với 8-10 pip lợi nhuận là tùy mỗi người, nhưng chuyển động giá trên đường tiến đến mục tiêu có thể cho bạn một vài gợi ý để ra quyết định. Ví dụ, khi hành động giá sau phá vỡ không thể đảo ngược lên trên đường xu hướng và sau đó lại phá vỡ theo hướng giảm (phá vỡ khỏi sáu thanh giá rất đẹp nằm bên dưới 4), khiến cho vùng 20 là một mục tiêu rất dễ đạt được. Hơn nữa, nếu bạn vào lệnh phía trên thanh 3, bạn đã có thể dời dừng lỗ xuống mức giá nằm phía trên vùng nền mới, và chấp nhận rủi ro một vài pip trong tình huống xấu nhất. Nếu bạn đã bán với cú phá vỡ phía dưới thanh 4 thì cũng có thể chốt lời tại vùng số tròn.

Không khó để thấy được sự yên ắng của thị trường trong phiên này. Hầu như không có khối lượng giao dịch trong phiên Á cũng như trước giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00 và thậm chí giờ mở cửa phiên Anh Quốc lúc 09:00 cũng không kích thích được các nhà giao dịch. Nhưng như chúng ta có thể thấy, vẫn có cách để tận dụng được một chút sự tiếp diễn của giá trong phiên sớm.

Hình 11.6 Đây là một ví dụ tốt nữa cho thấy sự kiên định của một vùng số tròn. Cú phá vỡ bên dưới thiết lập kết hợp 4 được tiếp nối bởi cú nén chặt 3-4, vốn là một mác vòm phẳng có đỉnh thấp hơn sau mô hình hai đỉnh bên trái (1-2). Như vậy, chúng ta không có vấn đề gì về mặt áp lực với cú phá vỡ này. Tuy nhiên, điểm vào lệnh lại nằm một cách bất lợi khi vùng 20 nằm ngay bên dưới. Nếu bạn chấp nhận một giao dịch như vậy, hãy luôn quan sát kỹ phản ứng của giá tại vùng số tròn. Một điểm thuận lợi của các giao dịch này là ban đầu, vùng số tròn có thể đóng vai trò như một cục nam châm thuận, giúp cho giao dịch của chúng ta thuận lợi. Điều này có nghĩa là chúng ta có một cơ hội tốt hơn để đóng vị thế với thiệt hại ở mức tối thiểu hoặc thậm chí không có thiệt hại nếu giao dịch đảo chiều và cần được đóng. Nhưng hãy nhớ rằng, đừng dựa vào việc này để chấp nhận các giao dịch với chất lượng *không* tốt.

Thậm chí, giờ mở cửa phiên Mỹ lúc 15:30 cũng không thể đem “hơi thở” đến cho thị trường được, và đây là sự chậm chạp của một thị trường ít có người giao dịch; nếu chưa đóng vị thế thì chúng ta cũng phải đóng ở phía trên thanh 5, với một cú phá vỡ khỏi vùng 20 (sau vùng tích lũy động lượng và một Đáy giả ở thanh 5), hoặc phía trên thanh 6.

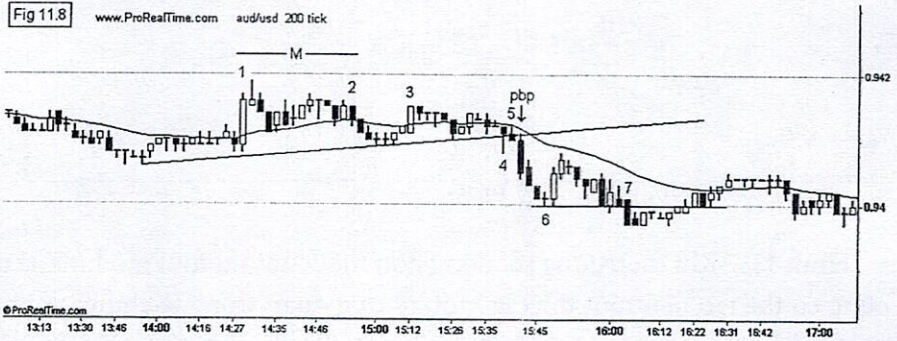

Hình 11.7 Khi thị trường sôi động hơn một chút thì một mô hình lá cờ cũng có thể tạo nên một thiết lập tốt, nhưng quan trọng là chúng ta phải cân nhắc sự tích lũy trước cú phá vỡ cũng như khoảng cách từ điểm vào lệnh đến vùng 20 gần nhất. Xét về mặt kỹ thuật, khi thanh 1 phá vỡ lên phía trên, mô hình lá cờ tại thời điểm đó trông khá vừa vặn so với phần cán của nó, nhưng vấn đề ở đây là khoảng cách đến vùng 20 bên trên (102.20) quá ngắn. Khi giá vượt lên khá “đột ngột” từ một vùng số tròn đến vùng tiếp theo (do tin tức từ Mỹ lúc 14:30?), chúng ta nên kỳ vọng sẽ có sự cản trở của Phe Gấu tại vùng thứ hai, ít nhất là vì Phe Bò đã chốt lời tại đó. Do đó, tôi khuyến nghị bạn không nên giao dịch với cú phá vỡ lên phía trên thanh 1.

Nhưng khi yếu tố 2-3 xuất hiện và bị phá vỡ lên trên, tình huống trở nên đáng giao dịch hơn. Hành động này cho thấy rằng Phe Gấu đã thất bại trong việc đảo ngược lại cú phá vỡ tăng phía trên thanh 1, và rồi phải chịu một cú phá vỡ tăng ngay sau đó (để ý đường biên nối ba đáy của mô hình lá cờ). Với vùng tích lũy động lượng đang có, chưa kể đến chiến thắng của Phe Bò trước Phe Gấu, giờ đây xác suất cho một cú xuyên thủng vùng 20 đã được tăng lên khá nhiều (vào lệnh mua phía trên thanh 3).

Nếu vẫn còn nắm giữ vị thế khi giá “điều chỉnh” từ đỉnh thanh 4, chúng ta vẫn còn khá nhiều thời gian để đóng giao dịch này trong tiến trình 4-5. Chỉ vì chúng ta đang nhắm đến mức lợi nhuận 8-10 pip không có nghĩa là bạn không thể đóng lệnh trước mà không có một tín hiệu đóng vị thế tại điểm đảo chiều. Bất cứ khi nào giá chứng lại một cách rõ ràng, đặc biệt tại một vùng kháng cự, bạn luôn có thể đóng khoản lợi nhuận mở đang có và thoát khỏi thị trường. Hãy nhớ rằng, chúng ta đang khai thác các biểu đồ 200 tick dưới góc nhìn của một thị trường biến động thấp; về cơ bản chúng ta cần

phải cẩn trọng hơn với điểm vào lệnh và ít lạc quan hơn với điểm chốt lời. Dù sao thì việc tiếp tục nắm giữ vị thế bên dưới thanh 5 vẫn sẽ đi ngược lại với các quy tắc đóng vị thế tại điểm đảo chiều (cú phá vỡ mô hình chữ M).

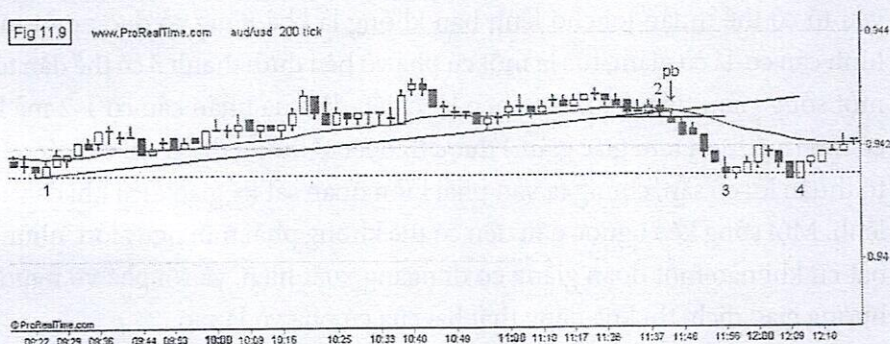
Hình 11.8 Bên cạnh các tiến trình chiếc hộp và mô hình lá cờ, các dạng mô hình nhiều mái vòm nằm bên trên một đường xu hướng cũng rất thường thấy trên biểu đồ 200 tick. Mô hình trên biểu đồ AUD/USD ở đây là một mô hình vai-đầu-vai với chữ M nằm chính giữa (1-2). Một vài chú gấu có thể coi mô hình chữ M là đủ để giao dịch bán khống bên dưới thanh 2, nhưng như vậy có thể là khá mạo hiểm từ góc nhìn của chúng ta. Nhưng đối với một chú bò đã mua tại thanh 3 với kỳ vọng giao dịch với sự thất bại của mô hình chữ M, thì đó cũng sẽ là một sai lầm. Hầu như không có áp lực chủ đạo của Phe Bò để chấp nhận phương án giao dịch với sự thất bại của mô hình này.

Bạn đọc có thể nhớ lại từ các phần bàn luận trước rằng, những lần thất bại liên tục của một phe để chạm được một vùng số tròn thường sẽ tạo tiền đề cho việc phá vỡ thành công vùng giá ở phía bên kia. Vì Phe Bò đã thất bại rõ ràng trong việc chạm vùng 20 bên trên, rất nhiều tay chơi sẽ nhắm đến vùng 00 nằm dưới, đặc biệt với một đường xu hướng được tôn trọng hết mực. Tùy thuộc vào mức độ hăng hái của mỗi người, bạn có thể bán khống với cú phá vỡ khỏi đường xu hướng ngay tại thanh 4 để không bỏ lỡ con sóng giảm đến cực nam châm. Nhưng một lựa chọn tốt nữa là cú phá vỡ dưới thanh 5, một giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược điển hình.

Một thứ chúng ta sẽ khá thường thấy trong một thị trường di chuyển chậm là một cú bật sau một lần chạm tại vùng số tròn (tại 6). Nếu vẫn chưa

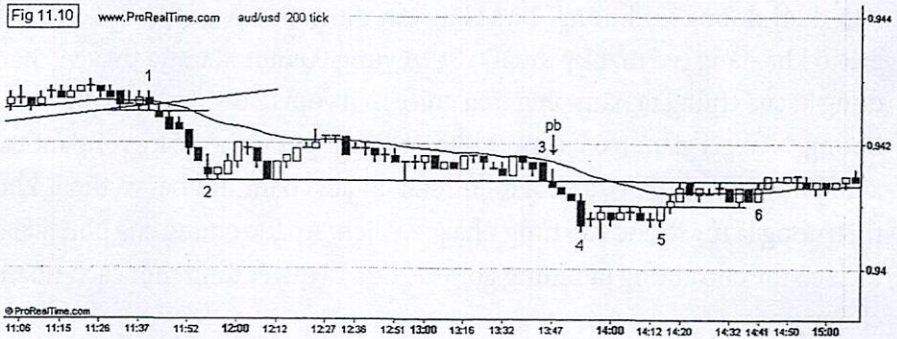
đạt mục tiêu, sự biến chuyển như vậy có thể nhanh chóng lấy lại toàn bộ số lợi nhuận mở của giao dịch; nhưng thay vì buồn bực hay sợ hãi, chúng ta cần phải bình tĩnh và tiếp tục đánh giá thị trường dưới góc nhìn xác suất. Bên dưới đường xu hướng, Phe Gấu vẫn đang chiếm ưu thế, có nghĩa là giá có khả năng (về mặt kỹ thuật) rút lại vùng 00 một lần nữa thay vì chạm dừng lỗ của chúng ta nằm phía trên chiếc mái vòm cuối cùng trên đường xu hướng. Nếu giá giảm trở lại, quyết định tiếp tục giữ vị thế để kỳ vọng một sự xâm phạm vùng 20 hoặc chốt lợi nhuận tại lần chạm thứ hai và thoát khỏi thị trường là tùy thuộc vào từng nhà giao dịch. Áp lực chung của phiên giao dịch có thể cho chúng ta những gợi ý để đưa ra quyết định một cách nhanh chóng nhất.

Nếu bạn đã đóng lệnh, một ý tưởng rất tệ đó là vào lại lệnh bán khống bên dưới thanh 7 hoặc quanh đó. Bên cạnh vị trí của nó là nằm quanh vùng 00, bạn cần xét tới khoảng cách của nó đến đường EMA 25. Trên bất kỳ khung thời gian hay biểu đồ tick nào, những cú phá vỡ tiếp diễn xu hướng sẽ có lợi thế cao nhất từ “vùng nền giá an toàn” của đường trung bình, và tốt hơn với một cục nam châm thuận ở vùng lân cận.

Hình 11.9 Sau vài giờ cố gắng vượt qua vùng 30, Phe Bò cuối cùng cũng đầu hàng trước sự kháng cự của Phe Gấu, khiến cho thị trường rất dễ rơi trở lại vùng 20. Do đó, chúng ta có thể giao dịch bán khống bên dưới thanh 2 (cú phá vỡ khỏi ba thanh). Trong trường hợp này, bạn có thể nhắm đến vùng số tròn hoặc kỳ vọng giá xuyên thủng vùng này - nhưng có lẽ nên đóng vị thế tại vùng kháng cự là đáy cũ nằm tại 1 (đường nét đứt). Đặc biệt trong các thị trường di chuyển hẹp, hãy luôn kỳ vọng ít nhất một chút kháng cự quanh khu vực vùng số tròn *mới*, thậm chí nếu

có một sự xâm phạm trước đó. Nếu vẫn nắm giữ lệnh bán khống thì nên đóng vị thế tại điểm đảo chiều phía trên thanh 4 (cú phá vỡ phần chính giữa mô hình chữ W).

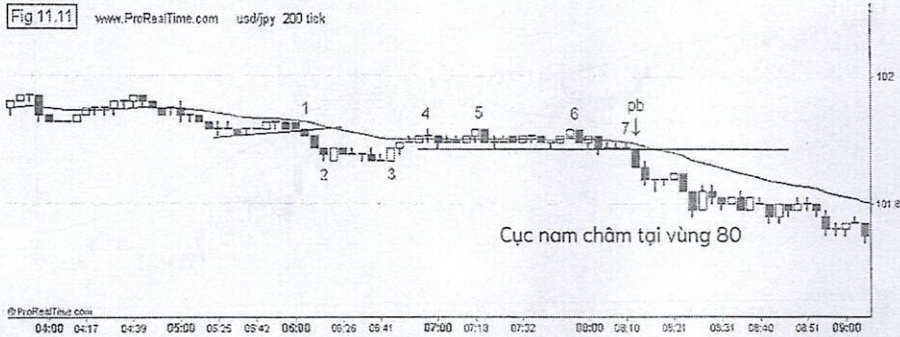
Hình 11.10 Biểu đồ này là chuyển động giá tiếp nối sau biểu đồ trước đó, Hình 11.9. Hãy xem xét vùng tích lũy động lượng bên trong tiến trình 2-3, giao dịch bán khống bên dưới thanh 3 có vẻ chấp nhận được, nhưng như chúng ta đã biết, thậm chí các vùng tích lũy động lượng thật chặt vẫn không thoát khỏi khả năng bị phá vỡ giá. Một điểm lợi thế ở đây là vùng 00 nằm bên dưới, nhưng cục nam châm ngược vùng 20 vẫn đang rất gần. Một yếu tố có thể thuận lợi cho lệnh bán khống là khả năng có được một mô hình cán cờ-lá cờ giảm, tức là một cú phá vỡ bên dưới thanh 3 có thể dẫn tới một sóng giảm tiếp diễn, sao chép lại chiều dài của phần cán cờ 1-2 mà lá cờ 2-3 (mô hình tam giác giảm) được treo lên. Nhưng thậm chí với các yếu tố thuận lợi có sẵn, chúng ta vẫn phải luôn quan sát kỹ giao dịch khi đã vào lệnh. Một sóng kéo ngược đầu tiên có thể không phải mối nguy lớn, nhưng bất cứ khi nào một đoạn giằng co đi ngang xuất hiện, và rồi phá vỡ ngược hướng giao dịch, thì khả năng thất bại của cú phá vỡ là cao.

Một dấu hiệu không tốt dễ thấy là tiến trình 4-5 có các đặc tính không thể nhầm lẫn được của phần chính giữa mô hình chữ W, được hoàn thành bởi các Đáy giả và một thanh “sức mạnh” mang thiên hướng tăng bên phải. Đóng vị thế tại điểm đảo chiều phía trên thanh 5 là hợp lý, nhưng hãy chấp nhận rằng, luôn có rủi ro phá vỡ giả, và bạn sẽ thoát vị thế một cách oan uổng.

Bất chấp kháng cự tại phần kéo dài đường xu hướng, Phe Bò vẫn rất kiên định và tạo nên một cú phá vỡ phía trên thanh 6. Dĩ nhiên, việc này không

có nghĩa là giá sẽ kiểm chứng lại vùng 00. Nếu vẫn nắm giữ vị thế, tốt nhất nên đóng lệnh phía trên thanh 6 với thiệt hại tối thiểu.

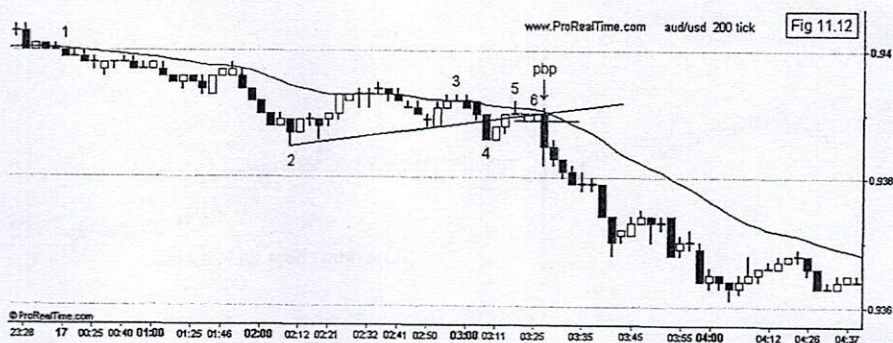
Fig 11.11 www.PreRealTime.com usdjpy 200 tick

Hình 11.11 Không cần phải nhắc lại tầm quan trọng của việc khai thác lợi nhuận từ một cục nam chậm thuận *kết hợp* với một vùng tích lũy động lượng đủ dày. Về mặt kỹ thuật, giao dịch bán khống với cú phá vỡ khối lá cờ tại thanh 1 có vẻ chấp nhận được, nhưng hãy chú ý rằng hành động giá tại thời điểm đó là cực kỳ mỏng. Với chỉ khoảng 12 thanh xuất hiện mỗi giờ, biểu đồ 200 tick đang mô phỏng lại đúng những gì đang diễn ra trên biểu đồ khung thời gian 5 phút, với phần lớn các thanh giá chỉ cao tầm 1 pip (thường xuất hiện trong nửa sau của một phiên Á di chuyển chậm chạp). Đây chắc chắn không phải là dạng thị trường phù hợp với một giao dịch lướt sóng tiếp diễn xu hướng, bất chấp việc có hay không có một cục nam chậm thuận.

Câu chuyện vẫn tương tự khi thanh 7 bị phá xuống, nhưng ít nhất vùng tích lũy động lượng dẫn tới cú phá vỡ này đã dày gấp bốn lần vùng trước. Chúng ta có thể nói rằng, tiến trình 4-7 là một trận chiến giằng co kéo dài mà cuối cùng, cú phá vỡ ngược phía trên phần chính giữa 2-3 là thất bại. Hãy để ý mô hình ba đỉnh bên trong đoạn giằng co này (4-5-6) với cú phá vỡ xuống dưới thanh 7 xảy ra không lâu sau giờ mở cửa phiên Âu lúc 08:00, chúng ta đã có thêm khối lượng bán, và Phe Gấu đã bán khống trước đó có thể chốt lời tại một cú chạm lại vùng 80. Chốt lời khi giá chạm vùng số tròn hoặc chờ đợi một sự xâm phạm khỏi vùng số tròn để kiếm thêm vài pip nữa là tùy thuộc vào cá nhân mỗi người. Nhưng một ý tưởng chắc chắn sẽ không hay đó là cố gắng tham lam, tiếp tục giữ vị thế với mong muốn có nhiều lợi nhuận hơn. Bởi khi chạm vào vùng 80, giá có thể sẽ chuyển sang

đi ngang, ngoài ra thì giờ mở cửa của phiên Anh Quốc - vốn rất ác liệt đang dần tới (09:00).

Hình 11.12 Biểu đồ này cho chúng ta thấy một cú phá vỡ lá cờ trên cặp tiền AUD/USD diễn ra trong nửa đầu phiên Á (thông thường sẽ sôi động hơn nửa sau). Kể từ đầu phiên lúc 00:00, giá đã nằm trong xu hướng giảm, có nghĩa là tất cả các giao dịch cân trọng theo hướng mua lên đều không hợp lệ. Dĩ nhiên, điều này không cho phép một nhà giao dịch trở nên thiếu cân trọng với các cơ hội bán khống. Giao dịch những cú phá vỡ nhằm đến sự tiếp diễn xu hướng luôn cần có một sự tích lũy động lượng, và tốt nhất tại một đợt điều chỉnh đến đường EMA 25. Một lời khuyên nữa là chúng ta nên vào lệnh khi thấy một cục nam châm thuận nằm ở vị trí lân cận. Đó là những yếu tố đơn giản cần phải đánh giá, bất chấp bạn đang ở giai đoạn nào trong sự nghiệp giao dịch của bạn.

Từ khoảng 02:00 đến 03:00, Phe Bò đã cố gắng để thoát ra khỏi áp lực giảm giá chủ đạo nhưng mỗi lần họ cố gắng chiếm lại quyền sở hữu đường EMA 25 thì đều thất bại, khiến chúng ta nghiêng hơn về kịch bản cục nam châm vùng 80 bên dưới sẽ được chạm lại thay vì vùng 00 bên trên. Nhưng thậm chí, với áp lực chủ đạo đã được thiết lập và có một cục nam châm thuận gần đó, thì kiên nhẫn vẫn là một yếu tố không thể thiếu trong quy trình vào lệnh. Chúng ta phải luôn cho thị trường đủ cơ hội để thiết lập nên các giao dịch *một cách đúng đắn nhất*.

Từ góc nhìn cân trọng, cơ hội bán xuất hiện không lâu *sau khi* lá cờ bị phá vỡ tại 4 (phá vỡ mỗi) và rồi chúng ta có một sóng kéo ngược dẫn tới một cú chạm lại trần của chiếc mái vòm cuối cùng trước cú phá vỡ (đỉnh thanh 5 chạm lại đáy thanh 3). Một khi cú chạm lại này hoàn thành, chúng

dịch ngoài khoảng thời gian này. Biên độ giá thường sẽ thấp ngoài khung giờ đó, và sẽ sôi động hơn trước giờ mở cửa của ngày mới, khi các thị trường châu Âu/Anh Quốc đã được giao dịch. Để hiểu rằng thị trường sẽ sôi động nhất quanh giờ mở cửa phiên Mỹ, hoặc có thể một giờ trước đó nếu có một tin tức quan trọng từ Mỹ được công bố vào lúc 8:30 EST (14:30 CET).

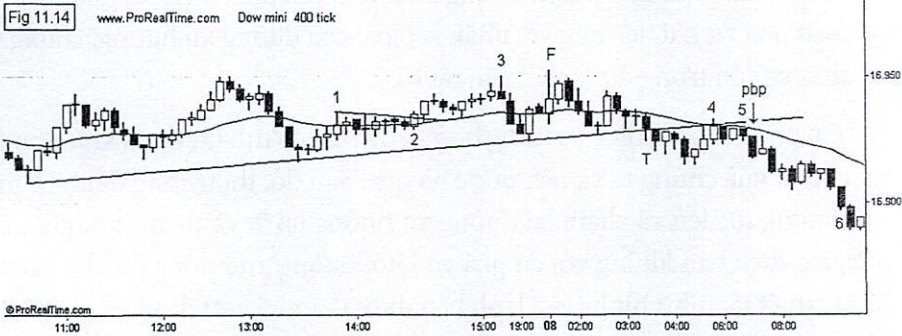
Không hiếm khi giờ mở cửa phiên Mỹ sẽ cho chúng ta các thanh giá rất dài và khó chịu trên khung thời gian 5 phút, nó sẽ là rất khó để giao dịch, đặc biệt với một mức dừng lỗ chặt. Để các thanh giá giảm chiều dài đi một chút, bạn có thể thiết lập một khung thời gian nhanh hơn, ví dụ khung 2 phút, nhưng tôi khuyến nghị bạn nên sử dụng biểu đồ tick vì các lợi thế đã nói trong phần bàn luận trước. Trong bất kỳ trường hợp nào, một khung thời gian nhanh hơn sẽ luôn cải thiện góc nhìn của chúng ta về vùng tích lũy động lượng, và sẽ cho phép bạn giao dịch với một mức dừng lỗ chặt hơn. Một mẹo nữa là hãy loại bỏ tất cả công cụ không cần thiết trên biểu đồ và chỉ để lại đường EMA 25, dĩ nhiên là các đường nằm ngang thể hiện các vùng giá quan trọng cũng cần phải giữ lại. Trên biểu đồ Nasdaq thì tôi để lại các đường 5 và 10.

Nhìn lướt qua chúng ta có thể thấy các cơ chế về hành động giá là gần như giống với thị trường Forex. Cũng tương tự với việc những cú phá vỡ tệ thường đem lại hậu quả nặng nề, cú phá vỡ tại F là một bẫy phá vỡ giả kinh điển; cú phá vỡ tại T mặc dù có sự tích lũy tốt hơn nhưng cũng có toàn bộ các tính chất của một phá vỡ môi. Lưu ý rằng biểu đồ này chỉ thể hiện hành động giá trong một giờ, nên không có nhiều thông tin về áp lực chủ đạo của toàn phiên. Tuy vậy, những chú bò đã mua vào tại cú phá vỡ vùng phạm vi tại F đã phải lãnh hậu quả. Và những chú gấu đã bán khống tại T thì cần phải rèn luyện tính kiên nhẫn của họ hơn.

Thứ vị hơn chắc chắn là cú phá vỡ phía trên thanh 4, là kết quả của sự phá vỡ khỏi vùng tích lũy động lượng 1-4. Đây là một mô hình tam giác tăng thứ vị (nhưng vẫn có hình lá cờ) được treo trên cán cờ T-1. Do đó, bạn có thể giao dịch cú phá vỡ này với mức mục tiêu kỹ thuật là bằng với chiều dài của sóng T-1, tức có thể khiến giá chạm vùng 5 tại 3.875. Chúng ta có thể đặt dừng lỗ dưới thanh 4 hoặc 3, nhưng không cần thiết phải đặt dưới thanh 2 hoặc thấp hơn; bởi nguyên lý của việc giao dịch một cú phá vỡ khỏi

một vùng tích lũy động lượng là giá phải tiếp diễn theo kiểu áp lực kép, hoặc giao dịch cần phải được đóng với mức thiệt hại tối thiểu.

Bởi cú phá vỡ này xảy ra tại giữa vùng phạm vi, nên khá là lạc quan khi nhắm đến mục tiêu bằng với chiều cao của chiếc hộp tính từ đường biên trên. Một kịch bản mà bạn có thể kỳ vọng ở đây là giá sẽ bật ngược lại từ 3.875 để chạm lại với đường biên của vùng phạm vi, hay thậm chí một cú chạm lại trần sâu hơn với đoạn giằng co 1-4. Bằng việc chốt lời tại thanh 5 (đem lại một tỷ lệ rủi ro/phần thưởng gần 1:2), một nhà giao dịch không chỉ giữ mọi thứ đơn giản, mà anh ta còn đem về lợi nhuận.

Hình 11.14 Với chỉ số Dow mini, hãy thiết lập các vùng 00 và 50 là các vùng số tròn quan trọng. Việc giá di chuyển lên đến 17.000 khá tương tự với một cặp tiền tệ quanh vùng 1.70. Lần này tôi chọn biểu đồ 400 tick để giảm chiều dài các thanh giá xuống một mức vừa phải phù hợp với việc giao dịch. Liệu hành động giá trên biểu đồ này có khác biệt gì so với những biểu đồ EUR/USD khung 5 phút ta đã thấy rất nhiều lần? Hầu như không. Dù vậy, chúng ta vẫn có vài điểm cần lưu ý. Trên trục thời gian, hãy để ý khoảng cách rất hẹp giữa khoảng 15:00 và 19:00, chúng ta chỉ có một vài thanh được thể hiện trong vòng bốn giờ giao dịch. Mặc dù thị trường tương lai vẫn mở cửa sau giờ đóng cửa của Chỉ số Dow (16:00), nhưng trong các thời điểm này thanh khoản rất mỏng và các đợt tiếp diễn sẽ không được chất lượng. Nếu bạn đã mua vào phía trên vùng tích lũy động lượng 1-2, bạn có thể đóng vị thế trước giờ đóng cửa thông thường lúc 16:00 hoặc quanh đó; và đặc biệt khi vị trí này trùng với một cú chạm vùng số tròn hay vùng kháng cự.

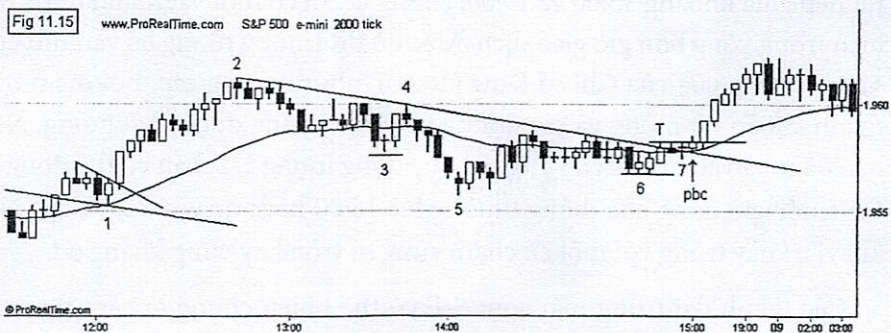
Các thanh dài trong mái vòm 3-F có thể khiến chúng ta cảm thấy thị trường đang được giao dịch sôi động trong khung giờ này, nhưng nếu

chúng ta xét đến khoảng thời gian mà chúng diễn ra, thì đó chỉ là một ảo ảnh thị giác được tạo nên bởi thiết lập biểu đồ tick. Thậm chí sau giờ đóng cửa, các cơ chế hành vi giá vẫn hoạt động, như cú phá vỡ giả tại F.

Một điều thú vị khác đó là sau khi sử dụng các thanh tick thay vì các thanh thời gian bình thường, hành động giá trên một khung thời gian nhanh hơn vẫn có độ dày đủ tốt và khá dễ đọc, thậm chí trong một mô hình đang hoàn thành từ một phiên đến phiên tiếp theo. Vài người cho rằng, một đường biên của mô hình trên biểu đồ tick sẽ có ít giá trị hơn khi so với biểu đồ bình thường, nhưng tôi tin rằng đó là suy nghĩ sai lầm. Chỉ cần để ý các mái vòm hình thành trên đường xu hướng, và diễn biến của hành động giá sau phá vỡ khi tiếp xúc với phần kéo dài của đường xu hướng, chúng ta sẽ thấy sự tôn trọng được thể hiện rất rõ.

Cú phá vỡ tại T, diễn ra trong buổi sáng phiên Anh Quốc, là khá sớm từ góc nhìn của chúng ta và nên được bỏ qua. Sau đó, thị trường dành ba giờ để kéo ngược lên và chạm lại đường xu hướng tại 4, và thêm một giờ nữa để giao dịch bán khống với cú phá vỡ khỏi đường xu hướng có kéo ngược được thiết lập như hình (vào lệnh bên dưới thanh 5, với dừng lỗ phía trên thanh 4 và mục tiêu tại cục nam châm vùng 00).

Tất cả các bước trên đòi hỏi khả năng kiên nhẫn của một nhà giao dịch, nhưng mẹo ở đây là không nhất thiết phải giao dịch hợp đồng tương lai chỉ số chứng khoán Mỹ trong đầu phiên Anh Quốc, mà chỉ cần theo dõi biểu đồ khi thị trường bắt đầu sôi động hơn, ít nhất một vài giờ trước giờ mở cửa thị trường chứng khoán Mỹ lúc 09:30 EST. (Vẫn phải để ý các đợt công bố tin tức quan trọng, thường được lên lịch vào lúc 8:30 EST).

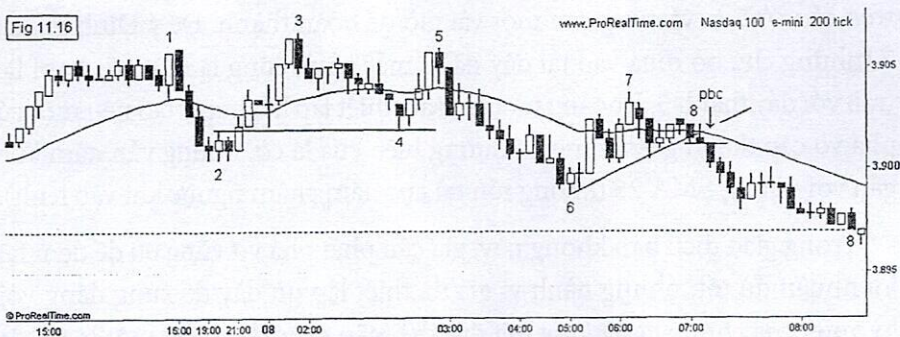

Hình 11.15 Với chỉ số S&P 500 e-mini, các hợp đồng có thể được giao dịch rất nhanh chóng. Do đó, chúng ta có thể thiết lập biểu đồ với một số tick lớn hơn (ở đây là 2000). Trên biểu đồ này, chúng ta có thể chọn các vùng số tròn theo đơn vị 5 điểm như trên hình minh hoạ (các vùng 5 và 10).

Một lần nữa, hành động giá tại đây trông vô cùng quen thuộc. Dễ thấy Phe Bò đang nắm quyền chủ động trong sóng tăng 1-2, điều này có thể khiến khá nhiều chú bò đang đứng ngoài trông đợi vào một đợt điều chỉnh mới có thể tham gia thị trường. Hy vọng tôi không cần phải giải thích rằng mô hình “Sao Mai” tại 3 là một giao dịch mua vào rất tệ (bỏ qua điểm mua tại thanh 4). Giao dịch tiếp diễn xu hướng gần vùng đỉnh của một con sóng tăng, và tại kháng cự của một vùng số tròn hiếm khi đem lại lợi thế tốt. Một yếu tố bất lợi nữa là khoảng dừng lỗ cần thiết để bảo vệ vị thế “theo chuẩn kỹ thuật” lại khá rộng (dưới 3). Chúng ta chỉ đơn giản là bỏ qua và đợi một cơ hội khác tốt hơn.

Khoảng một giờ sau, có một vùng tích lũy động lượng rất tốt trong tiến trình 5-7, cũng là một phần của mô hình Vw khởi đầu tại 4. Trước cú phá vỡ, Đáy giả tại 6 cũng là một yếu tố đáng lưu tâm. Đường xu hướng kéo rất dài bị phá vỡ tại T, và kể từ đó, chúng ta chỉ cần chờ cho giao dịch được thiết lập theo cách có xác suất cao nhất (mua vào theo cú phá vỡ thiết lập kết hợp phía trên thanh 7).

Với một giao dịch như vậy, bạn có thể đặt dừng lỗ rất sát bên dưới thanh 7, hoặc theo cách thận trọng hơn bên dưới các đáy của mô hình hai đáy tại 6. Một mục tiêu rất đẹp ở đây là đỉnh trước tại 2. Nếu vẫn chưa đạt mục tiêu thì bạn có thể cân nhắc đóng vị thế trước giờ đóng cửa của thị trường cơ sở là chỉ số S&P 500, lúc 16:00 EST.

Hình 11.16 Có thể tồn tại một mối tương quan mạnh mẽ trong áp lực xu hướng từ thị trường này sang thị trường khác, thậm chí khi được giao dịch tại các lục địa khác nhau. Không phải lúc nào chúng ta cũng thấy rõ thị trường nào đang dẫn dắt thị trường nào tại một thời điểm nhất định, nhưng cơ bản điều đó cũng không cần thiết vì chúng ta nên tập trung vào những gì biểu đồ trước mắt đang nói. Có lẽ con sóng giảm 5-6 là kết quả của việc thị trường chứng khoán châu Âu/Anh Quốc mở cửa giảm giá trong ngày (03:00 giờ EST là 09:00 giờ CET), nhưng mô hình ba đỉnh 1-3-5 cũng đã gửi tới những thông điệp cảnh báo cho Phe Bò. Trước khi chúng ta đánh giá chi tiết cú phá vỡ thiết lập kết hợp tại 8 xuất hiện vài giờ sau, hãy cùng đi qua hành vi giá trước đó.

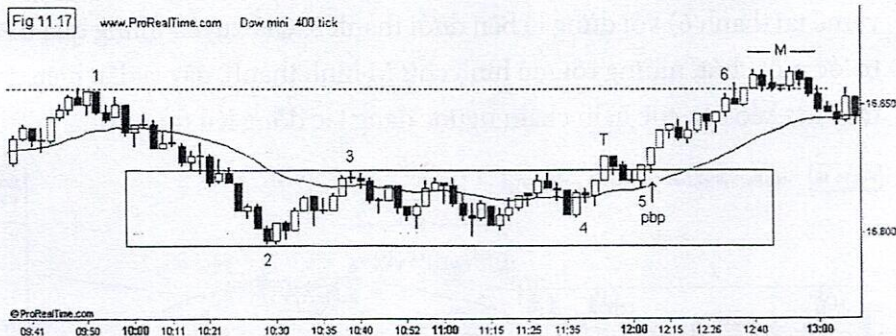
Đầu tiên, mua vào với cú phá vỡ phía trên thanh 1 là một lựa chọn rất tệ. Nó không chỉ là một giao dịch tiếp diễn xu hướng có xác suất kém về mặt kỹ thuật, mà cú phá vỡ còn diễn ra ngay tại giờ đóng cửa phiên trước đó lúc 16:00. Thậm chí nếu xảy ra trong giờ giao dịch bình thường, thì mức dừng lỗ hợp lý (bên dưới thanh 1) lại quá rộng so với phong cách của chúng ta.

Ngày hôm sau, trong buổi sáng phiên Âu, con sóng giảm 3-4 đã dẫn đến một cú chạm lại “trần” của mái vòm 1-2-3, và được mua vào một cách mạnh mẽ. Không quá ngạc nhiên là sự mạnh mẽ này hầu như không còn khi giá tiến vào vùng nguy hiểm quanh mô hình hai đỉnh tại vùng số tròn bên trên (1-3). Cuối cùng, thị trường giảm trở lại vùng 00 trong con sóng giảm 5-6.

Với một con sóng giảm rõ ràng, rất nhiều chú gấu chắc chắn đã bắt đầu cân nhắc các phương án giao dịch đảo chiều con sóng kéo ngược trong tiến trình 6-8 sau đó. Đây là một mô hình lá cờ giảm khá “xù xì” được treo trên cán cờ 5-6, và cũng cần một vài giờ để hoàn thành. Để ý Đỉnh giả tại 7 (những chú bò mua vào tại đây đã bị mắc bẫy), cũng là một cú chạm lại trần với đáy thanh 5. Khoảng một giờ sau, thiết lập kết hợp 8 tạo nên một cú phá vỡ cặp thanh giá bên ngoài đường biên của lá cờ, nhưng vẫn nằm khá gần với đường EMA 25 (không tồn tại cục nam châm ngược khi vào lệnh).

Trong giao dịch bán khống này, giá cần phải phá vỡ vùng 00 để đem lại lợi nhuận đủ tốt, nhưng hành vi giá đã thiết lập đủ dày để xứng đáng với kỳ vọng của chúng ta. Đường nét đứt thể hiện mức đáy cũ là một vị trí tốt

để chúng ta có thể đóng vị thế thay cho đáy thanh 6. Một vài nhà giao dịch thuộc Phe Gấu thậm chí còn thiết lập mục tiêu cho giao dịch bán khống bằng cách sao chép chiều dài của sóng giảm 5-6 và chiếu xuống dưới từ đỉnh của thiết lập kết hợp 8, nhưng như vậy là quá lạc quan, đặc biệt khi chúng ta tính đến khả năng giá bật nảy tại đường nét đứt và kiểm chứng lại vùng 00 bên trên.

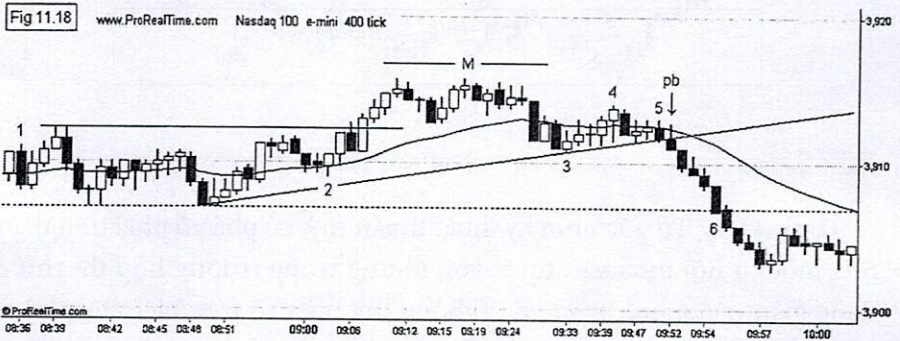
Hình 11.17 Từ góc nhìn kỹ thuật thuần túy, cú phá vỡ phía trên thanh 5 là một cơ hội mua vào tuyệt vời, nhưng trong trường hợp thị trường đang giảm giá mạnh trước đó (không thể hiện rõ trên biểu đồ này) thì chúng ta sẽ gặp phải chút vấn đề. Mặc dù vùng phạm vi đi ngang được tích lũy khá vững chắc, nhưng cú phá vỡ lại nằm ngay cuối sóng kéo ngược 50% của sóng giảm 1-2 nên sẽ có một chút mạo hiểm và có thể kích hoạt một đợt bán từ phe giao dịch đối lập. Điều này không có nghĩa là cú phá vỡ này chắc chắn nên được bỏ qua khi nó xuất hiện trong một thị trường giảm giá (sau cùng thì tất cả cũng phụ thuộc vào mức độ hăng hái của nhà giao dịch), tôi chỉ đang nhấn mạnh rằng, chúng ta cần phải đánh giá xu hướng tổng quan trước để đảm bảo các điều kiện không quá bất lợi với một vị thế mua.

Nếu chuyển động trước đó là tăng thì chúng ta có thể coi sóng giảm 1-2 là một sóng kéo ngược để kiểm chứng lại cục nam châm vùng 00, và từ góc nhìn này, giao dịch phá vỡ mô hình có kéo ngược phía trên thanh 5 lại có chất lượng hoàn hảo, cả về thiết lập và điều kiện giao dịch.

Hãy để ý rằng, tôi đã chọn đỉnh vùng phạm vi tại 3, đỉnh đầu tiên được thiết lập sau cú bật nảy khỏi vùng số tròn. Mức giá này chỉ được chạm lại trong cú phá vỡ tại T, cũng là một cú phá vỡ môi theo kỹ thuật và do đó

nên được bỏ qua. Sau đó, sóng kéo ngược T-5 tạo một cú chạm lại trần rất quen thuộc với đỉnh của thiết lập kết hợp 4, tại đây giá bật lên trên và đóng cửa bên ngoài vùng phạm vi tại thanh 5. Chúng ta đã thấy rất nhiều lần một sóng kéo ngược có mô hình lá cờ tiếp nối sau một cú phá vỡ mỗi trên biểu đồ EUR/USD.

Một mục tiêu chốt lời tốt cho giao dịch này là vùng 50 phía trên (đóng vị thế tại thanh 6) với dừng lỗ bên dưới thanh 5. Giá xuyên thủng qua đỉnh trước một chút, nhưng rồi mô hình chữ M hình thành, đây là dấu hiệu cho thấy lực kéo của cục nam châm ngược đang tác động lên thị trường.

Hình 11.18 Hãy cùng kết thúc phần bàn luận của chúng ta bằng một ví dụ cuối cùng, trích ra từ biểu đồ Nasdaq 100 e-mini. Lần này tôi thiết lập biểu đồ với thông số 400 tick và các vùng số tròn tại các mức 10 (bạn cũng có thể thêm vào các mức 5).

Tiến trình 1-2 là một trận chiến giằng co tại vùng số tròn vào giờ mở cửa phiên Mỹ, trong đó Phe Bò có vẻ đang có một chút lợi thế so với Phe Gấu (hãy để ý mô hình chữ W trong giai đoạn này). Cá nhân tôi khuyến nghị không nên mua phía trên thanh 2 và cố gắng đứng ngoài khi giá vượt lên trên đường biên nằm ngang (tiềm năng tạo ra các cú phá vỡ mỗi). Hàng phòng ngự tại vùng số tròn thường rất kiên định, và trong các trận chiến giằng co này, đôi khi chỉ cần một chút lực đẩy là đã có thể khiến cho giá chạm điểm dừng lỗ chặt chẽ của chúng ta rồi.

Phe Bò cuối cùng cũng đã vượt lên trên, nhưng chiến thắng của họ không kéo dài được lâu. Đầu tiên, chúng ta có một mô hình chữ M đi ngược lại cú

phá vỡ, tiếp nối là một lá cờ giảm (3-5), giờ đây đã biến áp lực chủ đạo trở thành một mô hình Mm.

Đỉnh giả tại thanh 4 là một lần cố gắng của Phe Bò để thoát ra khỏi cú nén chặt, nhưng lại đâm vào vùng kháng cự của đoạn giằng co bên trái. Như chúng ta đã biết, một lần thất bại như vậy ít có khả năng tiếp thêm nhuệ khí cho Phe Bò, mà lại thuận lợi cho Phe Gấu hơn. Khi thanh 5 xuất hiện và đóng cửa giảm ngay tại đường xu hướng, chúng ta không cần phải đợi một thiết lập tốt hơn mà có thể giao dịch ngay (bán khống tại cú phá vỡ thanh 5).

Vì giao dịch này được thiết lập quá tốt nên chúng ta không cần phải lo lắng về vùng số tròn nằm ngay bên dưới - liệu bạn có dám mua vào bên dưới thanh 5 với một mô hình chữ M và mô hình lá cờ giảm bên trên?

Điều này không có nghĩa rằng vùng số tròn không phải là vấn đề khi bạn đã vào lệnh, thậm chí khi giao dịch của bạn đang tiến triển tốt; vì thị trường vẫn chưa có xu hướng rõ ràng nên biên dưới của vùng phạm vi có thể là nơi Phe Bò sẽ mua vào mạnh mẽ (đường nét đứt), và điều này có thể khiến cho vùng số tròn bị phá vỡ, trong khi lá cờ bên trên có thể trở thành một cục nam châm ngược. Chúng ta có thể tránh được kịch bản đó bằng việc đóng vị thế khi mức lợi nhuận đã đủ tốt (đóng vị thế tại vùng kháng cự ở thanh 6). Và tiếp tục sẵn sàng cho giao dịch tiếp theo.

LỜI KẾT

Nếu chỉ cần một câu để tóm lược lại toàn bộ công trình này, thì tôi sẽ nhắc lại những điều đã đề cập đến trong các phần đầu tiên: thị trường có vấn đề và chúng ta có thể khai thác được để kiếm lợi nhuận, chỉ cần nỗ lực và sự rèn luyện. Các chiến lược và kỹ thuật giao dịch có thể thay đổi, nhưng tất cả đều phải tuân theo một bộ các nguyên tắc nền tảng mà sẽ luôn lặp lại hết lần này đến lần khác trong bất kỳ biểu đồ nào.

Nhưng bạn cũng hãy nhớ rằng, tất cả kiến thức và kỹ thuật được trình bày trong quyển sách chỉ có thể cho bạn một bộ phông để bạn xây dựng và phát triển trong tương lai. Nhìn chung, một nhà giao dịch thành công phải luôn sẵn lòng nghiên cứu hành vi giá trên hàng trăm, nếu không muốn nói là hàng ngàn biểu đồ mà anh ta có thể dễ dàng kiếm được trên bất kỳ nền tảng giao dịch nào. Lý do là rất rõ: thị trường sẽ không tha thứ cho những ai quá xem nhẹ việc nghiên cứu và học hỏi của họ, hay cho rằng điều đó là không cần thiết. Cơ hội sẽ là rất nhiều đối với những ai có một cách tiếp cận hợp lý và dành nhiều thời gian để luyện tập.

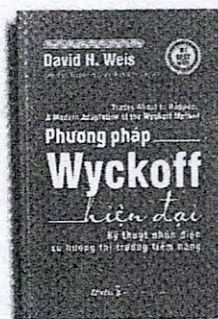
Hãy luôn nhớ rằng, thua lỗ của một nhà giao dịch là lợi nhuận cho một nhà giao dịch khác. Để thuộc nhóm kiếm được lợi nhuận trong phương trình này, bạn sẽ cần phải nghiên cứu nhiều hơn đối thủ của bạn. Việc chấp nhận rủi ro vốn sẽ không mang lại ý nghĩa gì, trừ khi bạn chắc chắn rằng mình đã có một lợi thế trong trò chơi. Do đó, hãy học hỏi thật nhiều và cho bản thân một cơ hội. Hãy nhắm đến các mục tiêu của bạn, nhưng cũng nên biết tự hào và tận hưởng những niềm vui trong suốt cuộc hành trình.

GIỚI THIỆU SÁCH HAY CHO NHÀ GIAO DỊCH

PHƯƠNG PHÁP WYCKOFF HIỆN ĐẠI - KỸ THUẬT NHẬN DIỆN XU HƯỚNG THỊ TRƯỜNG TIỀM NĂNG

Nội dung sách:

- Cách đọc các thanh giá và hiểu được thông điệp bên dưới
- Cách tìm các vùng có nhiều tiềm năng để giao dịch thành công
- Cách vẽ chính xác các đường xu hướng, đường ngang, kênh giá nhằm xác định cơ hội giao dịch
- Cách xác định các vùng hỗ trợ/ kháng cự chính yếu trên biểu đồ.
- Cách xác định sự rũ bỏ của thị trường thông qua các Cú Trời (Upthrust) - Cú Bật (Spring) nhằm nắm bắt tốt các điểm đảo chiều quan trọng của thị trường.
- Cách đọc thị trường với công cụ Sóng Weis độc quyền.
- Sách phù hợp các thị trường: Chứng khoán, Tiền tệ, Hàng hoá phái sinh, Tiền mã hoá

Quét xem thử

GIAO DỊCH THEO XU HƯỚNG ĐỂ KIẾM SỐNG

Nội dung sách:

- Nhấn mạnh vào đầy đủ 3M của việc giao dịch thành công, gồm Mindset (tư duy/ tâm lý giao dịch), Method (phương pháp giao dịch) và Money Management (quản lý vốn /quản lý rủi ro).
- Các ví dụ thực chiến từ chính nhật ký giao dịch của tác giả.
- Chia sẻ cách thức tác giả làm thế nào để giữ vững kỷ luật giao dịch.
- Câu chuyện của một “tay nghiệp dư” (là tác giả) đi tìm các nhà giao dịch theo xu hướng thành công để ủy thác đầu tư từ năm 1994.
- Tư duy và cách thức các nhà quản lý quỹ ủy thác giao dịch theo xu hướng đang vận hành.
- Hiệu suất lợi nhuận của các quỹ ủy thác giao dịch theo xu hướng trong hàng chục năm.
- Phương pháp giao dịch theo xu hướng thành công của tác giả, vốn đã giúp tác giả tự do tài chính.
- Cách thức đầu tư vào các quỹ giao dịch theo xu hướng để quản trị và phân tán rủi ro tối ưu.

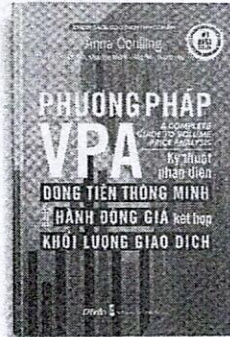

Quét xem thử

PHƯƠNG PHÁP VPA KỸ THUẬT NHẬN DIỆN DÒNG TIỀN THÔNG MINH BẰNG HÀNH ĐỘNG GIÁ KẾT HỢP KHỐI LƯỢNG GIAO DỊCH

Nội dung sách:

- Cách thức vận hành thị trường từ góc độ dòng tiền thông minh/ nhà giao dịch nội bộ/ nhà tạo lập thị trường/ tổ chức tài chính lớn.
- Cách phát hiện những tín hiệu giao dịch của dòng tiền thông minh thông qua mối quan hệ biểu đồ giá - khối lượng giao dịch.
- Cách đọc mô hình nền kết hợp khối lượng giao dịch.
- Hướng dẫn phương pháp Price Action kết hợp 3 khía cạnh gồm Giá - Khối Lượng Giao Dịch - Thời Gian.
- Cách phát hiện những tín hiệu cực điểm (climax), đảo chiều, bắt đầu xu hướng theo mô hình biểu đồ - khối lượng giao dịch.
- Những ví dụ cụ thể trên thị trường chứng khoán, thị trường tiền tệ (forex) và có thể áp dụng vào cả thị trường tiền thuật toán (crypto).

Quét xem thử

MÔ HÌNH BIỂU ĐỒ PHƯƠNG PHÁP HIỆU QUẢ ĐỂ TÌM KIẾM LỢI NHUẬN

Vì sao nên tìm hiểu về *Mô hình Biểu đồ*

- Mô hình Biểu đồ là nền tảng của Phân Tích Kỹ Thuật hiện đại.
- Mô hình Biểu đồ là công cụ giúp các nhà giao dịch nổi tiếng như Dan Zanger, Peter Brandt, Mark Minervini có được lợi nhuận khi giao dịch tài chính.
- Mô hình Biểu đồ được giảng dạy trong các chương trình đào tạo nhà giao dịch chuyên nghiệp toàn cầu như CMT.
- Mô hình Biểu đồ phản ánh trạng thái thị trường.

Đọc sách *Mô hình Biểu đồ* của tác giả Thomas Bulkowski được FinFin chuyển ngữ, quý bạn đọc sẽ nắm bắt được:

- Cách tìm thấy/ sử dụng các Mô hình Biểu đồ truyền thống (điểm mua/ bán, chốt lời/ dừng lỗ)
- Các tín hiệu giao dịch chất lượng cao dựa vào Mô hình Biểu đồ
- Cách tận dụng những mô hình bị vỡ để tìm kiếm lợi nhuận
- Các con số thống kê tính hiệu quả của Mô hình Biểu đồ
- Các ví dụ giao dịch thực chiến của tác giả

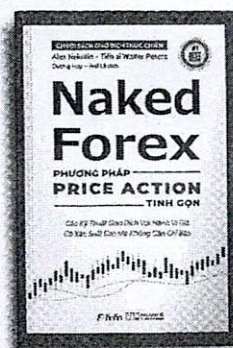

Quét xem thử

NAKED FOREX - PHƯƠNG PHÁP PRICE ACTION TINH GỌN

Nội dung sách:

- Cách hiểu sâu hơn về thị trường tiền tệ (Forex) và cách vận hành của nó.
- Hiểu được sự tối ưu của phương pháp giao dịch sử dụng hành vi giá - price action
- Cách sử dụng các mô hình Price Action tinh gọn như Đuôi chuột túi, Bóng lớn, Nụ hôn cuối, Wammie và Moolah... để thực hiện giao dịch với chi tiết các thông tin về định nghĩa, cấu trúc, điểm mua - bán, điểm dừng lỗ - chốt lời.
- Cách thức xác định xu hướng thị trường và các vùng hỗ trợ - kháng cự
- Cách thức giúp thoát khỏi chu kỳ diệt vong, đạt được sự tự tin và trở thành chuyên gia giao dịch.

Quét xem thử